Europees Parlement
2024-2029

Zittingsdocument

A10-0105/2026

21.4.2026

INTERIM-VERSLAG

over het voorstel voor een verordening van de Raad tot bepaling van het meerjarig financieel kader voor de jaren 2028-2034
(COM(2025)0571 – C10-0000/2025 – 2025/0571R(APP))

Begrotingscommissie

Corapporteurs: Siegfried Mureşan, Carla Tavares

INHOUD

Blz.

ONTWERPRESOLUTIE VAN HET EUROPEES PARLEMENT 3

TOELICHTING 83

BIJLAGE: BEKENDMAKINGEN VAN INPUT 84

MINDERHEIDSSTANDPUNT 85

ADVIES VAN DE COMMISSIE BUITENLANDSE ZAKEN 86

ADVIES VAN DE COMMISSIE VEILIGHEID EN DEFENSIE 133

ADVIES VAN DE COMMISSIE ONTWIKKELINGSSAMENWERKING 164

ADVIES VAN DE COMMISSIE BEGROTINGSCONTROLE 195

ADVIES VAN DE COMMISSIE WERKGELEGENHEID EN SOCIALE ZAKEN 242

ADVIES VAN DE COMMISSIE MILIEUBEHEER, KLIMAAT EN VOEDSELVEILIGHEID 289

ADVIES VAN DE COMMISSIE VERVOER EN TOERISME 324

ADVIES VAN DE COMMISSIE REGIONALE ONTWIKKELING 350

ADVIES VAN DE COMMISSIE LANDBOUW EN PLATTELANDSONTWIKKELING 431

ADVIES VAN DE COMMISSIE VISSERIJ 481

ADVIES VAN DE COMMISSIE CULTUUR EN ONDERWIJS 504

ADVIES VAN DE COMMISSIE JURIDISCHE ZAKEN 524

ADVIES VAN DE COMMISSIE CONSTITUTIONELE ZAKEN 556

BRIEF VAN DE COMMISSIE INDUSTRIE, ONDERZOEK EN ENERGIE 576

BRIEF VAN DE COMMISSIE VROUWENRECHTEN EN GENDERGELIJKHEID 584

INFORMATIE OVER DE GOEDKEURING IN DE BEVOEGDE COMMISSIE 591

HOOFDELIJKE EINDSTEMMING IN DE BEVOEGDE COMMISSIE 592

ONTWERPRESOLUTIE VAN HET EUROPEES PARLEMENT

inzake het voorstel voor een verordening van de Raad tot bepaling van het meerjarig financieel kader voor de jaren 2028-2034
(COM(2025)0571 – C10-0000/2025 – 2025/0571R(APP))

Het Europees Parlement,

– gezien de artikelen 8, 285, 287, 311, 312, 323 en 349 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU),

– gezien de mededeling van de Commissie van 16 juli 2025, getiteld “Een dynamische EU-begroting voor de prioriteiten van de toekomst — het meerjarig financieel kader 2028-2034” (COM(2025)0570),

– gezien het voorstel van de Commissie van 16 juli 2025 voor een verordening van de Raad tot bepaling van het meerjarig financieel kader voor de jaren 2028-2034 (COM(2025)0571),

– gezien het voorstel van de Commissie van 16 juli 2025 voor een besluit van de Raad betreffende het stelsel van eigen middelen van de Europese Unie en tot intrekking van Besluit (EU, Euratom) 2020/2053 (COM(2025)0574),

– gezien het voorstel van de Commissie van 16 juli 2025 voor een Interinstitutioneel Akkoord tussen het Europees Parlement, de Raad en de Commissie betreffende de begrotingsdiscipline, de samenwerking in begrotingszaken en een goed financieel beheer (COM(2025)572),

– gezien zijn resolutie van 7 mei 2025 inzake een vernieuwde langetermijnbegroting voor de Unie in een veranderende wereld[1],

– gezien zijn resolutie van 10 september 2025 over de rol van investeringen in het kader van het cohesiebeleid bij het oplossen van de huidige huisvestingscrisis[2],

– gezien zijn resolutie van 21 januari 2026 over de uitvoering van het gemeenschappelijk veiligheids- en defensiebeleid — jaarverslag 2025[3],

– gezien Verordening (EU, Euratom) 2024/2509 van het Europees Parlement en de Raad van 23 september 2024 tot vaststelling van de financiële regels van toepassing op de algemene begroting van de Unie[4],

– gezien Verordening (EU, Euratom) 2020/2092 van het Europees Parlement en de Raad van 16 december 2020 betreffende een algemeen conditionaliteitsregime ter

[1] PB C, C/2026/575, 24.2.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/575/oj.
[2] PB C, C/2026/1474, 9.4.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/1474/oj.
[3] Aangenomen teksten, P10_TA(2026)0013.
[4] PB L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj.

bescherming van de Uniebegroting (hierna “de verordening inzake conditionaliteit met betrekking tot de rechtsstaat” genoemd)[5],

– gezien het rapport van 10 april 2024 van Enrico Letta, getiteld “Much More than a Market” (het rapport-Letta),

– gezien het rapport van 9 september 2024 van Mario Draghi over de toekomst van het Europese concurrentievermogen (het rapport-Draghi),

– gezien het verslag van 30 oktober 2024 van Sauli Niinistö over de versterking van de civiele en militaire paraatheid en gereedheid van Europa, getiteld “Safer together — strengthening Europe’s civilian and military preparedness and readiness” (het Niinistö-verslag),

– gezien de mededeling van de Commissie van 18 februari 2026 over de oostelijke regio’s van de EU die grenzen aan Rusland, Belarus en Oekraïne — Sterke regio’s voor een veilig Europa COM(2026)0082,

– gezien zijn resoluties over de ultraperifere gebieden en de landen en gebieden overzee, het bestaande beleid ter zake en de publicaties van de Commissie betreffende de specifieke steun voor die gebieden, waaronder op landbouwgebied,

– gezien de mededeling van de Commissie van 11 december 2019 getiteld “De Europese Green Deal” (COM(2019)0640),

– gezien de mededeling van de Commissie van 12 november 2025 getiteld “Een cultuurkompas voor Europa” (COM(2025)0785),

– gezien het advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité van 22 januari 2026 over het meerjarig financieel kader 2028-2034,

– gezien het advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité van 22 januari 2026 over het voorstel van 2025 inzake eigen middelen,

– gezien de resolutie van het Europees Comité van de Regio’s van 15 oktober 2025 over het voorstel voor het meerjarig financieel kader 2028-2034,

– gezien het advies van het Europees Comité van de Regio’s van 4 maart 2026 getiteld “het meerjarig financieel kader (MFK) voor de periode na 2027, met inbegrip van het pakket eigen middelen”,

– gezien de relevante verslagen van de Europese Rekenkamer over het meerjarig financieel kader,

– gezien de overeenkomst die op 19 december 2022 is aangenomen tijdens de 15e Conferentie van de partijen bij het Verdrag inzake biologische diversiteit (COP15) in Montreal (het mondiaal biodiversiteitskader van Kunming-Montreal),

[5] PB L 433I van 22.12.2020, blz. 1.

– gezien de overeenkomst die op 12 december 2015 is aangenomen tijdens de 21e Conferentie van de Partijen bij het UNFCCC (COP21) in Parijs (de Overeenkomst van Parijs),

– gezien de duurzameontwikkelingsdoelstellingen van de Verenigde Naties,

– gezien het VN-Verdrag inzake de rechten van personen met een handicap,

– gezien de vergadering(en) van de voorzitters overeenkomstig artikel 324 VWEU,

– gezien de brief van 6 januari 2026 van de voorzitter van de Europese Commissie, Ursula von der Leyen, aan de president van Cyprus, Nikos Christodoulides, als houder van het roulerende voorzitterschap van de Raad, en aan de voorzitter van het Europees Parlement, Roberta Metsola, over het gemeenschappelijk landbouwbeleid in het meerjarig financieel kader 2028-2034,

– gezien artikel 107, lid 5, van zijn Reglement,

– gezien het interim-verslag van de Begrotingscommissie (A10-0105/2026),

A. overwegende dat overeenkomstig artikel 311 VWEU de Unie zich moet voorzien van de middelen die nodig zijn om haar doelstellingen te verwezenlijken en aan haar beleid uitvoering te geven;

B. overwegende dat al snel is gebleken dat het huidige MFK niet volstaat om in te spelen op een aantal crises, inflatie en nieuwe politieke uitdagingen die ten tijde van de vaststelling ervan niet waren voorzien en niet voorzien konden worden; overwegende dat het MFK tot het uiterste is gedreven om in de nodige financiering te voorzien, en dat de flexibiliteitsbepalingen en speciale instrumenten in ongekende mate zijn gemobiliseerd nadat de beschikbare marges waren benut en verschillende wijzigingen in het MFK waren aangebracht; overwegende dat deze instrumenten niet bedoeld zijn als vervanging van een degelijk begrotingsbeleid op lange termijn; overwegende dat dit ertoe heeft geleid dat programma's zoals het cohesiebeleid herhaaldelijk zijn ingezet om op noodsituaties te reageren, waardoor het moeilijk werd hun oorspronkelijke langetermijndoelstellingen te verwezenlijken;

C. overwegende dat de in 2024 overeengekomen tussentijdse herziening van het MFK absoluut noodzakelijk is gebleken om in te spelen op nieuwe prioriteiten en uitdagingen, en overwegende dat het gebrek aan middelen het huidige MFK tot op heden blijft ondermijnen;

D. overwegende dat de totstandbrenging van het nieuwe MFK van doorslaggevend belang zal zijn voor de Unie, aangezien hiermee een gemeenschappelijk standpunt kan worden uitgedragen en het nieuwe MFK de besluitvorming over toekomstige politieke prioriteiten mogelijk maakt en de Unie in staat stelt deze te verwezenlijken; overwegende dat een evenwicht moet worden gevonden tussen de financiering van nieuwe prioriteiten en die van traditionele prioriteiten, teneinde de gemeenschappelijke beleidslijnen van de Unie die ten grondslag liggen aan haar politieke project, te

waarborgen; overwegende dat het volgende MFK niet voorbij mag gaan aan het subsidiariteitsbeginsel;

E. overwegende dat de mondiale context wordt gekenmerkt door geopolitieke spanningen, economische volatiliteit, risico's voor de energiezekerheid, klimaatgerelateerde rampen en veranderende veiligheidsbedreigingen, waaronder de terugkeer van grootschalige oorlogvoering in de nabijheid van de EU, hetgeen benadrukt dat de EU behoefte heeft aan een begroting die zich aan zowel interne als externe schokken kan aanpassen, met name door investeringen in de industrie, de dubbele transitie, connectiviteit en infrastructuur, alsook civiele paraatheid en bescherming en investeringen in sociaal beleid;

F. overwegende dat het volgende MFK moet waarborgen dat de EU-begroting een investeringsinstrument blijft en centraal blijft staan bij het inspelen op de behoeften van onze burgers en het ondersteunen van Europese ondernemingen, met name kleine en middelgrote ondernemingen (kmo's);

G. overwegende dat de langjarige beleidsmaatregelen van de EU waarop het voorstel inzake plannen voor nationaal en regionaal partnerschap (NRPP's) betrekking heeft, kernbeleidsterreinen van het Europese project zijn en bijdragen tot de veerkracht, cohesie, convergentie en autonomie van de Europese Unie, terwijl zij in de huidige internationale context ook van centraal belang zijn voor haar veiligheid en soevereiniteit, alsook voor haar economische, sociale en territoriale stabiliteit en voor haar duurzaamheidsdoelstellingen;

H. overwegende dat de Unie in een veranderende geopolitieke en economische realiteit met een groeiende concurrentiekloof wordt geconfronteerd, die haar productiviteit op lange termijn, strategische autonomie, veerkracht en handelingsvermogen ondermijnt; overwegende dat de Unie haar investeringscapaciteit aanzienlijk moet versterken om wereldwijd te kunnen concurreren;

I. overwegende dat nieuwe technologische ontwikkelingen in het volgende MFK adequaat moeten worden ondersteund;

J. overwegende dat de begroting, met name in het licht van de drastische bezuinigingen op de USAID-begroting, de rol van de Unie als de grootste verstrekker van ontwikkelingshulp en klimaatfinanciering ter wereld moet handhaven in overeenstemming met de mondiale verplichtingen en toezeggingen van de Unie;

K. overwegende dat de Unie is gegrondvest op de waarden van eerbied voor de menselijke waardigheid, vrijheid, democratie, gelijkheid, de rechtsstaat en eerbiediging van de mensenrechten, waaronder de rechten van personen die tot minderheden behoren; overwegende dat schendingen van die waarden de cohesie van de Unie ondermijnen, de rechten van de burgers van de EU verzwakken en het wederzijds vertrouwen tussen de lidstaten aantasten;

L. overwegende dat in artikel 8 VWEU het beginsel van gendermainstreaming is vastgelegd;

M. overwegende dat de Commissie de extra investeringen die nodig zijn om tegen 2050 klimaatneutraliteit te bereiken, raamt op 1,5 % van het bruto binnenlands product per jaar ten opzichte van het decennium 2011-2020, en dat de EU-begroting deze kloof niet alleen kan dichten; overwegende dat de klimaatverandering, het biodiversiteitsverlies en de verontreinigingscrisis ernstige gezondheids- en economische kosten met zich meebrengen; overwegende dat het van essentieel belang is dat de EU investeert in programma's met klimaat- en milieudoelstellingen;

N. overwegende dat het milieubeleid van de EU overeenkomstig artikel 191 VWEU op het voorzorgsbeginsel moet berusten;

O. overwegende dat de Unie de ultraperifere gebieden overeenkomstig artikel 349 VWEU moet steunen; overwegende dat het Programma van speciaal op een afgelegen en insulair karakter afgestemde maatregelen (Posei) in dit verband belangrijk is gebleken;

P. overwegende dat de lidstaten het recht behouden hun energiemix te bepalen;

Q. overwegende dat het pact voor het Middellandse Zeegebied een alomvattend EU-kader is dat bedoeld is om gestructureerde en duurzame partnerschappen met de partners in het zuidelijke Middellandse Zeegebied te versterken;

R. overwegende dat, overeenkomstig Protocol nr. 10 betreffende Cyprus, de toepassing van het EU-acquis is opgeschort in die gebieden van de Republiek Cyprus waar de regering van de Republiek Cyprus geen daadwerkelijke controle uitoefent; overwegende dat deze uitzonderlijke situatie rechtmatige grondeigenaren al tientallen jaren verhindert toegang te krijgen tot, gebruik te maken van en het genot te hebben van hun eigendommen; overwegende dat het recht op eigendom overeenkomstig artikel 17 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie wordt beschermd;

S. overwegende dat de betalingen in verband met NextGenerationEU (NGEU) een aanzienlijke impact hebben gehad op de jaarlijkse begrotingsprocedure in het kader van het huidige MFK, aangezien niet was beoogd de financieringskosten te dekken boven op de maxima, zoals het Parlement had voorgesteld; overwegende dat de NGEU-terugbetaling gevolgen zal hebben voor het volgende MFK, aangezien zowel in de rentebetalingen als in de aflossing van de hoofdsom moet worden voorzien;

T. overwegende dat de Commissie op 16 juli 2025 een reeks voorstellen heeft ingediend met betrekking tot de MFK-verordening voor de jaren 2028-2034 en het besluit betreffende de eigen middelen van de EU, gevolgd door wetgevingsvoorstellen om nieuwe EU-programma's, -fondsen en -instrumenten tot stand te brengen;

1. benadrukt dat het volgende MFK de Unie moet voorzien van de nodige financiële middelen om te kunnen inspelen op een snel veranderende geopolitieke, economische en sociale context en tegelijk uitvoering te geven aan zowel langlopende beleidsmaatregelen als nieuwe prioriteiten; dringt erop aan dat de EU-begroting een investeringsbegroting moet blijven die burgers, regio's en ondernemingen, met name kmo's, kan ondersteunen en tegelijk de veerkracht, het concurrentievermogen en de sociale cohesie van de Unie versterkt;

dringt erop aan om het MFK 2028-2034 vast te stellen op 1,27 % van het bruto nationaal inkomen (bni) van de EU, waarbij de schuldaflossing in het kader van NGEU — gelijk aan 0,11 % extra van het bni van de EU — buiten die 1,27 % moet worden gehouden en boven de maxima moet worden geboekt; herhaalt dat het volgende MFK qua omvang ambitieuzer moet zijn, aangezien het huidige financieringsniveau niet strookt met de politieke ambities van de Unie, en tegen inflatieschokken moet worden beschermd; wijst erop dat dit niveau het noodzakelijke minimum vormt om de Unie in staat te stellen haar verdragsverplichtingen na te komen, tegemoet te komen aan de verwachtingen van de burgers en grote uitdagingen aan te pakken, waaronder de terugkeer van grootschalige oorlogvoering in de nabijheid van de EU, de zeer uitdagende economische en sociale context, het tekort aan concurrentievermogen en de verergering van de klimaatcrisis en het biodiversiteitsverlies;

3. is sterk gekant tegen elke benadering die leidt tot versnippering van de eengemaakte markt of hernationalisering van de EU-begroting en verwerpt met klem elke stap in de richting van een Unie à-la-carte; is van mening dat de aanpak van de Commissie van "één plan per lidstaat" afbreuk doet aan de in de Verdragen verankerde EU-beleidsmaatregelen, onnodige concurrentie tussen begunstigden teweegbrengt, de Europese dimensie van de uitgaven in gevaar brengt, bestuur op verschillende niveaus verzwakt, de beginselen van subsidiariteit en evenredigheid ondergraaft en de transparantie vermindert;

4. dringt aan op een verhoging van de middelen voor rubriek 1 teneinde de financiering ten minste op het niveau van het huidige MFK te handhaven; dringt derhalve aan op een krachtige, afzonderlijke en toereikende financiering voor het gemeenschappelijk landbouwbeleid (GLB), het gemeenschappelijk visserijbeleid, het cohesiebeleid, het Europees Sociaal Fonds en binnenlandse zaken; dringt er in dit verband op aan de niet-geoormerkte bedragen in het kader van de plannen voor nationaal en regionaal partnerschap volledig aan deze beleidsmaatregelen toe te wijzen en aldus meer voorspelbaarheid voor de eindbegunstigden te waarborgen; herhaalt dat voor deze beleidsmaatregelen een horizontaal uitvoeringskader en horizontale regels moeten worden gehandhaafd, met inbegrip van conditionaliteit in verband met de rechtsstaat, om samenhang te waarborgen en versnippering te voorkomen; dringt aan op de invoering van regionale hoofdstukken met inachtneming van de institutionele kaders van de lidstaten, en om regionale en lokale overheden ten volle te betrekken bij de opzet, uitvoering, monitoring en evaluatie van programma's in het kader van rubriek 1, op basis van de beginselen van gedeeld beheer, bestuur op verschillende niveaus en partnerschap;

5. is ingenomen met de aanzienlijke versterking van de beleidsmaatregelen onder rubriek 2, overeenkomstig de al lang bestaande oproepen van het Parlement, die neerkomt op een verdubbeling ten opzichte van de huidige periode en de Unie beter in staat zal stellen toekomstige uitdagingen het hoofd te bieden in een steeds onvoorspelbaardere mondiale context; onderkent de noodzaak om het handelingsvermogen van de Unie op strategische sleutelgebieden, waaronder concurrentievermogen, defensie en veiligheid, onderzoek en innovatie, de dubbele transitie, infrastructuur, gezondheid en crisisparaatheid, onderwijs en cultuur, te versterken;

6. dringt derhalve aan op een adequate versterking van de prioritaire programma's onder rubriek 2, waaronder het Europees Fonds voor concurrentievermogen (EFC), Horizon Europa, de Connecting Europe Facility (CEF), Erasmus+, AgoraEU en het EU-mechanisme voor civiele bescherming (UCPM), met oormerking voor EU4Health en LIFE-gerelateerde acties in het kader van het EFC;

7. is ingenomen met de stijging van de middelen voor rubriek 3 als signaal van de inzet van de Unie om haar rol als mondiale actor te versterken; is evenwel van mening dat het voorgestelde niveau ontoereikend blijft gezien de omvang van de wereldwijde uitdagingen;

8. dringt derhalve aan op een adequate versterking van rubriek 3, zodat de EU toekomstige uitbreiding kan ondersteunen, kan inspelen op stijgende behoeften op het gebied van ontwikkeling, humanitaire crises en vredesopbouw, steun kan verlenen aan Oekraïne en andere partners, en wereldwijd de waarden van de Unie, de mensenrechten en de democratie kan handhaven en daarbij het multilateralisme kan versterken; dringt erop aan dat humanitaire hulp geoormerkt moet blijven en wordt verstrekt via een coherent kader met een adequaat gefinancierd jaarlijks basisbedrag; dringt aan op een versterking van de middelen voor de landen en gebieden overzee, rekening houdend met de recente bedreigingen voor de territoriale integriteit van Groenland en de bredere geopolitieke context;

9. onderstreept dat het volgende MFK gericht moet zijn op de financiering van Europese collectieve goederen, waar sprake is van een waarneembare toegevoegde waarde ten opzichte van financiering via nationale uitgaven zoals grensoverschrijdende projecten; herinnert eraan dat Europese burgers en ondernemingen EU-optreden verlangen; dringt aan op gerichte, strategische investeringen van EU-middelen om in hun behoeften te voorzien op prioritaire gebieden zoals huisvesting, energie en veiligheid;

10. is ingenomen met het voorstel van de Commissie voor een versterkt flexibiliteitsinstrument en dringt erop aan dit aan te vullen met extra bronnen, waaronder niet-benutte marges en terugvloeiingen uit financiële instrumenten, onverminderd sectorspecifieke regels; dringt aan op een specifieke solidariteitsreserve voor natuurrampen die als laatste redmiddel boven de MFK-maxima kan worden gemobiliseerd om de respons van de Unie op specifieke behoeften binnen de EU na schade als gevolg van natuurrampen te financieren;

11. uit zijn ernstige bezorgdheid over het feit dat de voorstellen van de Commissie belangrijke beleids- en begrotingsbeslissingen verschuiven naar werkprogramma's van de Commissie die zonder betrokkenheid van de medewetgevers worden vastgesteld; dringt erop aan dat alle wezenlijke beleidskeuzen in de betrokken basishandelingen worden vastgelegd, met volledige eerbiediging van de prerogatieven van het Parlement als medewetgever en begrotingsautoriteit; wijst erop dat vereenvoudiging niet ten koste mag gaan van transparantie, democratische verantwoordingsplicht of de toezichthoudende rol van het Parlement; is uiterst bezorgd over het wijdverbreide gebruik van financiering die niet aan kosten is gekoppeld voor een aanzienlijk deel van de programma's onder het volgende MFK en waarschuwt dat deze aanpak zonder adequate waarborgen aanzienlijke risico's inhoudt en de controleerbaarheid verzwakt;

12. benadrukt dat eerbiediging van de waarden van de Unie en van de rechtsstaat een essentiële voorwaarde is voor toegang tot EU-middelen; dringt aan op het belang van een naadloze en coherente toolbox voor EU-waarden die democratie, de rechtsstaat en grondrechten in de gehele EU-begroting bestrijkt; dringt aan op een krachtige aanpak om te waarborgen dat legitieme eindontvangers niet worden gestraft voor schendingen van de rechtsstaat door hun regeringen;

13. wijst nogmaals met klem op de dringende noodzaak van duurzame, voorspelbare en veerkrachtige inkomsten voor de EU-begroting overeenkomstig artikel 310 VWEU die in overeenstemming moeten zijn met de uitgavenzijde en met de strategische prioriteiten en vastgestelde financieringsbehoeften van de EU; bevestigt nogmaals dat het Parlement sterk hecht aan de invoering van nieuwe eigen middelen, niet alleen voor de terugbetaling van de NGEU-schuld, maar ook om de versterkte beleidsambities van de Unie te financieren; is ingenomen met de inspanningen van de Commissie om nieuwe eigen middelen vast te stellen en bepaalde aanpassingen aan de traditionele eigen middelen voor te stellen; steunt de door de Commissie voorgestelde bredere aanpak en verzoekt de Raad de sinds 2020 bestaande impasse rond een pakket nieuwe echte eigen middelen te doorbreken, teneinde een inkomstenniveau van ten minste 60 miljard EUR per jaar te bereiken; onderstreept het belang van het voorstel van de Commissie voor een nieuw soort crisismechanisme waarmee de Unie snel zou kunnen reageren op onverwachte ontwikkelingen; onderstreept dat het Parlement alleen een langetermijnbegroting, met inbegrip van de ontvangstenzijde, zal goedkeuren die afgestemd is op de doelen van de Unie in een veranderende wereld;

14. is van mening dat de in dit interim-verslag uiteengezette standpunten het mandaat van het Parlement voor de MFK-onderhandelingen vormen en dat de Raad daarmee overeenkomstig artikel 312, lid 5, VWEU rekening moet houden om de instemming van het Parlement te verkrijgen; is bereid constructief samen te werken en zinvolle onderhandelingen aan te gaan met de Raad om een langetermijnbegroting op te stellen die tegemoetkomt aan de behoeften van de Unie; dringt erop aan dat de instellingen uiterlijk eind 2026 een akkoord bereiken zodat het MFK tijdig wordt vastgesteld en de uitgavenprogramma's vanaf 1 januari 2028 kunnen worden uitgevoerd;

Kwesties in verband met het MFK

15. eist dat het Europees Parlement wordt betrokken bij alle stadia van de MFK-procedure, zoals vereist uit hoofde van de Verdragen in artikel 312, lid 5, VWEU; is van mening dat de Raad voldoende rekening moet houden met het hier uiteengezette standpunt van het Parlement om de goedkeuring van het Parlement te verkrijgen overeenkomstig artikel 312 VWEU;

Totaal bedrag

16. herhaalt zijn standpunt dat, in een snel veranderende wereld waarin mensen terecht meer van de Unie verwachten en de Unie met een toenemend aantal crises en mondiale uitdagingen wordt geconfronteerd, het volgende MFK moet worden voorzien van meer middelen dan die voor de periode 2021-2027, waarbij wordt afgestapt van het historisch restrictieve, zelfopgelegde niveau van 1 % van het EU-bni; betreurt dat de Commissie, in plaats van een echt ambitieus voorstel in te dienen, zich verschuilt achter een

totaalcijfer van 2 biljoen EUR in lopende prijzen, wat in werkelijkheid slechts neerkomt op 1,763 biljoen EUR in constante prijzen van 2025 of 1,26 % van het bni van de EU, waarbij 0,11 % wordt toegekend aan terugbetalingen in het kader van NGEU; betreurt dat dit leidt tot een symbolische stijging van minder dan 0,01 procentpunt van het EU-bni voor EU-programma's, waardoor de begroting in reële termen wordt bevroren; benadrukt dat door de uitfasering van de herstel- en veerkrachtfaciliteit de totale koopkracht van de Unie aanzienlijk zal blijven dalen; is van mening dat dit voorgestelde niveau de Unie noch in staat zal stellen haar in de Verdragen verankerde verplichtingen na te komen, noch te reageren op de aanzienlijke geopolitieke uitdagingen die in het verschiet liggen, waaronder de klimaat- en biodiversiteitscrisis, die het best op het niveau van de Unie kan worden aangepakt, alsook de crisis in verband met de kosten van levensonderhoud;

17. dringt erop aan dat het MFK 2028-2034 wordt vastgesteld op 1,27 % van het bni van de EU, exclusief de terugbetalingen in het kader van NGEU; is van mening dat de schuldaflossing in het kader van NGEU binnen de toekomstige MFK-architectuur afzonderlijk moet worden behandeld van kredieten voor EU-programma's, wat het totaalbedrag op 1,38 % van het EU-bni zou brengen; wijst erop dat dit niveau het absolute minimum is om de Unie in staat te stellen haar toezeggingen na te komen, te reageren op geopolitieke uitdagingen en haar strategische doelstellingen te verwezenlijken;

18. betreurt dat de NGEU-terugbetaling, zoals door de Commissie gepresenteerd, vanaf 2028 jaarlijkse tranches binnen de MFK-maxima omvat; wijst erop dat het terugbetalingsplan ervoor moet zorgen dat de schuldendienst van NGEU niet leidt tot verdringing van essentiële EU-uitgaven en het vermogen van de Unie om toekomstige crises aan te pakken, niet in gevaar brengt; herinnert derhalve aan zijn reeds lang bestaande standpunt dat de kredieten in verband met de NGEU-terugbetaling boven de maxima moeten worden geboekt;

19. steunt met klem de voorgestelde methode voor technische aanpassing waarbij rekening wordt gehouden met de feitelijke inflatie, hetgeen essentieel is om de koopkracht van de EU-begroting in perioden van inflatieschokken te waarborgen; is ingenomen met dit mechanisme, dat van cruciaal belang is om EU-programma's te beschermen zodat burgers niet onder de inflatie lijden;

20. dringt er in dit verband op aan dat het financieringsniveau voor EU-programma's en -beleid wordt gewaarborgd, zoals uiteengezet in bijlagen I en II bij deze resolutie; vraagt dat de desbetreffende maxima voor vastleggings- en betalingskredieten dienovereenkomstig worden aangepast;

Rubriek 1

21. stelt vast dat aan rubriek 1 ("Het sociale model van de EU en levenskwaliteit") 797,2 miljard EUR in prijzen van 2025 is toegewezen, na uitsluiting van het bedrag dat bestemd is voor de terugbetaling van de NGEU-schuld, wat neerkomt op 45 % van het totale MFK 2028-2034; uit zijn diepe bezorgdheid over het feit dat dit een daling is in vergelijking met de 810,1 miljard EUR die in het MFK 2021-2027 werd toegewezen en

65 % van het totaal bedroeg; acht deze aanzienlijke verlaging onaanvaardbaar, aangezien het van cruciaal belang is om het bestaande beleid van de Unie te behouden;

22. betreurt dat de voorgestelde verordening inzake de plannen voor nationaal en regionaal partnerschap (COM(2025)0558), op grond waarvan verschillende beleidsmaatregelen in één plan per lidstaat worden samengevoegd, leidt tot grote onzekerheid over de voorspelbaarheid van de financiering voor de eindbegunstigden, tot onnodige concurrentie om financiële middelen tussen belanghebbenden en beleidsmaatregelen, en tot politisering van de verdeling van EU-middelen, wat kan leiden tot grotere complexiteit en afwegingen tussen prioriteiten; benadrukt dat de "één plan per lidstaat"-benadering de Europese dimensie van de EU-begroting en de doelstellingen van het gemeenschappelijke EU-beleid impliciet uitholt, tot buitensporige centralisatie leidt die de beginselen van subsidiariteit en evenredigheid op de proef stelt, regionale en lokale overheden en betrokken belanghebbenden belet een rol van betekenis te spelen bij het formuleren van prioriteiten en bestuur op verschillende niveaus en de territoriale dimensie van uitgaven ondermijnt; is van mening dat de niet-geoormerkte bedragen in het kader van de plannen voor nationaal en regionaal partnerschap volledig moeten worden toegewezen om de eindbegunstigden voorspelbaarheid te bieden; waarschuwt daarnaast dat de aanzienlijke verlaging van de financiering voor rubriek 1 ook een risico vormt voor de verwezenlijking van het in de Verdragen verankerde EU-beleid en de doelstellingen van de Unie om haar economische, sociale en territoriale cohesie te versterken, haar democratische processen, de rechtsstaat en sociale rechten te beschermen en voedselzekerheid en een redelijke levensstandaard voor landbouwers en vissers alsook bescherming van het milieu en de biodiversiteit te waarborgen; herhaalt dat versnippering moet worden voorkomen en dat het horizontale uitvoeringskader moet worden gehandhaafd, met inbegrip van overkoepelende regels en beginselen zoals de eerbiediging van de rechtsstaat en de grondrechten, die uniform van toepassing moeten zijn op alle beleidsmaatregelen waarop de plannen voor nationaal en regionaal partnerschap betrekking hebben, en dat daarbij moet worden gezorgd voor coherente en consistente uitvoeringsbepalingen;

23. wijst erop dat het absoluut noodzakelijk is de Europese dimensie van de EU-begroting te behouden als fundamenteel instrument om gemeenschappelijke doelstellingen te verwezenlijken, de solidariteit van de Unie tot uitdrukking te brengen en te voorzien in Europese collectieve goederen; onderstreept dat de EU-begroting de financiële basis moet blijven voor het verdiepen van de Europese integratie, het voorkomen van versnippering of hernationalisering van belangrijk Uniebeleid, het bevorderen van de territoriale, economische en sociale cohesie in alle regio's van de EU, onder meer door het aanpakken van hardnekkige structurele beperkingen waarmee perifere, insulaire en ultraperifere gebieden worden geconfronteerd, en het waarborgen van eerlijke concurrentie en gelijke kansen voor alle gebieden in alle lidstaten, waarbij geen enkele persoon en geen enkele regio wordt achtergelaten; is voorts van mening dat de EU-begroting door investeringen in relevante sleutelgebieden moet bijdragen tot het aanpakken van de crisis in verband met de kosten van levensonderhoud en de groeiende ongelijkheden, alsmede tot het verwezenlijken van de klimaat- en biodiversiteitsdoelstellingen van de EU;

24. verwerpt elke stap in de richting van een Europa à-la-carte waaraan niet eenparig wordt deelgenomen en met een combinatie van beleidsmaatregelen met uiteenlopende

doelstellingen, tijdshorizonten en uitvoeringslogica's waardoor de eenheid en samenhang van het beleid en de programma's van de EU worden ondermijnd; is ernstig bezorgd dat één enkel instrument met meerdere niveaus van doelstellingen, waarborgen en verslagleggingsvereisten de complexiteit kan vergroten, de verantwoordingsplicht kan verzwakken en de doeltreffende uitvoering kan ondermijnen; waarschuwt dat een dergelijke aanpak, waarbij de lidstaten beslissen over de specifieke toewijzing van EU-middelen, zou leiden tot een versnippering van de interne markt, oneerlijke concurrentievoordelen en een uitholling van het solidariteitsbeginsel dat aan de basis ligt van de Europese integratie en opwaartse convergentie;

25. dringt aan op afzonderlijke, toereikende en duidelijk geoormerkte financiering voor het gemeenschappelijk landbouwbeleid, het gemeenschappelijk visserijbeleid, het cohesiebeleid en het Europees Sociaal Fonds, teneinde de territoriale veerkracht, de sociale cohesie, het vertrouwen in het Europese project en de opwaartse convergentie op lange termijn te versterken;

26. betreurt de voorgestelde verlaging van de financiering voor het gemeenschappelijk landbouwbeleid (GLB) na 2027; dringt aan op een specifieke en robuuste begroting voor het GLB in het volgende MFK, die moet worden geoormerkt voor een bedrag van 433,01 miljard EUR in lopende prijzen (385,12 miljard EUR in constante prijzen van 2025) teneinde voedselzekerheid en -soevereiniteit, het concurrentievermogen en een redelijke levensstandaard voor landbouwers te waarborgen, en hen in staat te stellen over te stappen op duurzamere praktijken, met inbegrip van duurzaam land- en waterbeheer; dringt aan op een versterkt, verantwoordingsplichtig en wendbaarder collectief vangnet binnen het horizontale kader van de plannen voor nationaal en regionaal partnerschap; wijst erop dat de integriteit van de interne markt ten volle moet worden behouden en dat moet worden gezorgd voor een gelijk speelveld voor landbouwers in verschillende lidstaten; dringt aan op de voortzetting en versterking van maatregelen die de levensvatbaarheid van plattelandsgebieden waarborgen, ook via Leader en vanuit de gemeenschap geleide lokale ontwikkeling; onderstreept dat het aanpakken van klimaat-, milieu-, biodiversiteitsverlies- en andere uitdagingen die een invloed hebben op plattelandsgebieden, de landbouwsector en de voedselzekerheid, bijdraagt tot de economische levensvatbaarheid en het concurrentievermogen van de sector en van plattelandsgebieden en tot de stabiliteit van de landbouwproductie op lange termijn; benadrukt dat gerichte investeringen moeten worden ondersteund, met inbegrip van investeringen die sociale inclusie bevorderen en de landbouw aantrekkelijker maken voor jongeren, vrouwen en nieuwe landbouwers;

27. betreurt de aanzienlijke verlaging van de begroting en de verdeling van de financiering voor visserij over verschillende begrotingsonderdelen; dringt aan op garanties dat de geoormerkte toewijzing voor visserij en aquacultuur in het MFK ten minste 7,29 miljard EUR in lopende prijzen bedraagt (6,50 miljard EUR in constante prijzen van 2025), teneinde de uitdagingen waarmee deze sectoren worden geconfronteerd aan te pakken; onderstreept voorts dat de aanvullende financiering voor de externe dimensie van de visserij onder rubriek 3 1,69 miljard EUR in lopende prijzen moet bedragen (1,50 miljard EUR in constante prijzen van 2025), onder meer voor partnerschapsovereenkomsten inzake duurzame visserij en regionale organisaties voor visserijbeheer; herhaalt dat het gemeenschappelijk visserijbeleid bijdraagt tot een stabiel inkomen en langetermijnperspectieven voor vissers, en daarbij duurzame mariene

ecosystemen beschermt, die het concurrentievermogen van de sector ondersteunen; dringt erop aan dat bijzondere aandacht wordt besteed aan de visserijvloot van de EU om de veiligheid en beveiliging te verbeteren, onder meer door illegale visserij aan te pakken, de arbeidsomstandigheden, energie-efficiëntie en duurzaamheid te verbeteren en de modernisering van de vloot van de Unie en generatievernieuwing mogelijk te maken; dringt er voorts op aan dat in het volgende MFK wordt gezorgd voor specifieke en zichtbare financiering, naast de financiering voor visserij, voor oceaangerelateerd Uniebeleid, met inbegrip van het oceaanpact;

28. herinnert eraan dat het cohesiebeleid een wettelijk verankerde, op het Verdrag gebaseerde prioriteit van de Unie is; beklemtoont dat het cohesiebeleid moet blijven fungeren als het belangrijkste territoriale investeringsinstrument van de Unie en als pijler van het groeimodel van de EU, op basis van de daadwerkelijke betrokkenheid van regionale en lokale overheden door hun volledige deelname aan de voorbereiding, uitvoering, monitoring en evaluatie van nationale plannen en de afstemming van investeringen op hun behoeften, en uitgevoerd volgens een model dat is gebaseerd op het beginsel van partnerschap, met betrokkenheid van economische en maatschappelijke actoren en bestuur op verschillende niveaus, met een totale begroting van 306,93 miljard EUR in lopende prijzen (274,34 miljard EUR in constante prijzen van 2025) voor structuur- en investeringsfondsen;

29. dringt erop aan dat het cohesiebeleid een afzonderlijk beleidsterrein blijft met een specifieke en robuuste, in het volgende MFK geoormerkte begroting, met een totaalbedrag van 248,37 miljard EUR in lopende prijzen (222,00 miljard EUR in constante prijzen van 2025) voor het Europees Fonds voor regionale ontwikkeling (EFRO), 46,99 miljard EUR in lopende prijzen (42,00 miljard EUR in constante prijzen van 2025) voor het Cohesiefonds en 11,57 miljard EUR in lopende prijzen (10,34 miljard EUR in constante prijzen van 2025) voor Interreg; onderstreept dat de toewijzing van dit bedrag aan het cohesiebeleid niet alleen een noodzakelijke voorwaarde vormt om de financiering van de cohesiedoelstellingen op lange termijn te waarborgen en convergentie te bevorderen, maar ook om de nieuwe doelstellingen en prioriteiten binnen dit beleid te financieren;

30. betreurt dat de tekortkomingen van de herstel- en veerkrachtfaciliteit, die ook door de Europese Rekenkamer zijn vastgesteld, niet door de Commissie zijn aangepakt toen zij de verordening inzake de plannen voor nationaal en regionaal partnerschap voorstelde, en dringt aan op een aanpak van gedeeld beheer waarbij lokale en regionale overheden verantwoordelijkheid dragen voor het ontwerpen, programmeren, uitvoeren en monitoren van acties;

31. dringt aan op de invoering van regionale hoofdstukken met inachtneming van de institutionele kaders van de lidstaten; dringt erop aan regionale en lokale overheden volledig te betrekken bij de opzet, monitoring en uitvoering van financiële middelen, op basis van gedeeld beheer, bestuur op verschillende niveaus en het beginsel van partnerschap zoals deze thans worden opgevat; wijst op de behoefte aan duidelijk omschreven middelen, regels voor partnerschappen en een sterke territoriale focus, met de regio's in de rol van beheersautoriteit, onder meer door middel van rechtstreekse onderhandelingen met de Commissie over de vaststelling en uitvoering van mijlpalen en streefdoelen, alsmede aan directere toegang tot EU-financiering voor regionale en

lokale overheden;

32. wijst erop dat het antwoord van de Unie op demografische uitdagingen adequaat moet worden ondersteund; dringt erop aan dat binnen de betrokken programma's toereikende middelen worden gewaarborgd voor maatregelen die bijdragen tot het aanpakken van dergelijke uitdagingen, met name voor regio's en achtergestelde gebieden die te kampen hebben met regionale verschillen en een vergrijzende bevolking, met volledige inachtneming van de bevoegdheden van de Unie en het subsidiariteitsbeginsel;

33. herinnert aan de unieke uitdagingen waarmee insulaire, grensoverschrijdende en berggebieden in de EU worden geconfronteerd en dringt aan op oplossingen op maat om in deze behoeften te voorzien; verzoekt de Commissie en de lidstaten ervoor te zorgen dat bij de opzet en uitvoering van de regionale hoofdstukken naar behoren rekening wordt gehouden met hun specifieke geografische beperkingen en economische en ecologische realiteit;

34. merkt op dat de financiële programmering van de EU-faciliteit, die extra flexibiliteit mogelijk maakt voor de beleidsmaatregelen waarop zij betrekking heeft en volledig onder de bevoegdheid van de begrotingsautoriteit valt, baat zal hebben bij de toewijzing van aanzienlijke financiële middelen om het hoofd te bieden aan onvoorziene crises;

35. neemt kennis van de invoering van Katalysator Europa in het voorstel van de Commissie, waarmee tot 150 miljard EUR aan betaalbare door de EU gesteunde leningen zou kunnen worden gemobiliseerd om de lidstaten in staat te stellen strategische investeringen te doen die verder gaan dan hun toegewezen nationale middelen; is van mening dat dit mechanisme een belangrijke stap is om de investeringstekorten op het gebied van decarbonisatie, digitalisering en economische veerkracht aan te pakken; benadrukt dat Katalysator Europa toegankelijk zou zijn voor alle lidstaten en daardoor zou bijdragen tot de economische en sociale cohesie en tot het concurrentievermogen van Europa;

36. is van mening dat, teneinde de volledige en doeltreffende toepassing van artikel 349 VWEU te waarborgen, binnen het MFK 2028-2034 specifieke financiering voor de ultraperifere gebieden moet worden vastgesteld; dringt derhalve aan op een Posei met een afzonderlijke toereikende financiële toewijzing voor specifieke maatregelen, waaronder voor aquacultuur en visserij, die een sleutelrol spelen op het gebied van voedselzekerheid, werkgelegenheid en lokale ontwikkeling;

37. benadrukt dat het MFK 2028-2034 een cruciale rol moet spelen bij het terugdringen van ongelijkheid, armoede en sociale uitsluiting door de uitvoering van de Europese pijler van sociale rechten, het bijbehorende actieplan en de kerndoelen daarvan te ondersteunen; is zeer bezorgd over het feit dat de beschikbaarheid en betaalbaarheid van fatsoenlijke huisvesting in Europa in een alarmerend tempo afneemt in een klimaat van teruglopende algehele investeringen in het huizenaanbod in vele lidstaten en van overheids- en particuliere financiering die niet toereikend genoeg is om aan de vraag te voldoen; dringt aan op een strategische, verantwoorde en efficiënte inzet van investeringen in fatsoenlijke, duurzame en betaalbare huisvesting met gebruikmaking van EU-middelen, onder meer via maatregelen in het kader van het EFRO, en van leningen van Katalysator Europa en gerichte investeringen in het kader van het EFC,

alsmede nationale compartimenten van InvestEU, zodat meer in huisvesting kan worden geïnvesteerd met het oog op de uitvoering van het Europees plan voor betaalbaar wonen;

38. dringt aan op handhaving van het Europees Sociaal Fonds Plus (ESF+) als een op zichzelf staand en afzonderlijk programma met een specifieke financiële toewijzing van 124,19 miljard EUR in lopende prijzen (110,73 miljard EUR in constante prijzen van 2025) ter bevordering van opwaartse sociale convergentie, kwaliteitsvolle werkgelegenheid en gelijke kansen; wijst erop dat het ESF een belangrijk financieringsinstrument blijft voor investeringen in onderwijs, werkgelegenheid en de ontwikkeling van vaardigheden, voor de bevordering van gelijkheid en voor steun aan mensen in kwetsbare situaties en de meest behoeftigen in onze samenleving, teneinde de doelstellingen van het actieplan voor de Europese pijler van sociale rechten te verwezenlijken; betreurt ten zeerste de beperkte sociale dimensie van de voorgestelde verordening inzake de plannen voor nationaal en regionaal partnerschap; dringt aan op duidelijkheid en voorspelbaarheid voor de eindbegunstigden en de verantwoordelijke beheersautoriteiten;

39. onderstreept dat het MFK de volledige en snelle uitvoering van het EU-pact inzake migratie en asiel moet ondersteunen om te zorgen voor adequate opvangvoorzieningen, snelle en efficiënte asielprocedures, integratie, en terugkeer- en overnameprocedures, met volledige inachtneming van het internationaal recht inzake de mensenrechten; dringt erop aan dat het volgende MFK in de nodige middelen voorziet voor het adequaat aanpakken van de grote uitdagingen van de Unie op het gebied van asiel, migratie, integratie, grensbeheer en interne veiligheid, alsmede de doeltreffende bescherming van de buitengrenzen van de EU, met inbegrip van grensinfrastructuur, en fysieke, elektronische en inlichtingenmaatregelen, indien van toepassing; is van mening dat het voorstel van de Commissie niet adequaat aan deze vereisten voldoet en dringt aan op een verhoging van de bedragen voor asiel- en migratiebeleid, grensbeheer en veiligheid tot 38,04 miljard EUR in lopende prijzen (34,00 miljard EUR in constante prijzen van 2025); dringt aan op het uitbreiden van directe financieringsstromen binnen de EU-faciliteit voor lokale en regionale overheden, voortbouwend op het model van de huidige thematische faciliteit van het Fonds voor asiel, migratie en integratie;

40. erkent dat alle oostelijke grensregio's van de EU te maken hebben met grotere economische, sociale en veiligheidsuitdagingen als gevolg van de Russische aanvalsoorlog tegen Oekraïne en andere geopolitieke dreigingen, waaronder hybride dreigingen; wijst op de noodzaak van alomvattende MFK-steun om hun defensie, paraatheid, veerkracht en veiligheid, alsook hun economische, sociale en territoriale ontwikkeling te versterken; dringt derhalve aan op een alomvattende respons over alle EU-programma's heen en op duurzame steun op EU-niveau, met inbegrip van financiële steun in het kader van de nationale plannen;

Rubriek 2

41. is ingenomen met de aanzienlijke verhoging van rubriek 2 "Concurrentievermogen, welvaart en veiligheid", waaraan in het MFK 2028-2034 een bedrag van 522,2 miljard

EUR in prijzen van 2025 is toegewezen, wat neerkomt op 30 % van het totale MFK, tegenover 224,8 miljard EUR of 17 % voor de huidige periode; merkt op dat uit deze ruime verdubbeling van de middelen blijkt dat de Unie zich wil inzetten voor onderzoek, innovatie, strategische autonomie, strategische industriële sectoren en infrastructuren, waterweerbaarheid, opkomende technologieën, biotechnologie, de groene en digitale transitie, kritieke grondstoffen, energiezekerheid, ruimtevaart, defensie, vervoer en militaire mobiliteit, creatieve sectoren, onderwijs, cultuur, democratie en grondrechten, economische en sociale veerkracht, technologische soevereiniteit en steun voor kmo's, start-ups en scale-ups; merkt op dat deze aanzienlijke verhoging een reactie is op de herhaalde oproepen van het Parlement om meer te investeren in deze domeinen en wijst erop dat zij moet worden uitgevoerd op een manier die strategische samenhang waarborgt en de Europese toegevoegde waarde maximaliseert;

42. benadrukt dat het EFC als een gericht financieringsinstrument moet worden ingezet om een financieringstekort in het huidige MFK te op te vullen; benadrukt de sleutelrol van het EFC bij het versterken van het concurrentievermogen van de Unie, opgevat als het vermogen van de ondernemingen van de Unie om op de wereldmarkten te concurreren, bij het versterken van haar economische en industriële soevereiniteit, productiviteit op lange termijn, strategische autonomie en veerkracht, met inbegrip van de toegang tot kritieke grondstoffen, en bij het verwezenlijken van de dubbele transitie; dringt in dit verband aan op een begroting van 264,35 miljard EUR in lopende prijzen (234,00 miljard EUR in constante prijzen van 2025) voor het EFC; benadrukt dat het combineren van programma's er niet mag toe leiden dat de transparantie afneemt en het Parlement minder de mogelijkheid heeft om voldoende financiering te waarborgen voor specifieke beleidsdoelstellingen; dringt erop aan dat, ook al worden programma's samengevoegd, de begrotingslijnen voldoende gedetailleerd moeten blijven om daadwerkelijk parlementair toezicht mogelijk te maken en de zichtbaarheid van de financiering voor individuele prioriteiten te behouden; is van mening dat ervoor moet worden gezorgd dat het EFC, met inbegrip van LIFE-acties, wordt uitgevoerd via transparante bestuursregelingen zodat de totale uitgaven, doelstellingen en resultaten kunnen worden getraceerd en onnodige versnippering wordt vermeden; herinnert aan zijn standpunt dat een sterke concurrentiepositie moet leiden tot de bevordering van economische groei en hoogwaardige, stabiele en goed betaalde banen, zoals wordt benadrukt in zowel het rapport-Draghi als het rapport-Letta, en dat een goed opgeleide beroepsbevolking essentieel is voor een toekomstbestendige Europese economie en derhalve financiering nodig is voor omscholing en bijscholing van arbeidskrachten, onder meer in sectoren die met ingrijpende veranderingen worden geconfronteerd;

43. merkt op dat de EU-begroting alleen de investeringskloof niet kan dichten en dat het derhalve noodzakelijk is de synergieën tussen overheids- en particuliere investeringen te maximaliseren, gebruik te maken van risicobeperkende, financiële instrumenten en begrotingsgaranties als krachtige en doeltreffende instrumenten om de doelstellingen van de EU en haar beleid te verwezenlijken, en de investeringsarchitectuur van de EU te vereenvoudigen en te harmoniseren; dringt er met klem op aan dat een InvestEU-instrument nodig is dat omvangrijker is dan het huidige programma en van meet af aan beschikbaar is, en dat de begroting moet voorzien in flexibelere en toegankelijkere nationale compartimenten van InvestEU, met name voor kmo's, en dringt aan op de invoering van robuuste financiële instrumenten op EU-niveau en mechanismen voor

risicodeling in het kader van het EFC waarmee een stabiele investeringsstroom kan worden gewaarborgd en particulier kapitaal kan worden aangetrokken;

44. herinnert aan het belang van steun aan kmo's, aangezien zij de ruggengraat van de Europese economie vormen, een sterke territoriale dimensie hebben en een belangrijke aanjager van groei in de hele Unie zijn; wijst op het belang van een adequaat niveau van investeringen in kmo's; wijst erop dat de EU-begroting kmo's in staat moet stellen sneller en gemakkelijker toegang te krijgen tot financiering, de innovatie- en investeringskloof met mondiale concurrenten te dichten en bij te dragen tot duurzame groei, werkgelegenheid en strategische autonomie;

45. benadrukt dat de groene en digitale transitie onlosmakelijk verbonden is met de welvaart, het welzijn, de duurzaamheid, de groei en het concurrentievermogen van Europa op lange termijn; benadrukt dat het uiteindelijke succes van de dubbele transitie sterk zal afhangen van het waarborgen dat de transitie rechtvaardig en inclusief is voor werknemers, regio's en bedrijven, en dat zij bijdraagt tot sociale rechtvaardigheid voor iedereen, met bijzondere aandacht voor de meest kwetsbaren, om ervoor te zorgen dat niemand aan zijn lot wordt overgelaten; dringt er derhalve op aan dat het MFK 2028-2034 de dubbele transitie moet blijven ondersteunen; betreurt dat het voorstel voor het MFK 2028-2034 geen op zichzelf staand instrument bevat en dringt aan op relevante financiering in het kader van het volgende MFK om een rechtvaardige transitie evenwel te ondersteunen; benadrukt voorts de noodzaak van synergieën en complementariteit tussen de fondsen van het cohesiebeleid en het EFC;

46. wijst erop dat de industriële en technologische basis van de Europese defensie moet worden versterkt; herinnert eraan dat het defensie-industriebeleid open moet zijn en concurrentie moet bevorderen, en dat technologieën voor tweeërlei gebruik, militaire mobiliteit en kritieke infrastructuren pijlers vormen van de geopolitieke profilering van de Unie en het Europese afschrikkingsvermogen; dringt aan op duidelijk herkenbare en naar behoren gefinancierde defensiegerelateerde toewijzingen; dringt erop aan dat voor alle investeringen op defensiegebied, ook in het kader van de plannen voor nationaal en regionaal partnerschap, coherente subsidiabiliteitscriteria gelden, met inbegrip van vereisten inzake duidelijke Europese meerwaarde, en dat zij in overeenstemming zijn met de beginselen van Europese voorkeur, interoperabiliteit, leveringszekerheid en industriële veerkracht;

47. merkt op dat de voorgestelde begroting voor Horizon Europa nog steeds ontoereikend is om de vereiste bijdrage van de Unie te leveren om de doelstelling van 3 % van de uitgaven voor onderzoek en ontwikkeling (O&O) te halen, en dringt aan op een begroting voor Horizon Europa van 200 miljard EUR in lopende prijzen (177,01 miljard EUR in constante prijzen van 2025); onderstreept dat meer investeringen in onderzoek en innovatie in de EU, waaronder veel grotere particuliere investeringen, een weerspiegeling zijn van de existentiële noodzaak voor de Unie om de innovatiekloof met onze mondiale concurrenten te dichten en zo duurzame groei en concurrentievermogen terug te brengen naar Europa, aangezien dit het fundament van onze welvaart blijft en van cruciaal belang is voor het behoud van ons sociaal model; herinnert eraan dat O&O-uitgaven van de EU geen vervanging kunnen zijn voor volgehouden nationale overheidsinvesteringen in O&O; wijst erop dat gezamenlijk onderzoek, open concurrentie en wetenschappelijke en technologische excellentie

centraal moeten blijven staan in het kaderprogramma, en is ingenomen met het besluit van de Commissie om specifieke steun voor verbredingsacties en voor transitielanden voort te zetten teneinde het geografische evenwicht te versterken; onderstreept dat het kaderprogramma, met inbegrip van de verbredingsmaatregelen, in de eerste plaats gericht moet zijn op het bevorderen van excellentie op het gebied van onderzoek en innovatie in de hele Unie en op het volledig benutten van het talentenpotentieel van Europa;

48. herinnert aan het belang van de CEF voor het aanpakken van de ontbrekende schakels in de Europese energie- en vervoerssector en aan de bijdrage ervan aan het stimuleren van de economische groei, de werkgelegenheid en het concurrentievermogen in de EU; merkt op dat de transitie naar schone energie, alsmede grensoverschrijdende structurele investeringen ter verbetering van de energiezekerheid en kritieke energie-infrastructuur in Europa onontbeerlijk zijn en een voorwaarde vormen om in de gehele Unie een veilige en betaalbare energievoorziening te waarborgen; herinnert aan het cruciale belang en de meerwaarde van EU-investeringen in de ontwikkeling van infrastructuur voor schone energie en snellere modernisering van het net en grensoverschrijdende interconnectie, onder meer voor hernieuwbare energiebronnen; is ingenomen met de broodnodige verhoging van de middelen voor CEF-vervoer en militaire mobiliteit; merkt op dat de financiering van vervoersinfrastructuur en van decarbonisatie- en digitaliseringsoplossingen nu afhankelijk is van een nauwe afstemming tussen de Connecting Europe Facility, het EFC en de plannen voor nationaal en regionaal partnerschap; dringt aan op een toewijzing van 91,29 miljard EUR in lopende prijzen aan de CEF (81 miljard EUR in constante prijzen van 2025) om energie, vervoer en militaire mobiliteit naar behoren te ondersteunen;

49. wijst erop dat het LIFE-programma een centrale rol speelt in de mainstreaming van de milieudoelstellingen en -verbintenissen van de EU; is derhalve van mening dat de acties die thans in het kader van het LIFE-programma worden ondersteund, zoals gerichte, langetermijn- en hoogwaardige steun voor natuurbescherming, herstel van de biodiversiteit, aanpassing aan de klimaatverandering, preventie van verontreiniging en milieugovernance, op duidelijke wijze moeten worden voortgezet, met een specifieke financiering van 3,39 miljard EUR in lopende prijzen (3 miljard EUR in constante prijzen van 2025) in het kader van het EFC, teneinde de voorspelbaarheid, stabiliteit en continuïteit van de financiering te waarborgen, waaronder voor lokale en regionale overheden, en opdat de uitvoering op het terrein doeltreffend en zichtbaar blijft voor begunstigden en burgers; wijst er voorts op dat de EU-faciliteit ook LIFE-gerelateerde acties moet uitvoeren om het huidige financieringsniveau van het LIFE-programma te bereiken;

50. wijst erop dat de gezondheid van de Europese burgers een prioriteit blijft; benadrukt dat een gezonde bevolking en een sterke gezondheidssector fundamentele aanjagers zijn van het concurrentievermogen, de economische veerkracht en het welzijn van Europa; benadrukt dat aanhoudende en voorspelbare investeringen in gezondheid van essentieel belang zijn om de veerkracht van gezondheidszorgstelsels te versterken, geschoolde gezondheidswerkers te ondersteunen en te behouden, ongelijkheden in de toegang tot zorg tussen de lidstaten te verminderen en de paraatheid van de Unie voor toekomstige gezondheidscrises te waarborgen; is zeer bezorgd over de uitholling van het programma EU4Health, waarbij de meeste acties op het gebied van gezondheidsbeleid, preventie en

versterking van gezondheidszorgstelsels naar het EFC worden verschoven; dringt derhalve aan op de oormerking van 10,05 miljard EUR in lopende prijzen (8,90 miljard EUR in constante prijzen van 2025) in het kader van het EFC voor specifieke prioriteiten van EU4Health;

51. herhaalt dat toereikende middelen moeten worden uitgetrokken voor de bestrijding van gendergerelateerd geweld en voor de ondersteuning van seksuele en reproductieve gezondheid en diensten, vrouwenrechtenorganisaties, alsmede EU-initiatieven en -organen die daadwerkelijke gelijkheid tussen mensen bevorderen, ongeacht hun gender, leeftijd, seksuele geaardheid of ras; wijst in dit verband op de mededeling van de Commissie[6] naar aanleiding van de resolutie van het Parlement van december 2025[7] over het Europees burgerinitiatief (EBI) “My Voice, My Choice”;

52. neemt kennis van het voorstel om crisisparaatheid en respons in noodsituaties op gezondheidsgebied uit het huidige programma EU4Health over te hevelen naar de algemenere crisisresponscapaciteiten van de EU, aangevuld met nieuwe sectoroverschrijdende coördinatie bij crises en acties met betrekking tot civiel-militaire samenwerking, teneinde een geïntegreerde en veerkrachtige Europese civiele bescherming tot stand te brengen; onderstreept dat de EU een centrale rol toekomt bij het coördineren en verbeteren van de paraatheid en het vermogen van de lidstaten om onmiddellijk te kunnen reageren op grootschalige noodsituaties met een grote impact, en herhaalt zijn oproep om te voorzien in voldoende financiering voor paraatheid en snelle respons bij crises, zodat het UCPM+ het belangrijkste EU-kader voor algemene crisisrespons blijft; dringt aan op een begroting voor UCPM+ van 12,42 miljard EUR in lopende prijzen (11 miljard EUR in constante prijzen van 2025);

53. herhaalt dat Erasmus+, als een van de vlaggenschipprogramma’s van de Unie, een centrale rol speelt bij de bevordering van de Europese waarden, grensoverschrijdende samenwerking en de betrokkenheid van jongeren, en herinnert eraan dat in het kader van het rapport-Draghi en het rapport-Letta de versterking van menselijk kapitaal, arbeidsmobiliteit en vaardigheden, onder meer via uitwisselingen tussen universiteiten en in het kader van leerlingplaatsen, wordt aangemerkt als een essentieel aspect van het concurrentievermogen en de veerkracht van Europa; dringt aan op een Erasmus+-begroting van 47,39 miljard EUR in lopende prijzen (42 miljard EUR in constante prijzen van 2025);

54. wijst erop dat investeringen in democratische veerkracht en culturele vitaliteit integrerend deel uitmaken van de strategische autonomie van de Unie; is in dit verband ingenomen met het voorstel voor het nieuwe AgoraEU-programma en erkent het verruimde toepassingsgebied en de unieke Europese meerwaarde ervan als het enige programma van de Unie dat gericht is op de culturele en creatieve sector en mediapluriformiteit, alsmede op de ondersteuning van democratische participatie en de bevordering van Europese waarden; dringt aan op begroting van 10,72 miljard EUR in lopende prijzen (9,5 miljard EUR in constante prijzen van 2025) voor AgoraEU;

55. dringt aan op een begroting van 0,89 miljard EUR in lopende prijzen (0,79 miljard EUR in constante prijzen van 2025) voor het programma Justitie, met inbegrip van steun voor

[6] PB C, C/2026/1383, 4.3.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/1383/oj.
[7] P10_TA(2025)0338.

de digitalisering van de justitiële samenwerking en toegang tot de rechter, de uitrol van nieuwe grensoverschrijdende instrumenten en opkomende initiatieven om grensoverschrijdende juridische versnippering te verminderen, met name in het licht van opkomende uitdagingen, waaronder onlinecriminaliteit en haatzaaiende uitlatingen;

Rubriek 3

56. stelt vast dat aan rubriek 3 “Europa in de wereld” in het MFK 2028-2034 een bedrag van 190 miljard EUR in prijzen van 2025 is toegewezen, wat neerkomt op een aanzienlijke stijging tegenover de 121,5 miljard EUR voor de huidige periode, terwijl het aandeel van 10 % van het totale MFK behouden blijft; beschouwt deze essentiële versterking van 68,5 miljard EUR als absoluut cruciaal, aangezien de Unie zo haar vastberadenheid toont om haar rol te versterken als mondiale speler en betrouwbare partner in een steeds complexere geopolitieke omgeving; uit echter zijn bezorgdheid over het feit dat dit financieringsniveau ontoereikend blijft om pretoetredingssteun en extern optreden te financieren, gezien de omvang van de uitdagingen op wereldvlak, waaronder de toenemende ontwikkelingsbehoeften en ongelijkheden, humanitaire crises, een ongekend aantal crises, conflicten en algemene kwetsbaarheden, decarbonisatie, wereldwijde gezondheid en de noodzaak om Oekraïne en andere partners te ondersteunen; is derhalve van mening dat het noodzakelijk is de begrotingstoewijzing voor het instrument Europa in de wereld te verhogen tot 225 miljard EUR in lopende prijzen (198,63 miljard EUR in constante prijzen van 2025);

57. betreurt het ontbreken van thematische streefdoelen voor kritieke gebieden, die de medewetgevers in staat zouden stellen strategische prioriteiten vast te stellen; wijst erop dat maatschappelijke partners, alsmede lokale en regionale actoren, moeten worden betrokken; wijst erop dat deze verhoogde toewijzing cruciaal is om de Unie als geloofwaardige mondiale speler veilig te stellen; dringt aan op de nodige middelen om de procedures voor uitbreiding en toetreding te ondersteunen en de waarden en belangen van de Unie wereldwijd te bevorderen en te handhaven, onder meer door middel van wederzijds voordelige partnerschappen; wijst erop dat voorspelbare en toereikende financiering zorgt voor stabiliteit, veerkracht en duurzame ontwikkeling en, door economische kansen, onderwijs en beroepsopleiding van kwaliteit en werkgelegenheid in partnerlanden te bevorderen, bijdraagt tot het aanpakken van de onderliggende oorzaken van migratie en zo de veiligheid op lange termijn verbetert; dringt aan op onderhandelingen over bepalingen in het kader van de toepasselijke wetgevingsprocedure om te waarborgen dat bij de uitvoering van EU-middelen in het kader van het instrument Europa in de wereld niet voorbij wordt gegaan aan aanhoudende mensenrechtenschendingen in partnerlanden, en herinnert aan de beginselen van menselijkheid, onpartijdigheid, neutraliteit en onafhankelijkheid voor humanitaire hulp en ontwikkelingshulp;

58. waarschuwt dat de samenvoeging van programma’s opnieuw zou kunnen leiden tot een verzwakking van het parlementaire toezicht en de parlementaire betrokkenheid en een verminderde zichtbaarheid van financiering voor specifieke prioriteiten, zoals het geval was bij het instrument voor nabuurschapsbeleid, ontwikkeling en internationale

samenwerking (NDICI) — Europa in de wereld; dringt aan op duidelijke en betekenisvolle verantwoordings- en verslagleggingsmechanismen binnen het kader van het instrument Europa in de wereld; dringt erop aan dat de pijlers, alsmede de daaronder vallende thematische programma's, landen en instrumenten, met inbegrip van pretoetredingsmiddelen, duidelijke en afzonderlijke begrotingslijnen behouden om te zorgen voor transparantie in de toewijzingen, en dat verzoeken om overschrijvingen van aanzienlijke bedragen binnen de pijlers aan de voorafgaande goedkeuring van het Parlement worden onderworpen; is van mening dat het van essentieel belang is dat vrijmakingen in het kader van Europa in de wereld kunnen worden teruggeboekt naar de oorspronkelijke begrotingslijn; acht het noodzakelijk dat de Commissie zorgt voor een duidelijke uitsplitsing van programmeerbare en niet-programmeerbare financiering en herinnert eraan dat het instrument Europa in de wereld hoofdzakelijk uit geografische programma-acties moet bestaan;

59. herinnert eraan dat humanitaire hulp die van geoormerkte financiering is voorzien en overeenkomstig Verordening (EG) nr. 1257/96 van de Raad betreffende humanitaire hulp[8] wordt gevrijwaard en uitgevoerd, voor Europa de meest zichtbare en principiële uiting van solidariteit blijft en de beginselen van menselijkheid, onpartijdigheid, neutraliteit en onafhankelijkheid in acht moeten blijven nemen; herhaalt zijn standpunt dat de principiële en op behoeften gebaseerde aard van humanitaire hulp vereist dat de financiering voorspelbaar is en wordt verstrekt via een coherent kader dat voorziet in een toereikende jaarlijkse basisfinanciering met specifieke nomenclatuur, aangevuld met een toereikende reserve die voor noodmaatregelen kan worden aangewend;

60. wijst op het belang van gewaarborgde toegang tot de reserve van de buffer van Europa in de wereld, die ter beschikking moet worden gesteld bij wijze van aanvulling op en los van de indicatieve toewijzing van 25 miljard EUR die extra ondersteuning biedt in geval van onverwachte behoeften, die als gevolg van factoren zoals klimaatverandering steeds vaker opduiken; dringt erop aan de 25 miljard EUR voor humanitaire hulp in de periode 2028-2034 als gewaarborgd minimumbedrag en niet als maximumbedrag te beschouwen, gezien het toenemende aantal humanitaire crises en de langere duur ervan;

61. is ingenomen met het feit dat de mobilisering van de buffer van Europa in de wereld zal veranderen ten opzichte van NDICI — Europa in de wereld, aangezien in het kader van het volgende MFK en de regels van het Financieel Reglement[9] elke mobilisering van meer dan 10 % van de jaarlijkse toewijzing door het Parlement en de Raad zal moeten worden goedgekeurd; dringt er echter op aan dat de Commissie het Parlement tijdig informeert voordat de buffer wordt aangesproken en rekening houdt met zijn opmerkingen over de aard, de doelstellingen en de beoogde financiële bedragen;

62. onderstreept dat het van essentieel belang is dat het instrument Europa in de wereld over voldoende middelen beschikt, opdat het extern optreden van de Unie consistent is en de EU als betrouwbare langetermijnpartner op voet van gelijkheid met partnerlanden kan optreden; herhaalt dat toewijzingen in het kader van Europa in de wereld in

[8] Verordening (EG) nr. 1257/96 van de Raad van 20 juni 1996 betreffende humanitaire hulp (PB L 163 van 2.7.1996, blz. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1996/1257/oj).
[9] Verordening (EU, Euratom) 2024/2509 van het Europees Parlement en de Raad van 23 september 2024 tot vaststelling van de financiële regels van toepassing op de algemene begroting van de Unie (PB L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj).

overeenstemming moeten zijn met het doel van het ontwikkelingssamenwerkingsbeleid van de EU zoals vastgesteld in artikel 208 VWEU, namelijk de armoede terugdringen en uiteindelijk uitbannen, alsook met de Europese consensus inzake ontwikkeling en de Agenda 2030 voor duurzame ontwikkeling;

63. dringt aan op betekenisvolle verantwoordings- en verslagleggingsmechanismen; is bezorgd over het wijdverbreide gebruik van financiering die niet aan kosten is gekoppeld bij de uitvoering van de pijler Europa via prestatiegerichte plannen en dringt erop aan dat deze middelen worden uitbetaald op basis van naleving van de fundamentele beginselen van het uitbreidingsproces, met inbegrip van de rechtsstaat;

64. is van mening dat uitbreiding een kans biedt om de Unie te versterken en dat het volgende MFK van cruciaal belang is om de Unie en de kandidaat-lidstaten op hun toetreding voor te bereiden; is ingenomen met het besluit om Oekraïne en de naburige Republiek Moldavië de status van kandidaat-lidstaat toe te kennen; benadrukt dat hun toetredingsproces en het toetredingsproces van de landen van de Westelijke Balkan, met de nodige middelen moet worden ondersteund; is ingenomen met de toezegging van Europa in de wereld om robuuste financiële steun te verlenen aan kandidaat-lidstaten als een belangrijk instrument om hen stevig in de EU te verankeren en hun voorbereiding op toetreding te bevorderen; dringt erop aan een specifieke toewijzing voor elk kandidaat-land te waarborgen met specifieke begrotingslijnen;

65. spreekt nogmaals zijn volledige steun uit voor de Oekraïners in hun strijd voor vrijheid en democratie en betreurt het verschrikkelijke lijden en de gevolgen van de niet-uitgelokte en ongerechtvaardigde aanvalsoorlog van Rusland; is ingenomen met het feit dat het voorstel tot uitvoering van de steunlening aan Oekraïne is aangenomen als onderdeel van de steun van de Unie aan Oekraïne; onderstreept dat de kosten van de schuldendienst die voortvloeien uit de steunlening aan Oekraïne niet in aanmerking zijn genomen in de voorstellen voor het volgende MFK; dringt erop aan dat deze kosten van de schuldendienst volledig boven de maxima van het volgende MFK worden geplaatst en buiten de reeds in het kader van de reserve voor Oekraïne geplande financiering vallen;

66. stelt met bezorgdheid vast dat de streefwaarde voor officiële ontwikkelingshulp (ODA) in het voorstel van de Commissie is verlaagd van 93 % naar 90 %; wijst erop dat de Commissie deze streefwaarde niet via gedelegeerde handelingen mag kunnen wijzigen;

67. wijst erop dat voldoende financiering voor het gemeenschappelijk veiligheids- en defensiebeleid (GVDB) en de snelle inzetbare capaciteit moet worden gewaarborgd; benadrukt dat civiele GVDB-missies van strategisch belang zijn voor de Unie en de veiligheidsbelangen en doelstellingen op het gebied van het externe optreden van de Unie, alsmede die van haar partners, ondersteunen; dringt derhalve aan op een toewijzing van 3,76 miljard EUR in lopende prijzen (3,34 miljard EUR in constante prijzen van 2025) voor de begroting van het gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid, waaronder het GVDB valt;

68. onderstreept dat de landen en gebieden overzee unieke en strategische troeven zijn die de Unie als geheel ten goede komen; is van mening dat de door de Commissie voorgestelde toewijzing niet in overeenstemming is met de uitdagingen waarmee de

landen en gebieden overzee worden geconfronteerd en dringt aan op een toewijzing van 2,08 miljard EUR in lopende prijzen (1,85 miljard EUR in constante prijzen van 2025), waarbij tevens rekening wordt gehouden met de recente bedreigingen voor de territoriale integriteit van Groenland, waarmee samenwerking de Unie aanzienlijk kan helpen haar strategische autonomie te bevorderen;

69. benadrukt dat EU-financiering voor conflictpreventie, vredesopbouw en wederopbouw na een conflict een directe investering vormt in de stabiliteit en veiligheid van de Unie op lange termijn, met name in haar oostelijke en zuidelijke buurlanden ervan; prijst de rol van de VN en haar agentschappen in conflictgebieden en roept de EU op haar politieke en financiële steun voor multilateralisme te versterken; eist dat het volgende MFK voorziet in specifieke, toereikende en voorspelbare financiering voor de VN en haar agentschappen, waarvan de werkzaamheden van fundamenteel belang zijn voor de burgerbevolking, met name in Gaza, de Westelijke Jordaanoever, Syrië, Libanon en de ruimere regio; dringt aan op een actieve rol van de EU bij vredesopbouw, bij het aanpakken van de gevolgen van de conflicten in Oekraïne en Gaza, en bij de ondersteuning van de wederopbouwinspanningen; dringt in dit verband aan op specifieke financiering in het MFK; onderstreept dat alle EU-financiering in overeenstemming moet zijn met de EU-waarden en -regels, met name het Financieel Reglement;

70. dringt aan op de voortzetting van middelen voor en zinvolle samenwerking met maatschappelijke organisaties, met name lokale actoren en vrouwenrechtenorganisaties, en op een gestructureerde dialoog ondersteund door middel van specifieke financieringsstromen, afgestemd op de behoeften van maatschappelijke organisaties en mensenrechtenverdedigers; dringt aan op de uitvoering van financiering voor extern optreden, waarbij rekening wordt gehouden met de fundamentele rol van lokale en regionale overheden dankzij doeltreffend, duidelijk en consistent bestuur op verschillende niveaus en partnerschappen;

71. dringt aan op de erkenning van de Europese Investeringsbank Groep (EIB-groep) als de belangrijkste strategische financiële partner van de Unie in het kader van de Europa in de wereld-architectuur om het effect van de middelen van rubriek 3 te maximaliseren; dringt aan op een sterk investeringspartnerschap met de EIB om het hefboomeffect van de EU-begroting te benutten, particuliere investeringen te mobiliseren en het kader voor begrotingsgarantie en blending te verbeteren, om ervoor te zorgen dat de doelstellingen van het instrument doeltreffend worden verwezenlijkt, met name op het gebied van concurrentievermogen en veerkracht, en om de toegang van de particuliere sector tot financiering in partnerlanden te bevorderen; erkent de aanvullende rol van andere uitvoerende partners, zoals nationale stimuleringsbanken en -instellingen, de Europese Bank voor Wederopbouw en Ontwikkeling, en de Ontwikkelingsbank van de Raad van Europa;

Personele middelen, gedecentraliseerde agentschappen en andere administratieve uitgaven

72. onderstreept dat het beleid van de Unie moet worden geschraagd door een goed functionerend bestuur; dringt erop aan dat na 2027 van meet af aan en tijdens de hele

MFK-periode voldoende financiële en personele middelen worden toegewezen, zodat de instellingen, organen en gedecentraliseerde agentschappen van de Unie en het Europees Openbaar Ministerie, met name wanneer hun mandaat wordt verlengd, kunnen zorgen voor een doeltreffende en efficiënte opzet en hoogwaardige uitvoering en handhaving van beleid, technische bijstand kunnen verlenen, de beste mensen uit alle lidstaten kunnen blijven aantrekken om een geografisch evenwicht te waarborgen, en speelruimte hebben om zich aan veranderende omstandigheden aan te passen; onderstreept dat op alle niveaus binnen het bestuur voor gendergelijkheid moet worden gezorgd;

73. verzoekt de Commissie aanvullende informatie te verstrekken over de financiële en personele middelen voor de gedecentraliseerde EU-agentschappen in het volgende MFK; is van mening dat het voorstel van stabiele financiering en een stabiele personeelsformatie het vermogen van sommige agentschappen om hun mandaat te vervullen, zal blijven ondermijnen; herhaalt het reeds lang bestaande standpunt van het Parlement dat nieuwe taken moeten worden gefinancierd met nieuwe kredieten, en dat herschikkingen van programma's en andere prioriteiten de uitzondering moeten vormen; erkent dat moet worden beoordeeld of er sprake is van mogelijke overlappingen of dubbel werk tussen agentschappen en dat deze moeten worden vermeden, en dat mogelijkheden voor synergieën en samenwerking moeten worden vastgesteld om ervoor te zorgen dat middelen efficiënt worden toegewezen;

74. stelt met bezorgdheid vast dat het beginsel van een stabiele personeelsbezetting dat de Commissie zichzelf heeft opgelegd, contraproductief is gebleken bij het vervullen van de operationele behoeften; merkt op dat de Commissie voor het MFK 2028-2034 om extra posten heeft verzocht, met name wat betreft de cyberbeveiligingsvereisten met betrekking tot het personeel; dringt erop aan dat bij het creëren van extra posten rekening wordt gehouden met de personeelsbehoeften van alle instellingen en organen; wijst op de bijzonder alarmerende situatie waarbij sommige EU-agentschappen onvoldoende operationele financiering ontvangen, waardoor hun capaciteit om hun mandaat te vervullen, te voldoen aan de verordening tot vaststelling van maatregelen voor een hoog gezamenlijk niveau van cyberbeveiliging in de instellingen, organen en instanties van de Unie[10], beleidsdoelstellingen te verwezenlijken, handhavend op te treden en hun wettelijke verplichtingen na te komen ernstig wordt beperkt; wijst erop dat de instellingen en organen van de EU, gezien de toenemende uitdagingen die moeten worden aangepakt, een aantrekkelijke werkomgeving moeten bieden om hooggekwalificeerde kandidaten aan te trekken;

75. wijst op het belang van het stelsel van Europese scholen als vlaggenschipmodel dat de gezamenlijke lat voor onderwijs in de lidstaten hoog legt en een internationaal erkende kwalificatie biedt ter bevordering van academische excellentie, mobiliteit van lerenden en een gedeelde Europese identiteit; dringt derhalve aan op steun en voorspelbare financiering om te voorzien in de thans niet-gedekte structurele kosten op lange termijn en de toenemende verantwoordelijkheden, en op waarborging van de zichtbaarheid, transparantie en begrotingszekerheid;

[10] Verordening (EU, Euratom) 2023/2841 van het Europees Parlement en de Raad van 13 december 2023 tot vaststelling van maatregelen voor een hoog gezamenlijk niveau van cyberbeveiliging in de instellingen, organen en instanties van de Unie (OJ L, 2023/2841, 18.12.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2841/oj).

76. gaat ervan uit dat het voorstel van de Commissie een getrouwe weergave is van werkelijke behoeften van alle instellingen, organen en agentschappen en stelt daarom geen verdere verhoging voor; is evenwel vastbesloten het voorstel van de Commissie te verdedigen en de nodige middelen veilig te stellen voor een sterk, efficiënt en hoogwaardig Europees openbaar bestuur op basis van het beginsel van gelijkheid van de burgers van de Unie en ten dienste van alle Europeanen;

Speciale instrumenten

77. is ingenomen met het voorstel van de Commissie voor een flexibiliteitsinstrument waaraan niet enkel een vast bedrag zou worden toegewezen, maar ook aanvullende middelen die afkomstig zijn van ontvangsten in verband met geldboeten en vrijmakingen; is, in het licht van zijn standpunt van 7 mei 2025, van mening dat aan het flexibiliteitsinstrument middelen moet worden toegewezen uit extra bronnen, zoals niet-bestede marges van voorgaande jaren, het jaarlijkse overschot van het voorgaande jaar en teruggevloeide middelen uit financieringsinstrumenten, samen met de toekomstige marges als laatste redmiddel; is ook van mening dat dit fonds in hoge mate vervroegd moet worden ingezet; dringt aan op een vereenvoudiging en rationalisering van de procedures voor de mobilisatie van speciale instrumenten en acht het enkelvoudig marge-instrument dan ook achterhaald en dringt erop aan de functionaliteiten ervan op te nemen in het flexibiliteitsinstrument; is ervan overtuigd dat externe bestemmingsontvangsten en bedragen die opnieuw ter beschikking worden gesteld in het kader van in programmaspecifieke bepalingen vastgelegde specifieke regels inzake ontvangsten en vrijmakingen, van deze algemene regel kunnen worden vrijgesteld;

78. herhaalt dat er een tweede speciaal instrument moet komen, namelijk de solidariteitsreserve voor natuurrampen, ten belope van 4 miljard EUR per jaar in constante prijzen van 2025, die bovenop de MFK-maxima kan worden ingezet en die gericht is op het waarborgen van solidariteit in geval van natuurrampen, als aanvulling op het voorgestelde cascademechanisme voor crisissituaties en waarop regels van toepassing moeten zijn die snelle uitbetaling mogelijk maken en, waar passend, voorfinancieringsmechanismen toestaan in duidelijke coördinatie met alle betrokken instrumenten, met inbegrip van UCPM+, om aldus bij te dragen tot veerkracht en crisisparaatheid; is van mening dat beide speciale instrumenten niet-bestede bedragen gedurende de hele MFK-periode moeten kunnen overdragen om flexibiliteit te waarborgen;

79. merkt op dat de Commissie 88 miljard EUR voorstelt voor de reserve voor Oekraïne in het kader van de MFK-verordening, ter financiering van pretoetredingssteun en inspanningen voor herstel en wederopbouw; is van mening dat met dit bedrag uitgebreide steun kan worden geboden; is ingenomen met het feit dat de reserve voor Oekraïne boven het MFK-maximum is geplaatst om tegemoet te komen aan de uitzonderlijke en onvoorspelbare behoeften van Oekraïne; merkt echter op dat indien het conflict aanhoudt, deze toewijzing niet zou volstaan om aan de behoeften van Oekraïne te voldoen; dringt aan op een verhoging en vervroegde inzetting van de reserve om te voorzien in extra steun voor Oekraïne; wijst erop dat de financieringsstructuur voor Oekraïne coherent, transparant en doeltreffend moet blijven,

waarbij het toetredingstraject van het land ten volle wordt ondersteund en pretoetredingssteun duidelijk wordt onderscheiden van de behoeften inzake wederopbouw;

Specifieke bepalingen

80. herinnert eraan dat het huidige MFK ondergefinancierd is, waardoor het MFK in 2024 moest worden herzien; merkt op dat het voorstel voor het MFK 2028-2034 weliswaar voorziet in meer flexibiliteit, maar dat de totale bedragen in het voorstel van de Commissie nog steeds niet voldoende zijn;

81. betreurt dat de voorgestelde MFK-verordening geen bepaling inzake tussentijdse herziening omvat; houdt vol dat de MFK-verordening moet voorzien in een verplichting voor de Commissie om uiterlijk in juli 2031 een evaluatie van de werking van het MFK in te dienen, met volledige inachtneming van de economische situatie en de meest recente macro-economische en werkgelegenheidsprognoses van dat moment en de relevante mondiale ontwikkelingen; is ook van mening dat een dergelijke verplichte evaluatie zo nodig vergezeld moet gaan van een wetgevingsvoorstel tot herziening van deze verordening overeenkomstig de in het VWEU neergelegde procedures; wijst erop dat een dergelijke herziening niet mag leiden tot een verlaging van vooraf toegewezen nationale budgetten, zoals bepaald in de verordening inzake de plannen voor nationaal en regionaal partnerschap;

82. herinnert eraan dat in 2034 Europese verkiezingen worden gehouden; is van mening dat de datum waarop het voorstel voor de volgende MFK-verordening moet worden ingediend, namelijk 1 juli 2033, veel later dan gewoonlijk is voor de levenscyclus van een MFK; dringt erop aan dat het voorstel voor het MFK voor de periode na 2034 uiterlijk in juli 2032 wordt ingediend;

Bestuur

83. neemt kennis van de toelichting van de Commissie dat ze met haar voorstellen wil streven naar meer flexibiliteit en vereenvoudiging in het volgende MFK; erkent dat flexibiliteit essentieel is om op onvoorziene uitdagingen te kunnen reageren, maar wijst erop dat daarvan geen gebruik mag worden gemaakt ten koste van verantwoordingsplicht, voorspelbaarheid, transparantie en beleidscoherentie; waarschuwt dat flexibiliteit zonder transparantie, zou leiden tot een groter gebrek aan democratische verantwoording en het vertrouwen van burgers in de EU zou ondermijnen;

84. betreurt dat de vereenvoudigingsvoorstellen van de Commissie in de eerste plaats een positieve uitwerking hebben op haar eigen processen en niet zozeer voordelen opleveren voor de eindbegunstigden, waardoor het democratisch tekort in de Unie nog groter wordt; herinnert eraan dat het Parlement consequent heeft gepleit voor vereenvoudiging ten voordele van de eindbegunstigden, onder meer door de administratieve lasten in verband met toegang tot de EU-begroting te verminderen en de efficiëntie van de uitgaven te vergroten; benadrukt dat vereenvoudiging geen negatieve gevolgen mag hebben voor de kwaliteit van de programma's en de democratische

verantwoordingsplicht, noch mag worden gebruikt als voorwendsel om de beginselen van bestuur op verschillende niveaus en partnerschap, of constructieve dialogen met belangrijke belanghebbenden en sociale partners te ondermijnen, aangezien een correcte toepassing daarvan de doeltreffendheid van de EU-uitgaven vergroot en essentieel is voor het welslagen van het meerjarig financieel kader; sluit zich aan bij de bezorgdheid van de Rekenkamer dat de aanpak van de Commissie zal leiden tot vereenvoudiging wat betreft de interacties van de Commissie met de lidstaten, terwijl de administratieve last naar nationaal, regionaal en begunstigdenniveau wordt verschoven of toeneemt; onderstreept dat vereenvoudiging, waar mogelijk, de harmonisatie van regels en vereisten inzake verslaglegging tussen EU-, nationaal en regionaal niveau zal vergen; wijst erop dat het Parlement alle transparantiemechanismen zal voorstellen die nodig zijn om zijn rol als verdediger van de belangen van de burger te vervullen;

85. is van mening dat het huidige voorstel inzake plannen voor nationaal en regionaal partnerschap kan leiden tot een “hernationalisering” van bepaalde EU-beleidsmaatregelen vanwege het gebrek aan een horizontale aanpak en de toegenomen flexibiliteit voor de lidstaten bij de uitvoering van de Uniebegroting op basis van een nationale aanpak; dringt erop aan dat de begroting een investeringsbegroting blijft met de nadruk op de meerwaarde van de EU en een sterke horizontale aanpak;

86. onderstreept dat het wijdverbreide gebruik van flexibiliteit en prestatiegerichte instrumenten in het volgende MFK gepaard moet gaan met versterkt bestuur op verschillende niveaus; is van mening dat een zinvolle betrokkenheid van lokale en regionale overheden, alsmede van sociale en economische partners bij het ontwerp, de uitvoering en de monitoring van door de Unie gefinancierde acties essentieel is als tegenwicht tegen de centrale rol van de Commissie bij de uitvoering en om de democratische verantwoordingsplicht te vergroten en ervoor te zorgen dat de uitgaven aansluiten bij de reële territoriale behoeften; dringt erop aan dat dergelijke instrumenten, indien van toepassing, gepaard moeten gaan met adequaat toezicht door gekozen vertegenwoordigers op EU-, nationaal en regionaal niveau, en dat de begrotings- en kwijtingsbevoegdheid van het Parlement behouden blijft;

87. herinnert eraan dat de Rekenkamer heeft geconstateerd dat het zogenaamde prestatiegerichte model, dat is gebaseerd op de ervaring met de herstel- en veerkrachtfaciliteit, tekortkomingen vertoonde in de opzet, uitvoering en doeltreffendheid ervan; stelt met bezorgdheid vast dat in de MFK-verordening wordt voorgesteld om voor een groot deel van de instrumenten in het kader van het volgende MFK uitgebreid gebruik te maken van financiering die niet gekoppeld is aan kosten; is uiterst bezorgd over een dergelijk ingrijpende verschuiving naar een nieuw uitvoeringsmodel; beklemtoont dat deze aanpak aanzienlijke risico’s met zich meebrengt en de controleerbaarheid verzwakt als er niet wordt voorzien in passende waarborgen om een goed financieel beheer bij de uitvoering van Uniefinanciering te verzekeren of als er geen duidelijke stappen worden gezet om de tekortkomingen aan te pakken die bij eerdere of bestaande op prestaties gebaseerde instrumenten zijn vastgesteld; onderstreept dat er een oplossing moet worden gevonden voor de verschillen tussen de kostenramingen voor mijlpalen en streefdoelen en de werkelijke kosten van projecten, aangezien deze discrepantie de uitvoering van de overeengekomen politieke prioriteiten op het niveau van de Unie dreigt te ondermijnen; is van mening dat mogelijke maatregelen om de efficiëntie te vergroten nooit ten koste

mogen gaan van de bescherming van de financiële belangen van de Unie; benadrukt in het bijzonder dat grootschalige en complexe projecten op kosten gebaseerd moeten blijven, aangezien de omvang, duur en financiering op meerdere niveaus van deze projecten gedetailleerde financiële verslaglegging en verifieerbare uitgavengegevens vereisen om goede monitoring en verantwoordingsplicht te waarborgen; dringt erop aan dat het gebruik van vereenvoudigde kostenopties wordt voortgezet en uitgebreid, met name voor kleinere of middelgrote investeringen, als doeltreffende en evenredige instrumenten om de administratieve lasten te verminderen, de toegankelijkheid voor kleinere begunstigden te vergroten en de verantwoordingsplicht en traceerbaarheid bij het gebruik van Uniemiddelen in stand te houden;

88. dringt erop aan dat gegevens over de gemaakte kosten beschikbaar blijven voor de kwijtingsautoriteit om de efficiëntie en de "prijs-kwaliteitverhouding" van de Uniebegroting te controleren; waarschuwt dat parlementaire controle zonder transparantie over de kosten een formaliteit dreigt te worden die geen garantie biedt voor een goed financieel beheer van de begroting; dringt er bij de Commissie op aan te zorgen voor een systematische follow-up van de bevindingen en aanbevelingen van de Rekenkamer;

89. dringt aan op meer samenhang bij het toezicht op en de uitvoering van EU-uitgavenprogramma's en bij de mainstreaming van belangrijke EU-doelstellingen en -verbintenissen; onderstreept dat het voorstel voor een prestatieverordening een eerste stap vormt naar de invoering van een horizontaal kader voor het traceren van uitgaven en het monitoren van de prestaties in het kader van de begroting, dat erop gericht is de administratieve last te verminderen; is van mening dat deze aanpak, indien naar behoren uitgevoerd, kan leiden tot versterkt democratisch toezicht; wijst erop dat een volledige integratie van horizontale beginselen in één enkel kader zinvolle tracering mogelijk zou maken en de politieke prioriteiten van de Unie beter zou weerspiegelen; dringt erop aan dat in het prestatiekader prioriteit wordt gegeven aan impactindicatoren die daadwerkelijke resultaten voor burgers meten; wijst erop dat de voorgestelde prestatieverordening ervoor moet zorgen dat de verslagleggingsindicatoren, indien van toepassing, verplicht zijn en in alle lidstaten en beheerswijzen te vergelijken zijn; waarschuwt dat de kwijtingsautoriteit zonder een dergelijke vergelijkbaarheid niet in staat zal zijn de relatieve doeltreffendheid te beoordelen of ondermaats presterende programma's op te sporen; beklemtoont dat prestatie-indicatoren uitdrukkelijk moeten worden afgeleid van de doelstellingen van elk programma en de output, de resultaten en de effecten moeten weergeven; benadrukt dat klimaatgerelateerde uitgaven in het MFK moeten worden geïntegreerd om de financiering en de effecten ervan nauwkeurig te monitoren en te traceren;

90. wijst erop dat de EU-begroting een cruciale rol speelt bij de ondersteuning van democratie en pluralisme als kernwaarden van de EU die zijn verankerd in artikel 2 van het Verdrag betreffende de Europese Unie; is ingenomen met de onlangs gepubliceerde EU-strategie voor het maatschappelijk middenveld, waarin de belangrijke rol van maatschappelijke organisaties wordt erkend bij het verstrekken van advies, ondersteuning en expertise bij de ontwikkeling en uitvoering van EU-wetgeving en -beleid; onderstreept in dit verband de noodzaak om maatschappelijke organisaties te voorzien van langdurige, voorspelbare en toereikende financiering;

91. herinnert eraan dat programma's en activiteiten, zoals vereist op grond van het Financieel Reglement, voor zover haalbaar en passend en overeenkomstig de relevante sectorspecifieke regels, zodanig moeten worden uitgevoerd dat de verwezenlijking van de doelstellingen ervan wordt gewaarborgd, met inachtneming van de arbeidsvoorwaarden en -omstandigheden overeenkomstig het toepasselijke nationale recht, het EU-recht, verdragen van de Internationale Arbeidsorganisatie en collectieve overeenkomsten, rekening houdend met het beginsel van gendergelijkheid en zonder de milieudoelstellingen van de Unie aanzienlijk te schaden;

92. wijst erop dat alle financiering in lijn moet zijn met de richtsnoeren van de Commissie over financiering voor activiteiten met betrekking tot de ontwikkeling, uitvoering, monitoring en handhaving van de wetgeving en het beleid van de Unie; herinnert in dit opzicht aan de Verklaring van de Commissie van 1 april 2025 over het huidige LIFE-programma;

Budgettaire governance

93. neemt kennis van de door de Commissie voorgestelde algemene structuur op basis van vier MFK-rubrieken, tegenover de zeven rubrieken in het huidige MFK; stelt met bezorgdheid vast dat de Commissie voorstelt het aantal EU-programma's te verminderen van 60 naar 19, waardoor onduidelijkheid ontstaat tussen de doelstellingen en de begrotingsnomenclatuur, en transparantie en verantwoordingsplicht worden ondermijnd; wijst erop dat het standpunt van het Parlement over de structuur van deze nieuwe programma's van het MFK zal worden bepaald tijdens de medebeslissingsprocedure voor de desbetreffende sectorale wetgevingshandelingen; dringt erop aan dat in de voorgestelde begrotingsnomenclatuur en in de aan elke begrotingslijn toegewezen bedragen alle specifieke doelstellingen van en binnen elk programma moeten worden weergegeven, om transparantie, voorspelbaarheid en verantwoordingsplicht te waarborgen en de begrotingsautoriteit de informatie te verstrekken die nodig is om de jaarlijkse begroting vast te stellen en toezicht te houden op de uitvoering ervan;

94. betreurt in dit verband dat de begrotingsnomenclatuur die in de sectorale wetgeving wordt voorgesteld, volstrekt onvoldoende is; onderstreept dat een vereenvoudiging van de begrotingsstructuur niet ten koste mag gaan van de transparantie of het vermogen van de begrotingsautoriteit om op efficiënte wijze controle uit te oefenen en met kennis van zaken besluiten te nemen; dringt erop aan de nomenclatuur voldoende gedetailleerd te houden om de in de basishandelingen vastgestelde programmadoelstellingen weer te geven, de zichtbaarheid van EU-maatregelen in alle beleidsdoelstellingen en -prioriteiten te behouden en het Parlement in staat te stellen zijn controlerende functie ten volle uit te oefenen; pleit voor een gedetailleerdere nomenclatuur om een zinvolle jaarlijkse begrotingsprocedure, ontwerpen van gewijzigde begrotingen en de kwijtingsprocedure mogelijk te maken; herhaalt dat de jaarlijkse begrotingsprocedure het belangrijkste democratische mechanisme is voor de toewijzing van middelen binnen het MFK;

95. merkt op dat begrotingsoverschrijvingen in het kader van het Financieel Reglement reeds flexibiliteit bieden bij de uitvoering van de begroting; wijst erop dat de Commissie momenteel de mogelijkheid heeft om aanzienlijke bedragen zonder

goedkeuring van de begrotingsautoriteit naar andere beleidsterreinen over te hevelen, wat een belemmering vormt voor het toezicht; pleit, bij gebrek aan een voldoende gedetailleerde begrotingsstructuur, voor nieuwe regels waarin zowel een maximumbedrag als een percentage per begrotingslijn wordt vastgesteld voor overschrijvingen zonder goedkeuring; is van mening dat overdrachten van andere instellingen van de Unie als vereenvoudigingsmaatregel onder een bepaalde drempel kunnen worden vrijgesteld van de bezwaarprocedure;

96. benadrukt de noodzaak van solide governance waarbij de parlementaire verantwoordingsplicht, toezicht en controle worden gewaarborgd, in combinatie met een doeltreffende fraudebestrijdingsarchitectuur; vraagt zich voorts bezorgd af hoe de Commissie op EU-niveau voldoende zekerheid zal verkrijgen over de wettigheid en regelmatigheid van de uitgaven, en herinnert eraan dat duidelijke zekerheid onontbeerlijk is wil het Parlement zijn rol als kwijtingsautoriteit kunnen uitoefenen; verwerpt elke aanpak waarbij de rol van het Parlement wordt beperkt tot het verschaffen van advies of informatie bij de mobilisering van instrumenten of fondsen in het kader van het volgende MFK; wijst erop dat budgettaire flexibiliteit niet mag dienen om de prerogatieven van de begrotingsautoriteit te omzeilen en dat elke herschikking, herprogrammering en mobilisering van buffers of andere reserves ter goedkeuring aan het Parlement moet worden voorgelegd; is van mening dat er voor echte flexibiliteit moet worden ingezet op zowel een snelle reactiecapaciteit als democratische legitimiteit, wat alleen kan worden bereikt door de volwaardige deelname van het Parlement aan besluiten over de toewijzing en het gebruik van middelen;

97. uit zijn bezorgdheid over het gebrek aan voorspelbaarheid van EU-financiering als gevolg van buitensporige flexibiliteitsmechanismen en periodieke herschikkingen; is zich bewust van de behoefte aan meer flexibiliteit bij de toewijzing van middelen in het kader van bepaalde programma's, maar wijst erop dat dit geen belemmering mag vormen voor de beleidsdoelstellingen op lange termijn, de voorspelbaarheid van financiering of de prerogatieven van het Parlement; onderstreept dat het huidige MFK weliswaar een gebrek had aan flexibiliteit om in te spelen op veranderende prioriteiten, maar dat bij het volgende MFK moet worden gestreefd naar een beter evenwicht tussen voorspelbaarheid van investeringen en aanpassingsvermogen; benadrukt dat op bepaalde beleidsterreinen er een grotere behoefte is aan stabiele financiering; verwerpt met klem periodieke herschikkingen als middel om de prioriteiten van de Unie te financieren, aangezien de uitvoering van programma's hierdoor wordt belemmerd en de verwezenlijking van overeengekomen beleidsdoelstellingen in gevaar komt;

98. neemt kennis van de voorgestelde verhoging van opgenomen en verstrekte leningen in het kader van het volgende MFK; is van mening dat de begrotingsautoriteit nauwlettend moet toezien op de gevolgen van deze aanpak voor de MFK-marge of andere garanties; eist dat bij het opnemen en verstrekken van leningen de bevoegdheden van de medewetgevers en de begrotingsautoriteit worden gerespecteerd;

99. herhaalt zijn oproep voor een versterkt investeringspartnerschap met de EIB-groep om het hefboomeffect van de EU-begroting te benutten, particuliere investeringen te mobiliseren en de risico's te verminderen op belangrijke beleidsterreinen zoals klimaat, concurrentievermogen, huisvesting, sociaal ondernemerschap, en innovatie, defensie en de externe dimensie; wijst erop dat deze en soortgelijke partnerschappen met andere

uitvoerende partners, waarbij het hefboomeffect van de EU-begroting wordt benut in alle beleidsgebieden en, indien van toepassing, investeringen minder risicovol worden gemaakt, op maat gesneden instrumenten moeten behouden om de toegang voor kmo's, midcaps en grensoverschrijdende consortia te vergemakkelijken, en daarbij solide bestuur, transparantie en EU-meerwaarde te waarborgen; herhaalt het belang van toereikende financiering voor technische bijstand, die gezamenlijk door de EIB en de Commissie voor uitvoerende instanties is ontwikkeld, teneinde tijdige uitvoering en additionaliteit van investeringen te helpen waarborgen, met name door administratieve capaciteit op te bouwen en investeringsstromen te ontwikkelen, en dringt aan op toereikende financiering om de blijvende impact ervan te waarborgen;

100. herhaalt zijn gevestigde standpunt dat alle uitgaven op EU-niveau onder de bevoegdheid van de begrotingsautoriteit moeten vallen, zodat democratische controle, transparantie en de bescherming van de financiële belangen van de Unie worden gewaarborgd;

Governance op het vlak van wetgeving

101. benadrukt dat, om de goedkeuring van het Parlement te garanderen, elk aspect van het MFK, met name de begrotingselementen, als een pakket moet worden beschouwd en dat er over elk aspect daadwerkelijk moet worden onderhandeld; herhaalt zijn bezwaar tegen de wijze waarop de huidige en eerdere MFK-verordeningen zijn vastgesteld, waarbij de Europese Raad zijn rol te buiten is gegaan door vooraf besluiten te nemen over meerdere elementen, zoals financiële middelen en beleidsspecifieke bepalingen, waardoor zowel de inhoud als het beoogde doel van de Verdragsbepalingen zijn geschonden; uit zijn ernstige bezorgdheid over het feit dat de voorlopige onderhandelingspakketten die door het voorzitterschap van de Raad zijn voorbereid, ook steunen op deze gebrekkige methode, waarbij kwesties die onder de medebeslissingsprocedure vallen, worden meegenomen bij de vaststelling van nieuwe wetgeving inzake EU-programma's;

102. is ernstig bezorgd over de algemene kenmerken van de opzet van programma's en sectorale voorstellen waarbij essentiële beleids- en begrotingsbesluiten van de basishandeling worden verschoven naar werkprogramma's, waardoor de wetgevende rol van het Parlement aanzienlijk wordt verzwakt; is sterk gekant tegen het overdragen van wetgevingselementen en deze te scheiden van sectorale verordeningen, waardoor het Parlement wordt uitgesloten van besluiten die momenteel worden genomen in het kader van de gewone wetgevingsprocedure en rechtsonzekerheid creëren voor de begunstigden;

103. houdt vol dat alle inhoudelijke beleidskeuzen, zoals de programmadoelstellingen, uitgavenprioriteiten, financiële toewijzingen, financieringspercentages, subsidiabiliteits-, selectie- en gunningscriteria, voorwaarden, definities en berekeningsmethoden, niet in het werkprogramma of soortgelijke bevoegdheidstoekenningen, maar in de basishandelingen ter zake moeten worden vastgesteld, met volledige inachtneming van de prerogatieven van het Parlement als medewetgever en begrotingsautoriteit; eist dat beleidskeuzen, doelstellingen en bestuursaspecten in de basishandelingen worden vastgesteld en dat aanvullende en niet-essentiële elementen die niet in de basishandeling zijn opgenomen uitsluitend door middel van gedelegeerde handelingen worden vastgesteld, en verwerpt daarbij elk gebruik van uitvoeringshandelingen of andere

procedures die niet onderhevig zijn aan parlementaire controle; eist in dit verband dat alle meerjarige en jaarlijkse werkprogramma's worden vastgesteld door middel van gedelegeerde handelingen, in overeenstemming met artikel 290 VWEU, om te garanderen dat het Parlement systematisch wordt betrokken bij de besluitvorming over en het toezicht op het beleid; is fel gekant tegen elke poging om strategische beleidsbesluiten over te hevelen naar comitéprocedures of andere procedures; waarschuwt dat het Parlement geen voorstellen zal aanvaarden waarbij de volledige wetgevings- en toezichtsbevoegdheden van het Parlement niet worden gewaarborgd; wijst erop dat vermindering van de mate van detail in de basishandelingen ertoe leidt dat belangrijke beleidskeuzen worden verschoven naar de uitvoeringsfase, waardoor de democratische verantwoordingsplicht wordt verzwakt en de rol van het Parlement bij de vaststelling van politieke besluiten met aanzienlijke beleids- en budgettaire gevolgen wordt gemarginaliseerd;

104. wijst erop dat er door het brede toepassingsgebied van de doelstellingen in de voorgestelde sectorale verordeningen behoefte is aan een herziene beoordelingsprocedure voor proefprojecten en voorbereidende acties om het reeds beperkte initiatiefrecht van het Parlement te waarborgen; is van mening dat duidelijkere criteria en gestroomlijnde procedures van essentieel belang zijn om ervoor te zorgen dat het Parlement innovatieve acties kan blijven lanceren en nieuwe beleidsbenaderingen in de rubrieken 1, 2 en 3 kan blijven testen; dringt erop aan dat de uitbreiding van het toepassingsgebied van programma's niet ten koste mag gaan van de capaciteit van het Parlement om proefprojecten en voorbereidende acties op specifieke beleidsterreinen voor te stellen;

Eerbiediging van de rechtsstaat en de fundamentele waarden

105. benadrukt dat eerbiediging van de waarden van de Unie en van de grondrechten een essentiële voorwaarde is voor toegang tot EU-middelen; benadrukt dat er een verband moet blijven bestaan tussen de eerbiediging van de rechtsstaat en de toegang tot EU-fondsen in het kader van het MFK 2021-2027; is van mening dat de bescherming van de financiële belangen van de Unie onlosmakelijk verbonden is met de eerbiediging van de rechtsstaat en de Uniewaarden; wijst erop dat de verordening inzake conditionaliteit met betrekking tot de rechtsstaat[11] een belangrijk instrument is voor de bescherming van de financiële belangen van de Unie tegen schendingen van de rechtsstaat, en dat deze verordening, wanneer aan de juridische voorwaarden ervoor is voldaan, moet worden toegepast op de gehele EU-begroting, met inbegrip van op prestaties gebaseerde instrumenten en financiering op grond van artikel 122 VWEU; verzoekt de Commissie en de Raad om de verordening strikt en consequent toe te passen en zo nodig onverwijld maatregelen te nemen;

106. dringt erop aan dat, in het volgende MFK, een naadloze en coherente toolbox voor Uniewaarden voor alle EU-fondsen op te nemen, die betrekking heeft op democratie, de rechtsstaat en grondrechten; is bezorgd over de overlappingen die zijn ingevoerd met het conditionaliteitsmechanisme, met name in de plannen voor nationaal en regionaal partnerschap, en roept op tot een uniform, coherent en alomvattend kader voor alle EU-

[11] Verordening (EU, Euratom) 2020/2092 van het Europees Parlement en de Raad van 16 december 2020 betreffende een algemeen conditionaliteitsregime ter bescherming van de Uniebegroting (PB L 433I van 22.12.2020, blz. 1, http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2092/oj).

financieringsprogramma's, in volledige samenhang met de conditionaliteitsverordening, dat zowel randvoorwaarden omvat die vervuld moeten zijn om toegang te krijgen tot EU-financiering, als maatregelen om middelen te bevriezen of in te houden wanneer de betrokken voorwaarden niet langer worden nagekomen; verzoekt de Commissie alle instrumenten voor de rechtsstaat te consolideren in een eengemaakt en alomvattend kader dat voorziet in duidelijke, objectieve en transparante toepassingscriteria en verduidelijkt hoe de Commissie de coördinatie tussen deze instrumenten zal waarborgen;

107. eist dat middelen van de Unie worden ingehouden wanneer niet aan essentiële vereisten is voldaan, en dat bevroren middelen pas aan de betrokken lidstaten worden vrijgegeven wanneer zij substantiële hervormingen volledig hebben doorgevoerd en aantoonbaar hebben laten zien dat de rechtsstaat in de praktijk wordt nageleefd, in overeenstemming met de bevindingen van de verslagen over de rechtsstaat; wijst erop dat besluiten tot opschorting of vermindering van EU-financiering wegens schendingen van de rechtsstaat gebaseerd moeten zijn op objectieve criteria, op consistente wijze moeten worden toegepast en niet mogen worden ingegeven door andere overwegingen, noch het resultaat mogen zijn van onderhandelingen;

108. stelt vast dat de Commissie in het kader van de plannen voor nationaal en regionaal partnerschap de mogelijkheid voorstelt om financiering die is vrijgemaakt wegens een gebrek aan corrigerende maatregelen naar aanleiding van een vastgestelde schending van de rechtsstaat in het kader van de conditionaliteitsverordening, opnieuw beschikbaar te stellen voor programma's in direct of indirect beheer; verzoekt om verduidelijking van de wijze waarop dergelijke vrijgemaakte bedragen voor andere programma's kunnen worden herbestemd en dringt aan op een verbod op het herschikken van bevroren middelen; benadrukt dat het besluit om vrijgemaakte middelen te gebruiken een prerogatief van de begrotingsautoriteit is in het kader van de jaarlijkse begrotingsprocedure en niet aan het oordeel van de Commissie mag worden overgelaten;

109. wijst erop dat een robuuste aanpak nodig is om ervoor te zorgen dat legitieme eindontvangers en begunstigden niet worden gestraft omdat EU-middelen voor hun regering zijn opgeschort als gevolg van schendingen van de rechtsstaat; wijst erop dat dit beginsel voorop moet staan om conditionaliteit slimmer aan te pakken;

Kwesties in verband met het IIA

110. benadrukt dat een sturingsmechanisme geen compensatie zal bieden voor een verlies van de wetgevings- of begrotingsbevoegdheden van het Parlement; onderstreept dat de jaarlijkse begroting de beleidsprioriteiten en -plannen moet weerspiegelen die door de medewetgevers zijn overeengekomen; beklemtoont dat een goed begrotingsbeheer en het behoud van de prerogatieven van de begrotingsautoriteit essentiële voorwaarden zijn om de jaarlijkse begrotingsprocedure meer diepgang te geven en dat sturingsmechanismen alleen kunnen functioneren als deze basisbeginselen worden toegepast;

111. verwerpt elke regeling waarbij de vrijheid van de begrotingsautoriteit zou worden ingeperkt om autonome besluiten te nemen over begrotingsprioriteiten en -toewijzingen;

is sterk gekant tegen mechanismen die de Commissie de mogelijkheid zouden bieden om begrotingskeuzen vooraf te bepalen door middel van technische beoordelingen; verwerpt ten stelligste de mogelijkheid voor de Europese Raad om via conclusies van de Europese Raad invloed uit te oefenen op de jaarlijkse begrotingsprocedure, aangezien dit zou neerkomen op een duidelijke schending van de Verdragsbepalingen en een verstoring van het institutionele evenwicht dat voor de besluitvorming in het kader van de begrotingsprocedure is vastgesteld; herinnert eraan dat het Financieel Reglement reeds voorziet in de mogelijkheid om begrotingsreserves op te heffen; dringt aan op systematische coördinatie tussen de Commissie en de begrotingsautoriteit alvorens vrijwillige toezeggingen te doen over het gebruik van ingebouwde flexibiliteit en pleit ervoor dat elke mobilisering bij besluit van de begrotingsautoriteit moet worden goedgekeurd;

112. stelt met bezorgdheid vast dat de Commissie voorstelt in het Interinstitutioneel Akkoord (IIA)[12] de afwijking van de indicatieve bedragen in sectorale wetgeving te verhogen van 15 % tot 20 %; onderstreept dat deze voorgestelde verhoging, in combinatie met de samenvoeging van programma's en de aanzienlijke verhoging van de begroting per programma, een aanzienlijk potentieel inhoudt voor wijzigingen zonder de betrokkenheid van de medewetgevers; uit zijn ernstige bedenkingen over het cumulatieve effect van deze veranderingen op het democratisch toezicht en het institutioneel evenwicht; is van mening dat een dergelijke uitbreiding van de flexibiliteit van de uitvoerende macht afbreuk doet aan de prerogatieven van de begrotingsautoriteit; dringt er daarom op aan dat de maximale afwijking van de indicatieve bedragen wordt beperkt tot 5 % gedurende de gehele looptijd van de programma's, onverminderd de toepassing van de relevante bepalingen van de MFK-verordening en het IIA en dat daarbij wordt gegarandeerd dat elke aanzienlijke herschikking van begrotingsmiddelen onderworpen blijft aan goed democratisch toezicht en medewetgevende besluitvorming; benadrukt dat deze verlaagde drempel ervoor zou zorgen dat de nodige operationele flexibiliteit wordt behouden, terwijl de essentiële rol van het Parlement bij het begrotingstoezicht wordt gewaarborgd;

113. benadrukt het belang van de handhaving van de regelmatige interinstitutionele dialoog over de eigen middelen en dringt aan op een hogere frequentie van bijeenkomsten;

114. stelt voor een specifieke bijlage over samenwerking met betrekking tot het conditionaliteitsregime toe te voegen; is in dit verband van oordeel dat een regelmatige dialoog tussen de drie instellingen over de huidige stand van zaken met betrekking tot de bescherming van de EU-begroting in verband met de rechtsstaat een doeltreffende manier zou zijn om de coördinatie van de toolbox voor de rechtsstaat te verbeteren;

Eigen middelen

115. bevestigt nogmaals dat het Parlement sterk hecht aan de invoering van nieuwe eigen middelen met het oog op een duurzame en voorspelbare langetermijnfinanciering van de EU-begroting; wijst nogmaals op de noodzaak van duurzame en veerkrachtige inkomsten voor de begroting van de Unie die in overeenstemming moeten zijn met de

[12] (COM(2025)0572).

uitgavenzijde en die aldus zorgen voor budgettaire stabiliteit, efficiëntie en begrotingsdiscipline, zodat de Unie aan haar behoeften en prioriteiten kan voldoen;

116. herhaalt zijn aloude pleidooi voor de invoering van nieuwe echte eigen middelen, niet alleen voor de terugbetaling van de schuld in het kader van NGEU, maar ook om de versterkte beleidsambities van de Unie te financieren; blijft ervan overtuigd dat het onontbeerlijk is echte nieuwe eigen middelen in te voeren om de begroting van de Unie te financieren; herinnert eraan dat de financiële lasten zonder nieuwe middelen onvermijdelijk op de lidstaten zullen wegen door de verhoging van de bni-bijdragen; is daarom van mening dat het genereren van echte nieuwe inkomstenstromen van minstens 60 miljard EUR per jaar een essentiële voorwaarde is voor een ambitieus MFK 2028-2034;

117. maakt zich ernstig zorgen over het volledig uitblijven van vooruitgang bij de hervorming van het stelsel van eigen middelen in de Raad sinds 2020; onderstreept dat echte nieuwe eigen middelen het noodzakelijke antwoord zijn in tijden van budgettaire beperkingen om langlopende en nieuwe beleidsmaatregelen van de Unie, alsmede broodnodige investeringen in de EU, te financieren;

118. herhaalt zijn aloude kritiek dat het opstellen van en onderhandelen over de begroting op basis van “juste retour” (billijke tegenprestatie) onvermijdelijk zal leiden tot een verminderde EU-meerwaarde, aangezien de grondgedachte van gezamenlijke investeringen in gemeenschappelijke en Europese collectieve goederen zo wordt uitgehold; erkent tegelijk de voordelen van de op het bni gebaseerde eigen middelen, gelet op de betrouwbare vereveningsfunctie ervan; verzoekt de Raad en de lidstaten forfaitaire verlagingen niet te verlengen en een billijk algemeen begrotingsevenwicht voor iedereen tot stand te brengen door de nadruk te leggen op synergieën en EU-meerwaarde in een geest van solidariteit en meer transparantie mogelijk te maken;

119. herinnert eraan dat voor het eigenmiddelenbesluit eenparigheid van stemmen in de Raad, overleg met het Parlement en nationale ratificatie door alle lidstaten vereist zijn; wijst erop dat elk pakket nieuwe eigen middelen als billijk moet worden ervaren om te voorkomen dat de invoering van dergelijke inkomstenstromen bepaalde lidstaten onevenredig benadeelt;

120. is van mening dat de inkomstenbasis van de EU-begroting op een naar behoren gemotiveerde wijze moet worden verbreed, versterkt, gediversifieerd en gemoderniseerd in het licht van de ongekende uitdagingen waardoor in de volgende MFK-periode veel meer moet worden geïnvesteerd in verschillende beleidsterreinen; dringt erop aan dat daartoe de bestaande eigen middelen moeten worden aangepast en opgewaardeerd, en dat onverwijld nieuwe eigen middelen moeten worden ingevoerd; is voorts van mening dat andere ontvangsten dan eigen middelen een belangrijk deel uitmaken van de mix van inkomstenbronnen, en dat welomschreven lenings- en kredietverstrekkingsoperaties waarvan de daaruit voortvloeiende voorwaardelijke verplichtingen veilig worden gedekt door de marge onder de maxima van de eigen middelen, een haalbaar alternatief blijven, ten minste in tijden van onvoorziene crises;

121. herinnert aan de wettelijke verplichting en politieke verantwoordelijkheid om de NGEU-schuld tijdig terug te betalen; herhaalt zijn standpunt dat de terugbetaling van de

NGEU-schuld op prudente en flexibele wijze moet blijven worden beheerd, onder meer, waar mogelijk, door herfinancieringsoperaties, teneinde de druk op het MFK en de programma's ervan voor de periode 2028-2034 tot een minimum te beperken;

122. is ingenomen met de inspanningen van de Commissie om nieuwe eigen middelen vast te stellen en bepaalde aanpassingen aan de traditionele eigen middelen, zoals douanerechten, voor te stellen, teneinde de financiële autonomie van de Unie te versterken en de afhankelijkheid van nationale bijdragen te verminderen, en aldus de toekomstige financiering van de begroting van de Unie veilig te stellen; steunt de bredere aanpak die de Commissie voorstelt, aangezien dit een realistische manier is om de nodige steun in de Raad te verkrijgen; neemt kennis van de verschillende soorten eigen middelen die worden voorgesteld; onderstreept echter met klem dat elk pakket nieuwe eigen middelen tegelijk met het volgende meerjarig financieel kader moet worden vastgesteld en een stabiele en toereikende inkomstenstroom van ten minste ongeveer 60 miljard EUR per jaar moet genereren, aangezien dit niveau van essentieel belang is om een gestage terugbetaling van leningen in het kader van NGEU te waarborgen, de toezeggingen van de Unie na te komen en gezamenlijke investeringen in Europese collectieve goederen te financieren; verzoekt de Raad snel een akkoord te bereiken over nieuwe eigen middelen om de begrotingszekerheid op lange termijn veilig te stellen;

123. eist dat de Raad, indien hij bepaalde elementen van het pakket zou schrappen, de daardoor ontstane kloof vervangt door hogere afroepingspercentages voor andere bronnen of door deze elementen te vervangen door een andere bron; benadrukt dat de nieuwe bronnen geen bedreiging mogen vormen voor het concurrentievermogen van kleine en middelgrote ondernemingen of voor het concurrentievermogen van de EU als geheel; is van mening dat inkomsten van, onder meer, een digitaledienstenheffing voor grote digitale platforms, een heffing op onlinediensten voor gokken en weddenschappen, de uitbreiding van het mechanisme voor koolstofgrenscorrectie, en een heffing op basis van een uniform afdrachtpercentage op vermogenswinsten uit cryptoactiva allemaal als mogelijke oplossing moeten worden onderzocht indien andere voorgestelde eigen middelen geen steun krijgen van de lidstaten, teneinde fiscale rechtvaardigheid en een inkomstenniveau te waarborgen dat in verhouding staat tot de behoeften;

124. is van mening dat het aangaan van gezamenlijke leningen een haalbare optie is die de Unie de mogelijkheid biedt om snel te reageren op onverwachte ontwikkelingen en de tijdige financiering van EU-beleidsmaatregelen met duidelijke EU-meerwaarde vergemakkelijkt; benadrukt dat een dergelijke optie volledig in overeenstemming moet zijn met de strategische prioriteiten van de EU inzake Europese collectieve goederen, of moet bijdragen tot investeringen in grensoverschrijdende of pan-Europese projecten die het groeipotentieel van de EU stimuleren;

125. onderstreept het belang van het voorstel van de Commissie voor een nieuw soort crisismechanisme op basis van buitengewone leningen, gedekt door een extra marge onder het maximum van de eigen middelen en verankerd in de consequent uitstekende kredietrating van de EU-begroting; merkt op dat dit instrument tijdgebonden is, onderworpen is aan vooraf vastgestelde criteria en beperkt is met betrekking tot het doel, het toepassingsgebied en de omvang, die worden afgebakend door het extra

beschikbare specifieke margecompartiment; merkt voorts op dat het instrument de Unie in staat zal stellen tot 395 miljard EUR aan leningen aan lidstaten te mobiliseren wanneer zich in de periode 2028-2034 ernstige crises, zware tegenspoed of een ernstige dreiging daarvan voordoen; spreekt zijn tevredenheid uit over het feit dat het voorgestelde mechanisme niet gebaseerd zou zijn op artikel 122 VWEU, dat het Parlement zoals in eerdere gevallen terzijde schuift, maar op een verordening van de Raad uit hoofde van artikel 311, lid 4, VWEU, die de instemming van het Parlement vereist, waardoor het institutionele evenwicht en de procedurele verantwoordingsplicht worden gewaarborgd;

126. is van mening dat dit mechanisme op EU-niveau een bijkomend instrument kan vormen om snel en doeltreffend in te spelen op toenemende behoeften, zoals herhaaldelijk bepleit door Mario Draghi, alsmede op onvoorspelbare ontwikkelingen; dringt er bij de Commissie en de lidstaten op aan gebruik te maken van de met NGEU opgedane ervaring voor de financiering en uitvoering van toekomstige strategische EU-investeringen;

127. verklaart dat het alleen een langetermijnbegroting, met inbegrip van passende en duurzame ontvangsten, zal goedkeuren die afgestemd is op de doelen van de Unie in een veranderende wereld;

Wijzigingen van de MFK-verordening

128. verzoekt de Commissie de volgende wijzigingen in aanmerking te nemen:

het voorstel voor een verordening van de Raad dient als volgt te worden gewijzigd:

Wijziging 1

Voorstel voor een verordening
Overweging 13

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Wijziging*
(13) Niet-thematische speciale instrumenten zijn nodig om, naar gelang van de behoeften, flexibiliteit te bieden ten gunste van elke MFK-rubriek en om de begrotingsprocedure te vergemakkelijken. Het enkelvoudig marge-instrument moet het mogelijk maken beschikbare marges onder de maxima voor vastleggings- en betalingskredieten over te dragen tussen begrotingsjaren en, wat de vastleggingskredieten betreft, tussen MFK-rubrieken, zonder de totale bedragen van de MFK-maxima voor vastleggings- en betalingskredieten voor de gehele periode van het MFK te overschrijden. In overeenstemming met goed financieel beheer en een voorzichtige begrotingsaanpak mogen margebedragen uit het lopende begrotingsjaar en de toekomstige begrotingsjaren alleen worden gebruikt als laatste redmiddel.	***Schrappen***

Wijziging 2

Voorstel voor een verordening
Overweging 13 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Wijziging*
	(***13 bis***) ***Gezien de onzekerheid omtrent de toekomstige ontwikkeling van***

de rentetarieven en om onnodige druk op programma's van de Unie te voorkomen, is het passend een thematisch speciaal instrument, namelijk het herstelinstrument voor de Europese Unie (EURI), in te stellen ter dekking van de aflossing van de hoofdsom en de financieringskosten met betrekking tot NextGenerationEU. De nodige vastleggingskredieten en bijbehorende betalingskredieten in de begroting van de Unie moeten boven de maxima van het MFK beschikbaar worden gesteld.

Wijziging 3

Voorstel voor een verordening
Overweging 14

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Wijziging*
(14) Het flexibiliteitsinstrument moet de financiering mogelijk maken van specifieke onvoorziene uitgaven voor een bepaald jaar. Het flexibiliteitsinstrument moet bestaan uit een vast bedrag en uit bedragen die gelijk zijn aan ontvangsten die worden geïnd in het kader van de uitvoering van het beleid van de Unie, zoals door de instellingen van de Unie opgelegde boetes, andere dwangsommen of sancties en de rente of andere daardoor gegenereerde inkomsten, ***en*** bedragen gelijk aan vrijmakingen van andere kredieten dan externe bestemmingsontvangsten, met uitzondering van bedragen die opnieuw ter beschikking worden gesteld overeenkomstig specifieke regels inzake de wederopvoering van met vrijmakingen overeenstemmende kredieten.	(14) Het flexibiliteitsinstrument moet de financiering mogelijk maken van specifieke onvoorziene uitgaven voor een bepaald jaar. Het flexibiliteitsinstrument moet bestaan uit een vast bedrag en uit bedragen die gelijk zijn aan ontvangsten die worden geïnd in het kader van de uitvoering van het beleid van de Unie, zoals door de instellingen van de Unie opgelegde boetes, andere dwangsommen of sancties en de rente of andere daardoor gegenereerde inkomsten, bedragen gelijk aan vrijmakingen van andere kredieten dan externe bestemmingsontvangsten, met uitzondering van bedragen die opnieuw ter beschikking worden gesteld overeenkomstig specifieke regels inzake de wederopvoering van met vrijmakingen overeenstemmende kredieten***, beschikbare marges van voorgaande jaren, het jaarlijks overschot, alsmede terugvloeiingen uit financiële instrumenten, onverminderd programmaspecifieke bepalingen. Indien nodig en als laatste redmiddel moet het mogelijk zijn om in de jaarlijkse begrotingsprocedure het bedrag van het***

	flexibiliteitsinstrument te verhogen met een bedrag dat volledig zou worden verrekend met de marge aan vastleggings- of betalingskredieten in een of meer MFK-rubrieken voor het betrokken begrotingsjaar of toekomstige begrotingsjaren.

Wijziging 4

Voorstel voor een verordening
Hoofdstuk 1 – artikel 2 – lid 2

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Wijziging*
2. Indien een beroep moet worden gedaan op de middelen van de in de artikelen 6 ***en*** 8 bedoelde speciale instrumenten, worden in de begroting vastleggingskredieten en bijbehorende betalingskredieten opgenomen boven de desbetreffende MFK-maxima.	2. Indien een beroep moet worden gedaan op de middelen van de in de artikelen ***5 bis,*** 6***,*** 8 ***en 8 bis*** bedoelde speciale instrumenten, worden in de begroting vastleggingskredieten en bijbehorende betalingskredieten opgenomen boven de desbetreffende MFK-maxima.
Indien een beroep moet worden gedaan op de middelen van het enkelvoudig marge-instrument als vastgelegd in artikel 7, worden in de begroting vastleggingskredieten en bijbehorende betalingskredieten opgenomen boven de desbetreffende MFK-maxima voor een bepaald jaar.	

Wijziging 5

Voorstel voor een verordening
Hoofdstuk 2 – artikel 3 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Wijziging*
	Artikel 3 bis
	Overkoepelende marge voor betalingen
	1. Als onderdeel van de in artikel 4 bedoelde technische aanpassingen wordt het maximum van de betalingskredieten door de Commissie jaarlijks, te beginnen

	in 2029, voor de jaren 2029-2034 naar boven bijgesteld met een bedrag, gelijk aan het verschil tussen de uitgevoerde betalingen en het maximum van de betalingskredieten voor het jaar n-1 van het MFK.
	2. Alle aanpassingen op grond van lid 1 worden volledig gecompenseerd door een overeenkomstige verlaging van het betalingsmaximum voor het jaar n-1.

Wijziging 6

Voorstel voor een verordening
Hoofdstuk 2 – artikel 4 – lid 1

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Wijziging*
c) een berekening van de overkoepelende marge voor vastleggingen als bedoeld in artikel 7, lid 1, punt a);	***Schrappen***

Wijziging 7

Voorstel voor een verordening
Hoofdstuk 2 – artikel 4 – lid 1

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Wijziging*
d) een berekening van de aanpassing van het maximum voor betalingskredieten in het kader van de overkoepelende marge voor betalingen als bedoeld in artikel ***7, lid 1, punt b)***;	d) een berekening van de aanpassing van het maximum voor betalingskredieten in het kader van de overkoepelende marge voor betalingen als bedoeld in artikel ***3 bis***;

Wijziging 8

Voorstel voor een verordening
Hoofdstuk 2 – artikel 4 – lid 1

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Wijziging*
e) een berekening van het maximumbedrag voor de marge voor	***Schrappen***

onvoorziene uitgaven als bedoeld in artikel 7, lid 1, punt c);

Wijziging 9

Voorstel voor een verordening
Hoofdstuk 2 – artikel 4 – lid 1 – punt f

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Wijziging*
f) een berekening van de bedragen die beschikbaar moeten worden gesteld voor het flexibiliteitsinstrument uit hoofde van artikel 8, lid 2***, eerste alinea, punten a) en b)***.	f) een berekening van de bedragen die beschikbaar moeten worden gesteld voor het flexibiliteitsinstrument uit hoofde van artikel 8, lid 2.

Wijziging 10

Voorstel voor een verordening
Hoofdstuk 3 – artikel 5 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Wijziging*
	Artikel 5 bis
	Het EURI-instrument
	1. Het EURI-instrument wordt gemobiliseerd voor de terugbetaling van de hoofdsom en de financieringskosten die verschuldigd zijn vanwege de leningen die uit hoofde van artikel 5, lid 2, van Besluit (EU, Euratom) 2020/2053 op de kapitaalmarkten zijn afgesloten.
	2. Het Europees Parlement en de Raad stellen middelen uit het EURI-instrument ter beschikking in het kader van de in artikel 314 VWEU beschreven begrotingsprocedure.

Wijziging 11

Voorstel voor een verordening
Hoofdstuk 3 – artikel 6 – lid 2

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Wijziging*
1. De reserve voor Oekraïne mag uitsluitend worden gebruikt voor de financiering van uitgaven voor Oekraïne in het kader van [Verordening (EU) XXXX/XX] [Europa in de wereld].	1. De reserve voor Oekraïne mag uitsluitend worden gebruikt voor de financiering van***:***
	a) uitgaven voor Oekraïne in het kader van [Verordening (EU) XXXX/XX] [Europa in de wereld]***, alsmede uitgaven voor rentesubsidies en subsidies voor financieringskosten uit hoofde van de artikelen 23 en 34 van Verordening (EU) 2024/792 [faciliteit voor Oekraïne], artikel 17 van Verordening (EU) 2022/2463 [MFB+], artikel 6 van Besluit (EU) 2022/1628 [MFB II] en artikel 5, lid 2, van Besluit (EU) 2022/1201 [MFB I];***
	b) uitgaven uit hoofde van artikel 22 van Verordening (EU) 2026/467 [verordening inzake de steunlening aan Oekraïne].
2. De reserve voor Oekraïne mag voor de periode 2028-2034 maximaal 88,9 miljard euro bedragen in prijzen van 2025. Het jaarlijkse bedrag dat in een bepaald jaar ***uit de reserve voor Oekraïne*** beschikbaar wordt gesteld, mag maximaal 13,5 miljard euro bedragen in prijzen van 2025. Het ongebruikte deel van het jaarlijks bedrag in een bepaald jaar mag worden gebruikt tot en met 2034.	2. De reserve voor Oekraïne mag voor de periode 2028-2034 maximaal 88,9 miljard euro bedragen in prijzen van 2025***, uitsluitend bedoeld voor de in lid 1, punt a), genoemde uitgaven***. Het jaarlijkse bedrag dat in een bepaald jaar beschikbaar wordt gesteld, mag maximaal 13,5 miljard euro bedragen in prijzen van 2025. Het ongebruikte deel van het jaarlijks bedrag in een bepaald jaar mag worden gebruikt tot en met 2034.
	3. Daarnaast mag de reserve voor Oekraïne voor de periode 2028-2034 nog eens maximaal 26,2 miljard EUR bedragen in prijzen van 2025, uitsluitend bedoeld voor de in lid 1, punt b), genoemde uitgaven. Wanneer de resterende middelen in een bepaald jaar ontoereikend zijn om de door Oekraïne uit hoofde van artikel 22 van Verordening (EU) 2026/467 [verordening inzake de

	steunlening aan Oekraïne] gevraagde subsidie voor financieringskosten te dekken, worden eveneens uit hoofde van Verordening (EU) 2026/467 [verordening inzake de steunlening aan Oekraïne] aanvullende bijdragen van de deelnemende lidstaten toegewezen in de vorm van externe bestemmingsontvangsten.
3. Het Europees Parlement en de Raad kunnen middelen uit de reserve voor Oekraïne ter beschikking stellen in het kader van de in artikel 314 VWEU beschreven begrotingsprocedure.	***4.*** Het Europees Parlement en de Raad kunnen middelen uit de reserve voor Oekraïne ter beschikking stellen in het kader van de in artikel 314 VWEU beschreven begrotingsprocedure.

Wijziging 12

Voorstel voor een verordening
Hoofdstuk 3 – artikel 7

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Wijziging*
Artikel 7	***Schrappen***
Enkelvoudig marge-instrument	
1. Het enkelvoudig marge-instrument omvat:	
a) vanaf 2029, de bedragen die overeenstemmen met beschikbare marges onder de MFK-maxima voor vastleggingskredieten van jaar n-1, die beschikbaar zullen worden gesteld boven de maxima voor MFK-vastleggingskredieten voor de jaren 2029 tot en met 2034 (de "overkoepelende marge voor vastleggingen");	
b) vanaf 2029, de bedragen die gelijk zijn aan het verschil tussen de uitgevoerde betalingen en het MFK-betalingsmaximum voor jaar n-1, om het maximum van de betalingen voor de jaren 2029 tot en met 2034 naar boven bij te	

stellen (de "overkoepelende marge voor betalingen");

c) als laatste redmiddel, aanvullende bedragen die in een bepaald jaar boven de MFK-maxima beschikbaar kunnen worden gesteld voor vastleggings- of betalingskredieten, of beide, naargelang het geval, mits deze bedragen, wat betreft de vastleggingskredieten, volledig worden verrekend met de marges in een of meer rubrieken van het MFK voor het lopende begrotingsjaar of de toekomstige begrotingsjaren, en wat betreft de betalingskredieten, volledig worden verrekend met de marges onder het maximum voor betalingen voor toekomstige begrotingsjaren (de "marge voor onvoorziene uitgaven").

2. Het Europees Parlement en de Raad kunnen middelen uit de overkoepelende marge voor vastleggingen ter beschikking stellen in het kader van de in artikel 314 VWEU beschreven begrotingsprocedure.

3. De opwaartse aanpassingen in het kader van de overkoepelende marge voor betalingen worden met ingang van 2029 door de Commissie uitgevoerd als onderdeel van de in artikel 4 bedoelde technische aanpassing.

Opwaartse aanpassingen in het kader van de overkoepelende marge voor betalingen worden volledig gecompenseerd door een overeenkomstige verlaging van het betalingsmaximum voor het jaar n-1.

4. Het Europees Parlement en de Raad kunnen middelen uit de marge voor onvoorziene uitgaven ter beschikking stellen in het kader van de in artikel 314 VWEU beschreven begrotingsprocedure,

als laatste redmiddel om te reageren op onvoorziene omstandigheden.

Er kunnen alleen bedragen in het kader van de marge voor onvoorziene uitgaven beschikbaar worden gesteld als de op grond van lid 1, punten a) en b), beschikbare bedragen, naargelang het geval, ontoereikend zijn.

De marge voor onvoorziene uitgaven mag in een bepaald jaar niet meer bedragen dan 0,04 % van het bruto nationaal inkomen van de Unie, zoals berekend in de in artikel 4 bedoelde jaarlijkse technische aanpassing.

De verrekende middelen mogen niet verder binnen het MFK worden aangewend.

5. Het gebruik van het enkelvoudig marge-instrument in een bepaald jaar is in overeenstemming met de in het eigenmiddelenbesluit vastgestelde maxima voor de eigen middelen.

Wijziging 13

Voorstel voor een verordening
Hoofdstuk 3 – artikel 8 – lid 2 – punt b

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Wijziging*
b) een bedrag gelijk aan vrijmakingen van andere kredieten dan externe bestemmingsontvangsten in het jaar n-2, met uitzondering van de bedragen aan vrijmakingen die opnieuw ter beschikking zijn gesteld overeenkomstig specifieke regels voor de wederopvoering van kredieten, zoals vermeld in artikel 15 van Verordening (EU, Euratom) 2024/2509 en Verordening [(EU) XXXX/XX] [Fonds voor nationaal en regionaal partnerschap]**.**	b) een bedrag gelijk aan vrijmakingen van andere kredieten dan externe bestemmingsontvangsten in het jaar n-2, met uitzondering van de bedragen aan vrijmakingen die opnieuw ter beschikking zijn gesteld overeenkomstig specifieke regels voor de wederopvoering van kredieten, zoals vermeld in artikel 15 van Verordening (EU, Euratom) 2024/2509**,** Verordening [(EU) XXXX/XX] [Fonds voor nationaal en regionaal partnerschap] ***en Verordening [(EU) XXXX/XX] [Europa in de wereld];***

Wijziging 14

Voorstel voor een verordening
Hoofdstuk 3 – artikel 8 – lid 2 – punt b bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Wijziging*
	b bis) een bedrag dat overeenkomt met beschikbare marges onder de MFK-maxima voor vastleggingskredieten van voorgaande begrotingsjaren;

Wijziging 15

Voorstel voor een verordening
Hoofdstuk 3 – artikel 8 – lid 2 – punt b ter (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Wijziging*
	b ter) indien er in jaar n-1 een overschot is, een bedrag dat gelijk is aan dat overschot, exclusief de in punt a) bedoelde ontvangsten.

Wijziging 16

Voorstel voor een verordening
Hoofdstuk 3 – artikel 8 – lid 2 – alinea 1 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Wijziging*
	Indien nodig en als laatste redmiddel kunnen het Europees Parlement en de Raad het in de eerste alinea bedoelde bedrag verhogen met een bedrag dat in een bepaald jaar niet hoger mag zijn dan 0,04 % van het bruto nationaal inkomen van de Unie, zoals berekend in de in artikel 4 bedoelde technische aanpassing, en dat volledig wordt verrekend met de marge aan vastleggings- en/of betalingskredieten in een of meer MFK-rubrieken voor het lopende begrotingsjaar of toekomstige begrotingsjaren. Bedragen die op die manier worden verrekend, mogen niet verder binnen het MFK worden aangewend en moeten in overeenstemming zijn met het maximum van de eigen middelen.

Wijziging 17

Voorstel voor een verordening
Hoofdstuk 3 – artikel 8 – lid 2 – alinea 2

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Wijziging*
De Commissie berekent jaarlijks, in het kader van de in artikel 4 bedoelde technische aanpassingen, de bedragen die beschikbaar zijn op basis van de eerste alinea***, punten a) en b),*** van dit lid.	De Commissie berekent jaarlijks, in het kader van de in artikel 4 bedoelde technische aanpassingen, de bedragen die beschikbaar zijn op basis van de eerste ***en tweede*** alinea van dit lid.

Wijziging 18

Voorstel voor een verordening
Hoofdstuk 3 – artikel 8 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Wijziging*
	Artikel 8 bis

Solidariteitsreserve voor natuurrampen

1. ***De solidariteitsreserve voor natuurrampen mag als laatste redmiddel worden aangesproken ter financiering van een reactie op specifieke behoeften in de Unie aan acties voor noodsteun vanwege schade als direct gevolg van een natuurramp.***

2. ***De solidariteitsreserve voor natuurrampen mag een jaarlijks maximumbedrag van 4 miljard EUR (in prijzen van 2025) niet overschrijden. Het deel van het jaarlijkse bedrag dat ongebruikt blijft in jaar n mag worden gebruikt in de volgende jaren, tot en met 2034.***

Op 1 oktober van elk jaar is ten minste een vierde van het jaarlijkse bedrag van de solidariteitsreserve voor natuurrampen nog beschikbaar om de behoeften te dekken die tot het einde van dat begrotingsjaar ontstaan.

In uitzonderlijke gevallen en indien de bedragen die nodig worden geacht in het jaar waarin een gebeurtenis als bedoeld in lid 1 heeft plaatsgevonden, niet op te brengen zijn uit de resterende beschikbare financiële middelen, kan de Commissie voorstellen om het verschil te financieren via het in lid 2 bedoelde jaarlijkse bedrag dat beschikbaar is in het volgende jaar, tot een maximumbedrag van 1 miljard EUR (in prijzen van 2025).

3. ***De kredieten voor de solidariteitsreserve voor natuurrampen worden als voorziening opgenomen in de algemene begroting van de Unie.***

Wijziging 19

Voorstel voor een verordening
Hoofdstuk 4 – artikel 9 - titel

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Wijziging*
Herziening van het MFK om ervoor te zorgen dat het maximum van de eigen middelen in acht wordt genomen	***Tussentijdse evaluatie van het MFK***

Wijziging 20

Voorstel voor een verordening
Hoofdstuk 4 – artikel 9 – lid 1 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Wijziging*
	1 bis. Uiterlijk 31 juli 2031 presenteert de Commissie een evaluatie van de werking van het MFK. Deze verplichte evaluatie gaat in voorkomend geval vergezeld van een wetgevingsvoorstel tot herziening van deze verordening. Eerder toegewezen nationale bedragen overeenkomstig Verordening (EU) XXXX/2027 [NRPP's] worden door een dergelijke herziening niet verlaagd.

Wijziging 21

Voorstel voor een verordening
Hoofdstuk 5 – artikel 13

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Wijziging*
Uiterlijk op 1 juli ***2033*** dient de Commissie een voorstel in voor een nieuw MFK.	Uiterlijk op ***1 juli 2032*** dient de Commissie een voorstel in voor een nieuw MFK.

Wijzigingen IIA

129. wijst erop dat het voorstel voor een Interinstitutioneel Akkoord tussen het Europees Parlement, de Raad en de Commissie betreffende de samenwerking in begrotingszaken en een goed financieel beheer, naar aanleiding van de resultaten van de onderhandeling over en vaststelling van een nieuwe MFK-verordening als volgt moet worden gewijzigd:

Wijziging 22

Voorstel voor een Interinstitutioneel Akkoord
Titel

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Wijziging*
INTERINSTITUTIONEEL AKKOORD	INTERINSTITUTIONEEL AKKOORD
tussen het Europees Parlement, de Raad van de Europese Unie en de Europese Commissie betreffende ***begrotingsdiscipline,*** samenwerking in begrotingszaken en goed financieel beheer	tussen het Europees Parlement, de Raad van de Europese Unie en de Europese Commissie betreffende samenwerking in begrotingszaken en goed financieel beheer

Wijziging 23

Voorstel voor een Interinstitutioneel Akkoord
Overweging 1

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Wijziging*
1. Het doel van dit akkoord, dat is gesloten in overeenstemming met artikel 295 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU) is ***de begrotingsdiscipline toe te passen en*** het verloop van de jaarlijkse begrotingsprocedure en de interinstitutionele samenwerking in begrotingszaken te verbeteren, evenals een goed financieel beheer te waarborgen.	1. Het doel van dit akkoord, dat is gesloten in overeenstemming met artikel 295 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU) is het verloop van de jaarlijkse begrotingsprocedure en de interinstitutionele samenwerking in begrotingszaken te verbeteren, evenals een goed financieel beheer te waarborgen.

Wijziging 24

Voorstel voor een Interinstitutioneel Akkoord
Deel I
Afdeling A – punt 7

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Wijziging*
7. Conform artikel 312, lid 5, VWEU nemen de instellingen alle maatregelen die nodig zijn om de vaststelling te vergemakkelijken van een nieuw MFK of een herziening ervan overeenkomstig de	7. Conform artikel 312, lid 5, VWEU nemen de instellingen alle maatregelen die nodig zijn om de vaststelling te vergemakkelijken van een nieuw MFK of een herziening ervan overeenkomstig de

bijzondere wetgevingsprocedure bedoeld in artikel 312, lid 2, VWEU. Die maatregelen ***zullen*** regelmatige vergaderingen en informatie-uitwisseling tussen het Europees Parlement ***en*** de Raad ***omvatten, alsook,*** op initiatief van de Commissie, vergaderingen van de voorzitters van de instellingen als beschreven in artikel 324 VWEU om het overleg te bevorderen en de standpunten van de instellingen dichter bij elkaar te brengen. Indien een voorstel voor een nieuw MFK of voor een ingrijpende herziening is ingediend, ***zullen*** de instellingen ernaar streven in de loop van de vaststellingsprocedure specifieke regelingen voor samenwerking en dialoog vast te leggen.

bijzondere wetgevingsprocedure bedoeld in artikel 312, lid 2, VWEU. Die maatregelen ***omvatten:***

a) regelmatige vergaderingen en informatie-uitwisseling tussen het Europees Parlement***,*** de Raad ***en de Commissie op politiek en technisch niveau gedurende het hele proces, met inbegrip van de aanwezigheid van vertegenwoordigers van het Europees Parlement op formele en informele vergaderingen van de Raad Algemene Zaken waar het MFK wordt besproken;***

b) op initiatief van de Commissie***, en wanneer het Europees Parlement of de Raad daarom verzoekt***, vergaderingen van de voorzitters van de instellingen als beschreven in artikel 324 VWEU om het overleg te bevorderen en de standpunten van de instellingen dichter bij elkaar te brengen***;***

c) tijdige verstrekking van gegevens en informatie door de Commissie, ook wanneer het Europees Parlement of de Raad daarom verzoekt, en organisatie van technische briefings voor beide instellingen;

d) trilaterale onderhandelingen.

Indien een voorstel voor een nieuw MFK of voor een ingrijpende herziening is ingediend, ***streven*** de instellingen ernaar in de loop van de vaststellingsprocedure specifieke regelingen voor samenwerking en dialoog vast te leggen ***op basis van een door de Commissie opgesteld tijdschema, waarin met name de in de eerste alinea beschreven maatregelen zijn opgenomen***.

Indien het in de tweede alinea bedoelde tijdschema vertraging oploopt waardoor het risico bestaat dat er aan het einde van het voorgaande financieel kader geen verordening van de Raad tot bepaling van een nieuw financieel kader wordt

	vastgesteld, legt de Commissie aan het Europees Parlement en de Raad een noodplan voor.

Wijziging 25

Voorstel voor een Interinstitutioneel Akkoord
Deel I
Afdeling B – punt 9

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Wijziging*
Enkelvoudig marge-instrument	***Schrappen***
9. De Commissie stelt de terbeschikkingstelling van alle of een deel van de in artikel 7, lid 1, punt c), van de MFK-verordening bedoelde bedragen (marge voor onvoorziene uitgaven) voor nadat ze zich ervan heeft vergewist dat de nodige vastleggings- of betalingskredieten, naargelang het geval, niet op een andere manier kunnen worden gefinancierd. Een dergelijk voorstel kan worden gedaan met betrekking tot een ontwerpbegroting of een ontwerp van gewijzigde begroting.	
Het Europees Parlement en de Raad kunnen middelen uit de marge voor onvoorziene uitgaven ter beschikking stellen in het kader van de in artikel 314 VWEU beschreven begrotingsprocedure.	

Wijziging 26

Voorstel voor een Interinstitutioneel Akkoord
Deel I
Afdeling B – punt 9 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Wijziging*
	Solidariteitsreserve voor natuurrampen
	9 bis. Indien de Commissie van oordeel is dat is voldaan aan de voorwaarden voor het ter beschikking stellen van middelen

uit de solidariteitsreserve voor natuurrampen, dient zij bij het Europees Parlement en de Raad een voorstel in tot overschrijving uit die reserve naar de desbetreffende begrotingsonderdelen overeenkomstig het Financieel Reglement.

Het besluit om bedragen ter beschikking te stellen in het kader van artikel 8 bis, lid 1, van de MFK-verordening, wordt door het Europees Parlement en de Raad gezamenlijk genomen na een voorstel van de Commissie.

Voordat zij een voorstel tot overschrijving uit de solidariteitsreserve voor natuurrampen voor bijstand doet, onderzoekt de Commissie de mogelijkheden tot herschikking van kredieten.

Wijziging 27

Voorstel voor een Interinstitutioneel Akkoord
Deel II
Afdeling A – punt 10 – alinea 2 en 3

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Wijziging*
Het Europees Parlement en de Raad, en de Commissie wanneer zij de ontwerpbegroting opstelt, verbinden zich ertoe voor de gehele looptijd van het betrokken programma of instrument niet meer dan ***20 %*** van dit bedrag af te wijken, behalve in het geval van nieuwe, naar behoren gemotiveerde omstandigheden, waaronder omstandigheden die verband houden met de beleidsprioriteiten van de Unie, waarbij rekening wordt gehouden met de resultaten die zijn verwezenlijkt bij de uitvoering van de programma's en de instrumenten.	Het Europees Parlement en de Raad, en de Commissie wanneer zij de ontwerpbegroting opstelt, verbinden zich ertoe voor de gehele looptijd van het betrokken programma of instrument niet meer dan ***5 %*** van dit bedrag af te wijken, behalve in het geval van nieuwe, naar behoren gemotiveerde omstandigheden, waaronder omstandigheden die verband houden met de beleidsprioriteiten van de Unie, waarbij rekening wordt gehouden met de resultaten die zijn verwezenlijkt bij de uitvoering van de programma's en de instrumenten. ***Uit dergelijke afwijkingen voortvloeiende verhogingen blijven onder het voor de betrokken rubriek geldende maximum, zonder afbreuk te doen aan het gebruik van de in de MFK-verordening of in dit akkoord bedoelde instrumenten.***
Dit punt is niet van toepassing op kredieten die van tevoren per lidstaat zijn toegewezen in het kader van Verordening [(EU) XXXX/XX] [Fonds voor nationaal en regionaal partnerschap].	Dit punt is niet van toepassing op kredieten die van tevoren per lidstaat zijn toegewezen in het kader van Verordening [(EU) XXXX/XX] [Fonds voor nationaal en regionaal partnerschap].

Wijziging 28

Voorstel voor een Interinstitutioneel Akkoord
Deel II
Afdeling A – punt 11

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijziging
11. Om nauwkeurige en betrouwbare ramingen te verstrekken van de gevolgen voor de begroting van basishandelingen in de zin van artikel 2, lid 4, van het Financieel Reglement en van aanhangige	11. Om nauwkeurige en betrouwbare ramingen te verstrekken van de gevolgen voor de begroting van basishandelingen in de zin van artikel 2, lid 4, van het Financieel Reglement en van aanhangige

wetgevingsvoorstellen, voegt de Commissie bij de ontwerpbegroting een volledige indicatieve financiële programmering voor de rubrieken 2 en 3 van het MFK. Die per rubriek, beleidsgebied en begrotingsonderdeel opgestelde programmering ***zou*** het volgende in kaart ***moeten brengen***:

a) de basishandelingen, met onderscheid tussen meerjarenprogramma's, rechtshandelingen waarbij taken worden vastgesteld of toegewezen aan gedecentraliseerde agentschappen, en jaarlijkse acties:

(1) voor de meerjarenprogramma's ***zou*** de Commissie ***moeten aangeven*** volgens welke procedure zij zijn vastgesteld, de looptijd, de totale indicatieve financiële middelen en het voor administratieve uitgaven bestemde aandeel daarvan;

(2) voor rechtshandelingen waarbij nieuwe taken worden vastgesteld of toegewezen aan gedecentraliseerde agentschappen ***zou*** de Commissie ***moeten aangeven*** volgens welke rechtsgrondslag zij zijn vastgesteld en meerjarige ramingen moeten verstrekken;

(3) voor jaarlijkse acties (met betrekking tot proefprojecten en voorbereidende acties) en voor op grond van de prerogatieven van de Commissie gefinancierde acties ***zou*** de Commissie meerjarige ramingen ***moeten verstrekken***;

b) aanhangige wetgevingsvoorstellen van de Commissie met de recentste informatie over de mogelijke gevolgen voor de begroting, waaronder, indien nodig, de daarmee verband houdende noodzaak van herprogrammering in geval van vaststelling.

wetgevingsvoorstellen, voegt de Commissie bij de ontwerpbegroting een volledige indicatieve financiële programmering voor ***de bij de [NRPP-verordening] ingestelde EU-faciliteit en voor alle programma's in*** de rubrieken 2 en 3 van het MFK. Die per rubriek, beleidsgebied en begrotingsonderdeel opgestelde programmering ***brengt*** het volgende in kaart:

a) de basishandelingen, met onderscheid tussen meerjarenprogramma's, rechtshandelingen waarbij taken worden vastgesteld of toegewezen aan gedecentraliseerde agentschappen, en jaarlijkse acties:

(1) voor de meerjarenprogramma's ***geeft*** de Commissie ***aan*** volgens welke procedure zij zijn vastgesteld, de looptijd, de totale indicatieve financiële middelen en het voor administratieve uitgaven bestemde aandeel daarvan;

(2) voor rechtshandelingen waarbij nieuwe taken worden vastgesteld of toegewezen aan gedecentraliseerde agentschappen ***geeft*** de Commissie ***aan*** volgens welke rechtsgrondslag zij zijn vastgesteld en meerjarige ramingen moeten verstrekken;

(3) voor jaarlijkse acties (met betrekking tot proefprojecten en voorbereidende acties) en voor op grond van de prerogatieven van de Commissie gefinancierde acties ***verstrekt*** de Commissie meerjarige ramingen;

b) aanhangige wetgevingsvoorstellen van de Commissie met de recentste informatie over de mogelijke gevolgen voor de begroting, waaronder, indien nodig, de daarmee verband houdende noodzaak van herprogrammering in geval van vaststelling.

De Commissie voegt bij de ontwerpbegroting ook een indicatieve

De indicatieve financiële programmering omvat op transparante wijze niet-toegewezen reserves en “buffers” binnen meerjarenprogramma’s.

De Commissie ***zou moeten nagaan hoe er*** een kruisverwijzing tot stand ***kan worden gebracht*** tussen de financiële programmering en de betreffende wetgevingsprogrammering, opdat de prognoses nauwkeuriger en betrouwbaarder kunnen worden. Voor elk wetgevingsvoorstel ***zou*** de Commissie ***moeten vermelden*** of dit in de ten tijde van de voorstelling van de ontwerpbegroting of de na de definitieve vaststelling van de begroting meegedeelde programmering is opgenomen. De Commissie ***zou*** het Europees Parlement en de Raad met name in kennis ***moeten stellen*** van:

a) alle nieuwe wetgevingshandelingen die zijn vastgesteld en alle aanhangige voorstellen die zijn ingediend, maar niet zijn opgenomen in programmering meegedeeld ten tijde van de ontwerpbegroting of na de definitieve vaststelling van de begroting (met de desbetreffende bedragen);

b) de in het jaarlijkse wetgevingsprogramma van de Commissie beoogde wetgeving, met vermelding of de acties al dan niet financiële gevolgen zullen hebben.

Indien nodig ***zou*** de Commissie melding ***moeten maken*** van de herprogrammering die de nieuwe wetgevingsvoorstellen noodzakelijk maken.

De indicatieve financiële programmering wordt na de vaststelling van de begroting op basis van de uitkomst van de begrotingsprocedure en eventuele andere relevante besluiten bijgewerkt.

financiële programmering per hoofddoelstelling van de fondsen onder gedeeld beheer in rubriek 1. De indicatieve financiële programmering omvat op transparante wijze niet-toegewezen reserves en “buffers” binnen meerjarenprogramma’s.

De Commissie ***brengt*** een kruisverwijzing tot stand tussen de financiële programmering en de betreffende wetgevingsprogrammering, opdat de prognoses nauwkeuriger en betrouwbaarder kunnen worden. Voor elk wetgevingsvoorstel ***vermeldt*** de Commissie of dit in de ten tijde van de voorstelling van de ontwerpbegroting of de na de definitieve vaststelling van de begroting meegedeelde programmering is opgenomen. De Commissie ***stelt*** het Europees Parlement en de Raad met name in kennis van:

a) alle nieuwe wetgevingshandelingen die zijn vastgesteld en alle aanhangige voorstellen die zijn ingediend, maar niet zijn opgenomen in programmering meegedeeld ten tijde van de ontwerpbegroting of na de definitieve vaststelling van de begroting (met de desbetreffende bedragen);

b) de in het jaarlijkse wetgevingsprogramma van de Commissie beoogde wetgeving, met vermelding of de acties al dan niet financiële gevolgen zullen hebben.

Indien nodig ***maakt*** de Commissie melding van de herprogrammering die de nieuwe wetgevingsvoorstellen noodzakelijk maken.

De indicatieve financiële programmering wordt na de vaststelling van de begroting op basis van de uitkomst van de begrotingsprocedure en eventuele andere relevante besluiten bijgewerkt. ***De***

programmering bevat een gedetailleerd overzicht voor de gehele programmeringsperiode, een nadere toelichting van de wijzigingen ten opzichte van de financiële programmering van het voorgaande jaar en elke afwijking van het in punt 10 bedoelde voornaamste referentiebedrag.

Wijziging 29

Voorstel voor een Interinstitutioneel Akkoord
Deel II
Afdeling A – punt 11 ter (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Wijziging*
	Dialoog over de eigen middelen
	11 ter. De drie instellingen blijven de regelmatige interinstitutionele dialoog over de eigen middelen voeren en komen ten minste eenmaal per voorzitterschap van de Raad bij elkaar en vaker als een van de instellingen dat vraagt.

Wijziging 30

Voorstel voor een Interinstitutioneel Akkoord
Deel II
Afdeling A – punt 11 quater (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Wijziging*
	Toezeggingen
	11 quater. Alvorens financiële toezeggingen ter ondersteuning van derde landen aan te kondigen, stelt de Commissie de begrotingsautoriteit daarvan in kennis en houdt zij rekening met de door de begrotingsautoriteit aangegeven standpunten over deze zaken. In dergelijke gevallen verstrekt de Commissie gedetailleerde en volledige informatie, onder meer over de financieringsbron voor financiële

	verbintenissen, of er bestaande middelen worden overgeheveld of dat er nieuwe middelen moeten worden vrijgemaakt, met inbegrip van gevallen waar sprake is van leningen of van het gebruik van flexibiliteitsvoorzieningen, buffers of anderszins niet-toegewezen bedragen.

Wijziging 31

Voorstel voor een Interinstitutioneel Akkoord
Deel II
Afdeling B – titel

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Wijziging*
B. Gedecentraliseerde agentschappen en Europese scholen	***B. FINANCIEEL MEMORANDUM***

Wijziging 32

Voorstel voor een Interinstitutioneel Akkoord
Deel II
Afdeling B – punt 12 – alinea 1-3

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Wijziging*
12. Voordat zij een voorstel voor de oprichting van een nieuw gedecentraliseerd agentschap indient, en nadat zij de toewijzing van de beoogde taken aan een bestaande instelling of een bestaand agentschap of orgaan in aanmerking genomen heeft, ***zou*** de Commissie een degelijke, volledige en objectieve effectbeoordeling ***moeten verrichten***, waarin onder meer rekening wordt gehouden met de kritische massa aan personeel en vaardigheden, kosten-batenaspecten, samenhang, subsidiariteit en evenredigheid, het effect op Uniewerkzaamheden en de gevolgen voor de begroting voor de betrokken uitgavenrubriek. Het Europees Parlement en de Raad verbinden zich ertoe, op basis	12. Voordat zij een voorstel voor de oprichting van een nieuw gedecentraliseerd agentschap indient, en***, in voorkomend geval,*** nadat zij de toewijzing van beoogde taken aan een bestaande instelling of een bestaand agentschap of orgaan in aanmerking genomen heeft, ***verricht*** de Commissie een degelijke, volledige en objectieve effectbeoordeling ***moeten verrichten***, waarin onder meer rekening wordt gehouden met de kritische massa aan personeel en vaardigheden, kosten-batenaspecten, samenhang, subsidiariteit en evenredigheid, het effect op ***nationale en*** Uniewerkzaamheden en de gevolgen voor de begroting voor de betrokken uitgavenrubriek. Het Europees Parlement en de Raad verbinden zich ertoe, op basis

van die informatie en onverminderd de wetgevingsprocedures ***voor de oprichting van gedecentraliseerde agentschappen,*** in het kader van de begrotingssamenwerking tijdig tot een akkoord te komen ***over de financiering van het voorgestelde gedecentraliseerde agentschap***.

De volgende procedurestappen worden daarbij gevolgd:

– ten eerste legt de Commissie stelselmatig elk voorstel tot oprichting van een nieuw gedecentraliseerd agentschap voor aan de eerste begrotingstrialoog na de goedkeuring van haar voorstel, waarbij zij tevens het financieel memorandum bij het wetgevingsvoorstel ***waarin de oprichting van het gedecentraliseerd agentschap wordt voorgesteld,*** overlegt en de gevolgen ervan voor de resterende periode van de financiële programmering uiteenzet;

– ten tweede staat de Commissie de wetgever gedurende het wetgevingsproces bij in het beoordelen van de financiële gevolgen van de voorgestelde wijzigingen. Die financiële gevolgen ***zouden*** in overweging ***moeten worden*** genomen tijdens de stappen van de toepasselijke ***wetgevingsprocedure***;

– ten derde dient de Commissie vóór de afsluiting van het wetgevingsproces een bijgewerkt financieel memorandum in waarin rekening is gehouden met mogelijke wijzigingen door de wetgever. ***Dat definitief*** financieel memorandum ***wordt besproken*** voordat een definitief akkoord wordt bereikt en ***wordt formeel bekrachtigd door de wetgever***. ***Het*** wordt ook (in spoedeisende gevallen in vereenvoudigde vorm) op de agenda van een volgende begrotingstrialoog geplaatst

van die informatie en onverminderd de ***desbetreffende*** wetgevingsprocedures in het kader van de begrotingssamenwerking tijdig tot een akkoord te komen.

De volgende procedurestappen worden daarbij gevolgd:

– ten eerste legt de Commissie stelselmatig elk voorstel tot oprichting van een nieuw gedecentraliseerd agentschap voor aan de eerste begrotingstrialoog na de goedkeuring van haar voorstel, waarbij zij tevens het financieel memorandum bij het wetgevingsvoorstel overlegt en de gevolgen ervan voor de resterende periode van de financiële programmering uiteenzet;

– ten tweede staat de Commissie de wetgever gedurende het wetgevingsproces bij in het beoordelen van de financiële gevolgen van de voorgestelde wijzigingen. Die financiële gevolgen ***worden*** in overweging genomen tijdens de stappen van de toepasselijke ***wetgevingstrialogen***;

– ten derde dient de Commissie vóór de afsluiting van het wetgevingsproces een bijgewerkt financieel memorandum in waarin rekening is gehouden met mogelijke wijzigingen door de wetgever. ***De wetgever bespreekt dat bijgewerkte*** financieel memorandum voordat een definitief akkoord wordt bereikt en ***gaat over tot formele bekrachtiging van het definitieve financieel memorandum***; ***Dat definitieve financiële memorandum*** wordt ook (in spoedeisende gevallen in vereenvoudigde vorm) op de agenda van een volgende begrotingstrialoog geplaatst met het oog op het bereiken van overeenstemming over de financiering;

– ten vierde wordt de bereikte overeenstemming, rekening houdend met de begrotingsraming door de Commissie met betrekking tot de inhoud van het

met het oog op het bereiken van overeenstemming over de financiering;

– ten vierde wordt de bereikte overeenstemming, rekening houdend met de begrotingsraming door de Commissie met betrekking tot de inhoud van het wetgevingsproces, bevestigd in een gezamenlijke verklaring. Die gezamenlijke verklaring wordt door het Europees Parlement en door de Raad conform hun eigen reglement van orde goedgekeurd.

Dezelfde procedure ***zou moeten worden*** gevolgd voor alle wijzigingen van een rechtshandeling betreffende een gedecentraliseerd agentschap die een effect zouden hebben op de middelen van het betrokken agentschap.

wetgevingsproces, bevestigd in een gezamenlijke verklaring. Die gezamenlijke verklaring wordt door het Europees Parlement en door de Raad conform hun eigen reglement van orde goedgekeurd.

De Commissie verstrekt samen met de ontwerpbegroting een geconsolideerd jaarlijks overzicht van alle wijzigingen die in de programma's en agentschappen zijn aangebracht ten opzichte van de uitgangssituatie van het MFK.

Dezelfde procedure ***wordt*** gevolgd voor alle wijzigingen van een rechtshandeling betreffende een gedecentraliseerd agentschap die een effect zouden hebben op de middelen van het betrokken agentschap.

Wijziging 33

Voorstel voor een Interinstitutioneel Akkoord
Deel III
Afdeling B – punt 13

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Wijziging*
13. De relevante bepalingen van de gemeenschappelijke aanpak die is gehecht aan de op 19 juli 2012 ondertekende gezamenlijke verklaring van het Europees Parlement, de Raad van de Europese Unie en de Europese Commissie over de gedecentraliseerde agentschappen, ***zouden*** bij de begrotingsprocedure terdege in aanmerking ***moeten worden*** genomen.	13. De relevante bepalingen van de gemeenschappelijke aanpak die is gehecht aan de op 19 juli 2012 ondertekende gezamenlijke verklaring van het Europees Parlement, de Raad van de Europese Unie en de Europese Commissie over de gedecentraliseerde agentschappen, ***worden*** bij de begrotingsprocedure terdege in aanmerking genomen.

Wijziging 34

Voorstel voor een Interinstitutioneel Akkoord
Deel III
Afdeling B – punt 14

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Wijziging*
14. Wanneer de Raad van bestuur van de Europese scholen overweegt een nieuwe Europese school op te richten, ***wordt mutatis mutandis een soortgelijke procedure gevolgd om*** de gevolgen voor de begroting ***van de Unie vast te stellen***.	14. ***De Commissie brengt het Europees Parlement en de Raad op de hoogte*** wanneer de Raad van bestuur van de Europese scholen overweegt een nieuwe Europese school op te richten ***of uit te breiden***, ***door middel van een verslag waarin voorlopige informatie is opgenomen over de voorgestelde oprichting of uitbreiding van de school, met inbegrip van*** de gevolgen ***daarvan*** voor de begroting. ***Zodra de Raad van bestuur een beslissing neemt over de oprichting of uitbreiding van een school legt de Commissie een tweede verslag voor aan het Europees Parlement en de Raad waarin actuele informatie is opgenomen over de gevolgen van de beslissing voor de begroting.***

Wijziging 35

Voorstel voor een Interinstitutioneel Akkoord
Deel II
Afdeling B – punt 15

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Wijziging*
15. Als de Commissie een voorstel indient voor de vaststelling van een handeling van de Raad krachtens artikel 122 VWEU die aanzienlijke gevolgen voor de begroting van de Unie kan hebben, ***kunnen*** de volgende regelingen van toepassing ***zijn*** voor een procedure voor begrotingstoezicht tussen het Europees Parlement en de Raad, met actieve bijstand van de Commissie.	15. Als de Commissie een voorstel indient voor de vaststelling van een handeling van de Raad krachtens artikel 122 VWEU die aanzienlijke gevolgen voor de begroting van de Unie kan hebben, ***zijn*** de volgende regelingen van toepassing voor een procedure voor begrotingstoezicht tussen het Europees Parlement en de Raad, met actieve bijstand van de Commissie.

Wijziging 36

Voorstel voor een Interinstitutioneel Akkoord
Deel II
Afdeling B – punt 16

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Wijziging*
16. De Commissie laat elk voorstel voor een handeling van de Raad krachtens artikel 122 VWEU vergezeld gaan van een beoordeling van de gevolgen voor de begroting van de voorgestelde rechtshandeling en geeft aan of de handeling in kwestie volgens haar aanzienlijke gevolgen voor de begroting van de Unie kan hebben. Op basis daarvan kunnen het Europees Parlement en de Raad verzoeken de procedure te starten.	16. De Commissie laat elk voorstel voor een handeling van de Raad krachtens artikel 122 VWEU vergezeld gaan van een beoordeling van de gevolgen voor de begroting van de voorgestelde rechtshandeling en geeft aan of de handeling in kwestie volgens haar aanzienlijke gevolgen voor de begroting van de Unie kan hebben. Op basis daarvan kunnen het Europees Parlement en de Raad verzoeken de procedure te starten.
De procedure verloopt in een gemengd comité dat bestaat uit vertegenwoordigers van het Europees Parlement en de Raad, op het passende niveau. De Commissie neemt deel aan de werkzaamheden van het gemengd comité.	De procedure verloopt in een gemengd comité dat bestaat uit vertegenwoordigers van het Europees Parlement en de Raad, op het passende niveau. De Commissie neemt deel aan de werkzaamheden van het gemengd comité.
Onverminderd de bevoegdheden van de Raad krachtens artikel 122 VWEU, gaan het Europees Parlement en de Raad een constructieve dialoog aan om tot een gemeenschappelijke kijk op de gevolgen voor de begroting van de beoogde rechtshandeling te komen, rekening houdend met de urgentie van de zaak.	Onverminderd de bevoegdheden van de Raad krachtens artikel 122 VWEU, gaan het Europees Parlement en de Raad een constructieve dialoog aan om tot een gemeenschappelijke ***schriftelijke*** kijk op de gevolgen voor de begroting van de beoogde rechtshandeling te komen, rekening houdend met de urgentie van de zaak.
De procedure ***zou*** niet meer dan twee maanden ***mogen duren, tenzij*** de betrokken handeling vóór ***een bepaalde datum*** moet worden vastgesteld of, als de urgentie van de zaak dit vereist, ***binnen een door*** de Raad ***bepaalde kortere*** termijn.	De procedure ***duurt*** niet meer dan twee maanden ***vanaf de datum waarop deze is ingeleid***. ***Indien*** de betrokken handeling vóór ***het einde van die termijn van twee maanden*** moet worden vastgesteld of, indien de urgentie van de zaak dit vereist, ***kunnen het Europees Parlement en*** de Raad ***die*** termijn ***in onderlinge overeenstemming verkorten***.

Wijziging 37

Voorstel voor een Interinstitutioneel Akkoord
Deel III
Afdeling A – titel

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Wijziging*
A. Uitvoering van de begroting, betalingen ***en*** nog te betalen vastleggingen (RAL)	A. Uitvoering van de begroting, betalingen***,*** nog te betalen vastleggingen (RAL) ***en voorwaardelijke verplichtingen***

Wijziging 38

Voorstel voor een Interinstitutioneel Akkoord
Deel III
Afdeling A – punt 19

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Wijziging*
19. ***Aangezien voor*** een geordende ontwikkeling van de totale betalingskredieten ten opzichte van de vastleggingskredieten ***moet worden gezorgd*** teneinde een abnormale verschuiving van nog te betalen vastleggingen (RAL) te vermijden, komen de instellingen overeen nauwlettend toe te zien op de betalingsprognoses en de hoogte van de RAL***, zodat het risico kan worden beperkt dat de uitvoering van de programma's van de Unie aan het einde van de looptijd van het MFK wordt belemmerd door een gebrek aan betalingskredieten***.	19. ***Teneinde ervoor te zorgen dat de Unie overeenkomstig artikel 323 VWEU aan al haar financiële verplichtingen kan voldoen die voortvloeien uit bestaande en toekomstige verbintenissen en om voor*** een geordende ontwikkeling van de totale betalingskredieten ten opzichte van de vastleggingskredieten ***te zorgen*** teneinde een abnormale verschuiving van nog te betalen vastleggingen (RAL) te vermijden, komen de instellingen overeen nauwlettend toe te zien op de ***lenings- en kredietverstrekkingsoperaties en de voorwaardelijke verplichtingen en, om het risico te beperken dat de uitvoering van de programma's van de Unie aan het einde van de looptijd van het MFK wordt belemmerd door een gebrek aan betalingskredieten,*** op de betalingsprognoses en de hoogte van de RAL.
Tijdens de begrotingsprocedure komen de instellingen regelmatig bijeen teneinde de stand van zaken en de vooruitzichten betreffende de uitvoering van de begroting in het lopende begrotingsjaar en in toekomstige begrotingsjaren gezamenlijk te	Tijdens de begrotingsprocedure komen de instellingen regelmatig bijeen teneinde de stand van zaken en de vooruitzichten betreffende ***de lenings- en kredietverstrekkingsoperaties en voorwaardelijke verplichtingen en*** de

beoordelen. Die beoordeling vindt plaats tijdens specifieke interinstitutionele vergaderingen op het passende niveau, waarna de Commissie ***indien nodig*** een gedetailleerde stand van zaken verstrekt over de uitvoering van de betalingen, de ontvangen betalingsaanvragen en de herziene prognoses, waaronder indien van toepassing langetermijnprognoses, alsmede ***relevante*** informatie over voorwaardelijke verplichtingen.

uitvoering van de begroting in het lopende begrotingsjaar en in toekomstige begrotingsjaren gezamenlijk te beoordelen. Die beoordeling vindt plaats tijdens specifieke interinstitutionele vergaderingen op het passende niveau, waarna de Commissie een gedetailleerde stand van zaken verstrekt over de uitvoering van de betalingen, ***de overschrijvingen,*** de ontvangen betalingsaanvragen en de herziene prognoses, waaronder indien van toepassing langetermijnprognoses, alsmede ***volledige*** informatie over voorwaardelijke verplichtingen ***en de overeenkomstige begrotingsdekking, met inbegrip van langetermijnprognoses, methoden, en actualiseringen van leningen en kredietverlening***.

Wijziging 39

Voorstel voor een Interinstitutioneel Akkoord
Deel III
Afdeling B – punt 20 – alinea 2-5

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Wijziging*
De Commissie verbindt zich ertoe het Europees Parlement regelmatig op de hoogte te houden van de voorbereiding, het verloop en de voltooiing van de onderhandelingen inzake visserijovereenkomsten, met inbegrip van de gevolgen voor de begroting.	De Commissie verbindt zich ertoe het Europees Parlement regelmatig op de hoogte te houden van de voorbereiding, het verloop en de voltooiing van de onderhandelingen inzake visserijovereenkomsten, met inbegrip van de gevolgen voor de begroting.
Gedurende de wetgevingsprocedure betreffende visserijovereenkomsten verbinden de instellingen zich ertoe alles in het werk te stellen opdat alle procedures zo spoedig mogelijk worden afgewikkeld.	Gedurende de wetgevingsprocedure betreffende visserijovereenkomsten verbinden de instellingen zich ertoe alles in het werk te stellen opdat alle procedures zo spoedig mogelijk worden afgewikkeld***, met volledige inachtneming van de interne regels van elke instelling***.
	De Commissie streeft ernaar de onderhandelingen over nieuwe visserijovereenkomsten of over de verlenging van bestaande visserijovereenkomsten tijdig af te ronden

	om ervoor te zorgen dat de protocollen niet voorlopig worden toegepast zolang het Europees Parlement nog geen goedkeuring heeft verleend aan het sluiten van de overeenkomsten of protocollen.
Bedragen die in de begroting zijn voorzien voor nieuwe visserijovereenkomsten of voor de verlenging van visserijovereenkomsten die naar verwachting uiterlijk op 1 januari van het betrokken begrotingsjaar in werking treden ***of voorlopig worden toegepast***, worden opgenomen in het belangrijkste operationele begrotingsonderdeel.	Bedragen die in de begroting zijn voorzien voor nieuwe visserijovereenkomsten of voor de verlenging van visserijovereenkomsten die naar verwachting uiterlijk op 1 januari van het betrokken begrotingsjaar in werking treden, worden opgenomen in het belangrijkste operationele begrotingsonderdeel.
Bedragen die in de begroting zijn voorzien voor nieuwe visserijovereenkomsten of voor de verlenging van visserijovereenkomsten die naar verwachting na 1 januari van het betrokken begrotingsjaar in werking treden ***of voorlopig worden toegepast***, worden opgenomen in de reserve.	Bedragen die in de begroting zijn voorzien voor nieuwe visserijovereenkomsten of voor de verlenging van visserijovereenkomsten die naar verwachting na 1 januari van het betrokken begrotingsjaar in werking treden, worden opgenomen in de reserve.

Wijziging 40

Voorstel voor een Interinstitutioneel Akkoord
Deel III
Afdeling C – punt 22

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Wijziging*
22. Het totale bedrag van de beleidsuitgaven van het GBVB wordt volledig in een begrotingshoofdstuk opgenomen, met als titel GBVB. Dat bedrag voorziet in de voorspelbare reële behoeften, zoals geraamd bij de opstelling van de ontwerpbegroting, op basis van jaarlijks door de hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid (de hoge vertegenwoordiger) gemaakte prognoses. Er wordt voorzien in een redelijke marge ter dekking van onvoorziene acties. ***Er mogen geen middelen in een reserve worden opgenomen.***	22. Het totale bedrag van de beleidsuitgaven van het GBVB wordt volledig in een begrotingshoofdstuk opgenomen, met als titel GBVB. Dat bedrag voorziet in de voorspelbare reële behoeften, zoals geraamd bij de opstelling van de ontwerpbegroting, op basis van jaarlijks door de hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid (de hoge vertegenwoordiger) gemaakte prognoses. Er wordt voorzien in een redelijke marge ter dekking van onvoorziene acties.

Wijziging 41

Voorstel voor een Interinstitutioneel Akkoord
Deel III
Afdeling C – punt 24 – alinea 1-2

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Wijziging*
24. De hoge vertegenwoordiger raadpleegt het Europees Parlement jaarlijks over een uiterlijk op 15 juni van het betrokken jaar te verstrekken toekomstgericht document dat de voornaamste aspecten en de fundamentele keuzen van het GBVB behelst, met inbegrip van de financiële gevolgen ervan voor de algemene begroting van de Unie, een beoordeling van de in jaar n-1 gestarte maatregelen, alsmede een beoordeling van de coördinatie tussen en de complementariteit van het GBVB en andere externe financiële instrumenten van de Unie. Bovendien houdt de hoge vertegenwoordiger het Europees Parlement regelmatig op de hoogte ***door middel van gezamenlijke overlegvergaderingen die ten minste drie keer per jaar*** in het kader van de gewone politieke dialoog over het GBVB ***plaatsvinden en die elk jaar uiterlijk op 30 november worden overeengekomen***. ***Over de deelname aan die vergaderingen wordt om beurten besloten door het Europees Parlement en door de Raad, rekening houdend met de doelstelling en de aard van de tijdens die vergaderingen uit te wisselen informatie.*** ***De Commissie wordt uitgenodigd om aan deze vergaderingen deel te nemen.***	24. De hoge vertegenwoordiger raadpleegt het Europees Parlement jaarlijks over een uiterlijk op 15 juni van het betrokken jaar te verstrekken toekomstgericht document dat de voornaamste aspecten en de fundamentele keuzen van het GBVB behelst, met inbegrip van de financiële gevolgen ervan voor de algemene begroting van de Unie, een beoordeling van de in jaar n-1 gestarte maatregelen, alsmede een beoordeling van de coördinatie tussen en de complementariteit van het GBVB en andere externe financiële instrumenten van de Unie. Bovendien houdt de hoge vertegenwoordiger het Europees Parlement regelmatig op de hoogte in het kader van de gewone ***financiële en*** politieke dialoog over het GBVB***, als vastgelegd in punt 24 bis***.

Wijziging 42

Voorstel voor een Interinstitutioneel Akkoord
Deel III
Afdeling B – punt 24 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Wijziging*
	24 bis. De gewone financiële en politieke dialoog over het GBVB heeft betrekking op alle activiteiten van de Unie die voortvloeien uit de uitvoering van het GBVB-hoofdstuk, en met name die welke uitgaven of financiële verplichtingen voor de begroting van de Unie met zich meebrengen. De dialoog vindt ten minste vijf keer per jaar plaats, die uiterlijk op 30 november worden overeengekomen van het jaar n-1. In het kader van deze dialoog raadpleegt de hoge vertegenwoordiger het Europees Parlement overeenkomstig artikel 36 VEU, zoals beschreven in de punten 22, 23 en 24 van dit akkoord, en zorgt hij ervoor dat de standpunten van het Parlement naar behoren in aanmerking worden genomen. Bij de dialoog kunnen speciale vertegenwoordigers van de Europese Unie of, in voorkomend geval, commissarissen worden betrokken. De dialoog vindt plaats overeenkomstig de voorschriften die van toepassing zijn op de beveiliging van de informatie-uitwisseling.

Wijziging 43

Voorstel voor een Interinstitutioneel Akkoord
Deel IV (nieuw)
INTERINSTITUTIONELE SAMENWERKING OP HET GEBIED VAN HET CONDITIONALITEIT MET BETREKKING TOT DE RECHTSSTAAT

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Wijziging*
	INTERINSTITUTIONELE SAMENWERKING OP HET GEBIED VAN HET CONDITIONALITEIT MET

BETREKKING TOT DE RECHTSSTAAT

A. Samenwerking

25 (nieuw). De Commissie verstrekt het Parlement en de Raad systematische, tijdige, gestructureerde en beveiligde toegang tot informatie over de uitvoering van Verordening (EU) 2020/2092 en van andere regels in verband met het Handvest van de grondrechten en de conditionaliteit met betrekking tot de rechtsstaat, met inbegrip van:

a) d schriftelijke kennisgeving aan de lidstaten;

b) verzoeken om aanvullende informatie;

c) de correspondentie tussen de diensten van de Commissie en de lidstaten;

d) door de lidstaten verstrekte observaties en verslagen;

e) alle interne documenten met juridische analyses, beoordelingen of andere relevante documenten van de Commissie, met inbegrip van relevante informatie van eindontvangers die de Commissie heeft ontvangen, die hebben geleid tot de vaststelling van maatregelen, de verlenging, wijziging of opheffing van de maatregelen of de niet-inwerkingstelling van de toepasselijke procedures.

26. (nieuw) Er wordt overeenstemming bereikt over een beveiligd communicatiekanaal om de vertrouwelijkheid te waarborgen wanneer dat nodig is.

B. Raadpleging en dialoog

27. (nieuw) De Commissie verstrekt het Europees Parlement en de Raad informatie voordat de Commissie enig voorstel voorlegt voor de vaststelling, verlenging, wijziging of opheffing van

maatregelen en houdt rekening met de in dit verband aangegeven standpunten.

28. De Commissie voert driemaandelijks gestructureerde dialogen met de relevante commissies van het Europees Parlement om de informatiestroom in real time te waarborgen en het democratisch toezicht te versterken.

29. De instellingen houden regelmatig vergaderingen op hoog niveau om de coördinatie met betrekking tot het instrumentarium voor de rechtsstaat te verbeteren.

C. Transparantie en jaarlijkse verslaglegging

30. De Commissie legt aan het Europees Parlement en de Raad in het kader van de jaarlijkse begrotingsprocedure een geconsolideerd jaarlijks overzicht voor van alle met conditionaliteit verband houdende besluiten in alle begrotingsonderdelen.

Wijziging 44

Voorstel voor een Interinstitutioneel Akkoord
Bijlage
Deel A – punt 1 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Wijziging*
	1 bis. Om ervoor te zorgen dat het Europees Parlement en de Raad hun begrotingsprerogatieven op effectieve wijze kunnen uitoefenen, worden begrotingsstandpunten, overschrijvingen of andere kennisgevingen waardoor termijnen worden geactiveerd, ingediend met inachtneming van eventuele recesperioden; de instellingen brengen elkaar via hun respectieve diensten tijdig op de hoogte van de data van die recesperioden.

Wijziging 45

Voorstel voor een Interinstitutioneel Akkoord
Bijlage
Deel B – punt 2

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Wijziging*
2. Tijdig vóór de goedkeuring van de ontwerpbegroting door de Commissie, komt er een begrotingstrialoog bijeen om de financieringsprioriteiten voor de begroting voor het komende begrotingsjaar te bespreken. Bij de besprekingen wordt rekening gehouden met de beleidsprioriteiten van de Unie die ***de instellingen*** in *de* betrokken documenten hebben vastgesteld; het doel van de besprekingen is de begrotingsprocedure te onderbouwen en na te gaan hoe de prioriteiten het best tot uiting kunnen komen in de volgende begroting.	2. Tijdig vóór de goedkeuring van de ontwerpbegroting door de Commissie, komt er een begrotingstrialoog bijeen om de ***mogelijke*** financieringsprioriteiten voor de begroting voor het komende begrotingsjaar te bespreken. Bij de besprekingen wordt rekening gehouden met de beleidsprioriteiten van de Unie die ***het Europees Parlement en de Raad, als begrotingsautoriteiten,*** in ***alle*** betrokken documenten hebben vastgesteld; het doel van de besprekingen is de begrotingsprocedure te onderbouwen en na te gaan hoe de prioriteiten het best tot uiting kunnen komen in de volgende begroting.

Wijziging 46

Voorstel voor een Interinstitutioneel Akkoord
Bijlage
Deel D – punt 13

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Wijziging*
13. Een begrotingstrialoog kan worden belegd vóór de plenaire stemming in het Europees Parlement.	*(Niet van toepassing op de Nederlandse versie.)*

Wijziging 47

Voorstel voor een Interinstitutioneel Akkoord
Bijlage
Deel E – punt 15

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Wijziging*
15. Indien de Raad niet met alle door het Europees Parlement aangenomen amendementen kan instemmen, ***zou*** hij dit ***moeten bevestigen*** in een brief die wordt verzonden vóór de eerste in de bemiddelingsperiode geplande vergadering. In dat geval gaat het bemiddelingscomité volgens de in de onderstaande punten vastgestelde procedure te werk.	15. Indien de Raad niet met alle door het Europees Parlement aangenomen amendementen kan instemmen, ***bevestigt*** hij dit in een brief die wordt verzonden vóór de eerste in de bemiddelingsperiode geplande vergadering. In dat geval gaat het bemiddelingscomité volgens de in de onderstaande punten vastgestelde procedure te werk.

°

° °

130. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de Raad en de Commissie.

Bijlage I: Standpunt van het Europees Parlement over de cijfers (lopende prijzen en constante prijzen 2025) exclusief kosten van de schuldendienst voor NGEU

Miljoen EUR — lopende prijzen met een deflator van 2 %								
VASTLEGGINGSKREDIETEN	**2028**	**2029**	**2030**	**2031**	**2032**	**2033**	**2034**	**Totaal 2028-2034**
1. Economische, sociale en territoriale cohesie, landbouw en platteland, maritieme zaken, welvaart en veiligheid	**155,131**	**152,647**	**149,516**	**146,740**	**143,070**	**129,536**	**120,725**	**997,366**
2. Concurrentievermogen, welvaart en veiligheid	**74,825**	**90,966**	**93,066**	**97,694**	**99,148**	**101,491**	**102,507**	**659,697**
3. Europa in de wereld	**27,300**	**27,936**	**28,438**	**34,023**	**39,758**	**40,516**	**41,288**	**239,259**
4. Administratie	**14,945**	**15,584**	**16,281**	**16,870**	**17,466**	**18,062**	**18,669**	**117,877**
TOTAAL VASTLEGGINGSKREDIETEN	**272,201**	**287,134**	**287,301**	**295,327**	**299,442**	**289,605**	**283,189**	**2014198**
TOTAAL BETALINGSKREDIETEN	**271,032**	**305,040**	**300,920**	**296,118**	**279,007**	**275,902**	**267,875**	**1995894**
Miljoen EUR — prijzen van 2025								
VASTLEGGINGSKREDIETEN	**2028**	**2029**	**2030**	**2031**	**2032**	**2033**	**2034**	**Totaal 2028-2034**
1. Economische, sociale en territoriale cohesie, landbouw en platteland, maritieme zaken, welvaart en veiligheid	**146 152**	**140 992**	**135 392**	**130 273**	**124 525**	**110 534**	**100 996**	**888 864**
2. Concurrentievermogen, welvaart en veiligheid	**70 508**	**84 037**	**84 291**	**86 747**	**86 312**	**86 619**	**85 771**	**584 288**
3. Europa in de wereld	**25 727**	**25 810**	**25 758**	**30 214**	**34 615**	**34 583**	**34 551**	**211 260**
4. Administratie	**14 083**	**14 397**	**14 746**	**14 980**	**15 205**	**15 415**	**15 621**	**104 449**
TOTAAL VASTLEGGINGSKREDIETEN	**256 472**	**265 237**	**260 189**	**262 215**	**260 657**	**247 151**	**236 939**	**1 788 861**
TOTAAL BETALINGSKREDIETEN	**255 399**	**281 809**	**272 552**	**262 944**	**242 892**	**235 479**	**224 145**	**1 775 220**

Bijlage II: Standpunt van het Europees Parlement over de uitsplitsing per programma

Miljard EUR — Vastleggingskredieten (lopende prijzen)	MFK-voorstel	Standpunt EP (1,27 % bni, exclusief NGEU-terugbetaling)	Nominale verandering
Meerjarig financieel kader	**1816,89**	**2014,20**	**197,30**
Rubriek 1: Het Europees sociaal model en levenskwaliteit, met uitzondering van NGEU	894,22	997,37	103,15
Europees Fonds voor economische, sociale en territoriale cohesie, landbouw en platteland, visserij en maritieme zaken, welvaart en veiligheid	865,08	972,86	107,79
GLB	*293,70*	*433,01*	*139,31*
waarvan Inkomenssteun	*293,70*	*320,30*	*26,60*
Plattelandsgebieden	*0,00*	*106,41*	*106,41*
*Collectief vangnet**	*6,30*	*6,30*	*0,00*
Posei (te plaatsen onder het GLB)	*0,00*	*7,33*	*7,33*
Visserij	*2,00*	*7,29*	*5,29*
Europees Fonds voor regionale ontwikkeling, inclusief voor Europese territoriale samenwerking (Interreg) en het Cohesiefonds	*228,06*	*306,93*	*78,87*
waarvan EFRO	*183,15*	*248,37*	*65,23*
CF	*34,65*	*46,99*	*12,34*
Interreg	*10,26*	*11,57*	*1,30*
Europees Sociaal Fonds	*0,00*	*124,19*	*124,19*
*Migratie — Asiel, migratie en integratie***	*11,98*	*13,31*	*1,34*
*Migratie — Grensbeheer en gemeenschappelijk visumbeleid***	*15,40*	*17,12*	*1,72*
*Migratie — Interne veiligheid***	*6,84*	*7,61*	*0,76*
*EU-faciliteit***	*65,63*	*56,08*	*-9,56*
Niet afgebakend in NRPP	*235,17*	*0,00*	*-235,17*
Steun voor de Turks-Cypriotische gemeenschap	0,44	0,49	0,05
Gedecentraliseerde agentschappen	22,89	22,89	0,00
Marges	5,82	1,13	-4,69

* Het bedrag van 6,3 miljard EUR voor het collectief vangnet valt onder het GLB

** Totaal van de middelen voor binnenlandse zaken: 38,04 miljard EUR

*** Exclusief het collectief vangnet

Miljard EUR — Vastleggingskredieten (lopende prijzen)	MFK-voorstel	Standpunt EP (1,27 % bni, exclusief NGEU-terugbetaling)	Nominale verandering
Rubriek 2: Concurrentievermogen, welvaart en veiligheid	**589,59**	**659,70**	**70,10**
Europees Fonds voor concurrentievermogen	234,30	264,35	30,05
waarvan LIFE-acties	*0,00*	*3,39*	*3,39*
EU4Health-acties	*0,00*	*10,05*	*10,05*
Horizon Europa	175,00	200,00	25,00
Euratom/ITER	9,79	9,79	0,00
INSC-D (Instrument voor samenwerking op het gebied van nucleaire veiligheid — ontmanteling)	0,97	0,97	0,00
Ignalina-programma	0,68	0,68	0,00
CEF (Vervoer, energie, militaire mobiliteit)	81,43	91,29	9,86
Programma Eengemaakte markt en douane	6,24	6,87	0,63
Pericles (bescherming van de euro)	0,01	0,01	0,00
Erasmus+	40,83	47,39	6,56
AgoraEU	8,58	10,72	2,14
UCPM+ (Uniemechanisme voor civiele bescherming en paraatheid op gezondheidsgebied)	10,68	12,42	1,74
Justitie	0,80	0,89	0,09
Gedecentraliseerde agentschappen	9,80	9,80	0,00
Andere acties, prerogatieven	2,49	2,49	0,00
Marges	8,01	2,03	-5,98
Rubriek 3: Europa in de wereld	**215,20**	**239,26**	**24,06**
Europa in de wereld	200,31	225,00	24,69
Gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid	3,37	3,76	0,39
Landen en gebieden overzee, inclusief Groenland	1,00	2,08	1,09
Partnerschapsovereenkomsten inzake duurzame visserij (PODV's) en regionale organisaties voor visserijbeheer (ROVB's)	1,33	1,69	0,36
Andere acties, prerogatieven	1,12	1,12	0,00

Marges	8,07	5,59	-2,48
Rubriek 4: Administratie	**117,88**	**117,88**	**0,00**

Miljard EUR — Vastleggingskredieten (constante prijzen 2025)	**MFK-voorstel**	**Standpunt EP (1,27 % bni, exclusief NGEU-terugbetaling)**	**Nominale verandering**
Meerjarig financieel kader	**1613,75**	**1788,86**	**175,11**
Rubriek 1: Het Europees sociaal model en levenskwaliteit, met uitzondering van NGEU	797,08	888,86	91,78
Europees Fonds voor economische, sociale en territoriale cohesie, landbouw en platteland, visserij en maritieme zaken, welvaart en veiligheid	771,29	867,19	95,90
GLB	*261,01*	*385,12*	*124,11*
waarvan Inkomenssteun	*261,01*	*284,65*	*23,64*
Plattelandsgebieden	*0,00*	*94,88*	*94,88*
*Collectief vangnet**	*5,60*	*5,60*	*0,00*
Posei (te plaatsen onder het GLB)	*0,00*	*6,50*	*6,50*
Visserij	*1,77*	*6,50*	*4,73*
Europees Fonds voor regionale ontwikkeling, inclusief voor Europese territoriale samenwerking (Interreg) en het Cohesiefonds	*203,72*	*274,34*	*70,62*
waarvan EFRO	*163,71*	*222,00*	*58,29*
CF	*30,97*	*42,00*	*11,03*
Interreg	*9,04*	*10,34*	*1,30*
Europees Sociaal Fonds	*0,00*	*110,73*	*110,73*
*Migratie — Asiel, migratie en integratie***	*10,70*	*11,90*	*1,20*
*Migratie — Grensbeheer en gemeenschappelijk visumbeleid***	*13,76*	*15,30*	*1,54*
*Migratie — Interne veiligheid***	*6,12*	*6,80*	*0,68*
*EU-faciliteit***	*58,40*	*50,00*	*-8,40*
Niet afgebakend in NRPP	*210,20*	*0,00*	*-210,20*
Steun voor de Turks-Cypriotische gemeenschap	0,39	0,43	0,04
Gedecentraliseerde agentschappen	20,24	20,24	0,00
Marges	5,16	1,00	-4,16

* Het bedrag van 5,6 miljard EUR voor het collectief vangnet valt onder het GLB
** Totaal van de middelen voor binnenlandse zaken: 34,0 miljard EUR
*** Exclusief het collectief vangnet

Miljard EUR — Vastleggingskredieten (constante prijzen 2025)	**MFK-voorstel**	**Standpunt EP (1,27 % bni, exclusief NGEU-terugbetaling)**	**Nominale verandering**
Rubriek 2: Concurrentievermogen, welvaart en veiligheid	**522,21**	**584,29**	**62,08**
Europees Fonds voor concurrentievermogen	207,40	234,00	26,60
waarvan LIFE-acties	*0,00*	*3,00*	*3,00*
EU4Health-acties	*0,00*	*8,90*	*8,90*
Horizon Europa	154,88	177,01	22,13
Euratom/ITER	8,71	8,71	0,00
INSC-D (Instrument voor samenwerking op het gebied van nucleaire veiligheid — ontmanteling)	0,85	0,85	0,00
Ignalina-programma	0,60	0,60	0,00
CEF (Vervoer, energie, militaire mobiliteit)	72,25	81,00	8,75
Programma Eengemaakte markt en douane	5,54	6,10	0,56
Pericles (bescherming van de euro)	0,01	0,01	0,00
Erasmus+	36,19	42,00	5,81
AgoraEU	7,61	9,50	1,89
UCPM+ (Uniemechanisme voor civiele bescherming en paraatheid op gezondheidsgebied)	9,46	11,00	1,54
Justitie	0,71	0,79	0,08
Gedecentraliseerde agentschappen	8,69	8,69	0,00
Andere acties, prerogatieven	2,23	2,23	0,00
Marges	7,09	1,80	-5,29
Rubriek 3: Europa in de wereld	**190,02**	**211,26**	**21,24**
Europa in de wereld	176,83	198,63	21,80
Gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid	2,99	3,34	0,35
Landen en gebieden overzee, inclusief Groenland	0,89	1,85	0,96

Partnerschapsovereenkomsten inzake duurzame visserij (PODV's) en regionale organisaties voor visserijbeheer (ROVB's)	1,18	1,50	0,32
Andere acties, prerogatieven	1,01	1,01	0,00
Marges	7,13	4,94	-2,19
Rubriek 4: Administratie	**104,45**	**104,45**	**0,00**

TOELICHTING

In artikel 312 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU) is bepaald dat krachtens een verordening van de Raad, die met eenparigheid van stemmen en na goedkeuring van het Parlement wordt vastgesteld, een meerjarig financieel kader wordt vastgesteld voor een periode van ten minste vijf jaar.

De Europese Commissie heeft op 16 juli 2025 een voorstel voor een verordening van de Raad tot bepaling van het meerjarig financieel kader voor de jaren 2028-2034 voorgelegd, dat in juli en september 2025 met een serie voorstellen is aangevuld.

In deze ontwerpresolutie worden problemen gesignaleerd en oplossingen aangereikt voor de wijziging en uitvoering van de voorgestelde handeling. Deze ontwerpresolutie valt binnen het mandaat van het Parlement om over het volgende meerjarig financieel kader te onderhandelen en moet door de Raad in aanmerking worden genomen teneinde overeenkomstig artikel 312, lid 5, VWEU de goedkeuring van het Parlement te verkrijgen.

BIJLAGE: BEKENDMAKINGEN VAN INPUT

Overeenkomstig artikel 8 van bijlage I bij het Reglement verklaren de rapporteurs in het verslag input te hebben opgenomen over aangelegenheden in verband met het onderwerp van het dossier die in het kader van de opstelling van het verslag tot op het moment van goedkeuring ervan in de commissie door hen is ontvangen van de volgende belangenvertegenwoordigers die binnen het toepassingsgebied van het Interinstitutioneel Akkoord over een verplicht transparantieregister[1] vallen, of van de volgende vertegenwoordigers van overheidsinstanties van derde landen, met inbegrip van hun diplomatieke vertegenwoordigingen en ambassades:

1. Belangenvertegenwoordigers die binnen het toepassingsgebied van het Interinstitutioneel Akkoord over een verplicht transparantieregister vallen
Europees Comité van de Regio's
Europees Economisch en Sociaal Comité
Europese Investeringsbank
Eurojust, Agentschap van de Europese Unie voor justitiële samenwerking in strafzaken
2. Vertegenwoordigers van overheidsinstanties van derde landen, met inbegrip van hun diplomatieke vertegenwoordigingen en ambassades
Geen

De bovenstaande lijst is opgesteld onder de exclusieve verantwoordelijkheid van de rapporteurs.

De rapporteur verklaart dat aan natuurlijke personen die met hun naam en/of functie in de lijst worden vermeld privacyverklaring nr. 484 van het Europees Parlement (https://www.europarl.europa.eu/data-protect/index.do) is verstrekt, waarin de voorwaarden voor de verwerking van hun persoonsgegevens en de rechten in verband met die verwerking worden toegelicht.

[1] Interinstitutioneel Akkoord van 20 mei 2021 tussen het Europees Parlement, de Raad van de Europese Unie en de Europese Commissie over een verplicht transparantieregister (PB L 207 van 11.6.2021, blz. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2021/611/oj).

MINDERHEIDSSTANDPUNT

Het ontwerpverslag is een verbetering ten opzichte van het door de Commissie voorgelegde MFK-voorstel, maar trekt géén belangrijke beleidskeuzen en fundamentele richtsnoeren in twijfel.

Naast andere aspecten kan het volgende als positief worden beschouwd: de (zij het ontoereikende) verhoging van de algehele begrotingssom; de autonomie van en apart gereserveerde middelen binnen de plannen voor nationaal en regionaal partnerschap, de verhoogde toewijzingen daaraan (met name aan het ESF) en de verdeling van niet-toegewezen bedragen; de handhaving van het Posei-programma en van sterkere Horizon Europa- en Erasmus+-programma's.

De bedragen voor cohesie, de landbouw en de visserij zijn echter aanzienlijk teruggesnoeid: van 65 % in het huidige kader voor 2021-2027 naar nog geen 50 % in het kader voor 2028-2034. In het voorstel is ook de escalatie van de militarisering en bewapening aangehouden, samen met de toewijzing van financiële middelen aan economische groepen en multinationals onder het mom van concurrentievermogen. Bovendien is de machtsconcentratie binnen de Commissie onveranderd gebleven, evenals haar discretionaire gezag plus toegenomen controle over de middelen die aan elke lidstaat worden toegewezen. Hieronder vallen ook het beginsel van resultaatafhankelijke betalingen en de koppeling met het Europees Semester, samen met de bijbehorende beperkingen en voorwaarden.

26.2.2026

ADVIES VAN DE COMMISSIE BUITENLANDSE ZAKEN

aan de Begrotingscommissie

inzake het voorstel voor een verordening van de Raad tot bepaling van het meerjarig financieel kader voor de jaren 2028-2034
(COM(2025)0571 – C10-0000/2025 – 2025/0571R(APP))

Rapporteur voor advies: Dan Barna

PA_Consent_Interim

ADVIES

De Commissie buitenlandse zaken dient bij de bevoegde Begrotingscommissie het volgende in:

Amendement 1

Ontwerpresolutie
Visum 6 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	– gezien de beginselen inzake doeltreffende ontwikkelingshulp die zijn vastgesteld tijdens het forum op hoog niveau over de doeltreffendheid van ontwikkelingshulp in 2011 in Busan, die voortbouwen op de beginselen inzake de doeltreffendheid van de hulp die zijn vastgelegd in de Verklaring van Parijs van 2005 over de doeltreffendheid van ontwikkelingshulp van de OESO en de bijbehorende Actieagenda van Accra van 2008,

Amendement 2

Ontwerpresolutie
Visum 6 ter (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	– gezien de aanbeveling van de Commissie voor ontwikkelingsbijstand (DAC) van de OESO over de voorwaarden van de hulpverlening OESO/LEGAL/5006,

Amendement 3

Ontwerpresolutie
Overweging B

Ontwerpresolutie	*Amendement*
B. overwegende dat al snel is gebleken dat het huidige MFK niet volstaat om in te spelen op een aantal crises en nieuwe politieke uitdagingen die ten tijde van de vaststelling ervan niet waren voorzien; overwegende dat het MFK tot het uiterste is gedreven om in de nodige financiering te voorzien, en dat ***de*** flexibiliteitsbepalingen en speciale instrumenten in ongekende mate zijn gemobiliseerd nadat de beschikbare marges waren benut;	B. overwegende dat al snel is gebleken dat het huidige MFK niet volstaat om in te spelen op een aantal crises en nieuwe politieke uitdagingen die ten tijde van de vaststelling ervan niet waren voorzien; overwegende dat het MFK tot het uiterste is gedreven om in de nodige financiering te voorzien, en dat ***onder meer*** flexibiliteitsbepalingen en speciale instrumenten in ongekende mate zijn gemobiliseerd nadat de beschikbare marges waren benut; ***overwegende dat dergelijke maatregelen de uitzondering moeten blijven en niet in de plaats mogen komen van een solide begrotingsplanning;***

Amendement 4

Ontwerpresolutie
Overweging E bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	E bis. overwegende dat het in de herziene structuur van het nieuwe MFK ontbreekt aan een specifiek programma en specifieke toewijzing van begrotingsmiddelen voor de mensenrechten, democratie, goed bestuur en de rechtsstaat, waardoor bezorgdheid

ontstaat over onderfinanciering, een gebrek aan voorspelbaarheid en de uitholling van thematische prioriteiten;

Amendement 5

Ontwerpresolutie
Overweging E ter (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	E ter. overwegende dat de evaluatie van de externe financieringsinstrumenten van de Unie de centrale rol bevestigt van organisaties uit het maatschappelijk middenveld als cruciale partners bij de uitvoering van NDICI — Europa in de wereld, met name in kwetsbare contexten, waar zij lokale gemeenschappen doeltreffend bereiken en hun betrokkenheid bij ontwikkeling bevorderen;

Amendement 6

Ontwerpresolutie
Overweging E quater (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	E quater. overwegende dat de evaluatie van de externe financieringsinstrumenten van de Unie ook het belang van meerjarenprogrammering bevestigt bij het vaststellen van gedeelde prioriteiten en het tot stand brengen van een strategisch samenwerkingskader voor de middellange termijn, waarbij voor partnerlanden voor enige voorspelbaarheid wordt gezorgd;

Amendement 7

Ontwerpresolutie
Overweging E quinquies (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	E quinquies. overwegende dat de aanvalsoorlog van Rusland tegen Oekraïne heeft geleid tot een bredere geopolitieke instabiliteit, met name in het Oostzeegebied en aan de oostgrenzen van de EU, hetgeen de EU heeft gedwongen haar strategische benadering te heroverwegen, waardoor een hernieuwde focus op het Europese concurrentievermogen en de Europese defensie nodig is; overwegende dat het MFK 2028-2034 deze prioriteiten moet weerspiegelen teneinde de veiligheid en welvaart van de EU te waarborgen;

Amendement 8

Ontwerpresolutie
Paragraaf 1

Ontwerpresolutie	*Amendement*
1. dringt erop aan dat het MFK voor de jaren 2028-2034 wordt vastgesteld op 1,27 % van het bruto nationaal inkomen (bni) van de EU, exclusief terugbetalingen in het kader van NextGenerationEU (NGEU), om ervoor te zorgen dat de Unie haar politieke prioriteiten en strategische doelstellingen kan verwezenlijken en kan inspelen op nieuwe behoeften; is van mening dat de schuldaflossing in het kader van NGEU, die goed is voor nog eens 0,11 % van het bni, binnen de toekomstige MFK-architectuur afzonderlijk van de financiering voor EU-programma's moet worden behandeld, om ervoor te zorgen dat de beschikbare middelen voor deze programma's ongewijzigd blijven, waardoor het totaal op 1,38 % van het bni van de EU komt; ***benadrukt dat dit niveau het absolute minimum is om de Unie in staat te stellen*** grote uitdagingen aan te pakken, zoals de terugkeer van	1. dringt erop aan dat het MFK voor de jaren 2028-2034 wordt vastgesteld op 1,27 % van het bruto nationaal inkomen (bni) van de EU, exclusief terugbetalingen in het kader van NextGenerationEU (NGEU), om ervoor te zorgen dat de Unie haar politieke prioriteiten en strategische doelstellingen kan verwezenlijken en kan inspelen op nieuwe behoeften; is van mening dat de schuldaflossing in het kader van NGEU, die goed is voor nog eens 0,11 % van het bni, binnen de toekomstige MFK-architectuur afzonderlijk van de financiering voor EU-programma's moet worden behandeld, om ervoor te zorgen dat de beschikbare middelen voor deze programma's ongewijzigd blijven, waardoor het totaal op 1,38 % van het bni van de EU komt; ***merkt echter op dat de voorgestelde 1,27 % van het bni al aanzienlijke beperkingen inhoudt voor het vermogen van de Unie om*** grote

grootschalige oorlog in de onmiddellijke nabijheid van de Unie, de zeer uitdagende economische en sociale context, het tekort aan concurrentievermogen en de verergering van de klimaatcrisis en het biodiversiteitsverlies;	uitdagingen aan te pakken, zoals de terugkeer van grootschalige oorlog in de onmiddellijke nabijheid van de Unie, de zeer uitdagende economische en sociale context, het tekort aan concurrentievermogen en de verergering van de klimaatcrisis en het biodiversiteitsverlies; ***benadrukt dat de reactie op nieuwe geopolitieke, beveiligings- en economische uitdagingen een duidelijke prioritering vereist;***

Amendement 9

Ontwerpresolutie
Paragraaf 2 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	2 bis. wijst erop dat het MFK 2028-2034, gezien de ingrijpende en blijvende gevolgen van aanhoudende mondiale crises, waaronder gewapende conflicten, systemische instabiliteit en het toenemende gebruik van economische en hybride dwang, verder moet gaan dan een traditionele begrotingsaanpak en moet dienen als een echt geopolitiek instrument dat volledig is afgestemd op de prioriteiten van de lidstaten en de EU op het gebied van extern optreden en in staat is de stabiliteit, veerkracht en de strategische belangen van de EU in de ruimere regio te verdedigen;

Amendement 10

Ontwerpresolutie
Paragraaf 5

Ontwerpresolutie	*Amendement*
5. is ingenomen met de versterking van het instrument ***voor nabuurschapsbeleid, ontwikkeling en internationale samenwerking (NDICI) –***	5. is ingenomen met de versterking van het instrument Europa in de wereld, aangezien de Unie zo haar vastberadenheid toont om haar rol te versterken als

Europa in de wereld, aangezien de Unie zo haar vastberadenheid toont om haar rol te versterken als mondiale speler in een steeds complexere geopolitieke omgeving; uit echter zijn bezorgdheid over het feit dat dit financieringsniveau ontoereikend blijft gezien de omvang van de uitdagingen op wereldvlak, waaronder de terugtrekking van de Verenigde Staten ***als mondiale beschermer van de vrede en veiligheid, de behoeften op het vlak van uitbreiding en ontwikkeling, de humanitaire crises en de noodzaak om Oekraïne en andere partners te ondersteunen***; is gekant tegen de verzwakking van het parlementair toezicht en de parlementaire betrokkenheid, en tegen de verminderde zichtbaarheid van financiering voor specifieke prioriteiten die eigen zijn aan het ontwerp van NDICI, zoals het is voorgesteld door de Commissie;

mondiale speler ***evenals haar bijdrage aan de uitbanning van armoede en de bevordering van duurzame ontwikkeling, welvaart, vrede en stabiliteit*** in een steeds complexere geopolitieke omgeving; uit echter zijn bezorgdheid over het feit dat dit financieringsniveau ontoereikend blijft gezien de omvang van de uitdagingen op wereldvlak, waaronder ***de behoeften op het vlak van uitbreiding en ontwikkeling, de humanitaire crises, de noodzaak om Oekraïne, Moldavië, kandidaat-lidstaten op de Westelijke Balkan en andere partners te ondersteunen en*** de terugtrekking van de Verenigde Staten ***uit het multilateralisme en het trans-Atlantisch partnerschap***; ***vraagt om een verhoging van het financieringsniveau zodat het toereikend zou zijn voor een ambitieuze uitvoering van de kernverplichtingen van de EU in het kader van haar externe optreden, met name de bevordering van de mensenrechten en de democratie in de wereld, met inbegrip van steun voor organisaties uit het maatschappelijk middenveld en mensenrechtenverdedigers, de inzet van verkiezingswaarnemingsmissies, crisispreventie, wederopbouw na conflicten en respons op humanitaire crises; roept op tot de invoering van een operationeel conditionaliteitskader met afdwingbare mensenrechten- en krachtige democratieclausules in het nieuwe instrument Europa in de wereld voor de financiering van partnerlanden buiten de EU, met inbegrip van opschortingsclausules in geval van aanhoudende mensenrechtenschendingen; wijst op de grotere flexibiliteit van het voorgestelde instrument Europa in de wereld en pleit ervoor het in evenwicht te brengen door middel van zinvolle verantwoordings- en rapportagemechanismen, die momenteel in het voorstel ontbreken;*** is gekant tegen de verzwakking van het parlementair

toezicht en de parlementaire betrokkenheid, en tegen de verminderde zichtbaarheid van financiering voor specifieke prioriteiten die eigen zijn aan het ontwerp van NDICI, zoals het is voorgesteld door de Commissie; ***benadrukt het belang van consistentie tussen het instrument Europa in de wereld en andere instrumenten voor extern optreden, teneinde versnippering, dubbele inspanningen en een toenemend gebruik van instrumenten buiten de begroting of uitzonderlijke instrumenten te voorkomen; wijst op het belang van duidelijke prioriteiten, verantwoordingsplicht en doeltreffende besteding van middelen voor extern optreden;***

Amendement 11

Ontwerpresolutie
Paragraaf 7

Ontwerpresolutie	*Amendement*
7. is zich bewust van de behoefte aan meer flexibiliteit bij de toewijzing van middelen in het kader van bepaalde programma's, maar benadrukt dat ***dit*** geen belemmering mag vormen voor de beleidsdoelstellingen op lange termijn, de voorspelbaarheid van financiering of de prerogatieven van het Parlement; onderstreept dat het Parlement en de Raad gezamenlijk moeten beslissen over de toewijzing van middelen aan specifieke beleidsdoelstellingen; betreurt dat de indicatieve nomenclatuur die wordt voorgesteld in de wetgeving inzake programma's, volstrekt ontoereikend is; herhaalt zijn oproep om in het MFK voor de periode na 2027 twee speciale instrumenten op te nemen: één instrument om solidariteit bij natuurrampen te waarborgen en één instrument voor algemene crisisrespons;	7. is zich bewust van de behoefte aan meer flexibiliteit bij de toewijzing van middelen in het kader van bepaalde programma's ***als reactie op uitzonderlijke en onvoorziene omstandigheden***, maar benadrukt dat ***een dergelijke flexibiliteit*** geen belemmering mag vormen voor de beleidsdoelstellingen op lange termijn, de voorspelbaarheid van financiering of de prerogatieven van het Parlement; onderstreept dat het Parlement en de Raad gezamenlijk moeten beslissen over de toewijzing van middelen aan specifieke beleidsdoelstellingen; betreurt dat de indicatieve nomenclatuur die wordt voorgesteld in de wetgeving inzake programma's, volstrekt ontoereikend is; herhaalt zijn oproep om in het MFK voor de periode na 2027 twee speciale instrumenten op te nemen: één instrument om solidariteit bij natuurrampen te

waarborgen en één instrument voor algemene crisisrespons;

Amendement 12

Ontwerpresolutie
Paragraaf 12

Ontwerpresolutie	*Amendement*
12. eist dat het Europees Parlement wordt betrokken bij alle stadia van de MFK-procedure, zoals vereist op grond van artikel 312, lid 5, VWEU; is van mening dat de Raad voldoende rekening moet houden met het hier uiteengezette standpunt van het Parlement om de goedkeuring van het Parlement te verkrijgen overeenkomstig artikel 312 VWEU;	12. eist dat het Europees Parlement wordt betrokken bij alle stadia van de MFK-procedure ***en bij specifieke streefdoelen voor verschillende programma's, waardoor de voorspelbaarheid ervan wordt vergroot***, zoals vereist op grond van artikel 312, lid 5, VWEU; is van mening dat de Raad voldoende rekening moet houden met het hier uiteengezette standpunt van het Parlement om de goedkeuring van het Parlement te verkrijgen overeenkomstig artikel 312 VWEU;

Amendement 13

Ontwerpresolutie
Paragraaf 13

Ontwerpresolutie	*Amendement*
13. herhaalt zijn standpunt dat, in een snel veranderende wereld waarin mensen terecht meer van de Unie verwachten en de Unie met een toenemend aantal crises wordt geconfronteerd, het volgende MFK moet worden voorzien van meer middelen dan die voor de periode 2021-2027, waarbij wordt afgestapt van het historisch restrictieve, zelfopgelegde niveau van 1 % van het bni; betreurt dat de Commissie, in plaats van een echt ambitieus voorstel in te dienen, zich verschuilt achter een totaalcijfer van 2 biljoen EUR in lopende prijzen, wat in werkelijkheid slechts neerkomt op 1,763 biljoen EUR in	13. herhaalt zijn standpunt dat, in een snel veranderende wereld waarin mensen terecht meer van de Unie verwachten en de Unie met een toenemend aantal crises wordt geconfronteerd, het volgende MFK moet worden voorzien van meer middelen dan die voor de periode 2021-2027, waarbij wordt afgestapt van het historisch restrictieve, zelfopgelegde niveau van 1 % van het bni; betreurt dat de Commissie, in plaats van een echt ambitieus voorstel in te dienen, zich verschuilt achter een totaalcijfer van 2 biljoen EUR in lopende prijzen, wat in werkelijkheid slechts neerkomt op 1 763 biljoen EUR in

constante prijzen van 2025 of 1,26 % van het bni van de EU, waarbij 0,11 % wordt toegekend aan terugbetalingen in het kader van NGEU; betreurt dat dit leidt tot een symbolische stijging van minder dan 0,01 procentpunt van het bni voor EU-programma's, waardoor de begroting in reële termen wordt bevroren; benadrukt dat door de uitfasering van de herstel- en veerkrachtfaciliteit de totale koopkracht van de Unie aanzienlijk zal blijven dalen; is van oordeel dat dit voorgestelde niveau de Unie niet in staat zal stellen haar toezeggingen na te komen en op de toekomstige grote geopolitieke veranderingen in te spelen;

constante prijzen van 2025 of 1,26 % van het bni van de EU, waarbij 0,11 % wordt toegekend aan terugbetalingen in het kader van NGEU; betreurt dat dit leidt tot een symbolische stijging van minder dan 0,01 procentpunt van het bni voor EU-programma's, waardoor de begroting in reële termen wordt bevroren; benadrukt dat door de uitfasering van de herstel- en veerkrachtfaciliteit de totale koopkracht van de Unie aanzienlijk zal blijven dalen; is van oordeel dat dit voorgestelde niveau de Unie niet in staat zal stellen haar toezeggingen na te komen en op de toekomstige grote geopolitieke veranderingen in te spelen; ***benadrukt dat in een veranderend geopolitiek en economisch klimaat het vermogen van de Unie om op te treden afhangt van de focus, kwaliteit en doeltreffendheid van de uitgaven;***

Amendement 14

Ontwerpresolutie
Paragraaf 14

Ontwerpresolutie	*Amendement*
14. dringt erop aan dat het MFK 2028-2034 wordt vastgesteld op 1,27 % van het bni van de EU, exclusief de terugbetalingen in het kader van NGEU; is van mening dat de schuldaflossing in het kader van NGEU binnen de toekomstige MFK-architectuur afzonderlijk moet worden behandeld van kredieten voor EU-programma's, wat het totaalbedrag op 1,38 % van het bni zou brengen; benadrukt dat dit niveau het absolute minimum is om de Unie in staat te stellen haar toezeggingen na te komen, te reageren op geopolitieke uitdagingen en haar strategische doelstellingen te verwezenlijken;	14. dringt erop aan dat het MFK 2028-2034 wordt vastgesteld op 1,27 % van het bni van de EU, exclusief de terugbetalingen in het kader van NGEU; is van mening dat de schuldaflossing in het kader van NGEU binnen de toekomstige MFK-architectuur afzonderlijk moet worden behandeld van kredieten voor EU-programma's, wat het totaalbedrag op 1,38 % van het bni zou brengen; benadrukt dat dit niveau het absolute minimum is om de Unie in staat te stellen haar toezeggingen na te komen, te reageren op geopolitieke uitdagingen en haar strategische doelstellingen te verwezenlijken; ***herinnert eraan dat de terugbetaling in het kader van NextGenerationEU een bindende***

verplichting voor de EU vormt en moet worden gewaarborgd op een wijze die strookt met de begrotingsdiscipline;

Amendement 15

Ontwerpresolutie
Paragraaf 19

Ontwerpresolutie	*Amendement*
19. verwerpt elke stap in de richting van een Europa à la carte waaraan niet eenparig wordt deelgenomen waardoor de eenheid en samenhang van het beleid en de programma's van de EU worden ondermijnd; waarschuwt dat een dergelijke aanpak zou leiden tot een versnippering van de interne markt, oneerlijke concurrentievoordelen ***en*** een uitholling van het solidariteitsbeginsel dat aan de basis ligt van de Europese integratie;	19. verwerpt elke stap in de richting van een Europa à la carte waaraan niet eenparig wordt deelgenomen waardoor de eenheid en samenhang van het beleid en de programma's van de EU worden ondermijnd; waarschuwt dat een dergelijke aanpak zou leiden tot een versnippering van de interne markt, oneerlijke concurrentievoordelen***,*** een uitholling van het solidariteitsbeginsel dat aan de basis ligt van de Europese integratie***, concurrentieverstoring en ongelijke voorwaarden voor deelnemers aan het economisch verkeer in de hele EU***;

Amendement 16

Ontwerpresolutie
Paragraaf 20

Ontwerpresolutie	*Amendement*
20. is ingenomen met de aanzienlijke verhoging van rubriek 2 "Concurrentievermogen, welvaart en veiligheid", waaraan in het MFK 2028-2034 een bedrag van 522,2 miljard EUR in prijzen van 2025 is toegewezen, wat neerkomt op 30 % van het totale MFK, tegenover 224,8 miljard EUR of 17 % voor de huidige periode; merkt op dat uit deze ruime verdubbeling van de middelen blijkt dat de Unie zich wil inzetten voor onderzoek, strategische autonomie, de schone transitie, defensie, technologische	20. is ingenomen met de aanzienlijke verhoging van rubriek 2 "Concurrentievermogen, welvaart en veiligheid", waaraan in het MFK 2028-2034 een bedrag van 522,2 miljard EUR in prijzen van 2025 is toegewezen, wat neerkomt op 30 % van het totale MFK, tegenover 224,8 miljard EUR of 17 % voor de huidige periode; merkt op dat uit deze ruime verdubbeling van de middelen blijkt dat de Unie zich wil inzetten voor onderzoek, strategische autonomie, de schone transitie, defensie, technologische

soevereiniteit en economische veerkracht; merkt op dat deze aanzienlijke verhoging een reactie is op de herhaalde oproepen van het Parlement om meer te investeren in deze domeinen; benadrukt echter dat het combineren van programma's er niet mag toe leiden dat de transparantie afneemt en het Parlement minder de mogelijkheid heeft om voldoende financiering te waarborgen voor specifieke beleidsdoelstellingen; dringt erop aan dat, ook al worden programma's samengevoegd, de begrotingslijnen voldoende gedetailleerd moeten blijven om daadwerkelijk parlementair toezicht mogelijk te maken en de zichtbaarheid van de financiering voor individuele prioriteiten te behouden; herinnert ***aan zijn standpunt*** dat een sterke concurrentiepositie ***moet leiden tot de bevordering van*** economische groei en ***hoogwaardige, stabiele en goed betaalde banen***, zoals wordt benadrukt in zowel het rapport-Draghi als het rapport-Letta;

soevereiniteit en economische veerkracht; merkt op dat deze aanzienlijke verhoging een reactie is op de herhaalde oproepen van het Parlement om meer te investeren in deze domeinen; benadrukt echter dat het combineren van programma's er niet mag toe leiden dat de transparantie afneemt en het Parlement minder de mogelijkheid heeft om voldoende financiering te waarborgen voor specifieke beleidsdoelstellingen; dringt erop aan dat, ook al worden programma's samengevoegd, de begrotingslijnen voldoende gedetailleerd moeten blijven om daadwerkelijk parlementair toezicht mogelijk te maken en de zichtbaarheid van de financiering voor individuele prioriteiten te behouden; ***wijst erop dat de aanzienlijke versterking van rubriek 2 moet worden uitgevoerd op een manier die strategische consistentie waarborgt en de Europese toegevoegde waarde maximaliseert, onder meer door de defensiegereedheid, de militaire mobiliteit, de energieonafhankelijkheid en de veerkracht van kritieke infrastructuur en infrastructuur voor tweeërlei gebruik van de EU te versterken, in het bijzonder in het licht van de Russische aanvalsoorlog tegen Oekraïne en de gevolgen daarvan voor de beveiligingsomgeving en de grensregio's van de EU; benadrukt het belang van nauwere samenwerking tussen overheden, de industrie en de academische wereld ten aanzien van onderzoek en innovatie op het gebied van defensie en voor tweeërlei gebruik, teneinde de strategische autonomie, de gereedheid en het vermogen van de EU om te reageren op huidige en toekomstige veiligheidsuitdagingen te versterken, terwijl tegelijkertijd transparantie, duidelijke prioriteiten en doeltreffend parlementair toezicht worden behouden;*** herinnert ***eraan*** dat een sterke concurrentiepositie ***duurzame*** economische groei en ***productiviteit moet ondersteunen***, zoals wordt benadrukt in

zowel het rapport-Draghi als het rapport-Letta;

Amendement 17

Ontwerpresolutie
Paragraaf 21

Ontwerpresolutie	*Amendement*
21. stelt vast dat aan rubriek 3 “Europa in de wereld” in het MFK 2028-2034 een bedrag van 190 miljard EUR in prijzen van 2025 is toegewezen, wat neerkomt op een aanzienlijke stijging tegenover de 121,5 miljard EUR voor de huidige periode, terwijl het aandeel van 10 % van het totale MFK behouden blijft; beschouwt deze versterking van 68,5 miljard EUR als positief, aangezien de Unie zo haar vastberadenheid toont om haar rol te versterken als mondiale speler in een steeds complexere geopolitieke omgeving; uit echter zijn bezorgdheid over het feit dat dit financieringsniveau ontoereikend blijft gezien de omvang van de uitdagingen op wereldvlak, waaronder de ontwikkelingsbehoeften, humanitaire crises en de noodzaak om Oekraïne ***en andere partners*** te ondersteunen; dringt aan op de nodige middelen om de procedures voor uitbreiding en toetreding te ondersteunen; waarschuwt dat de samenvoeging van programma’s opnieuw ***zou kunnen*** leiden tot een verzwakking van het parlementaire toezicht ***en de parlementaire betrokkenheid en een verminderde zichtbaarheid van financiering voor specifieke*** prioriteiten***, zoals het geval was bij NDICI – Europa in de wereld***; dringt erop aan dat ***voor*** de pijlers ***duidelijke*** en afzonderlijke begrotingslijnen worden ***behouden*** om ***de*** transparantie ***van de toewijzingen*** te waarborgen***; herinnert aan zijn standpunt dat de op behoeften gebaseerde aard van humanitaire hulp specifieke financiering vereist die wordt***	21. stelt vast dat aan rubriek 3 “Europa in de wereld” in het MFK 2028-2034 een bedrag van 190 miljard EUR in prijzen van 2025 is toegewezen, wat neerkomt op een aanzienlijke stijging tegenover de 121,5 miljard EUR voor de huidige periode, terwijl het aandeel van 10 % van het totale MFK behouden blijft; beschouwt deze versterking van 68,5 miljard EUR als positief, aangezien de Unie zo haar vastberadenheid toont om haar rol te versterken als mondiale speler in een steeds complexere geopolitieke omgeving; uit echter zijn bezorgdheid over het feit dat dit financieringsniveau ontoereikend blijft gezien de omvang van de uitdagingen op wereldvlak, waaronder ***het groeiende aantal conflicten en de toenemende algemene kwetsbaarheid,*** de ontwikkelingsbehoeften, humanitaire crises en de noodzaak om Oekraïne***, onder meer in verband met de inspanningen van Oekraïne in de Russische aanvalsoorlog en in verband met zijn toetreding, de Westelijke Balkan en Moldavië*** te ondersteunen***, en de toenemende geopolitieke en geo-economische concurrentie***; dringt aan op de nodige middelen om de procedures voor uitbreiding en toetreding te ondersteunen ***en de waarden en belangen van de Unie wereldwijd te bevorderen en te handhaven, onder meer door middel van wederzijds voordelige partnerschappen***; waarschuwt dat de samenvoeging van programma’s ***niet*** opnieuw ***mag*** leiden tot een verzwakking van het parlementaire

verstrekt via een op zichzelf staand uitgavenprogramma en een specifieke nomenclatuur, en onderstreept dat een doeltreffende verstrekking van humanitaire hulp afhankelijk is van voorspelbaarheid door middel van een toereikende jaarlijkse basistoewijzing;	toezicht***, met name met betrekking tot de vaststelling van actieplannen en de mobilisering van de "buffer voor nieuwe uitdagingen en*** prioriteiten***"***; dringt erop aan dat de pijlers ***duidelijk blijven*** en ***dat er gedetailleerde*** afzonderlijke begrotingslijnen worden ***gecreëerd*** om transparantie te waarborgen ***en de begrotingsautoriteit de flexibiliteit te bieden om uitgavenprioriteiten zo nodig aan te passen***;

Amendement 18

Ontwerpresolutie
Paragraaf 21 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	21 bis. spreekt zijn krachtige steun uit voor de totale omvang van het door het Parlement voorgestelde MFK, dat is vastgesteld op 1,27 % van het bni van de EU, en eist dat Europa in de wereld ten minste zijn aandeel van 10 % van het totale MFK behoudt, teneinde alle beleidsmaatregelen die het moet dienen adequaat te financieren, met name uitbreiding, steun voor Oekraïne, ontwikkelingssamenwerking en internationale partnerschappen, en humanitaire hulp, en tegelijkertijd de toenemende omvang van mondiale uitdagingen aan te pakken; wijst erop dat deze verhoogde toewijzing cruciaal is om de rol van de EU als geloofwaardige mondiale speler veilig te stellen; herinnert eraan dat in het kader van de verordening "Europa in de wereld"[1 bis] over de specifieke toewijzingen binnen Europa in de wereld en de pijlers ervan moet worden onderhandeld, waarbij het totale bedrag van het MFK en het totale bedrag van Europa in de wereld binnen rubriek 3 wordt weerspiegeld;

[1 bis] ***Voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van het instrument "Europa in de wereld" (COM(2025)0551).***

Amendement 19

Ontwerpresolutie
Paragraaf 21 ter (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	21 ter. verlangt dat het aandeel niet-programmeerbare financiering binnen de pijler Mondiaal wordt vastgesteld op 25 % van de totale toewijzing in het kader van de toekomstige verordening en dat deze financiering uitdrukkelijk wordt bestemd voor duidelijk omschreven acties, waaronder humanitaire hulp, crisisrespons, vredesopbouw, veerkracht, EU-verkiezingswaarnemingsmissies (EU EOM's) en behoeften op het gebied van buitenlands beleid;

Amendement 20

Ontwerpresolutie
Paragraaf 21 quater (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	21 quater. verwerpt de voorgestelde begrotingsnomenclatuur voor Europa in de wereld, waarin enorme middelen in brede geografische pijlers worden geaggregeerd; is van mening dat deze structuur de begrotingsautoriteit belet de uitgaven voor belangrijke prioriteiten zoals mensenrechten, steun aan het maatschappelijk middenveld en klimaatactie te volgen; pleit voor een gedetailleerdere nomenclatuur met specifieke begrotingslijnen binnen elke geografische pijler; verzoekt om een gedetailleerdere nomenclatuur inzake

uitbreiding; herinnert eraan dat de belangrijkste benadering voor acties die worden gefinancierd in het kader van Europa in de wereld, moet bestaan uit geografische programmeerbare acties om de voorspelbaarheid te vergroten; herinnert eraan dat niet-programmeerbare acties een aanvulling moeten vormen op programmeerbare acties; benadrukt dat de middelen in het kader van de pijler Mondiaal uitdrukkelijk niet overdraagbaar zijn naar andere geografische pijlers, om de financiering te behouden voor mondiale initiatieven, crisisrespons en conflictpreventie; dringt er voorts op aan dat voor aanzienlijke overdrachten tussen pijlers de goedkeuring van het Parlement nodig is; benadrukt de noodzaak van voorspelbare financiering; staat erop dat overdrachten tussen geografische pijlers in het kader van "Europa in de wereld" alleen mogelijk zijn als uit bewijsmateriaal blijkt dat SDG-gerelateerde behoeften objectief zijn toegenomen in de ene geografische pijler en zijn afgenomen in de andere; wijst erop dat uitgavenprogramma's, naast voorspelbaarheid voor investeringen, een aanzienlijke ingebouwde flexibiliteitsreserve moeten aanhouden, waarbij de begrotingsautoriteit beslist; wijst erop dat overdrachten of overschotten in het kader van Europa in de wereld opnieuw in de vastgelegde begroting moeten worden opgenomen, aangezien de overheveling ervan naar flexibele of "niet-programmeerbare" budgetten specifieke gebieden en het parlementaire toezicht dreigt te ondermijnen; erkent dat hoewel flexibiliteit essentieel is om te reageren op onvoorziene uitdagingen, zij moet worden verankerd in een kader dat verantwoordingsplicht, voorspelbaarheid en transparantie waarborgt; is ertegen gekant de Commissie toe te staan het streefcijfer voor officiële

	ontwikkelingshulp (ODA) van 90 % door middel van een gedelegeerde handeling te wijzigen, aangezien dit het bindende karakter van dit streefcijfer verzwakt en het Parlement hierdoor niet naar behoren toezicht kan uitoefenen; herinnert eraan dat het ODA-streefcijfer voor uitgaven van cruciaal belang is voor de internationale verbintenissen van de EU op het gebied van terugdringing en uitbanning van armoede en voor het beginsel van beleidscoherentie voor ontwikkeling; merkt op dat Europa in de wereld tot doel heeft de ontwikkeling van een Europees economisch buitenlands beleid te ondersteunen door een betere afstemming op de interne prioriteiten van de Unie, waaronder economische en energiezekerheid, handel en concurrentievermogen, de uitbreiding en diversificatie van duurzame economische uitwisselingen en waardeketens met partnerlanden, voedselzekerheid en connectiviteit;

Amendement 21

Ontwerpresolutie
Paragraaf 21 quinquies (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	21 quinquies. verzoekt de Commissie en de EDEO ervoor te zorgen dat de activiteiten die worden overgeheveld van thematische naar geografische programmering de volledige reikwijdte behouden die voorheen onder NDICI — Europa in de wereld viel;

Amendement 22

Ontwerpresolutie
Paragraaf 21 sexies (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	21 sexies. herhaalt dat uitbreiding een belangrijke geopolitieke prioriteit voor de Unie is en een strategische investering in de veiligheid, stabiliteit en welvaart van Europa op lange termijn, met name in de context van toegenomen geopolitieke concurrentie en de Russische aanvalsoorlog tegen Oekraïne; is ingenomen met de toezegging van Europa in de wereld om robuuste financiële en beleidsgebaseerde steun te verlenen aan kandidaat-lidstaten en potentiële kandidaat-lidstaten als een belangrijk instrument om hen stevig in de EU te verankeren en hun voorbereiding op toetreding te bevorderen; betreurt dat de samenvoeging van het pretoetredingsinstrument tot één kader van Europa in de wereld de duidelijkheid dreigt te ondergraven en gerichte actie op het gebied van uitbreiding dreigt af te zwakken, evenals de capaciteit van het Parlement om toezicht uit te oefenen; is van mening dat steunverlening aan het maatschappelijk middenveld in uitbreidingslanden niet afhankelijk moet worden gesteld van vooruitgang met betrekking tot de hervormingsagenda van hun regeringen; is bezorgd over de financieringsstructuur voor Oekraïne, waarin geen duidelijk onderscheid wordt gemaakt tussen pretoetredings- en wederopbouwbehoeften; waarschuwt dat het nieuwe uitvoeringsmodel in het kader van de pijler Europa, op grond waarvan complexe structuren moeten worden opgezet die zijn afgestemd op het interne fondsbeheer van de Unie, het risico met zich meebrengt dat de kandidaat-lidstaten met buitensporige administratieve lasten worden opgezadeld; benadrukt dat met het oog op voorspelbaarheid, geloofwaardigheid en billijkheid van het toetredingsproces uitdrukkelijke en transparante toewijzingen, met inbegrip

van geoormerkte pretoetredingsfinanciering, noodzakelijk zijn binnen de pijler Europa; wijst erop dat consolidatie in het kader van één enkel instrument niet mag leiden tot een feitelijke vermindering van de financiële middelen die aan pretoetredingssteun worden toegewezen; benadrukt dat, op basis van ramingen van de Commissie en recente voortgangsverslagen, verschillende kandidaat-lidstaten waarschijnlijk tijdens de volgende MFK-periode tot de Unie zullen toetreden; dringt derhalve aan op de volledige integratie van specifieke begrotingsbepalingen voor de toekomstige nieuwe lidstaten in de volgende meerjarenbegroting van de EU; benadrukt dat voor de pijler Europa, die bedoeld is om kandidaat-lidstaten voor te bereiden op het lidmaatschap van de Unie, de strengste normen op het gebied van de naleving van waarden moeten gelden; dringt aan op de toepassing van de verordening inzake conditionaliteit met betrekking tot de rechtsstaat[1 bis] op alle middelen die in het kader van de pijler Europa worden toegewezen, om ervoor te zorgen dat schendingen van de beginselen van de rechtsstaat in kandidaat-lidstaten leiden tot de onmiddellijke opschorting van betalingen, los van de bredere discretionaire mechanismen op het gebied van buitenlands beleid; benadrukt dat voor middelen die voor pretoetredingssteun worden toegewezen, voor alle kandidaat-lidstaten dezelfde normen, regels en voorwaarden moeten gelden;

[1 bis] Verordening (EU, Euratom) 2020/2092 van het Europees Parlement en de Raad van 16 december 2020 betreffende een algemeen conditionaliteitsregime ter bescherming van de Uniebegroting (PB L 433I van 22.12.2020, blz. 1,

ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2092/oj).

Amendement 23

Ontwerpresolutie
Paragraaf 21 septies (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	21 septies. herinnert eraan dat de neutraliteit, onafhankelijkheid, onpartijdigheid en de op behoeften gebaseerde aard van humanitaire hulp specifieke financiering vereisen die wordt verstrekt via een op zichzelf staand uitgavenprogramma en een specifieke nomenclatuur, en dat doeltreffende humanitaire hulp afhankelijk is van voorspelbaarheid door middel van een toereikende jaarlijkse basistoewijzing; verzoekt Europa in de wereld vast te houden aan een aanpak waarbij humanitaire hulp, ontwikkeling en vrede nauw verweven zijn als kernbeginsel van het externe optreden van de EU, met hernieuwde aandacht voor onstabiele situaties, de handhaving van conflictgevoeligheid in alle externe programma's en een hernieuwde inzet voor conflictpreventie en vredesopbouw; dringt er bij Europa in de wereld op aan de inzet van de EU in fragiele en door conflicten getroffen staten voort te zetten door middel van een gedifferentieerde aanpak gericht op vredesopbouw, conflictpreventie en menselijke ontwikkeling, met inbegrip van ontmijning, ontwapening, demobilisatie en re-integratie, maatregelen na conflicten, maatschappelijke vredesopbouw en overgangsjustitie, en voor de uitvoering van de agenda voor vrouwen, vrede en veiligheid; onderstreept dat overheidsfinanciering en -subsidies centrale instrumenten blijven van het externe optreden in het kader van Europa

in de wereld in contexten die worden gekenmerkt door lage inkomens en kwetsbaarheid;

Amendement 24

Ontwerpresolutie
Paragraaf 21 octies (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	21 octies. benadrukt dat EU-financiering voor conflictpreventie, vredesopbouw en wederopbouw na een conflict een directe investering vormt in de stabiliteit en veiligheid van de Unie op lange termijn, met name in haar buurlanden; prijst de rol van de VN en haar agentschappen in conflictgebieden en roept de EU op haar politieke en financiële steun voor multilateralisme te versterken; eist dat het volgende MFK voorziet in specifieke, adequate en voorspelbare financiering voor de VN en haar agentschappen, waaronder de Organisatie van de Verenigde Naties voor hulpverlening aan Palestijnse vluchtelingen in het Nabije Oosten (UNRWA), waarvan het werk in Gaza, op de Westelijke Jordaanoever en in de regio van fundamenteel belang is voor de burgerbevolking; eist dat de EU een actieve rol speelt bij de wederopbouw van Gaza en dringt in dit verband aan op de instelling, binnen het MFK, van een EU-faciliteit voor de wederopbouw van Gaza;

Amendement 25

Ontwerpresolutie
Paragraaf 21 nonies (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	21 nonies. dringt aan op de voortzetting van middelen voor en zinvolle

samenwerking met maatschappelijke organisaties, met name lokale actoren en vrouwenrechtenorganisaties, en op een gestructureerde dialoog ondersteund door middel van specifieke financieringsstromen, afgestemd op de behoeften van maatschappelijke organisaties, alsook van mensenrechtenverdedigers; herinnert aan de noodzaak van versterking van programma's ter ondersteuning van maatschappelijke organisaties, mensenrechtenverdedigers, journalisten en onderzoeksmedia in derde landen, aangezien deze actoren van essentieel belang zijn voor de bescherming van de civiele ruimte, het waarborgen van democratische transparantie en het tegengaan van autoritaire strekkingen; eist dat de steun aan maatschappelijke organisaties en mensenrechtenverdedigers in derde landen onafhankelijk blijft van de voortgang van de hervormingen of een mogelijke achteruitgang van de democratie, en dat deze steun wordt afgeschermd van mogelijke wijzigingen in de nationale actieplannen in geval van tekortkomingen op het gebied van democratie, mensenrechten of de rechtsstaat; dringt erop aan dat het nieuwe MFK voorziet in duurzame, toegankelijke en flexibele financiering waarmee snel op bedreigingen van de fundamentele vrijheden kan worden ingespeeld en lokale initiatieven worden ondersteund; dringt aan op de instelling van een specifiek en goed gefinancierd begrotingsonderdeel binnen het instrument Europa in de wereld voor mensenrechten, de rechtsstaat en democratie;

Amendement 26

Ontwerpresolutie
Paragraaf 21 decies (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	21 decies. merkt op dat de Europese Investeringsbank (EIB) Groep optreedt als de belangrijkste strategische financiële partner van de Unie binnen het kader van Europa in de wereld, waarbij het effect van de middelen onder rubriek 3 wordt gemaximaliseerd; erkent de aanvullende rol van de Europese Bank voor Wederopbouw en Ontwikkeling (EBWO) bij het ondersteunen van de ontwikkeling van de particuliere sector en van de Ontwikkelingsbank van de Raad van Europa op het gebied van sociale infrastructuur; benadrukt het strategische belang van het investeringskader voor de Westelijke Balkan (WBIF) als belangrijk instrument voor het mobiliseren van EU-middelen in de regio, en herinnert aan de essentiële rol van het Europees Parlement bij het zorgen voor democratisch toezicht van investeringen die via het WBIF worden ondersteund; dringt aan op de formele verankering van de Europese Investeringsbank Groep (EIB-groep) als de belangrijkste strategische financiële partner van de EU in het kader van de Europa in de wereld-architectuur om het effect van de middelen van rubriek 3 te maximaliseren; dringt aan op een versterkt investeringspartnerschap met de EIB om het hefboomeffect van de EU-begroting te benutten, particuliere investeringen te mobiliseren en het kader voor begrotingsgarantie en blending te verbeteren, om ervoor te zorgen dat de doelstellingen van het instrument doeltreffend worden verwezenlijkt;

Amendement 27

Ontwerpresolutie
Paragraaf 21 undecies (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	21 undecies. onderstreept dat lokale en regionale overheden fundamentele actoren zijn bij de verwezenlijking van de doelstellingen van Europa in de wereld en bij de bevordering van duurzame ontwikkeling, aangezien voor ongeveer 65 % van de doelstellingen van de duurzameontwikkelingsdoelstellingen (SDG's) aanzienlijke lokale maatregen nodig zijn; staat erop bij de toekomstige verordening "Europa in de wereld" doeltreffende, duidelijke en consistente mechanismen voor bestuur op verschillende niveaus en partnerschap vast te stellen en daarbij lokale en regionale overheden uitdrukkelijk te erkennen als ontwikkelingsactoren en belangrijke beleidsmakers, met name in het kader van de pijler Europa en de pijler "Midden-Oosten, Noord-Afrika en de Golfregio", waar de mechanismen voor betrokkenheid van lokale en regionale overheden vaag blijven of volledig ontbreken; dringt aan op de systematische betrokkenheid van lokale en regionale overheden en hun verenigingen bij het opstellen van de toekomstige meerjarige indicatieve programma's en actieplannen in het kader van "Europa in de wereld", waarbij ervoor wordt gezorgd dat zij tijdig toegang hebben tot informatie en naar behoren worden geraadpleegd om te waarborgen dat financieringsstrategieën zijn afgestemd op lokale behoeften en contexten; dringt voorts aan op de totstandbrenging van een specifieke financieringsstroom of -budget voor gedecentraliseerde samenwerking en technische bijstand, afgestemd op de administratieve en technische capaciteitsbeperkingen waar lokale en regionale overheden mee kampen, waardoor hun operationele rol bij de uitvoering van de Global Gateway-strategie en het toetredingsproces wordt

vergemakkelijkt;

Amendement 28

Ontwerpresolutie
Paragraaf 22

Ontwerpresolutie	*Amendement*
22. onderstreept dat het beleid van de Unie moet worden geschraagd door een goed functionerend bestuur; dringt erop aan dat na 2027 van meet af aan en tijdens de hele MFK-periode voldoende financiële en personele middelen worden toegewezen, zodat de instellingen, organen en gedecentraliseerde agentschappen van de Unie en het Europees Openbaar Ministerie kunnen zorgen voor een doeltreffende en efficiënte opzet en hoogwaardige uitvoering en handhaving van beleid, technische bijstand kunnen verlenen, de beste mensen uit alle lidstaten kunnen blijven aantrekken om een geografisch evenwicht te waarborgen, en speelruimte hebben om zich aan veranderende omstandigheden aan te passen;	22. onderstreept dat het beleid van de Unie moet worden geschraagd door een goed functionerend bestuur; dringt erop aan dat na 2027 van meet af aan en tijdens de hele MFK-periode voldoende financiële en personele middelen worden toegewezen, zodat de instellingen, organen en gedecentraliseerde agentschappen van de Unie en het Europees Openbaar Ministerie kunnen zorgen voor een doeltreffende en efficiënte opzet en hoogwaardige uitvoering en handhaving van beleid, technische bijstand kunnen verlenen, de beste mensen uit alle lidstaten kunnen blijven aantrekken om ***hun mandaat doeltreffend uit te voeren en*** een geografisch evenwicht te waarborgen, en speelruimte hebben om zich aan veranderende omstandigheden aan te passen; ***benadrukt dat er ook voldoende administratieve en personele middelen nodig zijn voor een doeltreffende programmering, monitoring en verantwoording van de uitgaven in het kader van het externe optreden van de EU;***

Amendement 29

Ontwerpresolutie
Paragraaf 23

Ontwerpresolutie	*Amendement*
23. stelt met bezorgdheid vast dat met het beginsel van een stabiele personeelsbezetting dat de Commissie zichzelf heeft opgelegd, niet kan worden	23. stelt met bezorgdheid vast dat met het beginsel van een stabiele personeelsbezetting dat de Commissie zichzelf heeft opgelegd, niet kan worden

voldaan aan de operationele behoeften; merkt op dat de Commissie voor het MFK 2028-2034 om extra posten heeft verzocht; dringt erop aan dat bij het creëren van extra posten rekening wordt gehouden met de personeelsbehoeften van alle instellingen en organen; wijst op de bijzonder alarmerende situatie waarbij sommige EU-agentschappen onvoldoende operationele financiering ontvangen, waardoor hun capaciteit om hun mandaat te vervullen en beleidsdoelstellingen te verwezenlijken ernstig wordt beperkt;

voldaan aan de operationele behoeften; merkt op dat de Commissie voor het MFK 2028-2034 om extra posten heeft verzocht; dringt erop aan dat bij het creëren van extra posten rekening wordt gehouden met de personeelsbehoeften van alle instellingen en organen; wijst op de bijzonder alarmerende situatie waarbij sommige EU-agentschappen onvoldoende operationele financiering ontvangen, waardoor hun capaciteit om hun mandaat te vervullen en beleidsdoelstellingen te verwezenlijken ernstig wordt beperkt; ***onderstreept in dit verband dat de Europese Dienst voor extern optreden (EDEO), gezien zijn mondiale mandaat, wereldwijde delegatienetwerk en specifieke verantwoordelijkheden op veiligheidsgebied, te kampen heeft met structurele beperkingen die verschillen van die van EU-instellingen en -organen die hoofdzakelijk binnen de EU gevestigd zijn; benadrukt dat de structureel ondergefinancierde EDEO moet kunnen beschikken over toereikende en voorspelbare administratieve en operationele middelen, met inbegrip van personeel en beveiligingsgerelateerde uitgaven, die in verhouding staan tot zijn toenemende verantwoordelijkheden in het kader van het externe optreden van de EU; waarschuwt tegen de toepassing van benaderingen inzake rigide, algemene verminderingen van de administratieve middelen ten aanzien van de EDEO in het volgende MFK; uit zijn bezorgdheid over voorstellen die de externe aanwezigheid van de EU zouden verzwakken door een vermindering van het aantal delegaties of personeelsleden; pleit derhalve voor een gerichte en gedifferentieerde aanpak die ervoor zorgt dat de EDEO zijn autonome mandaat doeltreffend kan uitvoeren, een veilig en functioneel wereldwijd netwerk in stand kan houden en de doelstellingen van het buitenlands beleid van de EU kan realiseren;***

Amendement 30

Ontwerpresolutie
Paragraaf 24

Ontwerpresolutie	*Amendement*
24. is ingenomen met het voorstel van de Commissie voor een flexibiliteitsinstrument waaraan niet enkel een vast bedrag zou worden toegewezen, maar ook aanvullende middelen die afkomstig zijn van ontvangsten in verband met geldboeten en vrijmakingen; is, in het licht van zijn standpunt van 7 mei 2025, van mening dat aan het flexibiliteitsinstrument middelen moet worden toegewezen uit extra bronnen, zoals niet-bestede marges van voorgaande jaren, het jaarlijkse overschot van het voorgaande jaar en teruggevloeide middelen uit financieringsinstrumenten, samen met de huidige en toekomstige marges als laatste redmiddel; is ook van mening dat dit fonds in hoge mate vervroegd moet worden ingezet; is ervan overtuigd dat externe bestemmingsontvangsten en bedragen die opnieuw ter beschikking worden gesteld in het kader van in programmaspecifieke bepalingen vastgelegde specifieke regels inzake ontvangsten en vrijmakingen, van deze algemene regel kunnen worden vrijgesteld;	24. is ingenomen met het voorstel van de Commissie voor een flexibiliteitsinstrument waaraan niet enkel een vast bedrag zou worden toegewezen, maar ook aanvullende middelen die afkomstig zijn van ontvangsten in verband met geldboeten en vrijmakingen; is, in het licht van zijn standpunt van 7 mei 2025, van mening dat aan het flexibiliteitsinstrument middelen moet worden toegewezen uit extra bronnen, zoals niet-bestede marges van voorgaande jaren, het jaarlijkse overschot van het voorgaande jaar en teruggevloeide middelen uit financieringsinstrumenten, samen met de huidige en toekomstige marges als laatste redmiddel; is ook van mening dat dit fonds in hoge mate vervroegd moet worden ingezet; is ervan overtuigd dat externe bestemmingsontvangsten en bedragen die opnieuw ter beschikking worden gesteld in het kader van in programmaspecifieke bepalingen vastgelegde specifieke regels inzake ontvangsten en vrijmakingen, van deze algemene regel kunnen worden vrijgesteld; ***acht het van essentieel belang dat de vrijmakingen in het kader van Europa in de wereld naar het oorspronkelijke begrotingsonderdeel terugkeren, teneinde de nodige flexibiliteit te bieden die voor extern optreden is vereist; benadrukt dat de vereenvoudiging van de begrotingsstructuur niet ten koste mag gaan van de transparantie of het vermogen van de begrotingsautoriteit om doeltreffend toezicht uit te oefenen en geïnformeerde besluiten te nemen; benadrukt de noodzaak van volledige transparantie en robuuste parlementaire controle; verzoekt om een gedetailleerdere***

nomenclatuur voor de uitbreiding met minstens één begrotingsonderdeel per land; herinnert eraan dat de belangrijkste aanpak voor acties die in het kader van Europa in de wereld worden gefinancierd, geografische programmeerbare acties moeten zijn en dat het aandeel geografische programmeerbare financiering dit beginsel derhalve moet weerspiegelen teneinde de voorspelbaarheid te vergroten, terwijl de toepasselijke percentages in de verordening "Europa in de wereld" moeten worden vastgesteld; herinnert eraan dat niet-programmeerbare acties een aanvulling moeten vormen op programmeerbare acties, terwijl humanitaire hulp zijn neutraliteit, onpartijdigheid, onafhankelijkheid en op behoeften gebaseerde aard moet behouden;

Amendement 31

Ontwerpresolutie
Paragraaf 25

Ontwerpresolutie	*Amendement*
25. herhaalt ook zijn standpunt dat er een tweede speciaal instrument moet komen, een solidariteitsreserve voor natuurrampen, die gericht is op het waarborgen van solidariteit in geval van natuurrampen; is van mening dat beide speciale instrumenten niet-bestede bedragen gedurende de hele MFK-periode moeten kunnen overdragen om flexibiliteit te waarborgen;	25. herhaalt ook zijn standpunt dat er een tweede speciaal instrument moet komen, een solidariteitsreserve voor natuurrampen, die gericht is op het waarborgen van solidariteit in geval van natuurrampen; is van mening dat beide speciale instrumenten niet-bestede bedragen gedurende de hele MFK-periode moeten kunnen overdragen om flexibiliteit te waarborgen; ***benadrukt dat het gebruik van een dergelijk instrument strikt moet blijven plaatsvinden op grond van de behoeften, transparant en in de tijd beperkt moet zijn;***

Amendement 32

Ontwerpresolutie
Paragraaf 26

Ontwerpresolutie	*Amendement*
26. merkt op dat de Commissie 88 miljard EUR ***voorstelt*** voor de reserve voor Oekraïne in het kader van de MFK-verordening, ter financiering van pretoetredingssteun en inspanningen voor herstel en wederopbouw; is van mening dat met dit bedrag uitgebreide steun kan worden geboden; merkt echter op dat indien het conflict aanhoudt, deze toewijzing niet zou volstaan om aan de behoeften van Oekraïne te voldoen; dringt aan op een verhoging en vervroegde inzetting van de reserve om te voorzien in extra steun voor Oekraïne;	26. merkt op dat de Commissie 88 miljard EUR ***heeft voorgesteld*** voor de reserve voor Oekraïne in het kader van de MFK-verordening, ter financiering van pretoetredingssteun en inspanningen voor herstel en wederopbouw; is van mening dat met dit bedrag uitgebreide steun kan worden geboden; merkt echter op dat indien het conflict aanhoudt, deze toewijzing niet zou volstaan om aan de behoeften van Oekraïne te voldoen; dringt aan op een verhoging en vervroegde inzetting van de reserve om te voorzien in extra steun voor Oekraïne; ***is ingenomen met de plaatsing van de reserve voor Oekraïne boven het MFK-maximum om tegemoet te komen aan de uitzonderlijke en onvoorspelbare behoeften van Oekraïne en er tegelijkertijd voor te zorgen dat de steun voor Oekraïne niet in het nadeel is van andere partnerlanden en -regio's; wijst erop dat gezamenlijke leningen die worden ondersteund door extra marge in de eigen middelen in de EU-begroting een tijdgebonden en beperkt instrument zijn, en dat een aanvullende herstelbetalingslening in de vorm van een juridisch en financieel solide mechanisme een coherentere, rechtvaardigere en duurzamere benadering van de steun voor Oekraïne zou vormen en tegelijkertijd de financiële blootstelling van de Unie zou verminderen; is ingenomen met het besluit van de Europese Raad om in 2026 en 2027 in een aanzienlijk deel van de begrotingsbehoeften van Oekraïne te voorzien door middel van de gezamenlijke lening van 90 miljard EUR in de vorm van permanente gestructureerde samenwerking; herinnert er echter aan***

dat Verordening (EU) 2025/2600 van de Raad van 12 december 2025[1 bis] voorziet in de blokkering voor onbepaalde tijd van Russische staatsactiva en aldus bovendien de vaststelling mogelijk maakt van een juridisch en financieel solide mechanisme in de vorm van een herstelbetalingslening met gebruikmaking van bevroren Russische activa, waardoor Oekraïne zichtbaarheid op langere termijn krijgt en ervoor wordt gezorgd dat het land uiteindelijk oorlogsherstel van Rusland zoals bepaald in het internationaal recht of een gelijkwaardig bedrag ontvangt;

---

*[1 bis] **Verordening (EU) 2025/2600 van de Raad van 12 december 2025 betreffende noodmaatregelen om het hoofd te bieden aan de ernstige economische moeilijkheden veroorzaakt door acties van Rusland in de context van de aanvalsoorlog tegen Oekraïne (PB L, 2025/2600, 13.12.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2025/2600/oj).***

Amendement 33

Ontwerpresolutie
Paragraaf 34

Ontwerpresolutie	*Amendement*
34. betreurt in dit verband dat de begrotingsnomenclatuur die in de sectorale wetgeving wordt voorgesteld, volstrekt onvoldoende is; verzoekt de Commissie kennis te nemen van de gedetailleerde nomenclatuur voor de vier rubrieken die bij dit verslag is gevoegd als basis voor verdere onderhandelingen, zonder vooruit te lopen op het resultaat van de respectieve gewone wetgevingsprocedures;	34. betreurt in dit verband dat de begrotingsnomenclatuur die in de sectorale wetgeving wordt voorgesteld, volstrekt onvoldoende is; verzoekt de Commissie kennis te nemen van de gedetailleerde nomenclatuur voor de vier rubrieken die bij dit verslag is gevoegd als basis voor verdere onderhandelingen, zonder vooruit te lopen op het resultaat van de respectieve gewone wetgevingsprocedures; ***wijst erop dat, in het geval van Europa in de wereld, de begrotingsnomenclatuur de specifieke doelstellingen van de verschillende***

	beleidsmaatregelen waaruit het instrument bestaat voldoende moet weerspiegelen; pleit voor een gedetailleerdere nomenclatuur met specifieke begrotingslijnen voor thematische programma's en instrumenten binnen elke geografische pijler;

Amendement 34

Ontwerpresolutie
Paragraaf 35

Ontwerpresolutie	*Amendement*
35. merkt op dat begrotingsoverschrijvingen in het kader van het Financieel Reglement[3] reeds flexibiliteit bieden bij de uitvoering van de begroting; benadrukt dat de Commissie momenteel de mogelijkheid heeft om aanzienlijke bedragen zonder goedkeuring van de begrotingsautoriteit naar andere beleidsterreinen over te hevelen***, wat een belemmering vormt voor het toezicht***; pleit, bij gebrek aan een voldoende gedetailleerde begrotingsstructuur, voor nieuwe regels waarin zowel een maximumbedrag als een percentage per begrotingslijn wordt vastgesteld voor overschrijvingen zonder goedkeuring; is van mening dat overdrachten van andere instellingen van de Unie als vereenvoudigingsmaatregel onder een bepaalde drempel kunnen worden vrijgesteld van de bezwaarprocedure;	35. merkt op dat begrotingsoverschrijvingen in het kader van het Financieel Reglement[3] reeds flexibiliteit bieden bij de uitvoering van de begroting; benadrukt dat de Commissie momenteel de mogelijkheid heeft om aanzienlijke bedragen zonder goedkeuring van de begrotingsautoriteit naar andere beleidsterreinen over te hevelen; ***dringt erop aan dat voor aanzienlijke overschrijvingen binnen pijlers van Europa in de wereld de goedkeuring van het Parlement vereist is, aangezien deze pijlers grote bedragen samenvoegen;*** pleit, bij gebrek aan een voldoende gedetailleerde begrotingsstructuur, voor nieuwe regels waarin zowel een maximumbedrag als een percentage per begrotingslijn wordt vastgesteld voor overschrijvingen zonder goedkeuring; is van mening dat overdrachten van andere instellingen van de Unie als vereenvoudigingsmaatregel onder een bepaalde drempel kunnen worden vrijgesteld van de bezwaarprocedure;
[3] Verordening (EU, Euratom) 2018/1046 van het Europees Parlement en de Raad van 18 juli 2018 tot vaststelling van de financiële regels van toepassing op de	[3] Verordening (EU, Euratom) 2018/1046 van het Europees Parlement en de Raad van 18 juli 2018 tot vaststelling van de financiële regels van toepassing op de

algemene begroting van de Unie, tot wijziging van Verordeningen (EU) nr. 1296/2013, (EU) nr. 1301/2013, (EU) nr. 1303/2013, (EU) nr. 1304/2013, (EU) nr. 1309/2013, (EU) nr. 1316/2013, (EU) nr. 223/2014, (EU) nr. 283/2014 en Besluit nr. 541/2014/EU en tot intrekking van Verordening (EU, Euratom) nr. 966/2012 (PB L 193 van 30.7.2018, blz. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1046/oj).	algemene begroting van de Unie, tot wijziging van Verordeningen (EU) nr. 1296/2013, (EU) nr. 1301/2013, (EU) nr. 1303/2013, (EU) nr. 1304/2013, (EU) nr. 1309/2013, (EU) nr. 1316/2013, (EU) nr. 223/2014, (EU) nr. 283/2014 en Besluit nr. 541/2014/EU en tot intrekking van Verordening (EU, Euratom) nr. 966/2012 (PB L 193 van 30.7.2018, blz. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1046/oj).

Amendement 35

Ontwerpresolutie
Paragraaf 36

Ontwerpresolutie	*Amendement*
36. benadrukt de noodzaak van solide governance waarbij de parlementaire verantwoordingsplicht, toezicht en controle worden gewaarborgd, in combinatie met een doeltreffende fraudebestrijdingsarchitectuur; verwerpt elke aanpak waarbij de rol van het Parlement wordt beperkt tot het verschaffen van advies of informatie bij de mobilisering van instrumenten of fondsen in het kader van het volgende MFK; benadrukt dat budgettaire flexibiliteit niet mag dienen om de prerogatieven van de begrotingsautoriteit te omzeilen en dat elke herschikking, herprogrammering en mobilisering van buffers of andere reserves ter goedkeuring aan het Parlement moet worden voorgelegd; is van mening dat er voor echte flexibiliteit moet worden ingezet op zowel een snelle reactiecapaciteit als democratische legitimiteit, wat alleen kan worden bereikt door de volwaardige deelname van het Parlement aan besluiten over de toewijzing en het gebruik van middelen;	36. benadrukt de noodzaak van solide governance waarbij de parlementaire verantwoordingsplicht, toezicht en controle worden gewaarborgd, in combinatie met een doeltreffende fraudebestrijdingsarchitectuur; verwerpt elke aanpak waarbij de rol van het Parlement wordt beperkt tot het verschaffen van advies of informatie bij de mobilisering van instrumenten of fondsen in het kader van het volgende MFK; ***dringt aan op meer duidelijkheid over de financiële bijstand die in de vorm van beleidsgebaseerde leningen in het kader van het Europa in de wereld-instrument aan partnerlanden moet worden verleend, en benadrukt dat het institutionele evenwicht en de prerogatieven van begrotingsautoriteiten bij besluitvorming en het beheer van soortgelijke financieringsmechanismen moeten worden geëerbiedigd;*** benadrukt dat budgettaire flexibiliteit niet mag dienen om de prerogatieven van de begrotingsautoriteit te omzeilen en dat elke herschikking, herprogrammering en mobilisering van buffers of andere reserves ter goedkeuring aan het Parlement moet worden voorgelegd; is van mening dat er

voor echte flexibiliteit moet worden ingezet op zowel een snelle reactiecapaciteit als democratische legitimiteit, wat alleen kan worden bereikt door de volwaardige deelname van het Parlement aan besluiten over de toewijzing en het gebruik van middelen; ***is ingenomen met het feit dat de mobilisering van de buffer van Europa in de wereld zal veranderen ten opzichte van NDICI — Europa in de wereld, waarbij de mobilisering van de buffer in het kader van het volgende MFK aan de regels van het Financieel Reglement zal moeten voldoen en elke mobilisering van meer dan 10 % van de jaarlijkse toewijzing door het Parlement en de Raad zal moeten worden goedgekeurd; dringt er echter op aan dat de Commissie de medewetgevers op zinvolle wijze tijdig informeert voordat de buffer wordt aangesproken en rekening houdt met hun opmerkingen over de aard, de doelstellingen en de beoogde financiële bedragen;***

Amendement 36

Ontwerpresolutie
Paragraaf 37

Ontwerpresolutie	*Amendement*
37. uit zijn bezorgdheid over het gebrek aan voorspelbaarheid van EU-financiering als gevolg van buitensporige flexibiliteitsmechanismen en periodieke herschikkingen; is zich bewust van de behoefte aan meer flexibiliteit bij de toewijzing van middelen in het kader van bepaalde programma's, maar benadrukt dat dit geen belemmering mag vormen voor de beleidsdoelstellingen op lange termijn, de voorspelbaarheid van financiering of de prerogatieven van het Parlement; onderstreept dat het huidige MFK weliswaar ***een gebrek had aan flexibiliteit om in te spelen*** op veranderende	37. uit zijn bezorgdheid over het gebrek aan voorspelbaarheid van EU-financiering als gevolg van buitensporige flexibiliteitsmechanismen en periodieke herschikkingen; is zich bewust van de behoefte aan meer flexibiliteit bij de toewijzing van middelen in het kader van bepaalde programma's, maar benadrukt dat dit geen belemmering mag vormen voor de beleidsdoelstellingen op lange termijn, de voorspelbaarheid van financiering of de prerogatieven van het Parlement; onderstreept dat het huidige MFK weliswaar ***voor uitdagingen heeft gestaan bij het inspelen*** op veranderende

prioriteiten, maar dat bij het volgende MFK moet worden gestreefd naar een beter evenwicht tussen voorspelbaarheid van investeringen en aanpassingsvermogen; benadrukt dat op bepaalde beleidsterreinen er een grotere behoefte is aan stabiele financiering; verwerpt met klem periodieke herschikkingen als middel om de prioriteiten van de Unie te financieren, aangezien de uitvoering van programma's hierdoor wordt belemmerd en de verwezenlijking van overeengekomen beleidsdoelstellingen in gevaar komt;	prioriteiten, maar dat bij het volgende MFK moet worden gestreefd naar een beter evenwicht tussen voorspelbaarheid van investeringen en aanpassingsvermogen; benadrukt dat op bepaalde beleidsterreinen er een grotere behoefte is aan stabiele financiering; verwerpt met klem periodieke herschikkingen als middel om de prioriteiten van de Unie te financieren, aangezien de uitvoering van programma's hierdoor wordt belemmerd en de verwezenlijking van overeengekomen beleidsdoelstellingen in gevaar komt;

Amendement 37

Ontwerpresolutie
Paragraaf 38

Ontwerpresolutie	*Amendement*
38. neemt kennis van de voorgestelde verhoging van opgenomen en verstrekte leningen in het kader van het volgende MFK; is van mening dat de begrotingsautoriteit nauwlettend moet toezien op de gevolgen van deze aanpak voor de MFK-marge of andere garanties; eist dat bij het opnemen en verstrekken van leningen de bevoegdheden van de medewetgevers en de begrotingsautoriteit worden gerespecteerd;	38. neemt kennis van de voorgestelde verhoging van opgenomen en verstrekte leningen in het kader van het volgende MFK; is van mening dat de begrotingsautoriteit nauwlettend moet toezien op de gevolgen van deze aanpak voor de MFK-marge of andere garanties; eist dat bij het opnemen en verstrekken van leningen de bevoegdheden van de medewetgevers en de begrotingsautoriteit ***volledig*** worden gerespecteerd;

Amendement 38

Ontwerpresolutie
Paragraaf 42

Ontwerpresolutie	*Amendement*
42. houdt vol dat alle inhoudelijke beleidskeuzes, zoals de programmadoelstellingen, uitgavenprioriteiten, financiële toewijzingen, subsidiabiliteits-, selectie- en gunningscriteria, voorwaarden, definities	42. houdt vol dat alle inhoudelijke beleidskeuzes, zoals de programmadoelstellingen, uitgavenprioriteiten, financiële toewijzingen, subsidiabiliteits-, selectie- en gunningscriteria, voorwaarden, definities

en berekeningsmethoden, niet in het werkprogramma, maar in de wetgeving ter zake moeten worden vastgesteld, met volledige inachtneming van de prerogatieven van het Parlement als medewetgever en begrotingsautoriteit; eist dat alle elementen die betrekking hebben op beleidskeuzes ***die niet in de basishandeling zijn opgenomen,*** uitsluitend ***door middel van gedelegeerde handelingen*** worden vastgesteld***, en verwerpt daarbij elk gebruik van uitvoeringshandelingen of andere procedures waarmee de parlementaire controle zou worden omzeild; eist in dit verband dat alle meerjarige en jaarlijkse werkprogramma's worden vastgesteld*** door middel van gedelegeerde handelingen om te garanderen dat het Parlement systematisch wordt betrokken bij de besluitvorming over het beleid; is fel gekant tegen elke poging om strategische besluiten over te hevelen naar comitéprocedures of andere procedures; waarschuwt dat het Parlement geen voorstellen zal aanvaarden waarbij de volledige wetgevings- en toezichtsbevoegdheden van het Parlement niet worden gewaarborgd;

en berekeningsmethoden, niet in het werkprogramma, maar in de wetgeving ter zake moeten worden vastgesteld, met volledige inachtneming van de prerogatieven van het Parlement als medewetgever en begrotingsautoriteit; ***verwerpt met name het voorstel om de uitvoeringsbepalingen voor pretoetredingssteun in het kader van de pijler Europa in de wereld vast te stellen door middel van uitvoeringshandelingen, aangezien deze regels het ontwerp, de inhoud en het beheer van steun bepalen die essentieel is voor toekomstig lidmaatschap;*** eist dat alle elementen die betrekking hebben op beleidskeuzes***, met inbegrip van de vaststelling van meerjarige indicatieve programma's en de mobilisering van de buffer voor nieuwe uitdagingen en prioriteiten,*** uitsluitend worden vastgesteld door middel van gedelegeerde handelingen om te garanderen dat het Parlement systematisch wordt betrokken bij de besluitvorming over het beleid; is fel gekant tegen elke poging om strategische besluiten over te hevelen naar comitéprocedures of andere procedures; waarschuwt dat het Parlement geen voorstellen zal aanvaarden waarbij de volledige wetgevings- en toezichtsbevoegdheden van het Parlement niet worden gewaarborgd;

Amendement 39

Ontwerpresolutie
Paragraaf 48

Ontwerpresolutie	*Amendement*
48. benadrukt dat een sturingsmechanisme geen compensatie zal bieden voor een verlies van de wetgevings- of begrotingsbevoegdheden van het Parlement; beklemtoont dat een goed begrotingsbeheer en het behoud van de prerogatieven van de begrotingsautoriteit	48. benadrukt dat een sturingsmechanisme geen compensatie zal bieden voor een verlies van de wetgevings- of begrotingsbevoegdheden van het Parlement; beklemtoont dat een goed begrotingsbeheer en het behoud van de prerogatieven van de begrotingsautoriteit

essentiële voorwaarden zijn om de jaarlijkse begrotingsprocedure meer diepgang te geven en dat sturingsmechanismen alleen kunnen functioneren als deze basisbeginselen worden toegepast;	essentiële voorwaarden zijn om de jaarlijkse begrotingsprocedure meer diepgang te geven en dat sturingsmechanismen alleen kunnen functioneren als deze basisbeginselen worden toegepast; ***verzoekt de Commissie de belangrijkste beleidsprioriteiten van het externe optreden van de EU aan het Parlement voor te leggen op een manier die een zinvolle bijdrage levert aan het beoogde sturingsmechanisme en het strategische debat over de prioriteiten die in het kader van de jaarlijkse begroting moeten worden gefinancierd; verzoekt dat de Commissie rekening houdt met de aanbevelingen van het Parlement, onder meer mogelijke herzieningen en verschuivingen van prioriteiten voor de begrotingen in het kader van pijlers van Europa in de wereld;***

Wijziging 40

Voorstel voor een verordening
Overweging 11

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Wijziging*
(11) De steun aan Oekraïne in het kader van Verordening (EU) [XXX] [Europa in de wereld] moet flexibel zijn om de passende vorm en het passende niveau van steun te bieden. De steun moet met name worden verleend in de vorm van leningen, niet-terugbetaalbare steun en voorzieningen voor begrotingsgaranties. Voor het deel van die steun dat in de vorm van leningen aan Oekraïne wordt verleend, moet het mogelijk zijn de nodige kredieten in de begroting beschikbaar te stellen boven de tot eind 2034 beschikbare maxima van het MFK voor financiële steun aan Oekraïne. Voor het deel van de steun aan Oekraïne in het kader van "Europa in de wereld" dat wordt verstrekt in de vorm van niet-terugbetaalbare steun en	(11) De steun aan Oekraïne in het kader van Verordening (EU) [XXX] [Europa in de wereld] moet flexibel zijn om de passende vorm en het passende niveau van steun te bieden. De steun moet met name worden verleend in de vorm van leningen, niet-terugbetaalbare steun en voorzieningen voor begrotingsgaranties. Voor het deel van die steun dat in de vorm van leningen aan Oekraïne wordt verleend, moet het mogelijk zijn de nodige kredieten in de begroting beschikbaar te stellen boven de tot eind 2034 beschikbare maxima van het MFK voor financiële steun aan Oekraïne. Voor het deel van de steun aan Oekraïne in het kader van "Europa in de wereld" dat wordt verstrekt in de vorm van niet-terugbetaalbare steun en

voorzieningen voor begrotingsgaranties, moeten de kredieten worden verstrekt via een thematisch speciaal instrument – de "reserve voor Oekraïne". De vastleggingskredieten en de bijbehorende betalingskredieten moeten jaarlijks beschikbaar worden gesteld in het kader van de in artikel 314 VWEU beschreven begrotingsprocedure, boven de maxima voor vastleggings- en betalingskredieten van het MFK.

voorzieningen voor begrotingsgaranties, moeten de kredieten worden verstrekt via een thematisch speciaal instrument – de "reserve voor Oekraïne". ***Om de samenhang van het uitbreidingsproces te waarborgen, is het nodig om bij het gebruik van middelen uit de reserve voor Oekraïne een duidelijk onderscheid te maken tussen middelen voor herstel en wederopbouw en middelen voor pretoetredingssteun, en er daarbij voor te zorgen dat de middelen voor pretoetredingssteun worden geprogrammeerd en uitgevoerd in overeenstemming met de methode die in het kader van de pijler Europa op andere kandidaat-lidstaten wordt toegepast.*** De vastleggingskredieten en de bijbehorende betalingskredieten moeten jaarlijks beschikbaar worden gesteld in het kader van de in artikel 314 VWEU beschreven begrotingsprocedure, boven de maxima voor vastleggings- en betalingskredieten van het MFK.

Wijziging 41

Voorstel voor een verordening
Overweging 14

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Wijziging*
(14) Het flexibiliteitsinstrument moet de financiering mogelijk maken van specifieke onvoorziene uitgaven voor een bepaald jaar. Het flexibiliteitsinstrument moet bestaan uit een vast bedrag en uit bedragen die gelijk zijn aan ontvangsten die worden geïnd in het kader van de uitvoering van het beleid van de Unie, zoals door de instellingen van de Unie opgelegde boetes, andere dwangsommen of sancties en de rente of andere daardoor gegenereerde inkomsten, ***en*** bedragen gelijk aan vrijmakingen van andere kredieten dan externe bestemmingsontvangsten, ***met***	(14) Het flexibiliteitsinstrument moet de financiering mogelijk maken van specifieke onvoorziene uitgaven voor een bepaald jaar. Het flexibiliteitsinstrument moet bestaan uit een vast bedrag en uit bedragen die gelijk zijn aan ontvangsten die worden geïnd in het kader van de uitvoering van het beleid van de Unie, zoals door de instellingen van de Unie opgelegde boetes, andere dwangsommen of sancties en de rente of andere daardoor gegenereerde inkomsten, ***met uitzondering van*** bedragen gelijk aan vrijmakingen van andere kredieten dan externe bestemmingsontvangsten, ***die binnen de***

uitzondering van bedragen die opnieuw ter beschikking worden gesteld overeenkomstig specifieke regels inzake de wederopvoering van met vrijmakingen overeenstemmende kredieten.	***begrotingsonderdelen moeten blijven van waaruit ze zijn vrijgemaakt en door de begrotingsautoriteit overeenkomstig de relevante sectorale regels opnieuw gebruikt zullen worden***.

Wijziging 42

Voorstel voor een verordening
Overweging 15

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Wijziging*
(15) Het uitbreidingsbeleid van de Unie is een strategische investering in vrede, veiligheid, stabiliteit en welvaart in Europa, en brengt de Unie in een betere positie om mondiale uitdagingen het hoofd te bieden. Het is noodzakelijk te voorzien in een herziening van het MFK in geval van toetreding van nieuwe lidstaten tot de Unie.	(15) Het uitbreidingsbeleid van de Unie is een strategische investering in vrede, veiligheid, stabiliteit en welvaart in Europa, en brengt de Unie in een betere positie om mondiale uitdagingen het hoofd te bieden. ***Om de voorspelbaarheid en geloofwaardigheid van het toetredingsproces te waarborgen, moet via het financieel kader een specifieke toewijzing voor kandidaat-lidstaten en potentiële kandidaat-lidstaten worden gegarandeerd, waarbij deze middelen duidelijk worden onderscheiden van de middelen die aan andere partners in de regio worden toegewezen.*** Het is noodzakelijk te voorzien in een herziening van het MFK in geval van toetreding van nieuwe lidstaten tot de Unie.

Wijziging 43

Voorstel voor een verordening
Hoofdstuk 1 – artikel 2 – lid 3

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Wijziging*
3. Indien gebruik moet worden gemaakt van een garantie voor financiële bijstand aan lidstaten die is goedgekeurd overeenkomstig artikel 223, lid 1, van het Financieel Reglement, wordt het benodigde bedrag ter beschikking gesteld boven de MFK-maxima.	3. Indien gebruik moet worden gemaakt van een garantie voor financiële bijstand aan lidstaten die is goedgekeurd overeenkomstig artikel 223, lid 1, van het Financieel Reglement, wordt het benodigde bedrag ter beschikking gesteld boven de MFK-maxima. ***De Commissie voorziet het***

	Europees Parlement en de Raad van een gedetailleerd jaarverslag over de houdbaarheid van de voorwaardelijke verplichtingen die uit een dergelijk gebruik voortvloeien en raadpleegt de begrotingsautoriteit voordat zij nieuwe garanties goedkeurt.

Wijziging 44

Voorstel voor een verordening
Hoofdstuk 3 – artikel 6 – lid 1

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Wijziging*
1. De reserve voor Oekraïne mag uitsluitend worden gebruikt voor de financiering van uitgaven voor Oekraïne in het kader van [Verordening (EU) XXXX/XX] [Europa in de wereld].	1. De reserve voor Oekraïne mag uitsluitend worden gebruikt voor de financiering van uitgaven voor Oekraïne in het kader van [Verordening (EU) XXXX/XX] [Europa in de wereld]. ***In het besluit wat betreft het gebruik wordt een duidelijk onderscheid gemaakt tussen de bedragen die zijn toegewezen voor pretoetredingssteun om de aanpassing aan het acquis van de Unie te ondersteunen en de bedragen die zijn toegewezen voor wederopbouw en herstel.***

Wijziging 45

Voorstel voor een verordening
Hoofdstuk 3 – artikel 6 – lid 3 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Wijziging*
	3 bis. Steun die in het kader van de reserve voor Oekraïne wordt verleend, is onderworpen aan de strikte toepassing van de maatregelen die verband houden met het algemene conditionaliteitsregime ter bescherming van de Uniebegroting als bedoeld in artikel 5. De vrijgave van middelen is afhankelijk van de daadwerkelijke eerbiediging van de rechtsstaat en de financiële belangen van de Unie.

Wijziging 46

Voorstel voor een verordening
Hoofdstuk 3 – artikel 8 – lid 2 – punt b

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Wijziging*
b) een bedrag gelijk aan vrijmakingen van andere kredieten dan externe bestemmingsontvangsten in het jaar n-2, met uitzondering van de bedragen aan vrijmakingen die opnieuw ter beschikking zijn gesteld overeenkomstig specifieke regels voor de wederopvoering van kredieten, zoals vermeld in artikel 15 van Verordening (EU, Euratom) 2024/2509 ***en*** Verordening [(EU) XXXX/XX] [Fonds voor nationaal en regionaal partnerschap].	b) een bedrag gelijk aan vrijmakingen van andere kredieten dan externe bestemmingsontvangsten in het jaar n-2, met uitzondering van de bedragen aan vrijmakingen die opnieuw ter beschikking zijn gesteld overeenkomstig specifieke regels voor de wederopvoering van kredieten, zoals vermeld in artikel 15 van Verordening (EU, Euratom) 2024/2509**,** Verordening [(EU) XXXX/XX] [Fonds voor nationaal en regionaal partnerschap] ***en Verordening [(EU) XXXX/XX] [Europa in de wereld]***.

Wijziging 47

Voorstel voor een Interinstitutioneel Akkoord
Deel II – afdeling A – punt 11 – -a (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Wijziging*
	-a) voor rubriek 3, een specifieke uitsplitsing van de pijler Europa, waarbij een onderscheid wordt gemaakt tussen toewijzingen voor kandidaat-lidstaten en potentiële kandidaat-lidstaten en toewijzingen voor andere partners in het oostelijk nabuurschap;

Amendement 48

Bijlage III
Rubriek 3: Europa in de wereld – titel 07 – hoofdstuk 02 – artikel 01

Bijlage III	*Wijziging*
Uitbreiding — Voorbereiding op de toetreding	***Instrument voor pretoetredingssteun (kandidaat-lidstaten en potentiële kandidaat-lidstaten)***

Amendement 49

Bijlage III
Rubriek 3: Europa in de wereld – titel 07 – hoofdstuk 02 – artikel 02

Bijlage III	*Wijziging*
Oostelijk nabuurschap ***— Programma's***	Oostelijk nabuurschap ***(niet-kandidaat-partners)***

Amendement 50

Bijlage III
Rubriek 3: Europa in de wereld – titel 07 – hoofdstuk 02 – artikel 10 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	Europa — Mensenrechten, de democratie en de rechtsstaat

Amendement 51

Bijlage III
Rubriek 3: Europa in de wereld – titel 07 – hoofdstuk 03 – artikel 10 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	Midden-Oosten, Noord-Afrika en de Golfregio — Mensenrechten, de democratie en de rechtsstaat

Amendement 52

Bijlage III
Rubriek 3: Europa in de wereld – titel 07 – hoofdstuk 04 – artikel 10 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	Afrika bezuiden de Sahara — Mensenrechten, de democratie en de rechtsstaat

Amendement 53

Bijlage III
Rubriek 3: Europa in de wereld – titel 07 – hoofdstuk 05 – artikel 10 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	Azië en Stille Oceaan — Mensenrechten, de democratie en de rechtsstaat

Amendement 54

Bijlage III
Rubriek 3: Europa in de wereld – titel 07 – hoofdstuk 06 – artikel 10 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	Noord-, Midden- en Zuid-Amerika en Caribisch gebied — Mensenrechten, de democratie en de rechtsstaat

Amendement 55

Bijlage III
Rubriek 3: Europa in de wereld – titel 07 – hoofdstuk 07 – artikel 01 – post 01 (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	Voorbereiding op de toetreding — Albanië

Amendement 56

Bijlage III
Rubriek 3: Europa in de wereld – titel 07 – hoofdstuk 07 – artikel 01 – post 02 (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	Voorbereiding op de toetreding — Bosnië en Herzegovina

Amendement 57

Bijlage III
Rubriek 3: Europa in de wereld – titel 07 – hoofdstuk 07 – artikel 01 – post 03 (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	Voorbereiding op de toetreding — Georgië

Amendement 58

Bijlage III
Rubriek 3: Europa in de wereld – titel 07 – hoofdstuk 07 – artikel 01 – post 04 (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	Voorbereiding op de toetreding — Kosovo

Amendement 59

Bijlage III
Rubriek 3: Europa in de wereld – titel 07 – hoofdstuk 07 – artikel 01 – post 05 (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	Voorbereiding op de toetreding — Noord-Macedonië

Amendement 60

Bijlage III
Rubriek 3: Europa in de wereld – titel 07 – hoofdstuk 07 – artikel 01 – post 06 (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	Voorbereiding op de toetreding — Moldavië

Amendement 61

Bijlage III
Rubriek 3: Europa in de wereld – titel 07 – hoofdstuk 07 – artikel 01 – post 07 (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	Voorbereiding op de toetreding — Montenegro

Amendement 62

Bijlage III
Rubriek 3: Europa in de wereld – titel 07 – hoofdstuk 07 – artikel 01 – post 08 (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	Voorbereiding op de toetreding — Servië

Amendement 63

Bijlage III
Rubriek 3: Europa in de wereld – titel 07 – hoofdstuk 07 – artikel 01 – post 09 (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	Voorbereiding op de toetreding — Oekraïne

Amendement 64

Bijlage III
Rubriek 3: Europa in de wereld – titel 07 – hoofdstuk 07 – artikel 01 – post 10 (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	Voorbereiding op de toetreding — Turkije

Amendement 65

Bijlage III
Rubriek 3: Europa in de wereld – titel 07 – hoofdstuk 07 – artikel 10 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	Mondiaal — Mensenrechten, de democratie en de rechtsstaat

BIJLAGE: BEKENDMAKING VAN INPUT

Overeenkomstig artikel 8 van bijlage I bij het Reglement verklaart de rapporteur voor advies in het advies input te hebben opgenomen over aangelegenheden in verband met het onderwerp van het dossier die in het kader van de opstelling van het advies tot op het moment van goedkeuring ervan in de commissie door haar is ontvangen van de volgende belangenvertegenwoordigers die binnen het toepassingsgebied van het Interinstitutioneel Akkoord over een verplicht transparantieregister[1] vallen, of van de volgende vertegenwoordigers van overheidsinstanties van derde landen, met inbegrip van hun diplomatieke vertegenwoordigingen en ambassades:

1. Belangenvertegenwoordigers die binnen het toepassingsgebied van het Interinstitutioneel Akkoord over een verplicht transparantieregister vallen
Platforma — Internationale maatregelen op lokaal en regionaal niveau
Europees verbindingsbureau voor vredesopbouw (EPLO)
2. Vertegenwoordigers van overheidsinstanties van derde landen, met inbegrip van hun diplomatieke vertegenwoordigingen en ambassades

De bovenstaande lijst is opgesteld onder de exclusieve verantwoordelijkheid van de rapporteur voor advies.

De rapporteur verklaart dat aan natuurlijke personen die met hun naam en/of functie in de lijst worden vermeld privacyverklaring nr. 484 van het Europees Parlement (https://www.europarl.europa.eu/data-protect/index.do) is verstrekt, waarin de voorwaarden voor de verwerking van hun persoonsgegevens en de rechten in verband met die verwerking worden toegelicht.

[1] Interinstitutioneel Akkoord van 20 mei 2021 tussen het Europees Parlement, de Raad van de Europese Unie en de Europese Commissie over een verplicht transparantieregister (PB L 207 van 11.6.2021, blz. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2021/611/oj).

PROCEDURE VAN DE ADVISERENDE COMMISSIE

Titel	Interim-verslag over het voorstel voor het meerjarig financieel kader 2028-2034
Document- en procedurenummers	2025/0571R(APP)
Bevoegde commissie(s) Datum bekendmaking	BUDG 13.11.2025
Advies uitgebracht door Datum bekendmaking	AFET 13.11.2025
Rapporteur voor advies Datum benoeming	Dan Barna 4.12.2025
Behandeling in de commissie	15.1.2026
Datum goedkeuring	25.2.2026
Uitslag eindstemming	+: 47 –: 12 0: 5

HOOFDELIJKE EINDSTEMMING
IN DE ADVISERENDE COMMISSIE

47	+
ECR	Adam Bielan, Şerban Dimitrie Sturdza
PPE	Wouter Beke, Ioan-Rareş Bogdan, Krzysztof Brejza, Sebastião Bugalho, Jan Farský, Loucas Fourlas, Michael Gahler, Christophe Gomart, Rasa Juknevičienė, Sandra Kalniete, Łukasz Kohut, Ondřej Kolář, Andrey Kovatchev, Antonio López-Istúriz White, David McAllister, Vangelis Meimarakis, Francisco José Millán Mon, Davor Ivo Stier, Adrián Vázquez Lázara, Željana Zovko
Renew	Dan Barna, Helmut Brandstätter, Engin Eroglu, Bernard Guetta, Jan-Christoph Oetjen, Marjan Šarec
S&D	Lucia Annunziata, Robert Biedroń, Tobias Cremer, Elio Di Rupo, Sandra Gómez López, Hana Jalloul Muro, Costas Mavrides, Matjaž Nemec, Tonino Picula, Thijs Reuten, Chloé Ridel, Nacho Sánchez Amor, Andreas Schieder, Marta Temido
Verts/ALE	Jaume Asens Llodrà, Sergey Lagodinsky, Hannah Neumann, Mounir Satouri, Villy Søvndal

12	-
ECR	Marion Maréchal, Sebastian Tynkkynen
ESN	Tomasz Froelich, Alexander Sell
NI	Grzegorz Braun, Kostas Papadakis
PfE	Mieke Andriese, Fabrice Leggeri, Jorge Martín Frías, Hermann Tertsch, Pierre-Romain Thionnet
The Left	Marc Botenga

5	0
PfE	António Tânger Corrêa
The Left	Danilo Della Valle, Özlem Demirel, Rima Hassan
Verts/ALE	Leoluca Orlando

Verklaring van de gebruikte tekens:
+ : voor
- : tegen
0 : onthouding(en)

24.2.2026

ADVIES VAN DE COMMISSIE VEILIGHEID EN DEFENSIE

aan de Begrotingscommissie

inzake het voorstel voor een verordening van de Raad tot bepaling van het meerjarig financieel kader voor de jaren 2028-2034
(COM(2025)0571 – C10-0000/2025 – 2025/0571R(APP))

Rapporteur voor advies: Marie-Agnes Strack-Zimmermann

PA_Consent_Interim

ADVIES

De Commissie veiligheid en defensie dient bij de bevoegde Begrotingscommissie het volgende in:

Amendement 1

Ontwerpresolutie
Visum 4 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	– gezien zijn resolutie van 17 december 2025 over de gereedheid van de Europese defensie 2030: beoordeling van de behoeften[1 bis],
	_____
	[1 bis] Aangenomen teksten, P10_TA(2025)0336.

Amendement 2

Ontwerpresolutie
Overweging B bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	B bis. overwegende dat de Europese investeringen op defensiegebied dringend moeten worden opgeschroefd om de

stijgende defensie-uitgaven van de lidstaten aan te vullen en te stimuleren teneinde Europa veerkrachtiger en veiliger te maken door de ontwikkeling en uitrol te ondersteunen van technologieën en vermogens voor tweeërlei gebruik die de bescherming van kritieke infrastructuur tegen hybride dreigingen, cyberaanvallen en andere risico's voor de maatschappelijke en economische stabiliteit versterken;

Amendement 3

Ontwerpresolutie
Overweging B ter (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	B ter. overwegende dat de burgers van de Unie terecht meer van de Unie en haar begroting verwachten, waaronder het vermogen om snel en doeltreffend in te spelen op veranderende dreigingen en het bieden van de nodige ondersteuning om de defensievermogens te vergroten, met name in tijden van crisis; overwegende dat er in het volgende meerjarig financieel kader (MFK) een alomvattende veiligheidsbenadering moet worden ondersteund en er voldoende middelen moeten worden uitgetrokken voor maatregelen die de gereedheid en veerkracht van de defensie vergroten;

Amendement 4

Ontwerpresolutie
Overweging E bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	E bis. overwegende dat de Europese veiligheid moet worden nagestreefd door middel van een realistische, pragmatische en geïntegreerde benadering waarin de

samenhang tussen intern en extern optreden, tussen de oostflank en de zuidflank en tussen civiele en militaire instrumenten moet worden gewaarborgd en dat daarbij versnipperde en niet-gecoördineerde acties moeten worden vermeden; overwegende dat de oostelijke grensregio's van de Unie onder aanhoudende veiligheids-, economische en sociale druk staan als gevolg van de Russische agressie tegen Oekraïne, hybride dreigingen en militaire druk, met inbegrip van aanvallen op energienetwerken, vervoerscorridors, communicatiesystemen, onderzeese kabels en het luchtruim, terwijl de zuidflank ook met aanhoudende veiligheidsgerelateerde uitdagingen te kampen heeft; overwegende dat deze realiteit uitdrukkelijk in alle desbetreffende rubrieken van het MFK 2028-2034 weerspiegeld moet worden;

Amendement 5

Ontwerpresolutie
Overweging E ter (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	E ter. overwegende dat onbemande luchtvaartuigen, waaronder goedkope en in massa geproduceerde drones, een belangrijk instrument zijn geworden in het kader van moderne oorlogsvoering en hybride aanvallen en een directe bedreiging vormen voor burgers, kritieke infrastructuur en militaire activa in de hele Unie;

Amendement 6

Ontwerpresolutie
Paragraaf 1

Ontwerpresolutie	*Amendement*
1. dringt erop aan dat het MFK voor de jaren 2028-2034 wordt vastgesteld op 1,27 % van het bruto nationaal inkomen (bni) van de EU, exclusief terugbetalingen in het kader van NextGenerationEU (NGEU), om ervoor te zorgen dat de Unie haar politieke prioriteiten en strategische doelstellingen kan verwezenlijken en kan inspelen op nieuwe behoeften; is van mening dat de schuldaflossing in het kader van NGEU, die goed is voor nog eens 0,11 % van het bni, binnen de toekomstige MFK-architectuur afzonderlijk van de financiering voor EU-programma's moet worden behandeld, om ervoor te zorgen dat de beschikbare middelen voor deze programma's ongewijzigd blijven, waardoor het totaal op 1,38 % van het bni van de EU komt; benadrukt dat dit niveau het absolute minimum is om de Unie in staat te stellen grote uitdagingen aan te pakken, zoals de terugkeer van grootschalige oorlog in ***de onmiddellijke nabijheid van de Unie***, de zeer uitdagende economische en sociale context, het tekort aan concurrentievermogen en de verergering van de klimaatcrisis en het biodiversiteitsverlies;	1. dringt erop aan dat het MFK voor de jaren 2028-2034 wordt vastgesteld op 1,27 % van het bruto nationaal inkomen (bni) van de EU, exclusief terugbetalingen in het kader van NextGenerationEU (NGEU), om ervoor te zorgen dat de Unie haar politieke prioriteiten en strategische doelstellingen kan verwezenlijken en kan inspelen op nieuwe behoeften; is van mening dat de schuldaflossing in het kader van NGEU, die goed is voor nog eens 0,11 % van het bni, binnen de toekomstige MFK-architectuur afzonderlijk van de financiering voor EU-programma's moet worden behandeld, om ervoor te zorgen dat de beschikbare middelen voor deze programma's ongewijzigd blijven, waardoor het totaal op 1,38 % van het bni van de EU komt; benadrukt dat dit niveau het absolute minimum is om de Unie in staat te stellen grote uitdagingen aan te pakken, zoals de terugkeer van grootschalige oorlog in ***een kandidaat-lidstaat van de EU, waarbij de territoriale integriteit van de Unie zelf wordt bedreigd***, ***alsook hybride en cyberaanvallen, bedreigingen voor kritieke infrastructuur en democratische instellingen,*** de zeer uitdagende economische en sociale context, het tekort aan concurrentievermogen en de verergering van de klimaatcrisis en het biodiversiteitsverlies;

Amendement 7

Ontwerpresolutie
Paragraaf 2 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	2 bis. erkent de economische, sociale en veiligheidsuitdagingen in de oostelijke grensregio's van de EU als gevolg van hun nabije ligging bij agressors die een

	aanhoudende directe militaire en/of hybride dreiging vormen, en de directe en indirecte gevolgen van de Russische aanvalsoorlog tegen Oekraïne; benadrukt het belang van de desbetreffende MFK-programma's, met name in rubriek I en rubriek II, om uitgebreide financiële steun te verlenen aan de oostelijke grensregio's van de EU met als doel hun vermogens inzake defensie, paraatheid, veerkracht en beveiliging te versterken, met inbegrip van het oostelijk schild en de Baltische verdedigingslinie;

Amendement 8

Ontwerpresolutie
Paragraaf 3

Ontwerpresolutie	*Amendement*
3. is geen voorstander van de samenvoeging van verschillende beleidsmaatregelen in één plan per lidstaat, wat aanzienlijke onzekerheid veroorzaakt over de voorspelbaarheid van de financiering voor de eindbegunstigden; waarschuwt dat de aanzienlijke verlaging van de financiering in rubriek 1 een risico vormt voor de verwezenlijking van het in de Verdragen verankerde EU-beleid en de doelstellingen van de Unie om haar economische, sociale en territoriale cohesie te versterken, sociale rechten te beschermen en voedselzekerheid ***en*** een redelijke levensstandaard voor landbouwers en vissers te waarborgen;	3. is geen voorstander van de samenvoeging van verschillende beleidsmaatregelen in één plan per lidstaat***, met inbegrip van defensiegerelateerde componenten***, wat aanzienlijke onzekerheid veroorzaakt over de voorspelbaarheid van de financiering voor de eindbegunstigden; waarschuwt dat de aanzienlijke verlaging van de financiering in rubriek 1 een risico vormt voor de verwezenlijking van het in de Verdragen verankerde EU-beleid en de doelstellingen van de Unie om haar economische, sociale en territoriale cohesie te versterken, sociale rechten te beschermen en voedselzekerheid***,*** een redelijke levensstandaard voor landbouwers en vissers***, en de veiligheid en verdediging van haar burgers*** te waarborgen;

Amendement 9

Ontwerpresolutie
Paragraaf 4 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	4 bis. wijst erop dat Europese defensie, paraatheid en veerkracht een Europees publiek belang vertegenwoordigen en dienovereenkomstig op Unieniveau moeten worden gefinancierd, onder meer door middel van een duidelijke routekaart, waarbij moet worden gewaarborgd dat dergelijke uitgaven volledig in overeenstemming met de waarden van de EU en het internationaal recht zijn en onderworpen moeten blijven aan strenge transparantieregels, fraudebestrijdingsmaatregelen en volledige parlementaire controle;

Amendement 10

Ontwerpresolutie
Paragraaf 5

Ontwerpresolutie	*Amendement*
5. is ingenomen met de versterking van het instrument voor nabuurschapsbeleid, ontwikkeling en internationale samenwerking (NDICI) – Europa in de wereld, aangezien de Unie zo haar vastberadenheid toont om haar rol te versterken als mondiale speler in een steeds complexere geopolitieke omgeving; uit echter zijn bezorgdheid over het feit dat dit financieringsniveau ontoereikend blijft gezien de omvang van de uitdagingen op wereldvlak, waaronder ***de terugtrekking van de Verenigde Staten als mondiale beschermer van de vrede en veiligheid,*** de behoeften op het vlak van uitbreiding en ontwikkeling, de humanitaire crises en de noodzaak om Oekraïne en andere partners te ondersteunen; is gekant tegen de verzwakking van het parlementair toezicht en de parlementaire betrokkenheid, en tegen de verminderde zichtbaarheid van financiering voor specifieke prioriteiten die eigen zijn aan het ontwerp van NDICI,	5. is ingenomen met de versterking van het instrument voor nabuurschapsbeleid, ontwikkeling en internationale samenwerking (NDICI) – Europa in de wereld, aangezien de Unie zo haar vastberadenheid toont om haar rol te versterken als mondiale speler in een steeds complexere geopolitieke omgeving; uit echter zijn bezorgdheid over het feit dat dit financieringsniveau ontoereikend blijft gezien de omvang van de uitdagingen op wereldvlak, waaronder de behoeften op het vlak van uitbreiding en ontwikkeling, de humanitaire crises en de noodzaak om Oekraïne en andere partners te ondersteunen***; merkt voorts de steeds transactionelere benadering van het buitenlands beleid van de Verenigde Staten op, waarbij multilateralisme aan belang heeft ingeboet, waarmee het land een stap terug doet van zijn rol op het gebied van wereldwijde vrede en veiligheid***; is gekant tegen de verzwakking

zoals het is voorgesteld door de Commissie;

van het parlementair toezicht en de parlementaire betrokkenheid, en tegen de verminderde zichtbaarheid van financiering voor specifieke prioriteiten die eigen zijn aan het ontwerp van NDICI, zoals het is voorgesteld door de Commissie;

Amendement 11

Ontwerpresolutie
Paragraaf 5 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	5 bis. is van mening dat het in de huidige geopolitieke context — met name de niet-uitgelokte en ongerechtvaardigde oorlog van Rusland tegen Oekraïne, de hybride oorlogsvoering tegen EU-lidstaten en het vermeende voornemen van de Verenigde Staten om 2027 als uiterste termijn te stellen waarbinnen Europa grotendeels de verantwoordelijkheid voor zijn eigen conventionele defensie op zich moet nemen — van cruciaal belang is defensie aan te merken als een structurele prioriteit voor het volgende MFK; herinnert eraan dat het rapport-Draghi duidelijk laat zien dat er ongekende en omvangrijke financiering en investeringen nodig zijn om de EU verdedigingsklaar en strategisch autonoom te maken; roept er derhalve toe op deze behoeften mee te nemen in het volgende MFK;

Amendement 12

Ontwerpresolutie
Paragraaf 6

Ontwerpresolutie	*Amendement*
6. herinnert aan zijn standpunt dat vereenvoudiging niet kan betekenen dat de Commissie meer speelruimte krijgt zonder	6. herinnert aan zijn standpunt dat vereenvoudiging niet kan betekenen dat de Commissie meer speelruimte krijgt zonder

de nodige checks-and-balances en dat vereenvoudiging derhalve moet worden bereikt met volledige inachtneming van het institutionele evenwicht waarin de Verdragen voorzien; is daarom geen voorstander van de voorgestelde aanpak waarbij onder het mom van efficiëntie transparantie en controles worden opgeofferd, de kwaliteit van programma's en de democratische verantwoordingsplicht worden bedreigd en de rol van het Parlement als begrotings- en kwijtingsautoriteit wordt ondermijnd; onderstreept dat het Parlement ***zich*** inzet om de nodige transparantiemechanismen te garanderen en zo zijn rol als verdediger van de belangen van de burger te vervullen, wat van vitaal belang is om het vertrouwen van burgers in de EU te behouden;	de nodige checks-and-balances en dat vereenvoudiging derhalve moet worden bereikt met volledige inachtneming van het institutionele evenwicht waarin de Verdragen voorzien; is daarom geen voorstander van de voorgestelde aanpak waarbij onder het mom van efficiëntie transparantie en controles worden opgeofferd, de kwaliteit van programma's en de democratische verantwoordingsplicht worden bedreigd en de rol van het Parlement als begrotings- en kwijtingsautoriteit wordt ondermijnd; onderstreept ***de bevoegdheden van*** het Parlement ***op het gebied van politieke controle en zijn*** inzet om de nodige transparantiemechanismen te garanderen en zo zijn rol als verdediger van de belangen van de burger te vervullen, wat van vitaal belang is om het vertrouwen van burgers in de EU te behouden;

Amendement 13

Ontwerpresolutie
Paragraaf 7

Ontwerpresolutie	*Amendement*
7. is zich bewust van de behoefte aan meer flexibiliteit bij de toewijzing van middelen in het kader van bepaalde programma's, maar benadrukt dat dit geen belemmering mag vormen voor de beleidsdoelstellingen op lange termijn, de voorspelbaarheid van financiering of de prerogatieven van het Parlement; onderstreept dat het Parlement en de Raad gezamenlijk moeten beslissen over de toewijzing van middelen aan specifieke beleidsdoelstellingen; betreurt dat de indicatieve nomenclatuur die wordt voorgesteld in de wetgeving inzake programma's, volstrekt ontoereikend is; herhaalt zijn oproep om in het MFK voor de periode na 2027 twee speciale instrumenten op te nemen: één instrument	7. is zich bewust van de behoefte aan meer flexibiliteit bij de toewijzing van middelen in het kader van bepaalde programma's, maar benadrukt dat dit geen belemmering mag vormen voor de beleidsdoelstellingen op lange termijn, de voorspelbaarheid van financiering of de prerogatieven van het Parlement; onderstreept dat het Parlement en de Raad gezamenlijk moeten beslissen over de toewijzing van middelen aan specifieke beleidsdoelstellingen; betreurt dat de indicatieve nomenclatuur die wordt voorgesteld in de wetgeving inzake programma's, volstrekt ontoereikend is; ***dringt erop aan dat de begrotingsnomenclatuur duidelijke identificatie, traceerbaarheid en***

om solidariteit bij natuurrampen te waarborgen en één instrument voor algemene crisisrespons;

parlementaire controle van defensiegerelateerde investeringen in alle betrokken instrumenten mogelijk maakt, met inbegrip van het Europees Fonds voor concurrentievermogen, Horizon Europa, de Connecting Europe Facility en de defensiegerelateerde componenten in de plannen voor nationaal en regionaal partnerschap (NRPP's) en het gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid (GBVB) en het gemeenschappelijk veiligheids- en defensiebeleid (GVDB); wijst erop dat hiertoe voldoende gedetailleerde begrotingslijnen en robuuste rapportagemechanismen nodig zijn; herhaalt zijn oproep om in het MFK voor de periode na 2027 twee speciale instrumenten op te nemen: één instrument om solidariteit bij natuurrampen te waarborgen en één instrument voor algemene crisisrespons***, met inbegrip van crises in verband met verstoringen van de industriële bevoorrading op veiligheids- en defensiegebied, grootschalige cyberincidenten en ernstige noodsituaties met betrekking tot civiele bescherming***;

Amendement 14

Ontwerpresolutie
Paragraaf 17 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	17 bis. herinnert eraan dat EU-middelen structurele kwetsbaarheden aanpakken en door middel van elkaar wederzijds versterkende investeringen bijdragen tot de veiligheid, defensie en paraatheid van de Unie, onder meer door de territoriale cohesie te versterken, kritieke infrastructuur te beschermen en regionale verschillen tussen de crisisresponscapaciteiten te verminderen, en als zodanig ten grondslag aan de

strategische autonomie van de Unie liggen;

Amendement 15

Ontwerpresolutie
Paragraaf 18

Ontwerpresolutie	*Amendement*
18. benadrukt dat het absoluut noodzakelijk is de Europese dimensie van de EU-begroting te behouden als fundamenteel instrument om gemeenschappelijke doelstellingen te verwezenlijken, de solidariteit van de Unie tot uitdrukking te brengen en te voorzien in Europese collectieve goederen; onderstreept dat de EU-begroting de financiële basis moet blijven voor het verdiepen van de Europese integratie en het waarborgen van eerlijke concurrentie en gelijke kansen in alle lidstaten;	18. benadrukt dat het absoluut noodzakelijk is de Europese dimensie van de EU-begroting te behouden als fundamenteel instrument om gemeenschappelijke doelstellingen te verwezenlijken, de solidariteit van de Unie tot uitdrukking te brengen en te voorzien in Europese collectieve goederen; onderstreept dat de EU-begroting de financiële basis moet blijven voor het verdiepen van de Europese integratie en het waarborgen van eerlijke concurrentie en gelijke kansen in alle lidstaten***, en moet bijdragen aan de ondersteuning van de defensievermogens en het waarborgen van de veiligheid in alle regio's***;

Amendement 16

Ontwerpresolutie
Paragraaf 19 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	19 bis. is bezorgd over het gebrek aan coördinatie tussen de lidstaten en het gebrek aan duidelijke subsidiabiliteitscriteria voor de investeringen ter ondersteuning van de defensievermogens en de veiligheid van de Unie in alle regio's, gelet op het feit dat industriële superioriteit in hoge mate het militair succes op het slagveld bepaalt; dringt erop aan dat investeringen op defensiegebied, ook in het kader van de NRPP's, dezelfde samenhangende

subsidiabiliteits- en controlebeginselen volgen als in de defensiespecifieke investeringsinstrumenten, zoals het programma voor de Europese defensie-industrie (EDIP) en het Europees Defensiefonds in het huidige MFK, met inbegrip van eisen inzake meerwaarde van de EU, interoperabiliteit, voorzieningszekerheid en industriële veerkracht;

Amendement 17

Ontwerpresolutie
Paragraaf 20

Ontwerpresolutie	*Amendement*
20. is ingenomen met de aanzienlijke verhoging van rubriek 2 "Concurrentievermogen, welvaart en veiligheid", waaraan in het MFK 2028-2034 een bedrag van 522,2 miljard EUR in prijzen van 2025 is toegewezen, wat neerkomt op 30 % van het totale MFK, tegenover 224,8 miljard EUR of 17 % voor de huidige periode; merkt op dat uit deze ruime verdubbeling van de middelen blijkt dat de Unie zich wil inzetten voor onderzoek, strategische autonomie, de schone transitie, ***defensie***, technologische soevereiniteit ***en*** economische veerkracht; merkt op dat deze aanzienlijke verhoging een reactie is op de herhaalde oproepen van het Parlement om meer te investeren in deze domeinen; benadrukt echter dat het combineren van programma's er niet mag toe leiden dat de transparantie afneemt en het Parlement minder de mogelijkheid heeft om voldoende financiering te waarborgen voor specifieke beleidsdoelstellingen; dringt ***erop*** aan dat, ook al worden programma's samengevoegd, de begrotingslijnen voldoende gedetailleerd moeten blijven om daadwerkelijk parlementair toezicht mogelijk te maken en de zichtbaarheid van	20. is ingenomen met de aanzienlijke verhoging van rubriek 2 "Concurrentievermogen, welvaart en veiligheid", waaraan in het MFK 2028-2034 een bedrag van 522,2 miljard EUR in prijzen van 2025 is toegewezen, wat neerkomt op 30 % van het totale MFK, tegenover 224,8 miljard EUR of 17 % voor de huidige periode; merkt op dat uit deze ruime verdubbeling van de middelen blijkt dat de Unie zich wil inzetten voor onderzoek, strategische autonomie, de schone transitie, ***defensiegereedheid, militaire mobiliteit, met inbegrip van antimobiliteitsmaatregelen,*** technologische soevereiniteit***,*** economische veerkracht ***en de bestrijding van hybride dreigingen en buitenlandse inmenging***; merkt op dat deze aanzienlijke verhoging een reactie is op de herhaalde oproepen van het Parlement om meer te investeren in deze domeinen***; herinnert aan de onmiddellijke bedreigingen aan de oostflank van de EU en de noodzaak om bij wijze van prioriteit concrete steun aan de lidstaten te verlenen***; benadrukt echter dat het combineren van programma's er niet mag toe leiden dat de transparantie afneemt en het Parlement minder de

de financiering voor individuele prioriteiten te behouden; herinnert aan zijn standpunt dat een sterke concurrentiepositie moet leiden tot de bevordering van economische groei en hoogwaardige, stabiele en goed betaalde banen, zoals wordt benadrukt in zowel het rapport-Draghi als het rapport-Letta;	mogelijkheid heeft om voldoende financiering te waarborgen voor specifieke beleidsdoelstellingen; dringt ***er krachtig op*** aan dat, ook al worden programma's samengevoegd, de begrotingslijnen voldoende gedetailleerd moeten blijven om daadwerkelijk parlementair toezicht mogelijk te maken en de zichtbaarheid van de financiering voor individuele prioriteiten te behouden; herinnert aan zijn standpunt dat een sterke concurrentiepositie moet leiden tot de bevordering van economische groei***, de Europese strategische autonomie, onafhankelijkheid en defensiegereedheid,*** en hoogwaardige, stabiele en goed betaalde banen, zoals wordt benadrukt in zowel het rapport-Draghi als het rapport-Letta;

Amendement 18

Ontwerpresolutie
Paragraaf 20 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	20 bis. is gezien de snel veranderende veiligheidssituatie van mening dat de defensiegereedheid van de EU dringend moet worden versterkt en dat kritieke vermogenstekorten moeten worden verholpen door de productie van de defensie-industrie aanzienlijk op te schalen en EU-vermogens te ontwikkelen, onder meer met behulp van ruimtevaartvermogens voor de veiligheids- en defensiegereedheid van de Unie; wijst erop dat de technologische en industriële defensiebasis (EDTIB) van de EU sterker en duurzaam moet worden ondersteund in het volgende MFK, geflankeerd door langetermijnplanning en voorspelbare investeringskaders; benadrukt dat een dergelijk specifiek budget noodzakelijk is om gezamenlijke aankopen, opschaling van de industriële productie, innovatie en interoperabiliteit

te ondersteunen teneinde kritieke vermogenstekorten te verhelpen en bij te dragen tot de veiligheid, veerkracht en het concurrentievermogen van de Unie op lange termijn; brengt in herinnering dat een "koop Europees"-benadering, met inbegrip van de EDTIB, de landen van de Europese Economische Ruimte en de Europese Vrijhandelsassociatie, Oekraïne en de veiligheids- en defensiepartners, zorgt voor voorspelbare ordervolumes, particuliere investeringen in O&O op defensiegebied stimuleert, de opvoering van de industriële productie ondersteunt en de EDTIB in staat stelt om op grote schaal en tijdig innovatieve defensievermogens te realiseren, mits een dergelijke benadering draait om kwaliteit, interoperabiliteit en voorzieningszekerheid; is ingenomen met het voorstel om de EU-programma's ter versterking van de defensiesamenwerking, met name EDIP, voort te zetten en uit te breiden; spoort ertoe aan het programma "Optreden voor de veiligheid van Europa" (SAFE) voort te zetten en uit te breiden;

Amendement 19

Ontwerpresolutie
Paragraaf 20 ter (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	20 ter. betreurt dat de Commissie in haar voorstel geen voldoende gedetailleerde uitsplitsing van deze middelen heeft opgenomen; betreurt voorts dat de defensiegerelateerde uitgaven in de voorgestelde opzet onvoldoende zichtbaar zijn; dringt aan op duidelijk herkenbare en naar behoren gefinancierde defensiegerelateerde begrotingslijnen die specifiek bestemd zijn voor investeringen in de defensie-industrie; herinnert eraan dat een gedetailleerde uitsplitsing van de begroting nodig is om de

begrotingsautoriteit in staat te stellen zinvolle en weloverwogen beslissingen te nemen; is van mening dat het Europees Fonds voor concurrentievermogen een duidelijk identificeerbaar, specifiek en naar behoren gefinancierd budget voor defensiegerelateerde investeringen moet omvatten; wijst er derhalve op dat binnen het voorgestelde Europees Fonds voor concurrentievermogen het hoofdstuk en de bijbehorende begrotingslijn "Veerkracht, defensie-industrie en ruimtevaart" moeten worden opgesplitst in i) Veerkracht, ii) Defensie-industrie en iii) Ruimtevaart; benadrukt dat een dergelijke scheiding transparantie, voorspelbaarheid en rechtszekerheid zou bieden — door overdrachten tussen structureel verschillende beleidsdoelstellingen te voorkomen —, zou helpen om passende en stabiele financiering voor elk prioriteitsgebied te waarborgen en het Parlement beter in staat zou stellen om doeltreffend begrotingstoezicht, controle en democratische verantwoordingsplicht uit te oefenen op de EU-uitgaven;

Amendement 20

Ontwerpresolutie
Paragraaf 20 quater (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	20 quater. benadrukt dat de instelling van een specifieke begrotingslijn voor de Europese defensie-industrie, met als doel meerjarenprogramma's mogelijk te maken, te ontwikkelen en te prioriteren, van groot belang is voor het ondersteunen van duurzame investeringen binnen de EDTIB; onderstreept hoe belangrijk een dergelijke meerjarenprogrammering is voor kleine en middelgrote ondernemingen (kmo's) en start-ups; benadrukt dat deze onontbeerlijk is om de

productiecapaciteit op te schalen, de toeleveringsketens te versterken, de ontwikkeling van vaardigheden te bevorderen en grensoverschrijdende samenwerking en gezamenlijke aankopen tussen de lidstaten te stimuleren; is van mening dat het overgrote deel van de indicatieve begrotingsmiddelen van dat beleidsvenster duidelijk ten goede moet komen aan maatregelen voor de defensie-industrie (met inbegrip van opschaling van de industrie, veerkrachtige voorzieningszekerheid, onderzoek en innovatie en meer samenwerking op het gebied van vermogensontwikkeling, aankoop en onderhoud, zaken die van cruciaal belang zijn voor een grotere beschikbaarheid van in de EU vervaardigde defensieproducten), in overeenstemming met de behoefte aan duurzame en voorspelbare investeringen;

Amendement 21

Ontwerpresolutie
Paragraaf 20 quinquies (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	20 quinquies. verzoekt de Commissie nogmaals alle opties te onderzoeken om de defensie-investeringen van de lidstaten te ondersteunen en maximale synergie-effecten tot stand te brengen bij de bestaande regelingen ter ondersteuning van de defensiegereedheid van de Unie; wijst erop dat de versterkte middelen van rubriek 2 ervoor moeten zorgen dat EU-begrotingsmiddelen alleen aan defensie worden besteed wanneer dat in het collectieve belang van Europa is, met name door gezamenlijke aankopen, versterking van de interoperabiliteit en de ontwikkeling van gemeenschappelijke Europese vermogens; dringt aan op het instellen van criteria en waarborgen inzake Europese voorkeur, zoals die welke

zijn ontwikkeld in het kader van de huidige EU-defensie-instrumenten en die in voorkomend geval betrekking hebben op subsidiabiliteit, eigendoms- en zeggenschapsvereisten, voorzieningszekerheid en bescherming van gevoelige informatie, die moeten worden toegepast op defensiegerelateerde financiering in het kader van het Europees Fonds voor concurrentievermogen en op alle via NRPP's ondersteunde defensiegerelateerde investeringen; wijst erop dat dergelijke criteria tot uitdrukking moeten komen in de sectorale basishandelingen om rechtszekerheid en democratische verantwoordingsplicht te waarborgen;

Amendement 22

Ontwerpresolutie
Paragraaf 20 sexies (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	20 sexies. merkt op dat door de in sneltempo toenemende veiligheids- en defensiebehoeften van de Unie in korte tijd zeer aanzienlijke bedragen aan publieke en particuliere financiering worden gemobiliseerd, wat politiek en budgettair toezicht en strenge verantwoordingsnormen vereist; verzoekt de Commissie en de lidstaten om het risico in te perken dat de EU-middelen voor defensie worden misbruikt via de overdracht van strategische defensiemiddelen aan particuliere actoren die nauwe banden hebben met autoritaire regimes; wijst erop dat dat risico bijzonder groot is wanneer er aanhoudende bezorgdheid bestaat over de rechtsstaat, en dat corruptie, belangenconflicten of gekaapte aanbestedingen niet alleen de EU-begroting in gevaar brengen, maar ook de werkelijke defensievermogens van

de Unie ondermijnen, haar geloofwaardigheid aantasten en uiteindelijk haar strategische autonomie in gevaar kunnen brengen;

Amendement 23

Ontwerpresolutie
Paragraaf 20 septies (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	20 septies. benadrukt dat militaire mobiliteit een prioriteit moet blijven; benadrukt dat het belangrijk is de Connecting Europe Facility in stand te houden als belangrijkste bron van robuuste financiering voor militaire mobiliteit, en is ingenomen met het voorstel voor een hogere begroting daarvoor; merkt echter op dat de voorgestelde verhoging ver achterblijft bij de geraamde behoefte van 100 miljard EUR om de doelstellingen van de Commissie te verwezenlijken en efficiënte militaire mobiliteit tot stand te brengen, met inbegrip van een "militair Schengen", dat van cruciaal belang is voor de verdediging van Europa en voor het versterken van de veiligheid en veerkracht van de Unie en de interoperabiliteit met de NAVO; wijst op het belang van duurzame, toereikende en voorspelbare investeringen in strategische vervoersinfrastructuur voor tweeërlei gebruik langs corridors voor militaire mobiliteit, wat een positief effect heeft op de territoriale cohesie, een evenwichtige regionale ontwikkeling en de doeltreffende werking van de eengemaakte markt; wijst erop dat bij investeringen in militaire mobiliteit voorrang moet worden verleend aan projecten voor tweeërlei gebruik die ook de civiele veerkracht versterken, met name klimaatbestendige vervoerscorridors; onderstreept dat de

connectiviteit tussen Oekraïne, Moldavië en de EU-lidstaten dringend moet worden versterkt;

Amendement 24

Ontwerpresolutie
Paragraaf 20 octies (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	20 octies. benadrukt dat in de context van het MFK 2028-2034 toereikende en voorspelbare investeringen op EU-niveau van essentieel belang zijn om de strijdkrachten van de lidstaten een hoogwaardige militaire voorsprong te geven, in het bijzonder waar het gaat om onbemande luchtvaartuigen (UAS) en UAS-afweervermogens; benadrukt dat investeringen op EU-niveau moeten worden gesteund die niet zozeer gericht zijn op het aanleggen van een voorraad complete systemen, maar op het aanleggen van een voorraad kritieke dronecomponenten en grondstoffen, die een dergelijke voorraad onderdelen voor kmo's en partners als Oekraïne toegankelijk maken en die deze inspanningen integreren in een bredere strategie om strategische afhankelijkheden in toeleveringsketens te verminderen; onderstreept de toegevoegde waarde van steun aan regionale productiecentra voor drones en technologische centra in de hele Unie die, voor zover relevant, moeten worden gekoppeld aan logistieke knooppunten voor tweeërlei gebruik die zijn aangesloten op het trans-Europees vervoersnetwerk, waardoor de mobiliteit, veerkracht en afschrikking ten aanzien van hybride dreigingen worden versterkt; dringt tot slot aan op duurzame investeringen in personele middelen, vaardigheden en een productiebasis voor UAS in Europa, en op het in overleg met

de NAVO afstemmen van normen en interoperabiliteitsbehoeften, waarmee innovatie, concurrentievermogen en voor de lange termijn industriële veerkracht in de hele Unie worden bevorderd;

Amendement 25

Ontwerpresolutie
Paragraaf 20 nonies (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	20 nonies. benadrukt hoe belangrijk het is de civiele paraatheid te versterken als kernelement van de veerkracht van de Unie bij veiligheidscrises, hybride dreigingen en natuurrampen of door de mens veroorzaakte rampen, zoals aangegeven in het Niinistö-verslag; wijst erop dat de coördinatie tussen civiele en militaire actoren moet worden verbeterd en pleit voor een speciale begroting voor de organisatie van regelmatige gezamenlijke oefeningen en simulaties op EU-niveau; wijst op het belang van EU-financiering ten behoeve van de bescherming en veerkracht van kritieke infrastructuur door middel van een gecoördineerde civiel-militaire aanpak; pleit voor specifieke steun om de veiligheid, connectiviteit en economische vitaliteit in alle regio's te verbeteren, met name in die regio's die het sterkst blootstaan aan de gevolgen van de Russische aanvalsoorlog;

Amendement 26

Ontwerpresolutie
Paragraaf 21

Ontwerpresolutie	*Amendement*
21. stelt vast dat aan rubriek 3 "Europa in de wereld" in het MFK 2028-2034 een	21. stelt vast dat aan rubriek 3 "Europa in de wereld" in het MFK 2028-2034 een

bedrag van 190 miljard EUR in prijzen van 2025 is toegewezen, wat neerkomt op een aanzienlijke stijging tegenover de 121,5 miljard EUR voor de huidige periode, terwijl het aandeel van 10 % van het totale MFK behouden blijft; beschouwt deze versterking van 68,5 miljard EUR als positief, aangezien de Unie zo haar vastberadenheid toont om haar rol te versterken als mondiale speler in een steeds complexere geopolitieke omgeving; uit echter zijn bezorgdheid over het feit dat dit financieringsniveau ontoereikend blijft gezien de omvang van de uitdagingen op wereldvlak, waaronder de ontwikkelingsbehoeften, humanitaire crises en de noodzaak om Oekraïne en andere partners te ondersteunen; dringt aan op de nodige middelen om de procedures voor uitbreiding en toetreding te ondersteunen; waarschuwt dat de samenvoeging van programma's ***opnieuw zou kunnen leiden tot een verzwakking van*** het parlementaire toezicht ***en de parlementaire betrokkenheid en een verminderde*** zichtbaarheid van financiering voor specifieke prioriteiten, zoals het geval was bij NDICI — Europa in de wereld; dringt erop aan dat voor de pijlers duidelijke en afzonderlijke begrotingslijnen worden behouden om de transparantie van de toewijzingen te waarborgen; herinnert aan zijn standpunt dat de op behoeften gebaseerde aard van humanitaire hulp specifieke financiering vereist die wordt verstrekt via een op zichzelf staand uitgavenprogramma en een specifieke nomenclatuur, en onderstreept dat een doeltreffende verstrekking van humanitaire hulp afhankelijk is van voorspelbaarheid door middel van een toereikende jaarlijkse basistoewijzing;

bedrag van 190 miljard EUR in prijzen van 2025 is toegewezen, wat neerkomt op een aanzienlijke stijging tegenover de 121,5 miljard EUR voor de huidige periode, terwijl het aandeel van 10 % van het totale MFK behouden blijft; beschouwt deze versterking van 68,5 miljard EUR als positief, aangezien de Unie zo haar vastberadenheid toont om haar rol te versterken als mondiale speler in een steeds complexere geopolitieke omgeving; uit echter zijn bezorgdheid over het feit dat dit financieringsniveau ontoereikend blijft gezien ***de rol van de Unie op het gebied van externe crisisbeheersing en externe veiligheid en*** de omvang van de uitdagingen op wereldvlak, waaronder de ontwikkelingsbehoeften, humanitaire crises en de noodzaak om Oekraïne en andere partners te ondersteunen; dringt aan op de nodige middelen om de procedures voor uitbreiding en toetreding te ondersteunen; waarschuwt dat de samenvoeging van programma's ***geen afbreuk mag doen aan*** het parlementaire toezicht***, de transparantie of de*** zichtbaarheid van financiering voor specifieke prioriteiten, met inbegrip van GVDB-gerelateerde acties, zoals het geval was bij NDICI — Europa in de wereld; dringt erop aan dat voor de pijlers duidelijke en afzonderlijke begrotingslijnen worden behouden om de transparantie van de toewijzingen te waarborgen; herinnert aan zijn standpunt dat de op behoeften gebaseerde aard van humanitaire hulp specifieke financiering vereist die wordt verstrekt via een op zichzelf staand uitgavenprogramma en een specifieke nomenclatuur, en onderstreept dat een doeltreffende verstrekking van humanitaire hulp afhankelijk is van voorspelbaarheid door middel van een toereikende jaarlijkse basistoewijzing; ***wijst erop dat financiering uit rubriek 3 systematischer moet bijdragen tot de versterking van de veiligheid, de veerkracht en zowel de civiele bescherming als de defensiegerelateerde***

vermogens van kandidaat-lidstaten en potentiële kandidaat-lidstaten, als integraal onderdeel van het bredere veiligheids- en stabiliteitskader van de Unie;

Amendement 27

Ontwerpresolutie
Paragraaf 21 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	21 bis. benadrukt dat civiele GVDB-missies van strategisch belang zijn voor de Unie; merkt op dat deze missies weliswaar vaak beperkt in omvang zijn, maar worden ingezet in strategisch belangrijke omgevingen en zorgen voor een duurzame aanwezigheid van de EU ter plaatse; wijst erop dat die aanwezigheid mede bijdraagt tot situationeel bewustzijn, stabiliteit en veerkracht, en de veiligheidsbelangen en doelstellingen van het externe optreden van de Unie en die van onze partners ondersteunt; pleit derhalve voor een passende verhoging van het GBVB/GVDB-budget middels gerichte aanpassingen van de financiering voor het extern optreden, en voor het behoud van duidelijk te onderscheiden GVDB-missielijnen in de begrotingsnomenclatuur, teneinde de controlerol van het Parlement te versterken en de Unie beter in staat te stellen om die missies in te zetten, te ondersteunen en zo nodig op te schalen;

Amendement 28

Ontwerpresolutie
Paragraaf 21 ter (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*

	21 ter. herhaalt zijn oproep voor de opzet van een systeem voor een stroom van inlichtingen van de lidstaten naar de Europese Dienst voor extern optreden (EDEO) over buitenlandse en veiligheidskwesties die zich buiten de Unie voordoen; dringt in dit verband aan op een versterking van het Inlichtingen- en situatiecentrum van de EU, het crisisresponscentrum van de EDEO en het Satellietcentrum (SatCen) door hun personele bezetting, financiële middelen en capaciteiten uit te breiden; dringt erop aan de veiligheidsprotocollen voor de diensten die met inlichtingen en/of gevoelige informatie werken te verbeteren;

Amendement 29

Ontwerpresolutie
Paragraaf 26

Ontwerpresolutie	*Amendement*
26. merkt op dat de Commissie 88 miljard EUR voorstelt voor de reserve voor Oekraïne in het kader van de MFK-verordening, ter financiering van pretoetredingssteun en inspanningen voor herstel en wederopbouw; is van mening dat met dit bedrag uitgebreide steun kan worden geboden; merkt echter op dat indien het conflict aanhoudt, deze toewijzing niet zou volstaan om aan de behoeften van Oekraïne te voldoen; dringt aan op een verhoging en vervroegde inzetting van de reserve om te voorzien in extra steun voor Oekraïne;	26. merkt op dat de Commissie 88 miljard EUR voorstelt voor de reserve voor Oekraïne in het kader van de MFK-verordening, ter financiering van pretoetredingssteun en inspanningen voor herstel en wederopbouw; is van mening dat met dit bedrag uitgebreide steun kan worden geboden; merkt echter op dat indien het conflict aanhoudt, deze toewijzing niet zou volstaan om aan de behoeften van Oekraïne te voldoen; dringt aan op een verhoging en vervroegde inzetting van de reserve om te voorzien in extra steun voor Oekraïne; ***wijst met bezorgdheid op het ontbreken van een specifiek budget ter ondersteuning van de behoeften van Oekraïne op het gebied van zijn militaire vermogens voor het geval de oorlog zou voortduren na 2027, wanneer de steunlening voor Oekraïne ten belope van 60 miljard EUR opraakt; wijst erop dat deze steun voorspelbaar moet zijn,***

	moet worden gefrontload en in verhouding tot de behoeften moet staan, teneinde de veerkracht, het herstel en de wederopbouw van Oekraïne te ondersteunen en herhaalde ad-hoconderhandelingen tijdens noodsituaties te vermijden; is van mening dat de mobilisatie, herschikking of versterking van de financiering met betrekking tot Oekraïne onderworpen moet blijven aan parlementaire controle en moet worden uitgevoerd via duidelijk identificeerbare begrotingslijnen;

Amendement 30

Ontwerpresolutie
Paragraaf 26 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	26 bis. verzoekt de Commissie en de Raad om in hun plannen voor de operationalisatie van artikel 42, lid 7, VEU te voorzien in een noodmechanisme waardoor het mogelijk wordt om binnen het MFK steun te verlenen aan de transitie van het Europese bedrijfsleven naar een oorlogsproductiecapaciteit in het geval van een gewapende aanval door een land;

Amendement 31

Ontwerpresolutie
Paragraaf 30

Ontwerpresolutie	*Amendement*
30. neemt nota van de toelichting van de Commissie dat ze met haar voorstellen wil streven naar meer flexibiliteit en vereenvoudiging in het volgende MFK; herinnert eraan dat het Parlement consequent heeft gepleit voor vereenvoudiging ten voordele van de	30. neemt nota van de toelichting van de Commissie dat ze met haar voorstellen wil streven naar meer flexibiliteit en vereenvoudiging in het volgende MFK; herinnert eraan dat het Parlement consequent heeft gepleit voor vereenvoudiging ten voordele van de

eindbegunstigden; is zich bewust van de behoefte aan flexibiliteit, maar verwerpt ten stelligste elke aanpak waarbij transparantie onder het mom van efficiëntie wordt opgeofferd; betreurt dat de vereenvoudigingsvoorstellen van de Commissie in de eerste plaats een positieve uitwerking hebben op haar eigen processen en niet zozeer voordelen opleveren voor de eindbegunstigden, waardoor het democratisch tekort in de Unie nog groter wordt; benadrukt dat vereenvoudiging geen negatieve gevolgen mag hebben voor de kwaliteit van de programma's en de democratische verantwoordingsplicht; benadrukt dat het Parlement alle transparantiemechanismen zal voorstellen die nodig zijn om zijn rol als verdediger van de belangen van de burger te vervullen; waarschuwt dat flexibiliteit zonder transparantie, zou leiden tot een groter gebrek aan democratische verantwoording en het vertrouwen van burgers in de EU zou ondermijnen;	eindbegunstigden; is zich bewust van de behoefte aan flexibiliteit, maar verwerpt ten stelligste elke aanpak waarbij transparantie onder het mom van efficiëntie wordt opgeofferd; betreurt dat de vereenvoudigingsvoorstellen van de Commissie in de eerste plaats een positieve uitwerking hebben op haar eigen processen en niet zozeer voordelen opleveren voor de eindbegunstigden, waardoor het democratisch tekort in de Unie nog groter wordt; benadrukt dat vereenvoudiging geen negatieve gevolgen mag hebben voor de kwaliteit van de programma's en de democratische verantwoordingsplicht; benadrukt dat het Parlement alle transparantiemechanismen zal voorstellen die nodig zijn om zijn rol als verdediger van de belangen van de burger te vervullen; waarschuwt dat flexibiliteit zonder transparantie, zou leiden tot een groter gebrek aan democratische verantwoording en het vertrouwen van burgers in de EU zou ondermijnen; ***wijst op het belang van tijdige, transparante en toegankelijke informatie over de mobilisatie en het gebruik van speciale instrumenten, teneinde een doeltreffende parlementaire controle en publieke verantwoording te waarborgen;***

Amendement 32

Ontwerpresolutie
Paragraaf 33

Ontwerpresolutie	*Amendement*
33. neemt nota van de door de Commissie voorgestelde algemene structuur op basis van vier MFK-rubrieken, tegenover de zeven rubrieken in het huidige MFK; stelt met bezorgdheid vast dat de Commissie voorstelt het aantal EU-programma's te verminderen van 60 naar 19, wat onduidelijkheid creëert in verband met de doelstellingen en de	33. neemt nota van de door de Commissie voorgestelde algemene structuur op basis van vier MFK-rubrieken, tegenover de zeven rubrieken in het huidige MFK; stelt met bezorgdheid vast dat de Commissie voorstelt het aantal EU-programma's te verminderen van 60 naar 19, wat onduidelijkheid creëert in verband met de doelstellingen en de

begrotingsnomenclatuur; benadrukt dat het standpunt van het Parlement over de structuur van deze nieuwe programma's van het MFK zal worden bepaald tijdens de medebeslissingsprocedure voor de desbetreffende sectorale wetgevingshandelingen; houdt vol dat in de voorgestelde begrotingsnomenclatuur de specifieke doelstellingen van elk programma moeten worden weergegeven, om transparantie en verantwoordingsplicht te waarborgen en de begrotingsautoriteit de informatie te verstrekken die nodig is om de jaarlijkse begroting vast te stellen en toezicht te houden op de uitvoering ervan;	begrotingsnomenclatuur***; is van mening dat de begrotingslijnen op strategische gebieden zoals defensie voldoende gedifferentieerd moeten zijn om te voorkomen dat doelstellingen met betrekking tot de defensie-industrie met niet-defensiedoelstellingen worden vermengd binnen één begrotingslijn, teneinde de transparantie, voorspelbaarheid en democratische verantwoordingsplicht te waarborgen***; benadrukt dat het standpunt van het Parlement over de structuur van deze nieuwe programma's van het MFK zal worden bepaald tijdens de medebeslissingsprocedure voor de desbetreffende sectorale wetgevingshandelingen; houdt vol dat in de voorgestelde begrotingsnomenclatuur de specifieke doelstellingen van elk programma moeten worden weergegeven, om transparantie en verantwoordingsplicht te waarborgen en de begrotingsautoriteit de informatie te verstrekken die nodig is om de jaarlijkse begroting vast te stellen en toezicht te houden op de uitvoering ervan;

Amendement 33

Ontwerpresolutie
Paragraaf 37 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	37 bis. benadrukt dat de industriële defensiegereedheid en de toeleveringsketens met betrekking tot defensievermogens zeer stabiele financiering en zichtbaarheid op lange termijn vereisen; dringt er derhalve op aan in de basishandeling en de begrotingsnomenclatuur te zorgen voor voorspelbare minimumtoewijzingen voor doelstellingen met betrekking tot de defensie-industrie, en herprogrammeringen naar behoren te motiveren, transparant zijn en aan

	verscherpt toezicht worden onderworpen; verzoekt de Commissie over te gaan tot voorafgaande kennisgevingen en elke overdracht die duidelijk omschreven defensiegerelateerde begrotingslijnen betreft, beter te motiveren;

Amendement 34

Ontwerpresolutie
Paragraaf 39

Ontwerpresolutie	*Amendement*
39. herhaalt zijn oproep voor een versterkt investeringspartnerschap met de EIB-groep om het hefboomeffect van de EU-begroting te benutten, particuliere investeringen te mobiliseren en de risico's te verminderen op belangrijke beleidsterreinen zoals klimaat, concurrentievermogen en innovatie, defensie en de externe dimensie;	39. herhaalt zijn oproep voor een versterkt investeringspartnerschap met de EIB-groep om het hefboomeffect van de EU-begroting te benutten, particuliere investeringen te mobiliseren en de risico's te verminderen op belangrijke beleidsterreinen ***voor de strategische autonomie van de EU*** zoals klimaat, concurrentievermogen en innovatie, defensie en de externe dimensie; ***dringt erop aan dat alle defensiegerelateerde steun in het kader van dit partnerschap voldoet aan subsidiabiliteitsbeginselen en waarborgen die gelijkwaardig zijn aan die welke voor de huidige EU-defensie-instrumenten gelden;***

Wijziging 35

Voorstel voor een verordening
Bijlage III 04 02 04 (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Wijziging*
	04 02 04 bis Veerkracht
	04 02 04 ter Defensie-industrie
	04 02 04 quater Ruimtevaart

Wijziging 36

Voorstel voor een Interinstitutioneel Akkoord
Deel 3 – afdeling C – punt 22

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Wijziging*
22. Het totale bedrag van de beleidsuitgaven van het GBVB wordt volledig in een begrotingshoofdstuk opgenomen, met als titel GBVB. Dat bedrag voorziet in de voorspelbare reële behoeften, zoals geraamd bij de opstelling van de ontwerpbegroting, op basis van jaarlijks door de hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid (de hoge vertegenwoordiger) gemaakte prognoses. Er wordt voorzien in een redelijke marge ter dekking van onvoorziene acties. Er mogen geen middelen in een reserve worden opgenomen.	22. Het totale bedrag van de beleidsuitgaven van het GBVB***, waarin het gemeenschappelijk veiligheids- en defensiebeleid als integraal onderdeel is opgenomen,*** wordt volledig in een begrotingshoofdstuk opgenomen, met als titel GBVB. Dat bedrag voorziet in de voorspelbare reële behoeften, zoals geraamd bij de opstelling van de ontwerpbegroting, op basis van jaarlijks door de hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid (de hoge vertegenwoordiger) gemaakte prognoses. Er wordt voorzien in een redelijke marge ter dekking van onvoorziene acties. Er mogen geen middelen in een reserve worden opgenomen.

Wijziging 37

Voorstel voor een Interinstitutioneel Akkoord
Deel 3 – afdeling C – punt 24

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Wijziging*
24. De hoge vertegenwoordiger raadpleegt het Europees Parlement jaarlijks over een uiterlijk op 15 juni van het betrokken jaar te verstrekken toekomstgericht document dat de voornaamste aspecten en de fundamentele keuzen van het GBVB behelst, met inbegrip van de financiële gevolgen ervan voor de algemene begroting van de Unie, een beoordeling van de in jaar n-1 gestarte maatregelen, alsmede een beoordeling van de coördinatie tussen en de complementariteit van het GBVB en andere externe financiële instrumenten van	24. De hoge vertegenwoordiger raadpleegt het Europees Parlement jaarlijks over een uiterlijk op 15 juni van het betrokken jaar te verstrekken toekomstgericht document dat de voornaamste aspecten en de fundamentele keuzen van het GBVB behelst, met inbegrip van de financiële gevolgen ervan voor de algemene begroting van de Unie, een beoordeling van de in jaar n-1 gestarte maatregelen, alsmede een beoordeling van de coördinatie tussen en de complementariteit van het GBVB en andere externe financiële instrumenten van

de Unie. Bovendien houdt de hoge vertegenwoordiger het Europees Parlement regelmatig op de hoogte door middel van gezamenlijke overlegvergaderingen die ten minste drie keer per jaar in het kader van de gewone politieke dialoog over het GBVB plaatsvinden ***en*** die elk jaar uiterlijk op 30 november worden overeengekomen. Over de deelname aan die vergaderingen wordt om beurten besloten door het Europees Parlement en door de Raad, rekening houdend met de doelstelling en de aard van de tijdens die vergaderingen uit te wisselen informatie.

De Commissie wordt uitgenodigd om aan deze vergaderingen deel te nemen.

Wanneer de Raad een besluit op GBVB-gebied vaststelt dat uitgaven meebrengt, legt de hoge vertegenwoordiger het Europees Parlement onmiddellijk en in elk geval binnen dertig dagen daarna een schatting van de geraamde kosten (financieel memorandum) voor, met name de kosten inzake tijdsduur, personeel, gebruik van gebouwen en andere infrastructuur, vervoermiddelen, opleidingsvereisten en veiligheidsregelingen.

De Commissie licht het Europees Parlement en de Raad eenmaal per kwartaal in over de uitvoering van de GBVB-acties en over de financiële prognoses voor de rest van het begrotingsjaar.

de Unie. Bovendien houdt de hoge vertegenwoordiger het Europees Parlement regelmatig op de hoogte door middel van gezamenlijke overlegvergaderingen die ten minste drie keer per jaar in het kader van de gewone politieke dialoog over het GBVB plaatsvinden***,*** die elk jaar uiterlijk op 30 november ***moet*** worden overeengekomen. Over de deelname aan die vergaderingen wordt om beurten besloten door het Europees Parlement en door de Raad, rekening houdend met de doelstelling en de aard van de tijdens die vergaderingen uit te wisselen informatie.

De Commissie wordt uitgenodigd om aan deze vergaderingen deel te nemen.

Wanneer de Raad een besluit op GBVB-gebied vaststelt dat uitgaven meebrengt, legt de hoge vertegenwoordiger het Europees Parlement onmiddellijk en in elk geval binnen dertig dagen daarna een schatting van de geraamde kosten (financieel memorandum) voor, met name de kosten inzake tijdsduur, personeel, gebruik van gebouwen en andere infrastructuur, vervoermiddelen, opleidingsvereisten en veiligheidsregelingen.

De Commissie licht het Europees Parlement en de Raad eenmaal per kwartaal in over de uitvoering van de GBVB-acties en over de financiële prognoses voor de rest van het begrotingsjaar.

BIJLAGE: BEKENDMAKING VAN INPUT

De voorzitter als rapporteur voor advies verklaart onder haar exclusieve verantwoordelijkheid geen input in het advies te hebben opgenomen van belangenvertegenwoordigers die binnen het toepassingsgebied van het Interinstitutioneel Akkoord over een verplicht transparantieregister[1] vallen of van vertegenwoordigers van overheidsinstanties van derde landen, met inbegrip van hun diplomatieke vertegenwoordigingen en ambassades, die overeenkomstig artikel 8 van bijlage I bij het Reglement in deze bijlage moeten worden vermeld.

[1] Interinstitutioneel Akkoord van 20 mei 2021 tussen het Europees Parlement, de Raad van de Europese Unie en de Europese Commissie over een verplicht transparantieregister (PB L 207 van 11.6.2021, blz. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2021/611/oj).

PROCEDURE VAN DE ADVISERENDE COMMISSIE

Titel	Interim-verslag over het voorstel voor het meerjarig financieel kader voor de jaren 2028-2034
Document- en procedurenummers	2025/0571R(APP)
Bevoegde commissie Datum bekendmaking	BUDG 13.11.2025
Advies uitgebracht door Datum bekendmaking	SEDE 13.11.2025
Rapporteur voor advies Datum benoeming	Marie-Agnes Strack-Zimmermann 5.11.2025
Datum goedkeuring	24.2.2026
Uitslag eindstemming	+: 28 –: 7 0: 2

HOOFDELIJKE EINDSTEMMING IN DE ADVISERENDE COMMISSIE

28	+
ECR	Reinis Pozņaks, Alexandr Vondra
PPE	Wouter Beke, Michael Gahler, Christophe Gomart, Niclas Herbst, Rasa Juknevičienė, Andrey Novakov, Nicolás Pascual de la Parte, Alice Teodorescu Måwe, Matej Tonin, Isabel Wiseler-Lima
Renew	Petras Auštrevičius, Nathalie Loiseau, Marjan Šarec, Marie-Agnes Strack-Zimmermann, Hilde Vautmans
S&D	Lucia Annunziata, José Cepeda, Tobias Cremer, Andi Cristea, Sandra Gómez López, Costas Mavrides, Ana Catarina Mendes
The Left	Merja Kyllönen
Verts/ALE	Hannah Neumann, Villy Søvndal, Mārtiņš Staķis

7	–
ESN	Hans Neuhoff
NI	Kostas Papadakis
PfE	Rachel Blom, Jaroslava Pokorná Jermanová, Pierre-Romain Thionnet
The Left	Marc Botenga, Özlem Demirel

2	0
ECR	Michał Dworczyk, Alberico Gambino

Verklaring van de gebruikte tekens:
+ : voor
– : tegen
0 : onthouding(en)

25.2.2026

ADVIES VAN DE COMMISSIE ONTWIKKELINGSSAMENWERKING

aan de Begrotingscommissie

inzake het interim-verslag over het voorstel voor het meerjarig financieel kader voor de jaren 2028-2034
(COM(2025)0571 – C10-0000/2025 – 2025/0571R(APP))

Rapporteur voor advies: Niels Geuking

PA_Consent_Interim

ADVIES

De Commissie ontwikkelingssamenwerking dient bij de bevoegde Begrotingscommissie het volgende in:

Amendement 1

Ontwerpresolutie
Visum 6 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	– gezien de tijdens het forum op hoog niveau in Busan vastgestelde beginselen inzake doeltreffende ontwikkelingshulp die voortbouwen op de beginselen inzake de doeltreffendheid van de hulp in de Verklaring van Parijs over de doeltreffendheid van ontwikkelingshulp (2005) en de Actieagenda van Accra (2008),

Amendement 2

Ontwerpresolutie
Visum 6 ter (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*

	– gezien de Recommendation on Terms and Conditions of Aid, die op 28 februari 1978 werd vastgesteld door de Commissie voor ontwikkelingsbijstand van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling,

Amendement 3

Ontwerpresolutie
Overweging E bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	E bis. overwegende dat door het veranderende geopolitieke landschap, met inbegrip van ontwikkelingen in verband met Rusland en China, concurrerende ontwikkelingsbelangen en de afname van financiering door traditionele donoren, zoals het Amerikaans Bureau voor Internationale Ontwikkeling (USAID) en sommige EU-lidstaten, de noodzaak voor de EU is toegenomen om het geostrategische potentieel van haar optreden als betrouwbare mondiale partner te benutten, onder meer door middel van ontwikkelingssamenwerking en humanitaire hulp, om inclusieve groei in partnerlanden te bevorderen en vorderingen te maken bij de verwezenlijking van de duurzameontwikkelingsdoelstellingen (SDG's); overwegende dat de EU-actoren op het gebied van buitenlandse aangelegenheden, veiligheid en ontwikkeling hiervoor hun acties beter moeten coördineren;

Amendement 4

Ontwerpresolutie
Overweging E ter (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*

E ter. overwegende dat voldoende flexibiliteit nodig is om op doeltreffende wijze te kunnen reageren op onvoorziene crisissituaties, maar dat deze niet ten koste mag gaan van het democratisch toezicht op of de democratische controle, voorspelbaarheid, transparantie of integriteit van de officiële ontwikkelingshulp (ODA); overwegende dat duidelijke grenzen en de volledige betrokkenheid van het Parlement als medewetgever op het gebied van begroting vereist zijn voor elke substantiële herschikking binnen het MFK, met name als het gaat om externe financiering;

Amendement 5

Ontwerpresolutie
Overweging E quater (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	E quater. overwegende dat de EU zich ten doel heeft gesteld om gezamenlijk 0,7 % van haar bruto nationaal inkomen (bni) aan officiële ontwikkelingshulp te besteden; overwegende dat de EU en haar lidstaten samen wereldwijd de grootste verstrekker van officiële ontwikkelingshulp zijn en in 2022 en 2023 goed waren voor 42 % van de mondiale officiële ontwikkelingshulp; overwegende dat zij in 2025 ongeveer 38,7 % van de humanitaire hulp in de wereld hebben geleverd; overwegende dat de rol van de EU als geloofwaardige mondiale ontwikkelingspartner vereist dat de toewijzing van financiële middelen op de eerder vastgestelde doelstellingen wordt afgestemd; overwegende dat de Europese Rekenkamer in Advies 03/2024 over de evaluatie door de Commissie van de garantie voor extern optreden vaststelde dat er onvoldoende bewijs is dat aantoont dat de huidige uitgaven in het kader van het Europees Fonds voor duurzame

ontwikkeling+ (EFDO+) bijdragen tot de doelstellingen van de verordening betreffende NDICI — Europa in de wereld[1 bis], met name het uitbannen van armoede, en wees op de ontoereikende staving van het bedrag van de gemobiliseerde particuliere financiering;

---

*[1 bis] **Verordening (EU) 2021/947 van het Europees Parlement en de Raad van 9 juni 2021 tot vaststelling van het instrument voor nabuurschapsbeleid, ontwikkeling en internationale samenwerking — Europa in de wereld, tot wijziging en intrekking van Besluit nr. 466/2014/EU van het Europees Parlement en de Raad en tot intrekking van Verordening (EU) 2017/1601 van het Europees Parlement en de Raad en Verordening (EG, Euratom) nr. 480/2009 van de Raad (PB L 209 van 14.6.2021, blz. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/947/oj).***

Amendement 6

Ontwerpresolutie
Overweging E quinquies (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	E quinquies. overwegende dat de herziening van het MFK en het gebrek aan middelen hebben geresulteerd in een verlaging met 348 miljoen EUR van de financiële middelen voor Afrika ten zuiden van de Sahara, hoewel in artikel 6, lid 2, punt a), van de verordening betreffende NDICI — Europa in de wereld een minimumbedrag voor de financiële middelen voor Afrika ten zuiden van de Sahara is vastgelegd, dat momenteel niet wordt gehaald;

Amendement 7

Ontwerpresolutie
Overweging E sexies (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	E sexies. overwegende dat het in de herziene structuur van het nieuwe MFK ontbreekt aan een specifiek programma en specifieke, toegewezen begrotingsmiddelen voor de mensenrechten, democratie, goed bestuur en de rechtsstaat, waardoor bezorgdheid ontstaat over onderfinanciering, een gebrek aan voorspelbaarheid en de uitholling van thematische prioriteiten;

Amendement 8

Ontwerpresolutie
Overweging E septies (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	E septies. overwegende dat de evaluatie van de externe financieringsinstrumenten van de EU de centrale rol van het maatschappelijk middenveld binnen NDICI — Europa in de wereld bevestigt en maatschappelijke organisaties erkent als belangrijke partners in kwetsbare contexten, omdat zij erin slagen lokale gemeenschappen te bereiken en hun betrokkenheid bij ontwikkeling te bevorderen;

Amendement 9

Ontwerpresolutie
Overweging E octies (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	E octies. overwegende dat de evaluatie van de externe

	financieringsinstrumenten van de EU ook de belangrijke rol van programmering bevestigt om gedeelde prioriteiten vast te stellen en een strategisch samenwerkingskader voor de middellange termijn tot stand te brengen, zodat partnerlanden enige voorspelbaarheid wordt geboden;

Amendement 10

Ontwerpresolutie
Paragraaf 1

Ontwerpresolutie	*Amendement*
1. dringt erop aan dat het MFK voor de jaren 2028-2034 wordt vastgesteld op 1,27 % van het bruto nationaal inkomen (bni) van de EU, exclusief terugbetalingen in het kader van NextGenerationEU (NGEU), om ervoor te zorgen dat de Unie haar politieke prioriteiten en strategische doelstellingen kan verwezenlijken en kan inspelen op nieuwe behoeften; is van mening dat de schuldaflossing in het kader van NGEU, die goed is voor nog eens 0,11 % van het bni, binnen de toekomstige MFK-architectuur afzonderlijk van de financiering voor EU-programma's moet worden behandeld, om ervoor te zorgen dat de beschikbare middelen voor deze programma's ongewijzigd blijven, waardoor het totaal op 1,38 % van het bni van de EU komt; benadrukt dat dit niveau het absolute minimum is om de Unie in staat te stellen grote uitdagingen aan te pakken, zoals de terugkeer van grootschalige oorlog in de onmiddellijke nabijheid van de Unie, de zeer uitdagende economische en sociale context, het tekort aan concurrentievermogen en de verergering van de klimaatcrisis en het biodiversiteitsverlies;	1. dringt erop aan dat het MFK voor de jaren 2028-2034 wordt vastgesteld op 1,27 % van het bruto nationaal inkomen (bni) van de EU, exclusief terugbetalingen in het kader van NextGenerationEU (NGEU), om ervoor te zorgen dat de Unie haar politieke prioriteiten en strategische doelstellingen kan verwezenlijken en kan inspelen op nieuwe behoeften; is van mening dat de schuldaflossing in het kader van NGEU, die goed is voor nog eens 0,11 % van het bni, binnen de toekomstige MFK-architectuur afzonderlijk van de financiering voor EU-programma's moet worden behandeld, om ervoor te zorgen dat de beschikbare middelen voor deze programma's ongewijzigd blijven, waardoor het totaal op 1,38 % van het bni van de EU komt; benadrukt dat dit niveau het absolute minimum is om de Unie in staat te stellen grote uitdagingen aan te pakken, zoals de terugkeer van grootschalige oorlog in de onmiddellijke nabijheid van de Unie, de zeer uitdagende economische en sociale context, het tekort aan concurrentievermogen en de verergering van de klimaatcrisis en het biodiversiteitsverlies***, waardoor de wereldwijde kwetsbaarheid toeneemt***;

Amendement 11

Ontwerpresolutie
Paragraaf 5

Ontwerpresolutie	*Amendement*
5. is ingenomen met de versterking van het instrument ***voor nabuurschapsbeleid, ontwikkeling en internationale samenwerking (NDICI) –*** Europa in de wereld***, aangezien de Unie zo haar*** vastberadenheid ***toont*** om haar rol te versterken als mondiale speler in een steeds complexere geopolitieke omgeving; uit echter zijn bezorgdheid over het feit dat dit financieringsniveau ontoereikend blijft gezien de omvang van de uitdagingen op wereldvlak, waaronder de terugtrekking van de Verenigde Staten als mondiale beschermer van de vrede en veiligheid, de behoeften op het vlak van uitbreiding en ontwikkeling, de humanitaire crises en de noodzaak om Oekraïne en andere partners te ondersteunen; ***is gekant tegen de verzwakking van het parlementair toezicht en de parlementaire betrokkenheid, en tegen de verminderde zichtbaarheid van financiering voor specifieke prioriteiten die eigen zijn aan het ontwerp van NDICI, zoals het is voorgesteld door de Commissie***;	5. is ingenomen met de versterking van het instrument Europa in de wereld ***als een noodzakelijke stap voor een geloofwaardiger en strategischer extern optreden van de EU en als blijk van de*** vastberadenheid ***van de Unie*** om haar rol te versterken als mondiale speler in een steeds complexere geopolitieke omgeving***, en om extreme armoede uit te bannen en de toenemende ongelijkheid aan te pakken***; uit echter zijn bezorgdheid over het feit dat dit financieringsniveau ontoereikend blijft gezien de omvang van de uitdagingen op wereldvlak, waaronder de terugtrekking van de Verenigde Staten als mondiale beschermer van de vrede en veiligheid, de behoeften op het vlak van uitbreiding en ontwikkeling, de ***verslechterende*** humanitaire crises en de noodzaak om Oekraïne en andere partners te ondersteunen; ***benadrukt dat in deze context het voorgestelde financieringsniveau als een minimumbasisniveau moet worden beschouwd dat niet mag worden aangetast door verdere bezuinigingen of interne herschikkingen; vraagt dat Europa in de wereld een aandeel behoudt van minstens 10 % van het totale MFK, dat cruciaal is om de rol van de Unie als geloofwaardige mondiale speler veilig te stellen; spreekt zijn krachtige steun uit voor de totale omvang van het door het Parlement voorgestelde MFK, dat is vastgesteld op 1,27 % van het bni van de EU***;

Amendement 12

Ontwerpresolutie
Paragraaf 5 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	5 bis. neemt kennis van de grotere flexibiliteit van het voorgestelde instrument Europa in de wereld en dringt erop aan het opnieuw in evenwicht te brengen door middel van zinvolle verantwoordings- en rapportagemechanismen, die in het sectorale voorstel nader moeten worden gedefinieerd; is gekant tegen de verzwakking van het parlementair toezicht, die eigen is aan het ontwerp van Europa in de wereld zoals het door de Commissie is voorgesteld; onderstreept dat het extern optreden van de EU transparanter moet worden en dat de financiering voor specifieke prioriteiten zichtbaarder moet worden, dat er institutionele waarborgen moeten worden uitgevoerd en dat er specifieke uitgavendoelstellingen en minimale vastleggingen voor cruciale strategische investeringen moeten worden vastgesteld, teneinde te garanderen dat flexibiliteit niet ten koste gaat van strategische afstemming op lange termijn;

Amendement 13

Ontwerpresolutie
Paragraaf 5 ter (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	5 ter. onderstreept dat de opschorting van USAID-financiering en de bezuinigingen op de wereldwijde hulp door verschillende lidstaten langetermijngevolgen zullen hebben voor de ontwikkelingsagenda van de wereld en de verwezenlijking van de SDG's; stelt met bezorgdheid vast dat het ODA-streefcijfer wordt verlaagd van 93 % in het huidige instrument tot 90 % in de voorgestelde verordening; benadrukt dat

	de integriteit van de officiële ontwikkelingshulp moet worden gevrijwaard en verzet zich tegen de mogelijkheid om het streefcijfer door middel van een gedelegeerde handeling te wijzigen; vraagt om dringende maatregelen voor het aanpakken van de huidige tekortkomingen van de lidstaten bij het nakomen van internationale overeenkomsten en de collectieve toezeggingen van de EU om tegen 2030 0,7 % van het bni te besteden aan ODA en 0,2 % aan ODA voor de minst ontwikkelde landen (MOL's);

Amendement 14

Ontwerpresolutie
Paragraaf 5 quater (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	5 quater. dringt erop aan dat Europa in de wereld wordt verankerd in de Europese consensus inzake ontwikkeling en de Agenda 2030 voor duurzame ontwikkeling van de VN, en wijst nogmaals op de politieke inzet van de EU voor beleidscoherentie voor ontwikkeling;

Amendement 15

Ontwerpresolutie
Paragraaf 18

Ontwerpresolutie	*Amendement*
18. benadrukt dat het absoluut noodzakelijk is de Europese dimensie van de EU-begroting te behouden als fundamenteel instrument om gemeenschappelijke doelstellingen te verwezenlijken, de solidariteit van de Unie tot uitdrukking te brengen en te voorzien in Europese collectieve goederen; onderstreept dat de EU-begroting de	18. benadrukt dat het absoluut noodzakelijk is de Europese dimensie van de EU-begroting te behouden als fundamenteel instrument om gemeenschappelijke doelstellingen te verwezenlijken, de solidariteit van de Unie tot uitdrukking te brengen en te voorzien in Europese collectieve goederen; onderstreept dat de EU-begroting de

financiële basis moet blijven voor het verdiepen van de Europese integratie en het waarborgen van eerlijke concurrentie en gelijke kansen in alle lidstaten;

financiële basis moet blijven voor het verdiepen van de Europese integratie en het waarborgen van eerlijke concurrentie en gelijke kansen in alle lidstaten; ***dringt erop aan dat het Parlement een rol speelt bij de goedkeuring van en het toezicht op alle EU-programma's;***

Amendement 16

Ontwerpresolutie
Paragraaf 21

Ontwerpresolutie	*Amendement*
21. stelt vast dat aan rubriek 3 "Europa in de wereld" in het MFK 2028-2034 een bedrag van 190 miljard EUR in prijzen van 2025 is toegewezen, wat neerkomt op een ***aanzienlijke*** stijging tegenover de 121,5 miljard EUR voor de huidige periode, terwijl het aandeel van 10 % van het totale MFK behouden blijft; beschouwt deze versterking van 68,5 miljard EUR als positief, aangezien de Unie zo haar vastberadenheid toont om haar rol te versterken als mondiale speler in een steeds complexere geopolitieke omgeving; uit echter zijn bezorgdheid over het feit dat dit financieringsniveau ontoereikend blijft gezien de omvang van de uitdagingen op wereldvlak, waaronder de ontwikkelingsbehoeften, humanitaire crises en de noodzaak om Oekraïne en andere partners te ondersteunen; dringt aan op de nodige middelen om de procedures voor uitbreiding en toetreding te ondersteunen; waarschuwt dat de samenvoeging van programma's opnieuw zou kunnen leiden tot een verzwakking van het parlementaire toezicht en de parlementaire betrokkenheid en een verminderde zichtbaarheid van financiering voor specifieke prioriteiten, zoals het geval was bij NDICI – Europa in de wereld; dringt erop aan dat voor de pijlers ***duidelijke*** en afzonderlijke begrotingslijnen worden behouden om de	21. stelt vast dat aan rubriek 3 "Europa in de wereld" in het MFK 2028-2034 een bedrag van 190 miljard EUR in prijzen van 2025 is toegewezen, wat neerkomt op een stijging tegenover de 121,5 miljard EUR voor de huidige periode, terwijl het aandeel van 10 % van het totale MFK behouden blijft; beschouwt deze versterking van 68,5 miljard EUR als positief, aangezien de Unie zo haar vastberadenheid toont om haar rol te versterken als mondiale speler ***en betrouwbare partner*** in een steeds complexere geopolitieke omgeving; uit echter zijn bezorgdheid over het feit dat dit financieringsniveau ontoereikend blijft gezien de omvang van de uitdagingen op wereldvlak, waaronder de ***toenemende*** ontwikkelingsbehoeften ***en ongelijkheden***, humanitaire crises***, een ongekend aantal conflicten*** en de noodzaak om Oekraïne en andere partners te ondersteunen; dringt aan op de nodige middelen om de procedures voor uitbreiding en toetreding te ondersteunen; waarschuwt dat de samenvoeging van programma's opnieuw zou kunnen leiden tot een verzwakking van het parlementaire toezicht en de parlementaire betrokkenheid en een verminderde zichtbaarheid van financiering voor specifieke prioriteiten, zoals het geval was bij NDICI — Europa in de wereld; dringt erop aan dat voor de pijlers

transparantie van de toewijzingen te waarborgen; ***herinnert aan zijn standpunt dat de op behoeften gebaseerde aard van humanitaire hulp specifieke financiering vereist die wordt verstrekt via een op zichzelf staand uitgavenprogramma en een specifieke nomenclatuur, en onderstreept dat een doeltreffende verstrekking van humanitaire hulp afhankelijk is van voorspelbaarheid door middel van een toereikende jaarlijkse basistoewijzing;***	***gedetailleerde*** en afzonderlijke begrotingslijnen worden behouden om de transparantie van de toewijzingen te waarborgen;

Amendement 17

Ontwerpresolutie
Paragraaf 21 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	21 bis. onderstreept dat het van essentieel belang is dat het instrument Europa in de wereld over voldoende middelen beschikt, opdat het extern optreden van de Unie consistent is en de EU als betrouwbare langetermijnpartner op voet van gelijkheid met partnerlanden kan optreden; herhaalt dat toewijzingen in het kader van Europa in de wereld in overeenstemming moeten zijn met het hoofddoel van het ontwikkelingssamenwerkingsbeleid van de EU zoals verankerd in artikel 208 VWEU, namelijk de armoede terugdringen en uiteindelijk uitbannen, alsook met de Europese consensus inzake ontwikkeling en de Agenda 2030 voor duurzame ontwikkeling;

Amendement 18

Ontwerpresolutie
Paragraaf 21 ter (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*

	21 ter. onderstreept dat mondiale investeringen noodzakelijk zijn om de huidige, onderling verweven crises aan te pakken, omdat deze gezondheidsbeveiliging versterken, klimaatuitdagingen aanpakken en vrede bevorderen, alsook tastbare resultaten opleveren voor EU-burgers en partnerlanden; benadrukt dat voorspelbare en toereikende financiering zorgt voor stabiliteit, veerkracht en duurzame ontwikkeling en, door economische kansen, onderwijs en beroepsopleiding van hoge kwaliteit en werkgelegenheid in partnerlanden te bevorderen, bijdraagt tot het aanpakken van de onderliggende oorzaken van migratie en zo de veiligheid op lange termijn verbetert; dringt aan op de herinvoering van minimale uitgavendoelstellingen en thematische programma's voor menselijke ontwikkeling, mensenrechten, goed bestuur, het maatschappelijk middenveld, democratie, de rechtsstaat, gendergelijkheid, klimaat en biodiversiteit, en voor MOL's; onderstreept dat de ontwikkelingssamenwerking van de EU een aanvulling moet vormen op openbare onderwijsstelsels in partnerlanden; merkt nogmaals op dat door vrouwen geleide organisaties vaak het best geplaatst zijn om te reageren op humanitaire crises; verzoekt de internationale gemeenschap de financiering van vrouwenrechtenorganisaties te steunen;

Amendement 19

Ontwerpresolutie
Paragraaf 21 quater (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	21 quater. waarschuwt dat verlagingen in reële termen als gevolg van

inflatie, die met name het extern optreden van de EU treffen, dreigen te worden verhuld door nominale verhogingen in het MFK; benadrukt dat het vrijwaren van de reële waarde van rubriek 3 van cruciaal belang is voor het vermogen van de Unie om haar mondiale verbintenissen na te komen;

Amendement 20

Ontwerpresolutie
Paragraaf 21 quinquies (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	21 quinquies. is ingenomen met de instelling van een specifieke reserve binnen Europa in de wereld, gezien het toenemende aantal en de toenemende complexiteit van externe crises en de noodzaak voor de EU om daar sneller en doeltreffender op te reageren zonder het parlementaire toezicht aan te tasten of de voorspelbaarheid van het externe optreden op lange termijn te verliezen;

Amendement 21

Ontwerpresolutie
Paragraaf 21 sexies (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	21 sexies. herinnert eraan dat humanitaire hulp die van geoormerkte financiering is voorzien en overeenkomstig Verordening (EG) nr. 1257/96 van de Raad betreffende humanitaire hulp[1 bis] wordt gevrijwaard en uitgevoerd, voor de EU de meest zichtbare en principiële uiting van solidariteit blijft en de beginselen van menselijkheid, onpartijdigheid, neutraliteit en onafhankelijkheid in acht moeten blijven nemen; herhaalt zijn

standpunt dat de principiële en op behoeften gebaseerde aard van humanitaire hulp vereist dat de financiering voorspelbaar is en wordt verstrekt via een coherent kader dat voorziet in een toereikende jaarlijkse basisfinanciering met specifieke nomenclatuur, aangevuld met een toereikende reserve die voor noodmaatregelen kan worden aangewend; wijst op het belang van gewaarborgde toegang tot de reserve van de buffer van Europa in de wereld, die ter beschikking moet worden gesteld bij wijze van aanvulling op en los van de indicatieve toewijzing van 25 miljard EUR die extra ondersteuning biedt in geval van onverwachte behoeften, die als gevolg van factoren zoals klimaatverandering steeds vaker opduiken; dringt erop aan het indicatieve bedrag van 25 miljard EUR voor humanitaire hulp in de periode 2028-2034 als gewaarborgd minimumbedrag en niet als maximumbedrag te beschouwen, gezien het toenemende aantal humanitaire crises en de langere duur ervan; dringt aan op de uitvoering van een aanpak waarbij humanitaire hulp, ontwikkeling en vrede hand in hand gaan, teneinde de humanitaire behoeften te verminderen, en vraagt dat Europa in de wereld steun blijft verlenen aan initiatieven die bijdragen aan veiligheid, stabiliteit, veerkracht en vrede;

[1 bis] Verordening (EG) nr. 1257/96 van de Raad van 20 juni 1996 betreffende humanitaire hulp (PB L 163 van 2.7.1996, blz. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1996/1257/oj).

Amendement 22

Ontwerpresolutie

Paragraaf 21 septies (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	21 septies. wijst op de noodzaak een gedifferentieerde, contextspecifieke aanpak te blijven hanteren waarbij rekening wordt gehouden met de specifieke behoeften, kwetsbaarheden en ontwikkelingsprioriteiten van laag- en middeninkomenslanden en fragiele staten; wijst op het risico dat de afhankelijkheid van particuliere financiering om mondiale ontwikkelingsuitdagingen aan te pakken mogelijk niet in overeenstemming is met de ontwikkelingsbehoeften van deze landen; herinnert eraan dat subsidies in het kader van de ontwikkelingssamenwerking van de EU weliswaar een belangrijk instrument blijven om lokale gemeenschappen op doeltreffende wijze te bereiken, met name in laag- en middeninkomenslanden en in fragiele contexten, maar dat subsidies alleen niet volstaan om op de vereiste schaal middelen te vergaren; onderstreept dat particuliere investeringen, financieringsinstrumenten en begrotingsgaranties, met inbegrip van garanties voor ondernemingen, moeten worden versterkt om duurzame groei, werkgelegenheid en veerkracht in partnerlanden te bevorderen; benadrukt dat de toegenomen focus op efficiëntie en flexibiliteit gepaard moet gaan met een grotere transparantie en verantwoordingsplicht bij de financiering van het extern optreden van de EU, alsook met institutionele waarborgen om afstemming op het hoofddoel van het ontwikkelingssamenwerkingsbeleid van de EU, zoals verankerd in artikel 208 VWEU, te garanderen; benadrukt dat de beperkte begrotingsmiddelen en fondsen van de EU, zoals het Europees Fonds voor concurrentievermogen, gericht moeten worden ingezet om risicodeling

mogelijk te maken en particuliere investeringen aan te trekken voor initiatieven zoals Global Gateway, teneinde zelfvoorziening op lange termijn te bevorderen en aldus de middelen van Europa in de wereld te behouden voor duurzame ontwikkeling en het hoofddoel van het instrument, namelijk officiële ontwikkelingshulp; herhaalt dat inspanningen om particuliere financiering te mobiliseren de EU niet ontheffen van haar internationale verbintenissen inzake uitgaven voor ontwikkeling; dringt erop aan dat het Parlement en de Raad tijdig informatie ontvangen over toewijzingen aan programma's en projecten, herschikkingen binnen Europa in de wereld, en door middel van garanties en blending gemobiliseerde middelen, en dat deze informatie tevens openbaar wordt gemaakt online;

Amendement 23

Ontwerpresolutie
Paragraaf 21 octies (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	21 octies. dringt aan op institutionele waarborgen overeenkomstig de lessen die uit het huidige instrument NDICI — Europa in de wereld werden getrokken, met inbegrip van bindende maxima voor gemengde financiering, garanties en leningen, alsook op de voortzetting van de toezeggingen voor het streefdoel van 85 % voor gendergelijkheid en 35 % voor klimaat en milieu, en het collectieve streefdoel van de EU om 0,2 % van het bni te besteden aan MOL's in de vorm van ODA;

Amendement 24

Ontwerpresolutie
Paragraaf 22

Ontwerpresolutie	*Amendement*
22. onderstreept dat het beleid van de Unie moet worden geschraagd door een goed functionerend bestuur; dringt erop aan dat na 2027 van meet af aan en tijdens de hele MFK-periode voldoende financiële en personele middelen worden toegewezen, zodat de instellingen, organen en gedecentraliseerde agentschappen van de Unie en het Europees Openbaar Ministerie kunnen zorgen voor een doeltreffende en efficiënte opzet en hoogwaardige uitvoering en handhaving van beleid, technische bijstand kunnen verlenen, de beste mensen uit alle lidstaten kunnen blijven aantrekken om een geografisch evenwicht te waarborgen, en speelruimte hebben om zich aan veranderende omstandigheden aan te passen;	22. onderstreept dat het beleid van de Unie moet worden geschraagd door een goed functionerend ***en efficiënt*** bestuur; dringt erop aan dat na 2027 van meet af aan en tijdens de hele MFK-periode voldoende financiële en personele middelen worden toegewezen, zodat de instellingen, organen en gedecentraliseerde agentschappen van de Unie en het Europees Openbaar Ministerie kunnen zorgen voor een doeltreffende en efficiënte opzet en hoogwaardige uitvoering en handhaving van beleid, technische bijstand kunnen verlenen, de beste mensen uit alle lidstaten kunnen blijven aantrekken om een geografisch evenwicht te waarborgen, en speelruimte hebben om zich aan veranderende omstandigheden aan te passen;

Amendement 25

Ontwerpresolutie
Paragraaf 22 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	22 bis. uit zijn diepe bezorgdheid over het feit dat in de voorgestelde verordening betreffende Europa in de wereld specifieke bepalingen inzake monitoring, rapportage en evaluatie worden geschrapt, waarbij de tussentijdse evaluatie wordt vervangen door een minimaal uitvoeringsverslag, hetgeen de transparantie, de verantwoordingsplicht en het doeltreffende toezicht op het externe optreden van de EU ernstig dreigt te ondermijnen;

Amendement 26

Ontwerpresolutie
Paragraaf 22 ter (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	22 ter. benadrukt het belang van een sterkere resultaatgerichte monitoring en evaluatie en passende, op prestaties gebaseerde indicatoren voor alle instrumenten voor extern optreden, met inbegrip van gemengde financiering, garanties en leningen; is van mening dat vastleggingen in verhouding moeten staan tot het vermogen van de EU om toezicht te houden op de uitvoering en resultaten te beoordelen, teneinde een doeltreffend gebruik van middelen, transparantie en vertrouwen van de samenleving te waarborgen; wijst erop dat er toereikende administratieve en personele middelen nodig zijn, ook in EU-delegaties, om te zorgen voor een doeltreffende programmering, monitoring en verantwoording van de uitgaven voor extern optreden van de EU, en zinvolle samenwerking met partnerlanden en maatschappelijke organisaties;

Amendement 27

Ontwerpresolutie
Paragraaf 24 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	24 bis. acht het van essentieel belang dat vrijmakingen binnen Europa in de wereld binnen dezelfde begrotingslijn mogen worden hergebruikt, met volledige inachtneming van de begrotingsprerogatieven van het Parlement en de hoogste normen op het gebied van transparantie en toezicht, aangezien dit de nodige flexibiliteit biedt om te reageren op niet-uitvoering en snel veranderende omstandigheden in kwetsbare en volatiele partnerlanden,

	langetermijnpartnerschappen met partnerlanden mogelijk maakt en ervoor zorgt dat wederzijds vertrouwen in stand wordt gehouden, overeenkomstig de beginselen inzake doeltreffende ontwikkelingshulp;

Amendement 28

Ontwerpresolutie
Paragraaf 26

Ontwerpresolutie	*Amendement*
26. ***merkt op dat de Commissie*** 88 miljard EUR ***voorstelt*** voor de reserve voor Oekraïne in het kader van de MFK-verordening, ter financiering van pretoetredingssteun en inspanningen voor herstel en wederopbouw; ***is van mening dat met dit bedrag uitgebreide steun kan worden geboden; merkt echter op dat indien het conflict aanhoudt, deze toewijzing niet zou volstaan om aan de behoeften van*** Oekraïne ***te voldoen; dringt aan op een verhoging en vervroegde inzetting van de reserve om te voorzien in extra steun voor*** Oekraïne;	26. ***neemt nota van de voorgestelde*** 88 miljard EUR voor de reserve voor Oekraïne in het kader van de MFK-verordening, ter financiering van pretoetredingssteun en inspanningen voor herstel en wederopbouw ***in rubriek 3***; ***stelt met bezorgdheid vast dat de EU-steun voor*** Oekraïne ***binnen het instrument voor het extern beleid een onevenwichtigheid teweegbrengt en geen gedegen toezicht op en transparantie van de EU-financiering waarborgt; vraagt dat alle verdere uitgaven in verband met bestaande of toekomstige instrumenten en maatregelen ter ondersteuning van*** Oekraïne ***boven de MFK-maxima worden geplaatst***; ***benadrukt dat financiering voor Oekraïne duidelijk identificeerbaar en geoormerkt moet blijven en aan robuust toezicht moet worden onderworpen, en de financiering voor ontwikkeling en humanitaire hulp in andere partnerlanden en -regio's niet mag ondermijnen;***

Amendement 29

Ontwerpresolutie
Paragraaf 30

Ontwerpresolutie	*Amendement*

30. neemt nota van de toelichting van de Commissie dat ze met haar voorstellen wil streven naar meer flexibiliteit en vereenvoudiging in het volgende MFK; herinnert eraan dat het Parlement consequent heeft gepleit voor vereenvoudiging ten voordele van de eindbegunstigden; is zich bewust van de behoefte aan flexibiliteit, maar verwerpt ten stelligste elke aanpak waarbij transparantie onder het mom van efficiëntie wordt opgeofferd; betreurt dat de vereenvoudigingsvoorstellen van de Commissie in de eerste plaats een positieve uitwerking hebben op haar eigen processen en niet zozeer voordelen opleveren voor de eindbegunstigden, waardoor het democratisch tekort in de Unie nog groter wordt; benadrukt dat vereenvoudiging geen negatieve gevolgen mag hebben voor de kwaliteit van de programma's en de democratische verantwoordingsplicht; benadrukt dat het Parlement alle transparantiemechanismen zal voorstellen die nodig zijn om zijn rol als verdediger van de belangen van de burger te vervullen; waarschuwt dat flexibiliteit zonder transparantie, zou leiden tot een groter gebrek aan democratische verantwoording en het vertrouwen van burgers in de EU zou ondermijnen;

30. neemt nota van de toelichting van de Commissie dat ze met haar voorstellen wil streven naar meer flexibiliteit en vereenvoudiging in het volgende MFK; herinnert eraan dat het Parlement consequent heeft gepleit voor vereenvoudiging ten voordele van de eindbegunstigden; is zich bewust van de behoefte aan flexibiliteit, maar verwerpt ten stelligste elke aanpak waarbij transparantie onder het mom van efficiëntie wordt opgeofferd; betreurt dat de vereenvoudigingsvoorstellen van de Commissie in de eerste plaats een positieve uitwerking hebben op haar eigen processen en niet zozeer voordelen opleveren voor de eindbegunstigden, waardoor het democratisch tekort in de Unie nog groter wordt; benadrukt dat vereenvoudiging geen negatieve gevolgen mag hebben voor de kwaliteit van de programma's en de democratische verantwoordingsplicht; ***benadrukt dat flexibiliteit noodzakelijk is, maar dat de toepassing ervan duidelijke besluitvormingsprocedures, alomvattende transparantienormen en krachtige controle en krachtig toezicht door het Parlement vereist;*** benadrukt dat het Parlement alle transparantiemechanismen zal voorstellen die nodig zijn om zijn rol als verdediger van de belangen van de burger te vervullen; waarschuwt dat flexibiliteit zonder transparantie, zou leiden tot een groter gebrek aan democratische verantwoording en het vertrouwen van burgers in de EU zou ondermijnen;

Amendement 30

Ontwerpresolutie
Paragraaf 34

Ontwerpresolutie	*Amendement*
34. betreurt in dit verband dat de begrotingsnomenclatuur die in de sectorale wetgeving wordt voorgesteld, volstrekt	34. betreurt in dit verband dat de begrotingsnomenclatuur die in de sectorale wetgeving wordt voorgesteld, volstrekt

onvoldoende is; verzoekt de Commissie kennis te nemen van de gedetailleerde nomenclatuur voor de vier rubrieken die bij dit verslag is gevoegd als basis voor verdere onderhandelingen, zonder vooruit te lopen op het resultaat van de respectieve gewone wetgevingsprocedures;	onvoldoende is; verzoekt de Commissie kennis te nemen van de gedetailleerde nomenclatuur voor de vier rubrieken die bij dit verslag is gevoegd als basis voor verdere onderhandelingen, zonder vooruit te lopen op het resultaat van de respectieve gewone wetgevingsprocedures; ***onderstreept dat een vereenvoudiging van de begrotingsstructuur niet ten koste mag gaan van de transparantie of het vermogen van de begrotingsautoriteit om met kennis van zaken besluiten te nemen;***

Amendement 31

Ontwerpresolutie
Paragraaf 34 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	34 bis. wijst erop dat, in het geval van Europa in de wereld, de begrotingsnomenclatuur de specifieke doelstellingen en de interne logica van de verschillende beleidsmaatregelen waaruit het instrument bestaat voldoende moet weerspiegelen; verzoekt de Commissie daarom een specifieke uitsplitsing te verstrekken van programmeerbare en niet-programmeerbare financiering in alle pijlers van Europa in de wereld, zodat het Parlement en de Raad vooraf de reikwijdte, het evenwicht en de flexibiliteit kunnen beoordelen van het kader van het instrument en een passend evenwicht tussen voorspelbaarheid en flexibiliteit kunnen bewerkstelligen; herinnert eraan dat de acties die in het kader van Europa in de wereld worden gefinancierd, hoofdzakelijk geografische programmeerbare acties moeten zijn; verzoekt om een gedetailleerdere nomenclatuur voor de uitbreiding met ten minste één begrotingslijn per land;

Amendement 32

Ontwerpresolutie
Paragraaf 35

Ontwerpresolutie	*Amendement*
35. merkt op dat begrotingsoverschrijvingen in het kader van het Financieel Reglement[3] reeds flexibiliteit bieden bij de uitvoering van de begroting; benadrukt dat de Commissie momenteel de mogelijkheid heeft om aanzienlijke bedragen zonder goedkeuring van de begrotingsautoriteit naar andere beleidsterreinen over te hevelen, wat een belemmering vormt voor het toezicht; pleit, bij gebrek aan een voldoende gedetailleerde begrotingsstructuur, voor nieuwe regels waarin zowel een maximumbedrag als een percentage per begrotingslijn wordt vastgesteld voor overschrijvingen zonder goedkeuring; is van mening dat overdrachten van andere instellingen van de Unie als vereenvoudigingsmaatregel onder een bepaalde drempel kunnen worden vrijgesteld van de bezwaarprocedure;	35. merkt op dat begrotingsoverschrijvingen in het kader van het Financieel Reglement[3] reeds flexibiliteit bieden bij de uitvoering van de begroting; benadrukt dat de Commissie momenteel de mogelijkheid heeft om aanzienlijke bedragen zonder goedkeuring van de begrotingsautoriteit naar andere beleidsterreinen over te hevelen, wat een belemmering vormt voor het toezicht; pleit, bij gebrek aan een voldoende gedetailleerde begrotingsstructuur, voor nieuwe regels waarin zowel een maximumbedrag als een percentage per begrotingslijn wordt vastgesteld voor overschrijvingen zonder goedkeuring; ***dringt aan op transparantie en volledige betrokkenheid van het Parlement bij alle substantiële herschikkingen binnen rubriek 3; dringt erop aan dat voor aanzienlijke overschrijvingen binnen pijlers van Europa in de wereld de goedkeuring van het Parlement vereist is, aangezien deze pijlers grote bedragen samenvoegen;*** is van mening dat overdrachten van andere instellingen van de Unie als vereenvoudigingsmaatregel onder een bepaalde drempel kunnen worden vrijgesteld van de bezwaarprocedure;
[3] Verordening (EU, Euratom) 2018/1046 van het Europees Parlement en de Raad van 18 juli 2018 tot vaststelling van de financiële regels van toepassing op de algemene begroting van de Unie, tot wijziging van Verordeningen (EU) nr. 1296/2013, (EU) nr. 1301/2013, (EU) nr. 1303/2013, (EU) nr. 1304/2013, (EU) nr. 1309/2013, (EU) nr. 1316/2013, (EU) nr. 223/2014, (EU) nr. 283/2014 en Besluit nr. 541/2014/EU en tot intrekking van	[3] Verordening (EU, Euratom) 2018/1046 van het Europees Parlement en de Raad van 18 juli 2018 tot vaststelling van de financiële regels van toepassing op de algemene begroting van de Unie, tot wijziging van Verordeningen (EU) nr. 1296/2013, (EU) nr. 1301/2013, (EU) nr. 1303/2013, (EU) nr. 1304/2013, (EU) nr. 1309/2013, (EU) nr. 1316/2013, (EU) nr. 223/2014, (EU) nr. 283/2014 en Besluit nr. 541/2014/EU en tot intrekking van

Verordening (EU, Euratom) nr. 966/2012 (PB L 193 van 30.7.2018, blz. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1046/oj).	Verordening (EU, Euratom) nr. 966/2012 (PB L 193 van 30.7.2018, blz. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1046/oj).

Amendement 33

Ontwerpresolutie
Paragraaf 36

Ontwerpresolutie	*Amendement*
36. benadrukt de noodzaak van solide governance waarbij de parlementaire verantwoordingsplicht, toezicht en controle worden gewaarborgd, in combinatie met een doeltreffende fraudebestrijdingsarchitectuur; verwerpt elke aanpak waarbij de rol van het Parlement wordt beperkt tot het verschaffen van advies of informatie bij de mobilisering van instrumenten of fondsen in het kader van het volgende MFK; benadrukt dat budgettaire flexibiliteit niet mag dienen om de prerogatieven van de begrotingsautoriteit te omzeilen en dat elke herschikking, herprogrammering en mobilisering van buffers of andere reserves ter goedkeuring aan het Parlement moet worden voorgelegd; is van mening dat er voor echte flexibiliteit moet worden ingezet op zowel een snelle reactiecapaciteit als democratische legitimiteit, wat alleen kan worden bereikt door de volwaardige deelname van het Parlement aan besluiten over de toewijzing en het gebruik van middelen;	36. benadrukt de noodzaak van solide governance waarbij de parlementaire verantwoordingsplicht, toezicht en controle worden gewaarborgd, in combinatie met een doeltreffende fraudebestrijdingsarchitectuur; verwerpt elke aanpak waarbij de rol van het Parlement wordt beperkt tot het verschaffen van advies of informatie bij de mobilisering van instrumenten of fondsen in het kader van het volgende MFK; ***dringt aan op meer duidelijkheid over de financiële bijstand die in de vorm van beleidsgebaseerde leningen in het kader van het instrument Europa in de wereld aan partnerlanden moet worden verleend; benadrukt dat het institutionele evenwicht en de prerogatieven van begrotingsautoriteiten bij de besluitvorming en het beheer van soortgelijke financieringsmechanismen moeten worden geëerbiedigd;*** benadrukt dat budgettaire flexibiliteit niet mag dienen om de prerogatieven van de begrotingsautoriteit te omzeilen en dat elke herschikking, herprogrammering en mobilisering van buffers of andere reserves ter goedkeuring aan het Parlement moet worden voorgelegd; is van mening dat er voor echte flexibiliteit moet worden ingezet op zowel een snelle reactiecapaciteit als democratische legitimiteit, wat alleen kan worden bereikt door de volwaardige deelname van het Parlement aan besluiten over de toewijzing en het gebruik van middelen;

Amendement 34

Ontwerpresolutie
Paragraaf 36 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	36 bis. is ingenomen met de voorgestelde verandering bij de mobilisering van de buffer van Europa in de wereld ten opzichte van NDICI — Europa in de wereld, waarbij overeenkomstig de verordening betreffende Europa in de wereld en het Financieel Reglement elke mobilisering van meer dan 10 % van de jaarlijkse toewijzing door het Parlement en de Raad zal moeten worden goedgekeurd; herhaalt echter zijn eerdere oproepen aan de Commissie om het Parlement ruim op voorhand te informeren over elke mobilisering van de buffer en rekening te houden met de opmerkingen van het Parlement over de aard, doelstellingen en financiële bedragen van de geplande mobilisering;

Amendement 35

Ontwerpresolutie
Paragraaf 48

Ontwerpresolutie	*Amendement*
48. benadrukt dat een sturingsmechanisme geen compensatie zal bieden voor een verlies van de wetgevings- of begrotingsbevoegdheden van het Parlement; beklemtoont dat een goed begrotingsbeheer en het behoud van de prerogatieven van de begrotingsautoriteit essentiële voorwaarden zijn om de jaarlijkse begrotingsprocedure meer diepgang te geven en dat sturingsmechanismen alleen kunnen	48. benadrukt dat een sturingsmechanisme geen compensatie zal bieden voor een verlies van de wetgevings- of begrotingsbevoegdheden van het Parlement; beklemtoont dat een goed begrotingsbeheer en het behoud van de prerogatieven van de begrotingsautoriteit essentiële voorwaarden zijn om de jaarlijkse begrotingsprocedure meer diepgang te geven en dat sturingsmechanismen alleen kunnen functioneren als deze basisbeginselen worden toegepast; ***verzoekt de Commissie***

functioneren als deze basisbeginselen worden toegepast;	***de belangrijkste beleidsprioriteiten van het externe optreden van de EU aan het Parlement voor te leggen op een manier die een zinvolle bijdrage levert aan het geplande sturingsmechanisme en het strategische debat over de financieringsprioriteiten in het kader van de jaarlijkse begroting; verzoekt de Commissie rekening te houden met de aanbevelingen van het Parlement, onder meer over mogelijke herzieningen en verschuivingen van prioriteiten voor de begrotingen in het kader van pijlers van Europa in de wereld;***

Amendement 36

Ontwerpresolutie
Paragraaf 48 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	48 bis. herinnert eraan dat in het kader van de verordening betreffende Europa in de wereld over de specifieke toewijzingen binnen Europa in de wereld en de pijlers ervan moet worden onderhandeld, waarbij het totale bedrag voor het MFK en het totale bedrag voor Europa in de wereld binnen rubriek 3 worden weerspiegeld;

Amendement 37

Ontwerpresolutie
Bijlage III07 02 10 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	07 02 10 bis Europa — Mensenrechten, democratie en de rechtsstaat

Motivering

Dit amendement voorziet in een specifieke begrotingslijn voor programma's ter bevordering van mensenrechten, democratie en de rechtsstaat.

Amendement 38

Ontwerpresolutie
Bijlage III07 03 10 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	07 03 10 bis Midden-Oosten — Mensenrechten, democratie en de rechtsstaat

Motivering

Dit amendement voorziet in een specifieke begrotingslijn voor programma's ter bevordering van mensenrechten, democratie en de rechtsstaat.

Amendement 39

Ontwerpresolutie
Bijlage III07 04 10 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	07 04 10 bis Afrika ten zuiden van de Sahara — Mensenrechten, democratie en de rechtsstaat

Motivering

Dit amendement voorziet in een specifieke begrotingslijn voor programma's ter bevordering van mensenrechten, democratie en de rechtsstaat.

Amendement 40

Ontwerpresolutie
Bijlage III07 05 10 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	07 05 10 bis Azië en Stille Oceaan — Mensenrechten, democratie en de rechtsstaat

Motivering

Dit amendement voorziet in een specifieke begrotingslijn voor programma's ter bevordering van mensenrechten, democratie en de rechtsstaat.

Amendement 41

Ontwerpresolutie
Bijlage III07 06 10 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	07 06 10 bis Noord-, Midden- en Zuid-Amerika en Caribisch gebied — Mensenrechten, democratie en de rechtsstaat

Motivering

Dit amendement voorziet in een specifieke begrotingslijn voor programma's ter bevordering van mensenrechten, democratie en de rechtsstaat.

Amendement 42

Ontwerpresolutie
Bijlage III07 07 10 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	07 07 10 bis Mondiaal — Mensenrechten, democratie en de rechtsstaat

Motivering

Dit amendement voorziet in een specifieke begrotingslijn voor programma's ter bevordering van mensenrechten, democratie en de rechtsstaat.

Wijziging 43

Voorstel voor een verordening
Hoofdstuk 3 – artikel 8 – lid 2 – punt b

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Wijziging*
b) een bedrag gelijk aan vrijmakingen van andere kredieten dan externe bestemmingsontvangsten in het jaar n-2, met uitzondering van de bedragen aan vrijmakingen die opnieuw ter beschikking zijn gesteld overeenkomstig specifieke regels voor de wederopvoering van kredieten, zoals vermeld in artikel 15 van Verordening (EU, Euratom) 2024/2509 ***en*** Verordening [(EU) XXXX/XX] [Fonds voor nationaal en regionaal partnerschap].	b) een bedrag gelijk aan vrijmakingen van andere kredieten dan externe bestemmingsontvangsten in het jaar n-2, met uitzondering van de bedragen aan vrijmakingen die opnieuw ter beschikking zijn gesteld overeenkomstig specifieke regels voor de wederopvoering van kredieten, zoals vermeld in artikel 15 van Verordening (EU, Euratom) 2024/2509**,** Verordening [(EU) XXXX/XX] [Fonds voor nationaal en regionaal partnerschap] ***en Verordening [(EU) XXXX/XX] [Europa in de wereld]***.

BIJLAGE: BEKENDMAKING VAN INPUT

Overeenkomstig artikel 8 van bijlage I bij het Reglement verklaart de rapporteur voor advies in het advies input te hebben opgenomen over aangelegenheden in verband met het onderwerp van het dossier die in het kader van de opstelling van het advies tot op het moment van goedkeuring ervan in de commissie door hem is ontvangen van de volgende belangenvertegenwoordigers die binnen het toepassingsgebied van het Interinstitutioneel Akkoord over een verplicht transparantieregister[16] vallen, of van de volgende vertegenwoordigers van overheidsinstanties van derde landen, met inbegrip van hun diplomatieke vertegenwoordigingen en ambassades:

[16] Interinstitutioneel Akkoord van 20 mei 2021 tussen het Europees Parlement, de Raad van de Europese Unie en de Europese Commissie over een verplicht transparantieregister (PB L 207 van 11.6.2021, blz. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2021/611/oj).

PROCEDURE VAN DE ADVISERENDE COMMISSIE

Titel	Interim-verslag over het voorstel voor het meerjarig financieel kader voor de jaren 2028-2034
Document- en procedurenummers	2025/0571R(APP)
Bevoegde commissie(s) Datum bekendmaking	BUDG 13.11.2025
Advies uitgebracht door Datum bekendmaking	DEVE 13.11.2025
Rapporteur voor advies Datum benoeming	Niels Geuking 18.12.2025
Behandeling in de commissie	28.1.2026
Datum goedkeuring	24.2.2026
Uitslag eindstemming	+: 16 –: 0 0: 3

HOOFDELIJKE EINDSTEMMING IN DE ADVISERENDE COMMISSIE

16	+
PPE	Hildegard Bentele, Rosa Estaràs Ferragut, Niels Geuking, Reinhold Lopatka, Lukas Mandl, Liudas Mažylis
Renew	Barry Andrews, Charles Goerens, Vlad Vasile-Voiculescu
S&D	Robert Biedroń, Udo Bullmann, Marit Maij, Leire Pajín, Marco Tarquinio
Verts/ALE	Isabella Lövin, Ana Miranda Paz

0	-

3	0
PfE	Christophe Bay, Marieke Ehlers, Tiago Moreira de Sá

Verklaring van de gebruikte tekens:
+ : voor
- : tegen
0 : onthouding(en)

10.3.2026

ADVIES VAN DE COMMISSIE BEGROTINGSCONTROLE

aan de Begrotingscommissie

inzake het voorstel voor een verordening van de Raad tot bepaling van het meerjarig financieel kader voor de jaren 2028-2034
(COM(2025)0571 – C10-0000/2025 – 2025/0571R(APP))

Rapporteur voor advies: Jacek Protas

PA_Consent_Interim

ADVIES

De Commissie begrotingscontrole dient bij de bevoegde Begrotingscommissie het volgende in:

Amendement 1

Ontwerpresolutie
Visum 7 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	– gezien de kwijtingsprocedure van artikel 319 VWEU en de herhaalde bevindingen van de Europese Rekenkamer (de Rekenkamer) in haar jaarverslagen over de uitvoering van de EU-begroting,

Amendement 2

Ontwerpresolutie
Overweging A bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	A bis. overwegende dat een ambitieuze begroting van de Unie niet alleen toereikende financiële middelen vereist,

	maar ook robuuste governance-, transparantie- en verantwoordingsmechanismen; overwegende dat de geloofwaardigheid van de begroting van de Unie en het vertrouwen van de burgers in de EU-uitgaven afhangen van de doeltreffende bescherming van de financiële belangen van de Unie en van het vermogen van het Parlement om volledige begrotings- en kwijtingscontrole uit te oefenen; overwegende dat vereenvoudiging en flexibiliteit bij de uitvoering van de begroting gepaard moeten gaan met sterke waarborgen om te zorgen voor goed financieel beheer in overeenstemming met de Verdragen en het Financieel Reglement;

Amendement 3

Ontwerpresolutie
Overweging B

Ontwerpresolutie	*Amendement*
B. overwegende dat al snel is gebleken dat het huidige MFK niet volstaat om in te spelen op een aantal crises en nieuwe politieke uitdagingen die ten tijde van de vaststelling ervan niet waren voorzien; overwegende dat het MFK tot het uiterste is gedreven om in de nodige financiering te voorzien, ***en*** dat de flexibiliteitsbepalingen en speciale instrumenten in ongekende mate zijn gemobiliseerd nadat de beschikbare marges waren benut;	B. overwegende dat al snel is gebleken dat het huidige MFK niet volstaat om in te spelen op een aantal crises en nieuwe politieke uitdagingen die ten tijde van de vaststelling ervan niet waren voorzien; overwegende dat het MFK tot het uiterste is gedreven om in de nodige financiering te voorzien, en dat de flexibiliteitsbepalingen en speciale instrumenten in ongekende mate zijn gemobiliseerd nadat de beschikbare marges waren benut***, maar dat het MFK niet in staat was het concurrentievermogen van de EU en haar lidstaten te ondersteunen, wat geleid heeft tot een aanzienlijke vertraging van de economische groei en een inkrimping van de arbeidsmarkt***;

Amendement 4

Ontwerpresolutie
Overweging C

Ontwerpresolutie	*Amendement*
C. overwegende dat de in 2024 overeengekomen tussentijdse herziening van het MFK absoluut noodzakelijk is gebleken vanwege het gebrek aan middelen, waardoor het huidige MFK nog steeds ondermijnd wordt;	C. overwegende dat de in 2024 overeengekomen tussentijdse herziening van het MFK absoluut noodzakelijk is gebleken vanwege het gebrek aan middelen, waardoor het huidige MFK nog steeds ondermijnd wordt; ***overwegende dat de beoogde niet volledig zijn verwezenlijkt, zoals blijkt uit de trends op het gebied van economische groei en de aanhoudende crisis op het gebied van concurrentievermogen, alsook uit de bevindingen van opeenvolgende kwijtingsbesluiten, verslagen van de Europese Rekenkamer en het rapport-Draghi;***

Amendement 5

Ontwerpresolutie
Overweging D bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	D bis. overwegende dat de ervaring die is opgedaan met de uitvoering van de herstel- en veerkrachtfaciliteit en andere op prestaties gebaseerde instrumenten de risico's van deze instrumenten aan het licht heeft gebracht; overwegende dat bij de vormgeving van de architectuur van het MFK voor de periode na 2027 ten volle rekening moet worden gehouden met deze lessen om te voorkomen dat structurele tekortkomingen blijven voortbestaan en om doeltreffend democratisch toezicht te waarborgen;

Amendement 6

Ontwerpresolutie
Overweging D ter (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	D ter. overwegende dat de uitbreiding van het scala aan politieke prioriteiten in de Unie het des te noodzakelijker maakt om de beschikbare financiële middelen op verantwoorde wijze te gebruiken en meer waakzaamheid aan de dag te leggen met betrekking tot goed financieel beheer;

Amendement 7

Ontwerpresolutie
Overweging E bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	E bis. overwegende dat het absoluut noodzakelijk is dat EU-uitgaven worden onderworpen aan gerechtvaardigde audits en controles om het risico op fouten, het misbruik van middelen en fraude tot een minimum te beperken en zo het vertrouwen in de EU en haar instellingen te behouden;

Amendement 8

Ontwerpresolutie
Overweging E ter (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	E ter. overwegende dat, volgens het jaarverslag 2024 van de Europese Rekenkamer, uitstaande bedragen die door de EU zijn geleend mogelijk meer dan 900 miljard EUR zullen bedragen in 2027, d.w.z. bijna tien keer het niveau van 2020 vóór de invoering van het NGEU-herstelpakket; overwegende dat stijgende financieringskosten een risico vormen voor toekomstige begrotingen en de begrotingsruimte voor nieuwe prioriteiten beperken;

Amendement 9

Ontwerpresolutie
Overweging E quater (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	E quater. overwegende dat de Verdragen het Europees Parlement de rol van wetgever, begrotingsautoriteit en kwijtingsautoriteit toekennen; overwegende dat geen enkel flexibiliteitsmechanisme, uitvoeringsmodel of uitvoeringsregeling in het kader van het volgende MFK het vermogen van het Parlement mag ondermijnen om deze prerogatieven uit te oefenen; overwegende dat democratische verantwoording en doeltreffende begrotingscontrole essentiële elementen zijn van het institutionele evenwicht van de Unie;

Amendement 10

Ontwerpresolutie
Overweging E quinquies (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	E quinquies. herhaalt dat sectorale programma's moeten worden uitgevoerd en nauwlettend moeten worden gemonitord met volledige inachtneming van de beginselen die zijn verankerd in het VEU en het VWEU, met versterkte mechanismen om de efficiëntie en doeltreffendheid ervan te waarborgen, rekening houdend met de specifieke omstandigheden van de lidstaten en de dringende noodzaak om ontwikkelingsverschillen in de EU aan te pakken;

Amendement 11

Ontwerpresolutie
Overweging E sexies (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	E sexies. overwegende dat het rapport-Draghi een groeiende economische kloof tussen de EU en haar belangrijkste concurrenten aan het licht heeft gebracht; overwegende dat EU-uitgavenprogramma's duidelijke voordelen moeten opleveren voor burgers en bedrijven;

Amendement 12

Ontwerpresolutie
Paragraaf 1

Ontwerpresolutie	*Amendement*
1. dringt erop aan dat het MFK voor de jaren 2028-2034 wordt vastgesteld op 1,27 % van het bruto nationaal inkomen (bni) van de EU, exclusief terugbetalingen in het kader van NextGenerationEU (NGEU), om ervoor te zorgen dat de Unie haar politieke prioriteiten en strategische doelstellingen kan verwezenlijken en kan inspelen op nieuwe behoeften; is van mening dat de schuldaflossing in het kader van NGEU, die goed is voor nog eens 0,11 % van het bni, binnen de toekomstige MFK-architectuur afzonderlijk van de financiering voor EU-programma's moet worden behandeld, om ervoor te zorgen dat de beschikbare middelen voor deze programma's ongewijzigd blijven, waardoor het totaal op 1,38 % van het bni van de EU komt; benadrukt dat dit niveau het absolute minimum is om de Unie in staat te stellen grote uitdagingen aan te pakken, zoals de terugkeer van grootschalige oorlog in de onmiddellijke nabijheid van de Unie, de zeer uitdagende economische en sociale context, het tekort	1. dringt erop aan dat het MFK voor de jaren 2028-2034 wordt vastgesteld op 1,27 % van het bruto nationaal inkomen (bni) van de EU, exclusief terugbetalingen in het kader van NextGenerationEU (NGEU), om ervoor te zorgen dat de Unie haar politieke prioriteiten en strategische doelstellingen kan verwezenlijken en kan inspelen op nieuwe behoeften; is van mening dat de schuldaflossing in het kader van NGEU, die goed is voor nog eens 0,11 % van het bni, binnen de toekomstige MFK-architectuur afzonderlijk van de financiering voor EU-programma's moet worden behandeld, om ervoor te zorgen dat de beschikbare middelen voor deze programma's ongewijzigd blijven, waardoor het totaal op 1,38 % van het bni van de EU komt; benadrukt dat dit niveau het absolute minimum is om de Unie in staat te stellen grote uitdagingen aan te pakken, zoals de terugkeer van grootschalige oorlog in de onmiddellijke nabijheid van de Unie, de zeer uitdagende economische en sociale context, het tekort

aan concurrentievermogen ***en*** de verergering van de klimaatcrisis en het biodiversiteitsverlies;	aan concurrentievermogen***,*** de verergering van de klimaatcrisis en het biodiversiteitsverlies***, technologie-afhankelijkheid, uitdagingen op het gebied van innovatie, voedselzekerheid en aanhoudende territoriale verschillen***;

Amendement 13

Ontwerpresolutie
Paragraaf 2

Ontwerpresolutie	*Amendement*
2. onderstreept dat het volgende MFK gericht moet zijn op de financiering van Europese collectieve goederen, waar sprake is van een waarneembare toegevoegde waarde ten opzichte van financiering via nationale uitgaven; verwerpt elke stap in de richting van een Europa à la carte waaraan niet eenparig wordt deelgenomen waardoor de eenheid en samenhang van het beleid en de programma's van de EU worden ondermijnd; waarschuwt dat een dergelijke aanpak zou leiden tot een versnippering van de interne markt, oneerlijke concurrentievoordelen en een uitholling van het solidariteitsbeginsel dat aan de basis ligt van de Europese integratie;	2. onderstreept dat het volgende MFK gericht moet zijn op de financiering van Europese collectieve goederen, waar sprake is van een waarneembare toegevoegde waarde ten opzichte van financiering via nationale uitgaven; ***beschouwt het in dit verband als een prioriteit om onderzoek en innovatie te bevorderen, de ontwikkeling van nieuwe technologieën te ondersteunen, het concurrentievermogen van kleine, middelgrote en grote ondernemingen te vergroten, opleiding en jongeren te ondersteunen en gezondheid en territoriale bescherming te waarborgen; benadrukt tegelijkertijd dat territoriale en inkomensverschillen en demografische trends moeten worden aangepakt; dringt erop aan dit beleid beter uit te voeren en de huidige verwezenlijking van de doelstellingen te meten;*** verwerpt elke stap in de richting van een Europa à la carte waaraan niet eenparig wordt deelgenomen waardoor de eenheid en samenhang van het beleid en de programma's van de EU worden ondermijnd; waarschuwt dat een dergelijke aanpak zou leiden tot een versnippering van de interne markt, oneerlijke concurrentievoordelen en een uitholling van het solidariteitsbeginsel dat aan de basis ligt van de Europese integratie;

Amendement 14

Ontwerpresolutie
Paragraaf 3 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	3 bis. wijst erop dat de aanhoudende verschillen binnen de EU haar integriteit ondermijnen; herhaalt dat het cohesiebeleid een pijler van de Unie moet blijven met het oog op de verkleining van territoriale verschillen en de bevordering van harmonieuze regionale ontwikkeling; pleit voor dringende maatregelen om de ontwikkelingsverschillen te verkleinen, alsook voor de verbetering van de instrumenten, zodat de doeltreffendheid ervan kan worden gemonitord;

Amendement 15

Ontwerpresolutie
Paragraaf 6

Ontwerpresolutie	*Amendement*
6. herinnert aan zijn standpunt dat vereenvoudiging niet kan betekenen dat de Commissie meer speelruimte krijgt zonder de nodige checks-and-balances en dat vereenvoudiging derhalve moet worden bereikt met volledige inachtneming van het institutionele evenwicht waarin de Verdragen voorzien; is daarom geen voorstander van de voorgestelde aanpak ***waarbij*** onder het mom van efficiëntie transparantie en controles ***worden opgeofferd,*** de kwaliteit van programma's en de democratische verantwoordingsplicht worden bedreigd en de rol van het Parlement als begrotings- en kwijtingsautoriteit wordt ondermijnd; onderstreept dat het Parlement zich inzet om de nodige transparantiemechanismen te garanderen en zo zijn rol als verdediger van de belangen van de burger te vervullen, wat van vitaal belang is om het	6. herinnert aan zijn standpunt dat vereenvoudiging niet kan betekenen dat de Commissie meer speelruimte krijgt zonder de nodige checks-and-balances en dat vereenvoudiging derhalve moet worden bereikt met volledige inachtneming van het institutionele evenwicht waarin de Verdragen voorzien; is daarom geen voorstander van de voorgestelde aanpak***, en met name van het algemene gebruik van financiering die niet gekoppeld is aan kosten, die het controle-, audit- en verantwoordingskader van de uitgaven van de Unie fundamenteel verandert; offert dus*** onder het mom van efficiëntie transparantie en controles ***op, waarbij*** de kwaliteit van programma's en de democratische verantwoordingsplicht worden bedreigd en de rol van het Parlement als begrotings- en kwijtingsautoriteit wordt ondermijnd;

vertrouwen van burgers in de EU te behouden;	***benadrukt dat alle flexibiliteitsmechanismen in het kader van het volgende MFK vergezeld moeten gaan van robuuste waarborgen, met inbegrip van volledige controletrajecten en doeltreffende parlementaire controle om goed financieel beheer te waarborgen;*** onderstreept dat het Parlement zich inzet om de nodige transparantiemechanismen te garanderen en zo zijn rol als verdediger van de belangen van de burger te vervullen, wat van vitaal belang is om het vertrouwen van burgers in de EU te behouden; ***benadrukt dat elke vereenvoudigingsmaatregel de volledige capaciteit van het Parlement om democratische controle en de kwijtingsautoriteit uit te oefenen in stand moet houden en niet mag leiden tot minder transparantie, verzwakte controletrajecten, verantwoordingsplicht en controle of een verschuiving van het institutionele evenwicht ten gunste van de discretionaire bevoegdheid van de uitvoerende macht;***

Amendement 16

Ontwerpresolutie
Paragraaf 6 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	6 bis. benadrukt dat reageren op crises weliswaar cruciaal is, maar dat dit wel moet gebeuren met volledige inachtneming van de transparantievereisten; benadrukt dat op prestaties gebaseerde instrumenten moeten voldoen aan de beginselen van wettigheid, regelmatigheid, zuinigheid, efficiëntie en doeltreffendheid, zoals bepaald in het Financieel Reglement van de EU; benadrukt daarnaast dat elk nieuw uitgaveninstrument of uitvoeringsmodel dat in het kader van het MFK na 2027 wordt ingevoerd, met name

	op prestaties gebaseerde instrumenten en modellen op basis van financiering die niet gekoppeld is aan kosten, moet worden onderworpen aan een uitgebreide beoordeling vooraf van de risico's op het gebied van controle, audit en fraudebestrijding, en duidelijk omschreven verantwoordings-, verificatie- en correctiemechanismen moet omvatten voordat er middelen worden uitbetaald;

Amendement 17

Ontwerpresolutie
Paragraaf 8

Ontwerpresolutie	*Amendement*
8. onderstreept dat de eerbiediging van de waarden en grondrechten van de Unie een essentiële voorwaarde is om toegang te krijgen tot EU-middelen en is van mening dat de bescherming van de financiële belangen van de Unie afhangt van de eerbiediging van de rechtsstaat op nationaal niveau; ***dringt*** erop ***aan dubbel werk of overlappingen tussen bestaande en toekomstige wetgeving te voorkomen***, ***met name voor het voorstel inzake de plannen voor nationaal*** en ***regionaal partnerschap waar*** overlappingen ***worden vastgesteld,*** en een uniform, samenhangend en alomvattend kader ***te waarborgen*** voor alle financieringsprogramma's van de EU, onder de paraplu van de verordening inzake conditionaliteit ***met betrekking tot de rechtsstaat***[2];	8. onderstreept dat de eerbiediging van de waarden en grondrechten van de Unie een essentiële voorwaarde is om toegang te krijgen tot EU-middelen en is van mening dat de bescherming van de financiële belangen van de Unie afhangt van de eerbiediging van de rechtsstaat op nationaal niveau; ***wijst*** erop ***dat tekortkomingen op het gebied van de rechtsstaat het risico voor de financiële belangen van de EU vergroten***, ***aangezien de bescherming ervan afhankelijk is van een onafhankelijke rechterlijke macht, autonome fraudebestrijdingsorganen, mediavrijheid*** en ***functionerende controles op aanbestedingen; betreurt de*** overlappingen ***met het door de Commissie voorgestelde conditionaliteitsstelsel voor NRPP's*** en ***dringt aan op*** een uniform, samenhangend en alomvattend kader voor alle financieringsprogramma's van de EU, onder de paraplu van de verordening inzake conditionaliteit[1 bis];
	[1 bis] Verordening (EU, Euratom) 2020/2092 van het Europees Parlement en de Raad van 16 december 2020 betreffende een algemeen

conditionaliteitsregime ter bescherming van de Uniebegroting (PB L 433I van 22.12.2020, blz. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2092/oj).

[2] Verordening (EU, Euratom) 2020/2092 van het Europees Parlement en de Raad van 16 december 2020 betreffende een algemeen conditionaliteitsregime ter bescherming van de Uniebegroting (PB L 433I van 22.12.2020, blz. 1, ELI:

Amendement 18

Ontwerpresolutie
Paragraaf 8 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	8 bis. uit zijn grote bezorgdheid over het feit dat, volgens het voorstel van de Commissie, geen enkele instelling, lidstaat of nationale autoriteit zal worden verzocht de onderliggende kosten van maatregelen in het kader van de plannen voor nationaal en regionaal partnerschap te verifiëren; waarschuwt dat deze aanpak onder meer het vermogen om dubbele financiering of betalingen op te sporen die de werkelijke kosten van projecten overschrijden, ernstig zal belemmeren en de Commissie zal beletten de financiële gevolgen van schendingen van de rechtsstaat vast te stellen of te meten; waarschuwt voorts dat deze aanpak afbreuk zou doen aan de door de Verdragen aan het Parlement verleende rol om democratische controle uit te oefenen, als één tak van de EU-begrotingsautoriteit en als kwijtingsautoriteit van de EU, alsook aan de belangrijke rol van de Rekenkamer; is van mening dat de kosteneffectiviteit, traceerbaarheid en transparantie van de kapitaalstromen, van de betalingen tot de eindontvangers, met inbegrip van onderaannemers, moeten worden

gewaarborgd door middel van een interoperabel IT-systeem, aangezien dit de enige manier is om de gevolgen voor de begroting van schendingen van de rechtsstaat vast te stellen en te kwantificeren; benadrukt dat de Commissie het Parlement nauwkeurigere en preciezere informatie moet verstrekken; benadrukt de noodzaak van het hanteren van één enkel controlespoor;

Amendement 19

Ontwerpresolutie
Paragraaf 17

Ontwerpresolutie	*Amendement*
17. betreurt dat de voorgestelde verordening inzake de plannen voor nationaal en regionaal partnerschap (COM(2025)0558), op grond waarvan verschillende beleidsmaatregelen in één plan per lidstaat worden samengevoegd, leidt tot grote onzekerheid over de voorspelbaarheid van de financiering voor de eindbegunstigden; waarschuwt daarnaast dat de aanzienlijke verlaging van de financiering voor rubriek 1 ook een risico vormt voor de verwezenlijking van het in de Verdragen verankerde EU-beleid en de doelstellingen van de Unie om haar economische, sociale en territoriale cohesie te versterken, sociale rechten te beschermen en voedselzekerheid en een redelijke levensstandaard voor landbouwers en vissers te waarborgen;	17. betreurt dat de voorgestelde verordening inzake de plannen voor nationaal en regionaal partnerschap (COM(2025)0558), op grond waarvan verschillende beleidsmaatregelen in één plan per lidstaat worden samengevoegd, leidt tot grote onzekerheid over de voorspelbaarheid van de financiering voor de eindbegunstigden; waarschuwt daarnaast dat de aanzienlijke verlaging van de financiering voor rubriek 1 ook een risico vormt voor de verwezenlijking van het in de Verdragen verankerde EU-beleid en de doelstellingen van de Unie om haar economische, sociale en territoriale cohesie te versterken, sociale rechten te beschermen en voedselzekerheid en een redelijke levensstandaard voor landbouwers en vissers te waarborgen; ***benadrukt in dit verband dat de specifieke kenmerken van reeds lang bestaand EU-beleid, met name het GLB en het cohesiebeleid, moeten worden behouden en verbeterd, en dat de instrumenten voor het toezicht op de uitvoering en doeltreffendheid ervan moeten worden versterkt; houdt eraan vast dat het Parlement een rol toekomt bij het toezicht op alle EU-programma's, ook de***

programma's in het kader van de NRPP-verordening; dringt erop aan dat de architectuur, met name in rubriek 1, zodanig wordt ontworpen dat het Parlement volgens zijn volledige gezag voor elke lidstaat democratische controle kan uitoefenen;

Amendement 20

Ontwerpresolutie
Paragraaf 20 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	20 bis. benadrukt dat bij gedeeld beheer in het volgende MFK regionale en lokale autoriteiten en belanghebbenden op zodanige wijze moeten worden betrokken dat zij kunnen deelnemen aan de opzet, het beheer en de monitoring van het cohesiebeleid, op basis van het tot dusver gehanteerde begrip van gedeeld beheer, bestuur op verschillende niveaus en het partnerschapsbeginsel, teneinde ervoor te zorgen dat de maatregelen gerichter en doeltreffender zijn en beter inspelen op de behoeften van de gebieden, en om de toegevoegde waarde van grensoverschrijdende projecten voor de EU te waarborgen; is van mening dat een verschuiving naar het gebruik van op prestaties gebaseerde uitvoeringsmodellen capaciteitsopbouw op EU-niveau en in de lidstaten vereist, aangezien de behoeften op het gebied van monitoring, controle en audit van op prestaties gebaseerde uitvoeringsmodellen verschillen van die van instrumenten die zijn gebaseerd op de vergoeding van subsidiabele kosten, en benadrukt dat dergelijke capaciteitsopbouw moet worden uitgebreid tot nationale auditautoriteiten en beheersinstanties, waarvan de gereedheid een voorwaarde is voor goed financieel beheer in het kader

van op prestaties gebaseerde uitvoeringsmodellen;

Amendement 21

Ontwerpresolutie
Paragraaf 20 ter (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	20 ter. acht het van het grootste belang dat de Commissie een sterke horizontale aanpak handhaaft ter voorkoming van "nationalisering" van het beleid van de EU, met als gevolg 27 nationale aanpakken die samen geen EU-aanpak vormen en waarbij de lidstaten verschillend worden behandeld met betrekking tot soortgelijke kwesties; is van mening dat het Parlement moet worden betrokken bij de vaststelling van dergelijke nationale aanpakken om gelijke behandeling en doeltreffend parlementair toezicht op nationale uitvoeringskeuzes te waarborgen;

Amendement 22

Ontwerpresolutie
Paragraaf 20 quater (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	20 quater. verzoekt de Commissie vereenvoudigde procedures te bevorderen, processen te digitaliseren, technische bijstand te verlenen en instrumenten voor efficiëntie en doeltreffendheid te versterken;

Amendement 23

Ontwerpresolutie
Paragraaf 20 quinquies (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	20 quinquies. herhaalt, in het kader van de begrotingscontrole en het democratisch toezicht van de Unie, dat de sectorale programma's in het kader van het nieuwe meerjarig financieel kader (MFK) moeten worden uitgevoerd met volledige inachtneming van de beginselen zoals verankerd in het Verdrag betreffende de Europese Unie (VEU) en het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU), om goed financieel beheer, rechtszekerheid;

Amendement 24

Ontwerpresolutie
Paragraaf 21 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	21 bis. dringt aan op strengere bepalingen die de EU-instellingen meer capaciteit geven om het gebruik van EU-middelen afkomstig van financiële overeenkomsten met derde landen te controleren; benadrukt in dit verband de noodzaak van een solide bestuursmodel dat parlementaire verantwoordingsplicht, toezicht en controle waarborgt, met name een sterke en functionerende fraudebestrijdingsstructuur;

Amendement 25

Ontwerpresolutie
Paragraaf 21 ter (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	21 ter. benadrukt dat alle financiering in het kader van rubriek 3 volledig in overeenstemming moet zijn met de waarden en beginselen van de Unie; verzoekt de Commissie de mechanismen

voor passende zorgvuldigheid, monitoring en risicobeperking onmiddellijk te versterken, middelen van in opspraak gebrachte organisaties op te schorten of terug te vorderen en deze organisaties uit te sluiten van toekomstige financiering; benadrukt dat strenge waarborgen van essentieel belang zijn voor het beschermen van de geloofwaardigheid van het externe optreden van de EU en het nakomen van de wereldwijde toezeggingen van de Unie; benadrukt dat strategische partnerschappen met derde landen en regionale organisaties gebaseerd moeten zijn op gedeelde doelstellingen en waarden, alsook op wederzijdse, verifieerbare verbintenissen; onderstreept dat de geloofwaardigheid van dergelijke partnerschappen afhangt van de vaststelling van een duidelijk verband tussen de behaalde resultaten en het niveau van de verleende steun, met behulp van meetbare indicatoren waarmee de verwezenlijking van de resultaten kan worden gemonitord; dringt erop aan dat rubriek 3 ook meer toezicht omvat op de besteding van gecontroleerde middelen om ervoor te zorgen dat er geen begrotingsmiddelen naar begunstigden vloeien waarvan de activiteiten de instroom van irreguliere migranten in de Europese Unie ondersteunen;

Amendement 26

Ontwerpresolutie
Paragraaf 22

Ontwerpresolutie	*Amendement*
22. onderstreept dat het beleid van de Unie moet worden geschraagd door een goed functionerend bestuur; dringt erop aan dat na 2027 van meet af aan en tijdens de hele MFK-periode voldoende financiële en personele middelen worden toegewezen, zodat de instellingen, organen en	22. ***wijst erop dat een doeltreffend Europees openbaar bestuur een publiek goed is;*** onderstreept dat het beleid van de Unie moet worden geschraagd door een goed functionerend bestuur ***dat in staat is een doeltreffende en efficiënte opzet, uitvoering en handhaving van beleid te***

gedecentraliseerde agentschappen van de Unie en het Europees Openbaar Ministerie kunnen zorgen voor een doeltreffende en efficiënte opzet en hoogwaardige uitvoering en handhaving van beleid, technische bijstand kunnen verlenen, de beste mensen uit alle lidstaten kunnen blijven aantrekken om een geografisch evenwicht te waarborgen, en speelruimte hebben om zich aan veranderende omstandigheden aan te passen;	***waarborgen en de financiële belangen van de EU te beschermen***; dringt erop aan dat na 2027 van meet af aan en tijdens de hele MFK-periode voldoende financiële en personele middelen worden toegewezen, zodat de instellingen, organen en gedecentraliseerde agentschappen van de Unie en het Europees Openbaar Ministerie kunnen zorgen voor een doeltreffende en efficiënte opzet en hoogwaardige uitvoering en handhaving van beleid, technische bijstand kunnen verlenen, de beste mensen uit alle lidstaten kunnen blijven aantrekken om een geografisch evenwicht te waarborgen, en speelruimte hebben om zich aan veranderende omstandigheden aan te passen; ***benadrukt echter dat alle instellingen actief moeten streven naar de consolidatie van administratieve activiteiten; is sterk van mening dat efficiëntiewinst als gevolg van digitalisering moet leiden tot aantoonbare besparingen in de administratieve begroting;***

Amendement 27

Ontwerpresolutie
Paragraaf 30 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	30 bis. waarschuwt dat het toenemende gebruik van op prestaties gebaseerde instrumenten, zonder overeenkomstige versterking van de parlementaire controle, het risico met zich meebrengt dat het institutionele evenwicht verschuift ten gunste van de discretionaire bevoegdheid van de uitvoerende macht en ten koste van de democratische verantwoordingsplicht; dringt erop aan dat bij elk bestuursmodel voor op prestaties gebaseerde instrumenten het Parlement en de Raad op voet van gelijkheid moeten worden betrokken; verwerpt elk voorstel dat het institutionele evenwicht zou kunnen

verstoren en de rol van het Parlement als begrotings- en kwijtingsautoriteit kan ondermijnen;

Amendement 28

Ontwerpresolutie
Paragraaf 30 ter (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	30 ter. spreekt zijn ernstige bezorgdheid uit over voorstellen die de rol van het Europees Parlement bij de vaststelling van plannen voor nationaal en regionaal partnerschap beperken, terwijl toezichtcomités de bevoegdheid krijgen om wijzigingen van het plan, de selectie van acties, de evaluatieroutekaart, de communicatiestrategie en strategieën voor territoriale ontwikkeling goed te keuren; is zeer bezorgd over het gebrek aan democratische legitimiteit en over het feit dat de Commissie andere belanghebbenden verkiest boven gekozen vertegenwoordigers; benadrukt dat het marginaliseren van parlementair toezicht de deur zou openzetten voor gepolitiseerde beslissingen over uitgaven, goed financieel beheer zou ondergraven en de begrotingscontrole en de verantwoording met betrekking tot Uniemiddelen zou afzwakken;

Amendement 29

Ontwerpresolutie
Paragraaf 30 quater (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	30 quater. benadrukt de centrale rol van overheidsinstanties in toezichtprocessen; onderstreept dat belanghebbenden en belangenvertegenwoordigers input en

	deskundigheid kunnen bieden, maar benadrukt dat de uiteindelijke verantwoordelijkheid voor de besluitvorming, verantwoording en controle in handen moeten blijven van naar behoren opgerichte overheidsorganen, met volledige eerbiediging van de rechten van de burgers en het democratisch bestel; waarschuwt dat het grote aantal toezichtcomités tot onnodige bureaucratie leidt en middelen aan de uitvoering onttrekt; is van mening dat de lijst uit artikel 6, lid 1, punt c), van de verordening inzake de plannen voor nationaal en regionaal partnerschap onduidelijk is, en dringt aan op een nauwkeurige, transparante en juridisch deugdelijke definitie van de betrokken entiteiten; verzoekt de Commissie te beschikken over doeltreffende instrumenten om, wanneer er geloofwaardige aanwijzingen zijn dat plannen worden aangetast of gekaapt, efficiënte instrumenten te gebruiken om de correcte uitvoering van die plannen te waarborgen, onder meer door middel van gerichte technische bijstand en, waar nodig versterkte toezichtsregelingen of de inzet van onafhankelijke deskundigen op lange termijn;

Amendement 30

Ontwerpresolutie
Paragraaf 31

Ontwerpresolutie	*Amendement*
31. ***stelt met bezorgdheid vast dat in de MFK-verordening wordt voorgesteld om voor een groot deel van de instrumenten in het kader van*** het volgende MFK ***uitgebreid gebruik te maken van*** financiering ***die niet gekoppeld is aan kosten***; ***beklemtoont dat deze aanpak aanzienlijke risico's met zich meebrengt***	31. ***is van mening dat het voorstel van de Commissie om van de FNLC het standaardfinancieringsmechanisme in*** het volgende MFK ***te maken, ongerechtvaardigd en onverantwoord is, aangezien het een ernstig risico inhoudt op een toename van overcompensatie, onregelmatigheden, dubbele*** financiering

als er niet wordt voorzien in passende waarborgen om een goed financieel beheer bij de uitvoering van Uniefinanciering te verzekeren ***of als er geen duidelijke stappen worden gezet om de tekortkomingen aan te pakken die bij eerdere of bestaande op prestaties gebaseerde instrumenten zijn vastgesteld***; is van mening dat mogelijke maatregelen om de efficiëntie te vergroten nooit ten koste mogen gaan van de bescherming van de financiële belangen van de Unie; dringt erop aan dat ***in alle relevante rechtshandelingen passende toezichts- en verantwoordingsmechanismen worden vastgesteld***;

en fraude, waardoor de EU minder goed in staat is om kosteneffectiviteit, transparantie en traceerbaarheid van EU-middelen te waarborgen; is bezorgd over een dergelijke grote verschuiving naar een nieuw model voor de uitvoering van de begroting zonder dat de tekortkomingen die in eerdere of bestaande op prestaties gebaseerde instrumenten zijn vastgesteld, adequaat worden aangepakt en zonder dat er een alomvattende evaluatie van de herstel- en veerkrachtfaciliteit wordt verricht; ***dringt aan op de herinvoering van*** passende waarborgen om een goed financieel beheer bij de uitvoering van Uniefinanciering te verzekeren ***in alle wetgevingshandelingen in het kader van het MFK-pakket 2028-2034***; ***onderstreept met name dat ervoor moet worden gezorgd dat volledige controlesporen worden behouden;*** dringt erop aan dat grootschalige en complexe projecten op kosten gebaseerd moeten blijven, aangezien het toepassingsgebied, de duur en de financiering op verschillende niveaus ervan gedetailleerde financiële verslaglegging en verifieerbare uitgavengegevens vereisen om een behoorlijke monitoring en verantwoordingsplicht te waarborgen; ***aanvaardt dat het gebruik van forfaitaire bedragen en vereenvoudigde kostenopties wordt voortgezet en uitgebreid, met name voor kleinere of middelgrote investeringen, als doeltreffende en evenredige instrumenten om de administratieve lasten te verminderen en de toegankelijkheid voor kleinere begunstigden te vergroten; merkt op dat, in een periode waarin de uitstaande EU-leningen toenemen, elk financieringsmodel dat de kostenverificatie verzwakt, de houdbaarheid van de begroting en het vermogen om aan de toenemende schuldverplichtingen van de EU te voldoen, ondermijnt;***

Amendement 31

Ontwerpresolutie
Paragraaf 31 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	31 bis. dringt erop aan dat elk gebruik van het FNLC-model een correlatie vereist tussen de betalingsaanvragen en de verwezenlijking van mijlpalen en streefdoelen enerzijds en de uitvoering van concrete projecten anderzijds; wijst erop dat zonder een dergelijke correlatie de traceerbaarheid van EU-financiering in het gedrang komt; wijst erop dat EU-financiering alleen mag worden toegekend voor maatregelen die rechtstreeks verband houden met concrete, verifieerbare projecten die tastbare vooruitgang laten zien en meetbare resultaten opleveren, bijdragen aan de beleidsdoelstellingen van de EU en doeltreffend kunnen worden gemonitord en gecontroleerd;

Amendement 32

Ontwerpresolutie
Paragraaf 31 ter (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	31 ter. dringt erop aan dat elke beoordeling van de verwezenlijking van mijlpalen en streefdoelen wordt uitgevoerd door de Commissie en niet door de lidstaten, en dat daarbij een transparante en gestandaardiseerde methode wordt gevolgd, met gedocumenteerde scores en onderbouwde rechtvaardigingen voor afwijkingen boven de wettelijke drempel; dringt erop aan dat alle beoordelingsdossiers ter beschikking worden gesteld van het Parlement en de Rekenkamer; dringt aan op ondubbelzinnige nalevingscriteria om te bepalen wanneer op prestaties gebaseerde

instrumenten voldoen aan de geplande outputs of resultaten, met uniforme definities in alle lidstaten;

Amendement 33

Ontwerpresolutie
Paragraaf 31 quater (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	31 quater. onderstreept dat het algemene gebruik van de FNLC de Rekenkamer en de nationale auditautoriteiten ertoe noopt hun activiteiten aanzienlijk aan te passen en over te stappen op een andere aanpak inzake audits; waarschuwt dat een dergelijke verschuiving, zonder ervoor te zorgen dat de auditautoriteiten er klaar voor zijn, aanzienlijke problemen zal opleveren en een structureel hiaat in het controlespoor zou kunnen veroorzaken, met ernstige gevolgen voor zowel het goede financiële beheer van de begroting van de EU als de kwijtingsprocedure; verzoekt de Commissie de controlemechanismen te hervormen om de rol van de Rekenkamer bij de uitvoering van MFK-programma's en bij de interactie van de Rekenkamer met de nationale rekenkamers te versterken, met bijzondere aandacht voor timing, geleerde lessen en subsidiariteit;

Amendement 34

Ontwerpresolutie
Paragraaf 31 quinquies (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	31 quinquies. dringt erop aan dat, ongeacht het toegepaste financieringsmodel, maar met name voor op prestaties gebaseerde instrumenten, de

werkelijke kosten die tijdens de uitvoering worden gemaakt regelmatig worden vergeleken met de geraamde kosten, en dat audits automatisch in gang worden gezet wanneer aanzienlijke discrepanties worden vastgesteld;

Amendement 35

Ontwerpresolutie
Paragraaf 31 sexies (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	31 sexies. uit zijn bezorgdheid over het feit dat in de voorstellen van de Commissie op prestaties gebaseerde instrumenten die gebruikmaken van de FNLC meer gericht zijn op systeemgerichte controles dan op controles van daadwerkelijk gedane uitgaven, en betreurt het feit dat volgens het NRPP-voorstel geen enkele instelling, lidstaat of nationale autoriteit zal worden verzocht de onderliggende kosten van maatregelen in het kader van de NRPP's te verifiëren; waarschuwt dat deze aanpak het vermogen van de EU zal ondermijnen om de prijs-kwaliteitverhouding van EU-projecten te beoordelen, zal leiden tot een ernstig gebrek aan verantwoordingsplicht en het risico op onregelmatigheden, fraude en dubbele financiering zal vergroten; wijst erop dat de Rekenkamer al vele jaren consequent aantoont dat de door de nationale auditautoriteiten geleverde controlepakketten een onaanvaardbaar hoog foutenpercentage hebben; waarschuwt voorts dat systeemgerichte controles mogelijk geen onderliggende problemen aan het licht brengen die zich kunnen verspreiden en die het goede financiële beheer van de begroting van de Unie en de bescherming van de financiële belangen van de Unie ernstig kunnen ondermijnen; verzoekt de Commissie solide waarborgen in te voeren

om te zorgen voor consistente, onafhankelijke en hoogwaardige controlewerkzaamheden in alle lidstaten, onder meer door gedetailleerde methodologische richtsnoeren te verstrekken, duurzame technische bijstand te verlenen wanneer auditautoriteiten blijken te kampen met aanhoudende tekortkomingen, voor meer interoperabiliteit tussen digitale instrumenten voor het toezicht op en de controle van EU-middelen te zorgen, en specifieke opleidingen over normen voor prestatie-audits te verstrekken; dringt erop aan dat het vertrouwen op nationale autoriteiten en externe auditors afhankelijk moet zijn van hun naleving van deze waarborgen om variabiliteit in de kwaliteit en onafhankelijkheid van de controle te voorkomen; verzoekt de Commissie voor elk uitgavenprogramma in het kader van het MFK 2028-2034 duidelijke en gebruiksvriendelijke prestatie- en uitgavenoverzichten te publiceren, waaronder overzichten en interactieve dashboards met machineleesbare datasets, om belastingbetalers zicht te geven op de gegenereerde waarde; dringt erop aan dat dergelijke overzichten zowel financiële informatie als informatie over prestaties bevatten, in overeenstemming met de beste praktijken van de OESO op het gebied van verslaglegging over prestaties;

Amendement 36

Ontwerpresolutie
Paragraaf 31 septies (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	31 septies. roept op tot het opzetten van één geïntegreerd en interoperabel informatie- en monitoringsysteem, met inbegrip van één instrument voor datamining en risicoscores, als onderdeel

van het MFK-pakket 2028-2034; eist dat het gebruik van een dergelijk nieuw interoperabel systeem een voorwaarde is voor toegang tot EU-financiering in het volgende MFK; dringt tegelijkertijd aan op meer transparantie bij de uitvoering van op prestaties gebaseerde instrumenten, met inbegrip van de tijdige publicatie van alle beoordelingen van de Commissie, nationale verslagleggingsgegevens, auditsamenvattingen en herstelmaatregelen, in een toegankelijk, vergelijkbaar en verifieerbaar formaat, waardoor ervoor wordt gezorgd dat het Parlement, de Rekenkamer en de burgers het gebruik van EU-middelen kunnen controleren; herhaalt de noodzaak om de transparantie te vergroten door het model van het RRF-scorebord uit te breiden naar alle op prestaties gebaseerde instrumenten, om de tijdigheid en vergelijkbaarheid van de nationale verslaglegging te verbeteren en de toegankelijkheid voor het publiek, traceerbaarheid en verantwoordingsplicht te waarborgen; verzoekt de Commissie ervoor te zorgen dat voor alle financieringsprogramma's, met inbegrip van op prestaties gebaseerde instrumenten, gegevens over de werkelijke eindontvangers, met inbegrip van contractanten en onderaannemers, in realtime beschikbaar zijn voor audit- en kwijtingsautoriteiten, alsook voor het Europees Openbaar Ministerie (EOM) en het Europees Bureau voor fraudebestrijding (OLAF);

Amendement 37

Ontwerpresolutie
Paragraaf 32

Ontwerpresolutie	*Amendement*

32. beschouwt het voorstel voor een prestatieverordening als een eerste stap in de richting van de invoering van een horizontaal kader voor het traceren van uitgaven en het monitoren van de prestaties in het kader van de begroting; is van mening dat deze aanpak kan leiden tot meer samenhang bij het toezicht op en de uitvoering van EU-uitgavenprogramma's en bij de mainstreaming van belangrijke EU-doelstellingen; benadrukt dat het combineren van horizontale beginselen in één enkel kader moet zorgen voor doeltreffendere traceringsmethoden en een betere parlementaire controle, zonder extra lasten te creëren;	32. beschouwt het voorstel voor een prestatieverordening als een eerste stap in de richting van de invoering van een horizontaal kader voor het traceren van uitgaven en het monitoren van de prestaties in het kader van de begroting; is van mening dat deze aanpak***, indien naar behoren gevolgd,*** kan leiden tot meer samenhang bij het toezicht op en de uitvoering van EU-uitgavenprogramma's en bij de mainstreaming van belangrijke EU-doelstellingen; benadrukt dat het combineren van horizontale beginselen in één enkel kader moet zorgen voor doeltreffendere traceringsmethoden en een betere parlementaire controle, zonder extra lasten te creëren; ***dringt erop aan dat in het prestatiekader prioriteit wordt gegeven aan impactindicatoren die daadwerkelijke resultaten voor burgers meten; beklemtoont dat prestatie-indicatoren uitdrukkelijk moeten worden afgeleid van de doelstellingen van elk programma en de output, de resultaten en, vooral, de effecten moeten weergeven; benadrukt dat alle prestatiekaders een kosten-batenanalyse en transparante budgettering moeten omvatten;***

Amendement 38

Ontwerpresolutie
Paragraaf 32 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	32 bis. benadrukt dat de voorgestelde prestatieverordening ervoor moet zorgen dat de verslagleggingsindicatoren verplicht, uniform en in alle lidstaten te vergelijken zijn; waarschuwt dat de kwijtingsautoriteit zonder een dergelijke vergelijkbaarheid niet in staat zal zijn de relatieve doeltreffendheid te beoordelen of ondermaats presterende programma's op te sporen; plaatst vraagtekens bij verschillende aspecten van het voorstel,

zoals de beperkte keuze van horizontale beginselen, de overlappingen met het Financieel Reglement, het ontbreken van impactindicatoren, de overlappingen tussen de output- en resultaatindicatoren en de flexibiliteit die de lidstaten wordt geboden bij de keuze van verslagleggingsindicatoren, waardoor het onmogelijk zal zijn prestaties in de hele EU of de toegevoegde waarde voor de EU te vergelijken; betreurt het feit dat de vooruitgang zal worden gemonitord op basis van de uitvoering van vastleggingskredieten in plaats van betalingskredieten, hetgeen geen realistisch overzicht zal bieden van de prestaties van EU-programma's; dringt aan op de instelling van een verplicht "evaluatiemechanisme", dat financieringsstromen die consequent hun impactdoelstellingen niet halen automatisch evalueert;

Amendement 39

Ontwerpresolutie
Paragraaf 32 ter (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	32 ter. verzoekt de Europese Rekenkamer haar bevindingen te consolideren in een vergelijkende prestatieanalyse en een methodologie te ontwikkelen voor een "prestatiekompas" van programma's van de Unie in het kader van het MFK 2028-2034;

Amendement 40

Ontwerpresolutie
Paragraaf 36

Ontwerpresolutie	*Amendement*

36. benadrukt de noodzaak van solide governance ***waarbij de*** parlementaire ***verantwoordingsplicht***, toezicht en controle worden gewaarborgd, in combinatie met een ***doeltreffende*** fraudebestrijdingsarchitectuur; verwerpt elke aanpak waarbij de rol van het Parlement wordt beperkt tot het verschaffen van advies of informatie bij de mobilisering van instrumenten of fondsen in het kader van het volgende MFK; benadrukt dat budgettaire flexibiliteit niet mag dienen om de prerogatieven van de begrotingsautoriteit te omzeilen en dat elke herschikking, herprogrammering en mobilisering van buffers of andere reserves ter goedkeuring aan het Parlement moet worden voorgelegd; is van mening dat er voor echte flexibiliteit moet worden ingezet op zowel een snelle reactiecapaciteit als democratische legitimiteit, wat alleen kan worden bereikt door de volwaardige deelname van het Parlement aan besluiten over de toewijzing en het gebruik van middelen;

36. benadrukt de noodzaak van solide ***en samenhangende*** governance ***van*** de ***begroting van de Unie waarbij volledige*** parlementaire ***verantwoording***, ***doeltreffend*** toezicht en ***zinvolle*** controle ***tijdens de volledige begrotingscyclus*** worden gewaarborgd, in combinatie met een ***sterke en operationele*** fraudebestrijdingsarchitectuur***; benadrukt dat deze governance moet worden ondersteund door concrete en verifieerbare maatregelen; dringt daarom aan op volledige transparantie met betrekking tot de eindbegunstigden van EU-middelen, met inbegrip van contractanten en subcontractanten; benadrukt dat de lidstaten niet kunnen worden beschouwd als eindbegunstigden van Uniefinanciering; eist realtimetoegang tot gegevens op begunstigdenniveau voor het Parlement, de Europese Rekenkamer, OLAF en het EOM; herhaalt de reeds lang bestaande oproep van het Parlement tot instelling van één geïntegreerd en interoperabel informatie- en monitoringsysteem voor EU-uitgaven, met inbegrip van instrumenten voor datamining en risicoscores; staat erop dat het gebruik van dit systeem verplicht wordt gesteld om toegang te krijgen tot middelen van de Unie in het kader van het volgende MFK; eist dat alle databanken van de Commissie en de lidstaten die worden gebruikt voor het beheren en monitoren van EU-middelen rechtstreeks toegankelijk zijn voor de Europese Rekenkamer, zonder voorafgaande aggregatie of wijziging, om de onafhankelijkheid en doeltreffendheid van controles te waarborgen; pleit voor een systematisch en intensiever gebruik van het systeem voor vroegtijdige opsporing en uitsluiting in het kader van het volgende MFK; benadrukt dat marktdeelnemers die betrokken zijn bij fraude, corruptie, ernstige onregelmatigheden of grove schendingen van contractuele verplichtingen***

daadwerkelijk moeten worden uitgesloten van Uniefinanciering uit alle programma's en uitvoeringsmodellen, met inbegrip van op prestaties gebaseerde instrumenten; betreurt het versnipperde gebruik van uitsluitingsmechanismen en het gebrek aan interoperabiliteit tussen het systeem voor vroegtijdige opsporing en uitsluiting en nationale systemen; benadrukt dat doeltreffende uitsluitingsmechanismen van essentieel belang zijn om herhaald misbruik van middelen van de Unie te voorkomen en te zorgen voor een geloofwaardig fraudebestrijdingskader van de EU; beklemtoont dat geen enkel(e) flexibiliteitsmechanisme, herprogrammeringsbesluit of op prestaties gebaseerde uitbetaling in het kader van het volgende MFK het vermogen van het Parlement om zijn kwijtingsbevoegdheden uit te oefenen, mag beperken; staat erop dat volledige toegang tot informatie een voorwaarde is voor democratische verantwoording; verwerpt ***daarom*** elke aanpak waarbij de rol van het Parlement wordt beperkt tot het verschaffen van advies of informatie bij de mobilisering van instrumenten of fondsen in het kader van het volgende MFK; benadrukt dat budgettaire flexibiliteit niet mag dienen om de prerogatieven van de begrotingsautoriteit te omzeilen en dat elke herschikking, herprogrammering en mobilisering van buffers of andere reserves ter goedkeuring aan het Parlement moet worden voorgelegd; is van mening dat er voor echte flexibiliteit moet worden ingezet op zowel een snelle reactiecapaciteit als democratische legitimiteit, wat alleen kan worden bereikt door de volwaardige deelname van het Parlement aan besluiten over de toewijzing en het gebruik van middelen;

Amendement 41

Ontwerpresolutie
Paragraaf 36 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	36 bis. benadrukt het belang van de fraudebestrijdingsarchitectuur van de EU in het kader van het MFK voor de periode na 2027 en de cruciale rol die de instellingen, organen en instanties van de EU (de Rekenkamer, Eurojust, Europol, het EOM en OLAF) moeten spelen; is van mening dat deze organen voldoende financiering moeten ontvangen en spoort hen aan hun samenwerking te versterken, met name wat betreft de uitwisseling van informatie over criminele/frauduleuze activiteiten in verband met EU-middelen en het verlenen van toegang tot elkaars gegevens; wijst op het belang van coördinatie en nauwere samenwerking met de justitiële en politiële stelsels van de lidstaten teneinde fraude, misbruik en georganiseerde misdaad doeltreffender te bestrijden; dringt erop aan dat deelname aan het EOM verplicht moet zijn voor lidstaten die EU-middelen ontvangen in het kader van het MFK na 2027, tenzij een lidstaat beschikt over een op een verdrag gebaseerde opt-out;

Amendement 42

Ontwerpresolutie
Paragraaf 36 ter (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	36 ter. dringt aan op het onderzoeken van de synergieën binnen de EU en de mogelijke consolidatie van haar fraudebestrijdingsarchitectuur; benadrukt dat de huidige fraudebestrijdingsarchitectuur te kampen heeft met uitdagingen zoals versnippering en het ontbreken van een geïntegreerd bestuurskader, overlappende

bevoegdheden, onvoldoende middelen en onbetrouwbare gegevens, waardoor fraude met EU-middelen mogelijk wordt onderschat; verzoekt de Commissie daarom i) een gemeenschappelijk bestuurskader op te zetten voor de coördinatie van alle fraudebestrijdingsactoren, ii) een uniform rapportagesysteem in te voeren om de beschikbare informatie te consolideren, iii) meer gebruik te maken van digitale instrumenten om de verzameling, uitwisseling en analyse van gegevens te verbeteren, en iv) de financiële en personele middelen te versterken om de doeltreffendheid van fraudebestrijdingsinstanties te waarborgen;

Amendement 43

Ontwerpresolutie
Paragraaf 36 quater (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	36c. wijst op de centrale rol die het Europees Openbaar Ministerie speelt bij het onderzoeken en vervolgen van strafbare feiten die de financiële belangen van de Unie schaden; benadrukt dat de doeltreffendheid van het EOM in de context van het volgende MFK en het toegenomen gebruik van op prestaties gebaseerde instrumenten en financiering die niet gekoppeld is aan kosten, van essentieel belang zal zijn om te zorgen voor geloofwaardige afschrikking, doeltreffende vervolging en terugvordering van oneigenlijk gebruikte middelen van de Unie; benadrukt dat het EOM een volledig onafhankelijk gerechtelijk orgaan is en dat nauwere samenwerking met OLAF, de Europese Rekenkamer, Europol en Eurojust gebaseerd moet zijn op een gestructureerde dialoog en praktische

coördinatie, met volledige inachtneming van de verschillende mandaten; benadrukt dat het EOM tijdig doeltreffende toegang moet krijgen tot relevante informatie en gegevens, met inbegrip van gegevens over eindbegunstigden, contractanten en subcontractanten, ook in het kader van op prestaties gebaseerde uitvoeringsmodellen; dringt erop aan dat gedurende de gehele looptijd van het volgende MFK toereikende en stabiele financiële en personele middelen aan het EOM worden toegewezen, en wijst er in dit verband op dat het EOM een orgaan van de Unie is dat is opgericht krachtens artikel 86 VWEU, met een specifiek mandaat op het gebied van vervolging; dringt er daarom op aan dat zijn begroting gescheiden van die van de gedecentraliseerde agentschappen wordt ingediend en ten minste wordt verdubbeld ten opzichte van de aanwijzingen van de Commissie voor de periode 2028-2034, om in overeenstemming te zijn met de toenemende werklast en verantwoordelijkheden; herinnert eraan dat deelname aan het EOM een essentieel onderdeel vormt van het fraudebestrijdingskader van de Unie;

Amendement 44

Ontwerpresolutie
Paragraaf 36 quinquies (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	36 quinquies. stelt met grote bezorgdheid vast dat de Europese Rekenkamer hardnekkige tekortkomingen in de controle en uitvoering van EU-uitgaven blijft vaststellen; herinnert eraan dat volgens het jaarverslag 2024 van de Rekenkamer 68,9 % van de gecontroleerde uitgaven op uitgaventerreinen met een groter risico op

	fouten materiële fouten vertoonde, wat neerkomt op ongeveer 116 miljard EUR aan betalingen en voor het zesde jaar op rij heeft geleid tot een afkeurende verklaring; merkt voorts op dat het geraamde foutenpercentage op deze gebieden met een groter risico op fouten aanzienlijk blijft, rekening houdend met de resultaten in alle MFK-rubrieken; waarschuwt dat aanhoudende fouten het vertrouwen van het publiek in de begroting van de Unie ondermijnen en middelen onttrekken aan echte Europese prioriteiten; pleit daarom voor de opname van versterkte waarborgen, controles en prestatievereisten in de uitvoering van het meerjarig financieel kader 2028-2034 om de financiële belangen van de Unie beter te beschermen en goed financieel beheer te waarborgen;

Amendement 45

Ontwerpresolutie
Paragraaf 36 sexies (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	36 sexies. wijst erop dat er eind 2024 311 lopende zaken in verband met NextGenerationEU bij het EOM in behandeling waren, die op vier na allemaal betrekking hadden op de herstel- en veerkrachtfaciliteit, wat neerkomt op ongeveer 17 % van alle lopende onderzoeken naar uitgavenfraude; merkt voorts op dat de werklast in verband met NGEU in 2024 met 51 % was toegenomen ten opzichte van 2023; waarschuwt daarom dat het algemene gebruik van financiering die niet gekoppeld is aan kosten de kans op toekomstige fraudegevallen kan vergroten;

Amendement 46

Ontwerpresolutie
Paragraaf 36 septies (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	36 septies. wijst op de noodzaak van een robuuste, coherente en doeltreffende fraudebestrijdingsarchitectuur van de EU waarin het EOM een grotere rol zal moeten spelen en waarvoor aanzienlijke extra middelen nodig zullen zijn; acht het absoluut noodzakelijk dat de financiering van het EOM in het volgende MFK aanzienlijk wordt verhoogd;

Amendement 47

Ontwerpresolutie
Paragraaf 38

Ontwerpresolutie	*Amendement*
38. neemt kennis van de voorgestelde verhoging van opgenomen en verstrekte leningen in het kader van het volgende MFK; is van mening dat de begrotingsautoriteit nauwlettend moet toezien op de gevolgen van deze aanpak voor de MFK-marge of andere garanties; eist dat bij het opnemen en verstrekken van leningen de bevoegdheden van de medewetgevers en de begrotingsautoriteit worden gerespecteerd;	38. neemt kennis van de voorgestelde verhoging van opgenomen en verstrekte leningen in het kader van het volgende MFK; is van mening dat de begrotingsautoriteit nauwlettend moet toezien op de gevolgen van deze aanpak voor de MFK-marge of andere garanties; eist dat bij het opnemen en verstrekken van leningen de bevoegdheden van de medewetgevers en de begrotingsautoriteit worden gerespecteerd; ***onderstreept dat via de EIB-groep en EU-garanties opgenomen en verstrekte leningen voorwaardelijke verplichtingen kunnen creëren die niet in de nationale schuldstatistieken voorkomen; benadrukt het belang van transparantie met betrekking tot de totale financiële blootstelling van de Unie; roept de Commissie ertoe op om, samen met elke jaarlijkse begroting, een geconsolideerd overzicht te publiceren van alle voorwaardelijke verplichtingen die voortvloeien uit lenings- en garantieverrichtingen op EU-niveau, met***

inbegrip van verrichtingen die door de EIB zijn uitgevoerd, om de begrotings- en kwijtingsautoriteiten in staat te stellen het volledige financiële beeld te beoordelen;

Amendement 48

Ontwerpresolutie
Paragraaf 39 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	39 bis. beklemtoont dat elk versterkt partnerschap gepaard moet gaan met versterkte verantwoordings- en controleregelingen die in verhouding staan tot het mandaat van de EIB; wijst op de bevindingen in Speciaal verslag nr. 07/2025 van de Europese Rekenkamer; gelooft dat EIB-financiering niet mag dienen ter verdringing van particulier kapitaal of ter vervanging van nationale begrotingen; beklemtoont dat elk versterkt partnerschap met de EIB gepaard moet gaan met versterkte verantwoordings- en controleregelingen die in verhouding staan tot het mandaat van de EIB; verzoekt de EIB de nationale hoge controle-instanties actief bij de zaken te betrekken om ervoor te zorgen dat verantwoording wordt afgelegd voor verrichtingen die momenteel niet onder de bevoegdheid van de Rekenkamer vallen; herhaalt dat de Verdragen moeten worden gewijzigd om de Rekenkamer volledige en onbeperkte toegang te verlenen tot alle verrichtingen van de EIB teneinde de democratische verantwoording af te stemmen op de veranderende financiële blootstelling van de EIB;

Amendement 49

Ontwerpresolutie
Paragraaf 44 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	44 bis. benadrukt dat besluiten tot opschorting of vermindering van EU-financiering als reactie op schendingen van de rechtsstaat gebaseerd moeten zijn op duidelijke, objectieve en juridisch deugdelijke criteria, op consistente en transparante wijze moeten worden toegepast en niet mogen worden ingegeven door politieke overwegingen, noch het resultaat mogen zijn van onderhandelingen; onderstreept dat tekortkomingen op het gebied van de rechtsstaat die van invloed zijn op de onafhankelijkheid en de werking van de rechterlijke macht, systemen voor overheidsopdrachten, audit- en controleorganen, waarborgen voor corruptiebestrijding of de gelijke behandeling van eindontvangers en begunstigden, de bescherming van de financiële belangen van de Unie rechtstreeks ondermijnen en een systeemrisico vormen voor de begroting van de Unie; herinnert eraan dat de verordening inzake conditionaliteit met betrekking tot de rechtsstaat een van de belangrijkste instrumenten is voor het beschermen van de financiële belangen van de Unie en dringt erop aan dat deze verordening wordt toegepast wanneer in de hele EU-begroting, met inbegrip van op prestaties gebaseerde instrumenten, aan de wettelijke voorwaarden van de verordening is voldaan, om ervoor te zorgen dat alle uitgaven van de Unie blijvend worden onderworpen aan doeltreffend toezicht op de rechtsstaat;

Amendement 50

Ontwerpresolutie
Paragraaf 45

Ontwerpresolutie	*Amendement*
45. ***dringt erop aan dubbel werk of*** overlappingen ***tussen bestaande en toekomstige wetgeving te voorkomen, met name in de plannen voor nationaal en regionaal partnerschap, en roept*** op ***tot*** een uniform, coherent en alomvattend kader voor alle onder de conditionaliteitsverordening vallende EU-financieringsprogramma's, dat zowel randvoorwaarden omvat die vervuld moeten zijn om toegang te krijgen tot EU-financiering, als maatregelen om middelen te bevriezen of in te houden wanneer de betrokken voorwaarden niet langer worden nagekomen; verzoekt de Commissie alle instrumenten voor de rechtsstaat te consolideren in ***een eengemaakt en alomvattend*** kader dat voorziet in duidelijke, objectieve en transparante toepassingscriteria en verduidelijkt hoe de Commissie de coördinatie ***tussen*** deze instrumenten zal waarborgen;	45. ***betreurt de*** overlappingen ***met het conditionaliteitsregime dat is ingevoerd door het voorstel van de Commissie voor het MFK 2028-2034; dringt aan*** op een uniform, coherent en alomvattend kader voor alle onder de conditionaliteitsverordening vallende EU-financieringsprogramma's, dat zowel randvoorwaarden omvat die vervuld moeten zijn om toegang te krijgen tot EU-financiering, als maatregelen om middelen te bevriezen of in te houden wanneer de betrokken voorwaarden niet langer worden nagekomen; verzoekt de Commissie alle instrumenten voor de rechtsstaat te consolideren in ***één*** kader dat voorziet in duidelijke, objectieve en transparante toepassingscriteria en ***dat*** verduidelijkt hoe de Commissie de coördinatie ***van*** deze instrumenten zal waarborgen;

Amendement 51

Ontwerpresolutie
Paragraaf 45 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	45 bis. wijst op de noodzaak van een naadloos en samenhangend instrumentarium voor de waarden van de Unie dat de democratie, de rechtsstaat en de grondrechten bestrijkt in alle fondsen van de Unie, ook in het kader van beslissingen die de Commissie neemt in het kader van de plannen voor nationaal en regionaal partnerschap; is van mening dat de invoering van één gestroomlijnde procedure bestaande overlappingen zou aanpakken en de juridische duidelijkheid zou bevorderen; is van mening dat het automatisch in gang zetten van voorstellen voor vrijmakingen, in

combinatie met een streng verbod op de herschikking of herverdeling van bevroren middelen, essentiële elementen zijn van een dergelijk samenhangend kader; dringt voorts aan op een duidelijk en consistent verband tussen de bepalingen van de plannen voor nationaal en regionaal partnerschap en de toepassing van zowel de conditionaliteitsverordening als het Financieel Reglement;

Amendement 52

Ontwerpresolutie
Paragraaf 45 ter (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	45 ter. uit zijn bezorgdheid over het feit dat het voorstel van de Commissie ontoereikend blijft omdat het: a) de toolbox voor de rechtsstaat niet wezenlijk vereenvoudigt en evenmin voorziet in coördinatie van de verschillende rechtsstaatinstrumenten, maar juist leidt tot overlappingen en tegenstrijdigheden, waardoor een versnipperd systeem van parallelle instrumenten dreigt te ontstaan, b) bepaalt dat maatregelen om schendingen van de horizontale voorwaarde met betrekking tot de rechtsstaat aan te pakken, kunnen worden geactiveerd door een uitvoeringsbesluit van de Raad, zonder besluitvormingsrol voor het Parlement in de procedure, c) vanwege het verband tussen de conditionaliteit met betrekking tot de rechtsstaat en de conditionaliteit met betrekking tot het Handvest ertoe kan leiden dat uitvoeringsbesluiten van de Raad worden ingezet, waardoor de toepassing van het Handvest wordt bemoeilijkt, d) geen voldoende rechtstreeks verband vereist tussen een schending van de rechtsstaat en de bescherming van de EU-begroting, in

tegenstelling tot het conditionaliteitsstelsel, wat vragen doet rijzen over de rechtszekerheid, e) duidelijk maakt dat de Commissie het conditionaliteitsstelsel als een laatste redmiddel blijft beschouwen;

Amendement 53

Ontwerpresolutie
Paragraaf 47 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	47 bis. verzoekt om de opname in de voorgestelde interinstitutionele overeenkomst[1 bis] van een specifieke bijlage II over samenwerking met betrekking tot het conditionaliteitsregime, met inbegrip van concrete bepalingen voor het verlenen van systematische, tijdige, gestructureerde en veilige toegang tot alle relevante informatie en documentatie bij de uitvoering van de conditionaliteitsverordening; is in dit verband van oordeel dat een regelmatige dialoog tussen de drie instellingen over de huidige stand van zaken met betrekking tot de bescherming van de EU-begroting in verband met de rechtsstaat een doeltreffende manier zou zijn om de coördinatie van de toolbox voor de rechtsstaat te verbeteren;
	[1 bis] Voorstel van de Commissie van 16 juli 2025 voor een Interinstitutioneel Akkoord tussen het Europees Parlement, de Raad en de Europese Commissie betreffende de begrotingsdiscipline, samenwerking in begrotingszaken en goed financieel beheer (COM(2025)0572).

Amendement 54

Ontwerpresolutie

Paragraaf 47 ter (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	47 ter. benadrukt dat de doeltreffendheid van de fraudebestrijdingsarchitectuur van de Unie niet alleen afhangt van opsporing, onderzoek en vervolging, maar ook van de daadwerkelijke confiscatie en terugvordering van de opbrengsten van misdrijven die de financiële belangen van de Unie schaden; herinnert eraan dat het EOM een centrale rol speelt bij het onderzoeken en vervolgen van strafbare feiten ten nadele van de EU-begroting, waaronder fraude, corruptie en grensoverschrijdende btw-fraude; merkt evenwel op dat geconfisqueerde vermogensbestanddelen en opbrengsten van misdrijven niet systematisch naar de begroting van de Unie terugvloeien; verzoekt de Commissie in samenwerking met het EOM en de lidstaten een duidelijk en bindend kader vast te stellen om ervoor te zorgen dat activa en opbrengsten die naar aanleiding van onderzoeken van het EOM zijn geconfisqueerd, daadwerkelijk volledig of gedeeltelijk terugvloeien naar de begroting van de Unie en naar behoren als EU-ontvangsten worden geboekt; onderstreept dat een dergelijk mechanisme de afschrikking zou versterken, de geloofwaardigheid van de fraudebestrijdingsinspanningen van de EU zou bevorderen, zou bijdragen tot de bescherming van de financiële belangen van de Unie en ervoor zou zorgen dat teruggevorderde middelen kunnen worden herschikt om prioriteiten van de Unie te financieren; benadrukt dat de transparantie- en rapportageverplichtingen met betrekking tot de geconfisqueerde, teruggevloeide en herverdeelde bedragen moeten worden gewaarborgd, en dat het Parlement als begrotings- en kwijtingsautoriteit volledige informatie moet krijgen;

Amendement 55

Ontwerpresolutie
Paragraaf 52

Ontwerpresolutie	*Amendement*
52. is van mening dat de inkomstenbasis van de EU-begroting moet worden verbreed, ***versterkt,*** gediversifieerd en gemoderniseerd in het licht van de ongekende uitdagingen waardoor in de volgende MFK-periode veel meer moet worden geïnvesteerd in verschillende beleidsterreinen; dringt erop aan dat daartoe de bestaande eigen middelen worden aangepast en opgewaardeerd, dat onverwijld nieuwe eigen middelen worden ingevoerd, dat andere ontvangsten dan eigen middelen een belangrijk deel uitmaken van de mix van inkomstenbronnen, en dat welomschreven lenings- en kredietverstrekkingsoperaties waarvan de daaruit voortvloeiende voorwaardelijke verplichtingen veilig worden gedekt door de marge onder de maxima van de eigen middelen, een haalbaar alternatief blijven, ten minste in tijden van onvoorziene crises;	52. is van mening dat de inkomstenbasis van de EU-begroting moet worden verbreed, gediversifieerd en gemoderniseerd ***en dat de bescherming tegen fraude moet worden versterkt*** in het licht van de ongekende uitdagingen waardoor in de volgende MFK-periode veel meer moet worden geïnvesteerd in verschillende beleidsterreinen; dringt erop aan dat daartoe de bestaande eigen middelen worden aangepast en opgewaardeerd, dat onverwijld nieuwe eigen middelen worden ingevoerd, dat andere ontvangsten dan eigen middelen een belangrijk deel uitmaken van de mix van inkomstenbronnen, en dat welomschreven lenings- en kredietverstrekkingsoperaties waarvan de daaruit voortvloeiende voorwaardelijke verplichtingen veilig worden gedekt door de marge onder de maxima van de eigen middelen, een haalbaar alternatief blijven, ten minste in tijden van onvoorziene crises;

Amendement 56

Ontwerpresolutie
Paragraaf 52 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	52 bis. is van mening op dat doeltreffend onderzoek naar en doeltreffende vervolging van fraude die de ontvangsten van de Unie schaadt, in combinatie met de tijdige terugvordering van wederrechtelijk verkregen bedragen, van essentieel belang zijn voor het beschermen van de begroting van de Unie, het versterken van de veiligheid van de Unie en het behouden van de integriteit van de interne markt;

onderstreept daarom dat het volgende MFK moet worden ondersteund door een versterkt EOM en een samenhangender, efficiënter en gestroomlijnder fraudebestrijdingsarchitectuur van de EU;

Amendement 57

Ontwerpresolutie
Paragraaf 53 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	53 bis. benadrukt dat de terugbetaling van NextGenerationEU de EU-begroting aanzienlijk onder druk zal zetten[1 bis], en dat het parlementaire toezicht op leningsbesluiten daarom moet worden versterkt;
	1 bis
	https://www.eca.europa.eu/ECAPublications/RV-2025-03/RV-2025-03_NL.pdf

Amendement 58

Ontwerpresolutie
Paragraaf 54 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	54 bis. benadrukt dat de bescherming van de financiële belangen van de Unie en de duurzaamheid van de begroting van de Unie ook doortastende maatregelen vereisen voor het aanpakken van structurele inkomstenverliezen als gevolg van grote informele economieën en wijdverbreide btw-fraude; herinnert eraan dat EU-organen zoals de Europese Rekenkamer, het Europees Bureau voor fraudebestrijding (OLAF) en het Europees Openbaar Ministerie (EOM) btw-fraude herhaaldelijk hebben

aangewezen als een van de voornaamste bronnen van verliezen voor de begroting en de eigen middelen van de Unie; onderstreept dat de beperking van de informele economische activiteit en de versterking van de strijd tegen btw-fraude zouden bijdragen tot een eerlijkere lastenverdeling tussen de lidstaten, de integriteit van de interne markt zouden waarborgen en bijdragen op basis van het bni zouden helpen stabiliseren; dringt erop aan dat het meerjarig financieel kader 2028-2034 duidelijke bepalingen, toereikende middelen en passende instrumenten omvat ter ondersteuning van een doeltreffend optreden tegen informele economische activiteiten en btw-fraude, om de financiële belangen van de Unie beter te beschermen;

Amendement 59

Ontwerpresolutie
Bijlage II – Onderverdeling per programma (in lopende prijzen)

Ontwerp-interim-verslag Bijlage II – Onderverdeling per programma (in constante prijzen)

Rubriek 2: Concurrentievermogen, welvaart en veiligheid	MFK-voorstel	Standpunt EP (1,27 % bni, exclusief NGEU-terugbetaling)	Nominale veranderin g

Wijziging

Rubriek 2: Concurrentievermogen, welvaart en veiligheid	MFK-voorstel	Standpunt EP (1,27 % bni, exclusief NGEU-terugbetaling)	Nominale veranderin g
Vastleggingskredieten (constante prijzen van 2025, miljard)			
Gedecentraliseerde agentschappen	***8 687***	***8 022***	***-0,665***
Europees Openbaar Ministerie	***(0,665)***	***1 561***	***+ 0,896***

BIJLAGE: BEKENDMAKING VAN INPUT

De rapporteur voor advies verklaart onder zijn exclusieve verantwoordelijkheid geen input in het advies te hebben opgenomen van belangenvertegenwoordigers die binnen het toepassingsgebied van het Interinstitutioneel Akkoord over een verplicht transparantieregister[17] vallen of van vertegenwoordigers van overheidsinstanties van derde landen, met inbegrip van hun diplomatieke vertegenwoordigingen en ambassades, die overeenkomstig artikel 8 van bijlage I bij het Reglement in deze bijlage moeten worden vermeld.

[17] Interinstitutioneel Akkoord van 20 mei 2021 tussen het Europees Parlement, de Raad van de Europese Unie en de Europese Commissie over een verplicht transparantieregister (PB L 207 van 11.6.2021, blz. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2021/611/oj).

INFORMATIE OVER DE GOEDKEURING IN DE ADVISERENDE COMMISSIE

Titel	Interim-verslag over het voorstel voor het meerjarig financieel kader 2028-2034
Document- en procedurenummers	2025/0571R(APP)
Bevoegde commissie Datum bekendmaking	BUDG 13.11.2025
Advies uitgebracht door Datum bekendmaking	CONT 13.11.2025
Rapporteur voor advies Datum benoeming	Jacek Protas 15.12.2025
Behandeling in de commissie	5.2.2026
Datum goedkeuring	5.3.2026
Uitslag eindstemming	+: 20 –: 3 0: 3

HOOFDELIJKE EINDSTEMMING
IN DE ADVISERENDE COMMISSIE

20	+
ECR	Bert-Jan Ruissen
PPE	Georgios Aftias, Raúl de la Hoz Quintano, Dirk Gotink, Niclas Herbst, Jacek Protas, Andreas Schwab, Tomáš Zdechovský
PfE	Ondřej Knotek
Renew	Gilles Boyer, Olivier Chastel, Gerben-Jan Gerbrandy
S&D	José Cepeda, Maria Grapini, Giuseppe Lupo, Marit Maij, Thomas Pellerin-Carlin
The Left	Jonas Sjöstedt
Verts/ALE	Daniel Freund, Rasmus Nordqvist

3	-
PfE	Angéline Furet, Virginie Joron, Julien Sanchez

3	0
ECR	Dick Erixon, Beatrice Timgren
The Left	Rudi Kennes

Verklaring van de gebruikte tekens:
+ : voor
- : tegen
0 : onthouding(en)

26.2.2026

ADVIES VAN DE COMMISSIE WERKGELEGENHEID EN SOCIALE ZAKEN

aan de Begrotingscommissie

inzake het voorstel voor een verordening van de Raad tot bepaling van het meerjarig financieel kader voor de jaren 2028-2034
(COM(2025)0571 – C10-0000/2025 – 2025/0571(APP))

Rapporteur voor advies: Klára Dobrev

PA_Consent_Interim

ADVIES

De Commissie werkgelegenheid en sociale zaken dient bij de bevoegde Begrotingscommissie het volgende in:

Amendement 1

Ontwerpresolutie
Visum 4 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	– gezien zijn resolutie van 11 maart 2025 over het Europees Sociaal Fonds Plus na 2027[1 bis],
	[1 bis] PB C, C/2025/3146, 20.6.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/3146/oj**.**

Amendement 2

Ontwerpresolutie
Visum 4 ter (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	– gezien de Verklaring van Terhulpen over de toekomst van de Europese pijler van sociale rechten, die op

	16 april 2024 door het Parlement, de Commissie, het Europees Economisch en Sociaal Comité en de Raad is ondertekend,

Amendement 3

Ontwerpresolutie
Visum 4 quater (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	– gezien de Europese pijler van sociale rechten, de mededeling van de Commissie van 4 maart 2021, getiteld "Het actieplan voor de Europese pijler van sociale rechten" (COM(2021)0102), en de in dat actieplan uiteengezette kerndoelen voor 2030,

Amendement 4

Ontwerpresolutie
Visum 5 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	– gezien het verslag van april 2024 van Enrico Letta, getiteld "Much more than a market" (het rapport-Letta),

Amendement 5

Ontwerpresolutie
Visum 6 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	– gezien Aanbeveling (EU) 2021/1004 van de Raad van 14 juni 2021 tot instelling van een Europese kindergarantie[1 bis],
	[1 bis] PB L 223 van 22.6.2021, blz. 14,

ELI: http://data.europa.eu/eli/reco/2021/1004/oj***.***

Amendement 6

Ontwerpresolutie
Visum 6 ter (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	– gezien de aanbeveling van de Raad van 30 oktober 2020 getiteld "Een brug naar banen — versterking van de jongerengarantie en tot vervanging van de Aanbeveling van de Raad van 22 april 2013 tot invoering van een jongerengarantie"[1 bis],
	[1 bis] PB C 372 van 4.11.2020, blz. 1.

Amendement 7

Ontwerpresolutie
Visum 6 quater (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	– gezien het VN-Verdrag inzake de rechten van personen met een handicap, dat in 2010 door de EU is geratificeerd,

Amendement 8

Ontwerpresolutie
Overweging B

Ontwerpresolutie	*Amendement*
B. overwegende dat al snel is gebleken dat ***het huidige MFK niet volstaat*** om in te spelen op een aantal crises en nieuwe politieke uitdagingen die ten tijde van de vaststelling ervan niet waren voorzien; overwegende dat het MFK tot het uiterste	B. overwegende dat ***in het huidige MFK*** al snel is gebleken dat ***behoefte is aan passende instrumenten*** om in te spelen op een aantal crises en nieuwe politieke uitdagingen die ten tijde van de vaststelling ervan niet waren voorzien***;***

is gedreven om in de nodige financiering te voorzien, en dat de flexibiliteitsbepalingen en speciale instrumenten in ongekende mate zijn gemobiliseerd nadat de beschikbare marges waren benut;	***overwegende dat de fondsen van het cohesiebeleid in feite de eerste keuze werden voor noodfinanciering om elke uitdaging of onvoorziene gebeurtenis op te vangen, hetgeen heeft geleid tot voortdurende veranderingen in het regelgevingskader en de strategische focus en prioriteiten van het beleid heeft uitgehold; overwegende dat het cohesiebeleid een langetermijnbeleid moet blijven dat gebaseerd is op de in de artikelen 174 en 175 VWEU vastgelegde doelstellingen; overwegende dat het MFK 2028-2034 voldoende flexibiliteit moet bieden om mogelijke noodsituaties snel en doeltreffend aan te pakken zonder afbreuk te doen aan de beleidsdoelstellingen***; overwegende dat het MFK tot het uiterste is gedreven om in de nodige financiering te voorzien, en dat de flexibiliteitsbepalingen en speciale instrumenten in ongekende mate zijn gemobiliseerd nadat de beschikbare marges waren benut; ***overwegende dat de doelstelling van een sterke sociale Europese Unie niet goed naar voren komt in het voorgestelde MFK 2028-2034, waarbij grondrechten, sociale rechten en uitbanning van armoede nu naast andere prioriteiten in de voorgestelde verordening inzake de plannen voor nationaal en regionaal partnerschap zijn opgenomen en voornamelijk worden gepresenteerd als voorwaarden voor het halen van veiligheids- en economische doelstellingen;***

Amendement 9

Ontwerpresolutie
Overweging B bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	B bis. overwegende dat het Europees Sociaal Fonds Plus (ESF+) in het huidige MFK het enige EU-fonds is dat in de

eerste plaats gericht is op sociaal beleid en als zodanig uniek en uiterst noodzakelijk is voor het verwezenlijken van sociale inclusie, het vergroten van de doeltreffendheid van de arbeidsmarkten, het bevorderen van gelijke toegang tot hoogwaardige werkgelegenheid en werkgelegenheid voor jongeren, het verbeteren van gelijke toegang tot en de kwaliteit van onderwijs en opleiding, het bijdragen tot de uitbanning van armoede en kinderarmoede, het ondersteunen van werknemers bij de dubbele transitie en het investeren in sociale innovatie; overwegende dat het ESF+ het belangrijkste instrument is om de sociale dimensie van de EU te versterken door de volledige uitvoering van de Europese pijler van sociale rechten, het bijbehorende actieplan en de kerndoelen ervan te ondersteunen; overwegende dat de Commissie op 16 juli 2025 haar voorstel voor de oprichting van het Europees Sociaal Fonds (ESF) als onderdeel van het plan voor nationaal en regionaal partnerschap heeft voorgelegd maar dat hiervoor geen specifieke financiële middelen zijn uitgetrokken; overwegende dat de voortzetting van deze doelstellingen in het volgende ESF moet worden gewaarborgd en versterkt met speciaal daarvoor bestemde financiële middelen;

Amendement 10

Ontwerpresolutie
Overweging B ter (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	B ter. overwegende dat kinderarmoede een van de ergste vormen van armoede is; stelt met bezorgdheid vast dat volgens het gezamenlijk verslag over de werkgelegenheid 2025 van de Commissie en de Raad ongeveer een op de vier

kinderen in de Unie nog altijd het risico loopt om in armoede en sociale uitsluiting te vervallen; overwegende dat de indicatoren voor het percentage kinderen dat risico loopt op armoede zijn gestegen van 23,6 % in 2019 tot 24,2 % in 2024[1 bis] en dat de EU, uitgaande van de huidige ontwikkelingen, haar doelstelling om het aantal kinderen dat in armoede leeft tegen 2030 met ten minste vijf miljoen te verminderen, niet zal halen; overwegende dat de Europese kindergarantie tot doel heeft de sociale uitsluiting van behoeftige kinderen te voorkomen en te bestrijden door te zorgen voor doeltreffende en gratis toegang tot hoogwaardige voor- en vroegschoolse educatie en opvang, onderwijs en gezondheidszorg, en doeltreffende toegang tot gezonde voeding en adequate huisvesting;

[1 bis] Eurostat, "Children at risk of poverty or social exclusion", 7 mei 2025.

Amendement 11

Ontwerpresolutie
Overweging B quater (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	B quater. overwegende dat de jeugdwerkloosheid in de EU 15,1 % bedraagt; overwegende dat werkloosheid, vooral op jonge leeftijd, bijdraagt tot financiële problemen, zoals een gebrek aan financiële onafhankelijkheid, alsook sociale isolatie en een alsmaar slechtere geestelijke gezondheid en welzijn;

Amendement 12

Ontwerpresolutie
Overweging B quinquies (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	B quinquies. overwegende dat toegang tot fatsoenlijke, betaalbare en duurzame huisvesting een grondrecht is; overwegende dat tussen 2010 en 2024 de huurprijzen met 25 % en de huizenprijzen met 53 % zijn gestegen, en de inflatie in de EU met 39 % is toegenomen; overwegende dat in 2024 de huisvestingskosten gemiddeld 19 % van het maandelijks beschikbaar inkomen in de EU uitmaakten, en dat dit percentage stijgt tot 37 % voor mensen die minder dan 60 % van het mediaan beschikbaar inkomen verdienen;

Amendement 13

Ontwerpresolutie
Overweging B sexies (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	B sexies. overwegende dat in 2024 93,3 miljoen mensen in de EU (21 % van de bevolking) risico liepen op armoede of sociale uitsluiting; overwegende dat voor de uitbanning van armoede een gecoördineerde en holistische aanpak en geïntegreerde beleidsmaatregelen nodig zijn die bijdragen tot sociale cohesie en voorkomen dat de ongelijkheid toeneemt;

Amendement 14

Ontwerpresolutie
Overweging B septies (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	B septies. overwegende dat toegankelijke en betaalbare openbare diensten van hoge kwaliteit van essentieel belang zijn voor het bereiken van een

hoog niveau van sociale bescherming en cohesie; overwegende dat de verlening van dergelijke diensten wordt belemmerd door een aantal factoren, waaronder aanhoudende problemen in verband met de continuïteit van de diensten, een toegenomen vraag en onvoldoende middelen; overwegende dat het nodig is dat in de begroting wordt voorzien in voldoende steun voor universeel toegankelijke en betaalbare openbare diensten, met het oog op hun goede werking en hun rol bij het waarborgen van de rechten en sociale bescherming van mensen op het gebied van onder meer werkgelegenheid, gezondheid, onderwijs, huisvesting en energie;

Amendement 15

Ontwerpresolutie
Overweging B octies (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	B octies. overwegende dat het MFK 2028-2034 een resultaatgerichte aanpak met betrekking tot het cohesiebeleid moet versterken, met duidelijke doelstellingen om opwaartse sociale en economische convergentie binnen de lidstaten te bevorderen door hardnekkige regionale verschillen aan te pakken, met name door de ontwikkeling te versnellen en de resultaten in armere en achtergebleven regio's op de arbeidsmarkt en op sociaal vlak te verbeteren, en zo territoriale en sociale ongelijkheden te verkleinen;

Amendement 16

Ontwerpresolutie
Overweging B nonies (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	B nonies. overwegende dat demografische veranderingen als gevolg van een vergrijzende bevolking, dalende vruchtbaarheidscijfers en een langere levensverwachting een ingrijpende maatschappelijke transformatie inhouden waarvoor afdoende beleidsreacties achterblijven; overwegende dat dergelijke ontwikkelingen gepaard gaan met het risico dat ongelijkheden groter worden en socialebeschermingsstelsels en arbeidsmarkten meer onder druk komen te staan;

Amendement 17

Ontwerpresolutie
Overweging B decies (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	B decies. overwegende dat sociale ongelijkheid een van de grootste sociale uitdagingen is waarmee de ultraperifere gebieden van de EU kampen; overwegende dat de ultraperifere gebieden in onevenredig hoge mate te kampen hebben met veel armoede, veel werkloosheid, hoge schooluitvalpercentages en een bruto nationaal product dat aanzienlijk onder het gemiddelde van de EU en de lidstaten ligt, in het bijzonder gelet op hun afhankelijkheid van specifieke sectoren en producten;

Amendement 18

Ontwerpresolutie
Paragraaf 1

Ontwerpresolutie	*Amendement*
1. dringt erop aan dat het MFK voor de jaren 2028-2034 wordt vastgesteld op 1,27 % van het bruto nationaal inkomen (bni) van de EU, exclusief terugbetalingen in het kader van NextGenerationEU (NGEU), om ervoor te zorgen dat de Unie haar politieke prioriteiten en strategische doelstellingen kan verwezenlijken en kan inspelen op nieuwe behoeften; is van mening dat de schuldaflossing in het kader van NGEU, die goed is voor nog eens 0,11 % van het bni, binnen de toekomstige MFK-architectuur afzonderlijk van de financiering voor EU-programma's moet worden behandeld, om ervoor te zorgen dat de beschikbare middelen voor deze programma's ongewijzigd blijven, waardoor het totaal op 1,38 % van het bni van de EU komt; benadrukt dat dit niveau het absolute minimum is om de Unie in staat te stellen grote uitdagingen aan te pakken, zoals de terugkeer van grootschalige oorlog in de onmiddellijke nabijheid van de Unie, ***de*** zeer uitdagende economische ***en sociale*** context, het tekort aan concurrentievermogen en de verergering van de klimaatcrisis en het biodiversiteitsverlies;	1. dringt erop aan dat het MFK voor de jaren 2028-2034 wordt vastgesteld op 1,27 % van het bruto nationaal inkomen (bni) van de EU, exclusief terugbetalingen in het kader van NextGenerationEU (NGEU), om ervoor te zorgen dat de Unie haar politieke prioriteiten en strategische doelstellingen kan verwezenlijken en kan inspelen op nieuwe behoeften; is van mening dat de schuldaflossing in het kader van NGEU, die goed is voor nog eens 0,11 % van het bni, binnen de toekomstige MFK-architectuur afzonderlijk van de financiering voor EU-programma's moet worden behandeld, om ervoor te zorgen dat de beschikbare middelen voor deze programma's ongewijzigd blijven, waardoor het totaal op 1,38 % van het bni van de EU komt; benadrukt dat dit niveau het absolute minimum is om de Unie in staat te stellen grote uitdagingen aan te pakken, zoals de terugkeer van grootschalige oorlog in de onmiddellijke nabijheid van de Unie, ***structurele sociale uitdagingen in een*** zeer uitdagende economische context, het tekort aan concurrentievermogen ***en vaardigheden*** en de verergering van de klimaatcrisis en het biodiversiteitsverlies;

Amendement 19

Ontwerpresolutie
Paragraaf 2

Ontwerpresolutie	*Amendement*
2. onderstreept dat het volgende MFK gericht moet zijn op de financiering van Europese collectieve goederen, waar sprake is van een waarneembare toegevoegde waarde ten opzichte van financiering via nationale uitgaven; verwerpt elke stap in de richting van een	2. onderstreept dat het volgende MFK gericht moet zijn op de financiering van Europese collectieve goederen, waar sprake is van een waarneembare toegevoegde waarde ***voor mensen, werknemers en ondernemingen*** ten opzichte van financiering via nationale

Europa à la carte waaraan niet eenparig wordt deelgenomen waardoor de eenheid en samenhang van het beleid en de programma's van de EU worden ondermijnd; waarschuwt dat een dergelijke aanpak zou leiden tot een versnippering van de interne markt, oneerlijke concurrentievoordelen en een uitholling van het solidariteitsbeginsel dat aan de basis ligt van de Europese integratie;	uitgaven; verwerpt elke stap in de richting van een Europa à la carte waaraan niet eenparig wordt deelgenomen waardoor de eenheid en samenhang van het beleid en de programma's van de EU worden ondermijnd; waarschuwt dat een dergelijke aanpak ***het sociale weefsel ernstig onder druk zou zetten, de sociale vooruitgang zou ondermijnen en*** zou leiden tot een versnippering van de interne markt, oneerlijke concurrentievoordelen en een uitholling van het solidariteitsbeginsel dat aan de basis ligt van de Europese integratie;

Amendement 20

Ontwerpresolutie
Paragraaf 3

Ontwerpresolutie	*Amendement*
3. is geen voorstander van de samenvoeging van verschillende beleidsmaatregelen in één plan per lidstaat, wat aanzienlijke onzekerheid veroorzaakt over de voorspelbaarheid van de financiering voor de eindbegunstigden; waarschuwt dat de aanzienlijke verlaging van de financiering in rubriek 1 een risico vormt voor de verwezenlijking van het in de Verdragen verankerde EU-beleid en de doelstellingen van de Unie om haar economische, sociale en territoriale cohesie te versterken, sociale rechten te beschermen en voedselzekerheid en een redelijke levensstandaard voor landbouwers en vissers te waarborgen;	3. is geen voorstander van de samenvoeging van verschillende beleidsmaatregelen in één plan per lidstaat, wat ***ernstige risico's met zich meebrengt voor de uitvoering, focus en verwezenlijking van de respectieve beleidsdoelstellingen van de lidstaten, tot een hogere centralisatie leidt en in strijd is met bestuur op verschillende niveaus, een plaatsgebonden aanpak en het beginsel van partnerschap; waarschuwt dat het samenvoegen, stroomlijnen, centraliseren of fuseren van middelen hun doeltreffendheid niet noodzakelijkerwijs verbetert en*** aanzienlijke onzekerheid veroorzaakt over de voorspelbaarheid van de financiering voor de eindbegunstigden; waarschuwt dat de aanzienlijke verlaging van de financiering in rubriek 1 een ***groot*** risico vormt voor de verwezenlijking van het in de Verdragen verankerde EU-beleid en de doelstellingen van de Unie om haar economische, sociale en territoriale cohesie te versterken, sociale rechten te beschermen en voedselzekerheid en een

redelijke levensstandaard voor landbouwers en vissers te waarborgen;

Amendement 21

Ontwerpresolutie
Paragraaf 3 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	3 bis. herinnert eraan dat economische, sociale en territoriale cohesie een fundamentele doelstelling van de EU is die verankerd is in sterk cohesiebeleid; merkt op dat het cohesiebeleid weliswaar een fundamentele pijler van het groeimodel van de EU en het centrale, gedecentraliseerde investeringsbeleid voor de lange termijn voor alle regio's moet blijven, maar dat het cohesiebeleid en de bijbehorende instrumenten een hoeksteen voor het scheppen van banen in de EU moeten blijven; benadrukt dat het essentieel is om op efficiënte, coherente en geïntegreerde wijze te streven naar economische, sociale en territoriale cohesie en tegelijkertijd te investeren in mensen en de doelstellingen van het actieplan bij de Europese pijler van sociale rechten te verwezenlijken;

Amendement 22

Ontwerpresolutie
Paragraaf 4

Ontwerpresolutie	*Amendement*
4. is ingenomen met de aanzienlijke verhoging die wordt voorgesteld om tegemoet te komen aan de herhaalde oproepen van het Parlement om meer te investeren in onderzoek, strategische autonomie, de schone transitie, defensie, technologische soevereiniteit en economische veerkracht; benadrukt echter	4. is ingenomen met de aanzienlijke verhoging die wordt voorgesteld om tegemoet te komen aan de herhaalde oproepen van het Parlement om meer te investeren in onderzoek, strategische autonomie, de schone transitie, defensie, technologische soevereiniteit en economische veerkracht; benadrukt echter

dat het combineren van programma's in het Fonds voor concurrentievermogen ertoe leidt dat de transparantie afneemt en het Parlement minder de mogelijkheid heeft om voldoende financiering te waarborgen voor specifieke beleidsdoelstellingen; dringt erop aan dat, zelfs wanneer programma's worden samengevoegd, de begrotingslijnen voldoende gedetailleerd moeten blijven om daadwerkelijk parlementair toezicht mogelijk te maken en de zichtbaarheid van de financiering voor individuele prioriteiten te behouden;	dat het combineren van programma's in het Fonds voor concurrentievermogen ertoe leidt dat de transparantie afneemt en het Parlement minder de mogelijkheid heeft om voldoende financiering te waarborgen voor specifieke beleidsdoelstellingen; dringt erop aan dat, zelfs wanneer programma's worden samengevoegd, de begrotingslijnen voldoende gedetailleerd moeten blijven om daadwerkelijk parlementair toezicht mogelijk te maken en de zichtbaarheid van de financiering voor individuele prioriteiten te behouden; ***wijst erop dat de aanpak van de investeringskloof in de economie van de EU grote investeringen in mensen, technologie en het milieu vergt aangezien dit essentiële bouwstenen zijn voor een duurzame en concurrerende EU-economie waarin mensen een goed leven kunnen opbouwen; dringt erop aan dat de begroting van de EU het ontwikkelingspotentieel van elke lidstaat volledig benut door het scheppen van hoogwaardige banen met rechten, het bevorderen van volledige werkgelegenheid, het bestrijden van armoede, sociale uitsluiting en ongelijkheid, het ondersteunen en moderniseren van productieve en strategische sectoren, het investeren in en bevorderen van de efficiëntie van openbare diensten, het behouden en herstellen van ecosystemen en het temperen van en aanpassen aan klimaatverandering in een rechtvaardige transitie;***

Amendement 23

Ontwerpresolutie
Paragraaf 8

Ontwerpresolutie	*Amendement*
8. onderstreept dat de eerbiediging van de waarden en grondrechten van de	8. onderstreept dat de eerbiediging van de waarden en grondrechten van de

Unie een essentiële voorwaarde is om toegang te krijgen tot EU-middelen en is van mening dat de bescherming van de financiële belangen van de Unie afhangt van de eerbiediging van de rechtsstaat op nationaal niveau; dringt erop aan dubbel werk of overlappingen tussen bestaande en toekomstige wetgeving te voorkomen, met name voor het voorstel inzake de plannen voor nationaal en regionaal partnerschap waar overlappingen worden vastgesteld, en een uniform, samenhangend en alomvattend kader te waarborgen voor alle financieringsprogramma's van de EU, onder de paraplu van de verordening inzake conditionaliteit met betrekking tot de rechtsstaat[2];

Unie ***in overeenstemming met het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie*** een essentiële voorwaarde is om toegang te krijgen tot EU-middelen en is van mening dat de bescherming van de financiële belangen van de Unie afhangt van de eerbiediging van de rechtsstaat op nationaal niveau; dringt erop aan dubbel werk of overlappingen tussen bestaande en toekomstige wetgeving te voorkomen, met name voor het voorstel inzake de plannen voor nationaal en regionaal partnerschap waar overlappingen worden vastgesteld, en een uniform, samenhangend en alomvattend kader te waarborgen voor alle financieringsprogramma's van de EU, onder de paraplu van de verordening inzake conditionaliteit met betrekking tot de rechtsstaat[2];

---

[2] Verordening (EU, Euratom) 2020/2092 van het Europees Parlement en de Raad van 16 december 2020 betreffende een algemeen conditionaliteitsregime ter bescherming van de Uniebegroting (PB L 433I van 22.12.2020, blz. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2092/oj).

[2] Verordening (EU, Euratom) 2020/2092 van het Europees Parlement en de Raad van 16 december 2020 betreffende een algemeen conditionaliteitsregime ter bescherming van de Uniebegroting (PB L 433I van 22.12.2020, blz. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2092/oj).

Amendement 24

Ontwerpresolutie
Paragraaf 16

Ontwerpresolutie	*Amendement*
16. stelt vast dat aan rubriek 1 ("Het sociale model van de EU en levenskwaliteit") 797,2 miljard EUR in prijzen van 2025 is toegewezen, wat neerkomt op 45 % van het totale MFK 2028-2034; ***uit zijn diepe bezorgdheid over het feit*** dat dit een daling is in vergelijking met de 810,1 miljard EUR die in het MFK 2021-2027 werd toegewezen en 65 % van het totaal bedroeg; acht deze aanzienlijke	16. stelt vast dat aan rubriek 1 ("Het sociale model van de EU en levenskwaliteit") 797,2 miljard EUR in prijzen van 2025 is toegewezen, wat neerkomt op 45 % van het totale MFK 2028-2034; ***betreurt*** dat dit een daling is in vergelijking met de 810,1 miljard EUR die in het MFK 2021-2027 werd toegewezen en 65 % van het totaal bedroeg; acht deze aanzienlijke verlaging ***volstrekt*** onaanvaardbaar,

verlaging onaanvaardbaar, aangezien het van cruciaal belang is om het bestaande beleid van de Unie te behouden;

aangezien het van cruciaal belang is om het bestaande beleid van de Unie te behouden***, met name op het gebied van werkgelegenheid en sociaal beleid en de toereikende financiering van het ESF***;

Amendement 25

Ontwerpresolutie
Paragraaf 17

Ontwerpresolutie	*Amendement*
17. betreurt dat de voorgestelde verordening inzake de plannen voor nationaal en regionaal partnerschap (COM(2025)0558), op grond waarvan verschillende beleidsmaatregelen in één plan per lidstaat worden samengevoegd, ***leidt*** tot grote onzekerheid over de voorspelbaarheid van de financiering voor de eindbegunstigden; waarschuwt daarnaast dat de aanzienlijke verlaging van de financiering voor rubriek 1 ook een risico vormt voor de verwezenlijking van het in de Verdragen verankerde EU-beleid en de doelstellingen van de Unie om haar economische, sociale en territoriale cohesie te versterken, sociale rechten te beschermen en voedselzekerheid en een redelijke levensstandaard voor landbouwers en vissers te waarborgen;	17. betreurt dat de voorgestelde verordening inzake de plannen voor nationaal en regionaal partnerschap (COM(2025)0558), op grond waarvan verschillende beleidsmaatregelen in één plan per lidstaat worden samengevoegd, ***ernstige risico's met zich meebrengt voor de uitvoering, focus en verwezenlijking van de respectieve doelstellingen van de lidstaten en*** tot grote onzekerheid over de voorspelbaarheid van de financiering voor de eindbegunstigden ***leidt, en mogelijk de aandacht voor belangrijke uitdagingen op sociaal en werkgelegenheidsgebied en de doeltreffendheid van de maatregelen om deze uitdagingen aan te pakken, afzwakt***; ***benadrukt dat plannen voor nationaal en regionaal partnerschap een gedecentraliseerde, plaatsgebonden benadering van bestuur op verschillende niveaus moeten volgen en gebaseerd moeten zijn op het beginsel van gedeeld beheer en partnerschap, waarbij de lokale en regionale overheden en andere belanghebbenden, met name de sociale partners en maatschappelijke organisaties, volledig worden betrokken en ervoor wordt gezorgd dat de middelen worden ingezet waar zij het hardst nodig zijn om regionale verschillen te verkleinen;*** waarschuwt daarnaast dat de aanzienlijke verlaging van de financiering voor rubriek 1 ook een risico vormt voor de verwezenlijking van het in de

	Verdragen verankerde EU-beleid en de doelstellingen van de Unie om haar economische, sociale en territoriale cohesie te versterken, sociale rechten***, gendergelijkheid, de uitvoering van de Europese pijler van sociale rechten en de bescherming en bevordering van hoogwaardige werkgelegenheid*** te beschermen, en voedselzekerheid en een redelijke levensstandaard voor landbouwers en vissers te waarborgen;

Amendement 26

Ontwerpresolutie
Paragraaf 17 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	17 bis. wijst op het belang van een sterk sociaal Europa dat eerlijk en inclusief is, gelijke kansen verzekert en gestoeld is op de Europese pijler van sociale rechten; benadrukt dat het MFK 2028-2034 een rol moet spelen bij het terugdringen van ongelijkheid, armoede en sociale uitsluiting door de volledige uitvoering van de Europese pijler van sociale rechten, het bijbehorende actieplan en de kerndoelen daarvan te ondersteunen; onderstreept dat hiervoor sociale instrumenten nodig zijn met een duidelijk beleidskader, met welomschreven doelstellingen en coherente investeringsprioriteiten; verzoekt om een gunstige behandeling van de uitgaven van de EU en de lidstaten om de demografische achteruitgang tegen te gaan;

Amendement 27

Ontwerpresolutie
Paragraaf 17 ter (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	17 ter. is er sterk tegen gekant dat het Europees Sociaal Fonds deel gaat uitmaken van het plan voor nationaal en regionaal partnerschap, en herhaalt dat een op zichzelf staand, versterkt en robuust ESF met een specifieke en toereikende begroting, los van het plan voor nationaal en regionaal partnerschap, het belangrijkste instrument van de EU moet blijven om te investeren in mensen en zorg te dragen voor mensen in kwetsbare situaties en diegenen in onze maatschappij die het hardst hulp nodig hebben, en de doelstellingen van het actieplan voor de Europese pijler van sociale rechten te verwezenlijken, gaande van voor- en vroegschoolse educatie tot hoogwaardige werkgelegenheid, beroepsopleiding en ontwikkeling van vaardigheden, sociale innovatie, sociale inclusie, de uitbanning van armoede en de bestrijding van sociale uitsluiting, teneinde de sociale dimensie van de EU te versterken; betreurt in dit verband dat in de voorgestelde ESF-verordening de beleidsdoelstellingen niet duidelijk zijn vastgelegd als noodzakelijke voorwaarde om de effectiviteit van het fonds en de Europese meerwaarde in stand te houden;

Amendement 28

Ontwerpresolutie
Paragraaf 17 quater (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	17 quater. neemt bezorgd kennis van de zwakke sociale dimensie van de voorgestelde verordening inzake de plannen voor nationaal en regionaal partnerschap, waarin de minimale toewijzing voor sociale doelstellingen op 14 % van de nationale middelen is gezet,

terwijl niet duidelijk en transparant genoeg is wat dit percentage in financiële zin concreet zou inhouden aangezien de Commissie geen officiële, geconsolideerde cijfers heeft verstrekt; uit sterke kritiek op de ruime beoordelingsmarge die de lidstaten wordt gelaten met betrekking tot de details van specifieke doelstellingen en de financiering daarvan, vanwege een gebrek aan thematische concentraties, hetgeen de voorspelbaarheid en verantwoordingsplicht nog verder kan ondermijnen; acht het met name onaanvaardbaar dat reëel op de sociale uitgaven wordt bezuinigd en verzoekt de Commissie een sterk, op zichzelf staand en apart ESF voor te stellen met speciaal daarvoor bestemde financiële middelen en specifieke toewijzingen voor huidige en nieuwe prioriteiten die beschermd en reëel substantieel hoger zijn in vergelijking met de toewijzing in het ESF+ 2021-2027;

Amendement 29

Ontwerpresolutie
Paragraaf 17 quinquies (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	17 quinquies. herhaalt dat het ESF en sociale financiering twee doelen hebben, namelijk het bevorderen van werkgelegenheid en het ondersteunen van sociale inclusie, die nauw met elkaar verbonden zijn; betreurt ten zeerste dat in het voorgestelde MFK-pakket en met name in de voorgestelde ESF-verordening geen middelen worden gereserveerd voor het bevorderen van sociale inclusie, het ondersteunen van de meest behoeftigen, het aanpakken van kinderarmoede, het ondersteunen van de werkgelegenheid voor jongeren en de capaciteitsopbouw van de sociale partners en het maatschappelijk middenveld, zoals neergelegd in de huidige ESF+-

verordening, en waarschuwt voor lidstaten die alleen investeren in werkgelegenheidsbeleid; dringt erop aan dat ten minste de huidige oormerkingen worden hersteld, zonder enige flexibiliteit toe te staan om deze middelen opnieuw toe te wijzen aan andere prioriteiten; dringt voorts aan op de invoering van aanvullende oormerkingen, onder meer voor het aanpakken van dakloosheid, om de sociale doelstellingen verder te versterken; wijst erop dat het standpunt van het Parlement over de oormerkingen zal worden bepaald tijdens de medebeslissingsprocedure voor de desbetreffende sectorale wetgevingshandelingen;

Amendement 30

Ontwerpresolutie
Paragraaf 17 sexies (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	17 sexies. beklemtoont dat ruim honderd miljoen mensen in de EU een of andere handicap hebben en dat 28,8 % van de personen met een handicap het risico loopt om in armoede of sociale uitsluiting te vervallen; herinnert eraan dat de uitvoering en toepassing van het Verdrag van de Verenigde Naties inzake de rechten van personen met een handicap (UNCRPD) in het kader van de huidige verordening inzake gemeenschappelijke bepalingen[1 bis] een horizontale randvoorwaarde waarmee de verplichtingen van de EU en de lidstaten als ondertekenaars worden weerspiegeld; betreurt dat deze voorwaarde en andere thematische randvoorwaarden zijn komen te vervallen, terwijl deze een belangrijk instrument zijn geweest voor beleidsconvergentie en de uitvoering van EU-beleid en -strategieën op nationaal en lokaal niveau; verzoekt dan ook om de

	horizontale en thematische randvoorwaarden voor de toegang tot sociale financiering in het verlengde van het UNCRPD opnieuw op te nemen;
	[1 bis] Verordening (EU) 2021/1060 van het Europees Parlement en de Raad van 24 juni 2021 houdende gemeenschappelijke bepalingen inzake het Europees Fonds voor regionale ontwikkeling, het Europees Sociaal Fonds Plus, het Cohesiefonds, het Fonds voor een rechtvaardige transitie en het Europees Fonds voor maritieme zaken, visserij en aquacultuur en de financiële regels voor die fondsen en voor het Fonds voor asiel, migratie en integratie, het Fonds voor interne veiligheid en het Instrument voor financiële steun voor grensbeheer en visumbeleid (PB L 231 van 30.6.2021, blz. 159, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1060/oj***).***

Amendement 31

Ontwerpresolutie
Paragraaf 17 septies (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	17 septies. is van mening dat de EU, gelet op de huidige niveaus van kinderarmoede, haar inspanningen in het kader van de Europese kindergarantie moet opvoeren; wijst erop dat de doelstellingen daarvan niet zonder een ambitieuze, aanzienlijke en specifieke begroting kunnen worden verwezenlijkt; herhaalt in dit verband zijn oproep om in het MFK 2028-2034 een specifiek bedrag van ten minste 20 miljard EUR op te nemen voor de Europese kindergarantie, om ervoor te zorgen dat ieder behoeftig kind in de EU daadwerkelijk en gratis toegang heeft tot hoogwaardige voor- en

vroegschoolse educatie en zorg, onderwijs en schoolactiviteiten, ten minste één gezonde maaltijd per schooldag, gezondheidszorg en daadwerkelijke toegang tot adequate huisvesting en gezonde voeding;

Amendement 32

Ontwerpresolutie
Paragraaf 17 octies (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	17 octies. is zeer bezorgd over het feit dat de beschikbaarheid en betaalbaarheid van fatsoenlijke huisvesting in Europa in een alarmerend tempo afneemt in een klimaat van teruglopende algehele investeringen in het huizenaanbod in vele lidstaten en van overheids- en particuliere financiering die niet toereikend genoeg is om aan de vraag te voldoen; pleit voor gerichte programma's in het MFK 2028-2034 voor investeringen in huisvestingsbeleid; wijst erop dat in de volgende programmeringsperiode prioriteit moet worden gegeven aan subsidies en financiële instrumenten die publieke en particuliere investeringen mobiliseren en opschalen, rechtstreeks ondersteuning bieden voor duurzame, fatsoenlijke, betaalbare en sociale huisvesting, alsook voor strategische investeringen in de groene waardeketen voor de bouw, om op de lange termijn veerkracht, innovatie en duurzaamheid in de huisvestingssector te bevorderen; verzoekt de Commissie om op EU-niveau te zorgen voor een aanzienlijke verhoging van publieke investeringen in betaalbare, fatsoenlijke huisvesting in de vorm van betrouwbare en flexibele instrumenten voor de lange termijn, zoals schaalbare en innovatieve financieringsmodellen als een revolverend fonds; verzoekt de Commissie en de lidstaten met klem bij het ontwerp

	en de uitvoering van het MFK prioriteit te geven aan de bestrijding van dakloosheid en de toepassing van het beginsel "eerst huisvesting"; dringt erop aan dat bij investeringen in huisvesting en energie in het kader van het MFK prioriteit wordt gegeven aan daklozen en mensen die leven in omstandigheden van ontoereikende en onzekere huisvesting die hun gezondheid en waardigheid ondermijnen; dringt aan op strengere maatregelen tegen vastgoedspeculatie en op de verdediging van het recht op fatsoenlijke en betaalbare huisvesting voor iedereen; onderstreept dat het MFK 2028-2034 moet voorzien in aangescherpte mogelijkheden om investeringen in huisvesting op EU-niveau op te schalen;

Amendement 33

Ontwerpresolutie
Paragraaf 18

Ontwerpresolutie	*Amendement*
18. benadrukt dat het absoluut noodzakelijk is de Europese dimensie van de EU-begroting te behouden als fundamenteel instrument om gemeenschappelijke doelstellingen te verwezenlijken, de solidariteit van de Unie tot uitdrukking te brengen en te voorzien in Europese collectieve goederen; onderstreept dat de EU-begroting de financiële basis moet blijven voor het verdiepen van de Europese integratie en het waarborgen van eerlijke concurrentie en gelijke kansen in alle lidstaten;	18. benadrukt dat het absoluut noodzakelijk is de Europese dimensie van de EU-begroting te behouden als fundamenteel instrument om gemeenschappelijke doelstellingen te verwezenlijken, de solidariteit van de Unie tot uitdrukking te brengen en te voorzien in Europese collectieve goederen; onderstreept dat de EU-begroting de financiële basis moet blijven voor het verdiepen van de Europese integratie en het waarborgen van eerlijke concurrentie en gelijke kansen in alle lidstaten; ***houdt eraan vast dat het Parlement een rol toekomt bij de goedkeuring van en het toezicht op alle EU-financieringsprogramma's, ook de programma's in het kader van de voorgestelde NRPP-verordening;***

Amendement 34

Ontwerpresolutie
Paragraaf 19

Ontwerpresolutie	*Amendement*
19. verwerpt elke stap in de richting van een Europa à la carte waaraan niet eenparig wordt deelgenomen waardoor de eenheid en samenhang van het beleid en de programma's van de EU worden ondermijnd; waarschuwt dat een dergelijke aanpak zou leiden tot een versnippering van de interne markt, oneerlijke concurrentievoordelen en een uitholling van het solidariteitsbeginsel dat aan de basis ligt van de Europese integratie;	19. verwerpt elke stap in de richting van een Europa à la carte waaraan niet eenparig wordt deelgenomen waardoor de eenheid en samenhang van het beleid en de programma's van de EU worden ondermijnd; waarschuwt dat een dergelijke aanpak zou leiden tot een versnippering van de interne markt, oneerlijke concurrentievoordelen en een uitholling van het solidariteitsbeginsel dat aan de basis ligt van de Europese integratie; ***vraagt dat de economische, territoriale en sociale cohesie van de EU wordt nagestreefd door middel van specifieke programma's waarin gemeenschappelijke EU-doelstellingen worden vastgesteld, met de betrokkenheid van de sociale partners;***

Amendement 35

Ontwerpresolutie
Paragraaf 20 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	20 bis. benadrukt dat de groene en de digitale transitie onlosmakelijk verbonden zijn met de welvaart, het welzijn van de mens, de duurzaamheid, de groei en het concurrentievermogen van Europa op lange termijn, en dat de snelle ontwikkeling van artificiële intelligentie, met inbegrip van generatieve AI en algoritmisch beheer, naar verwachting de arbeidsmarkten ingrijpend zal veranderen, hetgeen aanzienlijke risico's op ontslagen en toenemende ongelijkheid met zich meebrengt wanneer er geen sprake is van adequate ondersteuning bij deze transitie; benadrukt dat het

uiteindelijke succes van de dubbele transitie sterk zal afhangen van het waarborgen dat de transitie rechtvaardig en inclusief is voor werknemers, regio's en bedrijven, en dat zij bijdraagt tot sociale rechtvaardigheid voor iedereen, met bijzondere aandacht voor de meest kwetsbaren, om ervoor te zorgen dat niemand aan zijn lot wordt overgelaten; dringt er derhalve op aan dat het MFK 2028-2034 de dubbele transitie moet blijven ondersteunen en moet investeren in mensen door middel van een leven lang leren, beroepsonderwijs en -opleiding, omscholing en bijscholing, alsook ondersteuning moet bieden voor duurzame infrastructuur, onderzoek en innovatie met duidelijke en adequate begrotingstoewijzingen en om opwaartse sociale en economische convergentie te bevorderen en territoriale en sociale verschillen te verkleinen; betreurt dat het voorstel geen op zichzelf staand instrument bevat en dringt in dit verband aan op een uitgebreid en breder Fonds voor een rechtvaardige transitie met een ruimere begroting;

Amendement 36

Ontwerpresolutie
Paragraaf 20 ter (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	20 ter. betreurt ten zeerste de stopzetting van het Europees fonds voor aanpassing aan de globalisering voor ontslagen werknemers; herinnert aan het belang van actieve arbeidsmarkt- en socialebeschermingsmaatregelen voor de re-integratie van ontslagen werknemers op de arbeidsmarkt na grote herstructureringen; verzoekt de Commissie om te zorgen voor voortdurende specifieke steun voor werknemers die het risico lopen te worden

getroffen door of te worden verdrongen door ingrijpende herstructureringen, door middel van een instrument in het MFK 2028-2034, buiten het ESF om, met een ambitieuze begroting, gezien de omvang en frequentie van recente herstructureringen;

Amendement 37

Ontwerpresolutie
Paragraaf 20 quater (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	20 quater. benadrukt de cruciale rol die het Europees instrument voor tijdelijke steun om het risico op werkloosheid te beperken in een noodtoestand (SURE) speelt bij de bescherming van werknemers en het beperken van de uiterst negatieve sociaal-economische gevolgen van de COVID-19-pandemie; wijst erop dat regelingen voor werktijdverkorting moeten worden ondersteund, voortbouwend op de positieve ervaringen met SURE; pleit voor een sterker SURE-mechanisme, aangezien het ondersteunen van dergelijke maatregelen ter bescherming van de werkgelegenheid de overheidsuitgaven voor werkgelegenheidsbeleid en maatregelen voor een rechtvaardige transitie kan stabiliseren teneinde de onmiddellijke gevolgen van de noodzakelijke transformatie van de EU-economie voor de werkgelegenheid te beperken, en dringt daarnaast aan op de invoering van een EU-industriebeleid voor hoogwaardige banen en de versterking van de economische en sociale veerkracht van de EU;

Amendement 38

Ontwerpresolutie
Paragraaf 20 quinquies (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	20 quinquies. verzoekt de Commissie meer te investeren in arbeidsmobiliteit en wederzijdse erkenning en validering van vaardigheden en kwalificaties tussen de lidstaten in het MFK 2028-2034, zodat snelle bij- en omscholing wordt ondersteund en wordt bijgedragen aan het aanpakken van krapte op de arbeidsmarkt in samenhang met de groene en de digitale transitie; wijst erop dat in het volgende MFF moet worden gewaarborgd dat investeringen in klimaatbescherming, energie-efficiëntie en duurzame bouw systematisch bijdragen aan het scheppen van hoogwaardige banen en het ontwikkelen van vaardigheden ter plaatse, en regionale verschillen niet verergeren;

Amendement 39

Ontwerpresolutie
Paragraaf 22 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	22 bis. waardeert de hoge kwaliteit van het werk van de EU-agentschappen die actief zijn op het gebied van werkgelegenheid, sociale zaken en inclusie (Eurofound, het Europees Agentschap voor de veiligheid en de gezondheid op het werk, het Europees Centrum voor de ontwikkeling van de beroepsopleiding, de Europese Stichting voor opleiding en de Europese Arbeidsautoriteit); wijst op de bijzondere mandaten van deze agentschappen en de specifieke samenstelling van hun leidinggevende organen op basis van het tripartiete beginsel, waarbij dus een rol is weggelegd voor vertegenwoordigers van nationale autoriteiten en sociale partners;

	benadrukt het belang, de autonomie en de toegevoegde waarde van deze vijf agentschappen op hun expertisegebied; herhaalt dat deze agentschappen moeten worden uitgerust met voldoende personeel in een stabiele betrekking en voldoende materiële middelen, op een niveau dat overeenstemt met de hun toevertrouwde taken;

Amendement 40

Ontwerpresolutie
Paragraaf 26 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	26 bis. verzoekt de Commissie ervoor te zorgen dat bij het MFK 2028-2034 en bij de relevante EU-instrumenten, met name het ESF en andere fondsen van het cohesiebeleid, op passende wijze rekening wordt gehouden met de onevenredige gevolgen van de Russische aanvalsoorlog tegen Oekraïne voor de NUTS 2-regio's die grenzen aan Rusland, Belarus en Oekraïne, met name door deze regio's gericht te steunen zodat verstoringen van de arbeidsmarkt beperkt blijven en de sociale cohesie wordt versterkt, waar ook maatregelen bij horen ter voorkoming van armoede of sociale uitsluiting en ter ondersteuning van de werkgelegenheid en vaardigheden;

Amendement 41

Ontwerpresolutie
Paragraaf 28

Ontwerpresolutie	*Amendement*
28. houdt vol dat de MFK-verordening moet voorzien in een verplichting voor de Commissie om uiterlijk in juli 2031 een evaluatie van de werking van het MFK in	28. houdt vol dat de MFK-verordening moet voorzien in een verplichting voor de Commissie om uiterlijk in juli 2031 een evaluatie van de werking van het MFK in

te dienen, met volledige inachtneming van de economische situatie en de meest recente macro-economische ***prognoses*** van dat moment; is ook van mening dat een dergelijke verplichte evaluatie zo nodig vergezeld moet gaan van een wetgevingsvoorstel tot herziening van deze verordening overeenkomstig de in het VWEU neergelegde procedures; benadrukt dat een dergelijke herziening niet mag leiden tot een verlaging van vooraf toegewezen nationale budgetten, zoals bepaald in de verordening inzake de plannen voor nationaal en regionaal partnerschap;

te dienen, met volledige inachtneming van de economische situatie en de meest recente macro-economische ***en werkgelegenheidsprognoses*** van dat moment; is ook van mening dat een dergelijke verplichte evaluatie zo nodig vergezeld moet gaan van een wetgevingsvoorstel tot herziening van deze verordening overeenkomstig de in het VWEU neergelegde procedures; benadrukt dat een dergelijke herziening niet mag leiden tot een verlaging van vooraf toegewezen nationale budgetten, zoals bepaald in de verordening inzake de plannen voor nationaal en regionaal partnerschap;

Amendement 42

Ontwerpresolutie
Paragraaf 30

Ontwerpresolutie	*Amendement*
30. neemt nota van de toelichting van de Commissie dat ze met haar voorstellen wil streven naar meer flexibiliteit en vereenvoudiging in het volgende MFK; herinnert eraan dat het Parlement consequent heeft gepleit voor vereenvoudiging ten voordele van de eindbegunstigden; is zich bewust van de behoefte aan flexibiliteit, maar verwerpt ten stelligste elke aanpak waarbij transparantie onder het mom van efficiëntie wordt opgeofferd; betreurt dat de vereenvoudigingsvoorstellen van de Commissie in de eerste plaats een positieve uitwerking hebben op haar eigen processen en niet zozeer voordelen opleveren voor de eindbegunstigden, waardoor het democratisch tekort in de Unie nog groter wordt; benadrukt dat vereenvoudiging geen negatieve gevolgen mag hebben voor de kwaliteit van de programma's en de democratische verantwoordingsplicht; benadrukt dat het Parlement alle	30. neemt nota van de toelichting van de Commissie dat ze met haar voorstellen wil streven naar meer flexibiliteit en vereenvoudiging in het volgende MFK; herinnert eraan dat het Parlement consequent heeft gepleit voor vereenvoudiging ten voordele van de eindbegunstigden; is zich bewust van de behoefte aan flexibiliteit, maar verwerpt ten stelligste elke aanpak waarbij transparantie onder het mom van efficiëntie wordt opgeofferd; betreurt dat de vereenvoudigingsvoorstellen van de Commissie in de eerste plaats een positieve uitwerking hebben op haar eigen processen en niet zozeer voordelen opleveren voor de eindbegunstigden, waardoor het democratisch tekort in de Unie nog groter wordt; benadrukt dat vereenvoudiging geen negatieve gevolgen mag hebben voor de kwaliteit van de programma's en de democratische verantwoordingsplicht ***of de constructieve dialoog met de belangrijkste***

transparantiemechanismen zal voorstellen die nodig zijn om zijn rol als verdediger van de belangen van de burger te vervullen; waarschuwt dat flexibiliteit zonder transparantie, zou leiden tot een groter gebrek aan democratische verantwoording en het vertrouwen van burgers in de EU zou ondermijnen;

belanghebbenden en de sociale partners, zoals uiteengezet in artikel 8 van de huidige verordening gemeenschappelijke bepalingen[1 bis]; benadrukt dat het Parlement alle transparantiemechanismen zal voorstellen die nodig zijn om zijn rol als verdediger van de belangen van de burger te vervullen; waarschuwt dat flexibiliteit zonder transparantie, zou leiden tot een groter gebrek aan democratische verantwoording en het vertrouwen van burgers in de EU zou ondermijnen;

_____

[1 bis] Verordening (EU) 2021/1060 van het Europees Parlement en de Raad van 24 juni 2021 houdende gemeenschappelijke bepalingen inzake het Europees Fonds voor regionale ontwikkeling, het Europees Sociaal Fonds Plus, het Cohesiefonds, het Fonds voor een rechtvaardige transitie en het Europees Fonds voor maritieme zaken, visserij en aquacultuur en de financiële regels voor die fondsen en voor het Fonds voor asiel, migratie en integratie, het Fonds voor interne veiligheid en het Instrument voor financiële steun voor grensbeheer en visumbeleid (PB L 231 van 30.6.2021, blz. 159, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1060/oj***).***

Amendement 43

Ontwerpresolutie
Paragraaf 32

Ontwerpresolutie	*Amendement*
32. beschouwt het voorstel voor een prestatieverordening als een eerste stap in de richting van de invoering van een horizontaal kader voor het traceren van uitgaven en het monitoren van de prestaties in het kader van de begroting; is van mening dat deze aanpak kan leiden tot	32. beschouwt het voorstel voor een prestatieverordening als een eerste stap in de richting van de invoering van een horizontaal kader voor het traceren van uitgaven en het monitoren van de prestaties in het kader van de begroting; is van mening dat deze aanpak kan leiden tot

meer samenhang bij het toezicht op en de uitvoering van EU-uitgavenprogramma's en bij de mainstreaming van belangrijke EU-doelstellingen; benadrukt dat het combineren van horizontale beginselen in één enkel kader moet zorgen voor doeltreffendere traceringsmethoden en een betere parlementaire controle, zonder extra lasten te creëren;	meer samenhang bij het toezicht op en de uitvoering van EU-uitgavenprogramma's en bij de mainstreaming van belangrijke EU-doelstellingen; benadrukt dat het combineren van horizontale beginselen***, zoals sociaal beleid, gendergelijkheid en gelijkheid van personen met een beperking,*** in één enkel kader moet zorgen voor doeltreffendere traceringsmethoden en een betere parlementaire controle, zonder extra lasten te creëren; ***dringt erop aan dat de methode voor het volgen van gendermainstreaming verder wordt verbeterd, met name wat gedetailleerdheid betreft; benadrukt dat het in dit verband van cruciaal belang is het Parlement en de belangrijkste belanghebbenden, waaronder de sociale partners en het maatschappelijk middenveld, te betrekken bij de vaststelling van indicatoren, die moeten worden gekoppeld aan de Europese, nationale, regionale en lokale realiteit;***

Amendement 44

Ontwerpresolutie
Paragraaf 32 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	32 bis. herinnert eraan dat, overeenkomstig artikel 33, lid 2, van het Financieel Reglement[1 bis], programma's en activiteiten in het kader van het MFK 2028-2034, voor zover haalbaar en passend en overeenkomstig de relevante sectorspecifieke regels, zodanig moeten worden uitgevoerd dat de verwezenlijking van de doelstellingen ervan wordt gewaarborgd, met inachtneming van de arbeidsvoorwaarden en -omstandigheden overeenkomstig het toepasselijke nationale recht, het EU-recht, verdragen van de Internationale Arbeidsorganisatie en collectieve overeenkomsten; wijst op het belang van dit beginsel en verzoekt de

Commissie technische richtsnoeren te verstrekken over de uitvoering daarvan in alle financierings- en uitgavenprogramma's in het kader van het MFK 2028-2034;

[1 bis] ***Verordening (EU, Euratom) 2024/2509 van het Europees Parlement en de Raad van 23 september 2024 tot vaststelling van de financiële regels van toepassing op de algemene begroting van de Unie (PB L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI:*** http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj***).***

Amendement 45

Ontwerpresolutie
Paragraaf 32 ter (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	32 ter. benadrukt dat verschillende socialebeleidsmaatregelen verschillende sociale doelstellingen dienen, die duidelijk tot uiting moeten komen in de desbetreffende sectorale wetgevingshandelingen van het MFK 2028-2034; merkt in dit verband met bezorgdheid op dat de beleidsterreinen en de output- en resultaatindicatoren zoals vastgelegd in het huidige voorstel voor een verordening betreffende de prestaties van het sociaal beleid[1 bis] kunnen leiden tot een situatie waarin niet alle doelstellingen van de Europese pijler van sociale rechten en het bijbehorende actieplan, of de verwezenlijking van de kerndoelen van de Europese pijler van sociale rechten, aan bod komen in de plannen voor nationaal en regionaal partnerschap; herhaalt zijn oproep voor een op zichzelf staand ESF met een specifieke begroting die is afgebakend, met duidelijke oormerkingen;

1 bis Voorstel van de Commissie van 16 juli 2025 voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van een kader voor het traceren van begrotingsuitgaven en voor begrotingsprestaties en andere horizontale regels voor de programma's en activiteiten van de Unie (COM(2025)0545).

Amendement 46

Ontwerpresolutie
Paragraaf 34 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	34 bis. benadrukt dat het ESF duidelijk moet worden aangemerkt met een afzonderlijke begrotingsnomenclatuur onder rubriek 1;

Amendement 47

Ontwerpresolutie
Paragraaf 34 ter (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	34 ter. vraagt dat een nomenclatuur waarin gemeenschappelijke sociale doelstellingen van de EU, sociale investeringen, inclusiviteit van de arbeidsmarkt, maatregelen voor een rechtvaardige transitie, inclusieve samenlevingen en de bestrijding van armoede worden bepaald, in overleg met de Europese sociale partners wordt ontwikkeld; verzoekt de Europese sociale partners in een geest van samenwerking te handelen om ervoor te zorgen dat het MFK een positief effect heeft op de werkgelegenheid en de kwaliteit van werk voor het concurrentievermogen van EU-

ondernemingen;

Amendement 48

Ontwerpresolutie
Paragraaf 39

Ontwerpresolutie	*Amendement*
39. herhaalt zijn oproep voor een versterkt investeringspartnerschap met de EIB-groep om het hefboomeffect van de EU-begroting te benutten, particuliere investeringen te mobiliseren en de risico's te verminderen op belangrijke beleidsterreinen zoals klimaat, concurrentievermogen en innovatie, defensie en de externe dimensie;	39. herhaalt zijn oproep voor een versterkt investeringspartnerschap met de EIB-groep om het hefboomeffect van de EU-begroting te benutten, particuliere investeringen te mobiliseren en de risico's te verminderen op belangrijke beleidsterreinen zoals klimaat, ***huisvesting,*** concurrentievermogen en innovatie, ***de sociale economie en ondernemerschap,*** defensie en de externe dimensie;

Amendement 49

Ontwerpresolutie
Bijlage I

Ontwerpresolutie

VASTLEGGINGSKREDIETEN	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	Totaal 2028-2034
1. Economische, sociale en territoriale cohesie, landbouw en platteland, maritieme zaken, welvaart en veiligheid	***145 722***	***140 577***	***134 993***	***129 890***	***124 157***	***110 208***	***100 698***	***886 247***
2. Concurrentievermogen, welvaart en veiligheid	70 064	83 507	83 760	86 200	85 768	86 073	85 231	580 603
3. Europa in de wereld	25 726	25 809	25 757	30 213	34 613	34 581	34 549	211 248
4. Administratie	14 083	14 397	14 746	14 980	15 205	15 415	15 621	104 447
TOTAAL VASTLEGGINGSKREDIETEN	255 595	264 290	259 256	261 283	259 744	246 278	236 099	1782 544
TOTAAL BETALINGSKREDIETEN	254 642	280 970	271 744	262 166	242 178	234 788	223 490	1769 979
VASTLEGGINGSKREDIETEN	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	Totaal 2028-2034

1. Economische, sociale en territoriale cohesie, landbouw en platteland, maritieme zaken, welvaart en veiligheid	154 642	152 165	149 043	146 277	142 618	129 126	120 344	994 216
2. Concurrentievermogen, welvaart en veiligheid	74 353	90 391	92 477	97 075	98 520	100 849	101 858	655 523
3. Europa in de wereld	27 300	27 936	28 437	34 025	39 760	40 517	41 289	239 265
4. Administratie	14 945	15 584	16 281	16 870	17 466	18 061	18 669	117 875
TOTAAL VASTLEGGINGSKREDIETEN	271 239	286 076	286 239	294 247	298 364	288 554	282 160	2 006 879
TOTAAL BETALINGSKREDIETEN	270 228	304 131	300 027	295 242	278 186	275 092	267 092	1 989 998

Amendement

VASTLEGGINGSKREDIETEN	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	Totaal 2028-2034
1. Economische, sociale en territoriale cohesie, landbouw en platteland, maritieme zaken, welvaart en veiligheid	***174 088***	***168 863***	***163 279***	***158 176***	***152 443***	***138 494***	***128 984***	***1 084 247***
2. Concurrentievermogen, welvaart en veiligheid	70 064	83 507	83 760	86 200	85 768	86 073	85 231	580 603
3. Europa in de wereld	25 726	25 809	25 757	30 213	34 613	34 581	34 549	211 248
4. Administratie	14 083	14 397	14 746	14 980	15 205	15 415	15 621	104 447

TOTAAL VASTLEGGINGSKREDIETEN	255 595	264 290	259 256	261 283	259 744	246 278	236 099	1782 544
TOTAAL BETALINGSKREDIETEN	254 642	280 970	271 744	262 166	242 178	234 788	223 490	1769 979
VASTLEGGINGSKREDIETEN	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	Totaal 2028-2034
1. Economische, sociale en territoriale cohesie, landbouw en platteland, maritieme zaken, welvaart en veiligheid	154 642	152 165	149 043	146 277	142 618	129 126	120 344	994 216
2. Concurrentievermogen, welvaart en veiligheid	74 353	90 391	92 477	97 075	98 520	100 849	101 858	655 523
3. Europa in de wereld	27 300	27 936	28 437	34 025	39 760	40 517	41 289	239 265
4. Administratie	14 945	15 584	16 281	16 870	17 466	18 061	18 669	117 875
TOTAAL VASTLEGGINGSKREDIETEN	271 239	286 076	286 239	294 247	298 364	288 554	282 160	2 006 879
TOTAAL BETALINGSKREDIETEN	270 228	304 131	300 027	295 242	278 186	275 092	267 092	1 989 998

Amendement 50

Ontwerpresolutie
Bijlage II

Ontwerpresolutie

Vastleggingskredieten (constante prijzen van 2025, miljard)			MFK-voorstel	Standpunt EP (1,27 % bni, exclusief NGEU-terugbetaling)	Nominale verandering
Meerjarig financieel kader			1.613,71	1.782,50	168,79
Rubriek 1: Het Europees sociaal model en levenskwaliteit, met uitzondering van NGEU			797,11	886,25	89,14
02	02	NRP-plannen en Interreg-plan — Operationele uitgaven	771,32	860,41	89,09
		Steun voor de Turks-Cypriotische gemeenschap	0,39	0,43	0,04
		Overige	20,24	20,24	0,00
		Marges	5,16	5,16	0,00
Rubriek 2: Concurrentievermogen, welvaart en veiligheid			522,21	580,60	58,40
04	02	Europees Fonds voor concurrentievermogen	207,40	231,42	24,02
04	03	Horizon Europa	154,88	172,82	17,94
04	04	EURATOM/ITER	8,71	9,71	1,01
04	05	INSC-D (Instrument voor samenwerking op het gebied van nucleaire veiligheid — ontmanteling)	0,85	0,95	0,10
04	06	Ignalina-programma	0,60	0,67	0,07
05	02	CEF (Vervoer, energie, militaire mobiliteit)	72,25	80,62	8,37
05	03	Programma Eengemaakte markt en douane	5,54	6,18	0,64

05	04	Pericles (bescherming van de euro)	0,01	0,01	0,00
06	02	Erasmus+	36,19	40,38	4,19
06	03	AgoraEU	7,61	8,49	0,88
06	04	UCPM+ (Uniemechanisme voor civiele bescherming en paraatheid op gezondheidsgebied)	9,46	10,55	1,10
06	05	Justitie	0,71	0,79	0,08
		Overige	10,92	10,92	0,00
		Marges	7,09	7,09	0,00
Rubriek 3: Europa in de wereld			190,00	211,25	21,25
07		Europa in de wereld	176,83	197,49	20,66
08	02	Gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid	2,99	3,34	0,35
08	03	Landen en gebieden overzee	0,89	0,99	0,10
XX	XX	Partnerschapsovereenkomsten inzake duurzame visserij (PODV's) en regionale organisaties voor visserijbeheer (ROVB's)	1,18	1,32	0,14
		Overige	1,00	1,00	0,00
		Marges	7,12	7,12	0,00
Rubriek 4: Administratie			104,40	104,40	0,00

Amendement

Vastleggingskredieten (constante prijzen van 2025, miljard)			MFK-voorstel	Standpunt EP (1,27 % bni, exclusief NGEU-terugbetaling)	Nominale verandering
Meerjarig financieel kader			1.613,71	1.782,50	168,79
Rubriek 1: Het Europees sociaal model en levenskwaliteit, met uitzondering van NGEU			797,11	886,25	89,14
02	02	NRP-plannen en Interreg-plan — Operationele uitgaven	771,32	860,41	89,09
02	***03***	***Europees Sociaal Fonds — Operationele uitgaven***		***198***	
		Steun voor de Turks-Cypriotische gemeenschap	0,39	0,43	0,04
		Overige	20,24	20,24	0,00
		Marges	5,16	5,16	0,00
Rubriek 2: Concurrentievermogen, welvaart en veiligheid			522,21	580,60	58,40
04	02	Europees Fonds voor concurrentievermogen	207,40	231,42	24,02
04	03	Horizon Europa	154,88	172,82	17,94
04	04	EURATOM/ITER	8,71	9,71	1,01
04	05	INSC-D (Instrument voor samenwerking op het gebied van nucleaire veiligheid — ontmanteling)	0,85	0,95	0,10
04	06	Ignalina-programma	0,60	0,67	0,07
05	02	CEF (Vervoer, energie, militaire mobiliteit)	72,25	80,62	8,37

05	03	Programma Eengemaakte markt en douane	5,54	6,18	0,64
05	04	Pericles (bescherming van de euro)	0,01	0,01	0,00
06	02	Erasmus+	36,19	40,38	4,19
06	03	AgoraEU	7,61	8,49	0,88
06	04	UCPM+ (Uniemechanisme voor civiele bescherming en paraatheid op gezondheidsgebied)	9,46	10,55	1,10
06	05	Justitie	0,71	0,79	0,08
		Overige	10,92	10,92	0,00
		Marges	7,09	7,09	0,00
Rubriek 3: Europa in de wereld			190,00	211,25	21,25
07		Europa in de wereld	176,83	197,49	20,66
08	02	Gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid	2,99	3,34	0,35
08	03	Landen en gebieden overzee	0,89	0,99	0,10
XX	XX	Partnerschapsovereenkomsten inzake duurzame visserij (PODV's) en regionale organisaties voor visserijbeheer (ROVB's)	1,18	1,32	0,14
		Overige	1,00	1,00	0,00
		Marges	7,12	7,12	0,00
Rubriek 4: Administratie			104,40	104,40	0,00

Amendement 51

Ontwerpresolutie

02				Europees Fonds voor economische, sociale en territoriale cohesie, landbouw en platteland, visserij en maritieme zaken, welvaart en veiligheid
02	01			Steun voor uitgaven van het Fonds voor nationaal en regionaal partnerschap
02	01	02		Hoofdstuk sociale klimaatplannen — Administratieve uitgaven
02	02			NRP-plannen en Interreg-plan — Operationele uitgaven
02	02	01		Duurzame welvaart van Europa
02	02	02		Defensievermogens en veiligheid van Europa
02	02	02	01	Migratie, asiel, grensbeheer, visa en interne veiligheid
02	02	02	02	Andere
02	02	03		Ondersteuning van mensen, versterking van de Europese samenlevingen en het Europees sociaal model
02	02	03	01	Middelen uit het hoofdstuk Sociaal klimaatfonds/Sociaal klimaatplan – Operationele uitgaven
02	02	03	02	Andere
02	02	04		Behoud van de levenskwaliteit in Europa
02	02	04	01	GLB- en GVB-interventies
02	02	04	02	Andere
02	02	05		Bescherming van de democratie en de rechtsstaat van de Unie en handhaving van de waarden van de Unie
02	02	06		Flexibiliteit
02	02	07		Interreg-plan

02	02	08		Technische bijstand op initiatief van de Commissie
02	03			EU-faciliteit
02	03	01		Acties van de Unie
02	03	01	01	Crisissituaties — Solidariteit Europese Unie
02	03	01	02	Collectief vangnet (stabilisatie van landbouwmarkten)
02	03	01	03	Migratie, asiel, grensbeheer, visa en interne veiligheid
02	03	01	04	Andere acties van de Unie
02	03	02		Buffer voor nieuwe uitdagingen en prioriteiten

Amendement

02				Europees Fonds voor economische, sociale en territoriale cohesie, landbouw en platteland, visserij en maritieme zaken, welvaart en veiligheid
02	***01***			***Steun voor uitgaven***
02	01	***01***		Steun voor uitgaven van het Fonds voor nationaal en regionaal partnerschap
02	01	02		Hoofdstuk sociale klimaatplannen — Administratieve uitgaven
02	***01***	***03***		***Ondersteunende uitgaven voor het Europees Sociaal Fonds***
02	02			NRP-plannen en Interreg-plan — Operationele uitgaven
02	02	01		Duurzame welvaart van Europa
02	02	02		Defensievermogens en veiligheid van Europa
02	02	02	01	Migratie, asiel, grensbeheer, visa en interne veiligheid
02	02	02	02	Andere

02	02	03		Ondersteuning van mensen, versterking van de Europese samenlevingen en het Europees sociaal model
02	02	03	01	Middelen uit het hoofdstuk Sociaal klimaatfonds/Sociaal klimaatplan — Operationele uitgaven
02	02	03	02	Andere
02	02	04		Behoud van de levenskwaliteit in Europa
02	02	04	01	GLB- en GVB-interventies
02	02	04	02	Andere
02	02	05		Bescherming van de democratie en de rechtsstaat van de Unie en handhaving van de waarden van de Unie
02	02	06		Flexibiliteit
02	02	07		Interreg-plan
02	02	08		Technische bijstand op initiatief van de Commissie
02	03			EU-faciliteit
02	03	01		Acties van de Unie
02	03	01	01	Crisissituaties — Solidariteit Europese Unie
02	03	01	02	Collectief vangnet (stabilisatie van landbouwmarkten)
02	03	01	03	Migratie, asiel, grensbeheer, visa en interne veiligheid
02	03	01	04	Andere acties van de Unie
02	03	02		Buffer voor nieuwe uitdagingen en prioriteiten
02	***04***			***Europees Sociaal Fonds***
02	***04***	***01***		***Europees Sociaal Fonds — Operationele uitgaven***

BIJLAGE: BEKENDMAKING VAN INPUT

Overeenkomstig artikel 8 van bijlage I bij het Reglement verklaart de rapporteur voor advies in het advies input te hebben opgenomen over aangelegenheden in verband met het onderwerp van het dossier die in het kader van de opstelling van het advies tot op het moment van goedkeuring ervan in de commissie door haar is ontvangen van de volgende belangenvertegenwoordigers die binnen het toepassingsgebied van het Interinstitutioneel Akkoord over een verplicht transparantieregister[1] vallen, of van de volgende vertegenwoordigers van overheidsinstanties van derde landen, met inbegrip van hun diplomatieke vertegenwoordigingen en ambassades:

1. Belangenvertegenwoordigers die binnen het toepassingsgebied van het Interinstitutioneel Akkoord over een verplicht transparantieregister vallen
European Trade Union Confederation (ETUC)
Social Platform
2. Vertegenwoordigers van overheidsinstanties van derde landen, met inbegrip van hun diplomatieke vertegenwoordigingen en ambassades

De bovenstaande lijst is opgesteld onder de exclusieve verantwoordelijkheid van de rapporteur voor advies.

De rapporteur verklaart dat aan natuurlijke personen die met hun naam en/of functie in de lijst worden vermeld privacyverklaring nr. 484 van het Europees Parlement (https://www.europarl.europa.eu/data-protect/index.do) is verstrekt, waarin de voorwaarden voor de verwerking van hun persoonsgegevens en de rechten in verband met die verwerking worden toegelicht.

[1] Interinstitutioneel Akkoord van 20 mei 2021 tussen het Europees Parlement, de Raad van de Europese Unie en de Europese Commissie over een verplicht transparantieregister (PB L 207 van 11.6.2021, blz. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2021/611/oj

PROCEDURE VAN DE ADVISERENDE COMMISSIE

Titel	Interim-verslag over het voorstel voor het meerjarig financieel kader 2028-2034
Document- en procedurenummers	2025/0571R(APP)
Bevoegde commissie Datum bekendmaking	BUDG 13.11.2025
Advies uitgebracht door Datum bekendmaking	EMPL 13.11.2025
Rapporteur voor advies Datum benoeming	Klára Dobrev 11.12.2025
Behandeling in de commissie	15.1.2026
Datum goedkeuring	25.2.2026
Uitslag eindstemming	+: 40 –: 5 0: 7

HOOFDELIJKE EINDSTEMMING
IN DE ADVISERENDE COMMISSIE

40	+
NI	Branislav Ondruš, Jan-Peter Warnke
PPE	Pascal Arimont, Andrzej Buła, David Casa, Niels Geuking, Sérgio Humberto, Martine Kemp, Miriam Lexmann, Jagna Marczułajtis-Walczak, Verena Mertens, Virgil-Daniel Popescu, Liesbet Sommen, Romana Tomc
Renew	Valérie Devaux, Elisabetta Gualmini, Irena Joveva, Hristo Petrov, Brigitte van den Berg
S&D	Marc Angel, Gabriele Bischoff, Vilija Blinkevičiūtė, Estelle Ceulemans, Vivien Costanzo, Johan Danielsson, Isilda Gomes, Alicia Homs Ginel, Marit Maij, Idoia Mendia, Aodhán Ó Ríordáin, Marianne Vind
The Left	Konstantinos Arvanitis, Per Clausen, Rudi Kennes, Catarina Martins, João Oliveira
Verts/ALE	Katrin Langensiepen, Maria Ohisalo, Kira Marie Peter-Hansen, Nela Riehl

5	-
PPE	Henrik Dahl, Angelika Winzig
PfE	Mélanie Disdier, Margarita de la Pisa Carrión, Pál Szekeres

7	0
ECR	Elena Donazzan, Emmanouil Fragkos, Chiara Gemma, Lara Magoni, Francesco Torselli, Mariateresa Vivaldini
ESN	Petar Volgin

Verklaring van de gebruikte tekens:
+ : voor
- : tegen
0 : onthouding(en)

5.3.2026

ADVIES VAN DE COMMISSIE MILIEUBEHEER, KLIMAAT EN VOEDSELVEILIGHEID

aan de Begrotingscommissie

inzake het voorstel voor een verordening van de Raad tot bepaling van het meerjarig financieel kader voor de jaren 2028-2034
(COM(2025)0571 – C10-0000/2025 – 2025/0571R(APP))

Rapporteur voor advies: Michalis Hadjipantela

ADVIES

De Commissie milieubeheer, klimaat en voedselveiligheid dient bij de bevoegde Begrotingscommissie het volgende in:

Amendement 1
Ontwerpresolutie
Visum 6 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	6 bis. gezien het mondiaal biodiversiteitskader van Kunming-Montreal, overeengekomen op de 15e Conferentie van de Partijen bij het Verdrag inzake biologische diversiteit (COP15) in Montreal op 19 december 2022, de Overeenkomst van Parijs, aangenomen op de 21e Conferentie van de Partijen bij het Raamverdrag van de VN inzake klimaatverandering (COP21) in Parijs op 12 december 2015, de duurzameontwikkelingsdoelstellingen van de VN, de mededeling van de Commissie van 11 december 2019 getiteld "De Europese Green Deal" (COM(2019)0640), de mededeling van de Commissie van 26 februari 2025 getiteld "De Clean Industrial Deal: Een gezamenlijke routekaart voor concurrentievermogen en decarbonisatie" (COM(2025)0085), het Europees

kankerbestrijdingsplan, de EU-missie inzake kanker en het eindverslag van de Bijzondere Commissie kankerbestrijding[1 bis], de mededeling van de Commissie van 11 maart 2020 getiteld "Een nieuw actieplan voor een circulaire economie: Voor een schoner en concurrerender Europa" (COM(2020)0098), de verklaring van de Commissie over het LIFE-programma van 1 april 2025, en Speciaal verslag 25/2025 van de Europese Rekenkamer van 11 december 2025 getiteld "Strategische LIFE-projecten overbruggen de kloof tussen strategie en uitvoering, maar impact niet helemaal duidelijk",

---

[1 bis] Resolutie van het Europees Parlement van 16 februari 2022 over versterking van Europa in de strijd tegen kanker – naar een alomvattende en gecoördineerde strategie (PB C 342 van 6.9.2022, blz. 109).

Amendement 2

Ontwerpresolutie
Overweging D

Ontwerpresolutie	*Amendement*
D. overwegende dat de totstandbrenging van het nieuwe MFK van doorslaggevend belang zal zijn voor de Unie, aangezien hiermee een gemeenschappelijk standpunt kan worden uitgedragen en het nieuwe MFK de besluitvorming over toekomstige politieke prioriteiten mogelijk maakt en de Unie in staat stelt deze te verwezenlijken;	D. overwegende dat de totstandbrenging van het nieuwe MFK van doorslaggevend belang zal zijn voor de Unie, aangezien hiermee een gemeenschappelijk standpunt kan worden uitgedragen en het nieuwe MFK de besluitvorming over toekomstige politieke prioriteiten mogelijk maakt en de Unie in staat stelt deze ***en haar bestaande doelstellingen*** te verwezenlijken***, onder meer die op het gebied van klimaat en milieu***;

Amendement 3
Ontwerpresolutie
Overweging E bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	E bis. overwegende dat het LIFE-programma het enige financieringsinstrument van de Unie is dat uitsluitend gericht is op milieu, biodiversiteit en klimaatactie, en dat het al meer dan dertig jaar een grote Europese meerwaarde biedt, waarbij de milieuwetgeving en -strategieën van de EU in concrete, meetbare en reproduceerbare acties ter plaatse worden omgezet; overwegende dat LIFE grensoverschrijdende samenwerking, de uitvoering van het beleid, innovatie en capaciteitsopbouw ondersteunt;

Amendement 4
Ontwerpresolutie
Overweging E ter (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	E ter. overwegende dat uit het scorebord van het achtste milieuactieprogramma (MAP)[1 bis], gepubliceerd in 2025, blijkt dat de voortgang naar de milieu- en klimaatdoelstellingen van de EU voor 2030 ongelijk verloopt, slechts 6 van de 28 beoordeelde indicatoren als "op schema" of "waarschijnlijk op schema" werden bevonden en 22 als "waarschijnlijk niet op schema" of "niet op schema" werden bevonden om de doelstellingen voor 2030 te halen; overwegende dat in het verslag wordt opgemerkt dat het voldoende financiering en tijdige en doeltreffende uitvoering in alle sectoren en lidstaten zal vergen om de visie van het achtste milieuactieprogramma van goed leven binnen de grenzen van de planeet waar te maken;

1 bis Europees Milieuagentschap, "Monitoring report on progress towards the 8th EAP objectives 2025", 10 december 2025.

Amendement 5

Ontwerpresolutie
Overweging E quater (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	E quater. overwegende dat de kosten van de onvolledige uitvoering van de milieuwetgeving en het milieubeleid van de EU ten minste 180 miljard EUR per jaar bedragen; overwegende dat de volledige, tijdige en kosteneffectieve uitvoering van de milieuwetgeving van de EU een investering is, omdat de kosten van niets doen aanzienlijk hoger uitvallen[1 bis];

1 bis Europese Commissie: directoraat-generaal Milieu, Logika Group, RPA Europe en EMRC, "Update of the costs of not implementing EU environmental law", Bureau voor publicaties van de Europese Unie, 2025, https://data.europa.eu/doi/10.2779/7361333.

Amendement 6
Ontwerpresolutie
Overweging E quinquies (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	E quinquies. overwegende dat de ontwikkeling en mainstreaming van circulaire economie en bio-economie de doelstelling van de Unie om tegen 2050 klimaatneutraal te zijn en de tussentijdse

doelstellingen voor 2030 en 2040 ondersteunt;

Amendement 7

Ontwerpresolutie
Overweging E sexies (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	E sexies. overwegende dat er een investeringskloof is tussen de huidige milieu-uitgaven van de lidstaten en het uitgavenniveau dat nodig is om de uitvoeringskloof, die 122 miljard EUR per jaar bedraagt, te dichten; overwegende dat 48 % van deze investeringskloof betrekking heeft op verontreiniging, met inbegrip van waterbeheer, 30 % op natuur en biodiversiteit, en de circulaire economie en afval goed zijn voor de resterende 22 %; overwegende dat de nodige investeringen in klimaatmitigatie en -adaptatie niet in de raming zijn inbegrepen[1 bis];
	[1 bis] Mededeling van de Commissie van 7 juli 2025 getiteld "2025 Environmental Implementation Review – Environmental implementation for prosperity and security", blz. 6-7, (COM(2025)0420).

Amendement 8
Ontwerpresolutie
Overweging E septies (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	E septies. overwegende dat het Europees Milieuagentschap (EEA) en het bijbehorende Europees milieuobservatie- en -informatienetwerk (Eionet) een centrale rol spelen bij het verzamelen, harmoniseren en analyseren van milieu-, klimaat- en duurzaamheidsgegevens, die

de uitvoering, monitoring en handhaving van de milieuwetgeving van de EU, alsook empirisch onderbouwde beleidsvorming in de hele Unie ondersteunen; overwegende dat het EEA heeft getoond dat klimaatverandering, waterstress, verontreiniging en biodiversiteitsverlies in de hele Unie al belangrijke economische, sociale en veiligheidsrisico's veroorzaken, die de productiviteit, volksgezondheid, voedselsystemen en infrastructuur beïnvloeden;

Amendement 9
Ontwerpresolutie
Overweging E octies (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	E octies. overwegende dat de verbintenis krachtens het Europees kankerbestrijdingsplan om de milieuverontreiniging en de blootstelling aan kankerverwekkende stoffen en straling te verminderen een essentieel element van kankerpreventie is;

Amendement 10
Ontwerpresolutie
Overweging E nonies (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	E nonies. overwegende dat duidelijke, betrouwbare en tijdige informatie over het gebruik van de EU-begroting en de resultaten ervan essentieel is voor transparantie en verantwoordingsplicht; overwegende dat er een robuust prestatiekader nodig is om elke geïnvesteerde euro zo doeltreffend en efficiënt mogelijk uit te geven;

Amendement 11
Ontwerpresolutie

Overweging E decies (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	E decies. overwegende dat het Parlement heeft opgeroepen tot een specifiek, afzonderlijk fonds voor waterweerbaarheid binnen het meerjarig financieel kader (MFK) 2028-2034; overwegende dat het EEA heeft laten zien dat waterschaarste, droogte, overstromingen en waterverontreiniging al grote delen van de Unie treffen en dat ongeveer een vijfde van het grondgebied van de EU en bijna een derde van de bevolking elk jaar aan waterstress worden blootgesteld, een situatie die verder kan verergeren door de verwachte stijging van de vraag naar water;

Amendement 12
Ontwerpresolutie
Overweging E undecies (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	E undecies. overwegende dat krachtens het huidige MFK een deel van de ontvangsten onder het emissiehandelssysteem (ETS) als bestemmingsontvangsten worden behandeld, terwijl in het nieuwe voorstel van de Commissie wordt gesuggereerd ze te behandelen als eigen middelen die in de begroting van de Unie worden opgenomen, waar ze voor algemene financiering zouden worden gebruikt;

Amendement 13
Ontwerpresolutie
Paragraaf 1

Ontwerpresolutie	*Amendement*
1. dringt erop aan dat het MFK voor de jaren 2028-2034 wordt vastgesteld op	1. dringt erop aan dat het MFK voor de jaren 2028-2034 wordt vastgesteld op

1,27 % van het bruto nationaal inkomen (bni) van de EU, exclusief terugbetalingen in het kader van NextGenerationEU (NGEU), om ervoor te zorgen dat de Unie haar politieke prioriteiten en strategische doelstellingen kan verwezenlijken en kan inspelen op nieuwe behoeften; is van mening dat de schuldaflossing in het kader van NGEU, die goed is voor nog eens 0,11 % van het bni, binnen de toekomstige MFK-architectuur afzonderlijk van de financiering voor EU-programma's moet worden behandeld, om ervoor te zorgen dat de beschikbare middelen voor deze programma's ongewijzigd blijven, waardoor het totaal op 1,38 % van het bni van de EU komt; benadrukt dat dit niveau ***het absolute minimum*** is om de Unie in staat te stellen grote uitdagingen aan te pakken, zoals de terugkeer van grootschalige oorlog in de onmiddellijke nabijheid van de Unie, de zeer uitdagende economische en sociale context, ***het tekort*** aan concurrentievermogen ***en*** de verergering van de klimaatcrisis en het biodiversiteitsverlies;	1,27 % van het bruto nationaal inkomen (bni) van de EU, exclusief terugbetalingen in het kader van NextGenerationEU (NGEU), om ervoor te zorgen dat de Unie haar politieke prioriteiten en strategische doelstellingen kan verwezenlijken en kan inspelen op nieuwe behoeften; is van mening dat de schuldaflossing in het kader van NGEU, die goed is voor nog eens 0,11 % van het bni, binnen de toekomstige MFK-architectuur afzonderlijk van de financiering voor EU-programma's moet worden behandeld, om ervoor te zorgen dat de beschikbare middelen voor deze programma's ongewijzigd blijven, waardoor het totaal op 1,38 % van het bni van de EU komt; benadrukt dat dit niveau ***essentieel*** is om de Unie in staat te stellen grotere uitdagingen aan te pakken, zoals de terugkeer van grootschalige oorlog in de onmiddellijke nabijheid van de Unie, de zeer uitdagende economische en sociale context, ***de tekorten*** aan concurrentievermogen***,*** de verergering van de klimaatcrisis***, verontreiniging*** en het biodiversiteitsverlies***, alsook uitdagingen op het gebied van volksgezondheid en voedselzekerheid***; ***benadrukt dat uit een vooruitziend en duurzaam MFK moet blijken dat klimaat- en milieuambities doeltreffend en effectief worden uitgevoerd, in lijn met de rechtvaardige transitie, ondersteund door voorzichtige effectbeoordelingen en bijdragen aan territoriale cohesie, rekening houdend met de specifieke regionale kenmerken, en dat tegelijk de administratieve lasten voor de eindbegunstigden en in het bijzonder de kleine en middelgrote ondernemingen (kmo's), boeren, lokale overheden en andere belanghebbenden worden verminderd;***

Amendement 14
Ontwerpresolutie
Paragraaf 1 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	1 bis. roept op het voorgestelde uitgavenstreefcijfer van 35 % voor klimaatactie en milieudoelstellingen te handhaven in het volgende MFK; benadrukt dat dat niveau een minimum is, dat op zich niet volstaat om de klimaat-, milieu- en biodiversiteitsdoelstellingen van de Unie te bereiken; dringt erop aan dat er duidelijk identificeerbare en passende, speciale uitgavenstreefcijfers voor de bescherming van de natuur en de biodiversiteit worden vastgesteld onder de desbetreffende rubrieken en plannen voor nationaal en regionaal partnerschap; verzoekt de Commissie en de lidstaten te verzekeren dat de begrotingssteun daadwerkelijk een schone, circulaire transitie oplevert, in het bijzonder in de aanloop van de komende wetgeving op het gebied van circulaire economie en onder meer via investeringen die het concurrentievermogen, de energiezekerheid, de innovatie en de decarbonisatie-inspanningen van Europa versterken; onderstreept dat het aanzienlijke publieke en particuliere investeringen zal vergen om tegen 2050 klimaatneutraal te zijn, de biodiversiteitsdoelstellingen te halen en de Europese klimaatwet te handhaven;

Amendement 15
Ontwerpresolutie
Paragraaf 2

Ontwerpresolutie	*Amendement*
2. onderstreept dat het volgende MFK gericht moet zijn op de financiering van Europese collectieve goederen, waar sprake is van een waarneembare toegevoegde waarde ten opzichte van financiering via nationale uitgaven; verwerpt elke stap in de richting van een Europa à la carte waaraan niet eenparig	2. onderstreept dat het volgende MFK gericht moet zijn op financiering van Europese collectieve goederen, waar sprake is van een ***duidelijke*** toegevoegde waarde ten opzichte van financiering via nationale uitgaven; verwerpt elke stap in de richting van een Europa à la carte waaraan niet eenparig wordt deelgenomen waardoor

wordt deelgenomen waardoor de eenheid en samenhang van het beleid en de programma's van de EU worden ondermijnd; waarschuwt dat een dergelijke aanpak zou leiden tot een versnippering van de interne markt, oneerlijke concurrentievoordelen en een uitholling van het solidariteitsbeginsel dat aan de basis ligt van de Europese integratie;	de eenheid en samenhang van het beleid en de programma's van de EU worden ondermijnd; waarschuwt dat een dergelijke aanpak zou leiden tot een versnippering van de interne markt, ***de uitvoering van het beleid van de Unie in de weg zou staan, en zou leiden tot*** oneerlijke concurrentievoordelen en een uitholling van het solidariteitsbeginsel dat aan de basis ligt van de Europese integratie; ***erkent dat effectief beleid op gebieden zoals klimaatverandering, milieubescherming en civiele bescherming een gedifferentieerde nationale uitvoering kan vergen en tegelijk de transparantie, het concurrentievermogen en de gestroomlijnde werking van de eengemaakte markt kan waarborgen; benadrukt dat het volgende MFK blijk moet geven van een aanzienlijk hogere ambitie om de bestaande investeringskloven te dichten, de verwezenlijking van de doelstellingen voor 2030 inzake klimaat, biodiversiteit, energie en milieu moet verzekeren, en de grondslagen moet leggen voor een kader voor 2040 dat overeenstemt met het streefdoel van de Unie om tegen 2050 klimaatneutraal te zijn, in lijn met haar internationale verbintenissen, in het bijzonder krachtens de Overeenkomst van Parijs en het mondiaal biodiversiteitskader van Kunming-Montreal; benadrukt dat de financiering de veerkracht van de maatschappij, de voedselproductie, de beschikbaarheid van drinkwater en de overstromingspreventie moet versterken; wijst erop dat dergelijke investeringen in preventie aan de bron hoogwaardige Europese collectieve goederen vormen, die ook de grensoverschrijdende risico's en economische verliezen verminderen;***

Amendement 16
Ontwerpresolutie

Paragraaf 3

Ontwerpresolutie	*Amendement*
3. is geen voorstander van de samenvoeging van verschillende beleidsmaatregelen in één plan per lidstaat, wat aanzienlijke onzekerheid veroorzaakt over de voorspelbaarheid van de financiering voor de eindbegunstigden; waarschuwt dat de aanzienlijke verlaging van de financiering ***in*** rubriek 1 een risico ***vormt*** voor de verwezenlijking van het in de Verdragen verankerde EU-beleid en de doelstellingen van de Unie om haar economische, sociale en territoriale cohesie te versterken, sociale rechten te beschermen en voedselzekerheid en een redelijke levensstandaard voor landbouwers en vissers te waarborgen;	3. is geen voorstander van de samenvoeging van verschillende beleidsmaatregelen in één plan per lidstaat, wat aanzienlijke onzekerheid veroorzaakt over de voorspelbaarheid van de financiering voor de eindbegunstigden; waarschuwt dat de aanzienlijke verlaging van de financiering ***voor*** rubriek 1 ***("Het Europees sociaal model en levenskwaliteit") en de voorgestelde samenvoeging van bestaande programma's in rubriek 2*** een risico vormen voor de verwezenlijking van het in de Verdragen verankerde EU-beleid en de doelstellingen van de Unie om haar economische, sociale en territoriale cohesie te versterken, haar ***klimaat-, biodiversiteits- en milieudoelstellingen te halen***, sociale rechten te beschermen en ***voedselzekerheid*** en -veiligheid, ***milieuduurzaamheid, water- en klimaatweerbaarheid, een schone en circulaire transitie, alsook*** een redelijke levensstandaard voor landbouwers en vissers te waarborgen; ***benadrukt dat de vereenvoudiging en consolidatie van programma's in het kader van het MFK 2028-2034 geen afbreuk mag doen aan de milieuambitie, de transparantie of het vermogen van het Parlement om milieu- en klimaatgerelateerde uitgaven te controleren;***

Amendement 17
Ontwerpresolutie
Paragraaf 4

Ontwerpresolutie	*Amendement*
4. is ingenomen met de aanzienlijke verhoging die wordt voorgesteld om tegemoet te komen aan de herhaalde oproepen van het Parlement om meer te	4. is ingenomen met de aanzienlijke verhoging die wordt voorgesteld om tegemoet te komen aan de herhaalde oproepen van het Parlement om meer te

investeren in onderzoek, strategische autonomie, de schone transitie, defensie, technologische soevereiniteit en economische veerkracht; benadrukt echter dat het combineren van programma's in het Fonds voor concurrentievermogen ertoe leidt dat de transparantie afneemt en het Parlement minder de mogelijkheid heeft om voldoende financiering te waarborgen voor specifieke beleidsdoelstellingen; dringt erop aan dat, zelfs wanneer programma's worden samengevoegd, de begrotingslijnen voldoende gedetailleerd moeten blijven om daadwerkelijk parlementair toezicht mogelijk te maken en de zichtbaarheid van de financiering voor ***individuele*** prioriteiten te behouden;

investeren in onderzoek, strategische autonomie, de schone transitie, defensie, technologische soevereiniteit en economische veerkracht; benadrukt echter dat het combineren van programma's in het Fonds voor concurrentievermogen ertoe leidt dat de transparantie afneemt en het Parlement minder de mogelijkheid heeft om voldoende financiering te waarborgen voor specifieke beleidsdoelstellingen ***en de verdeling tussen beleidsdoelstellingen***; dringt erop aan dat, zelfs wanneer programma's worden samengevoegd, de begrotingslijnen voldoende gedetailleerd moeten blijven om daadwerkelijk parlementair toezicht mogelijk te maken en de ***voorspelbaarheid en*** zichtbaarheid van de financiering voor ***specifieke*** prioriteiten ***zoals geïdentificeerd in het voorstel voor een verordening tot oprichting van het Europees Fonds voor concurrentievermogen, alsook met betrekking tot het programma InvestEU,*** te behouden; ***wijst erop dat adequate investeringen in onderzoek en innovatie moeten worden verzekerd om de schone en circulaire transitie, alsook de klimaat- en milieudoelstellingen te waarborgen, gezondheidsgerelateerde bewijzen in verband met milieurisicofactoren te genereren en preventieve oplossingen mogelijk te maken die de maatschappelijke kosten op lange termijn verminderen en tegelijk het concurrentievermogen en technologisch leiderschap versterken; benadrukt dat dergelijke investeringen economische groei ondersteunen middels innovatie, industriële decarbonisatie en geavanceerde technologieën; wijst erop dat onderzoek naar een gezonde, niet-verontreinigde leefomgeving het welzijn van de EU-burgers en de Europese economie op lange termijn versterkt; onderstreept in dat opzicht het belang van technologische neutraliteit in het MFK en van uitgaven die volledig in lijn zijn met***

het acquis met betrekking tot milieu en voedselveiligheid;

Amendement 18

Ontwerpresolutie
Paragraaf 7

Ontwerpresolutie	*Amendement*
7. is zich bewust van de behoefte aan meer flexibiliteit bij de toewijzing van middelen in het kader van bepaalde programma's, maar benadrukt dat dit geen belemmering mag vormen voor de beleidsdoelstellingen op lange termijn, de voorspelbaarheid van financiering of de prerogatieven van het Parlement; onderstreept dat het Parlement en de Raad gezamenlijk moeten beslissen over de toewijzing van middelen aan specifieke beleidsdoelstellingen; betreurt dat de indicatieve nomenclatuur die wordt voorgesteld in de wetgeving inzake programma's, volstrekt ontoereikend is; herhaalt zijn oproep om in het MFK voor de periode na 2027 twee speciale instrumenten op te nemen: één instrument om solidariteit bij ***natuurrampen*** te waarborgen en één instrument voor algemene crisisrespons;	7. is zich bewust van de behoefte aan meer flexibiliteit bij de toewijzing van middelen in het kader van bepaalde programma's, maar benadrukt dat dit geen belemmering mag vormen voor de beleidsdoelstellingen op lange termijn, de voorspelbaarheid van financiering of de prerogatieven van het Parlement; onderstreept dat het Parlement en de Raad gezamenlijk moeten beslissen over de toewijzing van middelen aan specifieke beleidsdoelstellingen; betreurt dat de indicatieve nomenclatuur die wordt voorgesteld in de wetgeving inzake programma's, volstrekt ontoereikend is; herhaalt zijn oproep om in het MFK voor de periode na 2027 twee speciale instrumenten op te nemen: één instrument om solidariteit bij ***klimaatgerelateerde rampen*** te waarborgen en één instrument voor algemene crisisrespons;

Amendement 19
Ontwerpresolutie
Paragraaf 14 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	14 bis. onderstreept dat de langetermijnbegroting na 2027 moet worden opgesteld en van adequate middelen moet worden voorzien om de EU in staat te stellen haar bestaande en langetermijndoelstellingen inzake milieu, klimaat en biodiversiteit te halen, met inbegrip van die welke zijn vastgesteld in

de Europese Green Deal, het achtste MAP, het EU-actieplan: "Verontreiniging van lucht, water en bodem naar nul", de biodiversiteitsstrategie voor 2030 en met betrekking tot natuurherstel, en tegelijk het concurrentievermogen aan te zwengelen zoals uiteengezet in de Clean Industrial Deal, alsook hoogwaardige banen en cohesie; herinnert eraan dat het achtste MAP de geleidelijke afbouw vereist van subsidies die schadelijk zijn voor het milieu, onder meer subsidies voor fossiele brandstoffen; is ingenomen met de verbintenis van de Commissie om die subsidies geleidelijk af te bouwen in het volgende MFK; roept de Commissie op haar geplande routekaart hieromtrent voor te stellen;

Amendement 20
Ontwerpresolutie
Paragraaf 14 ter (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	14 ter. benadrukt dat de Commissie de extra investeringen die nodig zijn om tegen 2050 klimaatneutraal te zijn, raamt op 1,5 % van het bbp per jaar ten opzichte van 2011-2020 en dat de EU-begroting alleen het gat weliswaar niet kan dichten, maar wel een essentiële bijdrage moet blijven leveren, en dat daarbij een benadering moet worden aangewend die het concurrentievermogen van de economie en budgettaire verantwoordelijkheid waarborgt; benadrukt de rol van de Europese wetenschappelijke adviesraad inzake klimaatverandering als onafhankelijk adviseur van besluitvormers; wijst erop dat een stabiel klimaat, veerkrachtige ecosystemen, schone lucht, een schone bodem en schoon water, en een duurzaam gebruik van hulpbronnen voorwaarden zijn voor economische veerkracht, voedselzekerheid en groei op lange

termijn; herinnert eraan dat een gezonde bodem een voorwaarde is om voedselzekerheid en dus de strategische autonomie en weerbare voedselproductie van de Unie te bereiken;

Amendement 21
Ontwerpresolutie
Paragraaf 14 quater (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	14 quater. onderstreept het belang van de rechtvaardige transitie; wijst op de noodzaak van evenredige steun met minimale marktverstoring voor regio's die kampen met een lager inkomen, een hoog energieverbruik, blootstelling aan het klimaat en andere vormen van kwetsbaarheid, om de verbreding van de ongelijkheidskloof te voorkomen en de sociale cohesie te waarborgen, terwijl tegelijk de transitie naar duurzame praktijken en een gelijk speelveld voor bedrijfsvoering en concurrentievermogen worden verzekerd; benadrukt dat het MFK 2028-2034 de Unie stabiliteit en voorspelbaarheid moet bieden om de in de hele economie vereiste transitie naar hogere duurzaamheid te ondersteunen en de economische groei met succes verder los te koppelen van broeikasgasemissies; herinnert aan het belang van marktgebaseerde instrumenten in dit verband; is van mening dat een veranderlijke regelgeving het vermogen van de markt om investeringen op lange termijn te doen en het vermogen van de Unie om haar doelstellingen te halen, kan ondermijnen;

Amendement 22
Ontwerpresolutie
Paragraaf 16 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	16 bis. roept op tot ambitieuze, voorspelbare en toegankelijke EU-financiering voor milieu-infrastructuur, de inzet van schone technologie en de schone transitie, met onder meer vereenvoudigde procedures voor kmo's en lokale overheden en, in voorkomend geval, een breder gebruik van financiële instrumenten om particuliere investeringen aan te trekken; wijst erop dat steun van het MFK kosteneffectieve investeringen in energie-efficiëntie, renovatie van gebouwen en schone verwarming moet bieden om energiekosten en energiearmoede te verminderen, en tegelijk de schone, rechtvaardige transitie voor vervoer en mobiliteit moet steunen; benadrukt in dit verband de rol van de Europese Investeringsbank Groep bij de risicobeperking, naargelang geschikt, van projecten op gebieden als het koolstofvrij maken van de industrie, water- en afvalinfrastructuur, bio-economie, circulaire economie en klimaatadaptatie;

Amendement 23
Ontwerpresolutie
Paragraaf 16 ter (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	16 ter. wijst op de cruciale rol van lokale en regionale overheden in de effectieve verwezenlijking van klimaatadaptatiemaatregelen, milieu- en biodiversiteitsbescherming en investeringen in levenskwaliteit; benadrukt dat te gecentraliseerde uitvoeringsmodellen het vermogen om in te spelen op lokale behoeften kunnen verminderen; verzoekt de Commissie te verzekeren dat toekomstige MFK-programma's vereenvoudigde, evenredige en, in voorkomend geval, rechtstreekse

toegang tot financiering voor gemeenten en lokale gemeenschappen verstrekken, in het bijzonder voor waterbeheer, overstromings- en droogtepreventie, verbetering van de luchtkwaliteit, klimaatbestendigheid van steden en mainstreaming van de beginselen van circulaire economie, daarbij steun verlenend voor afvalpreventie en hergebruik- en recyclinginfrastructuren, onder meer door stimulerende maatregelen voor de consument, zoals regelingen voor de teruggave van statiegeld, te bevorderen; roept op tot grootschalige, lokaal gedreven en op de natuur gebaseerde oplossingen, zoals initiatieven voor de aanplanting van bomen en klimplanten en ecologisch bosherstel in regio's die zwaar zijn getroffen door natuurrampen en bodemdegradatie, met rechtstreekse toegang tot financiering voor regionale en lokale overheden om de milieudoelstellingen en -voordelen en klimaatbestendigheid te verwezenlijken en te maximaliseren, en tegelijk de landelijke economieën te versterken;

Amendement 24
Ontwerpresolutie
Paragraaf 16 quater (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	16 quater. wijst erop dat waterweerbaarheid vitaal is voor de strategische autonomie van de EU; verzoekt de Commissie te verzekeren dat het MFK 2028-2034 waterweerbaarheid als een horizontale strategische prioriteit behandelt; roept op tot meer steun voor moderne, klimaatbestendige waterinfrastructuur en natuurgebaseerde oplossingen om overstromings- en droogterisico's aan te pakken door een verhoogde waterretentiecapaciteit, grensoverschrijdende samenwerking en

doelgerichte investeringen in waterefficiëntie en -infrastructuur, met inbegrip van vermindering van lekken, hergebruik, efficiëntie irrigatie, een op rivierbekkens gebaseerde aanpak van waterbeheer en klimaatadaptatie en weerbaarheid, alsook ontzilting op hernieuwbare energie, om de drinkwatervoorraden, ecosystemen en voedselproductie te vrijwaren en regionale ontwikkeling te ondersteunen; wijst erop dat binnenwateren en zeewater met elkaar in verbinding staan en roept op tot een holistische aanpak van bron tot zee om de vervuiling van binnenwateren die zeebekkens en riviermondingen treft, te voorkomen en te verminderen;

Amendement 25
Ontwerpresolutie
Paragraaf 17

Ontwerpresolutie	*Amendement*
17. betreurt dat de voorgestelde verordening inzake de plannen voor nationaal en regionaal partnerschap (COM(2025)0558), op grond waarvan verschillende beleidsmaatregelen in één plan per lidstaat worden samengevoegd, leidt tot grote onzekerheid over de voorspelbaarheid van de financiering voor de eindbegunstigden; waarschuwt daarnaast dat de aanzienlijke verlaging van de financiering voor rubriek 1 ook een risico vormt voor de verwezenlijking van het in de Verdragen verankerde EU-beleid en de doelstellingen van de Unie om haar economische, sociale en territoriale cohesie te versterken, sociale rechten te beschermen en voedselzekerheid en een redelijke levensstandaard voor landbouwers en vissers te waarborgen;	17. betreurt dat de voorgestelde verordening inzake de plannen voor nationaal en regionaal partnerschap (COM(2025)0558), op grond waarvan verschillende beleidsmaatregelen in één plan per lidstaat worden samengevoegd, leidt tot grote onzekerheid over de voorspelbaarheid van de financiering voor de eindbegunstigden ***en de aansprakelijkheid zou kunnen verzwakken***; waarschuwt daarnaast dat de aanzienlijke verlaging van de financiering voor rubriek 1 ook een risico vormt voor de verwezenlijking van het in de Verdragen verankerde EU-beleid en de doelstellingen van de Unie om haar economische, sociale en territoriale cohesie te versterken, sociale rechten te beschermen en voedselzekerheid***, milieuduurzaamheid met inbegrip van biodiversiteitsbescherming,*** en ***water- en klimaatweerbaarheid, alsook*** een redelijke levensstandaard voor landbouwers en

vissers te waarborgen; ***verzoekt de Commissie en de lidstaten prioriteit te geven aan investeringen die in lijn zijn met de nationale herstelplannen en de nationale energie- en klimaatplannen om de klimaat- en milieuweerbaarheid en de prestaties van de voedselsector te verbeteren, geavanceerde technologieën uit te voeren, nutriëntenverliezen en pesticiderisico's te verminderen, en landbouwers, in het bijzonder kleine en middelgrote landbouwbedrijven, te ondersteunen in de transitie naar duurzamere praktijken, waarbij tegelijk de economische levensvatbaarheid en het concurrentievermogen van de sector en de landelijke gebieden wordt behouden;***

Amendement 26
Ontwerpresolutie
Paragraaf 18

Ontwerpresolutie	*Amendement*
18. benadrukt dat het absoluut noodzakelijk is de Europese dimensie van de EU-begroting te behouden als fundamenteel instrument om gemeenschappelijke doelstellingen te verwezenlijken, de solidariteit van de Unie tot uitdrukking te brengen en te voorzien in Europese collectieve goederen; onderstreept dat de EU-begroting de financiële basis moet blijven voor het verdiepen van de Europese integratie en het waarborgen van eerlijke concurrentie en gelijke kansen in alle lidstaten;	18. benadrukt dat het absoluut noodzakelijk is de Europese dimensie van de EU-begroting te behouden ***en te versterken*** als fundamenteel instrument om gemeenschappelijke doelstellingen te verwezenlijken, de solidariteit van de Unie tot uitdrukking te brengen en te voorzien in Europese collectieve goederen; onderstreept dat de EU-begroting de financiële basis moet blijven voor het verdiepen van de Europese integratie en ***de uitvoering van het beleid van de Unie, en voor*** het waarborgen van eerlijke concurrentie***, de schone transitie*** en gelijke kansen in alle lidstaten; ***merkt op dat preventieve actie om grensoverschrijdende gezondheidsrisico's, onder meer die welke gerelateerd zijn aan lucht- en milieuverontreiniging, en investeringen in civiele bescherming, Europese collectieve goederen vormen die een duidelijke meerwaarde hebben voor de***

levenskwaliteit en de economische weerbaarheid van de burgers;

Amendement 27
Ontwerpresolutie
Paragraaf 20

Ontwerpresolutie	*Amendement*
20. is ingenomen met de aanzienlijke verhoging van rubriek 2 “Concurrentievermogen, welvaart en veiligheid”, waaraan in het MFK 2028-2034 een bedrag van 522,2 miljard EUR in prijzen van 2025 is toegewezen, wat neerkomt op 30 % van het totale MFK, tegenover 224,8 miljard EUR of 17 % voor de huidige periode; merkt op dat uit deze ruime verdubbeling van de middelen blijkt dat de Unie zich wil inzetten voor onderzoek, strategische autonomie, de schone transitie, defensie, technologische soevereiniteit en economische veerkracht; merkt op dat deze aanzienlijke verhoging een reactie is op de herhaalde oproepen van het Parlement om meer te investeren in deze domeinen; benadrukt echter dat het combineren van programma’s er niet mag toe leiden dat de transparantie afneemt en het Parlement minder de mogelijkheid heeft om voldoende financiering te waarborgen voor specifieke beleidsdoelstellingen; dringt erop aan dat***,*** ***ook al worden programma’s samengevoegd,*** de begrotingslijnen voldoende gedetailleerd moeten blijven om daadwerkelijk parlementair toezicht mogelijk te maken en de zichtbaarheid van de financiering voor individuele prioriteiten te behouden; herinnert aan zijn standpunt dat een sterke concurrentiepositie moet leiden tot de bevordering van economische groei en hoogwaardige, stabiele en goed betaalde banen, zoals wordt benadrukt in zowel het rapport-Draghi als het rapport-Letta;	20. is ingenomen met de aanzienlijke verhoging van rubriek 2 “Concurrentievermogen, welvaart en veiligheid”, waaraan in het MFK 2028-2034 een bedrag van 522,2 miljard EUR in prijzen van 2025 is toegewezen, wat neerkomt op 30 % van het totale MFK, tegenover 224,8 miljard EUR of 17 % voor de huidige periode; merkt op dat uit deze ruime verdubbeling van de middelen blijkt dat de Unie zich wil inzetten voor onderzoek, strategische autonomie, de schone transitie, ***economische, sociale en milieuduurzaamheid,*** defensie ***en civiele bescherming***, technologische soevereiniteit en economische veerkracht***, en zo de uitvoering van de Clean Industrial Deal wil ondersteunen***; merkt op dat deze aanzienlijke verhoging een reactie is op de herhaalde oproepen van het Parlement om meer te investeren in deze domeinen; benadrukt echter dat het combineren van programma’s er niet toe mag leiden dat de transparantie afneemt***, de voorspelbaarheid van de financiering voor eindbegunstigden wordt ondermijnd*** en het Parlement minder de mogelijkheid heeft om voldoende financiering te waarborgen voor specifieke beleidsdoelstellingen; dringt erop aan dat de begrotingslijnen voldoende gedetailleerd moeten blijven om daadwerkelijk parlementair toezicht mogelijk te maken en de zichtbaarheid van de financiering voor individuele prioriteiten te behouden; herinnert aan zijn standpunt dat een sterke concurrentiepositie moet leiden tot de

bevordering van economische groei***, de versterking van de innovatiecapaciteit, de ondersteuning van de decarbonisatie van de economie, het bevorderen van milieuduurzaamheid*** en ***het bevorderen van*** hoogwaardige, stabiele en goed betaalde banen***, en moet leiden tot nieuwe economische kansen***, zoals wordt benadrukt in zowel het rapport-Draghi als het rapport-Letta;

Amendement 28
Ontwerpresolutie
Paragraaf 20 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	20 bis. wijst erop dat het LIFE-programma een centrale rol speelt in de mainstreaming van de milieudoelstellingen en -verbintenissen van de EU doordat het doelgerichte, hoogwaardige steun op lange termijn verstrekt voor natuurbehoud, biodiversiteitsherstel, klimaatadaptatie, preventie van verontreiniging en milieugovernance, onder meer wanneer dergelijke acties niet gemakkelijk passen in financieringsinstrumenten die meerdere doeleinden hebben of door concurrentievermogen gedreven zijn; is daarom van mening dat acties die momenteel worden ondersteund onder het LIFE-programma op een duidelijke en operationele manier moeten worden verdergezet, zodat de uitvoering van milieu-en klimaatbeleidsmaatregelen in het veld effectief en zichtbaar blijft voor begunstigden en burgers; verzoekt de Commissie te verzekeren dat de acties van LIFE worden uitgevoerd via transparante bestuursregelingen, zodat het Parlement en de belanghebbenden de uitgaven, doelstellingen en resultaten kunnen traceren en nodeloze versnippering kunnen vermijden; roept op tot meer transparantie en aansprakelijkheid voor

alle begunstigden, met onder meer de publicatie van toegekende subsidies en projectresultaten;

Amendement 29

Ontwerpresolutie
Paragraaf 20 ter (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	20 ter. roept op tot voldoende en voorspelbare financiering in verband met kritieke mineralen om de in het RESourceEU-kader omschreven doelstellingen te halen; wijst erop dat het voor de groene transitie en het concurrentievermogen en de autonomie op lange termijn van de EU essentieel is de beschikbaarheid van kritieke mineralen te verzekeren;

Amendement 30
Ontwerpresolutie
Paragraaf 20 quater (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	20 quater. is van mening dat, om de nodige continuïteit van de acties en doelstellingen, beschreven onder het LIFE-programma, te verzekeren, de geplande acties moeten worden voortgezet in een op zichzelf staand programma met een eigen begrotingslijn en dat andere, duidelijke maatregelen moeten worden overwogen om de huidige LIFE-activiteiten af te schermen;

Amendement 31
Ontwerpresolutie
Paragraaf 20 quinquies (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*

	20 quinquies. herinnert eraan dat maatschappelijke organisaties onder het LIFE-programma een belangrijke rol spelen in het verbeteren van het bestuur van kwesties met betrekking tot milieu, klimaatverandering en energietransitie, onder meer door de betrokkenheid van de belanghebbenden op alle niveaus te verhogen en door capaciteitsopbouw-, communicatie- en bewustmakingsactiviteiten; wijst erop dat alle overheidsfinanciering, met inbegrip van die voor voorlichtingsactiviteiten, in lijn moet zijn met de richtsnoeren van de Commissie over financiering voor activiteiten met betrekking tot de ontwikkeling, uitvoering, monitoring en versterking van de EU-wetgeving; herinnert in dit opzicht aan de Verklaring van de Commissie van 1 april 2025 over het LIFE programma[1 bis];
	[1 bis] Verklaring van de Europese Commissie over het LIFE-programma, https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/da/statement_25_942.

Amendement 32

Ontwerpresolutie
Paragraaf 21

Ontwerpresolutie	*Amendement*
21. stelt vast dat aan rubriek 3 “Europa in de wereld” in het MFK 2028-2034 een bedrag van 190 miljard EUR in prijzen van 2025 is toegewezen, wat neerkomt op een aanzienlijke stijging tegenover de 121,5 miljard EUR voor de huidige periode, terwijl het aandeel van 10 % van het totale MFK behouden blijft; beschouwt deze versterking van 68,5 miljard EUR als positief, aangezien de Unie zo haar vastberadenheid toont om haar rol te versterken als mondiale speler in een	21. stelt vast dat aan rubriek 3 “Europa in de wereld” in het MFK 2028-2034 een bedrag van 190 miljard EUR in prijzen van 2025 is toegewezen, wat neerkomt op een aanzienlijke stijging tegenover de 121,5 miljard EUR voor de huidige periode, terwijl het aandeel van 10 % van het totale MFK behouden blijft; beschouwt deze versterking van 68,5 miljard EUR als positief, aangezien de Unie zo haar vastberadenheid toont om haar rol te versterken als mondiale speler in een

steeds complexere geopolitieke omgeving; uit echter zijn bezorgdheid over het feit dat dit financieringsniveau ontoereikend blijft gezien de omvang van de uitdagingen op wereldvlak, waaronder de ontwikkelingsbehoeften, humanitaire crises en de noodzaak om Oekraïne en andere partners te ondersteunen; dringt aan op de nodige middelen om de procedures voor uitbreiding en toetreding te ondersteunen; waarschuwt dat de samenvoeging van programma's opnieuw zou kunnen leiden tot een verzwakking van het parlementaire toezicht en de parlementaire betrokkenheid en een verminderde zichtbaarheid van financiering voor specifieke prioriteiten, zoals het geval was bij NDICI – Europa in de wereld; dringt erop aan dat voor de pijlers duidelijke en afzonderlijke begrotingslijnen worden behouden om de transparantie van de toewijzingen te waarborgen; herinnert aan zijn standpunt dat de op behoeften gebaseerde aard van humanitaire hulp specifieke financiering vereist die wordt verstrekt via een op zichzelf staand uitgavenprogramma en een specifieke nomenclatuur, en onderstreept dat een doeltreffende verstrekking van humanitaire hulp afhankelijk is van voorspelbaarheid door middel van een toereikende jaarlijkse basistoewijzing;	steeds complexere geopolitieke omgeving; uit echter zijn bezorgdheid over het feit dat dit financieringsniveau ontoereikend blijft gezien de omvang van de uitdagingen op wereldvlak, waaronder de ***klimaat-, biodiversiteits- en verontreinigingscrisis,*** ontwikkelingsbehoeften, humanitaire crises en de noodzaak om Oekraïne en andere partners te ondersteunen; dringt aan op de nodige middelen om de procedures voor uitbreiding en toetreding te ondersteunen; waarschuwt dat de samenvoeging van programma's opnieuw zou kunnen leiden tot een verzwakking van het parlementaire toezicht en de parlementaire betrokkenheid en een verminderde zichtbaarheid van financiering voor specifieke prioriteiten, zoals het geval was bij NDICI – Europa in de wereld; dringt erop aan dat voor de pijlers duidelijke en afzonderlijke begrotingslijnen worden behouden om de transparantie van de toewijzingen te waarborgen; herinnert aan zijn standpunt dat de op behoeften gebaseerde aard van humanitaire hulp specifieke financiering vereist die wordt verstrekt via een op zichzelf staand uitgavenprogramma en een specifieke nomenclatuur, en onderstreept dat een doeltreffende verstrekking van humanitaire hulp afhankelijk is van voorspelbaarheid door middel van een toereikende jaarlijkse basistoewijzing;

Amendement 33
Ontwerpresolutie
Paragraaf 21 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	21 bis. wijst erop dat de beleidsmaatregelen van de EU inzake extern optreden en uitbreiding ook moeten bijdragen aan initiatieven die gericht zijn op milieubescherming, klimaatactie, waterweerbaarheid, de schone en circulaire transitie en paraatheid bij rampen in partnerlanden,

in het bijzonder in aangrenzende regio's die aan klimaat- en milieugerelateerde uitdagingen worden blootgesteld; roept op tot het gebruik van Europa in de wereld om grensoverschrijdende milieusamenwerking te ondersteunen, onder meer op gebieden zoals de preventie en het beheer van natuurbranden, droogtebestendigheid en mariene bescherming;

Amendement 34
Ontwerpresolutie
Paragraaf 23 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	23 bis. wijst op het belang van het werk van het Europees Agentschap voor chemische stoffen, het EEA en de Europese Autoriteit voor voedselveiligheid; roept op tot maatregelen waarmee de toewijzing van middelen wordt toegespitst op een doeltreffende verwezenlijking van de doelstellingen op het gebied van milieu- en gezondheidsbescherming waarbij onnodige overlapping wordt vermeden;

Amendement 35
Ontwerpresolutie
Paragraaf 23 ter (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	23 ter. herinnert eraan dat het werk van deze agentschappen in hoge mate afhangt van IT-infrastructuur en dat dit tot uiting moet komen in de kredieten; wijst erop dat er verdere investeringen in digitalisering nodig zullen zijn om de efficiëntie en effectiviteit te vergroten, de cyberbeveiliging en de operationele veerkracht te versterken, meer interoperabiliteit mogelijk te maken en de stiptheid en gebruikersgerichtheid van de

dienstverlening te verhogen, ondersteund door artificiële intelligentie;

Amendement 36
Ontwerpresolutie
Paragraaf 25

Ontwerpresolutie	*Amendement*
25. ***herhaalt ook zijn standpunt dat er een tweede speciaal instrument moet komen, een*** solidariteitsreserve voor natuurrampen***, die gericht is op het waarborgen van solidariteit in geval van natuurrampen;*** *is van mening dat beide speciale instrumenten niet-bestede bedragen gedurende de hele MFK-periode moeten kunnen overdragen om flexibiliteit te waarborgen****is van mening dat beide speciale instrumenten niet-bestede bedragen gedurende de hele MFK-periode moeten kunnen overdragen om flexibiliteit te waarborgen***;	25. ***benadrukt dat de EU een versterkte capaciteit nodig heeft voor het voorkomen van en reageren op natuurbranden, overstromingen, stormen en andere natuurrampen, die frequenter en heviger worden onder invloed van de klimaatverandering, in het bijzonder in kwetsbare regio's; wijst erop dat preventie- en paraatheidsmaatregelen, met inbegrip van natuurgebaseerde oplossingen, doorgaans kosteneffectiever zijn dan wederopbouw na de ramp; benadrukt de noodzaak van paraatheid en weerbaarheid door ontwerp om relevante programma's en activiteiten te verzekeren ter ondersteuning van hervormingen en activiteiten die ramprisico- en crisisbeheer versterken, investeren in klimaatbestendigheid, de weerbaarheid van vitale maatschappelijke functies verhogen en weerbaarder, veiliger en beter voorbereide samenlevingen te bouwen; roept op tot een versterkte*** solidariteitsreserve voor natuurrampen ***en voldoende middelen voor het EU-mechanisme voor civiele bescherming, met inbegrip van investeringen in capaciteit voor brandbestrijding vanuit de lucht, systemen voor vroegtijdige waarschuwing en het vooraf positioneren van materieel in hoog-risicogebieden zoals het oostelijke Middellandse Zeegebied***; ***onderstreept dat investeringen in civiele bescherming hoogwaardige Europese collectieve goederen zijn die menselijke, milieu- en economische verliezen verminderen en daarom duidelijk voorrang moeten krijgen in de***

MFK-architectuur; is bezorgd dat de voorgestelde financiering onvoldoende zal zijn om een hogere bescherming en snelle reacties effectief te verzekeren, rekening houdend met de ernstige dreigingen door de drastische toename van het aantal natuurrampen; wijst erop dat het civiele-beschermingsmechanisme van de EU het primaire paraatheids-, reactie- en coördinatiekader voor de EU met betrekking tot rampen moet blijven;

Amendement 37
Ontwerpresolutie
Paragraaf 30

Ontwerpresolutie	*Amendement*
30. neemt nota van de toelichting van de Commissie dat ze met haar voorstellen wil streven naar meer flexibiliteit en vereenvoudiging in het volgende MFK; herinnert eraan dat het Parlement consequent heeft gepleit voor vereenvoudiging ten voordele van de eindbegunstigden; is zich bewust van de behoefte aan flexibiliteit, maar verwerpt ten stelligste elke aanpak waarbij transparantie onder het mom van efficiëntie wordt opgeofferd; betreurt dat de vereenvoudigingsvoorstellen van de Commissie in de eerste plaats een positieve uitwerking hebben op haar eigen processen en niet zozeer voordelen opleveren voor de eindbegunstigden, waardoor het democratisch tekort in de Unie nog groter wordt; benadrukt dat vereenvoudiging geen negatieve gevolgen mag hebben voor de kwaliteit van de programma's en de democratische verantwoordingsplicht; benadrukt dat het Parlement alle transparantiemechanismen zal voorstellen die nodig zijn om zijn rol als verdediger van de belangen van de burger te vervullen; waarschuwt dat flexibiliteit zonder transparantie, zou leiden tot een groter gebrek aan democratische	30. neemt nota van de toelichting van de Commissie dat ze met haar voorstellen wil streven naar meer flexibiliteit en vereenvoudiging in het volgende MFK; herinnert eraan dat het Parlement consequent heeft gepleit voor vereenvoudiging ten voordele van de eindbegunstigden; is zich bewust van de behoefte aan flexibiliteit, maar verwerpt ten stelligste elke aanpak waarbij transparantie***, voorspelbaarheid en steun voor prioriteiten van de Unie*** onder het mom van efficiëntie worden opgeofferd; betreurt dat de vereenvoudigingsvoorstellen van de Commissie in de eerste plaats een positieve uitwerking hebben op haar eigen processen en niet zozeer voordelen opleveren voor de eindbegunstigden, waardoor het democratisch tekort in de Unie nog groter wordt; benadrukt dat vereenvoudiging geen negatieve gevolgen mag hebben voor de kwaliteit van de programma's en de democratische verantwoordingsplicht; benadrukt dat het Parlement alle transparantiemechanismen zal voorstellen die nodig zijn om zijn rol als verdediger van de belangen van de burger te vervullen; waarschuwt dat flexibiliteit

verantwoording en het vertrouwen van burgers in de EU zou ondermijnen;

zonder transparantie, zou leiden tot een groter gebrek aan democratische verantwoording en het vertrouwen van burgers in de EU zou ondermijnen;
onderstreept dat vereenvoudiging in de eerste plaats de lasten voor eindbegunstigden, met inbegrip van kmo's, moet verminderen, in plaats van discretionaire bevoegdheid te concentreren bij de uitvoerende macht; wijst erop dat vereenvoudiging en consolidatie niet mogen leiden tot een verlies van zichtbaarheid van de uitgaven voor de doelstellingen inzake klimaatmitigatie en -adaptatie, milieu, biodiversiteit, circulaire economie en nulverontreiniging;

Amendement 38
Ontwerpresolutie
Paragraaf 32 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	32 bis. benadrukt dat uitgaven in verband met biodiversiteit, milieu en klimaat in het algemene bestuur van het MFK moeten worden geïntegreerd, onder meer door het gebruik van speciale biodiversiteits- en klimaatmethoden om de financiering en de effecten ervan zorgvuldig te monitoren en op te volgen op basis van sterke tracering, coëfficiënten en prestatie-indicatoren zoals voorgesteld in het nieuwe prestatiekader, periodieke controles van de effectiviteit van de uitgaven en duidelijke betrokkenheid van het Parlement in de controle van relevante programma's en instrumenten; verzoekt de Commissie en de lidstaten te verzekeren dat grote infrastructuur- en investeringsprojecten, ondersteund door het MFK, samenhangen met de klimaat- en milieudoelstellingen van de EU door een verbeterde, robuuste opvolging van acties die worden ondersteund door de begroting voor milieudoelstellingen, dat

onnodige administratieve lasten voor de begunstigden worden vermeden en dat de effectiviteit en efficiëntie van elke geïnvesteerde euro worden gemaximaliseerd; is van mening dat dit kan worden verwezenlijkt door bijzondere aandacht te besteden aan de afstemming van de middelen op strategische prioriteiten; benadrukt dat milieuvoorwaarden voorspelbaar en evenredig moeten zijn en voor belanghebbenden zo duidelijk mogelijk moeten zijn;

Amendement 39
Ontwerpresolutie
Paragraaf 53

Ontwerpresolutie	*Amendement*
53. ***is ingenomen met*** de inspanningen van de Commissie om nieuwe eigen middelen vast te stellen en bepaalde aanpassingen aan de traditionele eigen middelen voor te stellen, teneinde de financiële autonomie van de Unie te versterken en de afhankelijkheid van nationale bijdragen te verminderen; steunt de bredere aanpak die de Commissie voorstelt, aangezien dit een realistische manier is om de nodige steun in de Raad te verkrijgen; neemt kennis van de verschillende soorten eigen middelen die worden voorgesteld; onderstreept echter dat elk pakket nieuwe eigen middelen noodzakelijkerwijs tegelijk met het volgende meerjarig financieel kader moet worden vastgesteld en een stabiele en toereikende inkomstenstroom van ten minste ongeveer 60 miljard EUR per jaar moet genereren, aangezien dit niveau van essentieel belang is om een gestage terugbetaling van leningen in het kader van NGEU te waarborgen, de toezeggingen van de Unie na te komen en gezamenlijke investeringen in Europese collectieve goederen te financieren; verzoekt de Raad	53. ***wijst op*** de inspanningen van de Commissie om nieuwe eigen middelen vast te stellen en bepaalde aanpassingen aan de traditionele eigen middelen voor te stellen, teneinde de financiële autonomie van de Unie te versterken en de afhankelijkheid van nationale bijdragen te verminderen; steunt de bredere aanpak die de Commissie voorstelt, aangezien dit een realistische manier is om de nodige steun in de Raad te verkrijgen; neemt kennis van de verschillende soorten eigen middelen die worden voorgesteld; onderstreept echter dat elk pakket nieuwe eigen middelen noodzakelijkerwijs tegelijk met het volgende meerjarig financieel kader moet worden vastgesteld en een stabiele en toereikende inkomstenstroom van ten minste ongeveer 60 miljard EUR per jaar moet genereren, aangezien dit niveau van essentieel belang is om een gestage terugbetaling van leningen in het kader van NGEU te waarborgen, de toezeggingen van de Unie na te komen en gezamenlijke investeringen in Europese collectieve goederen te financieren; verzoekt de Raad snel een akkoord te bereiken over nieuwe

snel een akkoord te bereiken over nieuwe eigen middelen om de begrotingszekerheid op lange termijn veilig te stellen;	eigen middelen om de begrotingszekerheid op lange termijn veilig te stellen; ***is van mening dat inkomsten uit het emissiehandelssysteem moeten worden geoormerkt voor de doelstellingen die zijn vastgelegd in de Richtlijn tot vaststelling van een regeling voor de handel in broeikasgasemissierechten[1 bis] en niet zouden mogen worden geabsorbeerd in de algemene financiering van de begroting van de Unie om samenhang met het doel van de richtlijn als milieubeschermingsmaatregel te verzekeren; is van mening dat de oormerking in lijn is met de klimaatdoelstellingen van de Unie en daarom moet worden weerhouden;***
	[1 bis] Richtlijn 2003/87/EG van het Europees Parlement en de Raad van 13 oktober 2003 tot vaststelling van een regeling voor de handel in broeikasgasemissierechten binnen de Gemeenschap en tot wijziging van Richtlijn 96/61/EG van de Raad (PB L 275 van 25.10.2003, blz. 32, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2003/87/oj).

Wijziging 40

Voorstel voor een verordening
Overweging 13 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
	13 bis. De Commissie moet het volgende MFK zo structureren dat duidelijk wordt aangesloten bij de prioriteiten van de EU voor de komende jaren, met name wat betreft de middelen die nodig zijn om de leidende rol van de EU op het gebied van milieubeleid, rechtvaardige transitie, volksgezondheid en milieugerelateerde gezondheidsproblemen te ondersteunen;

Amendement 41
Ontwerpresolutie
Bijlage II – Rubriek 2 – rij 9

Ontwerpresolutie

04	02	Europees Fonds voor concurrentievermogen	207,40	***231,42***	***24,02***

Amendement

04	02	Europees Fonds voor concurrentievermogen	207,40	***225,02***	***17,62***

Amendement 42
Ontwerpresolutie
Bijlage II – Rubriek 2 – rij 9 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie

Amendement

04	***02 (bis)***	***Programma voor het milieu en klimaatactie (LIFE)***		***6,4***	***6,4***

Amendement 43
Ontwerpresolutie
Bijlage III – Rubriek 2 – rij 3 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie

Amendement

0 4	***0 1***	***01 (bis)***		***Ondersteunende uitgaven voor het programma voor het milieu en klimaatactie (LIFE)***

Amendement 44
Ontwerpresolutie
Bijlage III – Rubriek 2 – rij 8 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie

Amendement

04	***02 (bis)***			***Programma voor het milieu en klimaatactie (LIFE)***

Amendement 45
Ontwerpresolutie
Bijlage III – Rubriek 2 – rij 8 ter (nieuw)

Ontwerpresolutie

Amendement

04	***02 (bis)***	***01***		***Natuur en biodiversiteit***

Amendement 46
Ontwerpresolutie
Bijlage III – Rubriek 2 – rij 8 quater (nieuw)

Ontwerpresolutie

Amendement

04	***02 (bis)***	***02***		***Circulaire economie en levenskwaliteit***

Amendement 47
Ontwerpresolutie
Bijlage III – Rubriek 2 – rij 8 quinquies (nieuw)

Ontwerpresolutie

Amendement

04	***02 (bis)***	***03***		***Klimaatmitigatie en -adaptatie***

Amendement 48
Ontwerpresolutie
Bijlage III – Rubriek 2 – rij 8 sexies (nieuw)

Ontwerpresolutie

Amendement

04	***02 (bis)***	***04***		***Transitie naar schone energie***

BIJLAGE: BEKENDMAKING VAN INPUT

De rapporteur voor advies verklaart onder zijn exclusieve verantwoordelijkheid geen input in het advies te hebben opgenomen van belangenvertegenwoordigers die binnen het toepassingsgebied van het Interinstitutioneel Akkoord over een verplicht transparantieregister[19] vallen of van vertegenwoordigers van overheidsinstanties van derde landen, met inbegrip van hun diplomatieke vertegenwoordigingen en ambassades, die overeenkomstig artikel 8 van bijlage I bij het Reglement in deze bijlage moeten worden vermeld.

[19] Interinstitutioneel Akkoord van 20 mei 2021 tussen het Europees Parlement, de Raad van de Europese Unie en de Europese Commissie over een verplicht transparantieregister (PB L 207 van 11.6.2021, blz. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2021/611/oj).

INFORMATIE OVER DE GOEDKEURING
IN DE ADVISERENDE COMMISSIE

Titel	Interim-verslag over het voorstel voor het meerjarig financieel kader 2028-2034
Document- en procedurenummers	2025/0571R(APP)
Bevoegde commissie(s) Datum bekendmaking	BUDG 13.11.2025
Advies uitgebracht door Datum bekendmaking	ENVI 13.11.2025
Rapporteur voor advies Datum benoeming	Michalis Hadjipantela 8.12.2025
Behandeling in de commissie	11.12.2025
Datum goedkeuring	5.3.2026
Uitslag eindstemming	+: 51 –: 8 0: 3

HOOFDELIJKE EINDSTEMMING
IN DE ADVISERENDE COMMISSIE

51	+
PPE	Pascal Arimont, Bartosz Arłukowicz, Hildegard Bentele, Alexander Bernhuber, Andrzej Buła, Michael Gahler, Michalis Hadjipantela, Seán Kelly, Ewa Kopacz, Lukas Mandl, Dolors Montserrat, Dan-Ştefan Motreanu, Mirosława Nykiel, Jessica Polfjärd, Oliver Schenk, Susana Solís Pérez, Ingeborg Ter Laak, Dimitris Tsiodras
Renew	Oihane Agirregoitia Martínez, Grégory Allione, Sigrid Friis, Gerben-Jan Gerbrandy, Martin Hojsík, Katri Kulmuni, Ana Vasconcelos, Michal Wiezik, Stéphanie Yon-Courtin
S&D	Vytenis Povilas Andriukaitis, Sakis Arnaoutoglou, Thomas Bajada, Mohammed Chahim, Annalisa Corrado, Heléne Fritzon, Elisabeth Grossmann, Romana Jerković, Javi López, César Luena, Pierfrancesco Maran, Leire Pajín, Günther Sidl, Marta Temido, Kristian Vigenin
The Left	Li Andersson, Anja Hazekamp, Catarina Martins
Verts/ALE	Pär Holmgren, Sara Matthieu, Ana Miranda Paz, Rasmus Nordqvist, Maria Ohisalo, Lena Schilling

8	-
ECR	Beatrice Timgren, Anna Zalewska
ESN	Anja Arndt, Tomasz Froelich, Volker Schnurrbusch
PfE	Marie-Luce Brasier-Clain, Ton Diepeveen, Hermann Tertsch

3	0
ECR	Aurelijus Veryga
NI	Ondřej Dostál
PfE	Jana Nagyová

Verklaring van de gebruikte tekens:
+ : voor
- : tegen
0 : onthouding

26.2.2026

ADVIES VAN DE COMMISSIE VERVOER EN TOERISME

aan de Begrotingscommissie

over het voorstel voor een verordening van de Raad tot bepaling van het meerjarig financieel kader voor de jaren 2028-2034
(COM(2025)0571 – C10-0000/2025 – 2025/0571R(APP))

Rapporteur voor advies: Merja Kyllönen

ADVIES

De Commissie vervoer en toerisme dient bij de bevoegde Begrotingscommissie het volgende in:

Amendement 1

Ontwerpresolutie
Visum 6 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	– gezien Speciaal verslag 02/2026 van de Europese Rekenkamer van 19 januari 2026, getiteld "Vervoersinfrastructuur in de EU – Verdere vertragingen en enkele kostenstijgingen, maar er is een versterkt governancekader voor de toekomst (een actualisering van Speciaal verslag 10/2020 van de ERK)",

Amendement 2

Ontwerpresolutie
Paragraaf 1

Ontwerpresolutie	*Amendement*
1. dringt erop aan dat het MFK voor de jaren 2028-2034 wordt vastgesteld op 1,27 % van het bruto nationaal inkomen (bni) van de EU, exclusief terugbetalingen	1. dringt erop aan dat het MFK voor de jaren 2028-2034 wordt vastgesteld op 1,27 % van het bruto nationaal inkomen (bni) van de EU, exclusief terugbetalingen

in het kader van NextGenerationEU (NGEU), om ervoor te zorgen dat de Unie haar politieke prioriteiten en strategische doelstellingen kan verwezenlijken en kan inspelen op nieuwe behoeften; is van mening dat de schuldaflossing in het kader van NGEU, die goed is voor nog eens 0,11 % van het bni, binnen de toekomstige MFK-architectuur afzonderlijk van de financiering voor EU-programma's moet worden behandeld, om ervoor te zorgen dat de beschikbare middelen voor deze programma's ongewijzigd blijven, waardoor het totaal op 1,38 % van het bni van de EU komt; benadrukt dat dit niveau het absolute minimum is om de Unie in staat te stellen grote uitdagingen aan te pakken, zoals de terugkeer van grootschalige oorlog in de onmiddellijke nabijheid van de Unie, de zeer uitdagende economische en sociale context, het tekort aan concurrentievermogen en de verergering van de klimaatcrisis en het biodiversiteitsverlies;

in het kader van NextGenerationEU (NGEU), om ervoor te zorgen dat de Unie haar politieke prioriteiten en strategische doelstellingen kan verwezenlijken en kan inspelen op nieuwe behoeften; is van mening dat de schuldaflossing in het kader van NGEU, die goed is voor nog eens 0,11 % van het bni, binnen de toekomstige MFK-architectuur afzonderlijk van de financiering voor EU-programma's moet worden behandeld, om ervoor te zorgen dat de beschikbare middelen voor deze programma's ongewijzigd blijven, waardoor het totaal op 1,38 % van het bni van de EU komt; benadrukt dat dit niveau het absolute minimum is om de Unie in staat te stellen grote uitdagingen aan te pakken, zoals de terugkeer van grootschalige oorlog in de onmiddellijke nabijheid van de Unie, de zeer uitdagende economische en sociale context, het tekort aan concurrentievermogen***, onvoldoende connectiviteit, de noodzaak om kritieke infrastructuur te versterken*** en de verergering van de klimaatcrisis en het biodiversiteitsverlies;

Amendement 3

Ontwerpresolutie
Paragraaf 3

Ontwerpresolutie	*Amendement*
3. is geen voorstander van de samenvoeging van verschillende beleidsmaatregelen in één plan per lidstaat, wat aanzienlijke onzekerheid veroorzaakt over de voorspelbaarheid van de financiering voor de eindbegunstigden; waarschuwt dat de aanzienlijke verlaging van de financiering in rubriek 1 een risico ***vormt*** voor de verwezenlijking van het in de Verdragen verankerde EU-beleid en de doelstellingen van de Unie om haar economische, sociale en territoriale cohesie te versterken, sociale rechten te beschermen en voedselzekerheid en een	3. is geen voorstander van de samenvoeging van verschillende beleidsmaatregelen in één plan per lidstaat, wat aanzienlijke onzekerheid veroorzaakt over de voorspelbaarheid van de financiering voor de eindbegunstigden; waarschuwt dat ***één nationaal plan per lidstaat en*** de aanzienlijke verlaging van de financiering in rubriek 1 een risico ***vormen*** voor de verwezenlijking van het in de Verdragen verankerde EU-beleid en de doelstellingen van de Unie om haar economische, sociale en territoriale cohesie te versterken, ***onder meer door middel van***

redelijke levensstandaard voor landbouwers en vissers te waarborgen;	***de oprichting en ontwikkeling van het trans-Europese vervoersnetwerk (TEN-T),*** sociale rechten te beschermen en voedselzekerheid en een redelijke levensstandaard voor landbouwers en vissers te waarborgen;

Amendement 4

Ontwerpresolutie
Paragraaf 4

Ontwerpresolutie	*Amendement*
4. is ingenomen met de aanzienlijke verhoging die wordt voorgesteld om tegemoet te komen aan de herhaalde oproepen van het Parlement om meer te investeren in onderzoek, strategische autonomie, de schone transitie, defensie, technologische soevereiniteit en economische veerkracht; benadrukt echter dat het combineren van programma's in het Fonds voor concurrentievermogen ertoe leidt dat de transparantie afneemt en het Parlement minder de mogelijkheid heeft om voldoende financiering te waarborgen voor specifieke beleidsdoelstellingen; dringt erop aan dat, zelfs wanneer programma's worden samengevoegd, de begrotingslijnen voldoende gedetailleerd moeten blijven om daadwerkelijk parlementair toezicht mogelijk te maken en de zichtbaarheid van de financiering voor individuele prioriteiten te behouden;	4. is ingenomen met de aanzienlijke verhoging die wordt voorgesteld om tegemoet te komen aan de herhaalde oproepen van het Parlement om meer te investeren in onderzoek ***en innovatie***, strategische autonomie, de schone transitie, defensie, ***vervoer, militaire mobiliteit,*** technologische soevereiniteit en economische veerkracht; benadrukt echter dat het combineren van programma's in het Fonds voor concurrentievermogen ertoe leidt dat de transparantie afneemt en het Parlement minder de mogelijkheid heeft om voldoende financiering te waarborgen voor specifieke beleidsdoelstellingen; dringt erop aan dat, zelfs wanneer programma's worden samengevoegd, de begrotingslijnen voldoende gedetailleerd moeten blijven om daadwerkelijk parlementair toezicht mogelijk te maken en de zichtbaarheid van de financiering voor individuele prioriteiten te behouden;

Amendement 5

Ontwerpresolutie
Paragraaf 5

Ontwerpresolutie	*Amendement*
5. is ingenomen met de versterking van het instrument voor	5. is ingenomen met de versterking van het instrument voor

nabuurschapsbeleid, ontwikkeling en internationale samenwerking (NDICI) – Europa in de wereld, aangezien de Unie zo haar vastberadenheid toont om haar rol te versterken als mondiale speler in een steeds complexere geopolitieke omgeving; uit echter zijn bezorgdheid over het feit dat dit financieringsniveau ontoereikend blijft gezien de omvang van de uitdagingen op wereldvlak, waaronder de terugtrekking van de Verenigde Staten als mondiale beschermer van de vrede en veiligheid, de behoeften op het vlak van uitbreiding en ontwikkeling, de humanitaire crises en de noodzaak om Oekraïne en andere partners te ondersteunen; is gekant tegen de verzwakking van het parlementair toezicht en de parlementaire betrokkenheid, en tegen de verminderde zichtbaarheid van financiering voor specifieke prioriteiten die eigen zijn aan het ontwerp van NDICI, zoals het is voorgesteld door de Commissie;

nabuurschapsbeleid, ontwikkeling en internationale samenwerking (NDICI) – Europa in de wereld, aangezien de Unie zo haar vastberadenheid toont om haar rol te versterken als mondiale speler in een steeds complexere geopolitieke omgeving; uit echter zijn bezorgdheid over het feit dat dit financieringsniveau ontoereikend blijft gezien de omvang van de uitdagingen op wereldvlak, waaronder de terugtrekking van de Verenigde Staten als mondiale beschermer van de vrede en veiligheid, de behoeften op het vlak van uitbreiding en ontwikkeling, de humanitaire crises en de noodzaak om Oekraïne***, Moldavië, de Westelijke Balkan*** en andere partners te ondersteunen; is gekant tegen de verzwakking van het parlementair toezicht en de parlementaire betrokkenheid, en tegen de verminderde zichtbaarheid van financiering voor specifieke prioriteiten die eigen zijn aan het ontwerp van NDICI, zoals het is voorgesteld door de Commissie;

Amendement 6

Ontwerpresolutie
Paragraaf 6

Ontwerpresolutie	*Amendement*
6. herinnert aan zijn standpunt dat vereenvoudiging niet kan betekenen dat de Commissie meer speelruimte krijgt zonder de nodige checks-and-balances en dat vereenvoudiging derhalve moet worden bereikt met volledige inachtneming van het institutionele evenwicht waarin de Verdragen voorzien; is daarom geen voorstander van de voorgestelde aanpak waarbij onder het mom van efficiëntie transparantie en controles worden opgeofferd, de kwaliteit van programma's en de democratische verantwoordingsplicht worden bedreigd en de rol van het Parlement als begrotings- en kwijtingsautoriteit wordt ondermijnd;	6. herinnert aan zijn standpunt dat vereenvoudiging niet kan betekenen dat de Commissie meer speelruimte krijgt zonder de nodige checks-and-balances en dat vereenvoudiging derhalve moet worden bereikt met volledige inachtneming van het institutionele evenwicht waarin de Verdragen voorzien; is daarom geen voorstander van de voorgestelde aanpak waarbij onder het mom van efficiëntie transparantie***, coördinatie*** en controles worden opgeofferd, de kwaliteit van programma's en de democratische verantwoordingsplicht worden bedreigd en de rol van het Parlement als begrotings- en kwijtingsautoriteit wordt ondermijnd;

onderstreept dat het Parlement zich inzet om de nodige transparantiemechanismen te garanderen en zo zijn rol als verdediger van de belangen van de burger te vervullen, wat van vitaal belang is om het vertrouwen van burgers in de EU te behouden;	onderstreept dat het Parlement zich inzet om de nodige transparantiemechanismen te garanderen en zo zijn rol als verdediger van de belangen van de burger te vervullen, wat van vitaal belang is om ***de steun en*** het vertrouwen van burgers in de EU te behouden;

Amendement 7

Ontwerpresolutie
Paragraaf 7

Ontwerpresolutie	*Amendement*
7. is zich bewust van de behoefte aan meer flexibiliteit bij de toewijzing van middelen in het kader van bepaalde programma's, maar benadrukt dat dit geen belemmering mag vormen voor de beleidsdoelstellingen op lange termijn, de voorspelbaarheid van financiering of de prerogatieven van het Parlement; onderstreept dat het Parlement en de Raad gezamenlijk moeten beslissen over de toewijzing van middelen aan specifieke beleidsdoelstellingen; betreurt dat de indicatieve nomenclatuur die wordt voorgesteld in de wetgeving inzake programma's, volstrekt ontoereikend is; herhaalt zijn oproep om in het MFK voor de periode na 2027 twee speciale instrumenten op te nemen: één instrument om solidariteit bij natuurrampen te waarborgen en één instrument voor algemene crisisrespons;	7. is zich bewust van de behoefte aan meer flexibiliteit bij de toewijzing van middelen in het kader van bepaalde programma's, maar benadrukt dat dit geen belemmering mag vormen voor de beleidsdoelstellingen op lange termijn, de voorspelbaarheid van financiering of de prerogatieven van het Parlement; onderstreept dat het Parlement en de Raad gezamenlijk moeten beslissen over de toewijzing van middelen aan specifieke beleidsdoelstellingen; betreurt dat de indicatieve nomenclatuur die wordt voorgesteld in de wetgeving inzake programma's, volstrekt ontoereikend is ***om transparantie, samenhang en controle van de EU-uitgaven te waarborgen***; ***benadrukt dat voor een aanzienlijke herschikking van middelen de uitdrukkelijke goedkeuring van het Europees Parlement en de Raad is vereist;*** herhaalt zijn oproep om in het MFK voor de periode na 2027 twee speciale instrumenten op te nemen: één instrument om solidariteit bij natuurrampen te waarborgen en één instrument voor algemene crisisrespons;

Amendement 8

Ontwerpresolutie
Paragraaf 17

Ontwerpresolutie	*Amendement*
17. betreurt dat de voorgestelde verordening inzake de plannen voor nationaal en regionaal partnerschap (COM(2025)0558), op grond waarvan verschillende beleidsmaatregelen in één plan per lidstaat worden samengevoegd, leidt tot grote onzekerheid over de voorspelbaarheid van de financiering voor de eindbegunstigden; waarschuwt daarnaast dat de aanzienlijke verlaging van de financiering voor rubriek 1 ook een risico vormt voor de verwezenlijking van het in de Verdragen verankerde EU-beleid en de doelstellingen van de Unie om haar economische, sociale en territoriale cohesie te versterken, sociale rechten te beschermen en voedselzekerheid en een redelijke levensstandaard voor landbouwers en vissers te waarborgen;	17. betreurt dat de voorgestelde verordening inzake de plannen voor nationaal en regionaal partnerschap (COM(2025)0558), op grond waarvan verschillende beleidsmaatregelen in één plan per lidstaat worden samengevoegd, leidt tot grote onzekerheid over de voorspelbaarheid van de financiering voor de ***beheersautoriteiten en*** eindbegunstigden ***en kan leiden tot onnodige concurrentie om financiële middelen tussen verschillende fundamentele beleidsterreinen van de EU***; waarschuwt daarnaast dat de aanzienlijke verlaging van de financiering voor rubriek 1 ook een risico vormt voor de verwezenlijking van het in de Verdragen verankerde EU-beleid en de doelstellingen van de Unie om haar economische, sociale en territoriale cohesie te versterken, sociale rechten te beschermen en voedselzekerheid en een redelijke levensstandaard voor landbouwers en vissers te waarborgen;

Amendement 9

Ontwerpresolutie
Paragraaf 17 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	17 bis. herinnert eraan dat een efficiënt vervoerssysteem van cruciaal belang is geweest en blijft voor de Europese integratie, de territoriale samenhang en sterke toeleveringsketens die het concurrentievermogen van de EU en haar weerbaarheid tegen zowel interne als externe schokken ondersteunen; spreekt in dit verband zijn bezorgdheid uit over het feit dat voorgestelde ontwerp van de nationale en regionale partnerschapsplannen (NRPP's), waarin de cohesie-, sociale, landbouw- en visserijfondsen worden gebundeld, het

risico met zich mee kan brengen dat de broodnodige vervoersprioriteiten worden afgezwakt, waardoor niet alleen de verwezenlijking van bovengenoemde doelstellingen, maar ook de stedelijke mobiliteit in gevaar komt; benadrukt daarom het belang om binnen het Cohesiefonds prioriteit te geven aan projecten met een hoge Europese meerwaarde ter ondersteuning van TEN-T-infrastructuur, teneinde belangrijke vervoerscorridors beter te verbinden met ultraperifere, perifere en afgelegen regio's, plattelands- en berggebieden, eilanden en minder goed verbonden en grensregio's; dringt erop aan dat de financiering van de nationale delen van het TEN-T wordt geoormerkt in de NRPP's teneinde de tijdige voltooiing van het vervoersnetwerk te waarborgen; vestigt voorts de aandacht op het feit dat een begrotingstoewijzing van 11,3 miljard EUR uit het Cohesiefonds is overgedragen voor direct beheer in het kader van de Connecting Europe Facility (CEF) voor lidstaten die in aanmerking komen voor steun uit het Cohesiefonds, hetgeen bijdraagt aan de ontwikkeling van het TEN-T en tot economische convergentie in de hele EU, met bijzondere aandacht voor grensoverschrijdende en ontbrekende verbindingen;

Amendement 10

Ontwerpresolutie
Paragraaf 17 ter (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	17 ter. herinnert eraan dat toerisme een strategische sector van de economie van de EU is en een aanzienlijke bijdrage levert aan de werkgelegenheid, met name via kleine en middelgrote ondernemingen (kmo's), en aan de economische, sociale en territoriale cohesie, met name in

	regio's met permanente structurele beperkingen, waaronder eilanden, ultraperifere gebieden en kust- en plattelandsgebieden; benadrukt dat de toeristische sector in het bijzonder is blootgesteld aan de negatieve gevolgen van de klimaatverandering, seizoensgebondenheid en externe schokken, en derhalve gerichte, evenredige en langetermijnsteun, ook op EU-niveau nodig heeft voor de transitie naar duurzaamheid, veerkracht en digitale transformatie; dringt daarom aan op de opname van een specifieke langetermijnbegrotingslijn voor toerisme in het volgende MFK, waarbij de rol van de NRPP's en het Europees Fonds voor concurrentievermogen (EFC) bij de versterking van het toerisme moet worden benadrukt;

Amendement 11

Ontwerpresolutie
Paragraaf 18

Ontwerpresolutie	*Amendement*
18. benadrukt dat het absoluut noodzakelijk is de Europese dimensie van de EU-begroting te behouden als fundamenteel instrument om gemeenschappelijke doelstellingen te verwezenlijken, de solidariteit van de Unie tot uitdrukking te brengen en te voorzien in Europese collectieve goederen; onderstreept dat de EU-begroting de financiële basis moet blijven voor het verdiepen van de Europese integratie en het waarborgen van eerlijke concurrentie en gelijke kansen in alle lidstaten;	18. benadrukt dat het absoluut noodzakelijk is de Europese dimensie van de EU-begroting te behouden als fundamenteel instrument om gemeenschappelijke doelstellingen te verwezenlijken, de solidariteit van de Unie tot uitdrukking te brengen en te voorzien in Europese collectieve goederen***, met name door middel van grensoverschrijdende projecten***; onderstreept dat de EU-begroting de financiële basis moet blijven voor het verdiepen van de Europese integratie en het waarborgen van eerlijke concurrentie en gelijke kansen in alle lidstaten;

Amendement 12

Ontwerpresolutie
Paragraaf 20

Ontwerpresolutie	*Amendement*
20. is ingenomen met de aanzienlijke verhoging van rubriek 2 “Concurrentievermogen, welvaart en veiligheid”, waaraan in het MFK 2028-2034 een bedrag van 522,2 miljard EUR in prijzen van 2025 is toegewezen, wat neerkomt op 30 % van het totale MFK, tegenover 224,8 miljard EUR of 17 % voor de huidige periode; merkt op dat uit deze ruime verdubbeling van de middelen blijkt dat de Unie zich wil inzetten voor onderzoek, strategische autonomie, de schone transitie, defensie, technologische soevereiniteit en economische veerkracht; merkt op dat deze aanzienlijke verhoging een reactie is op de herhaalde oproepen van het Parlement om meer te investeren in deze domeinen; benadrukt echter dat het combineren van programma’s er niet mag toe leiden dat de transparantie afneemt en het Parlement minder de mogelijkheid heeft om voldoende financiering te waarborgen voor specifieke beleidsdoelstellingen; dringt erop aan dat, ook al worden programma’s samengevoegd, de begrotingslijnen voldoende gedetailleerd moeten blijven om daadwerkelijk parlementair toezicht mogelijk te maken en de zichtbaarheid van de financiering voor individuele prioriteiten te behouden; herinnert aan zijn standpunt dat een sterke concurrentiepositie moet leiden tot de bevordering van economische groei en hoogwaardige, stabiele en goed betaalde banen, zoals wordt benadrukt in zowel het rapport-Draghi als het rapport-Letta;	20. is ingenomen met de aanzienlijke verhoging van rubriek 2 “Concurrentievermogen, welvaart en veiligheid”, waaraan in het MFK 2028-2034 een bedrag van 522,2 miljard EUR in prijzen van 2025 is toegewezen, wat neerkomt op 30 % van het totale MFK, tegenover 224,8 miljard EUR of 17 % voor de huidige periode; merkt op dat uit deze ruime verdubbeling van de middelen blijkt dat de Unie zich wil inzetten voor onderzoek, strategische autonomie, de schone transitie, defensie***, vervoer, militaire mobiliteit***, technologische soevereiniteit en economische veerkracht; merkt op dat deze aanzienlijke verhoging een reactie is op de herhaalde oproepen van het Parlement om meer te investeren in deze domeinen; benadrukt echter dat het combineren van programma’s er niet mag toe leiden dat de transparantie afneemt en het Parlement minder de mogelijkheid heeft om voldoende financiering te waarborgen voor specifieke beleidsdoelstellingen; dringt erop aan dat, ook al worden programma’s samengevoegd, de begrotingslijnen voldoende gedetailleerd moeten blijven om daadwerkelijk parlementair toezicht mogelijk te maken en de zichtbaarheid van de financiering voor individuele prioriteiten te behouden; herinnert aan zijn standpunt dat een sterke concurrentiepositie moet leiden tot de bevordering van economische groei***, excellentie*** en hoogwaardige, stabiele en goed betaalde banen, zoals wordt benadrukt in zowel het rapport-Draghi als het rapport-Letta;

Amendement 13

Ontwerpresolutie
Paragraaf 20 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	20 bis. benadrukt dat een efficiënte, innovatieve, duurzame en veilige vervoerssector van fundamenteel belang is voor de interne markt en de strategische veiligheid van de EU; dringt erop aan vervoer naar behoren in aanmerking te nemen en voldoende te financieren om de bijdrage ervan aan het concurrentievermogen van de EU verder te versterken; benadrukt de noodzaak van een duidelijke zichtbaarheid van de middelen die worden toegewezen aan de verschillende specifieke doelstellingen van het vervoersbeleid; onderstreept voorts het belang van multimodaal en intermodaal vervoer, alsook van stedelijke knooppunten, als structurele motor voor concurrentievermogen, veerkracht en decarbonisatie, en benadrukt dat de huidige infrastructuur moet worden ontwikkeld, gemoderniseerd, beveiligd en geoptimaliseerd en dat de technische compatibiliteit tussen verschillende vervoerswijzen, ook over grenzen heen, moet worden gewaarborgd; dringt daarom aan op de systematische mainstreaming van vervoersbehoeften in alle beleidsterreinen van het EFC en met name op een versterkte toewijzing van middelen aan de beleidsterreinen van het EFC "Schone transitie en industriële decarbonisatie", "Digitaal leiderschap" en "Veerkracht en veiligheid, defensie-industrie en ruimtevaart", in combinatie met nauwe, complementaire coördinatie tussen de CEF, het EFC en de NRPP's;

Amendement 14

Ontwerpresolutie
Paragraaf 20 ter (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	20 ter. vestigt de aandacht op de in Verordening (EU) 2024/1679[1 bis] vastgestelde wettelijk bindende termijnen voor de voltooiing van het TEN-T-kernnetwerk tegen 2030 en het uitgebreide TEN-T-kernnetwerk tegen 2040; herhaalt dat de uitvoering van het TEN-T niet alleen een doelstelling is die is verankerd in het VWEU, maar ook van cruciaal belang is voor de veerkracht van Europa en de goede werking van de interne markt; benadrukt dat de volledige uitvoering van het TEN-T afhankelijk is van de tijdige voltooiing van interoperabele grensoverschrijdende spoorweginfrastructuur, hetgeen een voorwaarde is voor een naadloze interne Europese spoorwegruimte en verplicht is op grond van Verordening (EU) 2024/1679; herinnert eraan dat de bbp-multiplicator van TEN-T-investeringen op 3,3 wordt geraamd, hetgeen betekent dat elke geïnvesteerde euro 3,3 EUR extra bbp genereert en dat elk miljard EUR dat tussen 2017 en 2030 in het TEN-T-kernnetwerk wordt geïnvesteerd, gemiddeld 13 000 extra arbeidsjaren oplevert;
	[1 bis] Verordening (EU) 2024/1679 van het Europees Parlement en de Raad van 13 juni 2024 betreffende richtsnoeren van de Unie voor de ontwikkeling van het trans-Europees vervoersnetwerk, tot wijziging van Verordening (EU) 2021/1153 en Verordening (EU) nr. 913/2010 en tot intrekking van Verordening (EU) nr. 1315/2013 (PB L, 2024/1679, 28.6.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1679/oj).

Amendement 15

Ontwerpresolutie
Paragraaf 20 quater (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	20 quater. benadrukt dat de CEF een belangrijke rol heeft gespeeld bij de ontwikkeling van vervoersinfrastructuur en van essentieel belang blijft voor de voltooiing van grensoverschrijdende projecten, het wegwerken van knelpunten en het aanpakken van ontbrekende schakels in het TEN-T door te zorgen voor hoogwaardige, duurzame infrastructuur die interoperabiliteit, multimodaliteit en tweeërlei gebruik waarborgt; merkt op dat medefinanciering door de EU in het kader van de CEF met name belangrijk is voor projecten die worden gekenmerkt door een hoge technische complexiteit, beperkte commerciële levensvatbaarheid, hoge aanloopkosten en onvoldoende marktfinanciering, zoals projecten voor grensoverschrijdende trajecten; dringt er daarom op aan prioriteit te geven aan grensoverschrijdende investeringen in infrastructuur met een hoge toegevoegde waarde voor de EU, ondersteund door een begroting die in verhouding staat tot de huidige uitdagingen en de doelstelling om het TEN-T te voltooien; dringt aan op adequate begrotingstoewijzingen binnen de relevante MFK-programma's om rekening te houden met de behoeften van ultraperifere, perifere en afgelegen regio's, eilanden en minder verbonden en grensregio's — met inbegrip van strategische gebieden die te kampen hebben met zware geografische en klimatologische omstandigheden, zoals noordelijke en Arctische gebieden — en eerlijke toegang tot financiering in verband met vervoer en militaire mobiliteit te waarborgen voor projecten die de connectiviteit en logistieke toeleveringsketens verbeteren, de regionale veerkracht versterken en de werking van de eengemaakte markt

ondersteunen; merkt voorts op dat connectiviteit met kandidaat-lidstaten, onder meer via de solidariteitscorridors, ook prioritaire financiering moet krijgen om hun soepele integratie in de interne markt te vergemakkelijken;

Amendement 16

Ontwerpresolutie
Paragraaf 20 quinquies (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	20 quinquies. is ingenomen met de voorgestelde verhoging van de begroting voor de CEF, maar merkt op dat de voorgestelde toewijzing van 51,5 miljard EUR (in lopende prijzen) voor vervoer en militaire mobiliteit, ondanks het medefinancieringskarakter ervan, nog steeds bij lange niet toereikend is gezien de omvang van de gestelde taken; herinnert eraan dat volgens de standpuntnota van de TEN-T-coördinatoren van april 2024[1 bis] in de komende 14 jaar investeringen voor een bedrag van 845 miljard EUR vereist zijn om het kernnetwerk en het uitgebreide kernnetwerk van het TEN-T te voltooien; merkt op dat de totale investeringskosten voor de belangrijkste grensoverschrijdende projecten worden geraamd op 200 miljard EUR en dat nog eens 140 miljard EUR nodig is voor de grote nationale projecten die ten grondslag liggen aan het TEN-T; merkt voorts op dat de investeringsbehoeften voor de grensoverschrijdende verbindingen die zijn opgenomen in de bijlage bij het CEF-voorstel[1 ter] 100 miljard EUR bedragen; onderstreept dat deze cijfers geen betrekking hebben op de onderhoudskosten, die de komende tien jaar naar verwachting sterk zullen stijgen naarmate de TEN-T-infrastructuur veroudert; herinnert er in dit verband aan dat de Raad er in eerdere

onderhandelingen over CEF I en CEF II in is geslaagd de begrotingstoewijzingen met ongeveer 25 % te verlagen ten opzichte van de door het Europees Parlement en de Commissie voorgestelde begrotingen; herhaalt daarom dat, in het licht van de vastgestelde financieringsbehoeften en de duidelijke kostenvoordelen van het aanpakken van de bovengenoemde uitdagingen, elke door de Raad voorgestelde bezuiniging schadelijk zou zijn voor het concurrentievermogen van de EU op lange termijn, de militaire afschrikkingscapaciteit en de transitie naar decarbonisatie en digitalisering; dringt er daarom op aan de financiële middelen van de CEF te verhogen tot maximaal 100 miljard EUR in lopende prijzen (88,5 miljard EUR in constante prijzen), om de reële waarde van de EU-investeringen tijdens de programmeringsperiode te waarborgen en ervoor te zorgen dat aan de bovengenoemde behoeften wordt voldaan; benadrukt bovendien dat de toewijzing van begrotingsmiddelen voor vervoer niet mag leiden tot verwatering ten gunste van andere prioriteiten binnen de CEF, en dat militaire mobiliteit niet opnieuw politiek kwetsbaar mag worden, zoals eerder is gebeurd; dringt erop aan dat elke specifieke differentiatie in de verhoging van de toewijzingen voor vervoer en militaire mobiliteit binnen de CEF wordt aangepakt in de desbetreffende sectorale wetgeving en dat beide toewijzingen worden beschermd tegen interne herschikkingen zonder de uitdrukkelijke goedkeuring van de begrotingsautoriteit;

[1 bis] ***Trans-Europees vervoersnetwerk, “Connecting Europe – A transport funding and financing that is adapted to the challenges ahead”, standpuntnota van de TEN-T-coördinatoren, april 2024.***

[1 ter] ***Voorstel voor een verordening van het***

Europees Parlement en de Raad van 16 juli 2025 tot vaststelling van de Connecting Europe Facility voor de periode 2028-2034, tot wijziging van Verordening (EU) 2024/1679 en tot intrekking van Verordening (EU) 2021/1153 (COM(2025)0547).

Amendement 17

Ontwerpresolutie
Paragraaf 20 sexies (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	20 sexies. benadrukt dat doeltreffende militaire mobiliteit onmisbaar is voor de Europese veiligheid en defensie, en benadrukt dat het steeds dringender wordt om de strategische tekortkomingen van de EU op dit gebied aan te pakken in het licht van de agressieve oorlog van Rusland tegen Oekraïne; herinnert aan de ongekende bezuiniging van 75 % die de Raad heeft doorgevoerd op de financiering van militaire mobiliteit in het MFK 2021-2027, ten opzichte van het standpunt van de Commissie en het Parlement; benadrukt dat een dergelijke onderfinanciering zich in het huidige geopolitieke klimaat niet mag herhalen, met name gezien het feit dat de grootschalige invasie van Oekraïne door Rusland in 2022 ertoe heeft geleid dat het budget voor militaire mobiliteit vervroegd moest worden vrijgemaakt en begin 2024 volledig was opgebruikt; neemt kennis van het voorstel in het komende MFK om de begroting voor militaire mobiliteit binnen de CEF te verhogen naar 17 miljard EUR; is van mening dat, gezien de veiligheidsomgeving van de EU en haar verbintenissen als betrouwbare NAVO-partner, militaire mobiliteit als een afzonderlijke en duurzame prioriteit binnen het vervoersbeleid van de EU moet worden behandeld; dringt er daarom op aan dat de middelen die in het volgende

MFK aan militaire mobiliteit worden toegewezen, aanzienlijk worden verhoogd om te voldoen aan de geraamde investering van ten minste 100 miljard EUR die nodig is om de 500 geïdentificeerde hotspots aan te pakken[1 bis]; benadrukt bovendien dat in de financiële middelen voor het CEF een onderscheid moet worden gemaakt tussen de begroting voor vervoer en die voor militaire mobiliteit, waarbij de respectieve specifieke doelstellingen tot uiting moeten komen in passende begrotingslijnen, uitgedrukt in zowel constante als actuele prijzen, teneinde de voorspelbaarheid op lange termijn te waarborgen voor grote, grensoverschrijdende en strategisch relevante projecten die geen enkele lidstaat alleen kan uitvoeren; benadrukt dat initiatieven en financiering op het gebied van militaire mobiliteit gelijke tred moeten houden met de voltooiing van een slim, veerkrachtig, interoperabel, koolstofvrij en duurzaam TEN-T en deze niet mogen vertragen; is van mening dat er nauwlettend op moet worden toegezien dat middelen aan militaire mobiliteit worden toegewezen; wijst erop dat deze investeringen ook ten goede zullen komen aan civiele vervoersinfrastructuur en zo zullen bijdragen aan een sterker en meer gestroomlijnd EU-vervoersnetwerk;

[1 bis] Gezamenlijke mededeling van de Commissie en de hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid van 16 oktober 2025 getiteld "Vrede bewaren – routekaart voor defensiegereedheid 2030" (JOIN(2025)0027).

Amendement 18

Ontwerpresolutie
Paragraaf 20 septies (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	20 septies. herhaalt dat voorspelbaarheid met betrekking tot de beschikbare begroting en financieringsprioriteiten een essentieel element is voor de CEF, aangezien grote, technisch veeleisende en kapitaalintensieve infrastructuurprojecten langetermijnplanning en investeringen met gecentraliseerde coördinatie op EU-niveau vereisen; is daarom van mening dat de grotere mate van flexibiliteit en vereenvoudiging die voor het volgende MFK wordt voorgesteld, met name met betrekking tot programmadoelstellingen, prioritaire acties en begrotingstoewijzingen, schadelijk is voor de voorspelbaarheid die nodig is voor de succesvolle uitvoering van de CEF; benadrukt dat de CEF-begroting in het volgende MFK stabiel en gedetailleerd moet blijven om voorspelbaarheid voor de begunstigden te waarborgen, en dringt erop aan herschikkingen binnen de CEF en naar andere programma's, met inbegrip van autonome overschrijvingen door de Commissie, zoveel mogelijk te vermijden zonder tussenkomst van de begrotingsautoriteit;

Amendement 19

Ontwerpresolutie
Paragraaf 20 octies (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	20 octies. herinnert aan het belang van de EU-agentschappen bij de uitvoering van het vervoersbeleid van de EU en hun centrale rol bij het sturen van de transitie naar veiligere, duurzamere en beter verbonden vervoerssystemen, het ondersteunen van netwerkmodernisering, technologische innovatie en hoge milieunormen om een veiliger en

	duurzamer Europees vervoersnetwerk te waarborgen; onderstreept dat met name het Spoorwegbureau van de Europese Unie en het Agentschap van de Europese Unie voor de veiligheid van de luchtvaart naar verwachting te maken zullen krijgen met een verdere toename van de werklast als gevolg van hun uitgebreide verantwoordelijkheden in het kader van het pakket militaire mobiliteit en van toekomstige wetgevingsinitiatieven; dringt erop aan dat de veranderende mandaten van de drie vervoersagentschappen gepaard gaan met voldoende financiering, met name door te zorgen voor voldoende beschikbare marges binnen rubriek 2, zodat nieuwe begrotingsbehoeften die voortvloeien uit aanvullende taken die aan deze agentschappen worden toevertrouwd, niet worden gedekt door herschikkingen uit sectorale programma's zoals het CEF; dringt erop aan dat de personeelsplafonds in gedecentraliseerde agentschappen worden beoordeeld in het licht van hun financieringsstructuur, om ervoor te zorgen dat agentschappen die aanzienlijke uit vergoedingen gefinancierde activiteiten uitvoeren, hun personeel kunnen afstemmen op de operationele vraag zonder hun afhankelijkheid van de EU-begroting te vergroten;

Amendement 20

Ontwerpresolutie
Paragraaf 30

Ontwerpresolutie	*Amendement*
30. neemt nota van de toelichting van de Commissie dat ze met haar voorstellen wil streven naar meer flexibiliteit en vereenvoudiging in het volgende MFK; herinnert eraan dat het Parlement consequent heeft gepleit voor vereenvoudiging ten voordele van de eindbegunstigden; is zich bewust van de	30. neemt nota van de toelichting van de Commissie dat ze met haar voorstellen wil streven naar meer flexibiliteit en vereenvoudiging in het volgende MFK; herinnert eraan dat het Parlement consequent heeft gepleit voor vereenvoudiging ten voordele van de eindbegunstigden***, hetgeen met name voor***

behoefte aan flexibiliteit, maar verwerpt ten stelligste elke aanpak waarbij transparantie onder het mom van efficiëntie wordt opgeofferd; betreurt dat de vereenvoudigingsvoorstellen van de Commissie in de eerste plaats een positieve uitwerking hebben op haar eigen processen en niet zozeer voordelen opleveren voor de eindbegunstigden, waardoor het democratisch tekort in de Unie nog groter wordt; benadrukt dat vereenvoudiging geen negatieve gevolgen mag hebben voor de kwaliteit van de programma's en de democratische verantwoordingsplicht; benadrukt dat het Parlement alle transparantiemechanismen zal voorstellen die nodig zijn om zijn rol als verdediger van de belangen van de burger te vervullen; waarschuwt dat flexibiliteit zonder transparantie, zou leiden tot een groter gebrek aan democratische verantwoording en het vertrouwen van burgers in de EU zou ondermijnen;	***kmo's van cruciaal belang is***; is zich bewust van de behoefte aan flexibiliteit, maar verwerpt ten stelligste elke aanpak waarbij transparantie onder het mom van efficiëntie wordt opgeofferd; betreurt dat de vereenvoudigingsvoorstellen van de Commissie in de eerste plaats een positieve uitwerking hebben op haar eigen processen en niet zozeer voordelen opleveren voor de eindbegunstigden, waardoor het democratisch tekort in de Unie nog groter wordt; benadrukt dat vereenvoudiging geen negatieve gevolgen mag hebben voor de kwaliteit van de programma's en de democratische verantwoordingsplicht; benadrukt dat het Parlement alle transparantiemechanismen zal voorstellen die nodig zijn om zijn rol als verdediger van de belangen van de burger te vervullen; waarschuwt dat flexibiliteit zonder transparantie, zou leiden tot een groter gebrek aan democratische verantwoording en het vertrouwen van burgers in de EU zou ondermijnen;

Amendement 21

Ontwerpresolutie
Paragraaf 31

Ontwerpresolutie	*Amendement*
31. stelt met bezorgdheid vast dat in de MFK-verordening wordt voorgesteld om voor een groot deel van de instrumenten in het kader van het volgende MFK uitgebreid gebruik te maken van financiering die niet gekoppeld is aan kosten; beklemtoont dat deze aanpak aanzienlijke risico's met zich meebrengt als er niet wordt voorzien in passende waarborgen om een goed financieel beheer bij de uitvoering van Uniefinanciering te verzekeren of als er geen duidelijke stappen worden gezet om de tekortkomingen aan te pakken die bij eerdere of bestaande op prestaties gebaseerde instrumenten zijn vastgesteld;	31. stelt met bezorgdheid vast dat in de MFK-verordening wordt voorgesteld om voor een groot deel van de instrumenten in het kader van het volgende MFK uitgebreid gebruik te maken van financiering die niet gekoppeld is aan kosten; beklemtoont dat deze aanpak aanzienlijke risico's met zich meebrengt als er niet wordt voorzien in passende waarborgen om een goed financieel beheer bij de uitvoering van Uniefinanciering te verzekeren of als er geen duidelijke stappen worden gezet om de tekortkomingen aan te pakken die bij eerdere of bestaande op prestaties gebaseerde instrumenten zijn vastgesteld;

is van mening dat mogelijke maatregelen om de efficiëntie te vergroten nooit ten koste mogen gaan van de bescherming van de financiële belangen van de Unie; dringt erop aan dat in alle relevante rechtshandelingen passende toezichts- en verantwoordingsmechanismen worden vastgesteld;	***benadrukt dat er een oplossing moet worden gevonden om de verschillen in kostenramingen in verband met mijlpalen en streefdoelen aan te pakken en dat de werkelijke kosten van een project moeten worden vastgesteld;*** is van mening dat mogelijke maatregelen om de efficiëntie te vergroten nooit ten koste mogen gaan van de bescherming van de financiële belangen van de Unie; dringt erop aan dat in alle relevante rechtshandelingen passende toezichts- en verantwoordingsmechanismen worden vastgesteld;

Amendement 22

Ontwerpresolutie
Paragraaf 39

Ontwerpresolutie	*Amendement*
39. herhaalt zijn oproep voor een versterkt investeringspartnerschap met de EIB-groep om het hefboomeffect van de EU-begroting te benutten, particuliere investeringen te mobiliseren en de risico's te verminderen op belangrijke beleidsterreinen zoals klimaat, concurrentievermogen ***en*** innovatie, defensie en de externe dimensie;	39. herhaalt zijn oproep voor een versterkt investeringspartnerschap met de EIB-groep om het hefboomeffect van de EU-begroting te benutten, particuliere investeringen te mobiliseren en de risico's te verminderen op belangrijke beleidsterreinen zoals klimaat, concurrentievermogen***,*** innovatie, ***vervoer, toerisme,*** defensie en de externe dimensie; ***onderstreept dat publiek-private partnerschappen en gemeenschappelijke ondernemingen de efficiëntie van de vervoersinfrastructuur kunnen verbeteren, mits zij binnen een voorspelbaar regelgevingskader opereren;***

Amendement 23

Ontwerpresolutie
Paragraaf 42

Ontwerpresolutie	*Amendement*
42. houdt vol dat alle inhoudelijke	42. houdt vol dat alle inhoudelijke

beleidskeuzes, zoals de programmadoelstellingen, uitgavenprioriteiten, financiële toewijzingen, subsidiabiliteits-, selectie- en gunningscriteria, voorwaarden, definities en berekeningsmethoden, niet in het werkprogramma, maar in de ***wetgeving*** ter zake moeten worden vastgesteld, met volledige inachtneming van de prerogatieven van het Parlement als medewetgever ***en begrotingsautoriteit***; eist dat alle elementen die betrekking hebben op beleidskeuzes die niet in de basishandeling zijn opgenomen, uitsluitend door middel van gedelegeerde handelingen worden vastgesteld, en verwerpt daarbij elk gebruik van uitvoeringshandelingen of andere procedures waarmee de parlementaire controle zou worden omzeild; eist in dit verband dat alle meerjarige en jaarlijkse werkprogramma's worden vastgesteld door middel van gedelegeerde handelingen om te garanderen dat het Parlement systematisch wordt betrokken bij de besluitvorming over het beleid; is fel gekant tegen elke poging om strategische ***besluiten*** over te hevelen naar comitéprocedures of andere procedures; waarschuwt dat het Parlement geen voorstellen zal aanvaarden waarbij de volledige wetgevings- en toezichtsbevoegdheden van het Parlement niet worden gewaarborgd;	beleidskeuzes, zoals de programmadoelstellingen, uitgavenprioriteiten, financiële toewijzingen, ***financieringspercentages,*** subsidiabiliteits-, selectie- en gunningscriteria, voorwaarden, definities en berekeningsmethoden, niet in het werkprogramma, maar in de ***basishandelingen*** ter zake moeten worden vastgesteld, met volledige inachtneming van de prerogatieven van het Parlement als medewetgever; eist dat alle elementen die betrekking hebben op beleidskeuzes die niet in de basishandeling zijn opgenomen, uitsluitend door middel van gedelegeerde handelingen worden vastgesteld, en verwerpt daarbij elk gebruik van uitvoeringshandelingen of andere procedures waarmee de parlementaire controle zou worden omzeild; eist in dit verband dat alle meerjarige en jaarlijkse werkprogramma's worden vastgesteld door middel van gedelegeerde handelingen om te garanderen dat het Parlement systematisch wordt betrokken bij de besluitvorming over ***en het toezicht op*** het beleid; is fel gekant tegen elke poging om strategische ***beleidsbesluiten*** over te hevelen naar comitéprocedures of andere procedures; waarschuwt dat het Parlement geen voorstellen zal aanvaarden waarbij de volledige wetgevings- en toezichtsbevoegdheden van het Parlement niet worden gewaarborgd;

Amendement 24

Ontwerpresolutie
Bijlage II – rubriek 2

Ontwerpresolutie

Vastleggingskredieten (constante prijzen van 2025, miljard)	MFK-voorstel	Standpunt EP (1,27 % bni, exclusief NGEU-	Nominale verandering

				terugbetaling)	
Meerjarig financieel kader			1 613,71	1 782,50	168,79
Rubriek 2: Concurrentievermogen, welvaart en veiligheid			522,21	580,60	58,40
05	02	CEF (Vervoer, energie, militaire mobiliteit)	72,25	***80,62***	***8,37***

Amendement

Vastleggingskredieten (constante prijzen van 2025, miljard)			MFK-voorstel	Standpunt EP (1,27 % bni, exclusief NGEU-terugbetaling)	Nominale verandering
Meerjarig financieel kader			1 613,71	1 782,50	168,79
Rubriek 2: Concurrentievermogen, welvaart en veiligheid			522,21	580,60	58,40
05	02	CEF (Vervoer, energie, militaire mobiliteit)	72,25	***88,5***	***16,25***

Amendement 25

Ontwerpresolutie
Bijlage III – rubriek 2 – titel 5

Ontwerpresolutie
[…]

Amendement

Rubriek 2: Concurrentievermogen, welvaart en veiligheid				
05				**Connecting Europe Facility (CEF)**
05	*01*			*Ondersteunende uitgaven voor de CEF*
05	01	01		Ondersteunende uitgaven voor CEF – Vervoer
05	01	02		Ondersteunende uitgaven voor CEF – Militaire mobiliteit
05	01	03		Ondersteunende uitgaven voor CEF – Energie
05	*02*			*CEF – Vervoer*
05	*02*	*01*		Projecten van gemeenschappelijk belang met een grensoverschrijdende dimensie ter uitvoering van het trans-Europees vervoersnetwerk
05	*02*	*01*	*01*	Kernnetwerk
05	*02*	*01*	*02*	Uitgebreid netwerk
05	*02*	*02*		Projecten van gemeenschappelijk belang met een Uniedimensie die betrekking hebben op de voltooiing van een slim, veerkrachtig, koolstofvrij en duurzaam trans-Europees vervoersnetwerk
05	*02*	*02*	*01*	Slim trans-Europees vervoersnetwerk

05	*02*	*02*	*02*	Veerkrachtig trans-Europees vervoersnetwerk
05	*02*	*02*	*03*	Koolstofvrij trans-Europees vervoersnetwerk
05	*02*	*02*	*04*	Duurzaam trans-Europees vervoersnetwerk
05	*02*	*03*		Projecten van gemeenschappelijk belang met een grensoverschrijdende dimensie met derde landen die het trans-Europees vervoersnetwerk ten uitvoer leggen
05	*03*			*CEF – Militaire mobiliteit*
05	*04*			*CEF – Energie*
05	04	01		projecten van gemeenschappelijk belang en projecten van wederzijds belang als bedoeld in artikel 18 van Verordening (EU) 2022/869
05	04	02		grensoverschrijdende samenwerking op het gebied van hernieuwbare energie
05a				**Eengemaakte markt**
05a	*01*			*Ondersteunende uitgaven voor Eengemaakte markt*
05a	01	01		Ondersteunende uitgaven voor het programma Eengemaakte markt en douane
05a	01	02		Ondersteunende uitgaven voor Pericles (bescherming van de euro)
05a	*03*			*Programma Eengemaakte markt en douane*
05a	03	01		Interne markt, mededinging, consumenten, normalisatie
05a	03	01	01	Interne markt, markttoezicht en Europese normalisatie (GROW)
05a	03	01	02	Vennootschapsrecht (JUST)
05a	03	01	03	Ondersteuning van het mededingingsbeleid (COMP)
05a	03	01	04	Interne markt voor financiële diensten en internationale normen voor financiën en controle (FISMA)
05a	03	01	05	Consumenten (FISMA en JUST)
05a	03	02		Statistieken
05a	03	03		Fraudebestrijdingsmaatregelen
05a	03	04		Douane
05a	03	05		het Fiscalis-programma
05a	*04*			*Pericles (bescherming van de euro)*
05a	04	01		Pericles

BIJLAGE: BEKENDMAKING VAN INPUT

De rapporteur voor advies verklaart onder haar exclusieve verantwoordelijkheid geen input in het advies te hebben opgenomen van belangenvertegenwoordigers die binnen het toepassingsgebied van het Interinstitutioneel Akkoord over een verplicht transparantieregister[1] vallen of van vertegenwoordigers van overheidsinstanties van derde landen, met inbegrip van hun diplomatieke vertegenwoordigingen en ambassades, die overeenkomstig artikel 8 van bijlage I bij het Reglement in deze bijlage moeten worden vermeld.

[1] Interinstitutioneel Akkoord van 20 mei 2021 tussen het Europees Parlement, de Raad van de Europese Unie en de Europese Commissie over een verplicht transparantieregister (PB L 207 van 11.6.2021, blz. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2021/611/oj).

PROCEDURE VAN DE ADVISERENDE COMMISSIE

Titel	Interim-verslag over het voorstel voor het meerjarig financieel kader voor de jaren 2028-2034
Document- en procedurenummers	2025/0571R(APP)
Bevoegde commissie Datum bekendgemaakt in plenaire vergadering	BUDG 13.11.2025
Advies uitgebracht door Datum bekendgemaakt in plenaire vergadering	TRAN 13.11.2025
Rapporteur voor advies Datum benoeming	Merja Kyllönen 16.12.2025
Behandeling in de commissie	27.1.2026
Datum goedkeuring	24.2.2026
Uitslag eindstemming	+: 35 –: 7 0: 0

HOOFDELIJKE EINDSTEMMING
IN DE ADVISERENDE COMMISSIE

35	+
ECR	Adrian-George Axinia, Carlo Ciccioli, Maciej Wąsik, Roberts Zīle, Kosma Złotowski
NI	Luis-Vicențiu Lazarus
PPE	Nina Carberry, Gheorghe Falcă, Jens Gieseke, Borja Giménez Larraz, Dariusz Joński, Martine Kemp, Sophia Kircher, Alexandra Mehnert, Luděk Niedermayer, Flavio Tosi, Elissavet Vozemberg-Vrionidi
Renew	Benoit Cassart, Valérie Devaux, Cynthia Ní Mhurchú, Jan-Christoph Oetjen, Marjan Šarec
S&D	Daniel Attard, Vivien Costanzo, Johan Danielsson, Sérgio Gonçalves, François Kalfon, Ştefan Muşoiu, Matteo Ricci, Rosa Serrano Sierra
The Left	Merja Kyllönen, Arash Saeidi
Verts/ALE	Vicent Marzà Ibáñez, Virginijus Sinkevičius, Kai Tegethoff

7	-
ESN	Siegbert Frank Droese, Milan Mazurek, Volker Schnurrbusch
PfE	Rachel Blom, Marie-Luce Brasier-Clain, Roman Haider, Julien Leonardelli

0	0

Verklaring van de gebruikte tekens:
+ : voor
- : tegen
0 : onthouding

26.2.2026

ADVIES VAN DE COMMISSIE REGIONALE ONTWIKKELING

aan de Begrotingscommissie

inzake het interim-verslag over het voorstel voor een verordening van de Raad tot bepaling van het meerjarig financieel kader voor de jaren 2028-2034
(COM(2025)0571 – C10-0000/2025 – 2025/0571R(APP))

Rapporteur voor advies: Dragoş Benea

PA_Consent_Interim

ADVIES

De Commissie regionale ontwikkeling dient bij de bevoegde Begrotingscommissie het volgende in:

Amendement 1

Ontwerpresolutie
Visum 1

Ontwerpresolutie	*Amendement*
– gezien de artikelen ***311, 312 en 323***, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU),	– gezien de artikelen ***174, 175, 176, 177, 178, 311, 312, 323, 349 en 355***, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU),

Amendement 2

Ontwerpresolutie
Visum 1 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	– gezien het verslag van Enrico Letta van 17 april 2024 getiteld "Much more than a market" (het rapport-Letta),

Amendement 3

Ontwerpresolutie
Visum 1 ter (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	– gezien het negende verslag van de Commissie over economische, sociale en territoriale cohesie van 27 maart 2024 (het negende cohesieverslag),

Amendement 4

Ontwerpresolutie
Visum 1 quater (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	– gezien zijn resolutie van 8 mei 2025 over het negende verslag over economische en sociale cohesie[1 bis],
	[1 bis] Aangenomen teksten, P10_TA(2025)0098.

Amendement 5

Ontwerpresolutie
Visum 1 quinquies (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	– gezien zijn resolutie van 10 september 2025 over de rol van investeringen in het kader van het cohesiebeleid bij het oplossen van de huidige huisvestingscrisis[1 bis],
	[1 bis] Aangenomen teksten, P10_TA(2025)0187.

Amendement 6

Ontwerpresolutie
Visum 1 sexies (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	– gezien Verordening (EU) 2025/1914 van het Europees Parlement en de Raad van 18 september 2025 tot wijziging van Verordening (EU) 2021/1058 en Verordening (EU) 2021/1056 wat betreft specifieke maatregelen voor het aanpakken van strategische uitdagingen in het kader van de tussentijdse evaluatie[1 bis],
	[1 bis] PB L, 2025/1914, 19.9.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2025/1914/oj.

Amendement 7

Ontwerpresolutie
Visum 1 septies (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	– gezien het verslag van 19 februari 2024 van de groep op hoog niveau over de toekomst van het cohesiebeleid getiteld "Forging a sustainable future together: cohesion for a competitive and inclusive Europe",

Amendement 8

Ontwerpresolutie
Visum 1 octies (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	– gezien het verslag van de Commissie van 27 maart 2024 getiteld "De langetermijnvisie voor de plattelandsgebieden van de EU: belangrijkste verwezenlijkingen en

volgende stappen" (COM(2024)0450),

Amendement 9

Ontwerpresolutie
Visum 1 nonies (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	– gezien zijn resolutie van 17 juni 2025 over de versterking van plattelandsgebieden in de EU via het cohesiebeleid[1 bis],
	[1 bis] PB C, C/2025/6257, 19.12.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/6257/oj.

Amendement 10

Ontwerpresolutie
Visum 1 decies (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	– gezien zijn resolutie van 10 september 2025 over mogelijkheden voor de vereenvoudiging van cohesiefondsen[1 bis],
	[1 bis] Aangenomen teksten, P10_TA(2025)0188.

Amendement 11

Ontwerpresolutie
Visum 1 undecies (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	– gezien zijn resolutie van 8 maart 2022 over cohesiebeleid als een instrument om verschillen in de gezondheidszorg te verkleinen en

	grensoverschrijdende samenwerking op gezondheidsgebied te verbeteren[1 bis],
	[1 bis] PB C 347 van 9.9.2022, blz. 27.

Amendement 12

Ontwerpresolutie
Visum 1 duodecies (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	– gezien zijn resolutie van 10 september 2025 over de rol van het cohesiebeleid bij de ondersteuning van de rechtvaardige transitie[1 bis],
	[1 bis] Aangenomen teksten, P10_TA(2025)0186.

Amendement 13

Ontwerpresolutie
Visum 1 terdecies (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	– gezien zijn resolutie van 13 juni 2023 over de beoordeling van de nieuwe mededeling van de Commissie over de ultraperifere gebieden[1 bis],
	[1 bis] PB C, C/2024/480, 23.1.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/480/oj.

Amendement 14

Ontwerpresolutie
Visum 1 quaterdecies (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	– gezien Speciaal verslag 24/2025 van de Rekenkamer, getiteld "Financieringsinstrumenten in het cohesiebeleid — Revolverend gebruik van middelen werd ten dele gerealiseerd",

Amendement 15

Ontwerpresolutie
Visum 1 quindecies (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	– gezien Verordening (EU) nr. 228/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 13 maart 2013 houdende specifieke maatregelen op landbouwgebied ten behoeve van de ultraperifere gebieden van de Unie en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 247/2006 van de Raad[1 bis],
	[1 bis] PB L 78 van 20.3.2013, blz. 23, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/228/oj.

Amendement 16

Ontwerpresolutie
Visum 9 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	– gezien zijn resolutie van 10 september 2025 over de toekomst van de landbouw en het gemeenschappelijk landbouwbeleid na 2027[1 bis],
	[1 bis] Aangenomen teksten, P10_TA(2025)0189.

Amendement 17

Ontwerpresolutie
Overweging B

Ontwerpresolutie	*Amendement*
B. overwegende dat al snel is gebleken dat het huidige MFK niet volstaat om in te spelen op een aantal crises en nieuwe politieke uitdagingen die ten tijde van de vaststelling ervan niet waren voorzien; overwegende dat het MFK tot het uiterste is gedreven om in de nodige financiering te voorzien, en dat de flexibiliteitsbepalingen en speciale instrumenten in ongekende mate zijn gemobiliseerd nadat de beschikbare marges waren benut;	B. overwegende dat al snel is gebleken dat het huidige MFK niet volstaat om in te spelen op een aantal crises en nieuwe politieke uitdagingen die ten tijde van de vaststelling ervan niet waren voorzien; overwegende dat het MFK tot het uiterste is gedreven om in de nodige financiering te voorzien, en dat de flexibiliteitsbepalingen en speciale instrumenten in ongekende mate zijn gemobiliseerd***, waarbij voor cohesie en regionale ontwikkeling bestemde middelen zijn herschikt voor andere doeleinden*** nadat de beschikbare marges waren benut; ***overwegende dat de voortdurende herprogrammering van de fondsen van het cohesiebeleid tot onvoorspelbaarheid en extra administratieve lasten hebben geleid en het behalen van de langetermijndoelstellingen van dit beleid hebben belemmerd; overwegende dat crisisinstrumenten bedoeld zijn om aanvullende financiering te verstrekken en niet om steeds ten koste van bestaande programma's te worden gebruikt;***

Amendement 18

Ontwerpresolutie
Overweging C

Ontwerpresolutie	*Amendement*
C. overwegende dat de in 2024 overeengekomen tussentijdse herziening van het MFK absoluut noodzakelijk is gebleken vanwege het gebrek aan middelen, waardoor het huidige MFK nog steeds ondermijnd wordt;	C. overwegende dat de in 2024 overeengekomen tussentijdse herziening van het MFK absoluut noodzakelijk is gebleken vanwege het gebrek aan middelen, waardoor het huidige MFK nog steeds ondermijnd wordt; ***overwegende dat dit ook negatieve gevolgen had voor de***

	totale begroting van het cohesiebeleid 2021-2027;

Amendement 19

Ontwerpresolutie
Overweging D

Ontwerpresolutie	*Amendement*
D. overwegende dat de totstandbrenging van het nieuwe MFK van doorslaggevend belang zal zijn voor de Unie, aangezien hiermee een gemeenschappelijk standpunt kan worden uitgedragen en het nieuwe MFK de besluitvorming over toekomstige politieke prioriteiten mogelijk maakt en de Unie in staat stelt deze te verwezenlijken;	D. overwegende dat de totstandbrenging van het nieuwe MFK van doorslaggevend belang zal zijn voor de Unie, aangezien hiermee een gemeenschappelijk standpunt kan worden uitgedragen en het nieuwe MFK de besluitvorming over toekomstige politieke prioriteiten mogelijk maakt en de Unie in staat stelt deze te verwezenlijken***, zonder de algemene doelstelling om regionale verschillen in de EU te verkleinen uit het oog te verliezen en met behoud van de economische, sociale en territoriale cohesie op EU-niveau zoals vastgelegd in artikel 174 VWEU***;

Amendement 20

Ontwerpresolutie
Overweging D bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	D bis. overwegende dat de volledige EU-begroting de economische, sociale en territoriale cohesie moet versterken door in alle rubrieken en instrumenten het beginsel "geen afbreuk doen aan cohesie" toe te passen;

Amendement 21

Ontwerpresolutie
Overweging E

Ontwerpresolutie	*Amendement*
E. overwegende dat de Commissie op 16 juli 2025 een reeks voorstellen heeft ingediend met betrekking tot de MFK-verordening voor de jaren 2028-2034 en het besluit betreffende de eigen middelen van de EU, gevolgd door wetgevingsvoorstellen om nieuwe EU-programma's, -fondsen en -instrumenten tot stand te brengen;	E. overwegende dat de Commissie op 16 juli 2025 een reeks voorstellen heeft ingediend met betrekking tot de MFK-verordening voor de jaren 2028-2034 en het besluit betreffende de eigen middelen van de EU, gevolgd door wetgevingsvoorstellen om nieuwe EU-programma's, -fondsen en -instrumenten tot stand te brengen; ***overwegende dat in deze voorstellen niet de kerneisen van het Parlement uit zijn resolutie van 7 mei 2025 over een vernieuwde langetermijnbegroting voor de Unie in een veranderende wereld waren meegenomen[1 bis], met name die over cohesie; overwegende dat deze voorstellen geen gegarandeerd minimumfinancieringsniveau voor cohesiebeleid bevatten en dat ze de territoriale logica ontberen die een effectief cohesiebeleid vergt; overwegende dat de doelstelling van een sterke sociale unie niet goed naar voren komt in deze voorstellen; overwegende dat de complexiteit van de financiële instrumenten, in combinatie met buitensporige bureaucratie, particuliere investeringen in de regio's van de EU kan ontmoedigen; overwegende dat een formeel, volledig herzien voorstel van de Commissie voor de verordening inzake de plannen voor nationaal en regionaal partnerschap in institutioneel opzicht veel passender zou zijn geweest dan enkele informele suggesties om de belangrijkste door het Parlement aangekaarte kritieke kwesties aan te pakken;***

[1 bis] Resolutie van het Europees Parlement van 7 mei 2025 over een vernieuwde langetermijnbegroting voor de Unie in een veranderende wereld (PB C, C/2026/575, 24.2.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/575/oj).

Amendement 22

Ontwerpresolutie
Overweging E bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	E bis. overwegende dat de opzet en toewijzingen van het nieuwe MFK moeten stroken met artikel 174 VWEU en het vermogen van het cohesiebeleid moeten waarborgen om ontwikkelingskloven tussen regio's te dichten en regio's met een ontwikkelingsachterstand te ondersteunen door middel van stabiele financiering, strategische continuïteit en een duidelijke plaats binnen de EU-begroting;

Amendement 23

Ontwerpresolutie
Overweging E ter (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	E ter. overwegende dat de EU-begroting toegankelijk moet blijven voor alle gebieden en toewijzingen voor alle categorieën regio's moet omvatten, op basis van een empirisch onderbouwde beoordeling van de territoriale behoeften, ter waarborging van billijkheid, voorspelbaarheid en langetermijnprogrammering; overwegende dat overeenkomstig artikel 174 VWEU bijzondere aandacht moet worden besteed aan plattelandsgebieden, gebieden die een industriële overgang doormaken, regio's die met natuurlijke of demografische belemmeringen kampen, zoals de zeer geringe bevolkingsdichtheid in de meest noordelijke regio's, alsmede insulaire, grensoverschrijdende en berggebieden;

overwegende dat gerichte investeringen nodig zijn om het verblijfsrecht in deze gebieden te waarborgen;

Amendement 24

Ontwerpresolutie
Overweging E quater (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	E quater. overwegende dat de EU overeenkomstig artikel 349 VWEU specifieke maatregelen ter ondersteuning van de ultraperifere gebieden moet uitwerken en nemen die in het volgende MFK moeten worden ingebed in de vorm van passende op deze gebieden toegespitste middelen;

Amendement 25

Ontwerpresolutie
Overweging E quinquies (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	E quinquies. overwegende dat de financiering van het cohesiebeleid in 2021-2027 naar schatting een stijging van het bbp van de EU met maximaal 0,5 % zal ondersteunen en in de hele EU ongeveer 1,3 miljoen banen zal creëren[1 bis]; overwegende dat volgens het negende cohesieverslag elke euro die in de perioden 2014-2020 en 2021-2027 via het cohesiebeleid is of wordt geïnvesteerd, ongeveer 3 EUR aan extra bbp zal genereren vóór 2043;

[1 bis] Werkdocument van de diensten van de Commissie van 28 april 2023 getiteld "Cohesion 2021-2027: forging an ever stronger Union — Report on the outcome of 2021-2027 cohesion policy

programming" (SWD(2023)0134).

Amendement 26

Ontwerpresolutie
Overweging E sexies (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	E sexies. overwegende dat de uitvoering van uit de herstel- en veerkrachtfaciliteit (RRF) gefinancierde investeringsprojecten langzamer verloopt dan gepland en dat de absorptie van middelen tegen 2026 in verschillende lidstaten aanzienlijk in gevaar komt[1 bis]; overwegende dat het RRF-model, dat is ontworpen in een kader van noodhulp en voornamelijk gebaseerd is op het bereiken van mijlpalen en tussentijdse stappen, niet model kan staan voor het MFK 2028-2034, dat gebaseerd moet zijn op een stabiele meerjarige programmering, voorspelbaarheid en een echte beoordeling van de resultaten en effecten van investeringen;* ***[1 bis] Speciaal verslag 13/2025 van de Europese Rekenkamer, getiteld "Steun uit de herstel- en veerkrachtfaciliteit voor de digitale transitie in de EU-lidstaten — Een gemiste kans om met strategische focus in te spelen op digitale behoeften".

Amendement 27

Ontwerpresolutie
Paragraaf 1

Ontwerpresolutie	*Amendement*
1. dringt erop aan dat het MFK voor de jaren 2028-2034 wordt vastgesteld op 1,27 % van het bruto nationaal inkomen (bni) van de EU, exclusief terugbetalingen	1. dringt erop aan dat het MFK voor de jaren 2028-2034 wordt vastgesteld op 1,27 % van het bruto nationaal inkomen (bni) van de EU, exclusief terugbetalingen

in het kader van NextGenerationEU (NGEU), om ervoor te zorgen dat de Unie haar politieke prioriteiten en strategische doelstellingen kan verwezenlijken en kan inspelen op nieuwe behoeften; is van mening dat de schuldaflossing in het kader van NGEU, die goed is voor nog eens 0,11 % van het bni, binnen de toekomstige MFK-architectuur afzonderlijk van de financiering voor EU-programma's moet worden behandeld, om ervoor te zorgen dat de beschikbare middelen voor deze programma's ongewijzigd blijven, waardoor het totaal op 1,38 % van het bni van de EU komt; benadrukt dat dit niveau het absolute minimum is om de Unie in staat te stellen grote uitdagingen aan te pakken, zoals de terugkeer van grootschalige oorlog in de onmiddellijke nabijheid van de Unie, de zeer uitdagende economische en sociale context, het tekort aan concurrentievermogen en de verergering van de klimaatcrisis en het biodiversiteitsverlies;	in het kader van NextGenerationEU (NGEU), om ervoor te zorgen dat de Unie haar politieke prioriteiten en strategische doelstellingen kan verwezenlijken en kan inspelen op nieuwe behoeften; is van mening dat de schuldaflossing in het kader van NGEU, die goed is voor nog eens 0,11 % van het bni, binnen de toekomstige MFK-architectuur afzonderlijk van de financiering voor EU-programma's moet worden behandeld, om ervoor te zorgen dat de beschikbare middelen voor deze programma's ongewijzigd blijven, waardoor het totaal op 1,38 % van het bni van de EU komt; benadrukt dat dit niveau het absolute minimum is om de Unie in staat te stellen grote uitdagingen aan te pakken, zoals de terugkeer van grootschalige oorlog in de onmiddellijke nabijheid van de Unie, de zeer uitdagende economische en sociale context, het tekort aan concurrentievermogen en de verergering van de klimaatcrisis en het biodiversiteitsverlies; ***benadrukt dat de EU naast deze nieuwe uitdagingen nog altijd aanhoudende structurele problemen moet aanpakken, zoals het gebrek aan convergentie binnen en tussen de lidstaten, de behoefte aan hoogwaardige werkgelegenheid en gelijke kansen, de bedreigingen van de Europese voedselzekerheid of de demografische uitdaging;***

Amendement 28

Ontwerpresolutie
Paragraaf 2

Ontwerpresolutie	*Amendement*
2. onderstreept dat het volgende MFK gericht moet zijn op de financiering van Europese collectieve goederen, waar sprake is van een waarneembare toegevoegde waarde ten opzichte van financiering via nationale uitgaven;	2. onderstreept dat het volgende MFK gericht moet zijn op de financiering van Europese collectieve goederen, waar sprake is van een waarneembare toegevoegde waarde ten opzichte van financiering via nationale uitgaven;

verwerpt elke stap in de richting van een Europa à la carte waaraan niet eenparig wordt deelgenomen waardoor de eenheid en samenhang van het beleid en de programma's van de EU worden ondermijnd; waarschuwt dat een dergelijke aanpak zou leiden tot een versnippering van de interne markt, oneerlijke concurrentievoordelen en een uitholling van het solidariteitsbeginsel dat aan de basis ligt van de Europese integratie;

verwerpt elke stap in de richting van een Europa à la carte waaraan niet eenparig wordt deelgenomen waardoor de eenheid en samenhang van het beleid en de programma's van de EU worden ondermijnd; waarschuwt dat een dergelijke aanpak zou leiden tot ***een Europa met meerdere snelheden,*** een versnippering van de interne markt, oneerlijke concurrentievoordelen***, een verergering van territoriale ongelijkheden*** en een uitholling van het solidariteitsbeginsel dat aan de basis ligt van de Europese integratie; ***is van mening dat het Europese perspectief in de financieringsprogramma's van het MFK moet worden gehandhaafd en dat er een coherente aanpak van de verschillende nationale toewijzingen moet zijn om te voorkomen dat er qua financieringsprioriteiten grote onevenwichtigheden ontstaan tussen de lidstaten; benadrukt dat dit niet onverenigbaar is met een zekere mate van flexibiliteit binnen specifieke beleidsmaatregelen en programma's om rekening te houden met specifieke kenmerken op nationaal en regionaal niveau;***

Amendement 29

Ontwerpresolutie
Paragraaf 3

Ontwerpresolutie	*Amendement*
3. is geen voorstander van de samenvoeging van verschillende beleidsmaatregelen in één plan per lidstaat, wat aanzienlijke onzekerheid veroorzaakt over de voorspelbaarheid van de financiering voor de eindbegunstigden; waarschuwt dat de aanzienlijke verlaging van de financiering in rubriek 1 een risico vormt voor de verwezenlijking van het in de Verdragen verankerde EU-beleid en de	3. is geen voorstander van de samenvoeging van verschillende beleidsmaatregelen in één plan per lidstaat, wat aanzienlijke onzekerheid veroorzaakt over de voorspelbaarheid van de financiering voor de eindbegunstigden***, gepaard gaat met ernstige tekortkomingen op het gebied van bestuur, beheer en verantwoording, en haaks staat op het subsidiariteitsbeginsel***; waarschuwt dat de

doelstellingen van de Unie om haar economische, sociale en territoriale cohesie te versterken, sociale rechten te beschermen en voedselzekerheid en een redelijke levensstandaard voor landbouwers en vissers te waarborgen;	aanzienlijke verlaging van de financiering in rubriek 1 een risico vormt voor de verwezenlijking van het in de Verdragen verankerde EU-beleid en de doelstellingen van de Unie om haar economische, sociale en territoriale cohesie te versterken, sociale rechten te beschermen en voedselzekerheid***, ecologische duurzaamheid*** en een redelijke levensstandaard voor landbouwers en vissers te waarborgen; ***pleit derhalve voor een toewijzing van ten minste 886 237 615 000 EUR (in prijzen van 2025) voor rubriek 1, wat neerkomt op een stijging van 11 % ten opzichte van het voorstel van de Commissie, teneinde een toereikend financieringsniveau voor alle belangrijkste beleidsmaatregelen te garanderen;***

Amendement 30

Ontwerpresolutie
Paragraaf 4

Ontwerpresolutie	*Amendement*
4. is ingenomen met de aanzienlijke verhoging die wordt voorgesteld om tegemoet te komen aan de herhaalde oproepen van het Parlement om meer te investeren in onderzoek, strategische autonomie, de schone transitie, defensie, technologische soevereiniteit en economische veerkracht; benadrukt echter dat het combineren van programma's in het Fonds voor concurrentievermogen ertoe leidt dat de transparantie afneemt en het Parlement minder de mogelijkheid heeft om voldoende financiering te waarborgen voor specifieke beleidsdoelstellingen; dringt erop aan dat, zelfs wanneer programma's worden samengevoegd, de begrotingslijnen voldoende gedetailleerd moeten blijven om daadwerkelijk parlementair toezicht mogelijk te maken en de zichtbaarheid ***van*** de financiering voor	4. is ingenomen met de aanzienlijke verhoging die wordt voorgesteld om tegemoet te komen aan de herhaalde oproepen van het Parlement om meer te investeren in onderzoek, strategische autonomie, de schone transitie, defensie, technologische soevereiniteit en economische veerkracht; benadrukt echter dat het combineren van programma's in het Fonds voor concurrentievermogen ertoe leidt dat de transparantie afneemt en het Parlement minder de mogelijkheid heeft om voldoende financiering te waarborgen voor specifieke beleidsdoelstellingen ***en dat dit kan resulteren in een geografische concentratie van middelen***; dringt erop aan dat, zelfs wanneer programma's worden samengevoegd, de begrotingslijnen voldoende gedetailleerd moeten blijven om daadwerkelijk parlementair toezicht

individuele prioriteiten te behouden;	mogelijk te maken en de zichtbaarheid***,*** ***voorspelbaarheid en*** financiering voor individuele prioriteiten te behouden;

Amendement 31

Ontwerpresolutie
Paragraaf 4 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	4 bis. maakt zich eveneens zorgen over de verschuiving van nadruk en middelen van cohesie naar andere gebieden en de gevolgen daarvan voor de prestaties en het concurrentievermogen van de interne markt van de EU; onderstreept dat het cohesiebeleid geen liefdadigheid of solidariteit is, maar een investering in de ontwikkeling van EU-regio's die het concurrentievermogen ondersteunt en alle lidstaten direct dan wel indirect ten goede komt; benadrukt dat het versterken van de veerkracht van de regio's de externe afhankelijkheden van de EU terugdringt en aan de strategische autonomie van de EU bijdraagt, zodat zij minder kwetsbaar is;

Amendement 32

Ontwerpresolutie
Paragraaf 6

Ontwerpresolutie	*Amendement*
6. herinnert aan zijn standpunt dat vereenvoudiging niet kan betekenen dat de Commissie meer speelruimte krijgt zonder de nodige checks-and-balances en dat vereenvoudiging derhalve moet worden bereikt met volledige inachtneming van het institutionele evenwicht waarin de Verdragen voorzien; is daarom geen voorstander van de voorgestelde aanpak waarbij onder het mom van efficiëntie	6. herinnert aan zijn standpunt dat vereenvoudiging niet kan betekenen dat de Commissie meer speelruimte krijgt zonder de nodige checks-and-balances en dat vereenvoudiging derhalve moet worden bereikt met volledige inachtneming van het institutionele evenwicht waarin de Verdragen voorzien; is daarom geen voorstander van de voorgestelde aanpak waarbij onder het mom van efficiëntie

transparantie en controles worden opgeofferd, de kwaliteit van programma's en de democratische verantwoordingsplicht worden bedreigd en de rol van het Parlement als begrotings- en kwijtingsautoriteit wordt ondermijnd; onderstreept dat het Parlement zich inzet om de nodige transparantiemechanismen te garanderen en zo zijn rol als verdediger van de belangen van de burger te vervullen, wat van vitaal belang is om het vertrouwen van burgers in de EU te behouden;	transparantie en controles worden opgeofferd, de kwaliteit van programma's en de democratische verantwoordingsplicht worden bedreigd en de rol van het Parlement als begrotings- en kwijtingsautoriteit wordt ondermijnd; onderstreept dat het Parlement zich inzet om de nodige transparantiemechanismen te garanderen en zo zijn rol als verdediger van de belangen van de burger te vervullen, wat van vitaal belang is om het vertrouwen van burgers in de EU te behouden ***en goed financieel beheer te waarborgen***;

Amendement 33

Ontwerpresolutie
Paragraaf 6 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	6 bis. onderstreept dat de Commissie toezicht moet blijven houden op de middelen die onder gedeeld beheer worden gebruikt, op het systematisch volgen van door de EU gefinancierde projecten en initiatieven en op de regelmatige bekendmaking van gegevens over de uitvoering en resultaten van EU-financiering op één platform;

Amendement 34

Ontwerpresolutie
Paragraaf 7

Ontwerpresolutie	*Amendement*
7. is zich bewust van de behoefte aan meer flexibiliteit bij de toewijzing van middelen in het kader van bepaalde programma's, maar benadrukt dat dit geen belemmering mag vormen voor de beleidsdoelstellingen op lange termijn, de voorspelbaarheid van financiering of de	7. is zich bewust van de behoefte aan meer flexibiliteit bij de toewijzing van middelen in het kader van bepaalde programma's, maar benadrukt dat dit geen belemmering mag vormen voor de beleidsdoelstellingen op lange termijn, de voorspelbaarheid van financiering of de

prerogatieven van het Parlement; onderstreept dat het Parlement en de Raad gezamenlijk moeten beslissen over de toewijzing van middelen aan specifieke beleidsdoelstellingen; betreurt dat de indicatieve nomenclatuur die wordt voorgesteld in de wetgeving inzake programma's, volstrekt ontoereikend is; herhaalt zijn oproep om in het MFK voor de periode na 2027 twee speciale instrumenten op te nemen: één instrument om solidariteit bij natuurrampen te waarborgen en één instrument voor algemene crisisrespons;	prerogatieven van het Parlement***; waarschuwt er in dit verband voor dat het niet voorzien in specifieke toewijzingen voor alle categorieën regio's en het feit dat 25 % van de nationale middelen niet is geprogrammeerd in het kader van de plannen voor nationaal en regionaal partnerschap het vermogen van de lidstaten en regio's ondermijnt om structurele cohesieprojecten op lange termijn te plannen***; onderstreept dat het Parlement en de Raad gezamenlijk moeten beslissen over de toewijzing van middelen aan specifieke beleidsdoelstellingen; betreurt dat de indicatieve nomenclatuur die wordt voorgesteld in de wetgeving inzake programma's, volstrekt ontoereikend is***, aangezien een duidelijk onderscheid tussen de belangrijkste beleidsterreinen ontbreekt***; herhaalt zijn oproep om in het MFK voor de periode na 2027 twee speciale instrumenten op te nemen: één instrument om solidariteit bij natuurrampen te waarborgen en één instrument voor algemene crisisrespons;

Amendement 35

Ontwerpresolutie
Paragraaf 8

Ontwerpresolutie	*Amendement*
8. onderstreept dat de eerbiediging van de waarden en grondrechten van de Unie een essentiële voorwaarde is om toegang te krijgen tot EU-middelen en is van mening dat de bescherming van de financiële belangen van de Unie afhangt van de eerbiediging van de rechtsstaat op nationaal niveau; dringt erop aan dubbel werk of overlappingen tussen bestaande en toekomstige wetgeving te voorkomen, met name voor het voorstel inzake de plannen voor nationaal en regionaal partnerschap waar overlappingen worden vastgesteld, en een uniform, samenhangend en	8. onderstreept dat de eerbiediging van de waarden en grondrechten van de Unie een essentiële voorwaarde is om toegang te krijgen tot EU-middelen en is van mening dat de bescherming van de financiële belangen van de Unie afhangt van de eerbiediging van de rechtsstaat op nationaal niveau; dringt erop aan dubbel werk of overlappingen tussen bestaande en toekomstige wetgeving te voorkomen, met name voor het voorstel inzake de plannen voor nationaal en regionaal partnerschap waar overlappingen worden vastgesteld, en een uniform, samenhangend en

alomvattend kader te waarborgen voor alle financieringsprogramma's van de EU, onder de paraplu van de verordening inzake conditionaliteit met betrekking tot de rechtsstaat[2];

[2] Verordening (EU, Euratom) 2020/2092 van het Europees Parlement en de Raad van 16 december 2020 betreffende een algemeen conditionaliteitsregime ter bescherming van de Uniebegroting (PB L 433 I van 22.12.2020, blz. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2092/oj).

alomvattend kader te waarborgen voor alle financieringsprogramma's van de EU, onder de paraplu van de verordening inzake conditionaliteit met betrekking tot de rechtsstaat[2]; ***dringt aan op concrete waarborgen om ervoor te zorgen dat regio's, gemeenten en eindbegunstigden niet worden gestraft voor niet-naleving van de vereisten van de rechtsstaat of inbreuken op het Handvest van de grondrechten op nationaal niveau;***

[2] Verordening (EU, Euratom) 2020/2092 van het Europees Parlement en de Raad van 16 december 2020 betreffende een algemeen conditionaliteitsregime ter bescherming van de Uniebegroting (PB L 433 I van 22.12.2020, blz. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2092/oj).

Amendement 36

Ontwerpresolutie
Paragraaf 9

Ontwerpresolutie	*Amendement*
9. wijst nogmaals op de noodzaak van duurzame en veerkrachtige inkomsten voor de begroting van de Unie die in overeenstemming moeten zijn met de uitgavenzijde; is ingenomen met de inspanningen van de Commissie om nieuwe eigen middelen vast te stellen en bepaalde aanpassingen aan de traditionele eigen middelen voor te stellen; steunt de door de Commissie voorgestelde bredere aanpak en verzoekt de Raad snel een akkoord te bereiken over nieuwe eigen middelen om de begrotingszekerheid op lange termijn veilig te stellen; is van mening dat de inkomsten van een digitaledienstenbelasting als oplossing moeten worden onderzocht, mochten andere voorstellen voor eigen middelen geen steun krijgen van de lidstaten; neemt	9. wijst nogmaals op de noodzaak van duurzame en veerkrachtige inkomsten voor de begroting van de Unie die in overeenstemming moeten zijn met de uitgavenzijde; is ingenomen met de inspanningen van de Commissie om nieuwe eigen middelen vast te stellen en bepaalde aanpassingen aan de traditionele eigen middelen voor te stellen***, maar is evenwel van mening dat deze voorstellen nog altijd ontoereikend zijn***; steunt de door de Commissie voorgestelde bredere aanpak en verzoekt de Raad snel een akkoord te bereiken over nieuwe eigen middelen om de begrotingszekerheid op lange termijn veilig te stellen; is van mening dat de inkomsten van een digitaledienstenbelasting als oplossing moeten worden onderzocht, mochten

kennis van het voorstel van de Commissie voor een nieuw soort crisismechanisme op basis van buitengewone leningen, waarmee de Unie snel zou kunnen reageren op onverwachte ontwikkelingen;	andere voorstellen voor eigen middelen geen steun krijgen van de lidstaten; neemt kennis van het voorstel van de Commissie voor een nieuw soort crisismechanisme op basis van buitengewone leningen, waarmee de Unie snel zou kunnen reageren op onverwachte ontwikkelingen;

Amendement 37

Ontwerpresolutie
Paragraaf 10

Ontwerpresolutie	*Amendement*
10. is bereid constructief samen te werken en zinvolle onderhandelingen aan te gaan met de Raad en de Commissie om een langetermijnbegroting op te stellen die tegemoetkomt aan de behoeften van de Unie; benadrukt dat het MFK voor de periode na 2027 wordt ontworpen in een context die verre van standaard is en neemt zijn institutionele rol, zoals verankerd in de Verdragen, serieus; onderstreept dat het alleen een langetermijnbegroting zal goedkeuren die afgestemd is op de doelen van de Unie in een veranderende wereld; dringt erop aan dat de instellingen uiterlijk eind 2026 een akkoord bereiken en dat het MFK snel wordt vastgesteld zodat de uitgavenprogramma's vanaf 1 januari 2028 tijdig kunnen worden uitgevoerd;	10. is bereid constructief samen te werken en zinvolle onderhandelingen aan te gaan met de Raad en de Commissie om een langetermijnbegroting op te stellen die tegemoetkomt aan de behoeften van de Unie***; verwacht van de Commissie dat zij de regio's van de EU betrekt bij de voortdurende raadpleging over het komende MFK, met inbegrip van de proactieve raadpleging van de regionale parlementen***; benadrukt dat het MFK voor de periode na 2027 wordt ontworpen in een context die verre van standaard is en neemt zijn institutionele rol, zoals verankerd in de Verdragen, serieus; onderstreept dat het alleen een langetermijnbegroting zal goedkeuren die afgestemd is op de doelen van de Unie in een veranderende wereld***, het subsidiariteits- en het evenredigheidsbeginsel eerbiedigt en regionale prioriteiten in acht neemt***; dringt erop aan dat de instellingen uiterlijk eind 2026 een akkoord bereiken en dat het MFK snel wordt vastgesteld zodat de uitgavenprogramma's vanaf 1 januari 2028 tijdig kunnen worden uitgevoerd;

Amendement 38

Ontwerpresolutie
Paragraaf 10 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	10 bis. wijst erop dat de uitvoering van nieuwe EU-wetgeving zeer hoge kosten met zich mee kan brengen voor gemeenten, met name in afgelegen of dunbevolkte gebieden; is van mening dat uitvoerende instanties in het kader van het nieuwe MFK over voldoende financiële middelen moeten beschikken om EU-wetgeving uit te voeren, zodat zij kunnen voldoen aan de nieuwe wettelijke normen van de EU; wijst erop dat deze financiële middelen moeten overeenstemmen met de uitvoeringskosten van de lokale en regionale overheden;

Amendement 39

Ontwerpresolutie
Paragraaf 12

Ontwerpresolutie	*Amendement*
12. eist dat het Europees Parlement wordt betrokken bij alle stadia van de MFK-procedure, zoals vereist op grond van artikel 312, lid 5, VWEU; is van mening dat de Raad voldoende rekening moet houden met het hier uiteengezette standpunt van het Parlement om de goedkeuring van het Parlement te verkrijgen overeenkomstig artikel 312 VWEU;	12. eist dat het Europees Parlement wordt betrokken bij alle stadia van de MFK-procedure, zoals vereist op grond van artikel 312, lid 5, VWEU; is van mening dat de Raad voldoende rekening moet houden met het hier uiteengezette standpunt van het Parlement om de goedkeuring van het Parlement te verkrijgen overeenkomstig artikel 312 VWEU; ***beklemtoont dat het van cruciaal belang is dat het Parlement bij de onderhandelingen wordt betrokken teneinde de democratische controle en legitimiteit voor het volgende MFK te waarborgen;***

Amendement 40

Ontwerpresolutie
Paragraaf 14

Ontwerpresolutie	*Amendement*
14. dringt erop aan dat het MFK 2028-2034 wordt vastgesteld op 1,27 % van het bni van de EU, exclusief de terugbetalingen in het kader van NGEU; is van mening dat de schuldaflossing in het kader van NGEU binnen de toekomstige MFK-architectuur afzonderlijk moet worden behandeld van kredieten voor EU-programma's, wat het totaalbedrag op 1,38 % van het bni zou brengen; benadrukt dat dit niveau het absolute minimum is om de Unie in staat te stellen haar toezeggingen na te komen, te reageren op geopolitieke uitdagingen en haar strategische doelstellingen te verwezenlijken;	14. dringt erop aan dat het MFK 2028-2034 wordt vastgesteld op 1,27 % van het bni van de EU, exclusief de terugbetalingen in het kader van NGEU; is van mening dat de schuldaflossing in het kader van NGEU binnen de toekomstige MFK-architectuur afzonderlijk moet worden behandeld van kredieten voor EU-programma's, wat het totaalbedrag op 1,38 % van het bni zou brengen; benadrukt dat dit niveau het absolute minimum is om de Unie in staat te stellen haar ***in de Verdragen verankerde*** toezeggingen na te komen, te reageren op geopolitieke uitdagingen en haar strategische doelstellingen te verwezenlijken***, met name op het gebied van concurrentievermogen, veiligheid en cohesie***;

Amendement 41

Ontwerpresolutie
Paragraaf 15 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	15 bis. verzoekt de Commissie openbare raadplegingen op lokaal en regionaal niveau te organiseren om inzicht te krijgen in de financieringsbehoeften van de lokale en regionale overheden, om ervoor te zorgen dat de financiële middelen van de EU worden besteed waar deze de grootste toegevoegde waarde opleveren; dringt erop aan de deelname van burgers aan de beleidsvorming van de EU op deze manier te vergroten;

Amendement 42

Ontwerpresolutie
Paragraaf 16

Ontwerpresolutie	*Amendement*
16. stelt vast dat aan rubriek 1 ("***Het*** sociale ***model van de EU en levenskwaliteit***") 797,2 miljard EUR in prijzen van 2025 is toegewezen, wat neerkomt op 45 % van het totale MFK 2028-2034; uit zijn diepe bezorgdheid over het feit dat dit een daling is in vergelijking met de 810,1 miljard EUR die in het MFK 2021-2027 werd toegewezen en 65 % van het totaal bedroeg; acht deze aanzienlijke verlaging onaanvaardbaar, aangezien het van cruciaal belang is om het bestaande beleid van de Unie te behouden;	16. stelt vast dat aan rubriek 1 ("***Economische,*** sociale ***en territoriale cohesie, landbouw en platteland, visserij en maritieme zaken, welvaart en veiligheid***") 797,2 miljard EUR in prijzen van 2025 is toegewezen, wat neerkomt op 45 % van het totale MFK 2028-2034; uit zijn diepe bezorgdheid over het feit dat dit een daling is in vergelijking met de 810,1 miljard EUR die in het MFK 2021-2027 werd toegewezen en 65 % van het totaal bedroeg; acht deze aanzienlijke verlaging onaanvaardbaar, aangezien het van cruciaal belang is om het bestaande beleid van de Unie te behouden***, alsook om het vermogen van dit beleid om langetermijndoelstellingen te verwezenlijken***;

Amendement 43

Ontwerpresolutie
Paragraaf 16 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	16 bis. onderstreept in dit verband dat de EU, in het verlengde van een verplichting die voortvloeit uit het VN-Verdrag inzake de rechten van personen met een handicap, de rechten van personen met een handicap systematisch moet integreren in alle programma's van het MFK na 2027 door een methode te ontwikkelen voor het volgen van uitgaven die ten goede komen aan personen met een handicap, en door na te gaan of alle programma's en door de EU gefinancierde projecten gelijke kansen en toegang voor personen met een handicap waarborgen;

Amendement 44

Ontwerpresolutie
Paragraaf 17

Ontwerpresolutie	*Amendement*
17. betreurt dat de voorgestelde verordening inzake de plannen voor nationaal en regionaal partnerschap (COM(2025)0558), op grond waarvan verschillende beleidsmaatregelen in één plan per lidstaat worden samengevoegd, leidt tot grote onzekerheid over de voorspelbaarheid van de financiering voor de eindbegunstigden; waarschuwt daarnaast dat de aanzienlijke verlaging van de financiering voor rubriek 1 ook een risico vormt voor de verwezenlijking van het in de Verdragen verankerde EU-beleid en de doelstellingen van de Unie om haar economische, sociale en territoriale cohesie te versterken, sociale rechten te beschermen en voedselzekerheid en een redelijke levensstandaard voor landbouwers en vissers te waarborgen;	17. betreurt dat de voorgestelde verordening inzake de plannen voor nationaal en regionaal partnerschap (COM(2025)0558), op grond waarvan verschillende beleidsmaatregelen ***en fondsen*** in één plan per lidstaat worden samengevoegd, leidt tot grote onzekerheid over de voorspelbaarheid van de financiering voor ***beleidsmakers, beheersautoriteiten en*** de eindbegunstigden ***en kan leiden tot onnodige concurrentie om financiële middelen tussen belanghebbenden en begunstigden van verschillende EU-beleidsmaatregelen, tot valse stimulansen alsook tot politisering en vertraging bij de verdeling van de middelen; benadrukt dat de "één plan per lidstaat"-benadering de Europese dimensie van de EU-begroting impliciet uitholt en de nationale dimensie versterkt door middel van buitensporige centralisatie, waarbij lokale en regionale overheden worden uitgesloten van het vormgeven van prioriteiten, en bestuur op verschillende niveaus, partnerschap en de territoriale dimensie van uitgaven worden ondermijnd***; waarschuwt daarnaast dat de aanzienlijke verlaging van de financiering voor rubriek 1 ook een risico vormt voor de verwezenlijking van het in de Verdragen verankerde EU-beleid en de doelstellingen van de Unie om haar economische, sociale en territoriale cohesie te versterken, sociale rechten te beschermen en voedselzekerheid en een redelijke levensstandaard voor landbouwers en vissers te waarborgen;

Amendement 45

Ontwerpresolutie
Paragraaf 17 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	17 bis. dringt aan op de invoering van regionale hoofdstukken in de plannen voor nationaal en regionaal partnerschap, met inachtneming van de institutionele kaders van de lidstaten, met duidelijk omschreven middelen, regels voor partnerschappen en een sterke territoriale focus; dringt erop aan regionale en lokale overheden volledig te betrekken bij het ontwerp, de uitvoering, het toezicht en de toepassing van het cohesiebeleid op grond van de huidige definitie van gedeeld beheer, bestuur op verschillende niveaus en het beginsel van partnerschap, aangezien alleen regio's een compleet beeld hebben van de territoriale behoeften; benadrukt de behoefte aan duidelijk omschreven middelen, regels voor partnerschappen en een sterke territoriale focus, met de regio's in de rol van beheersautoriteit, ook bij de vaststelling van mijlpalen en streefdoelen en de uitvoering van de plannen, zodat nationale en regionale prioriteiten kunnen worden toegespitst op de specifieke kenmerken van een land;

Amendement 46

Ontwerpresolutie
Paragraaf 17 ter (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	17 ter. dringt er voorts op aan regionale en lokale overheden, alsook steden en stedelijke overheden, meer directe toegang te geven tot EU-financiering, bijvoorbeeld door een ruimer gebruik van geïntegreerde territoriale investeringen;

Amendement 47

Ontwerpresolutie
Kopje 3 bis (nieuw) (vóór paragraaf 17 quater (nieuw))

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	Economische, sociale en territoriale cohesie

Amendement 48

Ontwerpresolutie
Paragraaf 17 quater (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	17 quater. merkt op dat het bij het huidige voorstel niet mogelijk is het niveau te bepalen van de middelen die specifiek beschikbaar zullen zijn voor het cohesiebeleid en de cohesiedoelstellingen; benadrukt dat beheersautoriteiten duidelijke en voorspelbare financiële middelen nodig hebben om investeringen doeltreffend te kunnen plannen, middelen toe te kunnen wijzen op basis van regionale en sectorale prioriteiten en zorg te kunnen dragen voor een tijdige uitvoering; pleit ervoor dat het cohesiebeleid een eigen duidelijke, afgebakende en voor specifieke doeleinden bestemde begroting moet houden die losstaat van andere beleidsterreinen en duidelijk in de begrotingsnomenclatuur is vastgelegd;

Amendement 49

Ontwerpresolutie
Paragraaf 17 quinquies (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	17 quinquies. dringt erop aan dat het cohesiebeleid een fundamentele pijler van

het groeimodel van de EU en het centrale, gedecentraliseerde investeringsbeleid voor de lange termijn voor alle regio's blijft, met een geoormerkte begroting van ten minste 268 324 200 000 EUR voor het Europees Fonds voor regionale ontwikkeling (EFRO)
en 51 954 600 000 EUR voor het Cohesiefonds (in prijzen van 2025); benadrukt dat dit het benodigde minimumniveau is voor de financiering van niet alleen traditionele cohesiedoelstellingen ter bevordering van convergentie op gebieden als digitalisering, onderzoek, ontwikkeling en innovatie, milieu, vervoers- en energie-infrastructuur, grensoverschrijdende samenwerking en sociale en andere openbare diensten, maar ook van de nieuwe doelstellingen en prioriteiten binnen dit beleid volgens het huidige voorstel voor plannen voor nationaal en regionaal partnerschap, zoals een schone en rechtvaardige industriële transitie, crisis- en conflictparaatheid, defensie en veiligheid, huisvesting en de bescherming van de democratie en de rechtsstaat;

Amendement 50

Ontwerpresolutie
Paragraaf 17 sexies (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	17 sexies. merkt op dat volgens het voorstel van de Commissie minimaal 218 miljard EUR uit het niet afgebakende deel van de nationale budgetten in minder ontwikkelde regio's moet worden geïnvesteerd; vindt het onaanvaardbaar dat het bedrag van 218 miljard EUR al 6 % lager is dan in de periode 2021-2027 alleen al voor interventies uit het EFRO/Europees Sociaal Fonds Plus (ESF+) was toegewezen voor deze regio's; merkt op dat interventies in het kader van

	het gemeenschappelijk landbouwbeleid (GLB) en het gemeenschappelijk visserijbeleid (GVB) in minder ontwikkelde regio's die uit niet afgebakende middelen binnen de nationale plannen worden gefinancierd, meetellen voor de minimumtoewijzing voor minder ontwikkelde regio's; eist een daadwerkelijk geoormerkte toewijzing voor minder ontwikkelde regio's, uitsluitend voor de financiering van interventies uit hoofde van het cohesiebeleid;

Amendement 51

Ontwerpresolutie
Paragraaf 17 septies (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	17 septies. vindt het inacceptabel dat er geen geoormerkte financiering voor transitie of voor meer ontwikkelde regio's is; vestigt de aandacht op het feit dat momenteel elf lidstaten geen regio's meer hebben die zich onder de drempel van 75 % van het gemiddelde bbp van de EU bevinden en dat deze lidstaten, bij gebrek aan duidelijke verplichtingen inzake territoriale spreiding, middelen uit hoofde van het cohesiebeleid kunnen aanwenden zonder dat zij hoeven te garanderen dat deze naar de regio's met de grootste kloof op het gebied van ontwikkeling gaan; wijst met klem op het feit dat veel regio's weliswaar niet als minder ontwikkeld te boek staan, maar wel in een "ontwikkelingsval" verkeren en te kampen hebben met economische stagnatie, demografische achteruitgang en aanhoudende sociale kwetsbaarheden;

Amendement 52

Ontwerpresolutie
Paragraaf 17 octies (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	17 octies. herhaalt dat financiering uit hoofde van het cohesiebeleid beschikbaar moet blijven voor alle categorieën regio's; dringt aan op geoormerkte toewijzingen voor elke categorie regio's; eist dat deze toewijzingen uitsluitend voor interventies uit hoofde van het cohesiebeleid worden aangewend, en niet voor interventies uit hoofde van het GLB, GVB en interne aangelegenheden; dringt aan op een vangnetmechansime dat de lidstaten niet makkelijk kunnen omzeilen teneinde te voorkomen dat regio's geconfronteerd worden met een onevenredige verlaging ten opzichte van de periode 2021-2027;

Amendement 53

Ontwerpresolutie
Paragraaf 17 nonies (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	17 nonies. pleit voor de volgende verdeling van het algehele budget voor interventies uit hoofde van het cohesiebeleid:
	a) 75 % voor minder ontwikkelde regio's;
	b) 17 % voor overgangsregio's;
	c) 8 % voor meer ontwikkelde regio's;

Amendement 54

Ontwerpresolutie
Paragraaf 17 decies (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	17 decies. dringt aan op gerichte toewijzingen voor regio's die te maken hebben met permanente of uitzonderlijke uitdagingen, waaronder regio's aan de oostelijke grens die de gevolgen van de Russische aanvalsoorlog tegen Oekraïne ondervinden, ultraperifere gebieden en andere gebieden die onder de artikelen 174 en 349 VWEU vallen;

Amendement 55

Ontwerpresolutie
Paragraaf 17 undecies (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	17 undecies. stelt voor het medefinancieringspercentage op dezelfde hoogte te houden als in de huidige programmeringsperiode 2021-2027, ook voor de ultraperifere gebieden; is van mening dat specifieke medefinancieringspercentages moeten worden overwogen voor regio's die momenteel zijn ingedeeld als minder ontwikkelde regio's, maar die in de toekomst overgangsregio's zullen worden, alsook voor de meer ontwikkelde regio's in de lidstaten met een bni per hoofd van de bevolking van minder dan 90 % van het EU-gemiddelde; pleit voor de mogelijkheid om het medefinancieringspercentage te verhogen voor projecten die gericht zijn op kwetsbare groepen, migratie, integratie en sociale innovatie, en voor projecten in landelijke en afgelegen gebieden;

Amendement 56

Ontwerpresolutie
Paragraaf 17 duodecies (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	17 duodecies. merkt op dat de toewijzingen uit het EFRO, het Cohesiefonds en het ESF achteraf worden vastgesteld, zodra de lidstaten hebben besloten welke maatregelen ze in het kader van hun nationale plannen zullen financieren; waarschuwt dat deze aanpak deze middelen in feite overbodig maakt; merkt daarnaast op dat de wetgevingsvoorstellen voor deze fondsen geen financieringsprioriteiten, subsidiabiliteitscriteria of steunverleningsgebieden omvatten, die door de Commissie, de Raad en de lidstaten zullen worden vastgesteld als onderdeel van de plannen voor nationaal en regionaal partnerschap en op basis van de toekomstige prestatieverordening[1 bis]; betreurt de kleinere rol van het Parlement en het risico dat langetermijninvesteringen met Europese meerwaarde worden uitgehold;
	[1 bis] Voorstel van de Commissie van 16 juli 2025 voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van een kader voor het traceren van begrotingsuitgaven en voor begrotingsprestaties en andere horizontale regels voor de programma's en activiteiten van de Unie (COM(2025)0545).

Amendement 57

Ontwerpresolutie
Paragraaf 17 terdecies (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	17 terdecies. herinnert eraan dat het Cohesiefonds, overeenkomstig artikel 177 VWEU, vervoers-, milieu- en

	energie-infrastructuur financiert in de lidstaten waarvan het bni per hoofd van de bevolking minder dan 90 % van het EU-gemiddelde bedraagt; is bezorgd dat de lidstaten die momenteel onder het Cohesiefonds vallen, in het volgende MFK mogelijk niet kunnen profiteren van hetzelfde financieringsniveau en dezelfde financieringsvoorwaarden voor dit soort investeringen als in de huidige en vorige programmeringsperioden; onderstreept dat de uitsluiting van de overdracht uit het Cohesiefonds naar de Connecting Europe Facility negatieve gevolgen heeft voor de toewijzing van lidstaten die in aanmerking komen voor het Cohesiefonds;

Amendement 58

Ontwerpresolutie
Paragraaf 17 quaterdecies (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	17 quaterdecies. benadrukt dat de identiteit van het cohesiebeleid moet worden behouden; dringt aan op duidelijk gereserveerde toewijzingen voor het EFRO, het ESF, het Cohesiefonds en het Fonds voor een rechtvaardige transitie (JTF); is van mening dat de specifieke doelstellingen in verband met de fondsen van het cohesiebeleid moeten worden vastgesteld in de fondsspecifieke verordeningen;

Amendement 59

Ontwerpresolutie
Paragraaf 17 quindecies (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	17 quindecies. merkt bezorgd op dat slechts 14 % van de verlaagde toewijzing in rubriek 1 bestemd is voor "sociale

investeringen"; is stellig van mening dat dit percentage ontoereikend is om het hoofd te bieden aan de omvang van de huidige sociale uitdagingen; dringt aan op een op zichzelf staand ESF met specifieke en gereserveerde financiële middelen zodat alle doelstellingen van de Europese pijler van sociale rechten behaald kunnen worden;

Amendement 60

Ontwerpresolutie
Paragraaf 17 sexdecies (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	17 sexdecies. dringt erop aan dat uitgaven die van invloed zijn op de sociale cohesie consistent moeten zijn met de doelstellingen van de Europese pijler van sociale rechten, zeker wanneer het gaat om het terugdringen van armoede, ongelijkheid en uitsluiting;

Amendement 61

Ontwerpresolutie
Paragraaf 17 septdecies (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	17 septdecies. is ingenomen met de mogelijkheid om EU-middelen, in het bijzonder middelen uit hoofde van het cohesiebeleid, aan te wenden voor de financiering van fatsoenlijke, betaalbare en duurzame huisvesting, wat van essentieel belang is voor het versterken van de economische, sociale en territoriale cohesie, het bestrijden van energiearmoede en sociale uitsluiting en het ondersteunen van arbeidsmobiliteit en de aantrekkelijkheid van regio's; wijst erop dat de aanzienlijke bijdrage die de financiering uit hoofde van het

cohesiebeleid aan deze specifieke doelstelling in de plannen voor nationaal en regionaal partnerschap levert in aanmerking moet worden genomen bij de bepaling van het algehele budget voor dit beleid;

Amendement 62

Ontwerpresolutie
Paragraaf 17 octodecies (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	17 octodecies. dringt aan op een specifieke begrotingslijn voor huisvesting; verzoekt de Commissie om op EU-niveau te zorgen voor een aanzienlijke verhoging van publieke investeringen in betaalbare en duurzame huisvesting; vestigt de aandacht op het feit dat in dit verband ook publiek-private partnerschappen moeten worden bevorderd en ondersteund;

Amendement 63

Ontwerpresolutie
Paragraaf 17 novodecies (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	17 novodecies. herinnert aan de verplichting uit hoofde van artikel 174 VWEU om bijzondere aandacht te besteden aan regio's die een industriële overgang doormaken; waarschuwt ervoor dat de stopzetting van het JTF en de integratie van het Sociaal Klimaatfonds in de plannen voor nationaal en regionaal partnerschap de structurele inzet voor de transitie dreigen te verzwakken, waardoor een cruciaal instrument voor territoriale convergentie (het JTF) feitelijk wordt omgevormd tot een mechanisme dat uitsluitend gericht is op sociale inkomenssteun (het Sociaal

Klimaatfonds) en waardoor ook het vermogen om structurele uitdagingen, zoals demografische achteruitgang, het hoofd te bieden wordt verzwakt; dringt aan op de handhaving van een specifiek instrument voor een rechtvaardige transitie met afgebakende middelen en duidelijke territoriale criteria;

Amendement 64

Ontwerpresolutie
Paragraaf 17 vicies (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	17 vicies. herinnert eraan dat de EU overeenkomstig artikel 349 VWEU in alle relevante beleidsmaatregelen en instrumenten van de EU, met inbegrip van het MFK, op passende wijze rekening moet houden met de specifieke en permanente uitdagingen waarmee de ultraperifere gebieden te maken hebben; merkt op dat het in het voorstel van de Commissie aan de lidstaten wordt overgelaten om te beslissen hoe ze met dergelijke uitdagingen omgaan; benadrukt dat dergelijke regio's gezien hun geografische ligging ook strategische activa van de EU zijn en op economisch en defensiegebied een aanzienlijke toegevoegde waarde voor de Unie hebben; is derhalve van mening dat de specifieke aanvullende toewijzing voor de ultraperifere gebieden — een al geruime tijd bestaand onderdeel van het cohesiebeleid dat hun bijzondere status weerspiegelt — in de volgende programmeringsperiode volledig moet worden behouden;

Amendement 65

Ontwerpresolutie
Paragraaf 17 unvicies (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	17 unvicies. herinnert er bovendien aan dat overeenkomstig artikel 174 VWEU bijzondere aandacht moet worden besteed aan de meest noordelijke regio's met een zeer geringe bevolkingsdichtheid, zoals ook erkend in de toetredingsverdragen van Zweden en Finland; onderkent de rol van deze regio's bij de strategische autonomie van de EU en bij de schone transitie; beklemtoont dat de situatie rond Groenland een waarschuwing moet zijn om te voorkomen dat het optreden van de EU lacunes vertoont die door buitenlandse mogendheden kunnen worden uitgebuit, waarbij de EU verstoken blijft van de instrumenten en hulpmiddelen die nodig zijn om ontwikkeling te stimuleren; dringt er derhalve op aan om de aanvullende toewijzing voor de dunbevolkte noordelijke regio's in de volgende programmeringsperiode volledig te behouden;

Amendement 66

Ontwerpresolutie
Paragraaf 17 duovicies (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	17 duovicies. stelt voor de aanvullende toewijzing voor de ultraperifere gebieden en de dunbevolkte noordelijke regio's vast te stellen op ten minste 2 644 104 713 EUR (in prijzen van 2025); benadrukt dat louter deze toewijzing ontoereikend is als bij het ontwerp, de subsidiabiliteitsvoorwaarden en de uitvoeringsvoorschriften van EU-programma's niet systematisch rekening wordt gehouden met de specifieke beperkingen van deze gebieden;

Amendement 67

Ontwerpresolutie
Paragraaf 17 tervicies (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	17 tervicies. beklemtoont daarnaast dat het Programma van speciaal op een afgelegen en insulair karakter afgestemde maatregelen (Posei Landbouw) moet worden versterkt en behouden als een apart EU-instrument, buiten het toepassingsgebied van nationale en regionale plannen, om stabiele en voorspelbare steun te waarborgen die echt is afgestemd op de behoeften van de ultraperifere gebieden; dringt aan op aanvullende financiering voor het instellen van een Posei Vervoer om de structureel hoge vervoerskosten van de ultraperifere gebieden te matigen en mobiliteit, connectiviteit en eerlijke toegang tot de interne markt te verzekeren; herhaalt dat opnieuw een Posei Visserij moet worden ingesteld om de extra kosten voor deze sector te ondervangen en de levensvatbaarheid van deze sector te steunen;

Amendement 68

Ontwerpresolutie
Paragraaf 17 quatervicies (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	17 quatervicies. benadrukt dat de regio's aan de oostgrens van de EU met Oekraïne, Rusland en Belarus worden geconfronteerd met specifieke dreigingen en uitdagingen als gevolg van de aanvalsoorlog van Rusland tegen Oekraïne, alsook met hybride aanvallen van Belarus en Rusland; benadrukt dat het opbouwen van veerkracht en het waarborgen van de veiligheid in deze

regio's een absolute prioriteit moeten zijn; vestigt de aandacht op de extra kosten voor lokale en regionale overheden die verband houden met deze situatie, met name op het gebied van mobiliteit, veerkracht van de infrastructuur, veiligheid en migratie; vestigt tevens de aandacht op de toenemende economische problemen van deze regio's als gevolg van ongerustheid bij particuliere investeerders en de daling van het investeringsniveau vanwege de gespannen situatie aan de grens; benadrukt in dit verband dat het belangrijk is specifieke financiële steun te verlenen aan deze regio's en een programma op te zetten met een specifiek budget voor regio's aan de oostgrens van de EU met Oekraïne, Rusland en Belarus, om te kunnen inspelen op hun specifieke behoeften en uitdagingen en om hun veiligheid te waarborgen; onderstreept in dit verband dat de richtsnoeren inzake regionale steunmaatregelen[1 bis] herzien moeten worden;

[1 bis] Mededeling van de Commissie van 29 april 2021 getiteld "Richtsnoeren inzake regionale steunmaatregelen" (PB C 153 van 29.4.2021, blz. 1).

Amendement 69

Ontwerpresolutie
Paragraaf 17 quinvicies (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	17 quinvicies. is ingenomen met de voortzetting van het Interreg-programma in het volgende MFK, dat moet worden uitgevoerd in het kader van één Interreg-plan op EU-niveau, gericht op een uniforme en gestroomlijnde uitvoering van alle vier de onderdelen van het programma; vestigt de aandacht op het feit dat de begroting voor Interreg losstaat

	van het budget voor de plannen voor nationaal en regionaal partnerschap en is van mening dat dit tot uitdrukking moet komen in de begrotingsnomenclatuur; betreurt dat Interreg in prijzen van 2025 een bedrag van 9 miljard EUR zal ontvangen, precies hetzelfde bedrag als in de periode 2021-2027; dringt aan op een minimumtoewijzing van 10 853 336 400 EUR (in prijzen van 2025) voor Interreg, gezien de hoge meerwaarde van de EU en de toenemende behoeften aan grensoverschrijdende samenwerking aan de oostgrens van de EU, onder meer met Oekraïne en Moldavië;

Amendement 70

Ontwerpresolutie
Paragraaf 17 sexvicies (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	17 sexvicies. benadrukt dat regio's in het oosten van de Unie, aan de grens met Oekraïne, Rusland en Belarus, te maken hebben met ongekende geopolitieke, economische en sociale druk, die extra kosten met zich meebrengt voor lokale en regionale overheden op het gebied van veerkracht van de infrastructuur, mobiliteit van de bevolking, sociale steun en administratieve capaciteit; is daarom van mening dat deze realiteit verdere reflectie vergt ten aanzien van het niveau van financiële steun en de flexibiliteit van Interreg-programma's die betrekking hebben op de buitengrenzen, zodat de toewijzingen de specifieke risico's en behoeften van deze gebieden adequaat weerspiegelen;

Amendement 71

Ontwerpresolutie
Paragraaf 17 septvicies (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	17 septvicies. is ingenomen met de opname van het PEACEPLUS-programma in het MFK-voorstel, maar is bezorgd over het ontbreken van een specifieke vergoeding naast een passende toewijzing uit de Interreg-toewijzing aan Ierland, zoals het geval was bij het vorige programma; dringt erop aan de aanvullende toewijzing voor het PEACEPLUS-programma volledig te handhaven;

Amendement 72

Ontwerpresolutie
Paragraaf 17 octovicies (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	17 octovicies. wijst erop dat de EU nu al aanzienlijke en onmisbare steun verleent aan steden en stedelijke gebieden via het cohesiebeleid, die verder wordt versterkt door diverse sectorale instrumenten; dringt er dan ook met klem op aan dat de huidige reservering van middelen voor steden en stedelijke gebieden van ten minste 8 % van de investeringen per lidstaat in het kader van de plannen voor nationaal en regionaal partnerschap ondubbelzinnig wordt gehandhaafd;

Amendement 73

Ontwerpresolutie
Paragraaf 17 novovicies (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	17 novovicies. wijst op de steeds grotere uitdaging om plattelandsgebieden economisch, sociaal en demografisch levensvatbaar te houden vanwege

	factoren als het gebrek aan essentiële diensten, hoogwaardige banen, infrastructuur en kansen voor jonge mensen; pleit ervoor dat 10 % van de fondsen van het cohesiebeleid wordt gereserveerd voor doelstellingen van het cohesiebeleid in plattelandsgemeenschappen, zoals de lokale vervoersinfrastructuur, digitale connectiviteit en toegang tot essentiële diensten als gezondheidszorg en onderwijs, post- en bankdiensten om de ontvolking van het platteland tegen te gaan en evenwichtige regionale ontwikkeling te waarborgen;

Amendement 74

Ontwerpresolutie
Paragraaf 17 tricies (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	17 tricies. moedigt de lidstaten aan middelen van het cohesiebeleid te gebruiken voor de ontwikkeling van strategische infrastructuur voor voedselopslag, ter versterking van de territoriale veerkracht en de capaciteit op het gebied van crisisrespons, ook voor het geval zich gewapende conflicten of ernstige verstoringen van toeleveringsketens voordoen; benadrukt dat investeringen op dit gebied bijdragen tot voedselzekerheid, de bescherming van de bevolking en de continuïteit van kritieke openbare diensten op regionaal niveau, ook in vredestijd;

Amendement 75

Ontwerpresolutie
Paragraaf 17 untricies (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	17 untricies. onderstreept de cruciale rol van vanuit de gemeenschap geleide lokale ontwikkeling bij het behalen van de doelstellingen van het cohesiebeleid door locatiegebonden participatieve benaderingen van onderaf die lokale gemeenschappen het eigen heft in handen geven en territoriale capaciteitsopbouw stimuleren; dringt erop aan om de vanuit de gemeenschap geleide lokale ontwikkeling te versterken binnen de plannen voor nationaal en regionaal partnerschap en om stabiliteit en continuïteit te verzekeren voor instrumenten die aantoonbaar aan de territoriale ontwikkeling hebben bijgedragen, in het bijzonder Leader en soortgelijke benaderingen, zoals het Europees innovatiepartnerschap-AGRI;

Amendement 76

Ontwerpresolutie
Paragraaf 17 duotricies (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	17 duotricies. dringt erop aan om in toekomstige plannen voor nationaal en regionaal partnerschap, waarin zowel het GLB als het cohesiebeleid geïntegreerd zijn, prioriteit te geven aan het onderhoud en de modernisering van waterinfrastructuur als essentiële voorwaarde voor territoriale cohesie, economische activiteit en de ontwikkeling op lange termijn; benadrukt dat diverse regio's al innovatieve en efficiënte modellen voor de waterbeheer en veerkracht hebben ontwikkeld, waaruit blijkt hoe duurzaam waterbeheer en veerkracht aanjagers kunnen zijn van economische activiteit, innovatie en nieuwe banen;

Amendement 77

Ontwerpresolutie
Paragraaf 17 tertricies (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	17 tertricies. dringt erop aan dat de huidige structuur van het GLB, bestaande uit twee afzonderlijke pijlers — de eerste pijler voor rechtstreekse betalingen en de tweede pijler voor plattelandsontwikkeling — wordt gehandhaafd; benadrukt dat de tweede pijler steun voor de ontwikkeling en modernisering van de landbouw en plattelandsgebieden omvat, met andere doelstellingen dan het cohesiebeleid, en primair gericht is op het verbeteren van het concurrentievermogen van de landbouwsector; benadrukt dan ook dat afzonderlijke financiering gehandhaafd moet blijven om de doeltreffendheid van interventies, de begrotingstransparantie en -helderheid, de daadwerkelijke complementariteit tussen het GLB en het cohesiebeleid, en de houdbaarheid op de lange termijn van investeringen in de landbouw en in de plattelandsontwikkeling te waarborgen;

Amendement 78

Ontwerpresolutie
Paragraaf 17 quatertricies (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	17 quatertricies. roept ertoe op om ter aanvulling van nationale verzekeringsstelsels een EU-breed landbouwherverzekeringsmechanisme in het leven te roepen waarbij rekening wordt gehouden met de steeds hevigere en onvoorspelbaardere extreme weergebeurtenissen; benadrukt dat het

een prioriteit is om met dit mechanisme de veerkracht van de landbouwsector te versterken, een stabiel inkomen voor landbouwers te waarborgen, systeemrisico's te beperken en een gelijk speelveld op de interne markt te waarborgen, en tegelijk bij te dragen aan de continuïteit van de landbouwproductie en de voedselzekerheid van de EU;

Amendement 79

Ontwerpresolutie
Paragraaf 17 quintricies (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	17 quintricies. benadrukt dat er aparte fondsen moeten worden gereserveerd en gewaarborgd voor de vergoeding van schade als gevolg van de negatieve effecten van de handelsovereenkomst tussen de EU en Mercosur op de landbouw;

Amendement 80

Ontwerpresolutie
Paragraaf 17 sextricies (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	17 sextricies. is van mening dat territoriale effectbeoordelingen, met inbegrip van plattelandstoetsing, moeten worden uitgevoerd als onderdeel van de ontwikkeling en evaluatie van de plannen voor nationaal en regionaal partnerschap;

Amendement 81

Ontwerpresolutie
Paragraaf 17 septtricies (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	17 septtricies. merkt op dat de Commissie een n+1-regel voorstelt voor vrijmakingen in het kader van de plannen voor nationaal en regionaal partnerschap, als onderdeel van haar inspanningen om de uitvoering te versnellen; wijst erop dat deze regel, in combinatie met de geplande frontloading van uitgaven en de overgang van een systeem op basis van kosten naar een systeem op basis van prestaties, de beheersautoriteiten meer onder druk zal zetten, met name in de eerste jaren van de volgende programmeringsperiode, die zal overlappen met de afsluiting van de huidige programmeringsperiode; wijst erop dat de n+1-regel problemen kan veroorzaken bij de uitvoering van kwaliteitsprojecten of grote, strategische en langetermijninvesteringen, en investeringen in gebieden met absorptieproblemen kan ontmoedigen; stelt voor de volgende programmeringsperiode een n+3-regel voor;

Amendement 82

Ontwerpresolutie
Paragraaf 17 octotricies (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	17 octotricies. wijst erop dat de voorgestelde bepalingen voor de EU-faciliteit een zeer algemeen en breed toepassingsgebied hebben en het aan de Commissie overlaten om de te ondersteunen doelstellingen en acties vast te stellen en te bepalen hoe de EU-faciliteit door middel van werkprogramma's zal worden uitgevoerd; benadrukt dat de gedetailleerde regels voor de governance en uitvoering van de EU-faciliteit door de medewetgevers in het

kader van de relevante medebeslissingsprocedure moeten worden vastgesteld;

Amendement 83

Ontwerpresolutie
Paragraaf 18

Ontwerpresolutie	*Amendement*
18. benadrukt dat het absoluut noodzakelijk is de Europese dimensie van de EU-begroting te behouden als fundamenteel instrument om gemeenschappelijke doelstellingen te verwezenlijken, de solidariteit van de Unie tot uitdrukking te brengen en te voorzien in Europese collectieve goederen; onderstreept dat de EU-begroting de financiële basis moet blijven voor het verdiepen van de Europese integratie en het waarborgen van eerlijke concurrentie en gelijke kansen in alle lidstaten;	18. benadrukt dat het absoluut noodzakelijk is de Europese dimensie van de EU-begroting te behouden als fundamenteel instrument om gemeenschappelijke doelstellingen te verwezenlijken, de solidariteit van de Unie tot uitdrukking te brengen***, te werken aan een grotere cohesie van de Unie, de interne territoriale, sociale en economische ongelijkheden te bestrijden*** en te voorzien in Europese collectieve goederen; ***is van mening dat dit alleen mogelijk is in het kader van regelmatig overleg met lokale en regionale overheden, die het best zijn toegerust om de lokale en regionale behoeften te beoordelen en concrete maatregelen te nemen;*** onderstreept dat de EU-begroting de financiële basis moet blijven voor het verdiepen van de Europese integratie en het waarborgen van eerlijke concurrentie en gelijke kansen in alle lidstaten ***en regio's van de Unie***;

Amendement 84

Ontwerpresolutie
Paragraaf 18 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	18 bis. is van mening dat de Commissie, om een eerlijke en open toegang tot EU-financiering te waarborgen, haar communicatie-inspanningen moet opvoeren en de informatie over de

financieringsmogelijkheden toegankelijk moet maken voor alle potentiële begunstigden;

Amendement 85

Ontwerpresolutie
Paragraaf 19

Ontwerpresolutie	*Amendement*
19. verwerpt elke stap in de richting van een Europa à la carte waaraan niet eenparig wordt deelgenomen waardoor de eenheid en samenhang van het beleid en de programma's van de EU worden ondermijnd; waarschuwt dat een dergelijke aanpak zou leiden tot een versnippering van de interne markt, oneerlijke concurrentievoordelen en een uitholling van het solidariteitsbeginsel dat aan de basis ligt van de Europese integratie;	19. verwerpt elke stap in de richting van een Europa à la carte waaraan niet eenparig wordt deelgenomen waardoor de eenheid en samenhang van het beleid en de programma's van de EU worden ondermijnd; waarschuwt dat een dergelijke aanpak zou leiden tot een versnippering van de interne markt, oneerlijke concurrentievoordelen en een uitholling van het solidariteitsbeginsel dat aan de basis ligt van de Europese integratie; ***betreurt het verlies van het Europees perspectief in belangrijke structurele beleidsmaatregelen van de EU, zoals het cohesie-, het landbouw- en het visserijbeleid; benadrukt dat de toewijzing van middelen niet uitsluitend aan de lidstaten mag worden overgelaten, maar moet berusten op gedeeld beheer, partnerschap en meerlagige governance; bevestigt dat de plannen voor nationaal en regionaal partnerschap in samenwerking met de regionale en lokale overheden moeten worden opgesteld en een hoofdstuk per regio moeten bevatten, waarbij de regio's de beheersautoriteit zijn die verantwoordelijk is voor de planning, de vaststelling van streefdoelen en mijlpalen op regionaal niveau en de uitvoering van de plannen; benadrukt tegelijkertijd dat er een evenwichtige aanpak moet worden gevonden en dat er een zekere mate van flexibiliteit moet worden geboden binnen specifieke, afzonderlijke beleidsmaatregelen en programma's om rekening te houden met***

nationale en regionale prioriteiten die zijn afgestemd op nationale specifieke kenmerken en om in te spelen op nieuwe uitdagingen;

Amendement 86

Ontwerpresolutie
Paragraaf 20

Ontwerpresolutie	*Amendement*
20. is ingenomen met de aanzienlijke verhoging van rubriek 2 "Concurrentievermogen, welvaart en veiligheid", waaraan in het MFK 2028-2034 een bedrag van 522,2 miljard EUR in prijzen van 2025 is toegewezen, wat neerkomt op 30 % van het totale MFK, tegenover 224,8 miljard EUR of 17 % voor de huidige periode; merkt op dat uit deze ruime verdubbeling van de middelen blijkt dat de Unie zich wil inzetten voor onderzoek, strategische autonomie, de schone transitie, defensie, technologische soevereiniteit en economische veerkracht; merkt op dat deze aanzienlijke verhoging een reactie is op de herhaalde oproepen van het Parlement om meer te investeren in deze domeinen; benadrukt echter dat het combineren van programma's er niet mag toe leiden dat de transparantie afneemt en het Parlement minder de mogelijkheid heeft om voldoende financiering te waarborgen voor specifieke beleidsdoelstellingen; dringt erop aan dat, ook al worden programma's samengevoegd, de begrotingslijnen voldoende gedetailleerd moeten blijven om daadwerkelijk parlementair toezicht mogelijk te maken en de zichtbaarheid van de financiering voor individuele prioriteiten te behouden; herinnert aan zijn standpunt dat een sterke concurrentiepositie moet leiden tot de bevordering van economische groei ***en*** hoogwaardige, stabiele en goed betaalde	20. is ingenomen met de aanzienlijke verhoging van rubriek 2 "Concurrentievermogen, welvaart en veiligheid", waaraan in het MFK 2028-2034 een bedrag van 522,2 miljard EUR in prijzen van 2025 is toegewezen, wat neerkomt op 30 % van het totale MFK, tegenover 224,8 miljard EUR of 17 % voor de huidige periode; merkt op dat uit deze ruime verdubbeling van de middelen blijkt dat de Unie zich wil inzetten voor onderzoek, strategische autonomie, de schone transitie, defensie***, waaronder steun voor producten, infrastructuur en diensten voor tweeërlei gebruik***, technologische soevereiniteit en economische veerkracht; merkt op dat deze aanzienlijke verhoging een reactie is op de herhaalde oproepen van het Parlement om meer te investeren in deze domeinen; benadrukt echter dat het combineren van programma's er niet mag toe leiden dat de transparantie afneemt en het Parlement minder de mogelijkheid heeft om voldoende financiering te waarborgen voor specifieke beleidsdoelstellingen; dringt erop aan dat, ook al worden programma's samengevoegd, de begrotingslijnen voldoende gedetailleerd moeten blijven om daadwerkelijk parlementair toezicht mogelijk te maken en de zichtbaarheid van de financiering voor individuele prioriteiten te behouden; herinnert aan zijn standpunt dat een sterke concurrentiepositie moet leiden tot de

banen, zoals wordt benadrukt in zowel het rapport-Draghi als het rapport-Letta;	bevordering van ***niet alleen*** economische groei***, maar ook sociale, economische en territoriale cohesie, alsmede*** hoogwaardige, stabiele en goed betaalde banen ***en het "recht om te blijven"***, zoals wordt benadrukt in zowel het rapport-Draghi als het rapport-Letta; ***herinnert aan het beginsel "doe geen afbreuk aan de cohesie" en waarschuwt dat investeren in concurrentievermogen of innovatie zonder oog te hebben voor de plaats, zonder de territoriale dimensie van uitgaven te erkennen, het risico met zich meebrengt dat industrieën met een hoge toegevoegde waarde worden geconcentreerd in bepaalde, meer ontwikkelde gebieden en lidstaten, en dat de huidige innovatiekloof wordt vergroot; benadrukt dat moet worden gezorgd voor gelijke toegang tot financieringsmogelijkheden voor deelnemers in alle lidstaten en regio's;***

Amendement 87

Ontwerpresolutie
Paragraaf 20 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	20 bis. is ervan overtuigd dat de EU, om haar concurrentievermogen op het wereldtoneel te waarborgen, het potentieel van al haar regio's ten volle moet benutten; benadrukt de noodzaak van synergie en complementariteit tussen de cohesiefondsen en het Fonds voor concurrentievermogen van rubriek 2 om overlap of concurrentie tussen instrumenten te voorkomen en in plaats daarvan ervoor te zorgen dat programma's in het kader van het cohesiebeleid belangrijke aanjagers van regionaal concurrentievermogen worden;

Amendement 88

Ontwerpresolutie
Paragraaf 20 ter (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	20 ter. herhaalt dat micro-, kleine en middelgrote ondernemingen centraal moeten staan in de strategie voor het concurrentievermogen van de EU in het kader van het volgende MFK; benadrukt dat de uitgaven van de EU voor concurrentievermogen de middelen niet moeten concentreren rond een beperkt aantal grote actoren of projecten, maar in de eerste plaats het productieweefsel van de EU, lokale waardeketens en territoriaal verankerde economische activiteiten moeten ondersteunen; onderstreept dat het cohesiebeleid een centrale rol speelt bij de versterking van het concurrentievermogen en de veerkracht van micro-, kleine en middelgrote ondernemingen op lange termijn in alle regio's, wat niet doeltreffend kan worden verwezenlijkt door middel van een versnipperde of een puur nationale aanpak;

Amendement 89

Ontwerpresolutie
Paragraaf 20 quater (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	20 quater. herinnert aan de sleutelrol van strategieën voor slimme specialisatie (S3) bij het versterken van regionale innovatie-ecosystemen en van waardeketens in de EU; dringt erop aan dat S3 een centraal instrument blijft om plaatsgebonden cohesie-investeringen te koppelen aan doelstellingen op het gebied van concurrentievermogen op EU-niveau, en synergie tussen de rubrieken 1 en 2 te vergemakkelijken;

Amendement 90

Ontwerpresolutie
Paragraaf 20 quinquies (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	20 quinquies. wijst erop dat het volgende MFK het concurrentievermogen van de EU moet stimuleren door investeringen te doen ter ondersteuning van lagere energieprijzen, primair investeringen in een rechtvaardige energietransitie en in collectieve goederen zoals energie-infrastructuur en elektrificatie; onderstreept dat het zonder voorspelbare financiering in het kader van het cohesiebeleid uiterst moeilijk wordt om het klimaatbeleid van de EU uit te voeren, de klimaatdoelstellingen voor 2040 en 2050 te halen en de veerkracht en het concurrentievermogen van de EU-economie in alle regio's te vergroten;

Amendement 91

Ontwerpresolutie
Paragraaf 20 sexies (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	20 sexies. benadrukt dat InvestEU verder moet worden versterkt en uitgebreid als onderdeel van het kader voor concurrentievermogen van de EU, om ervoor te zorgen dat kleine en middelgrote ondernemingen (kmo's) toegang blijven hebben tot leningen, garanties en financiële steun; onderstreept dat InvestEU moet voorzien in flexibelere en toegankelijkere financieringsinstrumenten, met name voor kmo's, onder andere kmo's die actief zijn in de sociale economie, die een sleutelrol spelen als aanjagers van lokale

economische ontwikkeling, het scheppen van banen en sociale cohesie, met name in ontvolkte en plattelandsgebieden;

Amendement 92

Ontwerpresolutie
Paragraaf 20 septies (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	20 septies. betreurt het dat de Commissie, ondanks het dringende verzoek van het Parlement om meer rechtstreeks beheerde steun voor de bescherming van het milieu en de biodiversiteit en voor klimaatactie, voortbouwend op het huidige LIFE-programma, niet heeft voorgesteld het LIFE-programma, dat sinds 1992 de hoeksteen van de EU-financiering voor het klimaat en het milieu is, voort te zetten; dringt erop aan LIFE opnieuw op te nemen als een op zichzelf staand programma in het kader van het MFK 2028-2034;

Amendement 93

Ontwerpresolutie
Paragraaf 21

Ontwerpresolutie	*Amendement*
21. stelt vast dat aan rubriek 3 “Europa in de wereld” in het MFK 2028-2034 een bedrag van 190 miljard EUR in prijzen van 2025 is toegewezen, wat neerkomt op een aanzienlijke stijging tegenover de 121,5 miljard EUR voor de huidige periode, terwijl het aandeel van 10 % van het totale MFK behouden blijft; ***beschouwt*** deze versterking van 68,5 miljard EUR ***als positief, aangezien de Unie zo haar*** vastberadenheid toont om haar rol te versterken als mondiale speler in een	21. stelt vast dat aan rubriek 3 “Europa in de wereld” in het MFK 2028-2034 een bedrag van 190 miljard EUR in prijzen van 2025 is toegewezen, wat neerkomt op een aanzienlijke stijging tegenover de 121,5 miljard EUR voor de huidige periode, terwijl het aandeel van 10 % van het totale MFK behouden blijft; ***is van mening dat*** deze versterking van 68,5 miljard EUR de vastberadenheid ***van de Unie*** toont om haar rol te versterken als mondiale speler in een steeds complexere

steeds complexere geopolitieke omgeving; ***uit echter zijn bezorgdheid over het feit dat dit financieringsniveau ontoereikend blijft*** gezien de omvang van de uitdagingen op wereldvlak, waaronder de ontwikkelingsbehoeften, humanitaire crises en de noodzaak om Oekraïne en andere partners te ondersteunen; ***dringt aan op de nodige middelen om*** de procedures voor uitbreiding ***en toetreding te ondersteunen***; waarschuwt dat de samenvoeging van programma's opnieuw zou kunnen leiden tot een verzwakking van het parlementaire toezicht en de parlementaire betrokkenheid en een verminderde zichtbaarheid van financiering voor specifieke prioriteiten, zoals het geval was bij NDICI – Europa in de wereld; dringt erop aan dat voor de pijlers duidelijke en afzonderlijke begrotingslijnen worden behouden om de transparantie van de toewijzingen te waarborgen; herinnert aan zijn standpunt dat de op behoeften gebaseerde aard van humanitaire hulp specifieke financiering vereist die wordt verstrekt via een op zichzelf staand uitgavenprogramma en een specifieke nomenclatuur, en onderstreept dat een doeltreffende verstrekking van humanitaire hulp afhankelijk is van voorspelbaarheid door middel van een toereikende jaarlijkse basistoewijzing;

geopolitieke omgeving ***en bijdraagt tot de versterking van de met de EU geassocieerde landen en gebieden overzee***; ***onderstreept het belang van deze stijging,*** gezien de omvang van de uitdagingen op wereldvlak, waaronder de ontwikkelingsbehoeften, humanitaire crises en de noodzaak om Oekraïne en andere partners te ondersteunen***, en in het bijzonder om Oekraïne te ondersteunen bij zijn inspanningen in de Russische aanvalsoorlog en in verband met zijn toetreding, die beide rechtstreekse gevolgen hebben voor de levenskwaliteit, met name in de grensregio's van de EU***; ***benadrukt dat het belangrijk is Europese preferentie te bevorderen, met name bij de kandidaat-lidstaten die middelen ontvangen ter ondersteuning van*** de procedures voor uitbreiding; waarschuwt dat de samenvoeging van programma's opnieuw zou kunnen leiden tot een verzwakking van het parlementaire toezicht en de parlementaire betrokkenheid en een verminderde zichtbaarheid van financiering voor specifieke prioriteiten, zoals het geval was bij NDICI – Europa in de wereld; dringt erop aan dat voor de pijlers duidelijke en afzonderlijke begrotingslijnen worden behouden om de transparantie van de toewijzingen te waarborgen; herinnert aan zijn standpunt dat de op behoeften gebaseerde aard van humanitaire hulp specifieke financiering vereist die wordt verstrekt via een op zichzelf staand uitgavenprogramma en een specifieke nomenclatuur, en onderstreept dat een doeltreffende verstrekking van humanitaire hulp afhankelijk is van voorspelbaarheid door middel van een toereikende jaarlijkse basistoewijzing; ***onderstreept dat de eerbiediging van de waarden en grondrechten van de EU een essentiële voorwaarde is om toegang te krijgen tot EU-middelen en is van mening dat de bescherming van de financiële belangen van de EU afhangt van de***

eerbiediging van de rechtsstaat door de begunstigden van EU-middelen;

Amendement 94

Ontwerpresolutie
Paragraaf 22 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	22 bis. benadrukt dat een dergelijk goed functionerend bestuur op lokaal en regionaal niveau ook van cruciaal belang is voor het welslagen van het EU-beleid, met inbegrip van de inspanningen op het gebied van territoriale cohesie; is daarom van mening dat de EU bij elke nieuwe uit het EU-recht voortvloeiende verplichting voor de burgers en de lokale en regionale overheden, voldoende financiële middelen moet uittrekken om te garanderen dat de nieuwe EU-normen correct worden uitgevoerd;

Amendement 95

Ontwerpresolutie
Paragraaf 23

Ontwerpresolutie	*Amendement*
23. stelt met bezorgdheid vast dat met het beginsel van een stabiele personeelsbezetting dat de Commissie zichzelf heeft opgelegd, niet kan worden voldaan aan de operationele behoeften; merkt op dat de Commissie voor het MFK 2028-2034 om extra posten heeft verzocht; dringt erop aan dat bij het creëren van extra posten rekening wordt gehouden met de personeelsbehoeften van alle instellingen en organen; wijst op de bijzonder alarmerende situatie waarbij sommige EU-agentschappen onvoldoende operationele financiering ontvangen, waardoor hun capaciteit om hun mandaat	23. stelt met bezorgdheid vast dat met het beginsel van een stabiele personeelsbezetting dat de Commissie zichzelf heeft opgelegd, niet kan worden voldaan aan de operationele behoeften; merkt op dat de Commissie voor het MFK 2028-2034 om extra posten heeft verzocht; dringt erop aan dat bij het creëren van extra posten rekening wordt gehouden met de personeelsbehoeften van alle instellingen en organen; wijst op de bijzonder alarmerende situatie waarbij sommige EU-agentschappen onvoldoende operationele financiering ontvangen, waardoor hun capaciteit om hun mandaat

te vervullen en beleidsdoelstellingen te verwezenlijken ernstig wordt beperkt;	te vervullen en beleidsdoelstellingen te verwezenlijken ernstig wordt beperkt; ***benadrukt dat een sterke EU-administratie noodzakelijk is om te zorgen voor de doeltreffende monitoring en evaluatie van sectorale programma's en de ondersteuning van goed financieel beheer en parlementaire controle;***

Amendement 96

Ontwerpresolutie
Paragraaf 25

Ontwerpresolutie	*Amendement*
25. herhaalt ook zijn standpunt dat er een tweede speciaal instrument moet komen, een solidariteitsreserve voor natuurrampen, die gericht is op het waarborgen van solidariteit in geval van natuurrampen; is van mening dat beide speciale instrumenten niet-bestede bedragen gedurende de hele MFK-periode moeten kunnen overdragen om flexibiliteit te waarborgen;	25. herhaalt ook zijn standpunt dat er een tweede speciaal instrument moet komen, een solidariteitsreserve voor natuurrampen, ***waarvoor een jaarlijks bedrag van 3 miljard EUR (in prijzen van 2025) wordt uitgetrokken en*** die gericht is op het waarborgen van solidariteit in geval van natuurrampen; is van mening dat beide speciale instrumenten niet-bestede bedragen gedurende de hele MFK-periode moeten kunnen overdragen om flexibiliteit te waarborgen;

Amendement 97

Ontwerpresolutie
Paragraaf 26

Ontwerpresolutie	*Amendement*
26. merkt op dat de Commissie 88 miljard EUR voorstelt voor de reserve voor Oekraïne in het kader van de MFK-verordening, ter financiering van pretoetredingssteun en inspanningen voor herstel en wederopbouw; is van mening dat met dit bedrag uitgebreide steun kan worden geboden; merkt echter op dat indien het conflict aanhoudt, deze toewijzing niet zou volstaan om aan de	26. merkt op dat de Commissie 88 miljard EUR voorstelt voor de reserve voor Oekraïne in het kader van de MFK-verordening, ter financiering van pretoetredingssteun en ***toekomstgerichte, duurzame*** inspanningen voor herstel- en wederopbouw; is van mening dat met dit bedrag uitgebreide steun kan worden geboden***; moedigt aan tot inzet om het conflict met een rechtvaardige vrede te***

behoeften van Oekraïne te voldoen; dringt aan op een verhoging en vervroegde inzetting van de reserve om te voorzien in extra steun voor Oekraïne;

beëindigen; merkt echter op dat indien het conflict aanhoudt, deze toewijzing niet zou volstaan aan de behoeften van Oekraïne te voldoen***, met name gezien de uitdagingen in verband met de geografische spreiding wat betreft de oorlog in uitgestrekte gebieden in Oekraïense regio's***; dringt aan op een verhoging en vervroegde inzetting van de reserve om te voorzien in extra steun voor Oekraïne;

Amendement 98

Ontwerpresolutie
Paragraaf 28

Ontwerpresolutie	*Amendement*
28. houdt vol dat de MFK-verordening moet voorzien in een verplichting voor de Commissie om uiterlijk in juli 2031 een evaluatie van de werking van het MFK in te dienen, met volledige inachtneming van de economische situatie en de meest recente macro-economische prognoses van dat moment; is ook van mening dat een dergelijke verplichte evaluatie zo nodig vergezeld moet gaan van een wetgevingsvoorstel tot herziening van deze verordening overeenkomstig de in het VWEU neergelegde procedures; benadrukt dat een dergelijke herziening niet mag leiden tot een verlaging van vooraf toegewezen nationale budgetten, zoals bepaald in de verordening inzake de plannen voor nationaal en regionaal partnerschap;	28. houdt vol dat de MFK-verordening moet voorzien in een verplichting voor de Commissie om uiterlijk in juli 2031 een evaluatie van de werking van het MFK in te dienen, met volledige inachtneming van de economische situatie en de meest recente macro-economische prognoses van dat moment; is ook van mening dat een dergelijke verplichte evaluatie zo nodig vergezeld moet gaan van een wetgevingsvoorstel tot herziening van deze verordening overeenkomstig de in het VWEU neergelegde procedures; benadrukt dat een dergelijke herziening niet mag leiden tot een verlaging van vooraf toegewezen nationale budgetten***, noch van de overeengekomen toewijzing voor elk regionaal en territoriaal hoofdstuk***, zoals bepaald in de verordening inzake de plannen voor nationaal en regionaal partnerschap;

Amendement 99

Ontwerpresolutie
Paragraaf 30

Ontwerpresolutie	*Amendement*
30. neemt nota van de toelichting van de Commissie dat ze met haar voorstellen wil streven naar meer flexibiliteit en vereenvoudiging in het volgende MFK; herinnert eraan dat het Parlement consequent heeft gepleit voor vereenvoudiging ten voordele van de eindbegunstigden; is zich bewust van de behoefte aan flexibiliteit, maar verwerpt ten stelligste elke aanpak waarbij transparantie onder het mom van efficiëntie wordt opgeofferd; betreurt dat de vereenvoudigingsvoorstellen van de Commissie in de eerste plaats een positieve uitwerking hebben op haar eigen processen en niet zozeer voordelen opleveren voor de eindbegunstigden, waardoor het democratisch tekort in de Unie nog groter wordt; benadrukt dat vereenvoudiging geen negatieve gevolgen mag hebben voor de kwaliteit van de programma's ***en*** de democratische verantwoordingsplicht; benadrukt dat het Parlement alle transparantiemechanismen zal voorstellen die nodig zijn om zijn rol als verdediger van de belangen van de burger te vervullen; waarschuwt dat flexibiliteit zonder transparantie, zou leiden tot een groter gebrek aan democratische verantwoording en het vertrouwen van burgers in de EU zou ondermijnen;	30. neemt nota van de toelichting van de Commissie dat ze met haar voorstellen wil streven naar meer flexibiliteit en vereenvoudiging in het volgende MFK ***en verzoekt de lidstaten af te zien van maatregelen op nationaal niveau die de vereenvoudigingsinspanningen op EU-niveau ondermijnen of afzwakken, met inbegrip van praktijken zoals overregulering***; herinnert eraan dat het Parlement consequent heeft gepleit voor vereenvoudiging ten voordele van de eindbegunstigden; is zich bewust van de behoefte aan flexibiliteit, maar verwerpt ten stelligste elke aanpak waarbij transparantie onder het mom van efficiëntie wordt opgeofferd***; constateert dat bij vereenvoudigingsmaatregelen een evenwicht moet worden gevonden tussen de behoefte aan een betere toegankelijkheid van fondsen en de bescherming van de EU-begroting, en terdege rekening moet worden gehouden met zorgen en bijdragen van institutionele en niet-institutionele belanghebbenden***; betreurt dat de vereenvoudigingsvoorstellen van de Commissie in de eerste plaats een positieve uitwerking hebben op haar eigen processen en niet zozeer voordelen opleveren voor de eindbegunstigden, waardoor het democratisch tekort in de Unie nog groter wordt; benadrukt dat vereenvoudiging geen negatieve gevolgen mag hebben voor de kwaliteit van de programma's***,*** de democratische verantwoordingsplicht ***en de passende betrokkenheid van lokale en regionale overheden en het maatschappelijk middenveld***; benadrukt dat het Parlement alle transparantiemechanismen zal voorstellen die nodig zijn om zijn rol als verdediger van de belangen van de burger te vervullen; waarschuwt dat flexibiliteit zonder transparantie, zou leiden tot een groter gebrek aan democratische

	verantwoording***, het risico op corruptie en wanbeheer zou vergroten*** en het vertrouwen van burgers in de EU zou ondermijnen;

Amendement 100

Ontwerpresolutie
Paragraaf 30 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	30 bis. vestigt de aandacht op het zeer complexe, starre en te uitgebreide beleidsreferentiekader, waardoor de flexibiliteit van de lidstaten en de regio's om prioriteiten vast te stellen die rekening houden met nationale en regionale specifieke kenmerken, ernstig wordt beperkt; waarschuwt dat de plannen voor nationaal en regionaal partnerschap onder deze omstandigheden waarschijnlijk voornamelijk nalevingsgerichte instrumenten zullen worden, waarbij de naleving van regelgevingsvereisten voorrang krijgt boven de doeltreffende aanpak van echte territoriale behoeften en uitdagingen;

Amendement 101

Ontwerpresolutie
Paragraaf 30 ter (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	30 ter. is van mening dat cohesie-investeringen in voorkomend geval ook kunnen bijdragen aan klimaatdoelstellingen, zonder het vermogen van regio's te beperken om in te spelen op hun specifieke economische en sociale behoeften;

Amendement 102

Ontwerpresolutie
Paragraaf 30 quater (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	30 quater. benadrukt dat het cohesiebeleid en het economisch bestuur van de EU beter op elkaar moeten worden afgestemd, zonder daarbij bestraffend te werk te gaan; benadrukt dat het Europees Semester moet voldoen aan de doelstellingen van het cohesiebeleid uit hoofde van de artikelen 174 en 175 VWEU; dringt aan op de medewerking van de regio's bij het verwezenlijken van deze doelstellingen en op een sterkere territoriale aanpak; vraagt om na te denken over het begrip "macro-economische conditionaliteit" en te onderzoeken of dit kan worden vervangen door nieuwe vormen van conditionaliteit om beter in te spelen op nieuwe uitdagingen;

Amendement 103

Ontwerpresolutie
Paragraaf 30 quinquies (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	30 quinquies. benadrukt dat het cohesiebeleid behouden moet blijven als investeringsbeleid voor de lange termijn; onderstreept dat het in de eerste plaats investeringsgericht moet blijven, waarbij hervormingen alleen worden doorgevoerd als daardoor investeringen gemakkelijker worden gemaakt; benadrukt dat de hervormingen en investeringen van onderaf moeten worden ontworpen op het juiste bestuursniveau, waarbij de lokale en regionale overheden en de lidstaten zich er verantwoordelijk voor moeten voelen en tegelijkertijd de continuïteit en

voorspelbaarheid voor de beheersautoriteiten en begunstigden moet worden gewaarborgd;

Amendement 104

Ontwerpresolutie
Paragraaf 30 sexies (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	30 sexies. waarschuwt dat het koppelen van de toegang tot middelen aan de verwezenlijking van mijlpalen, streefdoelen en hervormingen die op nationaal niveau zijn vastgesteld, een belemmering kan worden voor regio's, en met name voor minder ontwikkelde regio's of ultraperifere gebieden, die een beperkte administratieve capaciteit hebben; onderstreept dat het risico bestaat dat deze regio's financiering wordt ontzegd om redenen die geen verband houden met de uitvoering van het cohesiebeleid, zoals de niet-uitvoering van nationale hervormingen die buiten het toepassingsgebied van het cohesiebeleid vallen; dringt erop aan dat alle voorwaarden in verhouding staan tot en duidelijk verband houden met de doelstellingen en prestaties van het cohesiebeleid;

Amendement 105

Ontwerpresolutie
Paragraaf 30 septies (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	30 septies. is van mening dat de subsidiabiliteitsregels en staatssteuncriteria voor investeringen die gericht zijn op hetzelfde beleidsdoel consistent moeten zijn voor alle programma's die op dezelfde plaats

worden uitgevoerd, en dat bij programma's onder gedeeld beheer in voorkomend geval dezelfde criteria van toepassing moeten zijn als bij programma's onder direct beheer;

Amendement 106

Ontwerpresolutie
Paragraaf 31

Ontwerpresolutie	*Amendement*
31. stelt met bezorgdheid vast dat in de MFK-verordening wordt voorgesteld om voor een groot deel van de instrumenten in het kader van het volgende MFK uitgebreid gebruik te maken van financiering die niet gekoppeld is aan kosten; beklemtoont dat deze aanpak aanzienlijke risico's met zich meebrengt als er niet wordt voorzien in passende waarborgen om een goed financieel beheer bij de uitvoering van Uniefinanciering te verzekeren of als er geen duidelijke stappen worden gezet om de tekortkomingen aan te pakken die bij eerdere of bestaande op prestaties gebaseerde instrumenten zijn vastgesteld; is van mening dat mogelijke maatregelen om de efficiëntie te vergroten nooit ten koste mogen gaan van de bescherming van de financiële belangen van de Unie; dringt erop aan dat in alle relevante rechtshandelingen passende toezichts- en verantwoordingsmechanismen worden vastgesteld;	31. stelt met bezorgdheid vast dat in de MFK-verordening wordt voorgesteld om voor een groot deel van de instrumenten in het kader van het volgende MFK uitgebreid gebruik te maken van financiering die niet gekoppeld is aan kosten; beklemtoont dat deze aanpak aanzienlijke risico's met zich meebrengt***, met name wat betreft de complexiteit in verband met prestatie-indicatoren,*** als er niet wordt voorzien in passende waarborgen om een goed financieel beheer bij de uitvoering van Uniefinanciering te verzekeren of als er geen duidelijke stappen worden gezet om de tekortkomingen aan te pakken die bij eerdere of bestaande op prestaties gebaseerde instrumenten zijn vastgesteld; is van mening dat mogelijke maatregelen om de efficiëntie te vergroten nooit ten koste mogen gaan van de bescherming van de financiële belangen van de Unie; dringt erop aan dat in alle relevante rechtshandelingen passende toezichts- en verantwoordingsmechanismen worden vastgesteld; ***merkt op dat een financieringsmodel dat niet gekoppeld is aan kosten als methode niet haalbaar is voor bepaalde beleidsterreinen en groepen, zoals kwetsbare groepen; dringt er derhalve op aan dat relevante programma's, zoals het ESF, ervoor moeten kunnen kiezen om dit model niet te gebruiken; waarschuwt dat de kwestie***

van aansprakelijkheid in geval van het niet halen van mijlpalen onvoldoende aan bod komt in het voorstel van de Commissie en dat conflicten die daaruit voortvloeien de verwezenlijking van de doelstellingen van het cohesiebeleid ernstig in gevaar kunnen brengen; merkt op dat de voortzetting van het gebruik van vereenvoudigde kostenopties onmogelijk is in het kader van het financieringsmodel dat niet gekoppeld is aan de kosten zonder de totstandbrenging van een passende rechtsgrondslag;

Amendement 107

Ontwerpresolutie
Paragraaf 32

Ontwerpresolutie	*Amendement*
32. ***beschouwt het voorstel voor een prestatieverordening als een eerste stap in de richting van de invoering van een*** horizontaal kader voor het traceren van uitgaven en het monitoren van de prestaties ***in het kader van de begroting***; ***is van mening dat deze aanpak kan leiden tot meer samenhang bij het toezicht op en de uitvoering van EU-uitgavenprogramma's en bij de mainstreaming van belangrijke EU-doelstellingen; benadrukt dat het combineren van horizontale beginselen in één enkel kader moet zorgen voor doeltreffendere traceringsmethoden en een betere*** parlementaire controle***, zonder extra lasten te creëren***;	32. ***benadrukt dat elk*** horizontaal kader voor het traceren van uitgaven en het monitoren van de prestaties***, ook in een op kosten gebaseerde evaluatie, stevig moet worden verankerd, waarbij wordt gezorgd voor een duidelijk verband tussen financiële input en behaalde resultaten***; ***waarschuwt dat prestatiekaders die kostenefficiëntiecriteria afzwakken of schrappen, de verantwoordingsplicht dreigen te verzwakken, doordat de*** parlementaire controle ***afneemt en de werkelijke toegevoegde waarde van EU-uitgaven wordt verhuld***; ***onderstreept dat transparante, kostengerelateerde prestatiebeoordelingen van essentieel belang zijn om de opzet van de begroting te verbeteren, het vertrouwen van de burgers te versterken en ervoor te zorgen dat EU-middelen meetbare en tastbare resultaten opleveren voor de belastingbetaler;***

Amendement 108

Ontwerpresolutie
Paragraaf 32 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	32 bis. dringt erop aan dat de methode voor het volgen van gendermainstreaming verder wordt verbeterd, met name wat gedetailleerdheid betreft, en verwacht dat in overleg met het Parlement en de belanghebbenden gedetailleerdere richtsnoeren worden opgesteld;

Amendement 109

Ontwerpresolutie
Paragraaf 32 ter (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	32 ter. neemt kennis van de verschillen in benadering in het kader van de voorgestelde prestatieverordening tussen direct beheer, waarbij de verordening gericht is op het traceren van uitgaven, en gedeeld beheer, waarbij de voorgestelde indicatoren bepalend zijn voor betalingen;

Amendement 110

Ontwerpresolutie
Paragraaf 32 quater (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	32 quater. onderstreept dat in het nieuwe prestatiekader de doeltreffende bescherming van de financiële belangen van de EU sterke en betrouwbare controlesystemen vereist; merkt op dat de Commissie nog steeds in hoge mate afhankelijk is van nationale systeemregelingen om de naleving van de EU- en nationale regels te waarborgen, ook in programma's die onder direct beheer worden uitgevoerd; benadrukt dat een betere traceerbaarheid van uitgaven,

duidelijke verantwoordingsstructuren en robuuste monitoringmechanismen onontbeerlijk zijn om onregelmatigheden te voorkomen, kosteneffectiviteit te waarborgen en het vertrouwen van het publiek in EU-uitgaven te versterken;

Amendement 111

Ontwerpresolutie
Paragraaf 36

Ontwerpresolutie	*Amendement*
36. benadrukt de noodzaak van solide governance waarbij de parlementaire verantwoordingsplicht, toezicht en controle worden gewaarborgd, in combinatie met een doeltreffende fraudebestrijdingsarchitectuur; verwerpt elke aanpak waarbij de rol van het Parlement wordt beperkt tot het verschaffen van advies of informatie bij de mobilisering van instrumenten of fondsen in het kader van het volgende MFK; benadrukt dat budgettaire flexibiliteit niet mag dienen om de prerogatieven van de begrotingsautoriteit te omzeilen en dat elke herschikking, herprogrammering en mobilisering van buffers of andere reserves ter goedkeuring aan het Parlement moet worden voorgelegd; is van mening dat er voor echte flexibiliteit moet worden ingezet op zowel een snelle reactiecapaciteit als democratische legitimiteit, wat alleen kan worden bereikt door de volwaardige deelname van het Parlement aan besluiten over de toewijzing en het gebruik van middelen;	36. benadrukt de noodzaak van solide governance waarbij de parlementaire verantwoordingsplicht, toezicht en controle worden gewaarborgd, in combinatie met ***de eerbiediging van bestuur op verschillende niveaus en*** een doeltreffende fraudebestrijdingsarchitectuur; verwerpt elke aanpak waarbij de rol van het Parlement wordt beperkt tot het verschaffen van advies of informatie bij de mobilisering van instrumenten of fondsen in het kader van het volgende MFK; benadrukt dat budgettaire flexibiliteit niet mag dienen om de prerogatieven van de begrotingsautoriteit te omzeilen en dat elke herschikking, herprogrammering en mobilisering van buffers of andere reserves ter goedkeuring aan het Parlement moet worden voorgelegd; is van mening dat er voor echte flexibiliteit moet worden ingezet op zowel een snelle reactiecapaciteit als democratische legitimiteit, wat alleen kan worden bereikt door de volwaardige deelname van het Parlement aan besluiten over de toewijzing en het gebruik van middelen;

Amendement 112

Ontwerpresolutie
Paragraaf 36 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	36 bis. benadrukt dat er onder het beheer van de EU-begroting een specifiek mechanisme moet zijn om lokale mensen te raadplegen over EU-financiering, waarbij lokale overheden indien passend worden betrokken; is van mening dat de deelname van mensen die in afgelegen en dunbevolkte gebieden wonen van essentieel belang is om de begrotingsbehoeften te formuleren; is van mening dat mensen door dergelijke mechanismen voor rechtstreekse raadpleging inzake de EU-begroting het EU-beleid beter gaan begrijpen, ook in hoeverre dat voor hen relevant is; merkt op dat dergelijke participatieve elementen in de EU-begroting een algemeen positief effect zouden hebben op de publieke steun voor het hele EU-integratieproject;

Amendement 113

Ontwerpresolutie
Paragraaf 37 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	37 bis. merkt op dat een flexibiliteitsbedrag ter hoogte van 25 % van de toewijzingen in het kader van de plannen voor nationaal en regionaal partnerschap ongeprogrammeerd moet worden gelaten, een bedrag dat moet worden gebruikt om te reageren op crises en op nieuwe prioriteiten; benadrukt dat het onvermogen om vanaf het begin van de programmeringsperiode een kwart van de totale toewijzing van de plannen voor nationaal en regionaal partnerschap te programmeren en te gebruiken de op de Verdragen gebaseerde langetermijndoelstellingen van het cohesiebeleid ondermijnt; herinnert aan zijn standpunt dat het cohesiebeleid niet mag worden gereduceerd tot een

	instrument voor crisisbeheersing; onderstreept daarom dat het flexibiliteitsbedrag moet worden vastgesteld op een maximumniveau van 5 % van het bedrag dat in de plannen voor nationaal en regionaal partnerschap aan de lidstaten is toegewezen; beklemtoont dat het definitieve flexibiliteitsbedrag na de tussentijdse evaluatie mag worden toegewezen, behalve bij onvoorziene crisissituaties;

Amendement 114

Ontwerpresolutie
Paragraaf 37 ter (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	37 ter. is van mening dat de Commissie, alvorens in een lopende programmeringsperiode een nieuw EU-instrument in het leven te roepen, met inbegrip van instrumenten voor territoriale ontwikkeling, een noodzakelijkheidstoets moet uitvoeren om aan te tonen dat de doelstellingen niet kunnen worden bereikt door het mandaat, de financiering en de begunstigden van bestaande programma's uit te breiden;

Amendement 115

Ontwerpresolutie
Paragraaf 42

Ontwerpresolutie	*Amendement*
42. houdt vol dat alle inhoudelijke beleidskeuzes, zoals de programmadoelstellingen, uitgavenprioriteiten, financiële toewijzingen, subsidiabiliteits-, selectie- en gunningscriteria, voorwaarden, definities en berekeningsmethoden, niet in het werkprogramma, maar in de wetgeving ter	42. houdt vol dat alle inhoudelijke beleidskeuzes, zoals de programmadoelstellingen, uitgavenprioriteiten, financiële toewijzingen, subsidiabiliteits-, selectie- en gunningscriteria, voorwaarden, definities en berekeningsmethoden, niet in het werkprogramma, maar in de wetgeving ter

zake moeten worden vastgesteld, met volledige inachtneming van de prerogatieven van het Parlement als medewetgever en begrotingsautoriteit; eist dat alle elementen die betrekking hebben op beleidskeuzes die niet in de basishandeling zijn opgenomen, uitsluitend door middel van gedelegeerde handelingen worden vastgesteld, en verwerpt daarbij elk gebruik van uitvoeringshandelingen of andere procedures waarmee de parlementaire controle zou worden omzeild; eist in dit verband dat alle meerjarige en jaarlijkse werkprogramma's worden vastgesteld door middel van gedelegeerde handelingen om te garanderen dat het Parlement systematisch wordt betrokken bij de besluitvorming over het beleid; is fel gekant tegen elke poging om strategische besluiten over te hevelen naar comitéprocedures of andere procedures; waarschuwt dat het Parlement geen voorstellen zal aanvaarden waarbij de volledige wetgevings- en toezichtsbevoegdheden van het Parlement niet worden gewaarborgd;

zake moeten worden vastgesteld, met volledige inachtneming van de prerogatieven van het Parlement als medewetgever en begrotingsautoriteit; ***is van mening dat de verdeelsleutel in overeenstemming moet zijn met en moet worden aangepast aan de specifieke doelstellingen die door elk beleid worden nagestreefd;*** eist dat alle elementen die betrekking hebben op beleidskeuzes die niet in de basishandeling zijn opgenomen, uitsluitend door middel van gedelegeerde handelingen worden vastgesteld, en verwerpt daarbij ***resoluut*** elk gebruik van uitvoeringshandelingen of andere procedures waarmee de parlementaire controle zou worden omzeild; eist in dit verband dat alle meerjarige en jaarlijkse werkprogramma's worden vastgesteld door middel van gedelegeerde handelingen om te garanderen dat het Parlement systematisch wordt betrokken bij de besluitvorming over het beleid; is fel gekant tegen elke poging om strategische besluiten over te hevelen naar comitéprocedures of andere procedures; waarschuwt dat het Parlement geen voorstellen zal aanvaarden waarbij de volledige wetgevings- en toezichtsbevoegdheden van het Parlement niet worden gewaarborgd;

Amendement 116

Ontwerpresolutie
Paragraaf 44

Ontwerpresolutie	*Amendement*
44. benadrukt dat eerbiediging van de waarden van de Unie en van de grondrechten een essentiële voorwaarde is voor toegang tot EU-middelen; benadrukt ***het belang van*** een nauw verband tussen de eerbiediging van de rechtsstaat en de toegang tot EU-fondsen ***in het kader van het MFK 2021-2027***; is van mening dat de	44. benadrukt dat eerbiediging van de waarden van de Unie en van de grondrechten een essentiële voorwaarde is voor toegang tot EU-middelen; benadrukt ***dat er*** een nauw verband ***moet blijven bestaan*** tussen de eerbiediging van de rechtsstaat en de toegang tot EU-fondsen; is van mening dat de bescherming van de

bescherming van de financiële belangen van de Unie ***afhangt van*** de eerbiediging van de rechtsstaat en de Uniewaarden ***op nationaal niveau***; ***is met name ingenomen met het positieve effect van*** de verordening inzake conditionaliteit ***met betrekking tot de rechtsstaat wat betreft de bescherming van*** de financiële belangen van de ***Unie in geval van systemische en aanhoudende*** schendingen van de rechtsstaat; verzoekt de Commissie en de Raad om de verordening ***waar nodig*** strikt***,*** consequent ***en onverwijld*** toe te passen;

financiële belangen van de Unie ***onlosmakelijk verbonden is met*** de eerbiediging van de rechtsstaat en de Uniewaarden; ***benadrukt dat*** de verordening inzake conditionaliteit ***een belangrijk instrument is geweest om*** de financiële belangen van de ***EU te beschermen tegen*** schendingen van de rechtsstaat***, en dat zij wanneer aan de juridische voorwaarden ervoor is voldaan, moet worden toegepast op de gehele EU begroting, met inbegrip van prestatiegerelateerde instrumenten en financiering uit hoofde van artikel 122 VWEU***; verzoekt de Commissie en de Raad om de verordening strikt ***en*** consequent toe te passen ***en zo nodig onverwijld maatregelen te nemen***; ***benadrukt dat de directe risico's voor de EU-begroting met name bestaan uit tekortkomingen met betrekking tot de rechtsstaat die van invloed zijn op de rechterlijke macht en schendingen die verband houden met de werking van het rechtsstelsel, gevallen van schendingen van regels, manipulatie van of bevoordeling bij uitnodigingen tot inschrijving en aanvragen waarmee EU-financiering gemoeid is, alsook uit gevallen van administratieve intimidatie die de gelijke behandeling van lokale en regionale overheden, ondernemingen of andere eindontvangers en begunstigden, en hun toegang tot EU-middelen ondermijnen, alsook uit tekortkomingen met betrekking tot aanbestedingen, controle-instanties, waarborgen inzake corruptiebestrijding of controlesystemen; benadrukt dat dergelijke risico's een consistente en strikte toepassing van de conditionaliteit vereisen; beklemtoont dat de politisering van het openbaar bestuur en ongepaste concentratie in aanbestedingsprocedures systeemrisico's voor de rechtsstaat met zich meebrengen die een bedreiging vormen voor deugdelijk financieel beheer;***

Amendement 117

Ontwerpresolutie
Paragraaf 46

Ontwerpresolutie	*Amendement*
46. eist dat middelen van de Unie worden ingehouden wanneer niet aan essentiële vereisten is voldaan, en dat bevroren middelen pas aan de betrokken lidstaten worden vrijgegeven wanneer zij substantiële hervormingen volledig hebben doorgevoerd en aantoonbaar hebben laten zien dat de rechtsstaat in de praktijk wordt nageleefd;	46. eist dat middelen van de Unie worden ingehouden wanneer niet aan essentiële vereisten is voldaan, en dat bevroren middelen pas aan de betrokken lidstaten worden vrijgegeven wanneer zij substantiële hervormingen volledig hebben doorgevoerd en aantoonbaar hebben laten zien dat de rechtsstaat in de praktijk wordt nageleefd; ***benadrukt dat relevante maatregelen ervoor moeten zorgen dat eindbegunstigden, en met name regio's, gemeenten en steden, niet direct of indirect worden gestraft voor de niet-naleving van de in de verordening inzake conditionaliteit vastgestelde voorwaarden door de nationale autoriteiten;***

Amendement 118

Ontwerpresolutie
Paragraaf 47

Ontwerpresolutie	*Amendement*
47. ***stelt vast*** dat de Commissie in het kader van de plannen voor nationaal en regionaal partnerschap de mogelijkheid voorstelt om financiering die is vrijgemaakt wegens een gebrek aan corrigerende maatregelen naar aanleiding van een vastgestelde schending van de rechtsstaat in het kader van de conditionaliteitsverordening, opnieuw beschikbaar te stellen voor programma's in direct of indirect beheer; ***verzoekt om verduidelijking van de wijze waarop dergelijke vrijgemaakte*** bedragen ***voor andere*** programma's ***kunnen worden herbestemd en dringt aan op een verbod op het herschikken van*** bevroren	47. ***is verheugd*** dat de Commissie in het kader van de plannen voor nationaal en regionaal partnerschap de mogelijkheid voorstelt om financiering die is vrijgemaakt wegens een gebrek aan corrigerende maatregelen naar aanleiding van een vastgestelde schending van de rechtsstaat in het kader van de conditionaliteitsverordening, opnieuw beschikbaar te stellen voor programma's in direct of indirect beheer; ***is van mening dat een dergelijke benadering van conditionaliteit een oplossing kan bieden voor de vastgestelde problemen met betrekking tot de mogelijkheid om de opgeschorte*** bedragen ***opnieuw toe te***

middelen; benadrukt dat het besluit om vrijgemaakte middelen te gebruiken een prerogatief van de begrotingsautoriteit is in het kader van de jaarlijkse begrotingsprocedure en niet aan het oordeel van de Commissie mag worden overgelaten;	***wijzen en met betrekking tot de bescherming van eindontvangers of begunstigden, aangezien het voorstel voorziet in de mogelijkheid om de middelen weer beschikbaar te stellen voor gebruik onder direct of indirect beheer, met name voor instrumenten en*** programma's ***die bijdragen tot de ondersteuning van de democratie in de EU, het maatschappelijk middenveld, de waarden van de EU of de bestrijding van corruptie en van het risico van infiltratie door de georganiseerde misdaad; dringt erop aan dat de middelen die zijn opgeschort of*** bevroren ***wegens schendingen van de in artikel 2 VEU verankerde waarden, door de betrokken lidstaat als verbeurd moeten worden beschouwd en niet opnieuw aan die lidstaat mogen worden toegewezen, maar beveelt aan dat de opnieuw beschikbaar gestelde*** middelen ***ten minste gedeeltelijk worden overgeheveld naar niet-overheidsactoren in de lidstaat waar de schendingen plaatsvonden***; benadrukt dat het besluit om vrijgemaakte middelen te gebruiken een prerogatief van de begrotingsautoriteit is in het kader van de jaarlijkse begrotingsprocedure en niet aan het oordeel van de Commissie mag worden overgelaten;

Amendement 119

Ontwerpresolutie
Paragraaf 53 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	53 bis. waarschuwt er echter voor dat wijzigingen in het stelsel van eigen middelen weliswaar onvermijdelijk zijn, maar dat sommige van de door de Commissie voorgestelde ideeën rechtstreeks van invloed zijn op het concurrentievermogen van industrieën en bedrijven in de EU, bijvoorbeeld eigen

	middelen op basis van inkomsten uit het emissiehandelssysteem van de EU (ETS) en eigen middelen uit het bedrijfsleven voor Europa, die bepaalde lidstaten onevenredig zouden belasten; herinnert er met name aan dat het EU-ETS een marktmechanisme is, en geen fiscaal instrument, met als doel de emissies te verminderen en niet om inkomsten te genereren, en dat het aantal emissierechten in het kader van het EU-ETS en de inkomsten die deze regeling genereert na 2030 snel tot nul zullen dalen;

Wijziging 120

Voorstel voor een verordening
Hoofdstuk 2 – Artikel 5 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Wijziging*
	Artikel 5 bis
	Wanneer ofwel de nieuwe regels na 1 januari 2028 worden vastgesteld ofwel de goedkeuring van de plannen voor nationaal en regionaal partnerschap na 1 juli 2028 plaatsvindt, worden de bedragen die overeenstemmen met de toewijzingen die in 2028 niet zijn gebruikt, in gelijke delen overgedragen naar alle jaren vanaf 2029 tot en met 2034, en worden de overeenkomstige MFKmaxima dienovereenkomstig aangepast, met uitzondering van de bedragen die nodig zijn om de inkomenssteun aan landbouwers voor het jaar 2028 te waarborgen.

Amendement 121

Ontwerpresolutie
Punt 8 – Bijlage II – Rubriek 1

Ontwerpresolutie

Bijlage II: Onderverdeling per programma (in constante prijzen)

Vastleggingskredieten (constante prijzen van 2025, miljard)			MFK-voorstel	Standpunt EP (1,27 % bni, exclusief NGEU-terugbetaling)	Nominale verandering
Meerjarig financieel kader			1.613,71	1.782,50	168,79
Rubriek 1: ***Het Europees sociaal model en levenskwaliteit, met uitzondering van NGEU***			797,11	886,25	89,14
02	02	***NRP-plannen en Interreg-plan — Operationele uitgaven***	771,32	860,41	89,09
		Steun voor de Turks-Cypriotische gemeenschap	0,39	0,43	0,04
		Overige	20,24	20,24	0,00
		Marges	5,16	5,16	0,00

Amendement

Bijlage II: Onderverdeling per programma (in constante prijzen)

Vastleggingskredieten (constante prijzen van 2025, miljard)			MFK-voorstel	Standpunt EP (1,27 % bni, exclusief NGEU-terug-betaling)	Nomi-nale veran-dering
Meerjarig financieel kader			1.613,71	1.782,50	168,79
Rubriek 1: ***Economische, sociale en territoriale cohesie, landbouw en platteland, visserij en maritieme zaken, welvaart en veiligheid***			797,11	886,25	89,14
02	02	***Economische, territoriale en sociale cohesie als onderdeel van de plannen voor nationaal en regionaal partnerschap***			
		waarvan Europees Fonds voor regionale ontwikkeling		***268,32***	
		waarvan Cohesiefonds		***51,95***	
		waarvan Europees Sociaal Fonds			
		waarvan Fonds voor een rechtvaardige transitie			
02	***03***	***Behoud van de levenskwaliteit in Europa als onderdeel van de plannen voor nationaal en regionaal partnerschap***			
02	***04***	***Migratie, asiel, grensbeheer, visa en interne veiligheid als onderdeel van de plannen voor nationaal en regionaal partnerschap***			
02	***05***	***Bescherming van de democratie en de rechtsstaat in de Unie en handhaving van de waarden van de Unie als onderdeel van de plannen voor nationaal en regionaal partnerschap***			
02	***06***	***Flexibiliteit***			

02		***07***		***EU-faciliteit — Acties van de Unie***		***62,77***	
02	***07***	***04***	***01***	***Andere acties van de Unie — stedelijke innovatie, duurzame stedelijke ontwikkeling***		***0,482***	
02	***07***	***04***	***02***	***Andere acties van de Unie — ondersteuning van grensoverschrijdende en meerlandenprojecten en interregionale innovatie-investeringen***		***0,603***	
02		***08***		***EU-faciliteit — buffer voor nieuwe uitdagingen en prioriteiten***		***8,62***	
02		***09***		***Interreg-plan***		***10,85***	
02		***10***		***Technische bijstand op initiatief van de Commissie***			
				Aanvullende financiering voor ultraperifere gebieden en de dunbevolkte noordelijke regio's		***2,64***	
				Steun voor de Turks-Cypriotische gemeenschap	0,39	0,43	0,04
				Overige	20,24	20,24	0,00
				Marges	5,16	5,16	0,00

Amendement 122

Ontwerpresolutie
Punt 9 – Bijlage III – Rubriek 1

Ontwerpresolutie

Bijlage III: Indicatieve nomenclatuur (zonder vooruit te lopen op de uitkomst van de respectieve gewone wetgevingsprocedures)

Rubriek 1: ***Het Europees sociaal model en levenskwaliteit, uitgezonderd NGEU***				
02				Europees Fonds voor economische, sociale en territoriale cohesie, landbouw en platteland, visserij en maritieme zaken, welvaart en veiligheid
02	01			Steun voor uitgaven van het Fonds voor nationaal en regionaal partnerschap
02	01	02		Hoofdstuk sociale klimaatplannen — Administratieve uitgaven
02	02			***NRP-plannen en Interreg-plan — Operationele uitgaven***
02	02	01		Duurzame welvaart ***van Europa***
02	02	02		Defensievermogens en veiligheid van Europa
02	***02***	***02***	***01***	***Migratie, asiel, grensbeheer, visa en interne veiligheid***
02	02	***02***	***02***	***Andere***
02	02	03		Ondersteuning van mensen, versterking van de Europese samenlevingen en het Europees sociaal model
02	***02***	***03***	***01***	***Middelen uit het hoofdstuk Sociaal klimaatfonds/Sociaal klimaatplan — Operationele uitgaven***
02	02	***03***	***02***	Andere
02	***02***	***04***		Behoud van de levenskwaliteit in Europa
02	***02***	***04***	***01***	***GLB- en GVB-interventies***
02	02	***04***	***02***	Andere
02	02	05		Bescherming van de democratie en de rechtsstaat van de Unie en handhaving van de waarden van de Unie

02	***02***	***06***		Flexibiliteit
02	***02***	***07***		***Interreg-plan***
02	***02***	***08***		***Technische bijstand op initiatief van de Commissie***
02	***03***			EU-faciliteit
02	***03***	***01***		***Acties van de Unie***
02	03	01	01	Crisissituaties — Solidariteit Europese Unie
02	03	01	02	Collectief vangnet (stabilisatie van landbouwmarkten)
02	***03***	***01***	***03***	***Migratie, asiel, grensbeheer, visa en interne veiligheid***
02	***03***	***01***	***04***	Andere acties van de Unie
02	***03***	***02***		Buffer voor nieuwe uitdagingen en prioriteiten

Amendement

Bijlage III: Indicatieve nomenclatuur (zonder vooruit te lopen op de uitkomst van de respectieve gewone wetgevingsprocedures)

Rubriek 1: ***Economische, territoriale en sociale cohesie, landbouw en platteland, visserij en maritieme zaken, welvaart en veiligheid***				
02				Europees Fonds voor economische, sociale en territoriale cohesie, landbouw en platteland, visserij en maritieme zaken, welvaart en veiligheid
02	01			Steun voor uitgaven van het Fonds voor nationaal en regionaal partnerschap
02	01	02		Hoofdstuk sociale klimaatplannen — Administratieve uitgaven
02	02			***Economische, territoriale en sociale cohesie als onderdeel van de plannen voor nationaal en regionaal partnerschap***
02	02	01		Duurzame welvaart ***in alle regio's***
02	***02***	***01***	***01***	***Geïntegreerde ontwikkeling van stedelijke en plattelandsgebieden, met inbegrip van territoriale diensten en infrastructuur***
02	***02***	***01***	***02***	***Versterking van de industriële basis van de Unie***
02	***02***	***01***	***03***	***Ondersteuning van een eerlijke transitie***
02	***02***	***01***	***04***	***Ondersteuning van de digitale transitie***
02	***02***	***01***	***05***	***Ondersteuning van onderzoek, ontwikkeling en innovatie***
02	***02***	***01***	***06***	***Bevordering van de spaar- en investeringsunie***

02	***02***	***01***	***07***	***Ondersteuning van sociale en betaalbare huisvesting***
02	***02***	***01***	***08***	***Verbetering van de vervoersinfrastructuur van de Unie en bijdragen aan de TEN-T-infrastructuur***
02	***02***	***01***	***09***	***Toerisme, met inbegrip van duurzaamheid***
02	***02***	***01***	***10***	***Ondersteuning van efficiënt waterbeheer***
02	02	02		Defensievermogens en veiligheid van Europa
02	***02***	***02***	***01***	***Versterking van de industriële defensiebasis en de militaire mobiliteit van de Unie, met name door de TEN-T-infrastructuur voor tweeërlei gebruik te ontwikkelen***
02	***02***	***02***	***02***	***Versterking van de paraatheid om crises en rampen het hoofd te bieden***
02	***02***	***02***	***03***	***Versterking van de veiligheid van de Unie***
02	02	03		***Versterking van de sociale cohesie door*** ondersteuning van mensen, versterking van de Europese samenlevingen en het Europees sociaal model
02	***02***	***03***	***01***	***Ondersteuning van werkgelegenheid***
02	***02***	***03***	***02***	***Verbetering van het onderwijs en de levenslange verwerving van vaardigheden***
02	***02***	***03***	***03***	***Bevordering van gelijke kansen, bevordering van sociale inclusie, bestrijding van armoede, ondersteuning van sociale infrastructuur***
02	***02***	***03***	***04***	***Aanpak van demografische veranderingen***
02	***02***	***03***	***05***	***Aanpak van de sociale gevolgen van het meerekenen van broeikasgasemissies van gebouwen en wegvervoer***
02	***02***	***03***	***06***	***Middelen uit het hoofdstuk Sociaal klimaatfonds/Sociaal klimaatplan — Operationele uitgaven***
02	02	***03***	***07***	Andere
02	***03***			Behoud van de levenskwaliteit in Europa ***als onderdeel van de plannen voor nationaal en regionaal partnerschap***
02	***03***	***01***		***Interventies in het kader van pijler I van het GLB***
02	***03***	***02***		***Interventies in het kader van pijler II van het GLB***
02	***03***	***03***		***GVB-interventies***
02	***03***	***04***		Andere
02	***04***			***Migratie, asiel, grensbeheer, visa en interne veiligheid als onderdeel van de plannen voor nationaal en regionaal partnerschap***
02	***05***			Bescherming van de democratie en de rechtsstaat van de Unie en handhaving van de waarden van de Unie ***als onderdeel van de plannen voor nationaal en regionaal partnerschap***
02	***05***	***01***		***Verbetering van de efficiëntie van het openbaar bestuur en de institutionele capaciteit van overheidsdiensten***
02	***05***	***02***		***Andere***

02	***06***			Flexibiliteit
02	***07***			EU-faciliteit ***— Acties van de Unie***
02	***07***	***01***		Crisissituaties — Solidariteit Europese Unie
02	***07***	***02***		Collectief vangnet (stabilisatie van landbouwmarkten)
02	***07***	***03***		Migratie, asiel, grensbeheer, visa en interne veiligheid
02	***07***	***04***		Andere acties van de Unie
02	***07***	***04***	***01***	***Andere acties van de Unie — stedelijke innovatie, duurzame stedelijke ontwikkeling***
02	***07***	***04***	***02***	***Andere acties van de Unie — ondersteuning van grensoverschrijdende en meerlandenprojecten en interregionale innovatie-investeringen***
02	***08***			***EU-faciliteit —*** Buffer voor nieuwe uitdagingen en prioriteiten
02	***09***			***Interreg***
02	***09***	***01***		***Grensoverschrijdende samenwerking***
02	***09***	***02***		***Transnationale samenwerking***
02	***09***	***03***		***Interregionale samenwerking***
02	***09***	***04***		***Samenwerking tussen ultraperifere gebieden***
02	***10***			***Technische bijstand op initiatief van de Commissie***

Amendement 123

Ontwerpresolutie
Punt 9 – Bijlage III – Rubriek 2 – regel 04 03 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	Programma voor het milieu en klimaatactie (LIFE)

BIJLAGE: BEKENDMAKING VAN INPUT

De voorzitter als rapporteur voor advies verklaart onder zijn exclusieve verantwoordelijkheid geen input in het advies te hebben opgenomen van belangenvertegenwoordigers die binnen het toepassingsgebied van het Interinstitutioneel Akkoord over een verplicht transparantieregister[21] vallen of van vertegenwoordigers van overheidsinstanties van derde landen, met inbegrip van hun diplomatieke vertegenwoordigingen en ambassades, die overeenkomstig artikel 8 van bijlage I bij het Reglement in deze bijlage moeten worden vermeld.

[21] Interinstitutioneel Akkoord van 20 mei 2021 tussen het Europees Parlement, de Raad van de Europese Unie en de Europese Commissie over een verplicht transparantieregister (PB L 207 van 11.6.2021, blz. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2021/611/oj).

PROCEDURE VAN DE ADVISERENDE COMMISSIE

Titel	Interim-verslag over het voorstel voor het meerjarig financieel kader 2028-2034
Document- en procedurenummers	2025/0571R(APP)
Bevoegde commissie(s) Datum bekendmaking	BUDG 13.11.2025
Advies uitgebracht door Datum bekendmaking	REGI 13.11.2025
Rapporteur voor advies Datum benoeming	Dragoş Benea 1.12.2025
Behandeling in de commissie	3.12.2025 28.1.2026
Datum goedkeuring	25.2.2026
Uitslag eindstemming	+: 31 –: 0 0: 2

HOOFDELIJKE EINDSTEMMING

IN DE ADVISERENDE COMMISSIE

31	+
ECR	Denis Nesci, Şerban Dimitrie Sturdza, Francesco Ventola
NI	Fidias Panayiotou
PPE	Pascal Arimont, Fredis Beleris, Daniel Buda, Christian Doleschal, Esther Herranz García, Dan-Ştefan Motreanu, Elena Nevado del Campo, Andrey Novakov, Jacek Protas, Maria Walsh, Marta Wcisło
Renew	Raquel García Hermida-Van Der Walle, Elsi Katainen, Ciaran Mullooly, Joachim Streit
S&D	Dragoş Benea, Gheorghe Cârciu, Sérgio Gonçalves, Sabrina Repp, Marcos Ros Sempere, Raffaele Topo
The Left	Kathleen Funchion, Younous Omarjee, Valentina Palmisano
Verts/ALE	Cristina Guarda, Jutta Paulus, Mārtiņš Staķis

0	-

2	0
ESN	Irmhild Boßdorf
PfE	André Rougé

Verklaring van de gebruikte tekens:
+ : voor
- : tegen
0 : onthouding(en)

5.3.2026

ADVIES VAN DE COMMISSIE LANDBOUW EN PLATTELANDSONTWIKKELING

aan de Begrotingscommissie

inzake het voorstel voor een verordening van de Raad tot bepaling van het meerjarig financieel kader voor de jaren 2028-2034
(COM(2025)0571 – C10-0000/2025 – 2025/0571R(APP))

Rapporteur voor advies: Stefano Bonaccini

AMENDEMENTEN

De Commissie landbouw en plattelandsontwikkeling dient bij de bevoegde Begrotingscommissie het volgende in:

Amendement 1

Ontwerpresolutie
Visum 1

Ontwerpresolutie	*Amendement*
— gezien de artikelen 311, 312 ***en 323***, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU),	– gezien de artikelen 311, 312, ***323 en 349*** van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU),

Amendement 2

Ontwerpresolutie
Visum 1 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	– gezien Verordening (EU) nr. 228/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 13 maart 2013 houdende specifieke maatregelen op landbouwgebied ten behoeve van de ultraperifere gebieden van de Unie en tot

intrekking van Verordening (EG) nr. 247/2006 van de Raad[1 bis],

---

[1 bis] PB L 78 van 20.3.2013, blz. 23, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/228/oj***.***

Amendement 3

Ontwerpresolutie
Visum 4 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	– gezien de mededeling van de Commissie van 3 mei 2022 getiteld "Mensen vooropstellen, zorgen voor duurzame en inclusieve groei en het potentieel van de ultraperifere regio's van de EU ontsluiten", waarin een vernieuwde strategie voor de ultraperifere gebieden wordt uiteengezet (COM(2022)0198),

Amendement 4

Ontwerpresolutie
Visum 4 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	– gezien zijn resolutie van 10 september 2025 over de toekomst van de landbouw en het gemeenschappelijk landbouwbeleid na 2027[1 bis],

---

[1 bis] Aangenomen teksten, P10_TA(2025)0189.

Amendement 5

Ontwerpresolutie
Visum 4 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	– gezien de visie voor landbouw en voedsel die de Commissie op 19 februari 2025 heeft gepresenteerd,

Amendement 6

Ontwerpresolutie
Visum 4 ter (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	– gezien de resolutie van het Europees Parlement van 13 juni 2023 over de beoordeling van de nieuwe mededeling van de Commissie over de ultraperifere regio's[1 bis],
	[1 bis] PB C, C/2024/480, 23.1.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/480/oj**.**

Amendement 7

Ontwerpresolutie
Visum 4 quater (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	– gezien de bevindingen van de studie ter ondersteuning van de evaluatie van de Commissie van 2024 over steunregelingen van de EU voor de landbouw in de ultraperifere gebieden (Posei) en de kleinere eilanden in de Egeïsche Zee, die een bevestiging vormen van de doeltreffendheid en relevantie van het Posei voor de voedselzekerheid, territoriale, sociale en economische cohesie en voor het behoud van de landbouwactiviteit in bijzonder kwetsbare insulaire en ultraperifere gebieden,

Amendement 8

Ontwerpresolutie
Visum 9 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	– gezien zijn resolutie van 16 februari 2023 over de mededeling van de Commissie over het waarborgen van de beschikbaarheid en betaalbaarheid van meststoffen[1 bis],
	[1 bis] PB C 283 van 11.8.2023, blz. 51.

Amendement 9

Ontwerpresolutie
Visum 9 ter (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	– gezien zijn resolutie van 14 juni 2023 over het veiligstellen van de voedselzekerheid en de veerkracht van de EU-landbouw op lange termijn[1 bis],
	[1 bis] PB C, C/2024/483, 23.1.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/483/oj**.**

Amendement 10

Ontwerpresolutie
Overweging A

Ontwerpresolutie	*Amendement*
A. overwegende dat overeenkomstig ***artikel 311*** VWEU de Unie zich moet voorzien van de middelen die nodig zijn om haar doelstellingen te verwezenlijken en aan haar beleid uitvoering te geven;	A. overwegende dat overeenkomstig de ***artikelen 311 en 349*** VWEU de Unie zich moet voorzien van de middelen die nodig zijn om haar doelstellingen te verwezenlijken en aan haar beleid uitvoering te geven;

Amendement 11

Ontwerpresolutie
Overweging A bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	A bis. overwegende dat het gemeenschappelijk landbouwbeleid (GLB) een van de fundamentele beleidsdomeinen van de EU is en de centrale rol ervan weerspiegelt bij het waarborgen van de voorziening van veilig voedsel van hoge kwaliteit voor meer dan 450 miljoen burgers, terwijl het ook aanzienlijk bijdraagt aan de economie door middel van een agrovoedingssysteem dat ongeveer 900 miljard EUR aan toegevoegde waarde genereert en meer dan 30 miljoen banen ondersteunt; overwegende dat voedselzekerheid in het volgende meerjarig financieel kader (MFK) moet worden erkend als een strategische prioriteit voor de veiligheid en soevereiniteit van de EU;

Amendement 12

Ontwerpresolutie
Overweging A ter (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	A ter. overwegende dat 137 miljoen Europeanen op het platteland wonen, dat 83 % van het grondgebied van de EU beslaat; overwegende dat het cohesiebeleid en het GLB, met name de plattelandsontwikkeling in het kader van het Europees Landbouwfonds voor plattelandsontwikkeling, verschillende maar complementaire doelstellingen nastreven bij de ondersteuning van plattelandsgebieden; overwegende dat het cohesiebeleid een antwoord moet bieden

op de belangrijkste uitdagingen waarmee de EU wordt geconfronteerd, waaronder regionale verschillen, demografische veranderingen en ontvolking, door werkgelegenheid, innovatie, duurzame groei en lokale ontwikkeling te bevorderen, in het bijzonder in de regio's en gemeenschappen die daar het meest behoefte aan hebben; overwegende dat in het model van de plannen voor nationaal en regionaal partnerschap (NRPP) de doelstellingen van het cohesiebeleid en de GLB-doelstellingen voor plattelandsontwikkeling met elkaar zouden kunnen concurreren om dezelfde financiële middelen, waardoor de complementariteit wordt beperkt en de potentiële synergieën worden verminderd;

Amendement 13

Ontwerpresolutie
Overweging A quater (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	A quater. overwegende dat de huidige verplichte herzieningsclausule moet worden gehandhaafd om een tijdige en doeltreffende aanpassing van de EU-begroting aan de toekomstige financieringsbehoeften te waarborgen, inclusief de behoeften als gevolg van verdere uitbreiding, zonder dat dit een negatieve impact heeft op de stabiliteit van de nationale budgetten, in het bijzonder in het kader van het GLB, zodat het inkomen en de planningszekerheid van de landbouwers worden gegarandeerd; overwegende dat de versterking van de oostelijke regio's die grenzen aan Rusland, Belarus en Oekraïne door gerichte steun van strategisch belang is, aangezien hun grotere blootstelling aan geopolitieke druk en geringere administratieve capaciteit leiden tot acutere uitdagingen, met inbegrip van

demografische achteruitgang en marktontwrichting waardoor hun territoriale veerkracht wordt verzwakt en er meer steun nodig is voor landbouwers en plattelandsgemeenschappen in deze regio's;

Amendement 14

Ontwerpresolutie
Overweging A quinquies (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	A quinquies. overwegende dat in artikel 38 VWEU is bepaald dat de Unie een gemeenschappelijk landbouw- en visserijbeleid bepaalt en uitvoert; overwegende dat in artikel 39 VWEU de doeleinden van het GLB zijn vastgesteld, waaronder "de landbouwbevolking een redelijke levensstandaard [...] verzekeren, met name door de verhoging van het hoofdelijk inkomen van hen die in de landbouw werkzaam zijn" en dat "bij het tot stand brengen van het gemeenschappelijk landbouwbeleid [...] rekening [zal] gehouden worden met [...] de bijzondere aard van het landbouwbedrijf"; overwegende dat in artikel 40 is bepaald dat "om de in artikel 39 gestelde doeleinden te bereiken [...] een gemeenschappelijke ordening van de landbouwmarkten tot stand [wordt] gebracht" en dat hiertoe "een of meer oriëntatie- en garantiefondsen voor de landbouw in het leven [kunnen] worden geroepen"; overwegende dat in artikel 175 is bepaald dat "de Unie [...] deze verwezenlijking tevens [ondersteunt] door haar optreden via de structuurfondsen (Europees Oriëntatie- en Garantiefonds voor de Landbouw, afdeling Oriëntatie; Europees Sociaal Fonds; Europees Fonds voor regionale ontwikkeling);

Amendement 15

Ontwerpresolutie
Overweging B

Ontwerpresolutie	*Amendement*
B. overwegende dat al snel is gebleken dat het huidige MFK niet volstaat om in te spelen op een aantal crises en nieuwe politieke uitdagingen die ten tijde van de vaststelling ervan niet waren voorzien; overwegende dat het MFK tot het uiterste is gedreven om in de nodige financiering te voorzien, en dat de flexibiliteitsbepalingen en speciale instrumenten in ongekende mate zijn gemobiliseerd nadat de beschikbare marges waren benut;	B. overwegende dat al snel is gebleken dat het huidige MFK niet volstaat om in te spelen op een aantal crises***, waaronder de inflatiecrisis,*** en nieuwe politieke uitdagingen die ten tijde van de vaststelling ervan niet waren voorzien; overwegende dat het MFK tot het uiterste is gedreven om in de nodige financiering te voorzien, en dat de flexibiliteitsbepalingen en speciale instrumenten in ongekende mate zijn gemobiliseerd nadat de beschikbare marges waren benut;

Amendement 16

Ontwerpresolutie
Overweging D

Ontwerpresolutie	*Amendement*
D. overwegende dat de totstandbrenging van het nieuwe MFK van doorslaggevend belang zal zijn voor de Unie, aangezien hiermee een gemeenschappelijk standpunt kan worden uitgedragen en het nieuwe MFK de besluitvorming over toekomstige politieke prioriteiten mogelijk maakt en de Unie in staat stelt deze te verwezenlijken;	D. overwegende dat de totstandbrenging van het nieuwe MFK van doorslaggevend belang zal zijn voor de Unie, aangezien hiermee een gemeenschappelijk standpunt kan worden uitgedragen en het nieuwe MFK de besluitvorming over toekomstige politieke prioriteiten mogelijk maakt en de Unie in staat stelt deze te verwezenlijken; ***overwegende dat het bepalen van deze nieuwe prioriteiten niet ten koste mag gaan van traditionele prioriteiten of gemeenschappelijk EU-beleid dat het fundament van haar politieke project vormt en die centraal moeten blijven staan in het optreden en de strategische autonomie van de EU en derhalve van haar veiligheid en defensie;***

Amendement 17

Ontwerpresolutie
Overweging E bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	E bis. overwegende dat in de visie voor landbouw en voedsel die door de commissaris voor Landbouw en Voeding is gepresenteerd op 19 februari 2025, de essentiële rol van landbouwers, een billijk inkomen, vereenvoudigde regels en gerichte steun voor plattelandsgebieden wordt erkend en de noodzaak wordt benadrukt om te zorgen voor stabiele en toereikende financiering voor het landbouwbeleid om de voedselproductie, het concurrentievermogen en de bestaanszekerheid in plattelandsgebieden in de EU in stand te houden; overwegende dat landbouworganisaties en sectorale instanties hun bezorgdheid hebben geuit over het feit dat de MFK-voorstellen van de Commissie voor de periode na 2027 de financiële stabiliteit en de verwezenlijking van de doelstellingen van de visie dreigen te ondermijnen door het GLB te integreren in bredere financieringsinstrumenten zonder gegarandeerde en afgebakende toewijzingen;

Amendement 18

Ontwerpresolutie
Paragraaf 1

Ontwerpresolutie	*Amendement*
1. dringt erop aan dat het MFK voor de jaren 2028-2034 wordt vastgesteld op 1,27 % van het bruto nationaal inkomen (bni) van de EU, exclusief terugbetalingen in het kader van NextGenerationEU (NGEU), om ervoor te zorgen dat de Unie haar politieke prioriteiten en strategische doelstellingen kan verwezenlijken en kan	1. dringt erop aan dat het MFK voor de jaren 2028-2034 wordt vastgesteld op 1,27 % van het bruto nationaal inkomen (bni) van de EU, exclusief terugbetalingen in het kader van NextGenerationEU (NGEU), om ervoor te zorgen dat de Unie haar politieke prioriteiten en strategische doelstellingen kan verwezenlijken en kan

inspelen op nieuwe behoeften; is van mening dat de schuldaflossing in het kader van NGEU, die goed is voor nog eens 0,11 % van het bni, binnen de toekomstige MFK-architectuur afzonderlijk van de financiering voor EU-programma's moet worden behandeld, om ervoor te zorgen dat de beschikbare middelen voor deze programma's ongewijzigd blijven, waardoor het totaal op 1,38 % van het bni van de EU komt; benadrukt dat dit niveau het absolute minimum is om de Unie in staat te stellen grote uitdagingen aan te pakken, zoals de terugkeer van grootschalige oorlog in de onmiddellijke nabijheid van de Unie, de zeer uitdagende economische en sociale context, het tekort aan concurrentievermogen en de verergering van de klimaatcrisis en het biodiversiteitsverlies;	inspelen op nieuwe behoeften; is van mening dat de schuldaflossing in het kader van NGEU, die goed is voor nog eens 0,11 % van het bni, binnen de toekomstige MFK-architectuur afzonderlijk van de financiering voor EU-programma's moet worden behandeld, om ervoor te zorgen dat de beschikbare middelen voor deze programma's ongewijzigd blijven, waardoor het totaal op 1,38 % van het bni van de EU komt; benadrukt dat dit niveau het absolute minimum is om de Unie in staat te stellen grote uitdagingen aan te pakken, zoals de terugkeer van grootschalige oorlog in de onmiddellijke nabijheid van de Unie, de zeer uitdagende economische en sociale context, het tekort aan concurrentievermogen en de verergering van de klimaatcrisis en het biodiversiteitsverlies; ***benadrukt de onevenredige gevolgen van de klimaatverandering voor kwetsbare bevolkingsgroepen en perifere regio's als gevolg van sociaal-economische factoren, waardoor hun vermogen om te herstellen van rampen verder wordt belemmerd, met name in minder ontwikkelde regio's;***

Amendement 19

Ontwerpresolutie
Paragraaf 4 ter (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	4 ter. dringt aan op de invoering van een Posei-regeling voor vervoer, geënt op de Posei-regeling voor de landbouw, om het vervoer in de ultraperifere gebieden te ondersteunen ter compensatie van de abnormaal hoge vervoerskosten als gevolg van structurele kenmerken, die rechtstreeks van invloed zijn op de kosten van levensonderhoud, de handel tussen regio's en het concurrentievermogen van bedrijven; wijst erop dat een specifieke Posei-regeling voor vervoer buiten het

	toepassingsgebied van de fondsen van het cohesiebeleid zou bijdragen tot een verlaging van de vervoerskosten door mobiliteit en connectiviteit te verstrekken en billijke toegang tot de eengemaakte markt te waarborgen, bijgevolg tot een sterker concurrentievermogen in die regio's en de EU als geheel, zonder de inwoners te benadelen van die regio's, die al te kampen hebben met de hoogste kosten van levensonderhoud in de EU;

Amendement 20

Ontwerpresolutie
Paragraaf 6

Ontwerpresolutie	*Amendement*
6. herinnert aan zijn standpunt dat vereenvoudiging niet kan betekenen dat de Commissie meer speelruimte krijgt zonder de nodige checks-and-balances en dat vereenvoudiging derhalve moet worden bereikt met volledige inachtneming van het institutionele evenwicht waarin de Verdragen voorzien; is daarom geen voorstander van de voorgestelde aanpak waarbij onder het mom van efficiëntie transparantie en controles worden opgeofferd, de kwaliteit van programma's en de democratische verantwoordingsplicht worden bedreigd en de rol van het Parlement als begrotings- en kwijtingsautoriteit wordt ondermijnd; onderstreept dat het Parlement zich inzet om de nodige transparantiemechanismen te garanderen en zo zijn rol als verdediger van de belangen van de burger te vervullen, wat van vitaal belang is om het vertrouwen van burgers in de EU te behouden;	6. herinnert aan zijn standpunt dat vereenvoudiging niet kan betekenen dat de Commissie meer speelruimte krijgt zonder de nodige checks-and-balances en dat vereenvoudiging derhalve moet worden bereikt met volledige inachtneming van het institutionele evenwicht waarin de Verdragen voorzien; is daarom geen voorstander van de voorgestelde aanpak waarbij onder het mom van efficiëntie transparantie***, verantwoordingsplicht*** en controles worden opgeofferd, de kwaliteit van programma's en de democratische verantwoordingsplicht worden bedreigd en de rol van het Parlement als begrotings- en kwijtingsautoriteit wordt ondermijnd; onderstreept dat het Parlement zich inzet om de nodige transparantiemechanismen te garanderen en zo zijn rol als verdediger van de belangen van de burger te vervullen, wat van vitaal belang is om het vertrouwen van burgers in de EU te behouden;

Amendement 21

Ontwerpresolutie

Paragraaf 10

Ontwerpresolutie	*Amendement*
10. is bereid constructief samen te werken en zinvolle onderhandelingen aan te gaan met de Raad en de Commissie om een langetermijnbegroting ***op te stellen*** die ***tegemoetkomt*** aan de behoeften van de Unie; ***benadrukt*** dat het MFK voor de periode na 2027 ***wordt ontworpen in een context die verre van standaard*** is en neemt zijn institutionele rol, zoals verankerd in de Verdragen, serieus; ***onderstreept*** dat het alleen een langetermijnbegroting zal goedkeuren die afgestemd is op de doelen van de Unie in een veranderende wereld; dringt erop aan dat de instellingen uiterlijk eind 2026 een akkoord bereiken en dat het MFK snel wordt vastgesteld ***zodat*** de uitgavenprogramma's ***vanaf*** 1 januari 2028 ***tijdig kunnen worden uitgevoerd***;	10. is bereid constructief samen te werken en zinvolle onderhandelingen aan te gaan met de Raad en de Commissie om ***te voorzien*** in een langetermijnbegroting die ***voldoet*** aan de behoeften van de Unie; ***wijst erop*** dat het MFK voor de periode na 2027 ***niet in een normale periode*** is ***voorbereid*** en neemt zijn institutionele rol, zoals verankerd in de Verdragen, serieus; ***wijst erop dat de herstel- en veerkrachtfaciliteit (RRF) is opgericht in een uitzonderlijke crisiscontext; merkt op dat de uitvoering van door de RRF gefinancierde investeringsprojecten langzamer verloopt dan gepland en dat de absorptie van middelen tegen 2026 in verschillende lidstaten aanzienlijk in gevaar is[1 bis]; wijst erop dat het RRF-model, dat is ontworpen als een kader van noodhulp en voornamelijk gebaseerd is op het bereiken van mijlpalen en tussentijdse stappen, niet kan dienen als rolmodel voor het MFK 2028-2034, dat gebaseerd moet zijn op een stabiele meerjarige programmering, voorspelbaarheid en een echte beoordeling van de resultaten en effecten van investeringen; wijst erop*** dat het alleen een langetermijnbegroting zal goedkeuren die afgestemd is op de doelen van de Unie in een veranderende wereld; dringt erop aan dat de instellingen uiterlijk eind 2026 een akkoord bereiken en dat het MFK snel wordt vastgesteld ***teneinde*** de ***tijdige*** uitvoering van de uitgavenprogramma's ***per*** 1 januari 2028 ***mogelijk te maken***;

[1 bis] Europese Rekenkamer (ERK), Speciaal verslag 13/2025: "Steun uit de herstel- en veerkrachtfaciliteit voor de digitale transitie in de EU-lidstaten – Een gemiste kans om met strategische focus in te spelen op digitale behoeften".

Amendement 22

Ontwerpresolutie
Paragraaf 17 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	17 bis. betreurt ten zeerste de voorgestelde vermindering van de financiering voor het GLB na 2027 en de verschuiving weg van de tweepijlerstructuur van het beleid; betreurt dat het GLB in het NRPP is opgenomen en benadrukt dat dit tot onzekerheid leidt wat betreft de voorspelbaarheid van de financiering voor de eindbegunstigden; dringt erop aan dat de bepalingen en maatregelen over het landbouwbeleid die momenteel in het kader van het NRPP zijn opgenomen, worden overgeheveld naar het rechts- en financiële kader van het GLB; neemt kennis van de brief van 6 januari 2026 van de voorzitter van de Commissie aan de voorzitters van het Parlement en de Raad; betreurt niettemin dat het voorstel voor de genoemde verhoging van de beschikbare middelen voor het GLB hoofdzakelijk steunt op vrijwillige flexibiliteitsmechanismen voor de lidstaten, die het risico met zich meebrengen dat er verstoring ontstaat, de administratieve lasten toenemen en de voorspelbaarheid voor landbouwers in de verschillende lidstaten wordt ondermijnd; benadrukt dat de voorgestelde toezeggingen daarom moeten worden omgezet in echte, tastbare steun voor landbouwers, waarbij de verdeelsleutel van het GLB moet worden gebruikt om de middelen toe te wijzen; dringt daarom aan op een solide, autonome en duidelijk afgebakende GLB-begroting in het volgende MFK, die gepaard gaat van op zichzelf staande prestatie-indicatoren en in reële termen ten minste op het huidige niveau wordt gehandhaafd, rekening

houdend met de hoge inflatiepercentages die tijdens de huidige programmeringsperiode zijn opgetekend, en benadrukt dat de begroting jaarlijks moet worden geïndexeerd op basis van de werkelijke inflatie in plaats van de toepassing van de standaard deflator van het MFK van 2 %, met als doel het beginsel van non-regressie te handhaven en de reële koopkracht te handhaven van de aan de landbouwers verleende steun; benadrukt dat elke vermindering van de financiering van rubriek 1 een rechtstreekse en onevenredige impact zou hebben op de inkomensstabiliteit van de landbouwers, de voorspelbaarheid op de lange termijn, de productiekosten, het concurrentievermogen van de landbouwsector en de voedselzekerheid en -soevereiniteit van de EU; benadrukt dat generatievernieuwing essentieel is voor de voedselzekerheid van de EU en voor de veerkracht van de landbouw en plattelandsgebieden op de lange termijn; dringt erop aan dat een aanzienlijk, afgebakend deel van de GLB-middelen wordt besteed aan de ondersteuning van de vestiging van jonge landbouwers; benadrukt de noodzaak om investeringen op maat te ondersteunen die de landbouw aantrekkelijker maken voor jonge, vrouwelijke en nieuwe landbouwers, in het bijzonder door een betere toegang tot land, aanvullende inkomenssteun, opvolging voor het landbouwbedrijf, opleiding, de digitale transitie en specifieke mentorschapprogramma's die zich richten op praktische interregionale uitwisselingen en bedrijfsplanning; onderstreept dat het aanpakken van klimaat-, milieu- en andere uitdagingen die een invloed hebben op plattelandsgebieden, de landbouwsector en de voedselzekerheid bijdraagt tot de economische levensvatbaarheid en het concurrentievermogen van de sector en van plattelandsgebieden en tot de stabiliteit van de landbouwproductie op de

	lange termijn, maar benadrukt dat klimaatbestendigheid en milieuprestaties, doelstellingen en horizontale uitgavendoelstellingen negatieve gevolgen voor landbouwers, plattelandsgebieden en het GLB moeten voorkomen en gepaard moeten gaan met adequate financiering en passende stimulansen;

Amendement 23

Ontwerpresolutie
Paragraaf 17 ter (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	17 ter. onderstreept het belang van het behoud van de integriteit, gemeenschappelijkheid en tweepijlerstructuur van het GLB, met een specifieke en toereikende financiering voor beide pijlers; geeft uiting aan een diepe bezorgdheid over de pogingen om fundamenteel EU-beleid opnieuw te nationaliseren of samen te voegen door middel van de voorgestelde NRPP-verordening, waardoor het gelijk speelveld voor landbouwers, de beginselen van subsidiariteit en partnerschap, de integriteit van de interne markt en de economische, sociale en territoriale cohesie van de EU dreigen te worden ondermijnd; herinnert eraan dat de instandhouding van een gemeenschappelijk GLB, met geoormerkte financiering ter ondersteuning van gebieden met natuurlijke beperkingen, bijdraagt tot de instandhouding van plattelandsgebieden en tot economische, sociale en territoriale cohesie overeenkomstig artikel 174 VWEU, met name in gebieden met permanente natuurlijke of demografische beperkingen en in berggebieden; benadrukt dat rechtstreekse betalingen

een duidelijke EU-meerwaarde genereren door de inkomensongelijkheid tussen landbouwers te verminderen en het inflatoire effect op de grondmarkten te beperken, en dat deze betalingen moeten blijven zorgen voor inkomensstabiliteit, productie van hoge kwaliteit en bescherming tegen prijsvolatiliteit, en tegelijk beter moeten worden gericht op landbouwers die actief betrokken zijn bij de landbouwproductie en bij de levering van collectieve goederen, waarbij moet worden gezorgd voor volledige financiële voorspelbaarheid, rechtszekerheid voor de begunstigden van het GLB en passende steun voor kleine en middelgrote landbouwbedrijven en agrarische familiebedrijven; herinnert eraan dat de verlening van inkomenssteun strikt gekoppeld moet blijven aan de doelstellingen van artikel 39 VWEU, en verwerpt de toepassing van macro-economische conditionaliteit op GLB-betalingen en het afhankelijk maken van deze betalingen van niet-agrarische indicatoren, met inbegrip van diegene die zijn voorzien in het prestatiekader of op nationaal niveau bepaalde mijlpalen en streefdoelen; herinnert er voorts aan dat adequaat gefinancierde sectorale programma's, in het bijzonder in de sectoren groenten en fruit, wijn en melk, samen met gekoppelde steun noodzakelijk blijven om innovatie en duurzame productie van topkwaliteit te ondersteunen en sectorspecifieke kwetsbaarheden en stijgende kosten aan te pakken; dringt aan op administratieve vereenvoudiging van de GLB-regels, met name voor kleine en middelgrote landbouwbedrijven; onderstreept de noodzaak om bestaande landbouwprogramma's en marktstabiliseringsinstrumenten te handhaven en te versterken, en tegelijkertijd biodiversiteitsgerelateerde investeringen te ondersteunen die bijdragen aan de productiecapaciteit;

dringt er tot slot op aan dat de impact van de EU-landbouwsubsidies voor de landbouwers wordt gemaximaliseerd door ervoor te zorgen dat de nationale maatregelen buiten het GLB zodanig worden ontwikkeld dat ze er geen negatieve invloed op hebben; benadrukt dat een eerlijke en efficiënte verdeling van de GLB-steun, met inbegrip van rechtstreekse betalingen, zowel binnen als tussen de lidstaten cruciaal is om eerlijke concurrentie op de eengemaakte markt te garanderen;

Amendement 24

Ontwerpresolutie
Paragraaf 17 quater (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	17 quater. dringt aan op de voortzetting en versterking van maatregelen die de levensvatbaarheid van plattelandsgebieden garanderen door ervoor te zorgen dat lokale en regionale overheden volledig worden betrokken bij het beheer ervan en door te voorzien in adequate financiering via een fonds voor plattelandsontwikkeling; onderstreept dat dit fonds gericht moet zijn op zowel landbouwers als plattelandsgemeenschappen, en maatregelen op en buiten het landbouwbedrijf moet inhouden om de modernisering van landbouwbedrijven, innovatie, aanpassing aan de klimaatverandering, de generatievernieuwing, het risicobeheer en de vermindering van regionale ongelijkheden te ondersteunen, waarbij rekening wordt gehouden met de verschillende agronomische, sociale en economische omstandigheden en waarbij niemand wordt achtergelaten; dringt erop aan dat instrumenten als Leader, het Europees Innovatiepartnerschap voor

productiviteit en duurzaamheid in de landbouw (EIP-AGRI), plaatselijke actiegroepen en kwaliteitsregelingen adequaat gefinancierd en verankerd blijven binnen het GLB, terwijl synergieën met ander beleid mogelijk blijven; beklemtoont dat de medefinancieringspercentages voor deze maatregelen op hun huidige niveau moeten worden gehandhaafd, zodat in de hele EU een gelijk speelveld wordt gegarandeerd; wijst erop dat de voorgestelde hogere medefinancieringspercentages op nationaal niveau voor GLB-maatregelen, met inbegrip van agromilieu- en klimaatacties en andere maatregelen voor plattelandsontwikkeling, ertoe kunnen leiden dat de lidstaten minder gebruik maken van deze maatregelen en dat de steunniveaus in de EU uiteenlopen; wijst erop dat het idee van een algemene "plattelandsdoelstelling" zonder precieze reeks te ondersteunen GLB-maatregelen geen adequaat antwoord kan bieden op de complexe en onderling samenhangende structurele uitdagingen waarmee plattelandsgebieden worden geconfronteerd; dringt er daarom op aan dat een minimaal afgebakend budget voor plattelandsontwikkeling op ten minste het huidige niveau wordt gehandhaafd, dat onder meer bestaat uit de 48,7 miljard EUR die is toegewezen voor de plattelandsdoelstelling, plus de extra 45 miljard EUR die voor landbouw beschikbaar is gesteld uit de fondsen voor de tussentijdse evaluatie van de plattelandsgebieden;

Amendement 25

Ontwerpresolutie
Paragraaf 17 quinquies (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	17 quinquies. is ingenomen met de verhoging van de landbouwcrisisreserve in het collectief vangnet, aangezien het hierdoor doeltreffender zal kunnen reageren op toekomstige crises zonder de steun aan landbouwers of de langetermijndoelstellingen van het GLB te ondermijnen; vraagt om een snelle en transparante activering in geval van verstoringen op de markt, extreme weergebeurtenissen, kostencrises of andere situaties die een rechtstreekse invloed hebben op de landbouwers; benadrukt het belang van marges te bepalen waardoor indien nodig extra middelen kunnen worden gebundeld, zoals in gevallen die voortvloeien uit vrijhandelsovereenkomsten; pleit voor de invoering van nieuwe instrumenten om natuurlijke, markt- en gezondheidsrisico's te beheren en te beperken, waaronder een herverzekeringsregeling op EU-niveau om landbouwers meer stabiliteit, veerkracht en voorspelbaarheid te bieden;

Amendement 26

Ontwerpresolutie
Paragraaf 17 sexies (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	17 sexies. benadrukt de noodzaak om investeringen en praktische innovatieprojecten in de landbouw te ondersteunen die het concurrentievermogen en de productiviteit verbeteren, onder meer door stimulansen voor innovatieve en duurzame plantenveredeling, die de territoriale veerkracht versterken en een billijke overgang naar duurzamere praktijken in de landbouw garanderen; onderstreept in

het bijzonder de noodzaak om meer digitalisering en moderne, strategische infrastructuur te ondersteunen, met inbegrip van duurzame, gemoderniseerde waterinfrastructuur en irrigatiesystemen, om de crisisparaatheid en de klimaatbestendigheid en waterweerbaarheid te verbeteren; benadrukt in dit verband dat een adequaat deel van het voorgestelde Europees Fonds voor concurrentievermogen (EFC) moet worden afgebakend voor de landbouwsector, zodat de EU-begroting doeltreffender wordt gebruikt, plattelandsgebieden aantrekkelijker worden en nieuwe bedrijven zich kunnen ontwikkelen; onderstreept dat het essentieel is dat het EFC projecten financiert die een EU-meerwaarde hebben;

Amendement 27

Ontwerpresolutie
Paragraaf 17 septies (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	17 septies. herinnert eraan dat de EU krachtens artikel 349 VWEU specifieke beleidsmaatregelen en programma's voor de ultraperifere gebieden moet ontwikkelen en uitvoeren om hun permanente structurele beperkingen aan te pakken; benadrukt dat deze verplichting volledig moet worden weerspiegeld in het MFK 2028-2034; benadrukt in dit kader dat Posei moet worden gehandhaafd en versterkt als een afzonderlijk en autonoom instrument, dat volledig door de EU wordt gefinancierd en waarvoor stabiele, specifieke en voorspelbare middelen beschikbaar moeten worden gesteld; onderstreept dat Posei een essentiële bron van inkomsten

is voor de landbouwproducenten in de ultraperifere gebieden en onmisbaar blijft om de landbouwactiviteit te behouden, evenals het concurrentievermogen en de diversificatie en voor de bevordering van de economische, sociale en territoriale cohesie, waardoor gunstige voorwaarden worden geboden voor investeringen, banencreatie en het behoud van de bevolking in deze gebieden; dringt in dit verband aan op een specifieke en afgebakende financiële toewijzing buiten het toepassingsgebied van de GLB-verordening[1 bis] om de continuïteit van Posei te waarborgen onder de voorwaarden van Verordening (EU) nr. 228/2013[1 ter]; merkt voorts op dat de toewijzingen van de begroting voor Posei sinds 2007 niet meer zijn herzien en dringt erop aan dat deze naar behoren worden aangepast om het cumulatieve effect van de inflatie te weerspiegelen;

---

*[1 bis] **Verordening (EU) 2021/2116 van het Europees Parlement en de Raad van 2 december 2021 inzake de financiering, het beheer en de monitoring van het gemeenschappelijk landbouwbeleid en tot intrekking van Verordening (EU) nr. 1306/2013 (PB L 435 van 6.12.2021, blz. 187, ELI:** http://data.europa.eu/eli/reg/2021/2116/oj**).***

*[1 ter] **Verordening (EU) nr. 228/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 13 maart 2013 houdende specifieke maatregelen op landbouwgebied ten behoeve van de ultraperifere gebieden van de Unie en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 247/2006 van de Raad (PB L 78 van 20.3.2013, blz. 23, ELI:** http://data.europa.eu/eli/reg/2013/228/oj**).***

Amendement 28

Ontwerpresolutie
Paragraaf 17 octies (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	17 octies. pleit voor de afzetbevordering van landbouwproducten uit de EU om het concurrentievermogen en de relevantie ervan te vergroten, ook op externe markten, met als doel om de uitvoermogelijkheden verder te verbeteren;

Amendement 29

Ontwerpresolutie
Paragraaf 17 nonies (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	17 nonies. benadrukt dat elk voornemen om de EU-begroting te verhogen moet worden ondersteund door hogere bijdragen van de lidstaten om het gebrek aan voldoende eigen middelen te compenseren;

Amendement 30

Ontwerpresolutie
Paragraaf 20

Ontwerpresolutie	*Amendement*
20. is ingenomen met de aanzienlijke verhoging van rubriek 2 “Concurrentievermogen, welvaart en veiligheid”, waaraan in het MFK 2028-2034 een bedrag van 522,2 miljard EUR in prijzen van 2025 is toegewezen, wat neerkomt op 30 % van het totale MFK, tegenover 224,8 miljard EUR of 17 % voor de huidige periode; merkt op dat uit deze ruime verdubbeling van de middelen blijkt dat de Unie zich wil inzetten voor onderzoek, strategische autonomie, de schone transitie, defensie, technologische	20. is ingenomen met de aanzienlijke verhoging van rubriek 2 “Concurrentievermogen, welvaart en veiligheid”, waaraan in het MFK 2028-2034 een bedrag van 522,2 miljard EUR in prijzen van 2025 is toegewezen, wat neerkomt op 30 % van het totale MFK, tegenover 224,8 miljard EUR of 17 % voor de huidige periode; merkt op dat uit deze ruime verdubbeling van de middelen blijkt dat de Unie zich wil inzetten voor onderzoek, strategische autonomie, de schone transitie, defensie ***en veiligheid,***

soevereiniteit en economische veerkracht; merkt op dat deze aanzienlijke verhoging een reactie is op de herhaalde oproepen van het Parlement om meer te investeren in deze domeinen; benadrukt echter dat het combineren van programma's er niet mag toe leiden dat de transparantie afneemt en het Parlement minder de mogelijkheid heeft om voldoende financiering te waarborgen voor specifieke beleidsdoelstellingen; dringt erop aan dat, ook al worden programma's samengevoegd, de begrotingslijnen voldoende gedetailleerd moeten blijven om daadwerkelijk parlementair toezicht mogelijk te maken en de zichtbaarheid van de financiering voor individuele prioriteiten te behouden; herinnert aan zijn standpunt dat een sterke concurrentiepositie moet leiden tot de bevordering van economische groei en hoogwaardige, stabiele en goed betaalde banen, zoals wordt benadrukt in zowel het rapport-Draghi als het rapport-Letta;

waaronder voedselveiligheid, technologische soevereiniteit en economische veerkracht; merkt op dat deze aanzienlijke verhoging een reactie is op de herhaalde oproepen van het Parlement om meer te investeren in deze domeinen; benadrukt echter dat het combineren van programma's er niet mag toe leiden dat de transparantie afneemt en het Parlement minder de mogelijkheid heeft om voldoende financiering te waarborgen voor specifieke beleidsdoelstellingen; dringt erop aan dat, ook al worden programma's samengevoegd, de begrotingslijnen voldoende gedetailleerd moeten blijven om daadwerkelijk parlementair toezicht mogelijk te maken en de zichtbaarheid van de financiering voor individuele prioriteiten te behouden; herinnert aan zijn standpunt dat een sterke concurrentiepositie moet leiden tot de bevordering van economische groei en hoogwaardige, stabiele en goed betaalde banen, zoals wordt benadrukt in zowel het rapport-Draghi als het rapport-Letta;

Amendement 31

Ontwerpresolutie
Paragraaf 20

Ontwerpresolutie	*Amendement*
20. ***is ingenomen met*** de aanzienlijke verhoging van rubriek 2 "Concurrentievermogen, welvaart en veiligheid", waaraan in het MFK 2028-2034 een bedrag van 522,2 miljard EUR in prijzen van 2025 is toegewezen, wat neerkomt op 30 % van het totale MFK, tegenover 224,8 miljard EUR of 17 % voor de huidige periode; merkt op dat uit deze ruime verdubbeling van de middelen blijkt dat de Unie zich wil inzetten voor onderzoek, strategische autonomie, de schone transitie, defensie, technologische soevereiniteit en economische veerkracht;	20. n***eemt kennis van*** de aanzienlijke verhoging van rubriek 2 "Concurrentievermogen, welvaart en veiligheid", waaraan in het MFK 2028-2034 een bedrag van 522,2 miljard EUR in prijzen van 2025 is toegewezen, wat neerkomt op 30 % van het totale MFK, tegenover 224,8 miljard EUR of 17 % voor de huidige periode; merkt op dat uit deze ruime verdubbeling van de middelen blijkt dat de Unie zich wil inzetten voor onderzoek, strategische autonomie, de schone transitie, defensie, technologische soevereiniteit en economische veerkracht;

merkt op dat deze aanzienlijke verhoging een reactie is op de herhaalde oproepen van het Parlement om meer te investeren in deze domeinen; benadrukt echter dat het combineren van programma's er niet mag toe leiden dat de transparantie ***afneemt*** en het Parlement minder de mogelijkheid heeft om voldoende financiering te waarborgen voor specifieke beleidsdoelstellingen; dringt erop aan dat, ook al worden programma's samengevoegd, de begrotingslijnen voldoende gedetailleerd moeten blijven om daadwerkelijk parlementair toezicht mogelijk te maken en de zichtbaarheid van de financiering voor individuele prioriteiten te behouden; herinnert aan zijn standpunt dat een sterke concurrentiepositie moet leiden tot de bevordering van economische groei en hoogwaardige, stabiele en goed betaalde banen, zoals wordt benadrukt in zowel het rapport-Draghi als het rapport-Letta;	merkt op dat deze aanzienlijke verhoging een reactie is op de herhaalde oproepen van het Parlement om meer te investeren in deze domeinen; benadrukt echter dat het combineren van programma's er niet mag toe leiden dat de transparantie ***en de verantwoordingsplicht afnemen*** en het Parlement minder de mogelijkheid heeft om voldoende financiering te waarborgen voor specifieke beleidsdoelstellingen; dringt erop aan dat, ook al worden programma's samengevoegd, de begrotingslijnen voldoende gedetailleerd moeten blijven om daadwerkelijk parlementair toezicht mogelijk te maken en de zichtbaarheid van de financiering voor individuele prioriteiten te behouden; herinnert aan zijn standpunt dat een sterke concurrentiepositie moet leiden tot de bevordering van economische groei en hoogwaardige, stabiele en goed betaalde banen, zoals wordt benadrukt in zowel het rapport-Draghi als het rapport-Letta;

Amendement 32

Ontwerpresolutie
Paragraaf 20 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	20 bis. benadrukt het belang om ten minste het huidige financieringsniveau te handhaven voor onderzoek en innovatie op het gebied van landbouw en de agrovoedingsindustrie in het kader van Horizon Europa, om het concurrentievermogen, de veerkracht en de voedselzekerheid te versterken, in het bijzonder in het kader van de klimaatverandering en dierziekten; benadrukt de noodzaak om de aanvraagprocedure te stroomlijnen en de investeringen in onderzoek en innovatie in de landbouw en de agrovoedingsindustrie op te trekken en beter te oriënteren, onder meer door ten

volle gebruik te maken van de strategie voor de bio-economie, digitalisering en innovatie als essentiële instrumenten, om de duurzaamheid en het concurrentievermogen te versterken; benadrukt de noodzaak om adequaat gefinancierde strategieën te ontwikkelen en vast te stellen om de veerkracht van voedselproductiesystemen en preventieve maatregelen op het gebied van diergezondheid te verbeteren en te versterken, met inbegrip van diergeneeskundige vaccins en gecoördineerde vaccinatiestrategieën in alle lidstaten, wat ook een prioriteit zou moeten zijn in het kader van Horizon Europa;

Amendement 33

Ontwerpresolutie
Paragraaf 21 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	21 bis. dringt aan op de ontwikkeling van een versterkt EU- systeem voor toezicht op de invoer van agrovoedingsproducten, met inbegrip van de oprichting van een gespecialiseerd bureau voor controle op de naleving van de sanitaire en fytosanitaire normen, dat aan de EU-grenscontroleposten zou functioneren als een echt "Frontex voor agrovoedingsproducten" met een eigen begroting, technologie en uitrusting; benadrukt dat dit mechanisme van zeer groot belang is om de naleving te waarborgen van de quota's, de voedselveiligheid voor de EU-consumenten en de bescherming van de EU-landbouwproductie vanwege oneerlijke concurrentie van derde landen;

Amendement 34

Ontwerpresolutie
Paragraaf 28

Ontwerpresolutie	*Amendement*
28. houdt vol dat de MFK-verordening moet voorzien in een verplichting voor de Commissie om uiterlijk in juli 2031 een evaluatie van de werking van het MFK in te dienen, met volledige inachtneming van de economische situatie en de meest recente macro-economische prognoses van dat moment; is ook van mening dat een dergelijke verplichte evaluatie zo nodig vergezeld moet gaan van een wetgevingsvoorstel tot herziening van deze verordening overeenkomstig de in het VWEU neergelegde procedures; benadrukt dat een dergelijke herziening niet mag leiden tot een verlaging van vooraf toegewezen nationale budgetten, zoals bepaald in de verordening inzake de plannen voor nationaal en regionaal partnerschap;	28. houdt vol dat de MFK-verordening moet voorzien in een verplichting voor de Commissie om uiterlijk in juli 2031 een evaluatie van de werking van het MFK in te dienen, met volledige inachtneming van de economische situatie en de meest recente macro-economische prognoses van dat moment; is ook van mening dat een dergelijke verplichte evaluatie zo nodig vergezeld moet gaan van een wetgevingsvoorstel tot herziening van deze verordening overeenkomstig de in het VWEU neergelegde procedures; benadrukt dat een dergelijke herziening niet mag leiden tot een verlaging van vooraf toegewezen nationale budgetten, zoals bepaald in de verordening inzake de plannen voor nationaal en regionaal partnerschap***, om de bedrijfsplannen van ondernemingen niet te verstoren***;

Amendement 35

Ontwerpresolutie
Bijlage II

Door de Commissie voorgestelde tekst					
Vastleggingskredieten (constante prijzen van 2025, miljard)			MFK-voorstel	Standpunt EP (1,27 % bni, exclusief NGEU-terugbetaling)	Nominale verandering
Meerjarig financieel kader			1.613,71	1.782,50	168,79
Rubriek 1: Het Europees sociaal model en levenskwaliteit, met uitzondering van NGEU			797,11	886,25	89,14
02	02	NRP-plannen en Interreg-plan — Operationele uitgaven	771,32	860,41	89,09
		Steun voor de Turks-Cypriotische gemeenschap	0,39	0,43	0,04
		Overige	20,24	20,24	0,00
		Marges	5,16	5,16	0,00
Rubriek 2: Concurrentievermogen, welvaart en veiligheid			522,21	580,60	58,40
04	02	Europees Fonds voor concurrentievermogen	207,40	231,42	24,02
04	03	Horizon Europa	154,88	172,82	17,94
04	04	EURATOM/ITER	8,71	9,71	1,01

04	05	INSC-D (Instrument voor samenwerking op het gebied van nucleaire veiligheid — ontmanteling)	0,85	0,95	0,10
04	06	Ignalina-programma	0,60	0,67	0,07
05	02	CEF (Vervoer, energie, militaire mobiliteit)	72,25	80,62	8,37
05	03	Programma Eengemaakte markt en douane	5,54	6,18	0,64
05	04	Pericles (bescherming van de euro)	0,01	0,01	0,00
06	02	Erasmus+	36,19	40,38	4,19
06	03	AgoraEU	7,61	8,49	0,88
06	04	UCPM+ (Uniemechanisme voor civiele bescherming en paraatheid op gezondheidsgebied)	9,46	10,55	1,10
06	05	Justitie	0,71	0,79	0,08
		Overige	10,92	10,92	0,00
		Marges	7,09	7,09	0,00
Rubriek 3: Europa in de wereld			190,00	211,25	21,25
07		Europa in de wereld	176,83	197,49	20,66
08	02	Gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid	2,99	3,34	0,35
08	03	Landen en gebieden overzee	0,89	0,99	0,10
XX	XX	Partnerschapsovereenkomsten inzake duurzame visserij (PODV's) en regionale organisaties voor visserijbeheer (ROVB's)	1,18	1,32	0,14
		Overige	1,00	1,00	0,00
		Marges	7,12	7,12	0,00

Rubriek 4: Administratie			104,40	104,40	0,00
Amendement					
Vastleggingskredieten (constante prijzen van 2025, miljard)			MFK-voorstel	Standpunt EP (1,27 % bni, exclusief NGEU-terugbetaling)	Nominale verandering
Meerjarig financieel kader			1.613,71	1.782,50	168,79
Rubriek 1: Het Europees sociaal model en levenskwaliteit, met uitzondering van NGEU			797,11	886,25	89,14
02	02	NRP-plannen en Interreg-plan — Operationele uitgaven	771,32	860,41	89,09
02	***02 04 01***	***GLB-interventies — Inkomenssteun***	***minimaal 293,7***	***320,72***	***27,02***
02	***02 04 02***	***GLB-interventies — Plattelandsontwikkeling***		***106,91***	***106,91***
02	***02 04 03***	***Collectief vangnet***	***6,3***	***6,3***	
02	***02 04 04***	***POSEI***		***9,1***	***9,1***
		Steun voor de Turks-Cypriotische gemeenschap	0,39	0,43	0,04
		Overige	20,24	20,24	0,00
		Marges	5,16	5,16	0,00
Rubriek 2: Concurrentievermogen, welvaart en veiligheid			522,21	580,60	58,40
04	02	Europees Fonds voor concurrentievermogen	207,40	231,42	24,02

04	03	Horizon Europa	154,88	172,82	17,94
04	04	EURATOM/ITER	8,71	9,71	1,01
04	05	INSC-D (Instrument voor samenwerking op het gebied van nucleaire veiligheid — ontmanteling)	0,85	0,95	0,10
04	06	Ignalina-programma	0,60	0,67	0,07
05	02	CEF (Vervoer, energie, militaire mobiliteit)	72,25	80,62	8,37
05	03	Programma Eengemaakte markt en douane	5,54	6,18	0,64
05	04	Pericles (bescherming van de euro)	0,01	0,01	0,00
06	02	Erasmus+	36,19	40,38	4,19
06	03	AgoraEU	7,61	8,49	0,88
06	04	UCPM+ (Uniemechanisme voor civiele bescherming en paraatheid op gezondheidsgebied)	9,46	10,55	1,10
06	05	Justitie	0,71	0,79	0,08
		Overige	10,92	10,92	0,00
		Marges	7,09	7,09	0,00
Rubriek 3: Europa in de wereld			190,00	211,25	21,25
07		Europa in de wereld	176,83	197,49	20,66
08	02	Gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid	2,99	3,34	0,35
08	03	Landen en gebieden overzee	0,89	0,99	0,10
XX	XX	Partnerschapsovereenkomsten inzake duurzame visserij (PODV's) en regionale organisaties voor visserijbeheer (ROVB's)	1,18	1,32	0,14

		Overige	1,00	1,00	0,00
		Marges	7,12	7,12	0,00
Rubriek 4: Administratie			104,40	104,40	0,00

Amendement 36

Ontwerpresolutie
Bijlage III

Door de Commissie voorgestelde tekst				
Rubriek 1: Het Europees sociaal model en levenskwaliteit, uitgezonderd NGEU				
02				Europees Fonds voor economische, sociale en territoriale cohesie, landbouw en platteland, visserij en maritieme zaken, welvaart en veiligheid
02	01			Steun voor uitgaven van het Fonds voor nationaal en regionaal partnerschap
02	01	02		Hoofdstuk sociale klimaatplannen — Administratieve uitgaven
02	02			NRP-plannen en Interreg-plan — Operationele uitgaven
02	02	01		Duurzame welvaart van Europa
02	02	02		Defensievermogens en veiligheid van Europa
02	02	02	01	Migratie, asiel, grensbeheer, visa en interne veiligheid
02	02	02	02	Andere
02	02	03		Ondersteuning van mensen, versterking van de Europese samenlevingen en het Europees sociaal model
02	02	03	01	Middelen uit het hoofdstuk Sociaal klimaatfonds/Sociaal klimaatplan – Operationele uitgaven
02	02	03	02	Andere
02	02	04		Behoud van de levenskwaliteit in Europa
02	02	04	01	GLB- en GVB-interventies
02	02	04	02	Andere
02	02	05		Bescherming van de democratie en de rechtsstaat van de Unie en handhaving van de waarden van de Unie
02	02	06		Flexibiliteit

02	02	07		Interreg Plan
02	02	08		Technische bijstand op initiatief van de Commissie
02	03			EU-faciliteit
02	03	01		Acties van de Unie
02	03	01	01	Crisissituaties — Solidariteit Europese Unie
02	03	01	02	Collectief vangnet (stabilisatie van landbouwmarkten)
02	03	01	03	Migratie, asiel, grensbeheer, visa en interne veiligheid
02	03	01	04	Andere acties van de Unie
02	03	02		Buffer voor nieuwe uitdagingen en prioriteiten
Rubriek 2: Concurrentievermogen, welvaart en veiligheid				
04				Fonds voor concurrentievermogen
04	01			Ondersteunende uitgaven voor het Fonds voor concurrentievermogen
04	01	01		Ondersteunende uitgaven voor het Europees Fonds voor concurrentievermogen
04	01	02		Ondersteunende uitgaven voor Horizon Europa
04	01	03		Ondersteunende uitgaven voor Euratom/ITER
04	01	04		Ondersteunende uitgaven voor INSC-D (internationale samenwerking op het gebied van nucleaire veiligheid — ontmanteling)
04	01	05		Ondersteunende uitgaven voor het Ignalina-programma
04	02			Europees Fonds voor concurrentievermogen
04	02	01		Schone transitie en decarbonisatie
04	02	02		Gezondheid en bio-economie
04	02	03		Digitaal leiderschap
04	02	04		Veerkracht, defensie-industrie en ruimtevaart
04	02	05		Concurrentievermogenshub en horizontale acties op het gebied van concurrentievermogen
04	02	06		Bijdrage aan InvestEU-instrument van het EFC
04	03			Horizon Europa
04	03	01		Wetenschap op topniveau
04	03	02		Concurrentievermogen en samenleving
04	03	03		Innovatie

04	03	04		Europese Onderzoeksruimte
04	04			EURATOM/ITER
04	04	01		EURATOM/ITER
04	04	01	01	Fusie
04	04	01	02	ITER — Bouw, inbedrijfstelling en exploitatie van de ITER-faciliteiten — Europese Gemeenschappelijke Onderneming voor ITER en de ontwikkeling van fusie-energie
04	04	01	03	Splijting
04	04	01	04	Nucleaire eigen acties van het Gemeenschappelijk Centrum voor Onderzoek
04	05			INSC-D (Instrument voor samenwerking op het gebied van nucleaire veiligheid — ontmanteling)
04	05	01		Internationale samenwerking op het gebied van nucleaire veiligheid
04	05	02		Internationale samenwerking op het gebied van nucleaire veiligheid — voorziening van het gemeenschappelijk voorzieningsfonds
04	05	03		Ontmanteling
04	06			Ignalina-programma
04	06	01		Bijstand voor de ontmanteling van nucleaire installaties voor Litouwen
05				Connectiviteit en eengemaakte markt
05	01			Ondersteunende uitgaven voor connectiviteit en eengemaakte markt
05	01	01		Ondersteunende uitgaven voor de CEF (Vervoer, energie, militaire mobiliteit)
05	01	02		Ondersteunende uitgaven voor het programma Eengemaakte markt en douane
05	01	03		Ondersteunende uitgaven voor Pericles (bescherming van de euro)
05	02			CEF (Vervoer, energie, militaire mobiliteit)
05	02	01		CEF — Vervoer
05	02	01	01	Vervoer
05	02	01	02	Militaire mobiliteit
05	02	02		CEF – Energie
05	03			Programma Eengemaakte markt en douane
05	03	01		Interne markt, mededinging, consumenten, normalisatie
05	03	01	01	Interne markt, markttoezicht en Europese normalisatie (GROW)
05	03	01	02	Vennootschapsrecht (JUST)
05	03	01	03	Ondersteuning van het mededingingsbeleid (COMP)

05	03	01	04	Interne markt voor financiële diensten en internationale normen voor financiën en controle (FISMA)
05	03	01	05	Consumenten (FISMA en JUST)
05	03	02		Statistieken
05	03	03		Fraudebestrijdingsmaatregelen
05	03	04		Douane
05	03	05		Fiscalis
05	04			Pericles (bescherming van de euro)
05	04	01		Pericles
06				Onderwijs, cultuur, rechten en waarden (voorlopige titel)
06	01			Ondersteunende uitgaven voor burgers, gelijkheid, rechten en waarden
06	01	01		Ondersteunende uitgaven voor Erasmus+
06	01	02		Ondersteunende uitgaven voor AgoraEU
06	01	03		Ondersteunende uitgaven voor UCPM+ (Uniemechanisme voor civiele bescherming en paraatheid op gezondheidsgebied)
06	01	04		Ondersteunende uitgaven voor Justitie
06	02			Erasmus+
06	02	01		Onderwijs en opleiding
06	02	02		Jeugd, sport en het Europees Solidariteitskorps
06	03			AgoraEU
06	03	01		Cultuur
06	03	02		Media
06	03	03		CERV (“Burgers, gelijkheid, rechten en waarden”)
06	03	03	01	Gelijkheid, rechten, burgers en waarden
06	03	03	02	Democratische participatie en de rechtsstaat
06	03	03	03	Daphne
06	04			UCPM+ (Uniemechanisme voor civiele bescherming en paraatheid op gezondheidsgebied)
06	04	01		Civiele bescherming — rescEU en paraatheid op gezondheidsgebied
06	05			Justitie
06	05	01		Justitie

Rubriek 3: Europa in de wereld				
Titel	Hoofdstuk	Artikel	Post	Omschrijving
07				Europa in de wereld
07	01			Ondersteunende uitgaven voor de cluster “Europa in de wereld”
07	01	01		Ondersteunende uitgaven voor “Europa in de wereld met uitzondering van Oekraïne
07	01	02		Ondersteunende uitgaven voor steun aan Oekraïne
07	02			Pijler Europa
07	02	01		Uitbreiding — Voorbereiding op de toetreding
07	02	02		Oostelijk nabuurschap — Programma’s
07	02	03		West-Europa — Programma’s
07	02	04		Steun voor Oekraïne
07	02	10		Behoeften op het gebied van crisisbeheersing, vredesopbouw en buitenlands beleid
07	02	11		Europa — Humanitaire hulp
07	02	12		Europa — Veerkracht
07	02	13		Europa — Concurrentievermogen
07	02	14		Europa — MFB-subsidies
07	02	20		Europa — Voorziening van het gemeenschappelijk voorzieningsfonds
07	02	30		Europa — Territoriale en grensoverschrijdende samenwerking
07	03			Pijler Midden-Oosten, Noord-Afrika en de Golfregio
07	03	01		Midden-Oosten — Programma’s
07	03	02		Noord-Afrika — Programma’s
07	03	03		De Golfregio — Programma’s
07	03	10		Midden-Oosten, Noord-Afrika en de Golfregio — Behoeften op het gebied van crisisbeheersing, vredesopbouw en buitenlands beleid
07	03	11		Midden-Oosten, Noord-Afrika en de Golfregio — Humanitaire hulp
07	03	12		Midden-Oosten, Noord-Afrika en de Golfregio — Veerkracht
07	03	13		Midden-Oosten, Noord-Afrika en de Golfregio — Concurrentievermogen
07	03	14		Midden-Oosten, Noord-Afrika en de Golfregio — MFB-subsidies

07	03	20		Midden-Oosten, Noord-Afrika en de Golfregio — Voorziening van het gemeenschappelijk voorzieningsfonds
07	03	30		Midden-Oosten, Noord-Afrika en de Golfregio — Territoriale en grensoverschrijdende samenwerking
07	04			Pijler Afrika bezuiden de Sahara
07	04	01		West-Afrika — Programma's
07	04	02		Oost- en Centraal-Afrika — Programma's
07	04	03		Zuidelijk Afrika en Indische Oceaan — Programma's
07	04	10		Afrika bezuiden de Sahara — Behoeften op het gebied van crisisbeheersing, vredesopbouw en buitenlands beleid
07	04	11		Afrika bezuiden de Sahara — Humanitaire hulp
07	04	12		Afrika bezuiden de Sahara — Veerkracht
07	04	13		Afrika bezuiden de Sahara — Concurrentievermogen
07	04	14		Afrika bezuiden de Sahara — MFB-subsidies
07	04	20		Afrika bezuiden de Sahara — Voorziening van het gemeenschappelijk voorzieningsfonds
07	05			Pijler Azië en Stille Oceaan
07	05	01		Centraal-Azië — Programma's
07	05	02		Zuid- en Zuidoost-Azië — Programma's
07	05	03		Stille Oceaan — Programma's
07	05	10		Azië en Stille Oceaan — Behoeften op het gebied van crisisbeheersing, vredesopbouw en buitenlands beleid
07	05	11		Azië en Stille Oceaan — Humanitaire hulp
07	05	12		Azië en Stille Oceaan — Veerkracht
07	05	13		Azië en Stille Oceaan — Concurrentievermogen
07	05	14		Azië en Stille Oceaan — MFB-subsidies
07	05	20		Azië en Stille Oceaan — Voorziening van het gemeenschappelijk voorzieningsfonds
07	06			Pijler Noord-, Midden- en Zuid-Amerika en Caribisch gebied
07	06	01		Noord-, Midden- en Zuid-Amerika — Programma's
07	06	02		Caribisch gebied — Programma's
07	06	10		Noord-, Midden- en Zuid-Amerika en Caribisch gebied — Behoeften op het gebied van crisisbeheersing, vredesopbouw en buitenlands beleid
07	06	11		Noord-, Midden- en Zuid-Amerika en Caribisch gebied — Humanitaire hulp
07	06	12		Noord-, Midden- en Zuid-Amerika en Caribisch gebied — Veerkracht
07	06	13		Noord-, Midden- en Zuid-Amerika en Caribisch gebied — Concurrentievermogen

07	06	14		Noord-, Midden- en Zuid-Amerika en Caribisch gebied — MFB-subsidies
07	06	20		Noord-, Midden- en Zuid-Amerika en Caribisch gebied — Voorziening van het gemeenschappelijk voorzieningsfonds
07	07			Pijler Mondiaal
07	07	01		Algemene programma's
07	07	10		Mondiaal — Behoeften op het gebied van crisisbeheersing, vredesopbouw en buitenlands beleid
07	07	11		Mondiaal — Humanitaire hulp
07	07	12		Mondiaal — Veerkracht
07	07	13		Mondiaal — Concurrentievermogen
07	08			Buffer voor nieuwe uitdagingen en prioriteiten
07	09			Afronding van voorgaande programma's voor het externe optreden
07	09	99		Afronding van voorgaande acties
07	09	99	01	Afronding van voorgaande acties in het kader van het instrument voor nabuurschapsbeleid, ontwikkeling en internationale samenwerking
07	09	99	02	Afronding van voorgaande acties in het kader van humanitaire hulp
07	09	99	03	Afronding van voorgaande acties in het kader van het instrument voor pretoetredingssteun
07	09	99	04	Afronding van voorgaande acties in het kader van de hervormings- en groeifaciliteit voor de Westelijke Balkan
07	09	99	05	Afronding van voorgaande acties in het kader van de faciliteit voor Oekraïne
08				Andere programma's voor extern optreden
08	01			Ondersteunende uitgaven voor de cluster "Andere programma's voor extern optreden"
08	01	01		Ondersteunende uitgaven voor het gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid
08	01	02		Ondersteunende uitgaven voor landen en gebieden overzee
08	02			Gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid
08	02	01		Gemeenschappelijk veiligheids- en defensiebeleid van de Europese Unie
08	02	01	01	EULEX Kosovo
08	02	01	02	Andere civiele GVDB-missies
08	02	01	03	Civiele GVDB-nood- en voorbereidende maatregelen
08	02	01	04	Andere civiele GBVB-acties
08	02	02		Speciale vertegenwoordigers van de Europese Unie
08	02	03		Non-proliferatie, ontwapening en wapen-beheersing

08	03			Landen en gebieden overzee
08	03	01		Alle landen en gebieden overzee
08	03	02		Landen en gebieden overzee met uitzondering van Groenland
08	03	03		Groenland
08	03	99		Voltooiing van eerdere programma's en activiteiten
08	20			Proefprojecten, voorbereidende acties, prerogatieven en overige acties
08	20	01		Proefprojecten
08	20	02		Voorbereidende acties
08	20	03		Andere acties
08	20	03	01	Terbeschikkingstelling van volgestorte aandelen van het geplaatste kapitaal van multilaterale ontwikkelingsbanken
08	20	03	02	Opvraagbaar gedeelte van het geplaatste kapitaal van multilaterale ontwikkelingsbanken
08	20	03	03	Internationale organisaties en overeenkomsten
08	20	04		Acties gefinancierd uit hoofde van de prerogatieven van de Commissie en bijzondere bevoegdheden die aan de Commissie zijn toegekend
08	20	04	01	Internationale Organisatie voor Wijnbouw en Wijnbereiding
08	20	04	02	Externe handelsbetrekkingen en hulp voor handel (Aid for Trade)
08	20	04	03	Voorlichtingsbeleid en strategische communicatie voor extern optreden
08	20	04	04	Strategische evaluaties en audits
08	20	04	05	Bevordering van de coördinatie tussen de Unie en de lidstaten op het vlak van ontwikkelingssamenwerking en humanitaire hulp

Amendement				
Rubriek 1: Het Europees sociaal model en levenskwaliteit, uitgezonderd NGEU				
02				Europees Fonds voor economische, sociale en territoriale cohesie, landbouw en platteland, visserij en maritieme zaken, welvaart en veiligheid
02	01			Steun voor uitgaven van het Fonds voor nationaal en regionaal partnerschap
02	01	02		Hoofdstuk sociale klimaatplannen — Administratieve uitgaven
02	02			NRP-plannen en Interreg-plan — Operationele uitgaven
02	02	01		Duurzame welvaart van Europa
02	02	02		Defensievermogens en veiligheid van Europa
02	02	02	01	Migratie, asiel, grensbeheer, visa en interne veiligheid

02	02	02	02	Andere
02	02	03		Ondersteuning van mensen, versterking van de Europese samenlevingen en het Europees sociaal model
02	02	03	01	Middelen uit het hoofdstuk Sociaal klimaatfonds/Sociaal klimaatplan – Operationele uitgaven
02	02	03	02	Andere
02	02	04		Behoud van de levenskwaliteit in Europa
02	***02***	***04***	***01***	***GLB — Inkomenssteun***
02	***02***	***04***	***02***	***GLB — Maatregelen voor plattelandsontwikkeling***
02	***02***	***04***	***03***	***Collectief vangnet***
02	***02***	***04***	***04***	***POSEI***
02	***02***	***04bis***		***GVB-interventies***
02	02	05		Bescherming van de democratie en de rechtsstaat van de Unie en handhaving van de waarden van de Unie
02	02	06		Flexibiliteit
02	02	07		Interreg Plan
02	02	08		Technische bijstand op initiatief van de Commissie
02	03			EU-faciliteit
02	03	01		Acties van de Unie
02	03	01	01	Crisissituaties — Solidariteit Europese Unie
02	03	01	02	Collectief vangnet (stabilisatie van landbouwmarkten)
02	03	01	03	Migratie, asiel, grensbeheer, visa en interne veiligheid
02	03	01	04	Andere acties van de Unie
02	03	02		Buffer voor nieuwe uitdagingen en prioriteiten
Rubriek 2: Concurrentievermogen, welvaart en veiligheid				
04				Fonds voor concurrentievermogen
04	01			Ondersteunende uitgaven voor het Fonds voor concurrentievermogen
04	01	01		Ondersteunende uitgaven voor het Europees Fonds voor concurrentievermogen
04	***01***	***01***	***01***	***Ondersteunende uitgaven voor het Europees Fonds voor concurrentievermogen — onderdeel Landbouw***
04	01	02		Ondersteunende uitgaven voor Horizon Europa
04	***01***	***02***	***01***	***Ondersteunende uitgaven voor Horizon Europa — onderdeel Landbouw***
04	01	03		Ondersteunende uitgaven voor Euratom/ITER

04	01	04		Ondersteunende uitgaven voor INSC-D (internationale samenwerking op het gebied van nucleaire veiligheid — ontmanteling)
04	01	05		Ondersteunende uitgaven voor het Ignalina-programma
04	02			Europees Fonds voor concurrentievermogen
04	02	01		Schone transitie en decarbonisatie
04	02	02		Gezondheid en bio-economie
04	02	03		Digitaal leiderschap
04	02	04		Veerkracht, defensie-industrie en ruimtevaart
04	02	05		Concurrentievermogenshub en horizontale acties op het gebied van concurrentievermogen
04	02	06		Bijdrage aan InvestEU-instrument van het EFC
04	03			Horizon Europa
04	03	01		Wetenschap op topniveau
04	03	02		Concurrentievermogen en samenleving
04	03	03		Innovatie
04	03	04		Europese Onderzoeksruimte
04	04			EURATOM/ITER
04	04	01		EURATOM/ITER
04	04	01	01	Fusie
04	04	01	02	ITER — Bouw, inbedrijfstelling en exploitatie van de ITER-faciliteiten — Europese Gemeenschappelijke Onderneming voor ITER en de ontwikkeling van fusie-energie
04	04	01	03	Splijting
04	04	01	04	Nucleaire eigen acties van het Gemeenschappelijk Centrum voor Onderzoek
04	05			INSC-D (Instrument voor samenwerking op het gebied van nucleaire veiligheid — ontmanteling)
04	05	01		Internationale samenwerking op het gebied van nucleaire veiligheid
04	05	02		Internationale samenwerking op het gebied van nucleaire veiligheid — voorziening van het gemeenschappelijk voorzieningsfonds
04	05	03		Ontmanteling
04	06			Ignalina-programma
04	06	01		Bijstand voor de ontmanteling van nucleaire installaties voor Litouwen
05				Connectiviteit en eengemaakte markt

05	01			Ondersteunende uitgaven voor connectiviteit en eengemaakte markt
05	01	01		Ondersteunende uitgaven voor de CEF (Vervoer, energie, militaire mobiliteit)
05	01	02		Ondersteunende uitgaven voor het programma Eengemaakte markt en douane
05	01	03		Ondersteunende uitgaven voor Pericles (bescherming van de euro)
05	02			CEF (Vervoer, energie, militaire mobiliteit)
05	02	01		CEF — Vervoer
05	02	01	01	Vervoer
05	02	01	02	Militaire mobiliteit
05	02	02		CEF – Energie
05	03			Programma Eengemaakte markt en douane
05	03	01		Interne markt, mededinging, consumenten, normalisatie
05	03	01	01	Interne markt, markttoezicht en Europese normalisatie (GROW)
05	03	01	02	Vennootschapsrecht (JUST)
05	03	01	03	Ondersteuning van het mededingingsbeleid (COMP)
05	03	01	04	Interne markt voor financiële diensten en internationale normen voor financiën en controle (FISMA)
05	03	01	05	Consumenten (FISMA en JUST)
05	03	02		Statistieken
05	03	03		Fraudebestrijdingsmaatregelen
05	03	04		Douane
05	03	05		Fiscalis
05	04			Pericles (bescherming van de euro)
05	04	01		Pericles
06				Onderwijs, cultuur, rechten en waarden (voorlopige titel)
06	01			Ondersteunende uitgaven voor burgers, gelijkheid, rechten en waarden
06	01	01		Ondersteunende uitgaven voor Erasmus+
06	01	02		Ondersteunende uitgaven voor AgoraEU
06	01	03		Ondersteunende uitgaven voor UCPM+ (Uniemechanisme voor civiele bescherming en paraatheid op gezondheidsgebied)
06	01	04		Ondersteunende uitgaven voor Justitie
06	02			Erasmus+

06	02	01		Onderwijs en opleiding
06	02	02		Jeugd, sport en het Europees Solidariteitskorps
06	03			AgoraEU
06	03	01		Cultuur
06	03	02		Media
06	03	03		CERV (“Burgers, gelijkheid, rechten en waarden”)
06	03	03	01	Gelijkheid, rechten, burgers en waarden
06	03	03	02	Democratische participatie en de rechtsstaat
06	03	03	03	Daphne
06	04			UCPM+ (Uniemechanisme voor civiele bescherming en paraatheid op gezondheidsgebied)
06	04	01		Civiele bescherming — rescEU en paraatheid op gezondheidsgebied
06	05			Justitie
06	05	01		Justitie
Rubriek 3: Europa in de wereld				
Titel	Hoofdstuk	Artikel	Post	Omschrijving
07				Europa in de wereld
07	01			Ondersteunende uitgaven voor de cluster “Europa in de wereld”
07	01	01		Ondersteunende uitgaven voor “Europa in de wereld met uitzondering van Oekraïne
07	01	02		Ondersteunende uitgaven voor steun aan Oekraïne
07	02			Pijler Europa
07	02	01		Uitbreiding — Voorbereiding op de toetreding
07	02	02		Oostelijk nabuurschap — Programma’s
07	02	03		West-Europa — Programma’s
07	02	04		Steun voor Oekraïne
07	02	10		Behoeften op het gebied van crisisbeheersing, vredesopbouw en buitenlands beleid
07	02	11		Europa — Humanitaire hulp
07	02	12		Europa — Veerkracht
07	02	13		Europa — Concurrentievermogen
07	02	14		Europa — MFB-subsidies

07	02	20		Europa — Voorziening van het gemeenschappelijk voorzieningsfonds
07	02	30		Europa — Territoriale en grensoverschrijdende samenwerking
07	03			Pijler Midden-Oosten, Noord-Afrika en de Golfregio
07	03	01		Midden-Oosten — Programma's
07	03	02		Noord-Afrika — Programma's
07	03	03		De Golfregio — Programma's
07	03	10		Midden-Oosten, Noord-Afrika en de Golfregio — Behoeften op het gebied van crisisbeheersing, vredesopbouw en buitenlands beleid
07	03	11		Midden-Oosten, Noord-Afrika en de Golfregio — Humanitaire hulp
07	03	12		Midden-Oosten, Noord-Afrika en de Golfregio — Veerkracht
07	03	13		Midden-Oosten, Noord-Afrika en de Golfregio — Concurrentievermogen
07	03	14		Midden-Oosten, Noord-Afrika en de Golfregio — MFB-subsidies
07	03	20		Midden-Oosten, Noord-Afrika en de Golfregio — Voorziening van het gemeenschappelijk voorzieningsfonds
07	03	30		Midden-Oosten, Noord-Afrika en de Golfregio — Territoriale en grensoverschrijdende samenwerking
07	04			Pijler Afrika bezuiden de Sahara
07	04	01		West-Afrika — Programma's
07	04	02		Oost- en Centraal-Afrika — Programma's
07	04	03		Zuidelijk Afrika en Indische Oceaan — Programma's
07	04	10		Afrika bezuiden de Sahara — Behoeften op het gebied van crisisbeheersing, vredesopbouw en buitenlands beleid
07	04	11		Afrika bezuiden de Sahara — Humanitaire hulp
07	04	12		Afrika bezuiden de Sahara — Veerkracht
07	04	13		Afrika bezuiden de Sahara — Concurrentievermogen
07	04	14		Afrika bezuiden de Sahara — MFB-subsidies
07	04	20		Afrika bezuiden de Sahara — Voorziening van het gemeenschappelijk voorzieningsfonds
07	05			Pijler Azië en Stille Oceaan
07	05	01		Centraal-Azië — Programma's
07	05	02		Zuid- en Zuidoost-Azië — Programma's
07	05	03		Stille Oceaan — Programma's
07	05	10		Azië en Stille Oceaan — Behoeften op het gebied van crisisbeheersing, vredesopbouw en buitenlands beleid
07	05	11		Azië en Stille Oceaan — Humanitaire hulp

07	05	12		Azië en Stille Oceaan — Veerkracht
07	05	13		Azië en Stille Oceaan — Concurrentievermogen
07	05	14		Azië en Stille Oceaan — MFB-subsidies
07	05	20		Azië en Stille Oceaan — Voorziening van het gemeenschappelijk voorzieningsfonds
07	06			Pijler Noord-, Midden- en Zuid-Amerika en Caribisch gebied
07	06	01		Noord-, Midden- en Zuid-Amerika — Programma's
07	06	02		Caribisch gebied — Programma's
07	06	10		Noord-, Midden- en Zuid-Amerika en Caribisch gebied — Behoeften op het gebied van crisisbeheersing, vredesopbouw en buitenlands beleid
07	06	11		Noord-, Midden- en Zuid-Amerika en Caribisch gebied — Humanitaire hulp
07	06	12		Noord-, Midden- en Zuid-Amerika en Caribisch gebied — Veerkracht
07	06	13		Noord-, Midden- en Zuid-Amerika en Caribisch gebied — Concurrentievermogen
07	06	14		Noord-, Midden- en Zuid-Amerika en Caribisch gebied — MFB-subsidies
07	06	20		Noord-, Midden- en Zuid-Amerika en Caribisch gebied — Voorziening van het gemeenschappelijk voorzieningsfonds
07	07			Pijler Mondiaal
07	07	01		Algemene programma's
07	07	10		Mondiaal — Behoeften op het gebied van crisisbeheersing, vredesopbouw en buitenlands beleid
07	07	11		Mondiaal — Humanitaire hulp
07	07	12		Mondiaal — Veerkracht
07	07	13		Mondiaal — Concurrentievermogen
07	08			Buffer voor nieuwe uitdagingen en prioriteiten
07	09			Afronding van voorgaande programma's voor het externe optreden
07	09	99		Afronding van voorgaande acties
07	09	99	01	Afronding van voorgaande acties in het kader van het instrument voor nabuurschapsbeleid, ontwikkeling en internationale samenwerking
07	09	99	02	Afronding van voorgaande acties in het kader van humanitaire hulp
07	09	99	03	Afronding van voorgaande acties in het kader van het instrument voor pretoetredingssteun
07	09	99	04	Afronding van voorgaande acties in het kader van de hervormings- en groeifaciliteit voor de Westelijke Balkan
07	09	99	05	Afronding van voorgaande acties in het kader van de faciliteit voor Oekraïne

08				Andere programma’s voor extern optreden
08	01			Ondersteunende uitgaven voor de cluster “Andere programma’s voor extern optreden”
08	01	01		Ondersteunende uitgaven voor het gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid
08	01	02		Ondersteunende uitgaven voor landen en gebieden overzee
08	02			Gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid
08	02	01		Gemeenschappelijk veiligheids- en defensiebeleid van de Europese Unie
08	02	01	01	EULEX Kosovo
08	02	01	02	Andere civiele GVDB-missies
08	02	01	03	Civiele GVDB-nood- en voorbereidende maatregelen
08	02	01	04	Andere civiele GBVB-acties
08	02	02		Speciale vertegenwoordigers van de Europese Unie
08	02	03		Non-proliferatie, ontwapening en wapen-beheersing
08	03			Landen en gebieden overzee
08	03	01		Alle landen en gebieden overzee
08	03	02		Landen en gebieden overzee met uitzondering van Groenland
08	03	03		Groenland
08	03	99		Voltooiing van eerdere programma’s en activiteiten
08	20			Proefprojecten, voorbereidende acties, prerogatieven en overige acties
08	20	01		Proefprojecten
08	20	02		Voorbereidende acties
08	20	03		Andere acties
08	20	03	01	Terbeschikkingstelling van volgestorte aandelen van het geplaatste kapitaal van multilaterale ontwikkelingsbanken
08	20	03	02	Opvraagbaar gedeelte van het geplaatste kapitaal van multilaterale ontwikkelingsbanken
08	20	03	03	Internationale organisaties en overeenkomsten
08	20	04		Acties gefinancierd uit hoofde van de prerogatieven van de Commissie en bijzondere bevoegdheden die aan de Commissie zijn toegekend
08	20	04	01	Internationale Organisatie voor Wijnbouw en Wijnbereiding
08	20	04	02	Externe handelsbetrekkingen en hulp voor handel (Aid for Trade)
08	20	04	03	Voorlichtingsbeleid en strategische communicatie voor extern optreden
08	20	04	04	Strategische evaluaties en audits

08	20	04	05	Bevordering van de coördinatie tussen de Unie en de lidstaten op het vlak van ontwikkelingssamenwerking en humanitaire hulp

BIJLAGE: BEKENDMAKING VAN INPUT

Overeenkomstig artikel 8 van bijlage I bij het Reglement verklaart de rapporteur voor advies in het advies input te hebben opgenomen over aangelegenheden in verband met het onderwerp van het dossier die in het kader van de opstelling van het advies tot op het moment van goedkeuring ervan in de commissie door hem is ontvangen van de volgende belangenvertegenwoordigers die binnen het toepassingsgebied van het Interinstitutioneel Akkoord over een verplicht transparantieregister vallen, [1]of van de volgende vertegenwoordigers van overheidsinstanties van derde landen, met inbegrip van hun diplomatieke vertegenwoordigingen en ambassades:

1. Belangenvertegenwoordigers die binnen het toepassingsgebied van het Interinstitutioneel Akkoord over een verplicht transparantieregister vallen
Farm Europe
2. Vertegenwoordigers van overheidsinstanties van derde landen, met inbegrip van hun diplomatieke vertegenwoordigingen en ambassades
n.v.t.

De bovenstaande lijst is opgesteld onder de exclusieve verantwoordelijkheid van de rapporteur voor advies.

De rapporteur verklaart dat aan natuurlijke personen die met hun naam en/of functie in de lijst worden vermeld privacyverklaring nr. 484 van het Europees Parlement (https://www.europarl.europa.eu/data-protect/index.do) is verstrekt, waarin de voorwaarden voor de verwerking van hun persoonsgegevens en de rechten in verband met die verwerking worden toegelicht.

[1] Interinstitutioneel Akkoord van 20 mei 2021 tussen het Europees Parlement, de Raad van de Europese Unie en de Europese Commissie over een verplicht transparantieregister (PB L 207 van 11.6.2021, blz. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2021/611/oj).

PROCEDURE VAN DE ADVISERENDE COMMISSIE

Titel	Interim-verslag over het voorstel voor het meerjarig financieel kader voor de jaren 2028-2034
Document- en procedurenummers	2025/0571R(APP)
Bevoegde commissie(s) Datum bekendmaking	BUDG 13.11.2025
Advies uitgebracht door Datum bekendmaking	AGRI 13.11.2025
Rapporteur voor advies Datum benoeming	Stefano Bonaccini 15.12.2025
Behandeling in de commissie	28.1.2026
Datum goedkeuring	5.3.2026
Uitslag eindstemming	+: 35 –: 1 0: 8

HOOFDELIJKE EINDSTEMMING
IN DE ADVISERENDE COMMISSIE

35	+
ECR	Michał Dworczyk, Mariusz Kamiński, Bert-Jan Ruissen, Veronika Vrecionová
ESN	Arno Bausemer, Stanislav Stoyanov
NI	Katarína Roth Neveďalová
PPE	Wouter Beke, Daniel Buda, Carmen Crespo Díaz, Herbert Dorfmann, Krzysztof Hetman, Sérgio Humberto, Céline Imart, Stefan Köhler, Ilia Lazarov, Norbert Lins, Pekka Toveri, Jessika Van Leeuwen, Marion Walsmann
PfE	Tomáš Kubín
Renew	Asger Christensen, Barry Cowen, Jérémy Decerle, Elsi Katainen, Christine Singer
S&D	Stefano Bonaccini, André Franqueira Rodrigues, Maria Grapini, Camilla Laureti, Cristina Maestre, Dario Nardella, Eric Sargiacomo
The Left	Luke Ming Flanagan
Verts/ALE	Cristina Guarda

1	-
The Left	Sebastian Everding

8	0
PfE	Mireia Borrás Pabón, Valérie Deloge, Csaba Dömötör, Gilles Pennelle, Raffaele Stancanelli
Verts/ALE	Martin Häusling, Anna Strolenberg, Thomas Waitz

Verklaring van de gebruikte tekens:
+ : voor
- : tegen
0 : onthouding(en)

25.2.2026

ADVIES VAN DE COMMISSIE VISSERIJ

aan de Begrotingscommissie

inzake het voorstel voor een verordening van de Raad tot bepaling van het meerjarig financieel kader voor de jaren 2028-2034
(COM(2025)0571 – C10-0000/2025 – 2025/0571R(APP))

Rapporteur voor advies: Bert-Jan Ruissen

PA_Consent_Interim

ADVIES

De Commissie visserij dient bij de bevoegde Begrotingscommissie het volgende in:

Amendement 1

Ontwerpresolutie
Visum 1

Ontwerpresolutie	*Amendement*
– gezien de artikelen 311, 312 en ***323***, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU),	– gezien de artikelen 311, 312***, 323*** en ***349***, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU),

Amendement 2

Ontwerpresolutie
Overweging A bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	A bis. overwegende dat de EU overeenkomstig artikel 349 VWEU specifieke maatregelen moet uitwerken en uitvoeren om de ultraperifere gebieden te ondersteunen; overwegende dat die maatregelen in het volgende MFK tot uiting moeten komen door specifieke en toereikende kredieten voor deze gebieden;

Amendement 3

Ontwerpresolutie
Overweging B bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	B bis. overwegende dat de EU een netto-importeur van visserijproducten is en meer dat 80 % van haar consumptie van visserijproducten invoert, waardoor het des te noodzakelijker is beleid vast te stellen dat duurzame visserij en aquacultuur in de EU bevordert, het duurzame beheer en de instandhouding van bestanden stimuleert, de voedselzekerheid bevordert en bijdraagt tot de strategische autonomie van de EU;

Amendement 4

Ontwerpresolutie
Paragraaf 2

Ontwerpresolutie	*Amendement*
2. onderstreept dat het volgende MFK gericht moet zijn op de financiering van Europese collectieve goederen, waar sprake is van een waarneembare toegevoegde waarde ten opzichte van financiering via nationale uitgaven; verwerpt elke stap in de richting van een Europa à la carte waaraan niet eenparig wordt deelgenomen waardoor de eenheid en samenhang van het beleid en de programma's van de EU worden ondermijnd; waarschuwt dat een dergelijke aanpak zou leiden tot een versnippering van de interne markt, oneerlijke concurrentievoordelen en een uitholling van het solidariteitsbeginsel dat aan de basis ligt van de Europese integratie;	2. onderstreept dat het volgende MFK gericht moet zijn op de financiering van Europese collectieve goederen, waar sprake is van een waarneembare toegevoegde waarde ten opzichte van financiering via nationale uitgaven; verwerpt elke stap in de richting van een Europa à la carte waaraan niet eenparig wordt deelgenomen waardoor de eenheid en samenhang van het beleid en de programma's van de EU worden ondermijnd; waarschuwt dat een dergelijke aanpak zou leiden tot een versnippering van de interne markt, oneerlijke concurrentievoordelen en een uitholling van het solidariteitsbeginsel dat aan de basis ligt van de Europese integratie; ***herinnert eraan dat de EU overeenkomstig artikel 349 VWEU***

verplicht is EU-beleid en -programma's voor de ultraperifere gebieden uit te voeren en wijst er derhalve op dat er in het volgende MFK blijvende en gerichte steun moet worden verleend aan deze gebieden, onder meer door middel van een programma van speciaal op een afgelegen en insulair karakter afgestemde maatregelen (Posei) voor visserij en aquacultuur;

Amendement 5

Ontwerpresolutie
Paragraaf 2 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	2 bis. benadrukt dat visserij en aquacultuur van essentieel belang zijn voor voedselzekerheid in de EU; herinnert aan de noodzaak van een actieplan voor "blauwe" levensmiddelen ter bevordering van de productie, verwerking, afzet en consumptie van duurzame aquatische levensmiddelen; steunt de inspanningen om sectoren binnen de EU te versterken door de afhankelijkheid van de invoer van aquatische producten uit derde landen met lagere milieu- en sociale normen te verminderen;

Amendement 6

Ontwerpresolutie
Paragraaf 3

Ontwerpresolutie	*Amendement*
3. is geen voorstander van de samenvoeging van verschillende beleidsmaatregelen in één plan per lidstaat, wat aanzienlijke onzekerheid veroorzaakt over de voorspelbaarheid van de financiering voor de eindbegunstigden; waarschuwt dat de aanzienlijke verlaging	3. is geen voorstander van de samenvoeging van verschillende beleidsmaatregelen in één plan per lidstaat, ***waardoor het risico ontstaat dat verschillende belangrijke EU-beleidsmaatregelen waarvoor de EU de exclusieve bevoegdheid heeft, opnieuw***

van de financiering in rubriek 1 een risico vormt voor de verwezenlijking van het in de Verdragen verankerde EU-beleid en de doelstellingen van de Unie om haar economische, sociale en territoriale cohesie te versterken, sociale rechten te beschermen en voedselzekerheid en een redelijke levensstandaard voor landbouwers en ***vissers*** te waarborgen;

worden genationaliseerd, en wat aanzienlijke onzekerheid veroorzaakt over de voorspelbaarheid van de financiering voor de eindbegunstigden; waarschuwt dat de aanzienlijke verlaging van de financiering in rubriek 1 een risico vormt voor de verwezenlijking van het in de Verdragen verankerde EU-beleid en de doelstellingen van de Unie om haar economische, sociale en territoriale cohesie te versterken, sociale rechten te beschermen en voedselzekerheid en een redelijke levensstandaard voor landbouwers***, vissers*** en ***exploitanten van aquacultuurbedrijven*** te waarborgen;

Amendement 7

Ontwerpresolutie
Paragraaf 4

Ontwerpresolutie	*Amendement*
4. is ingenomen met de aanzienlijke verhoging die wordt voorgesteld om tegemoet te komen aan de herhaalde oproepen van het Parlement om meer te investeren in onderzoek, strategische autonomie, de schone transitie, defensie, technologische soevereiniteit en economische veerkracht; benadrukt echter dat het combineren van programma's in het Fonds voor concurrentievermogen ertoe leidt dat de transparantie afneemt en het Parlement minder de mogelijkheid heeft om voldoende financiering te waarborgen voor specifieke beleidsdoelstellingen; dringt erop aan dat, zelfs wanneer programma's worden samengevoegd, de begrotingslijnen voldoende gedetailleerd moeten blijven om daadwerkelijk parlementair toezicht mogelijk te maken en de zichtbaarheid van de financiering voor individuele prioriteiten te behouden;	4. is ingenomen met de aanzienlijke verhoging die wordt voorgesteld om tegemoet te komen aan de herhaalde oproepen van het Parlement om meer te investeren in onderzoek, strategische autonomie, de schone transitie, defensie, technologische soevereiniteit en economische veerkracht; benadrukt echter dat het combineren van programma's in het Fonds voor concurrentievermogen ertoe leidt dat de transparantie afneemt en het Parlement minder de mogelijkheid heeft om voldoende financiering te waarborgen voor specifieke beleidsdoelstellingen; dringt erop aan dat, zelfs wanneer programma's worden samengevoegd, de begrotingslijnen voldoende gedetailleerd moeten blijven om daadwerkelijk parlementair toezicht mogelijk te maken en de zichtbaarheid van de financiering voor individuele prioriteiten te behouden***, zo ook voor acties die via het huidige LIFE-programma worden gefinancierd***;

Amendement 8

Ontwerpresolutie
Paragraaf 5

Ontwerpresolutie	*Amendement*
5. is ingenomen met de versterking van het instrument voor nabuurschapsbeleid, ontwikkeling en internationale samenwerking (NDICI) – Europa in de wereld, aangezien de Unie zo haar vastberadenheid toont om haar rol te versterken als mondiale speler in een steeds complexere geopolitieke omgeving; uit echter zijn bezorgdheid over het feit dat dit financieringsniveau ontoereikend blijft gezien de omvang van de uitdagingen op wereldvlak, waaronder de terugtrekking van de Verenigde Staten als mondiale beschermer van de vrede en veiligheid, de behoeften op het vlak van uitbreiding en ontwikkeling, de humanitaire crises en de noodzaak om Oekraïne en andere partners te ondersteunen; is gekant tegen de verzwakking van het parlementair toezicht en de parlementaire betrokkenheid, en tegen de verminderde zichtbaarheid van financiering voor specifieke prioriteiten die eigen zijn aan het ontwerp van NDICI, zoals het is voorgesteld door de Commissie;	5. is ingenomen met de versterking van het instrument voor nabuurschapsbeleid, ontwikkeling en internationale samenwerking (NDICI) – Europa in de wereld, aangezien de Unie zo haar vastberadenheid toont om haar rol te versterken als mondiale speler in een steeds complexere geopolitieke omgeving; uit echter zijn bezorgdheid over het feit dat dit financieringsniveau ontoereikend blijft gezien de omvang van de uitdagingen op wereldvlak, waaronder de terugtrekking van de Verenigde Staten als mondiale beschermer van de vrede en veiligheid, de behoeften op het vlak van uitbreiding en ontwikkeling, de humanitaire crises en de noodzaak om Oekraïne en andere partners te ondersteunen; is gekant tegen de verzwakking van het parlementair toezicht en de parlementaire betrokkenheid, en tegen de verminderde zichtbaarheid van financiering voor specifieke prioriteiten die eigen zijn aan het ontwerp van NDICI, zoals het is voorgesteld door de Commissie; ***benadrukt het belang van de integratie van de partnerschapsovereenkomsten inzake duurzame visserij (PODV's) in de bredere strategische aanpak voor de uitgaven in het kader van het Europa in de wereld-instrument;***

Amendement 9

Ontwerpresolutie
Paragraaf 7

Ontwerpresolutie	*Amendement*
7. is zich bewust van de behoefte aan meer flexibiliteit bij de toewijzing van middelen in het kader van bepaalde programma's, maar benadrukt dat dit geen belemmering mag vormen voor de beleidsdoelstellingen op lange termijn, de voorspelbaarheid van financiering of de prerogatieven van het Parlement; onderstreept dat het Parlement en de Raad gezamenlijk moeten beslissen over de toewijzing van middelen aan specifieke beleidsdoelstellingen; betreurt dat de indicatieve nomenclatuur die wordt voorgesteld in de wetgeving inzake programma's, volstrekt ontoereikend is; herhaalt zijn oproep om in het MFK voor de periode na 2027 twee speciale instrumenten op te nemen: één instrument om solidariteit bij natuurrampen te waarborgen en één instrument voor algemene crisisrespons;	7. is zich bewust van de behoefte aan meer flexibiliteit bij de toewijzing van middelen in het kader van bepaalde programma's, maar benadrukt dat dit geen belemmering mag vormen voor de beleidsdoelstellingen op lange termijn, de voorspelbaarheid van financiering of de prerogatieven van het Parlement***, en er geen risico mag ontstaan dat gemeenschappelijk beleid opnieuw genationaliseerd wordt***; onderstreept dat het Parlement en de Raad gezamenlijk moeten beslissen over de toewijzing van middelen aan specifieke beleidsdoelstellingen; betreurt dat de indicatieve nomenclatuur die wordt voorgesteld in de wetgeving inzake programma's, volstrekt ontoereikend is; herhaalt zijn oproep om in het MFK voor de periode na 2027 twee speciale instrumenten op te nemen: één instrument om solidariteit bij natuurrampen te waarborgen en één instrument voor algemene crisisrespons;

Amendement 10

Ontwerpresolutie
Paragraaf 9

Ontwerpresolutie	*Amendement*
9. wijst nogmaals op de noodzaak van duurzame en veerkrachtige inkomsten voor de begroting van de Unie die in overeenstemming moeten zijn met de uitgavenzijde; ***is ingenomen met*** de inspanningen van de Commissie om nieuwe ***eigen middelen vast*** te ***stellen*** en bepaalde aanpassingen aan de traditionele eigen middelen voor te stellen; ***steunt de door de Commissie voorgestelde bredere aanpak en*** verzoekt de Raad snel een akkoord te bereiken over ***nieuwe eigen***	9. wijst nogmaals op de noodzaak van duurzame en veerkrachtige inkomsten voor de begroting van de Unie die in overeenstemming moeten zijn met de uitgavenzijde; ***wijst op*** de inspanningen van de Commissie om nieuwe ***manieren in kaart*** te ***brengen om de begroting te financieren,*** en bepaalde aanpassingen aan de traditionele eigen middelen voor te stellen; verzoekt de Raad snel een akkoord te bereiken over ***hoe de begroting op duurzame wijze gefinancierd kan worden***

middelen om de begrotingszekerheid op lange termijn veilig te stellen; is van mening dat de ***inkomsten van een digitaledienstenbelasting als oplossing moeten worden onderzocht, mochten andere voorstellen*** voor ***eigen middelen geen steun krijgen van de lidstaten***; neemt kennis van het voorstel van de Commissie voor een nieuw soort crisismechanisme op basis van buitengewone leningen, waarmee de Unie snel zou kunnen reageren op onverwachte ontwikkelingen;

om de begrotingszekerheid op lange termijn veilig te stellen; is van mening dat de ***lidstaten moeten zoeken naar mogelijke oplossingen om de inkomsten die nodig zijn*** voor ***de begroting veilig te stellen***; neemt kennis van het voorstel van de Commissie voor een nieuw soort crisismechanisme op basis van buitengewone leningen, waarmee de Unie snel zou kunnen reageren op onverwachte ontwikkelingen;

Amendement 11

Ontwerpresolutie
Paragraaf 17

Ontwerpresolutie	*Amendement*
17. betreurt dat de voorgestelde verordening inzake de plannen voor nationaal en regionaal partnerschap (COM(2025)0558), op grond waarvan verschillende beleidsmaatregelen in één plan per lidstaat worden samengevoegd, leidt tot grote onzekerheid over de voorspelbaarheid van de financiering voor de eindbegunstigden; waarschuwt daarnaast dat de aanzienlijke verlaging van de financiering voor rubriek 1 ook een risico vormt voor de verwezenlijking van het in de Verdragen verankerde EU-beleid en de doelstellingen van de Unie om haar economische, sociale en territoriale cohesie te versterken, sociale rechten te beschermen en voedselzekerheid en een redelijke levensstandaard voor landbouwers en vissers te waarborgen;	17. betreurt dat de voorgestelde verordening inzake de plannen voor nationaal en regionaal partnerschap (COM(2025)0558), op grond waarvan verschillende beleidsmaatregelen in één plan per lidstaat worden samengevoegd, leidt tot grote onzekerheid over de voorspelbaarheid van de financiering voor de eindbegunstigden; waarschuwt daarnaast dat de aanzienlijke verlaging van de financiering voor rubriek 1 ook een risico vormt voor de verwezenlijking van het in de Verdragen verankerde EU-beleid en de doelstellingen van de Unie om haar economische, sociale en territoriale cohesie te versterken, sociale rechten te beschermen en voedselzekerheid en een redelijke levensstandaard voor landbouwers en vissers te waarborgen***, alsook om de uitvoering van het gemeenschappelijk visserijbeleid (GVB) te ondersteunen en duurzame visserij en voedselsystemen te bevorderen***;

Amendement 12

Ontwerpresolutie
Paragraaf 17 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	17 bis. is ertegen gekant dat de financiering voor de visserij-, aquacultuur- en maritieme sector in het voorstel van de Commissie aanzienlijk wordt beperkt en versnipperd, wat ook van invloed is op kust-, eiland- en ultraperifere gebieden; benadrukt dat deze sectoren onder op de Verdragen gebaseerde beleid vallen dat van essentieel belang is voor de voedselzekerheid, territoriale cohesie, werkgelegenheid in kustgebieden en strategische autonomie van de Unie;

Amendement 13

Ontwerpresolutie
Paragraaf 17 ter (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	17 ter. pleit ervoor dat financiering voor de visserij-, aquacultuur- en maritieme sector wordt behandeld als een afzonderlijk instrument met een eigen begroting en specifieke wettelijke voorschriften, dat binnen specifieke structuren moet worden gewaarborgd met een geoormerkte begroting van ten minste 7,5 miljard EUR in constante prijzen, waarvan 6,5 miljard EUR in gedeeld beheer moet worden uitgevoerd en 1 miljard EUR in direct en indirect beheer via de EU-faciliteit;

Amendement 14

Ontwerpresolutie
Paragraaf 17 quater (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	17 quater. beklemtoont dat het waarborgen van voedselzekerheid een essentiële strategische doelstelling van de EU is en een van de belangrijkste pijlers van de Europese integratie vormt; onderstreept in dit verband dat het absoluut noodzakelijk is dat de visserijsector en aquacultuursector van de EU duurzaam en concurrerend blijven;

Amendement 15

Ontwerpresolutie
Paragraaf 17 quinquies (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	17 quinquies. benadrukt in dit verband dat de voornaamste uitdagingen en prioriteiten in het kader van het nieuwe MFK onder meer bestaan in decarbonisatie, de modernisering en vernieuwing van de vloot, innovatie op het gebied van vistuig en generatievernieuwing; dringt aan op flexibele subsidiabiliteitscriteria met betrekking tot vlootcapaciteit en -vernieuwing, rekening houdend met de uiteenlopende behoeften van alle vlootsegmenten in de lidstaten, met inbegrip van kleinschalige vloten, alsook met de specifieke behoeften en geografische beperkingen van kust-, eiland- en ultraperifere gebieden;

Amendement 16

Ontwerpresolutie
Paragraaf 17 sexies (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	17 sexies. wijst erop dat EU-financiering voor visserij-, aquacultuur- en maritieme activiteiten moet bijdragen tot hoogwaardige werkgelegenheid, eerlijke en goede arbeidsvoorwaarden en sociale bescherming, waarbij het werk van vrouwen in de hele waardeketen wordt erkend; herinnert aan het belang van robuuste gezondheids- en veiligheidsnormen; pleit voor EU-financiering ter ondersteuning van inkomensstabiliseringsmechanismen, crisispreventie en veerkrachtmaatregelen om de continuïteit van de activiteiten en de bestaansmiddelen in kust- en eilandgemeenschappen te waarborgen; benadrukt dat het belangrijk is de toegang tot financiële steun voor kleinschalige vissers te vergemakkelijken;

Amendement 17

Ontwerpresolutie
Paragraaf 17 septies (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	17 septies. is van mening dat financiering voor visserij en aquacultuur voornamelijk de operationele en productieve activiteiten van deze sectoren ten goede moet komen en moet worden gebruikt om een gelijk speelveld tot stand te brengen; stelt voor dat middelen die worden gebruikt voor controletaken en technische bijstand niet uit het geoormerkte bedrag in gedeeld beheer moeten komen; dringt aan op een aanzienlijke vermindering van de administratieve lasten en nalevingskosten voor vissers en exploitanten van aquacultuurbedrijven, met inbegrip van gestroomlijnde vergunningen en kortere beslissingstermijnen, teneinde

doeltreffende en eenvoudige administratieve procedures voor exploitanten te garanderen;

Amendement 18

Ontwerpresolutie
Paragraaf 17 octies (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	17 octies. wijst erop dat generatievernieuwing van essentieel belang is voor de duurzaamheid op lange termijn van de visserij en de kusteconomieën; vraagt om specifieke steun voor jonge vissers en aquacultuurproducenten, met inbegrip van toegang tot vaartuigen, opleiding, ontwikkeling van vaardigheden, innovatie en steun voor het opstarten van bedrijven, in synergie met onderwijs en sociale instrumenten; wijst erop dat stabiele regelgeving, voorspelbaarheid, toegang tot publieke en private financiering en rechtszekerheid van het grootste belang zijn voor het aantrekken van jonge nieuwkomers in de sector, aangezien rechtsonzekerheid de toegang tot leningen en investeringen rechtstreeks ondermijnt; wijst erop dat innovatie in de visserij- en aquacultuursector moet worden gestimuleerd om te zorgen voor toekomstgerichte sectoren die aantrekkelijk zijn voor de volgende generatie;

Amendement 19

Ontwerpresolutie
Paragraaf 18 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	18 bis. wijst erop dat EU-acties in verband met het GVB en de oceaan die niet in

gedeeld beheer worden uitgevoerd, duidelijk herkenbaar moeten blijven; dringt derhalve aan op een specifieke begrotingslijn van de EU-faciliteit ter ondersteuning van de uitvoering van het GVB, het maritiem beleid en het oceaanpact, met een minimumtoewijzing van 1 miljard EUR;

Amendement 20

Ontwerpresolutie
Paragraaf 19 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	19 bis. herinnert eraan dat het GVB van nature een echt Europees beleid en een echte Europese verwezenlijking is, en dat de begroting ervan daarom Europees moet blijven; is sterk gekant tegen de eventuele hernationalisering van dit gemeenschappelijk EU-beleid; beklemtoont dat de totstandkoming van een ongelijk, versnipperd speelveld tussen nationale vloten, waarbij sommige lidstaten hun vloten moderniseren en andere niet, onaanvaardbaar zou zijn; benadrukt dat voor voedselzekerheid en een gelijk speelveld tussen vloten een Europese begroting met gemeenschappelijke regels en waarborgen nodig is;

Amendement 21

Ontwerpresolutie
Paragraaf 19 ter (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	19 ter. wijst erop dat de handhaving van een begroting van 7,5 miljard EUR voor visserij geen significante gevolgen heeft voor de totale EU-begroting, maar dat de verlaging ervan verwoestende gevolgen zou hebben voor de visserij- en aquacultuursector, alsook voor de gehele

waardeketen van visserijproducten; onderstreept dat een verhoging van de begroting voor visserij niet zou leiden tot een aanzienlijke verlaging van de begroting voor ander sectoraal beleid, aangezien de Commissie voorzieningen heeft getroffen voor extra middelen die niet bestemd zijn voor specifiek beleid;

Amendement 22

Ontwerpresolutie
Paragraaf 20 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	20 bis. wijst erop dat er in verschillende sectoren, met inbegrip van de visserijsector, aanzienlijke inspanningen moeten worden geleverd met betrekking tot decarbonisatie en de energietransitie; beklemtoont derhalve dat er specifieke begrotingsonderdelen moeten worden geoormerkt in het kader van het Europees Fonds voor concurrentievermogen en Horizon Europa, voor de financiering van onderzoek naar het koolstofvrij maken van de vissersvloot, innovatief vistuig, de energietransitie en maritieme infrastructuur; dringt erop aan om in het kader van het Europees Fonds voor concurrentievermogen ten minste 12 miljard EUR te oormerken voor het koolstofvrij maken van de vissersvloot, teneinde de noodzakelijke particuliere investeringen aan te trekken; wijst erop dat het concurrentievermogen, de duurzaamheid, de economische veerkracht en de strategische autonomie van de visserij- en aquacultuursector moeten worden versterkt als een essentiële voorwaarde om de welvaart en de voedselzekerheid van de EU op lange termijn te waarborgen;

Amendement 23

Ontwerpresolutie
Paragraaf 21 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	21 bis. benadrukt het strategische belang van PODV's als een belangrijk instrument in het kader van de partnerschappen en het externe beleid van de EU en als een essentieel onderdeel in de ondersteuning van de Europese vissersvloot die actief is in de wateren van derde landen; benadrukt dat deze overeenkomsten niet alleen legale en duurzame toegang tot de visbestanden en de duurzame exploitatie van mariene biologische rijkdommen garanderen, maar ook rechtstreeks bijdragen tot de economische en sociale ontwikkeling en de ontwikkeling van de voedselvoorziening van de partnerlanden, de bevordering van goed bestuur op het gebied van visserij, de bestrijding van illegale visserij en de versterking van de geopolitieke aanwezigheid van de EU in belangrijke regio's; dringt aan op voldoende, voorspelbare en stabiele financiële middelen voor de onderhandelingen over en de verlenging en de doeltreffende uitvoering van PODV's, met inbegrip van nieuwe PODV's;

Amendement 24

Ontwerpresolutie
Paragraaf 21 ter (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	21 ter. dringt derhalve aan op een minimale geoormerkte toewijzing van 1,5 miljard EUR onder rubriek 3 (Europa in de wereld) voor oceaangerelateerd extern optreden, met inbegrip van

	internationale oceaangovernance, PODV's, regionale organisaties voor visserijbeheer, het oceaanpact en het pact voor het Middellandse Zeegebied, onverminderd aanvullende financiering uit andere instrumenten;

Amendement 25

Ontwerpresolutie
Paragraaf 28

Ontwerpresolutie	*Amendement*
28. houdt vol dat de MFK-verordening moet voorzien in een verplichting voor de Commissie om uiterlijk in juli 2031 een evaluatie van de werking van het MFK in te dienen, met volledige inachtneming van de economische situatie en de meest recente macro-economische prognoses van dat moment; is ook van mening dat een dergelijke verplichte evaluatie zo nodig vergezeld moet gaan van een wetgevingsvoorstel tot herziening van deze verordening overeenkomstig de in het VWEU neergelegde procedures; benadrukt dat een dergelijke herziening niet mag leiden tot een verlaging van vooraf toegewezen nationale budgetten, zoals bepaald in de verordening inzake de plannen voor nationaal en regionaal partnerschap;	28. houdt vol dat de MFK-verordening moet voorzien in een verplichting voor de Commissie om uiterlijk in juli 2031 een evaluatie van de werking van het MFK in te dienen, met volledige inachtneming van de economische situatie en de meest recente macro-economische prognoses van dat moment***, alsook van internationale ontwikkelingen zoals de betrekkingen van de EU met derde landen***; is ook van mening dat een dergelijke verplichte evaluatie zo nodig vergezeld moet gaan van een wetgevingsvoorstel tot herziening van deze verordening overeenkomstig de in het VWEU neergelegde procedures; benadrukt dat een dergelijke herziening niet mag leiden tot een verlaging van vooraf toegewezen nationale budgetten, zoals bepaald in de verordening inzake de plannen voor nationaal en regionaal partnerschap;

Amendement 26

Ontwerpresolutie
Paragraaf 32 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	32 bis. benadrukt dat de conditionaliteitsmechanismen voor de financiering van visserij en aquacultuur, met inbegrip van het beginsel "geen

ernstige afbreuk doen", in overeenstemming moeten zijn met de doelstellingen van het GVB;

Amendement 27

Ontwerpresolutie
Paragraaf 34 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	34 bis. benadrukt dat de financiering van het GVB duidelijk moet worden aangeduid met een afzonderlijke begrotingsnomenclatuur in rubriek 1, die losstaat van het gemeenschappelijk landbouwbeleid (GLB), met voldoende gedetailleerde begrotingslijnen, teneinde te zorgen voor transparantie, voorspelbaarheid voor begunstigden en doeltreffende parlementaire controle;

Amendement 28

Ontwerpresolutie
Paragraaf 36 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	36 bis. vestigt de aandacht op het feit dat de visserijsector en de aquacultuursector onlosmakelijk verbonden zijn met de kust-, eiland- en ultraperifere gemeenschappen van de EU; merkt op dat het visserijbeleid niet uitsluitend door de nationale centrale overheden kan worden uitgevoerd en beheerd, en dat de rol van de regio's en de lokale overheden daarom moet worden versterkt en beter moet worden gedefinieerd, met volledige inachtneming van het subsidiariteitsbeginsel, ter consolidatie en bevordering van een goed opgezet systeem van meerlagig beheer en goed gedeeld beheer, met passende waarborgen; wijst erop dat het belangrijk is om te zorgen voor een methode die flexibiliteit garandeert en aansluit bij de doelstellingen van het VWEU en de

	werkelijke behoeften op lokaal en regionaal niveau;

Amendement 29

Ontwerpresolutie
Paragraaf 43 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	43 bis. verzoekt de Commissie de onderhandelingen over PODV's tijdig af te ronden om ervoor te zorgen dat de protocollen niet voorlopig worden toegepast zolang het Parlement nog geen goedkeuring heeft verleend;

Wijziging 30

Voorstel voor een Interinstitutioneel Akkoord
Deel III
Sectie B – punt 20 –alinea's 2 t/m 5

Ontwerpresolutie	*Wijziging*
De Commissie verbindt zich ertoe het Europees Parlement ***regelmatig op*** de ***hoogte te houden van*** de voorbereiding, het verloop en de voltooiing van de onderhandelingen inzake visserijovereenkomsten, met inbegrip van de gevolgen voor de begroting.	De Commissie verbindt zich ertoe ***regelmatig en gelijktijdig informatie te verschaffen aan*** het Europees Parlement ***en*** de ***Raad over*** de voorbereiding, het verloop en de voltooiing van de onderhandelingen inzake visserijovereenkomsten, met inbegrip van de gevolgen voor de begroting.
Gedurende de wetgevingsprocedure betreffende visserijovereenkomsten verbinden de instellingen zich ertoe alles in het werk te stellen opdat alle procedures zo spoedig mogelijk worden afgewikkeld***.***	Gedurende de wetgevingsprocedure betreffende visserijovereenkomsten verbinden de instellingen zich ertoe alles in het werk te stellen opdat alle procedures zo spoedig mogelijk worden afgewikkeld***, met volledige inachtneming van de interne regels van elke instelling.***
	De Commissie streeft ernaar de onderhandelingen over nieuwe visserijovereenkomsten of over de verlenging van bestaande visserijovereenkomsten tijdig af te ronden om ervoor te zorgen dat de protocollen niet voorlopig worden toegepast zolang

	het Parlement nog geen goedkeuring heeft verleend.
Bedragen die in de begroting zijn voorzien voor nieuwe visserijovereenkomsten of voor de verlenging van visserijovereenkomsten die naar verwachting uiterlijk op 1 januari van het betrokken begrotingsjaar in werking treden ***of voorlopig worden toegepast***, worden opgenomen in het belangrijkste operationele begrotingsonderdeel.	Bedragen die in de begroting zijn voorzien voor nieuwe visserijovereenkomsten of voor de verlenging van visserijovereenkomsten die naar verwachting uiterlijk op 1 januari van het betrokken begrotingsjaar in werking treden, worden opgenomen in het belangrijkste operationele begrotingsonderdeel.
Bedragen die in de begroting zijn voorzien voor nieuwe visserijovereenkomsten of voor de verlenging van visserijovereenkomsten die naar verwachting na 1 januari van het betrokken begrotingsjaar in werking treden ***of voorlopig worden toegepast***, worden opgenomen in de reserve.	Bedragen die in de begroting zijn voorzien voor nieuwe visserijovereenkomsten of voor de verlenging van visserijovereenkomsten die naar verwachting na 1 januari van het betrokken begrotingsjaar in werking treden, worden opgenomen in de reserve.

Amendement 31

Ontwerpresolutie
Bijlage II – rubriek 1 – rij 4 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie

Amendement

02	***02 bis***	***Interventies in het kader van het gemeenschappelijk visserijbeleid***		***7,5***	***7,5***

Amendement 32

Ontwerpresolutie
Bijlage II – rubriek 2 – rij 1 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie

Amendement

04	***02 bis***	***Interventies in het kader van het koolstofvrij maken van de visserijvloot***		***12***	***12***

Amendement 33

Ontwerpresolutie
Bijlage II – rubriek 3 – rij 4

Ontwerpresolutie

XX	XX	Partnerschapsovereenkomsten inzake duurzame visserij (PODV's) en regionale organisaties voor visserijbeheer (ROVB's)	1,18	***1,32***	***0,14***

Amendement

XX	XX	Partnerschapsovereenkomsten inzake duurzame visserij (PODV's) en regionale organisaties voor visserijbeheer (ROVB's)	1,18	***1,5***	***0,32***

Amendement 34

Ontwerpresolutie
Bijlage III – rubriek 1 – rijen 13 en 13 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
02 02 04 01 ***GLB- en GVB-interventies***	02 02 04 01 ***GLB-interventies***
	02 02 04 01 bis GVB-interventies

Amendement 35

Ontwerpresolutie
Bijlage III – rubriek 1 – rij 24 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	02 03 01 04 bis Steun voor de uitvoering van het GVB, het maritiem beleid en het oceaanpact

Amendement 36

Ontwerpresolutie
Bijlage III – rubriek 2 – rij 9 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	04 02 01 bis Interventies in het kader van het koolstofvrij maken van de visserijvloot

Amendement 37

Ontwerpresolutie
Bijlage III – rubriek 3 – rij 94 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	08 20 03 03 bis Partnerschapsovereenkomsten inzake duurzame visserij en regionale organisaties voor visserijbeheer

BIJLAGE: BEKENDMAKING VAN INPUT

De rapporteur voor advies verklaart onder zijn exclusieve verantwoordelijkheid geen input in het advies te hebben opgenomen van belangenvertegenwoordigers die binnen het toepassingsgebied van het Interinstitutioneel Akkoord over een verplicht transparantieregister[1] vallen of van vertegenwoordigers van overheidsinstanties van derde landen, met inbegrip van hun diplomatieke vertegenwoordigingen en ambassades, die overeenkomstig artikel 8 van bijlage I bij het Reglement in deze bijlage moeten worden vermeld.

[1] Interinstitutioneel Akkoord van 20 mei 2021 tussen het Europees Parlement, de Raad van de Europese Unie en de Europese Commissie over een verplicht transparantieregister (PB L 207 van 11.6.2021, blz. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2021/611/oj).

INFORMATIE OVER DE GOEDKEURING IN DE ADVISERENDE COMMISSIE

Titel	Interim-verslag over het meerjarig financieel kader voor de jaren 2028-2034
Document- en procedurenummers	2025/0571R(APP)
Bevoegde commissies Datum bekendmaking	BUDG 13.11.2025
Advies uitgebracht door Datum bekendmaking	PECH 13.11.2025
Rapporteur voor advies Datum benoeming	Bert-Jan Ruissen 27.11.2025
Behandeling in de commissie	27.1.2026
Datum goedkeuring	25.2.2026
Uitslag eindstemming	+: 21 –: 3 0: 2

HOOFDELIJKE EINDSTEMMING IN DE ADVISERENDE COMMISSIE

21	+
ECR	Carlo Ciccioli, Nora Junco García, Piotr Müller, Bert-Jan Ruissen
PfE	Ton Diepeveen, Séverine Werbrouck
PPE	Carmen Crespo Díaz, Paulo Do Nascimento Cabral, Isabelle Le Callennec, Francisco José Millán Mon, Jessica Polfjärd, Sander Smit, Željana Zovko
Renew	Asger Christensen, Emma Wiesner, Michal Wiezik
S&D	Sakis Arnaoutoglou, Thomas Bajada, André Franqueira Rodrigues, Giuseppe Lupo
Verts/ALE	Ana Miranda Paz

3	-
The Left	Luke Ming Flanagan, Emma Fourreau
Verts/ALE	Isabella Lövin

2	0
ESN	Siegbert Frank Droese
PfE	António Tânger Corrêa

Verklaring van de gebruikte tekens:
+ : voor
- : tegen
0 : onthouding(en)

25.2.2026

ADVIES VAN DE COMMISSIE CULTUUR EN ONDERWIJS

aan de Begrotingscommissie

inzake het interim-verslag over het voorstel voor een verordening van de Raad tot bepaling van het meerjarig financieel kader voor de jaren 2028-2034
(COM(2025)0571) – C10-0000/2025 – 2025/0571(APP))

Rapporteur voor advies: Hélder Sousa Silva

PA_Consent_Interim

ADVIES

De Commissie cultuur en onderwijs dient bij de bevoegde Begrotingscommissie het volgende in:

Amendement 1

Ontwerpresolutie
Paragraaf 2

Ontwerpresolutie	*Amendement*
2. onderstreept dat het volgende MFK gericht moet zijn op de financiering van Europese collectieve goederen, waar sprake is van een waarneembare toegevoegde waarde ten opzichte van financiering via nationale uitgaven; verwerpt elke stap in de richting van een Europa à la carte waaraan niet eenparig wordt deelgenomen waardoor de eenheid en samenhang van het beleid en de programma's van de EU worden ondermijnd; waarschuwt dat een dergelijke aanpak zou leiden tot een versnippering van de interne markt, oneerlijke concurrentievoordelen en een uitholling van het solidariteitsbeginsel dat aan de basis ligt van de Europese integratie;	2. onderstreept dat het volgende MFK gericht moet zijn op de financiering van Europese collectieve goederen, waar sprake is van een waarneembare ***Europese*** toegevoegde waarde ten opzichte van financiering via nationale uitgaven***, zoals grensoverschrijdende mobiliteit, de ontwikkeling van vaardigheden, culturele en creatieve samenwerking, pluriformiteit van de media en culturele diversiteit***; verwerpt elke stap in de richting van een Europa à la carte waaraan niet eenparig wordt deelgenomen waardoor de eenheid en samenhang van het beleid en de programma's van de EU worden ondermijnd; waarschuwt dat een dergelijke aanpak zou leiden tot een versnippering van de interne markt, oneerlijke concurrentievoordelen en een uitholling

van het solidariteitsbeginsel dat aan de basis ligt van de Europese integratie;

Amendement 2

Ontwerpresolutie
Paragraaf 3

Ontwerpresolutie	*Amendement*
3. is geen voorstander van de samenvoeging van verschillende beleidsmaatregelen in één plan per lidstaat, wat aanzienlijke onzekerheid veroorzaakt over de voorspelbaarheid van de financiering voor de eindbegunstigden; waarschuwt dat de aanzienlijke verlaging van de financiering in rubriek 1 een risico vormt voor de verwezenlijking van het in de Verdragen verankerde EU-beleid en de doelstellingen van de Unie om haar economische, sociale en territoriale cohesie te versterken, sociale rechten te beschermen en voedselzekerheid en een redelijke levensstandaard voor landbouwers en vissers te waarborgen;	3. is geen voorstander van de samenvoeging van verschillende beleidsmaatregelen in één plan per lidstaat, wat aanzienlijke onzekerheid veroorzaakt over de voorspelbaarheid van de financiering voor de eindbegunstigden; waarschuwt dat de aanzienlijke verlaging van de financiering in rubriek 1 een risico vormt voor de verwezenlijking van het in de Verdragen verankerde EU-beleid en de doelstellingen van de Unie om haar economische, sociale en territoriale cohesie te versterken, ***alsook haar culturele diversiteit***, sociale rechten te beschermen en voedselzekerheid en een redelijke levensstandaard voor landbouwers en vissers te waarborgen;

Amendement 3

Ontwerpresolutie
Paragraaf 4

Ontwerpresolutie	*Amendement*
4. is ingenomen met de aanzienlijke verhoging die wordt voorgesteld om tegemoet te komen aan de herhaalde oproepen van het Parlement om meer te investeren in onderzoek, strategische autonomie, de schone transitie, defensie, technologische soevereiniteit en economische veerkracht; benadrukt echter dat het combineren van programma's in het Fonds voor concurrentievermogen ertoe leidt dat de transparantie afneemt en het Parlement minder de mogelijkheid heeft	4. is ingenomen met de aanzienlijke verhoging die wordt voorgesteld om tegemoet te komen aan de herhaalde oproepen van het Parlement om meer te investeren in onderzoek, strategische autonomie, de schone transitie, defensie, technologische soevereiniteit en economische veerkracht; benadrukt echter dat het combineren van programma's in het Fonds voor concurrentievermogen ertoe leidt dat de transparantie afneemt en het Parlement minder de mogelijkheid heeft

om voldoende financiering te waarborgen voor specifieke beleidsdoelstellingen; dringt erop aan dat, zelfs wanneer programma's worden samengevoegd, de begrotingslijnen voldoende gedetailleerd moeten blijven om daadwerkelijk parlementair toezicht mogelijk te maken en de zichtbaarheid van de financiering voor individuele prioriteiten te behouden;

om voldoende financiering te waarborgen voor specifieke beleidsdoelstellingen; dringt erop aan dat, zelfs wanneer programma's worden samengevoegd, de begrotingslijnen voldoende gedetailleerd moeten blijven***, indien nodig aangevuld met sublijnen, in het bijzonder wanneer afdelingen aanzienlijk verschillen in hun operationele logica of structuur, zoals de audiovisuele en nieuwsafdelingen van het programma AgoraEU*****,*** om daadwerkelijk parlementair toezicht mogelijk te maken en de zichtbaarheid van de financiering voor individuele prioriteiten te behouden ***en de voorspelbaarheid voor de ondersteunde sectoren te verzekeren***;

Amendement 4

Ontwerpresolutie
Paragraaf 7

Ontwerpresolutie	*Amendement*
7. is zich bewust van de behoefte aan meer flexibiliteit bij de toewijzing van middelen in het kader van bepaalde programma's, maar benadrukt dat dit geen belemmering mag vormen voor de beleidsdoelstellingen op lange termijn, de voorspelbaarheid van financiering of de prerogatieven van het Parlement; onderstreept dat het Parlement en de Raad gezamenlijk moeten beslissen over de toewijzing van middelen aan specifieke beleidsdoelstellingen; betreurt dat de indicatieve nomenclatuur die wordt voorgesteld in de wetgeving inzake programma's, volstrekt ontoereikend is; herhaalt zijn oproep om in het MFK voor de periode na 2027 twee speciale instrumenten op te nemen: één instrument om solidariteit bij natuurrampen te waarborgen en één instrument voor algemene crisisrespons;	7. is zich bewust van de behoefte aan meer flexibiliteit bij de toewijzing van middelen in het kader van bepaalde programma's, maar benadrukt dat dit geen belemmering mag vormen voor de beleidsdoelstellingen op lange termijn, de voorspelbaarheid van financiering of de prerogatieven van het Parlement; onderstreept dat het Parlement en de Raad gezamenlijk moeten beslissen over de toewijzing van middelen aan specifieke beleidsdoelstellingen; betreurt dat de indicatieve nomenclatuur die wordt voorgesteld in de wetgeving inzake programma's, volstrekt ontoereikend is***, waarbij erop wordt gewezen dat de begrotingsnomenclatuur niet alleen een technische kwestie is, maar een politiek instrument dat rechtstreeks van invloed is op de mate van transparantie en verantwoordingsplicht***; herhaalt zijn oproep om in het MFK voor de periode na 2027 twee speciale instrumenten op te

	nemen: één instrument om solidariteit bij natuurrampen te waarborgen en één instrument voor algemene crisisrespons;

Amendement 5

Ontwerpresolutie
Paragraaf 12 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	12 bis. merkt op dat in de huidige aanpak in het voorstel van de Commissie veel beslissingen inzake het oormerken van middelen en het opnemen van specifieke doelstellingen worden overgelaten aan technische processen zonder toezicht van het Parlement; is van mening dat de oormerking van middelen bepalend zal zijn voor de langdurige stabiliteit en voorspelbaarheid van de programma's voor begunstigden, en de doeltreffendheid van het programma zal versterken; pleit ervoor het Parlement ook in dit verband te betrekken;

Amendement 6

Ontwerpresolutie
Paragraaf 17

Ontwerpresolutie	*Amendement*
17. betreurt dat de voorgestelde verordening inzake de plannen voor nationaal en regionaal partnerschap (COM(2025)0558), op grond waarvan verschillende beleidsmaatregelen in één plan per lidstaat worden samengevoegd, leidt tot grote onzekerheid over de voorspelbaarheid van de financiering voor de eindbegunstigden; waarschuwt daarnaast dat de aanzienlijke verlaging van de financiering voor rubriek 1 ook een risico vormt voor de verwezenlijking van het in de Verdragen verankerde EU-beleid en de doelstellingen van de Unie om haar	17. betreurt dat de voorgestelde verordening inzake de plannen voor nationaal en regionaal partnerschap (COM(2025)0558), op grond waarvan verschillende beleidsmaatregelen in één plan per lidstaat worden samengevoegd, leidt tot grote onzekerheid over de voorspelbaarheid van de financiering voor de eindbegunstigden; waarschuwt daarnaast dat de aanzienlijke verlaging van de financiering voor rubriek 1 ook een risico vormt voor de verwezenlijking van het in de Verdragen verankerde EU-beleid en de doelstellingen van de Unie om haar

economische, sociale en territoriale cohesie te versterken, sociale rechten te beschermen en voedselzekerheid en een redelijke levensstandaard voor landbouwers en vissers te waarborgen;	economische, sociale en territoriale cohesie te versterken, ***alsook haar culturele diversiteit,*** sociale rechten te beschermen en voedselzekerheid en een redelijke levensstandaard voor landbouwers en vissers te waarborgen;

Amendement 7

Ontwerpresolutie
Paragraaf 18

Ontwerpresolutie	*Amendement*
18. benadrukt dat het absoluut noodzakelijk is de Europese dimensie van de EU-begroting te behouden als fundamenteel instrument om gemeenschappelijke doelstellingen te verwezenlijken, de solidariteit van de Unie tot uitdrukking te brengen en te voorzien in Europese collectieve goederen; onderstreept dat de EU-begroting de financiële basis moet blijven voor het verdiepen van de Europese integratie en het waarborgen van eerlijke concurrentie en gelijke kansen in alle lidstaten;	18. benadrukt dat het absoluut noodzakelijk is de Europese dimensie van de EU-begroting te behouden als fundamenteel instrument om gemeenschappelijke doelstellingen te verwezenlijken, de solidariteit van de Unie tot uitdrukking te brengen en te voorzien in Europese collectieve goederen; onderstreept dat de EU-begroting de financiële basis moet blijven voor het verdiepen van de Europese integratie***, democratische participatie en sociale cohesie,*** en het waarborgen van eerlijke concurrentie en gelijke kansen in alle lidstaten***, hetgeen niet kan worden bewerkstelligd zonder onderwijs, cultuur en betrokkenheid van jongeren als cruciale pijlers voor de EU-identiteit en de basis voor een sterke, inclusieve en veerkrachtige samenleving te bevorderen***;

Amendement 8

Ontwerpresolutie
Paragraaf 20

Ontwerpresolutie	*Amendement*
20. is ingenomen met de aanzienlijke verhoging van rubriek 2 “Concurrentievermogen, welvaart en veiligheid”, waaraan in het MFK 2028-2034 een bedrag van 522,2 miljard EUR in prijzen van 2025 is toegewezen, wat neerkomt op 30 % van het totale MFK, tegenover 224,8 miljard EUR of 17 % voor de huidige periode; merkt op dat uit deze ruime verdubbeling van de middelen blijkt dat de Unie zich wil inzetten voor onderzoek, strategische autonomie, de schone transitie, defensie, technologische soevereiniteit en economische veerkracht; merkt op dat deze aanzienlijke verhoging een reactie is op de herhaalde oproepen van het Parlement om meer te investeren in deze domeinen; benadrukt echter dat het combineren van programma’s er niet mag toe leiden dat de transparantie afneemt en het Parlement minder de mogelijkheid heeft om voldoende financiering te waarborgen voor specifieke beleidsdoelstellingen; dringt erop aan dat, ook al worden programma’s samengevoegd, de begrotingslijnen voldoende gedetailleerd moeten blijven om daadwerkelijk parlementair toezicht mogelijk te maken en de zichtbaarheid van de financiering voor individuele prioriteiten te behouden; herinnert aan zijn standpunt dat een sterke concurrentiepositie moet leiden tot de bevordering van economische groei en hoogwaardige, stabiele en goed betaalde banen, zoals wordt benadrukt in zowel het rapport-Draghi als het rapport-Letta;	20. is ingenomen met de aanzienlijke verhoging van rubriek 2 “Concurrentievermogen, welvaart en veiligheid”, waaraan in het MFK 2028-2034 een bedrag van 522,2 miljard EUR in prijzen van 2025 is toegewezen, wat neerkomt op 30 % van het totale MFK, tegenover 224,8 miljard EUR of 17 % voor de huidige periode; merkt op dat uit deze ruime verdubbeling van de middelen blijkt dat de Unie zich wil inzetten voor onderzoek, strategische autonomie, de schone transitie, defensie, technologische soevereiniteit en economische veerkracht; merkt op dat deze aanzienlijke verhoging een reactie is op de herhaalde oproepen van het Parlement om meer te investeren in deze domeinen; ***betreurt echter dat Erasmus+, het vlaggenschipprogramma op het gebied van onderwijs, dat een belangrijke rol speelt bij het bevorderen de Europese waarden, grensoverschrijdende samenwerking en de betrokkenheid van jongeren, geen vergelijkbare verhoging heeft gekregen, met name gezien de langdurige overtekening van zowel Erasmus+ als het Europees Solidariteitskorps en hun consequent sterke en bewezen absorptiecapaciteit; roept daarom op tot een verhoging van de totale begroting van het voorgestelde Erasmus+-programma tot 50 miljard EUR in prijzen van 2025;*** benadrukt echter dat het combineren van programma’s er niet mag toe leiden dat de transparantie afneemt en het Parlement minder de mogelijkheid heeft om voldoende financiering te waarborgen voor specifieke beleidsdoelstellingen; dringt erop aan dat, ook al worden programma’s samengevoegd, de begrotingslijnen voldoende gedetailleerd moeten blijven om daadwerkelijk parlementair toezicht

mogelijk te maken en de zichtbaarheid van de financiering voor individuele prioriteiten te behouden; herinnert aan zijn standpunt dat een sterke concurrentiepositie moet leiden tot de bevordering van economische groei en hoogwaardige, stabiele en goed betaalde banen, zoals wordt benadrukt in zowel het rapport-Draghi als het rapport-Letta;

Amendement 9

Ontwerpresolutie
Paragraaf 20 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	20 bis. is ingenomen met de broodnodige verhoging van de totale begroting van het onlangs voorgestelde AgoraEU-programma, in vergelijking met de gecombineerde huidige begrotingen van de samengevoegde programma's Creatief Europa en "Burgers, gelijkheid, rechten en waarden" (CERV); roept echter op tot een verdere verhoging tot 12 miljard EUR in prijzen van 2025, gezien het verruimde toepassingsgebied van het voorgestelde programma en de unieke Europese toegevoegde waarde ervan als enige programma van de EU dat gericht is op de culturele en creatieve sector; benadrukt de onmisbare rol ervan in het versterken van de Europese identiteit door het bevorderen van culturele en taalkundige verscheidenheid, cultureel erfgoed en de productie, distributie en toegankelijkheid van Europese audiovisuele werken, artistieke vrijheid, pluriformiteit van de media en onafhankelijke journalistiek als essentiële pijlers van Europa's democratie, economie en digitale infrastructuur in de geopolitieke context van vandaag; wijst erop dat de vraag de financieringscapaciteit van het programma ruimschoots overschrijdt: de vraag voor het onderdeel Cultuur is

gemiddeld viermaal hoger dan de beschikbare financiering en de toegangspercentages voor het onderdeel Media en het sectoroverschrijdende onderdeel bedragen respectievelijk slechts 16 % en 8 %;

Amendement 10

Ontwerpresolutie
Paragraaf 20 ter (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	20 ter. benadrukt in dit verband dat het nodig is binnen elk onderdeel van de programma's Erasmus+ en AgoraEU middelen gericht toe te wijzen, zodat de overeengekomen beleidsprioriteiten gedurende de gehele MFK-periode kunnen profiteren van een gegarandeerd minimumniveau aan financiering, waardoor de programma's kunnen voldoen aan de aanhoudend grote vraag en effectief kunnen worden uitgevoerd, zonder te worden ondermijnd door interne herverdelingen;

Amendement 11

Ontwerpresolutie
Paragraaf 20 quater (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	20 quater. benadrukt dat Erasmus+ moet kunnen beschikken over voldoende gedetailleerde begrotingslijnen; roept op tot het opstellen van een gedetailleerde begrotingsnomenclatuur voor het programma AgoraEU, met inbegrip van specifieke begrotingslijnen en sublijnen voor elk onderdeel (Cultuur, MEDIA+ en CERV+), alsmede items onder de sublijnen van elk onderdeel om doelgerichte financiering voor de verschillende prioriteiten van het beleid te

waarborgen; benadrukt met name het belang van een duidelijke scheiding tussen de audiovisuele component en de nieuwscomponent binnen het onderdeel MEDIA+; waarschuwt dat de consolidatie van de programma's onder rubriek 2 interne herschikkingen mogelijk dreigt te maken die de voorspelbaarheid van de financiering voor de eindbegunstigden op het gebied van onderwijs, jongeren, sport, cultuur en media in gevaar kunnen brengen;

Amendement 12

Ontwerpresolutie
Paragraaf 20 quinquies (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	20 quinquies. dringt aan op een duidelijkere en sterkere opname van onderwijs en cultuur in de verschillende programma's in rubriek 2, eventueel via specifieke clusters of versterkte synergieën, waarbij rekening wordt gehouden met de onmisbare rol van deze gebieden, niet alleen bij het aanjagen van innovatie en het concurrentievermogen, maar ook bij het versterken van de Europese identiteit en de democratische veerkracht; is in dat verband ingenomen met de verwijzing naar de culturele en creatieve sector in de doelstellingen van het Europees Fonds voor concurrentievermogen en roept op tot een specifieke oormerking en begrotingslijn; wijst op hun economische en maatschappelijke bijdrage en roept op tot specifieke steun, onder meer via Horizon Europa;

Amendement 13

Ontwerpresolutie
Paragraaf 23 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	23 bis. wijst op het strategische belang van het stelsel van Europese scholen als vlaggenschipmodel dat de gezamenlijke lat voor onderwijs in de lidstaten hoog legt en een internationaal erkende kwalificatie biedt ter bevordering van academische excellentie, mobiliteit van lerenden en een gedeelde Europese identiteit; roept daarom op tot meer steun en voorspelbare financiering met de voortzetting van duidelijk identificeerbare begrotingslijnen om tegemoet te komen aan structurele kosten op lange termijn die momenteel niet worden gedekt en de verantwoordelijkheden uitbreiden, en om de zichtbaarheid van het systeem van de Europese Scholen, alsook de transparantie en zekerheid van de begroting te waarborgen;

Amendement 14

Ontwerpresolutie
Paragraaf 24 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	24 bis. stelt naar het voorbeeld van de programmaspecifieke aanpassing, vastgesteld onder het MFK 2021-2027, voor dat de ontvangsten uit boeten die zijn opgelegd uit hoofde van Verordeningen (EG) nr. 2022/2065, (EG) nr. 2022/1925 en (EG) nr. 2024/1689 van de Raad ter beschikking worden gesteld als een bijkomende toewijzing van vastleggings- en betalingskredieten aan AgoraEU en Erasmus+, rekening houdend met de aanzienlijke risico's en nadelige effecten van digitale marktdominantie voor cultuur, media, democratie en grondrechten, met inbegrip van banenverlies, marktverstoring en de verspreiding van informatiemanipulatie en desinformatie;

Amendement 15

Ontwerpresolutie
Paragraaf 30

Ontwerpresolutie	*Amendement*
30. neemt nota van de toelichting van de Commissie dat ze met haar voorstellen wil streven naar meer flexibiliteit en vereenvoudiging in het volgende MFK; herinnert eraan dat het Parlement consequent heeft gepleit voor vereenvoudiging ten voordele van de eindbegunstigden; is zich bewust van de behoefte aan flexibiliteit, maar verwerpt ten stelligste elke aanpak waarbij transparantie onder het mom van efficiëntie wordt opgeofferd; betreurt dat de vereenvoudigingsvoorstellen van de Commissie in de eerste plaats een positieve uitwerking hebben op haar eigen processen en niet zozeer voordelen opleveren voor de eindbegunstigden, waardoor het democratisch tekort in de Unie nog groter wordt; benadrukt dat vereenvoudiging geen negatieve gevolgen mag hebben voor de kwaliteit van de programma's en de democratische verantwoordingsplicht; benadrukt dat het Parlement alle transparantiemechanismen zal voorstellen die nodig zijn om zijn rol als verdediger van de belangen van de burger te vervullen; waarschuwt dat flexibiliteit zonder transparantie, zou leiden tot een groter gebrek aan democratische verantwoording en het vertrouwen van burgers in de EU zou ondermijnen;	30. neemt nota van de toelichting van de Commissie dat ze met haar voorstellen wil streven naar meer flexibiliteit en vereenvoudiging in het volgende MFK; herinnert eraan dat het Parlement consequent heeft gepleit voor vereenvoudiging ten voordele van de eindbegunstigden; is zich bewust van de behoefte aan flexibiliteit, maar verwerpt ten stelligste elke aanpak waarbij transparantie onder het mom van efficiëntie wordt opgeofferd; betreurt dat de vereenvoudigingsvoorstellen van de Commissie in de eerste plaats een positieve uitwerking hebben op haar eigen processen en niet zozeer voordelen opleveren voor de eindbegunstigden ***en benadrukt de behoefte aan voorspelbaarheid***, waardoor het democratisch tekort in de Unie nog groter wordt; benadrukt dat vereenvoudiging geen negatieve gevolgen mag hebben voor de kwaliteit van de programma's en de democratische verantwoordingsplicht; ***wijst erop dat voorspelbaarheid met name essentieel is voor de jeugdsector;*** benadrukt dat het Parlement alle transparantiemechanismen zal voorstellen die nodig zijn om zijn rol als verdediger van de belangen van de burger te vervullen; waarschuwt dat flexibiliteit zonder transparantie, zou leiden tot een groter gebrek aan democratische verantwoording en het vertrouwen van burgers in de EU zou ondermijnen;

Amendement 16

Ontwerpresolutie

Paragraaf 34

Ontwerpresolutie	*Amendement*
34. betreurt in dit verband dat de begrotingsnomenclatuur die in de sectorale wetgeving wordt voorgesteld, volstrekt onvoldoende is; verzoekt de Commissie kennis te nemen van de gedetailleerde nomenclatuur voor de vier rubrieken die bij dit verslag is gevoegd als basis voor verdere onderhandelingen, zonder vooruit te lopen op het resultaat van de respectieve gewone wetgevingsprocedures;	34. betreurt in dit verband dat de begrotingsnomenclatuur die in de sectorale wetgeving wordt voorgesteld, volstrekt onvoldoende is; ***wijst erop dat de begrotingsnomenclatuur niet louter een technische kwestie is, maar ook een politiek instrument dat rechtstreeks van invloed is op de mate van transparantie en verantwoordingsplicht;*** verzoekt de Commissie kennis te nemen van de gedetailleerde nomenclatuur voor de vier rubrieken die bij dit verslag is gevoegd als basis voor verdere onderhandelingen, zonder vooruit te lopen op het resultaat van de respectieve gewone wetgevingsprocedures;

Amendement 17

Ontwerpresolutie
Paragraaf 34 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	34 bis. dringt erop aan dat de nomenclatuur voldoende gedetailleerd moet blijven om de in de basishandelingen vastgestelde programmadoelstellingen te weerspiegelen, de zichtbaarheid van het EU-optreden op het gebied van onderwijs, cultuur, jongeren, sport en media te behouden, transparantie en voorspelbare ondersteuning te bieden aan de eindbegunstigden en het Parlement in staat te stellen zijn controlerende rol tijdens de jaarlijkse begrotingsprocedure en tijdens de uitvoering volledig te vervullen; benadrukt dat dit voor Erasmus+ en AgoraEU begrotingslijnen vereist die per gebied of onderdeel gestructureerd zijn, vergelijkbaar met de huidige situatie;

Amendement 18

Ontwerpresolutie
Paragraaf 35

Ontwerpresolutie	*Amendement*
35. merkt op dat begrotingsoverschrijvingen in het kader van het Financieel Reglement[3] reeds flexibiliteit bieden bij de uitvoering van de begroting; benadrukt dat de Commissie momenteel de mogelijkheid heeft om aanzienlijke bedragen zonder goedkeuring van de begrotingsautoriteit naar andere beleidsterreinen over te hevelen, wat een belemmering vormt voor het toezicht; pleit, bij gebrek aan een voldoende gedetailleerde begrotingsstructuur, voor nieuwe regels waarin zowel een maximumbedrag als een percentage per begrotingslijn wordt vastgesteld voor overschrijvingen zonder goedkeuring; is van mening dat overdrachten van andere instellingen van de Unie als vereenvoudigingsmaatregel onder een bepaalde drempel kunnen worden vrijgesteld van de bezwaarprocedure;	35. merkt op dat begrotingsoverschrijvingen in het kader van het Financieel Reglement[3] reeds flexibiliteit bieden bij de uitvoering van de begroting; benadrukt dat de Commissie momenteel de mogelijkheid heeft om aanzienlijke bedragen zonder goedkeuring van de begrotingsautoriteit naar andere beleidsterreinen over te hevelen, wat een belemmering vormt voor het toezicht; pleit, bij gebrek aan een voldoende gedetailleerde begrotingsstructuur, voor nieuwe regels waarin zowel een maximumbedrag als een percentage per begrotingslijn wordt vastgesteld voor overschrijvingen zonder goedkeuring; ***benadrukt dat dergelijke regels met name nodig zijn voor programma's met meerjarige verbintenissen en een hoge vraag, zoals Erasmus+, teneinde herschikkingen te voorkomen die de overeengekomen beleidsdoelstellingen en de verwachtingen van de eindbegunstigden zouden ondermijnen;*** is van mening dat overdrachten van andere instellingen van de Unie als vereenvoudigingsmaatregel onder een bepaalde drempel kunnen worden vrijgesteld van de bezwaarprocedure;
[3] Verordening (EU, Euratom) 2018/1046 van het Europees Parlement en de Raad van 18 juli 2018 tot vaststelling van de financiële regels van toepassing op de algemene begroting van de Unie, tot wijziging van Verordeningen (EU) nr. 1296/2013, (EU) nr. 1301/2013, (EU) nr. 1303/2013, (EU) nr. 1304/2013, (EU) nr. 1309/2013, (EU) nr. 1316/2013, (EU)	[3] Verordening (EU, Euratom) 2018/1046 van het Europees Parlement en de Raad van 18 juli 2018 tot vaststelling van de financiële regels van toepassing op de algemene begroting van de Unie, tot wijziging van Verordeningen (EU) nr. 1296/2013, (EU) nr. 1301/2013, (EU) nr. 1303/2013, (EU) nr. 1304/2013, (EU) nr. 1309/2013, (EU) nr. 1316/2013, (EU)

nr. 223/2014, (EU) nr. 283/2014 en Besluit nr. 541/2014/EU en tot intrekking van Verordening (EU, Euratom) nr. 966/2012 (PB L 193 van 30.7.2018, blz. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1046/oj).

nr. 223/2014, (EU) nr. 283/2014 en Besluit nr. 541/2014/EU en tot intrekking van Verordening (EU, Euratom) nr. 966/2012 (PB L 193 van 30.7.2018, blz. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1046/oj).

Amendement 19

Ontwerpresolutie
Paragraaf 42

Ontwerpresolutie	*Amendement*
42. houdt vol dat alle inhoudelijke beleidskeuzes, zoals de programmadoelstellingen, uitgavenprioriteiten, financiële toewijzingen, subsidiabiliteits-, selectie- en gunningscriteria, voorwaarden, definities en berekeningsmethoden, niet in het werkprogramma, maar in de wetgeving ter zake moeten worden vastgesteld, met volledige inachtneming van de prerogatieven van het Parlement als medewetgever en begrotingsautoriteit; eist dat alle elementen die betrekking hebben op beleidskeuzes die niet in de ***basishandeling*** zijn opgenomen, uitsluitend door middel van gedelegeerde handelingen worden vastgesteld, en verwerpt daarbij elk gebruik van uitvoeringshandelingen of andere procedures waarmee de parlementaire controle zou worden omzeild; eist in dit verband dat alle meerjarige en jaarlijkse werkprogramma's worden vastgesteld door middel van gedelegeerde handelingen om te garanderen dat het Parlement systematisch wordt betrokken bij de besluitvorming over het beleid; is fel gekant tegen elke poging om strategische besluiten over te hevelen naar comitéprocedures of andere procedures; waarschuwt dat het Parlement geen voorstellen zal aanvaarden waarbij de volledige wetgevings- en toezichtsbevoegdheden van het Parlement niet worden gewaarborgd;	42. houdt vol dat alle inhoudelijke beleidskeuzes, zoals de programmadoelstellingen, uitgavenprioriteiten, financiële toewijzingen, subsidiabiliteits-, selectie- en gunningscriteria, voorwaarden, definities en berekeningsmethoden, ***waar relevant met inbegrip van minimumtoewijzingen,*** niet in de werkprogramma's, maar in de wetgeving ter zake moeten worden vastgesteld, met volledige inachtneming van de prerogatieven van het Parlement als medewetgever en begrotingsautoriteit; eist dat ***de belangrijkste beleidskeuzes zoveel mogelijk in de basishandelingen worden vastgelegd en dat*** alle elementen die betrekking hebben op beleidskeuzes die niet in de ***basishandelingen*** zijn opgenomen, uitsluitend door middel van gedelegeerde handelingen worden vastgesteld, en verwerpt daarbij elk gebruik van uitvoeringshandelingen of andere procedures***, zoals financieringsbesluiten,*** waarmee de parlementaire controle zou worden omzeild***, teneinde het institutionele evenwicht zoals vastgesteld in de Verdragen volledig te eerbiedigen;*** eist in dit verband dat alle meerjarige en jaarlijkse werkprogramma's worden vastgesteld door middel van gedelegeerde handelingen om te garanderen dat het Parlement systematisch wordt betrokken bij de besluitvorming over het beleid; is fel gekant tegen elke poging om strategische

besluiten over te hevelen naar comitéprocedures of andere procedures; waarschuwt dat het Parlement geen voorstellen zal aanvaarden waarbij de volledige wetgevings- en toezichtsbevoegdheden van het Parlement niet worden gewaarborgd; ***benadrukt dat het verminderen van de gedetailleerdheid in de basishandelingen ertoe kan leiden dat belangrijke beleidskeuzes worden verschoven naar de uitvoeringsfase, waardoor de democratische verantwoordingsplicht wordt verzwakt en de rol van het Parlement in de politieke besluitvorming wordt gemarginaliseerd, met aanzienlijke gevolgen voor de begroting;***

Amendement 20

Voorstel voor een Interinstitutioneel Akkoord tussen het Europees Parlement, de Raad van de Europese Unie en de Europese Commissie betreffende begrotingsdiscipline, samenwerking in begrotingszaken en goed financieel beheer

Deel II, punt B, paragraaf 14

Ontwerpresolutie	*Amendement*
29. Wanneer de Raad van bestuur van de Europese scholen overweegt een nieuwe Europese school op te richten, ***wordt mutatis mutandis een soortgelijke procedure gevolgd om de gevolgen voor de begroting van de Unie vast te stellen***.	29. ***De Commissie brengt het Europees Parlement en de Raad op de hoogte*** wanneer de Raad van bestuur van de Europese scholen ***voor het eerst*** overweegt een nieuwe Europese school op te richten ***of uit te breiden***, ***door middel van een verslag waarin voorlopige informatie is opgenomen over de voorgestelde oprichting of uitbreiding van de school, met inbegrip van de gevolgen daarvan voor de begroting***. ***Zodra de Raad van bestuur een beslissing neemt over de oprichting of uitbreiding van een school legt de Commissie een tweede verslag voor aan het Europees Parlement en de Raad***

waarin actuele informatie is opgenomen over de gevolgen van de beslissing voor de begroting.

Amendement 21

Ontwerpresolutie
Bijlage II

Motion for a resolution

06	*02*	*Erasmus+*	*36,19*	*40,38*	*4,19*
06	*03*	*AgoraEU*	*7,61*	*8,49*	*0,88*

Amendment

06	*02*	*Erasmus+*	*36,19*	***50***	***13,81***
06	*03*	*AgoraEU*	*7,61*	***12***	***4,39***

Amendement 22

Ontwerpresolutie
Bijlage III

Motion for a resolution

04	*02*			*European Competitiveness Fund*
04	02	01		Clean transition and decarbonisation

04	02	02		Health and bioeconomy
04	02	03		Digital leadership
04	02	04		Resilience, Defence Industry and Space

Amendment

04	*02*			*European Competitiveness Fund*
04	02	01		Clean transition and decarbonisation
04	02	02		Health and bioeconomy
04	02	03		Digital leadership
04	***02***	***03***	***01***	***Culture and Creative Industries***
04	02	04		Resilience, Defence Industry and Space

BIJLAGE: BEKENDMAKING VAN INPUT

De rapporteur voor advies verklaart onder zijn exclusieve verantwoordelijkheid geen input in het advies te hebben opgenomen van belangenvertegenwoordigers die binnen het toepassingsgebied van het Interinstitutioneel Akkoord over een verplicht transparantieregister[24] vallen of van vertegenwoordigers van overheidsinstanties van derde landen, met inbegrip van hun diplomatieke vertegenwoordigingen en ambassades, die overeenkomstig artikel 8 van bijlage I bij het Reglement in deze bijlage moeten worden vermeld.

[24] Interinstitutioneel Akkoord van 20 mei 2021 tussen het Europees Parlement, de Raad van de Europese Unie en de Europese Commissie over een verplicht transparantieregister (PB L 207 van 11.6.2021, blz. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2021/611/oj).

PROCEDURE VAN DE ADVISERENDE COMMISSIE

Titel	Interim-verslag over het voorstel voor het meerjarig financieel kader 2028-2034
Document- en procedurenummers	2025/0571R(APP)
Bevoegde commissie(s) Datum bekendmaking	BUDG 13.11.2025
Advies uitgebracht door Datum bekendmaking	CULT 13.11.2025
Rapporteur voor advies Datum benoeming	Hélder Sousa Silva 10.11.2025
Behandeling in de commissie	27.1.2026
Datum goedkeuring	24.2.2026
Uitslag eindstemming	+: 22 –: 5 0: 3

HOOFDELIJKE EINDSTEMMING
IN DE ADVISERENDE COMMISSIE

22	+
NI	Nikolaos Anadiotis
PPE	Andrzej Buła, Pilar del Castillo Vera, Sunčana Glavak, Virgil-Daniel Popescu, Manuela Ripa, Hélder Sousa Silva, Zoltán Tarr, Bogdan Andrzej Zdrojewski
Renew	Hristo Petrov, Eugen Tomac, Brigitte van den Berg
S&D	Gabriela Firea, Hannes Heide, Emma Rafowicz, Sabrina Repp, Sandro Ruotolo, Joanna Scheuring-Wielgus
The Left	Carolina Morace, Nikos Pappas
Verts/ALE	Diana Riba i Giner, Nela Riehl

5	-
ECR	Ivaylo Valchev
ESN	Zsuzsanna Borvendég
PfE	Elisabeth Dieringer, Catherine Griset, Annamária Vicsek

3	0
ECR	Lara Magoni, Marco Squarta
PfE	Antonín Staněk

Verklaring van de gebruikte tekens:
+ : voor
- : tegen
0 : onthouding

2.3.2026

ADVIES VAN DE COMMISSIE JURIDISCHE ZAKEN

aan de Begrotingscommissie

inzake het interim-verslag over het voorstel voor een verordening van de Raad tot bepaling van het meerjarig financieel kader voor de jaren 2028-2034
(COM(2025)0571 – C10-0000/2025 – 2025/0571R(APP))

Rapporteur voor advies: Victor Negrescu

PA_Consent_Interim

ADVIES

De Commissie juridische zaken dient bij de bevoegde Begrotingscommissie het volgende in:

Amendement 1
Ontwerpresolutie
Overweging D bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	D bis. overwegende dat de waarden van de EU moeten worden weerspiegeld in de EU-begroting teneinde een samenleving te bevorderen waarin pluralisme, non-discriminatie, verdraagzaamheid, rechtvaardigheid, solidariteit en gelijkheid worden geëerbiedigd; overwegende dat gendergelijkheid een kernwaarde van de EU is en dat de EU zich er overeenkomstig artikel 8 VWEU toe verbindt gendergelijkheid te bevorderen in al haar handelen;

Amendement 2
Ontwerpresolutie
Overweging D ter (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*

	D ter. overwegende dat eerbiediging van de grondrechten en van gemeenschappelijke beginselen zoals gelijkheid, daadwerkelijke toegang tot de rechter voor iedereen, de rechtsstaat en democratie, moet worden gewaarborgd en bevorderd terwijl de Europese rechtsruimte verder wordt ontwikkeld; overwegende dat onafhankelijke, doeltreffende en toegankelijke justitie een kernelement vormt van de rechtsstaat;

Amendement 3
Ontwerpresolutie
Paragraaf 8

Ontwerpresolutie	*Amendement*
8. onderstreept dat de eerbiediging van de waarden en grondrechten van de Unie een essentiële voorwaarde is om toegang te krijgen tot EU-middelen en is van mening dat de bescherming van de financiële belangen van de Unie ***afhangt van*** de eerbiediging van de rechtsstaat op nationaal niveau; dringt erop aan dubbel werk of overlappingen tussen bestaande en toekomstige wetgeving te voorkomen, met name voor het voorstel inzake de plannen voor nationaal en regionaal partnerschap waar overlappingen worden vastgesteld, en een uniform, samenhangend en alomvattend kader te waarborgen voor alle financieringsprogramma's van de EU, onder de paraplu van de verordening inzake conditionaliteit met betrekking tot de rechtsstaat[1];	8. onderstreept dat de eerbiediging van de waarden en grondrechten van de Unie een essentiële voorwaarde is om toegang te krijgen tot EU-middelen en is van mening dat de bescherming van de financiële belangen van de Unie ***onlosmakelijk verbonden is met*** de eerbiediging van de rechtsstaat***, ook*** op nationaal niveau; dringt erop aan dubbel werk of overlappingen tussen bestaande en toekomstige wetgeving te voorkomen, met name voor het voorstel inzake de plannen voor nationaal en regionaal partnerschap waar overlappingen worden vastgesteld, en een uniform, samenhangend en alomvattend kader te waarborgen voor alle financieringsprogramma's van de EU, onder de paraplu van de verordening inzake conditionaliteit met betrekking tot de rechtsstaat[1];
[1] Verordening (EU, Euratom) 2020/2092 van het Europees Parlement en de Raad van 16 december 2020 betreffende een algemeen conditionaliteitsregime ter bescherming van de Uniebegroting (PB L 433I van 22.12.2020, blz. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2092/oj).	[1] Verordening (EU, Euratom) 2020/2092 van het Europees Parlement en de Raad van 16 december 2020 betreffende een algemeen conditionaliteitsregime ter bescherming van de Uniebegroting (PB L 433I van 22.12.2020, blz. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2092/oj).

Amendement 4
Ontwerpresolutie
Paragraaf 17

Ontwerpresolutie	*Amendement*
17. betreurt dat de voorgestelde verordening inzake de plannen voor nationaal en regionaal partnerschap (COM(2025)0558), op grond waarvan verschillende beleidsmaatregelen in één plan per lidstaat worden samengevoegd, leidt tot grote onzekerheid over de voorspelbaarheid van de financiering voor de eindbegunstigden; waarschuwt daarnaast dat de aanzienlijke verlaging van de financiering voor rubriek 1 ook een risico vormt voor de verwezenlijking van het in de Verdragen verankerde EU-beleid en de doelstellingen van de Unie om haar economische, sociale en territoriale cohesie te versterken, sociale rechten te beschermen en voedselzekerheid en een redelijke levensstandaard voor landbouwers en vissers te waarborgen;	17. betreurt dat de voorgestelde verordening inzake de plannen voor nationaal en regionaal partnerschap (COM(2025)0558), op grond waarvan verschillende beleidsmaatregelen in één plan per lidstaat worden samengevoegd, leidt tot grote onzekerheid over de voorspelbaarheid van de financiering voor de eindbegunstigden ***en de rol van de regio's afzwakt***; waarschuwt daarnaast dat de aanzienlijke verlaging van de financiering voor rubriek 1 ook een risico vormt voor de verwezenlijking van het in de Verdragen verankerde EU-beleid en de doelstellingen van de Unie om haar economische, sociale en territoriale cohesie te versterken, sociale rechten te beschermen en voedselzekerheid en een redelijke levensstandaard voor landbouwers en vissers te waarborgen;

Amendement 5
Ontwerpresolutie
Paragraaf 17 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	17 bis. onderstreept het belang van een doeltreffende participatie van de regio's aan plannen voor nationaal en regionaal partnerschap, in overeenstemming met het beginsel van bestuur op verschillende niveaus, teneinde afstemming op de territoriale realiteit te waarborgen;

Amendement 6
Ontwerpresolutie
Paragraaf 17 ter (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	17 ter. pleit ervoor om in de plannen voor nationaal en regionaal partnerschap streefdoelen op het gebied van justitie in te voeren, die bijvoorbeeld betrekking hebben op de digitalisering van justitie, elektronische indiening, interoperabiliteit, videoconferenties, door AI ondersteunde instrumenten en integratie van gegevensruimten, evenals op de opleiding van justitiefunctionarissen, toegang tot digitale justitie, onafhankelijkheid van de rechterlijke macht, kaders voor corruptiebestrijding, pluralisme in de media, doeltreffende rechtsmiddelen en checks-and-balances; pleit voor de volledige traceerbaarheid van uitgaven en tijdige toegang tot de relevante gegevens voor het Europees Parlement en de bevoegde controle- en auditautoriteiten, teneinde doeltreffende verificaties, passende verantwoording en op feiten gebaseerde monitoring mogelijk te maken; steunt de ontwikkeling van een beoordelingsinstrument waarmee de vooruitgang van de lidstaten op transparante wijze kan worden beoordeeld; verzoekt de Commissie correctiemechanismen, met inbegrip van de herverdeling van middelen, te overwegen voor lidstaten die consequent onderpresteren;

Amendement 7
Ontwerpresolutie
Paragraaf 17 quater (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	17 quater. is bezorgd over de rechtsonzekerheid rond de plannen voor nationaal en regionaal partnerschap, met name wat betreft de verenigbaarheid ervan met de bepalingen van het Verdrag;

Amendement 8
Ontwerpresolutie
Paragraaf 20

Ontwerpresolutie	*Amendement*
20. is ingenomen met de aanzienlijke verhoging van rubriek 2 “Concurrentievermogen, welvaart en veiligheid”, waaraan in het MFK 2028-2034 een bedrag van 522,2 miljard EUR in prijzen van 2025 is toegewezen, wat neerkomt op 30 % van het totale MFK, tegenover 224,8 miljard EUR of 17 % voor de huidige periode; merkt op dat uit deze ruime verdubbeling van de middelen blijkt dat de Unie zich wil inzetten voor onderzoek, strategische autonomie, de schone transitie, defensie, technologische soevereiniteit en economische veerkracht; merkt op dat deze aanzienlijke verhoging een reactie is op de herhaalde oproepen van het Parlement om meer te investeren in deze domeinen; benadrukt echter dat het combineren van programma’s er niet mag toe leiden dat de transparantie afneemt en het Parlement minder de mogelijkheid heeft om voldoende financiering te waarborgen voor specifieke beleidsdoelstellingen; dringt erop aan dat, ook al worden programma’s samengevoegd, de begrotingslijnen voldoende gedetailleerd moeten blijven om daadwerkelijk parlementair toezicht mogelijk te maken en de zichtbaarheid van de financiering voor individuele prioriteiten te behouden; herinnert aan zijn standpunt dat een sterke concurrentiepositie moet leiden tot de bevordering van economische groei en hoogwaardige, stabiele en goed betaalde banen, zoals wordt benadrukt in zowel het rapport-Draghi als het rapport-Letta;	20. is ingenomen met de aanzienlijke verhoging van rubriek 2 “Concurrentievermogen, welvaart en veiligheid”, waaraan in het MFK 2028-2034 een bedrag van 522,2 miljard EUR in prijzen van 2025 is toegewezen, wat neerkomt op 30 % van het totale MFK, tegenover 224,8 miljard EUR of 17 % voor de huidige periode; merkt op dat uit deze ruime verdubbeling van de middelen blijkt dat de Unie zich wil inzetten voor onderzoek, strategische autonomie, de schone transitie, defensie, technologische soevereiniteit***, justitie, de rechtsstaat*** en economische veerkracht; merkt op dat deze aanzienlijke verhoging een reactie is op de herhaalde oproepen van het Parlement om meer te investeren in deze domeinen; benadrukt echter dat het combineren van programma’s er niet mag toe leiden dat de transparantie afneemt en het Parlement minder de mogelijkheid heeft om voldoende financiering te waarborgen voor specifieke beleidsdoelstellingen; dringt erop aan dat, ook al worden programma’s samengevoegd, de begrotingslijnen voldoende gedetailleerd moeten blijven om daadwerkelijk parlementair toezicht mogelijk te maken en de zichtbaarheid van de financiering voor individuele prioriteiten te behouden; herinnert aan zijn standpunt dat een sterke concurrentiepositie moet leiden tot de bevordering van economische groei en hoogwaardige, stabiele en goed betaalde banen, zoals wordt benadrukt in zowel het rapport-Draghi als het rapport-Letta;

Amendement 9
Ontwerpresolutie
Paragraaf 20 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	20 bis. neemt kennis van de begrotingstoewijzing van 0,71 miljard EUR in constante prijzen die wordt voorgesteld voor het programma Justitie en de extra aandacht die erin uitgaat naar de digitalisering van onze rechtsstelsels met als doel te waarborgen dat deze stelsels up-to-date en toekomstbestendig zijn; is het ermee eens dat de tot totstandbrenging van een doelmatige, doeltreffende, toegankelijke, veerkrachtige en gedigitaliseerde justitiële ruimte in de EU nog steeds een uitdaging is; is van mening dat deze digitalisering aanzienlijke investeringen vereist voor het opzetten en verder ontwikkelen van digitale instrumenten op het gebied van justitie, alsmede transversale investeringen ter ondersteuning van de specifieke doelstellingen van het programma; wijst op de steeds grotere uitdagingen met betrekking tot andere inhoudelijke doelstellingen, met name de bevordering en bescherming van de rechtsstaat, doeltreffende en niet-discriminerende toegang tot de rechter en ondersteuning van slachtoffers van nieuwe misdrijven, waaronder onlinecriminaliteit en haatzaaiende uitlatingen op het internet; wijst verder op de uitrol van nieuwe grensoverschrijdende instrumenten en nieuwe initiatieven om de grensoverschrijdende juridische versnippering te verminderen, met inbegrip van het 28e stelsel; is van mening dat de voorgestelde begroting niet toereikend is om deze doelstellingen te verwezenlijken en pleit er daarom voor dat een groter aandeel van het MFK ten behoeve van het programma wordt toegewezen; roept daarom op tot een verhoging van de voor het programma Justitie geplande begroting tot 0,8 miljard EUR in constante prijzen;

Amendement 10
Ontwerpresolutie
Paragraaf 20 ter (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	20 ter. benadrukt dat een sterk en voorspelbaar MFK op het gebied van justitie en grondrechten essentieel is voor de goede werking van de EU; onderstreept dat de waarden van de EU die in de Verdragen, het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie en de toepasselijke internationale mensenrechtenverdragen zijn verankerd, voortdurend en in toenemende mate moeten worden beschermd en bevorderd; benadrukt daarnaast dat investeringen in efficiënte rechtsstelsels die rechtstreeks bijdragen tot een stabiel en aantrekkelijk economisch klimaat zullen leiden tot meer innovatie, een betere ontwikkeling van het bedrijfsleven en een krachtiger vermogen van de EU om internationaal te concurreren; onderstreept dat het onontbeerlijk is om de grondrechten, rechterlijke onafhankelijkheid en rechtszekerheid te beschermen teneinde het vertrouwen van de burgers in de democratische instellingen en de sociale cohesie in stand te houden; is van mening dat de volgende MFK-prioriteiten voor justitie onder meer gericht moeten zijn op het optimaliseren van de doeltreffendheid van de uitgaven, met nadruk op toegevoegde waarde en eenvoud van uitvoering;

Amendement 11
Ontwerpresolutie
Paragraaf 20 quater (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*

20 quater. merkt op dat het van essentieel belang is om rechtszekerheid voor burgers en bedrijven, met name kleine en middelgrote ondernemingen, te waarborgen en om de institutionele veerkracht en cohesie binnen de EU te versterken; wijst daarnaast nogmaals op het belang van de bescherming van de integriteit van democratische processen en de onafhankelijkheid van instellingen als voorwaarde voor het vertrouwen van de burgers in de rechtsstaat, alsook op de noodzaak om democratische en burgerparticipatie te versterken met het oog op de instandhouding en verdere ontwikkeling van een open, inclusieve, democratische en pluralistische samenleving;

Amendement 12
Ontwerpresolutie
Paragraaf 20 quinquies (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	20 quinquies. herinnert er bovendien aan dat investeringen in efficiënte en toegankelijke rechtsstelsels, onder meer door middel van interoperabiliteit en veilige digitalisering, de rechtszekerheid voor burgers en bedrijven vergroten; benadrukt in dit verband dat toegankelijke hulpbronnen en rechtsbijstand nodig zijn voor alle personen die hulp behoeven;

Amendement 13
Ontwerpresolutie
Paragraaf 20 sexies (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	20 sexies. herinnert eraan dat het Hof van Justitie van de Europese Unie (HvJ-EU) een essentiële rol speelt bij het waarborgen van de uniforme uitlegging en toepassing van het EU-recht;

benadrukt dat het HvJ-EU steeds sterker onder financiële druk komt te staan, met name als gevolg van cyberbeveiligingsvereisten, en te maken heeft met personeelsbeperkingen; onderstreept dat een adequate toewijzing van middelen aan het HvJ-EU onontbeerlijk is, met name om te zorgen voor voldoende financiering voor justitiële opleidingen via het Europees netwerk voor justitiële opleiding, in samenhang met de vaardigheidsunie; benadrukt dat de instrumenten voor digitale justitie de gestructureerde toegang tot de rechtspraak van het HvJ-EU volledig moeten eerbiedigen en vergemakkelijken, onder meer door betere integratie van deze instrumenten in de Europese ruimte voor juridische gegevens (ELDS); ondersteunt het opnemen van extra posten in de rubriek administratie, zodat alle instellingen, met inbegrip van het HvJ-EU, hun taken doeltreffend kunnen uitvoeren;

Amendement 14
Ontwerpresolutie
Paragraaf 20 septies (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	20 septies. onderstreept de noodzaak van nauwe samenwerking tussen de lidstaten voor het ontwikkelen en delen en de interoperabiliteit van digitale en AI-instrumenten, waarbij versnipperde oplossingen op nationaal niveau moeten worden vermeden; benadrukt derhalve dat hierbij de grondrechten volledig moeten worden geëerbiedigd, met name het recht van burgers op doeltreffende rechtsbescherming, waarbij elke vorm van digitale uitsluiting moet worden voorkomen en moet worden gewaarborgd dat technologische oplossingen een aanvulling vormen op en niet in de plaats

komen van menselijke controle en procedurele waarborgen;

Amendement 15
Ontwerpresolutie
Kopje (nieuw) (vóór paragraaf 20 octies (nieuw))

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	Doelstellingen en kredieten van het programma Justitie

Amendement 16
Ontwerpresolutie
Paragraaf 20 octies (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	20 octies. stemt in met de algemene doelstelling van het programma Justitie om een Europese rechtsruimte die gebaseerd is op de rechtsstaat, wederzijds vertrouwen en wederzijdse erkenning verder te ontwikkelen, met als belangrijkste doelen onder meer het bevorderen van justitiële samenwerking in burgerlijke en strafzaken, het ondersteunen van justitiële opleiding voor een gemeenschappelijke rechtscultuur en het waarborgen van effectieve, niet-discriminerende toegang tot de rechter voor iedereen, met inbegrip van de bescherming van de rechten van slachtoffers;

Amendement 17
Ontwerpresolutie
Paragraaf 20 nonies (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	20 nonies. benadrukt dat het programma Justitie en het MFK als geheel moeten bijdragen tot de

handhaving van de grondrechten, bijvoorbeeld door justitiële opleiding over non-discriminatie en over de toepassing van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie te bevorderen, en moeten aanknopen bij het beleid inzake sociale cohesie door consistente rechtsbescherming in alle lidstaten te ondersteunen; onderstreept dat het programma Justitie ook de uitvoering van de Europese pijler van sociale rechten zal ondersteunen door te zorgen voor afdwingbaarheid via toegankelijker gerechtelijke mechanismen;

Amendement 18
Ontwerpresolutie
Paragraaf 20 decies (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	20 decies. betreurt dat het voorstel voor een verordening tot vaststelling van het programma Justitie 2028-2034[1 bis] geen procentuele uitsplitsing bevat van de middelen die worden toegewezen aan elke specifieke doelstelling, zoals justitiële samenwerking, bevordering van de rechtsstaat, justitiële opleiding, toegang tot de rechter en digitalisering, hetgeen wel het geval was in Verordening (EU) 2021/693 tot vaststelling van het programma Justitie 2021-2027[1 ter]; dringt aan op dienovereenkomstige uitsplitsing van de begrotingslijnen en op de herinvoering van minimale toewijzingsaandelen volgens specifieke doelstellingen;

[1 bis] Voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van het programma Justitie voor de periode 2028-2034 en tot intrekking van Verordening (EU) 2021/693 (COM(2025)0463).
[1 ter] Verordening (EU) 2021/693 van het Europees Parlement en de Raad van

28 april 2021 tot vaststelling van het programma "Justitie" en tot intrekking van Verordening (EU) nr. 1382/2013 (PB L 156 van 5.5.2021, blz. 21, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/693/oj).

Amendement 19
Ontwerpresolutie
Paragraaf 20 undecies (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	20 undecies. benadrukt dat het programma Justitie volledig moet worden afgestemd op het EU-kader van conditionaliteit met betrekking tot de rechtsstaat; pleit voor een consistente toepassing van conditionaliteit in alle lidstaten, waarbij ervoor moet worden gezorgd dat met EU-financiering geen steun wordt verleend aan systemen waarin de rechterlijke onafhankelijkheid, de toegang tot de rechter of doeltreffende rechtsmiddelen structureel worden ondermijnd;

Amendement 20
Ontwerpresolutie
Paragraaf 20 duodecies (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	20 duodecies. hoopt dat initiatieven in het kader van het programma Justitie er mee voor zorgen dat er een Europees ecosysteem van gerechtelijke innovatie ontstaat dat flexibele, efficiënte en veilige oplossingen kan bieden voor de burgers, alsook de rechtsbedeling, de interoperabiliteit van de informaticasystemen en de grensoverschrijdende samenwerking kan verbeteren; pleit voor deze initiatieven teneinde overlapping met andere programma's te vermijden;

Amendement 21
Ontwerpresolutie
Kopje (nieuw) (vóór paragraaf 20 terdecies (nieuw))

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	Uitvoering van het programma Justitie

Amendement 22
Ontwerpresolutie
Paragraaf 20 terdecies (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	20 terdecies. verzoekt de Commissie een gemeenschappelijk methodologisch kader in te voeren aan de hand waarvan kan worden beoordeeld welk effect projecten op het gebied van digitale justitie hebben, en dat tevens vereisten bevat voor evaluaties vooraf en achteraf, en deze bevindingen jaarlijks aan het Parlement te rapporteren ter waarborging van het democratisch toezicht;

Amendement 23
Ontwerpresolutie
Paragraaf 20 quaterdecies (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	20 quaterdecies. is bezorgd over het ontbreken van bepalingen inzake gedelegeerde handelingen of uitvoeringshandelingen voor de vaststelling van de jaarlijkse werkprogramma's, op grond waarvan de Commissie werkprogramma's kan opstellen zonder voorafgaande controle door het Parlement; houdt er onverkort aan vast dat jaarlijkse werkprogramma's die beleidskeuzes omvatten moeten worden vastgesteld via gedelegeerde handelingen of uitvoeringshandelingen,

	zodat de controlerechten van het Parlement en de Raad in stand blijven; benadrukt dat het systematische gebruik van comitologieprocedures niet mag worden gebruikt om parlementaire controle te omzeilen;

Amendement 24
Ontwerpresolutie
Paragraaf 20 quindecies (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	20 quindecies. verzoekt de Commissie voorts om, overeenkomstig artikel 291 VWEU en Verordening (EU) nr. 182/2011[1 bis], ontwerpwerkprogramma's ruim vóór vaststelling voor te leggen aan het Parlement en zo doeltreffende parlementaire controle mogelijk te maken, overeenkomstig artikel 11 van Verordening (EU) nr. 182/2011;
	[1 bis] Verordening (EU) nr. 182/2011 van het Europees Parlement en de Raad van 16 februari 2011 tot vaststelling van de algemene voorschriften en beginselen die van toepassing zijn op de wijze waarop de lidstaten de uitoefening van de uitvoeringsbevoegdheden door de Commissie controleren (PB L 55 van 28.2.2011, blz. 13, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj).

Amendement 25
Ontwerpresolutie
Paragraaf 20 sexdecies (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	20 sexdecies. merkt op dat meer ruchtbaarheid moet worden gegeven aan dit programma aangezien potentiële

begunstigden in enkele lidstaten er onvoldoende van op de hoogte zijn;

Amendement 26
Ontwerpresolutie
Paragraaf 20 septdecies (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	20 septdecies. verzoekt de lidstaten bij de hervorming van hun rechtsstelsels systematisch rekening te houden met de adviezen en aanbevelingen van de Europese Commissie voor democratie middels het recht (Commissie van Venetië), en verzoekt de Commissie deze adviezen en aanbevelingen tot uiting te laten komen in het ontwerp en de monitoring van acties in het kader van het programma Justitie;

Amendement 27
Ontwerpresolutie
Paragraaf 22 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	22 bis. verzoekt de Commissie de aanbevelingen van de Europese Ombudsman inzake transparantie, verantwoordingsplicht en goed bestuur te integreren in de ontwikkeling en uitvoering van het programma Justitie, vooral met betrekking tot financiering en digitale transformatie;

Amendement 28
Ontwerpresolutie
Paragraaf 22 ter (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	22 ter. onderstreept dat het Europees Openbaar Ministerie, de Autoriteit voor

de bestrijding van witwassen en het Europees Bureau voor fraudebestrijding afhankelijk zijn van veilige, interoperabele rechtsstelsels en nauwe samenwerking met nationale justitiële autoriteiten, en dat daarom voldoende en doelgerichte financiering nodig is ter ondersteuning van hun doeltreffend en onafhankelijk functioneren, onverminderd hun respectieve mandaten en begrotingskaders;

Amendement 29
Ontwerpresolutie
Paragraaf 22 quater (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	22 quater. wijst voorts op de cruciale rol van het Bureau voor intellectuele eigendom van de Europese Unie (EUIPO) en benadrukt dat het essentieel is dat het EUIPO over voldoende middelen beschikt om namaak te bestrijden, consumenten te beschermen, de interne markt te versterken en het concurrentievermogen van de EU te stimuleren;

Amendement 30
Ontwerpresolutie
Paragraaf 30 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	30 bis. herinnert eraan dat het Parlement met het oog op democratische verantwoording consequent heeft gepleit voor transparantie en duidelijkheid omtrent de presentatie van het MFK; wijst erop dat dit moet worden bereikt met volledige inachtneming van het institutionele evenwicht waarin de verdragen voorzien; is daarom geen voorstander van de voorgestelde aanpak waarbij onder het mom van efficiëntie transparantie en controles worden

	opgeofferd, waardoor de rol van het Parlement als begrotings- en kwijtingsautoriteit wordt bedreigd en ondermijnd; onderstreept dat het Parlement alle transparantiemechanismen zal voorstellen die nodig zijn om zijn rol als verdediger van de belangen van de burger te vervullen, wat van vitaal belang is om het vertrouwen van burgers in de EU in stand te houden;

Amendement 31
Ontwerpresolutie
Paragraaf 30 ter (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	30 ter. is bezorgd dat in de in het voorstel van de Commissie gepresenteerde nieuwe aanpak, die aanzienlijk afwijkt van het huidige MFK, veel beslissingen over de reservering van middelen en de opname van specifieke streefdoelen worden overgelaten aan technische processen en aan het oordeel van de Commissie en de lidstaten, zonder democratisch toezicht door het Europees Parlement; is van mening dat de reservering van middelen bepalend zal zijn voor de langdurige stabiliteit en voorspelbaarheid van de programma's voor begunstigden, en de doeltreffendheid van het programma zal versterken; verzoekt om de betrokkenheid van het Europees Parlement en regionale en lokale actoren in dit verband;

Amendement 32
Ontwerpresolutie
Paragraaf 44

Ontwerpresolutie	*Amendement*
44. benadrukt dat eerbiediging van de waarden van de Unie en van de	44. benadrukt dat eerbiediging van de waarden van de Unie en van de

grondrechten een essentiële voorwaarde is voor toegang tot EU-middelen; benadrukt ***het belang van*** een nauw

verband tussen de eerbiediging van de rechtsstaat en de toegang tot EU-fondsen in het kader van het MFK 2021-2027; is van mening dat de bescherming van de financiële belangen van de Unie ***afhangt van*** de eerbiediging van de rechtsstaat en de Uniewaarden op nationaal niveau; is met name ingenomen met het positieve effect van de verordening inzake conditionaliteit met betrekking tot de rechtsstaat wat betreft de bescherming van de financiële belangen van de Unie in geval van systemische en aanhoudende schendingen van de rechtsstaat; verzoekt de Commissie en de Raad om de verordening waar nodig strikt, consequent en onverwijld toe te passen;

grondrechten een essentiële voorwaarde is voor toegang tot EU-middelen; benadrukt ***dat er*** een nauw verband ***moet blijven bestaan*** tussen de eerbiediging van de rechtsstaat en de toegang tot EU-fondsen in het kader van het MFK 2021-2027 ***en dat er bijzondere aandacht moet uitgaan naar de instandhouding van onafhankelijke, onpartijdige en doeltreffende rechtsstelsels en het behoud van wederzijds vertrouwen tussen de lidstaten***; is van mening dat de bescherming van de financiële belangen van de Unie ***onlosmakelijk verbonden is met*** de eerbiediging van de rechtsstaat en de Uniewaarden op nationaal niveau; is met name ingenomen met het positieve effect van de verordening inzake conditionaliteit met betrekking tot de rechtsstaat wat betreft de bescherming van de financiële belangen van de Unie in geval van systemische en aanhoudende schendingen van de rechtsstaat ***en is van mening dat deze verordening moet worden toegepast wanneer aan de wettelijke voorwaarden ervan is voldaan***; verzoekt de Commissie en de Raad om de verordening waar nodig strikt, consequent en onverwijld toe te passen; ***benadrukt dat met name tekortkomingen met betrekking tot de rechtsstaat die van invloed zijn op de rechterlijke macht, en schendingen die verband houden met de werking van het rechtsstelsel, alsook met aanbestedingen, controle-instanties, waarborgen inzake corruptiebestrijding of controlesystemen, een direct risico blijven vormen voor de begroting van de EU en een consistente en strikte toepassing van de conditionaliteit vereisen;***

Amendement 33
Ontwerpresolutie
Kopje (nieuw) (vóór paragraaf 55 bis (nieuw))

Ontwerpresolutie	*Amendement*

Digitalisering van justitie

Amendement 34
Ontwerpresolutie
Paragraaf 55 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	55 bis. bevestigt dat een bepaald percentage van de begroting van het programma Justitie moet worden gereserveerd voor de digitalisering van de rechtspleging, aangevuld met een verplicht mechanisme voor tussentijdse evaluatie;

Amendement 35
Ontwerpresolutie
Paragraaf 55 ter (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	55 ter. benadrukt dat digitale justitie niet kan functioneren zonder robuuste cyberbeveiliging; wijst erop dat systemen voor justitiële en grensoverschrijdende samenwerking in toenemende mate te maken hebben met cyberdreigingen; dringt aan op specifieke, afgebakende middelen om te kunnen zorgen voor veilige infrastructuur, het onafgebroken monitoren van dreigingen en een doeltreffende reactie op incidenten; onderstreept dat cyberbeveiliging van essentieel belang is voor het behoud van onafhankelijke rechtspleging, gegevensintegriteit en het vertrouwen in digitale justitie; dringt erop aan de naleving van de normen voor netwerk- en informatiesystemen, zoals vastgesteld in de NIS 2-richtlijn[1 bis], verplicht te stellen; verzoekt de Commissie voorts te zorgen voor gecoördineerde monitoring, inlichtingen over dreigingen te vertrekken en over een snelle responscapaciteit te beschikken;

1 bis Richtlijn (EU) 2022/2555 van het Europees Parlement en de Raad van 14 december 2022 betreffende maatregelen voor een hoog gezamenlijk niveau van cyberbeveiliging in de Unie, tot wijziging van Verordening (EU) nr. 910/2014 en Richtlijn (EU) 2018/1972 en tot intrekking van Richtlijn (EU) 2016/1148 (NIS 2-richtlijn) (PB L 333 van 27.12.2022, blz. 8, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2022/2555/oj)
.

Amendement 36
Ontwerpresolutie
Paragraaf 55 quater (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	55 quater. is ermee ingenomen dat de financiering van initiatieven op het gebied van digitale justitie in het kader van het volgende MFK niet meer afkomstig zal zijn van het instrument voor technische ondersteuning, dat procedurele en toegankelijkheidsbeperkingen kent, zoals de nationale autoriteiten herhaaldelijk hebben benadrukt, ook in het kader van het door de Commissie geïnitieerde Forum op hoog niveau inzake justitie voor groei;

Amendement 37
Ontwerpresolutie
Paragraaf 55 quinquies (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	55 quinquies. is ingenomen met de doelstellingen van de DigitalJustice@2030-strategie om de werking van rechtsstelsels te versnellen en te moderniseren, de toegang tot de rechter te verbeteren, grensoverschrijdende justitiële samenwerking uit te breiden, AI-

en digitale instrumenten te benutten, de toegang tot digitale juridische gegevens te bevorderen en instrumenten in alle lidstaten te standaardiseren en te delen;

Amendement 38
Ontwerpresolutie
Paragraaf 55 sexies (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	55 sexies. benadrukt dat instrumenten voor digitale justitie die gebruikmaken van AI de grondrechten moeten eerbiedigen, met inbegrip van de vereisten voor jaarlijkse biascontroles, technische transparantie en zinvol menselijk toezicht en betwistbaarheid, in overeenstemming met de AI-verordening[1 bis];
	[1 bis] Verordening (EU) 2024/1689 van het Europees Parlement en de Raad van 13 juni 2024 tot vaststelling van geharmoniseerde regels betreffende artificiële intelligentie en tot wijziging van de Verordeningen (EG) nr. 300/2008, (EU) nr. 167/2013, (EU) nr. 168/2013, (EU) 2018/858, (EU) 2018/1139 en (EU) 2019/2144, en de Richtlijnen 2014/90/EU, (EU) 2016/797 en (EU) 2020/1828 (verordening artificiële intelligentie) (PB L, 2024/1689, 12.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1689/oj).

Amendement 39
Ontwerpresolutie
Paragraaf 55 septies (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	55 septies. steunt de in de DigitalJustice@2030-strategie beoogde kernacties die nodig zijn om de gestelde

doelen te kunnen halen, met name door het opzetten van een IT-/AI-instrumentarium voor rechtsstelsels, zodat de lidstaten instrumenten kunnen delen en hergebruiken in plaats van elk afzonderlijk systemen te ontwikkelen, het verbeteren van de ELDS met het oog op een betere toegang tot wetgeving, jurisprudentie en justitiële gegevens in de hele EU, het mogelijk maken van transparantie, gegevensgestuurde justitie en digitale grensoverschrijdende samenwerking, het bevorderen van de uitwisseling van beste praktijken tussen de lidstaten via het huidige Europese e-justitieportaal, het ondersteunen van opleiding en capaciteitsopbouw voor justitiefunctionarissen, en het waarborgen van rechtszekerheid en bescherming van de grondrechten bij de invoering van nieuwe technologieën;

Amendement 40
Ontwerpresolutie
Paragraaf 55 octies (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	55 octies. is ingenomen met de vooruitgang die is geboekt met de totstandbrenging van de ELDS, maar pleit voor geharmoniseerde metadatastandaarden, machineleesbare formaten en een tijdige anonimisering en overdracht van jurisprudentie naar de ELDS, evenals voor de bescherming van werknemers en het waarborgen van een soepele, rechtvaardige transitie voor de personen die hierdoor hun baan verliezen;

Amendement 41
Ontwerpresolutie
Paragraaf 55 nonies (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	55 nonies. is van mening dat grensoverschrijdende IT-instrumenten en -infrastructuur duurzame meerjarige financiering vereisen, aangezien digitale casemanagementsystemen, instrumenten voor elektronisch bewijsmateriaal, elektronische indiening, eID-integratie, videoconferenties en interoperabiliteitskaders zowel operationele uitgaven als kapitaaluitgaven vereisen;

Amendement 42
Ontwerpresolutie
Paragraaf 55 decies (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	55 decies. benadrukt dat de procedurele en administratieve complexiteit de toegang tot middelen heeft belemmerd voor kleinere en meer afgelegen rechtbanken, die vaak niet over genoeg personeelsleden en specifieke instrumenten beschikken voor de Europese plannen;

Amendement 43
Ontwerpresolutie
Paragraaf 55 undecies (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	55 undecies. onderstreept dat digitalisering niet ten koste mag gaan van middelen ter verbetering van de sociale rechtvaardigheid, maar de toegang tot de rechter voor iedereen moet bevorderen; benadrukt in verband met de uitvoering van de DigitalJustice@2030-strategie dat digitale instrumenten het beroepsgeheim

en het verschoningsrecht moeten eerbiedigen, dat de rechtspleging mensgericht moet blijven, dat er voldoende middelen en opleiding beschikbaar moeten worden gesteld en dat nieuwe technologieën de huidige digitale kloof — die het gevolg is van slechte connectiviteit, een laag niveau van digitale vaardigheden, een gebrek aan mogelijkheden voor een leven lang leren of de marginalisering van ouderen, kinderen, mensen in kwetsbare situaties en mensen in slecht verbonden gebieden — niet moeten vergroten, maar juist moeten helpen verkleinen;

Amendement 44
Ontwerpresolutie
Paragraaf 55 duodecies (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	55 duodecies. onderstreept dat vergroting van de digitale kloof tussen gebieden moet worden voorkomen en stelt voor een cohesie-index voor digitale justitie op te stellen om regionale verschillen te meten; verzoekt de EU en de lidstaten de toegang tot de rechter in afgelegen gebieden te verbeteren;

Amendement 45
Ontwerpresolutie
Paragraaf 55 terdecies (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	55 terdecies. verzoekt de Commissie een gestructureerd, transparant en periodiek monitoringmechanisme voor digitale justitie in de hele EU op te zetten, dat voortbouwt op bestaande organen, datasets en samenwerkingskaders; benadrukt dat de Commissie tweejaarlijkse voortgangsverslagen moet publiceren waarin de prestaties van de

lidstaten worden geëvalueerd, verschillen in kaart worden gebracht en optimale werkwijzen worden beschreven, waarmee zij zorgt voor empirisch onderbouwde beleidsvorming zonder daarbij extra administratieve structuren te creëren;

Amendement 46
Ontwerpresolutie
Paragraaf 55 quaterdecies (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	55 quaterdecies. concludeert dat de DigitalJustice@2030-strategie zonder deze structurele waarborgen tot ongelijke resultaten in de EU kan leiden, waardoor de doelstellingen die de strategie moet bevorderen, worden ondermijnd; dringt daarom aan op een versterkt kader voor governance, verantwoordingsplicht en evaluatie;

Amendement 47
Ontwerpresolutie
Kopje (nieuw) (vóór paragraaf 55 quindecies (nieuw))

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	Toegang tot de rechter

Amendement 48
Ontwerpresolutie
Paragraaf 55 quindecies (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	55 quindecies. betreurt het dat de derde specifieke doelstelling van het voorstel voor een verordening tot vaststelling van het programma Justitie 2028-2034 geen rechtstreekse verwijzing bevat naar gendergelijkheid of de ondersteuning van mensen in kwetsbare situaties bij de

	toegang tot de rechter; dringt aan op gerichte maatregelen, zodat territoriale, sociale en economische ongelijkheden bij de toegang tot de rechter kunnen worden aangepakt;

Amendement 49
Ontwerpresolutie
Paragraaf 55 sexdecies (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	55 sexdecies. benadrukt met name dat voor mensen in kwetsbare situaties en mensen die in afgelegen of onderbediende regio's wonen gelijke toegang tot de rechter moet worden gewaarborgd en dringt aan op gerichte maatregelen, zodat territoriale, sociale en economische ongelijkheden bij de toegang tot de rechter kunnen worden aangepakt;

Amendement 50
Ontwerpresolutie
Paragraaf 55 septdecies (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	55 septdecies. onderstreept dat digitale uitsluiting op het gebied van justitie moet worden bestreden; dringt erop aan dat jongeren, ouderen, mensen met een handicap en mensen in kwetsbare situaties bijstand op maat krijgen, onder meer via vereenvoudigde digitale hulpmiddelen en toegankelijke informatie;

Amendement 51
Ontwerpresolutie
Paragraaf 55 octodecies (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*

55 octodecies. onderstreept eveneens het recht van ouderen op specifieke bijstand wanneer zij niet in staat zijn digitale instrumenten te gebruiken, teneinde te voorkomen dat zij geen toegang tot de rechter hebben;

Amendement 52
Ontwerpresolutie
Paragraaf 55 novodecies (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	55 novodecies.dringt aan op betere bescherming van minderjarigen in de rechtsstelsels, waarbij wordt gezorgd voor kindvriendelijke digitale instrumenten en procedures overeenkomstig de EU-normen en optimale werkwijzen;

Amendement 53
Ontwerpresolutie
Kopje (nieuw) (vóór paragraaf 55 vicies (nieuw))

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	Grensoverschrijdende justitiële samenwerking

Amendement 54
Ontwerpresolutie
Paragraaf 55 vicies (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	55 vicies. benadrukt hoe belangrijk versterkte juridische en institutionele coördinatie tussen de lidstaten is, met name wat betreft de wederzijdse erkenning van rechterlijke beslissingen en grensoverschrijdende justitiële samenwerking;

Amendement 55

Ontwerpresolutie
Paragraaf 55 unvicies (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	55 unvicies. neemt kennis van de aanhoudende uitdagingen op het gebied van grensoverschrijdende justitie, met inbegrip van de uitvoering van rechterlijke beslissingen, digitale interoperabiliteit en belemmeringen voor de samenwerking; dringt daarom aan op versterkte digitale infrastructuur, geharmoniseerde digitale normen en doeltreffendere handhavingsmechanismen;

Amendement 56
Ontwerpresolutie
Kopje (nieuw) (vóór paragraaf 55 duovicies (nieuw))

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	Aanvullende maatregelen

Amendement 57
Ontwerpresolutie
Paragraaf 55 duovicies (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	55 duovicies. herinnert eraan dat rechtvaardigheid een essentiële pijler van democratische samenlevingen is; verzoekt om blijvende synergieën tussen het programma Justitie en het programma Burgers, gelijkheid, rechten en waarden om justitiële opleidingen en de juridische geletterdheid in de hele EU te versterken en zo de kennis en het inzicht van de burgers in hun rechten en in de rechtsinstrumenten van de EU te verbeteren; verlangt dat bewustmakingsprogramma's, toegankelijke onderwijsinstrumenten en gerichte initiatieven voor jongeren en

mensen in kwetsbare situaties worden ondersteund; benadrukt de cruciale rol die maatschappelijke organisaties, rechtsbeoefenaars en onafhankelijke media spelen bij de bescherming van de rechtsstaat, en wijst op de behoefte aan ondersteuning van actoren die opkomen voor de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht, toegang tot de rechter en grondrechten, met name in lidstaten die met structurele uitdagingen worden geconfronteerd;

BIJLAGE: BEKENDMAKING VAN INPUT

Overeenkomstig artikel 8 van bijlage I bij het Reglement verklaart de rapporteur in het advies input te hebben opgenomen over aangelegenheden in verband met het onderwerp van het dossier die in het kader van de opstelling van het ontwerpadvies tot op het moment van goedkeuring ervan in de commissie door hem is ontvangen van de volgende belangenvertegenwoordigers die binnen het toepassingsgebied van het Interinstitutioneel Akkoord over een verplicht transparantieregister[1] vallen, of van de volgende vertegenwoordigers van overheidsinstanties van derde landen, met inbegrip van hun diplomatieke vertegenwoordigingen en ambassades:

1. Belangenvertegenwoordigers die binnen het toepassingsgebied van het Interinstitutioneel Akkoord over een verplicht transparantieregister vallen
European youth forum
2. Vertegenwoordigers van overheidsinstanties van derde landen, met inbegrip van hun diplomatieke vertegenwoordigingen en ambassades

De bovenstaande lijst is opgesteld onder de exclusieve verantwoordelijkheid van de rapporteur.

De rapporteur verklaart dat aan natuurlijke personen die met hun naam en/of functie in de lijst worden vermeld privacyverklaring nr. 484 van het Europees Parlement (https://www.europarl.europa.eu/data-protect/index.do) is verstrekt, waarin de voorwaarden voor de verwerking van hun persoonsgegevens en de rechten in verband met die verwerking worden toegelicht.

[1] Interinstitutioneel Akkoord van 20 mei 2021 tussen het Europees Parlement, de Raad van de Europese Unie en de Europese Commissie over een verplicht transparantieregister (PB L 207 van 11.6.2021, blz. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2021/611/oj).

PROCEDURE VAN DE ADVISERENDE COMMISSIE

Titel	Interim-verslag over het voorstel voor een verordening van de Raad tot bepaling van het meerjarig financieel kader voor de jaren 2028-2034
Document- en procedurenummers	2025/0571R(APP)
Bevoegde commissie(s) Datum bekendmaking	BUDG 13.11.2025
Advies uitgebracht door Datum bekendmaking	JURI 13.11.2025
Rapporteur voor advies Datum benoeming	Victor Negrescu 4.11.2025
Behandeling in de commissie	11.12.2025 19.1.2026
Datum goedkeuring	24.2.2026
Uitslag eindstemming	+: 18 –: 4 0: 2

HOOFDELIJKE EINDSTEMMING
IN DE ADVISERENDE COMMISSIE

18	+
ECR	Alberico Gambino, Chiara Gemma, Mario Mantovani
PPE	Maravillas Abadía Jover, Lukas Mandl, Emil Radev, Axel Voss, Adrián Vázquez Lázara, Michał Wawrykiewicz
Renew	Pascal Canfin, Ilhan Kyuchyuk, Dainius Žalimas
S&D	José Cepeda, Victor Negrescu, René Repasi, Krzysztof Śmiszek, Lara Wolters
The Left	Mario Furore

4	-
ESN	Mary Khan
PfE	Ton Diepeveen, Juan Carlos Girauta Vidal, Pascale Piera

2	0
Verts/ALE	Sergey Lagodinsky, Tineke Strik

Verklaring van de gebruikte tekens:
+ : voor
- : tegen
0 : onthouding

26.2.2026

ADVIES VAN DE COMMISSIE CONSTITUTIONELE ZAKEN

aan de Begrotingscommissie

inzake het interim-verslag over het voorstel voor een verordening van de Raad tot bepaling van het meerjarig financieel kader voor de jaren 2028-2034
(COM(2025)0571 – C10-0000/2025 – 2025/0571R(APP))

Rapporteur voor advies: Sven Simon

PA_Consent_Interim

ADVIES

De Commissie constitutionele zaken dient bij de bevoegde Begrotingscommissie het volgende in:

Amendement 1

Ontwerpresolutie
Overweging B bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	B bis. overwegende dat het Parlement, als tak van de begrotingsautoriteit, overeenkomstig de artikelen 311 en 312 VWEU volledig moet worden betrokken bij alle stadia van het proces van het meerjarig financieel kader (MFK) om democratische verantwoording te waarborgen en het institutionele evenwicht tussen het Parlement en de Raad te handhaven, hetgeen onder meer maatregelen als vroegtijdige en systematische raadpleging en gedachtewisselingen vereist, met inbegrip van jaarlijkse verslaglegging door de Commissie en de Raad over de uitvoering en het gebruik van de middelen van het MFK;

Amendement 2

Ontwerpresolutie
Paragraaf 4

Ontwerpresolutie	*Amendement*
4. is ingenomen met de aanzienlijke verhoging die wordt voorgesteld om tegemoet te komen aan de herhaalde oproepen van het Parlement om meer te investeren in onderzoek, strategische autonomie, de schone transitie, defensie, technologische soevereiniteit en economische veerkracht; benadrukt echter dat het combineren van programma's in het Fonds voor concurrentievermogen ertoe leidt dat de transparantie afneemt en het Parlement minder de mogelijkheid heeft om voldoende financiering te waarborgen voor specifieke beleidsdoelstellingen; dringt erop aan dat, zelfs wanneer programma's worden samengevoegd, de begrotingslijnen voldoende gedetailleerd moeten blijven om daadwerkelijk parlementair toezicht mogelijk te maken en de zichtbaarheid van de financiering voor individuele prioriteiten te behouden;	4. is ingenomen met de aanzienlijke verhoging die wordt voorgesteld om tegemoet te komen aan de herhaalde oproepen van het Parlement om meer te investeren in onderzoek, strategische autonomie, de schone transitie, defensie, technologische soevereiniteit en economische veerkracht; benadrukt echter dat het combineren van programma's in het Fonds voor concurrentievermogen ertoe leidt dat de transparantie afneemt en het Parlement minder de mogelijkheid heeft om voldoende financiering te waarborgen voor specifieke beleidsdoelstellingen; dringt erop aan dat, zelfs wanneer programma's worden samengevoegd, de begrotingslijnen voldoende gedetailleerd moeten blijven om daadwerkelijk parlementair toezicht mogelijk te maken en de zichtbaarheid van de financiering voor individuele prioriteiten te behouden***, zoals vereist uit hoofde van artikel 47 van Verordening (EU, Euratom) 2024/2509[1 bis] (het Financieel Reglement)***;

[1 bis] Verordening (EU, Euratom) 2024/2509 van het Europees Parlement en de Raad van 23 september 2024 tot vaststelling van de financiële regels van toepassing op de algemene begroting van de Unie (PB L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj).

Amendement 3

Ontwerpresolutie
Paragraaf 5

Ontwerpresolutie	*Amendement*
5. is ingenomen met de versterking van het instrument voor nabuurschapsbeleid, ontwikkeling en internationale samenwerking (NDICI) – Europa in de wereld, aangezien de Unie zo haar vastberadenheid toont om haar rol te versterken als mondiale speler in een steeds complexere geopolitieke omgeving; uit echter zijn bezorgdheid over het feit dat dit financieringsniveau ontoereikend blijft gezien de omvang van de uitdagingen op wereldvlak, waaronder de terugtrekking van de Verenigde Staten als mondiale beschermer van de vrede en veiligheid, de behoeften op het vlak van uitbreiding en ontwikkeling, de humanitaire crises en de noodzaak om Oekraïne en andere partners te ondersteunen; is gekant tegen de verzwakking van het parlementair toezicht en de parlementaire betrokkenheid, en tegen de verminderde zichtbaarheid van financiering voor specifieke prioriteiten die eigen zijn aan het ontwerp van NDICI, zoals het is voorgesteld door de Commissie;	5. is ingenomen met de versterking van het instrument voor nabuurschapsbeleid, ontwikkeling en internationale samenwerking (NDICI) – Europa in de wereld, aangezien de Unie zo haar vastberadenheid toont om haar rol te versterken als mondiale speler in een steeds complexere geopolitieke omgeving; uit echter zijn bezorgdheid over het feit dat dit financieringsniveau ontoereikend blijft gezien de omvang van de uitdagingen op wereldvlak, waaronder de terugtrekking van de Verenigde Staten als mondiale beschermer van de vrede en veiligheid, de behoeften op het vlak van uitbreiding en ontwikkeling, de humanitaire crises en de noodzaak om Oekraïne en andere partners te ondersteunen; is gekant tegen de verzwakking van het parlementair toezicht en de parlementaire betrokkenheid, en tegen de verminderde zichtbaarheid van financiering voor specifieke prioriteiten die eigen zijn aan het ontwerp van NDICI, zoals het is voorgesteld door de Commissie; ***herhaalt de conclusie van de Europese Raad van 18 december 2025 dat uitbreiding "een geostrategische investering in vrede, veiligheid, stabiliteit en welvaart" is en merkt op dat de voorgestelde financiering niet in verhouding staat tot het belang van dit cruciale strategische doel; wijst erop dat uitbreiding hand in hand moet gaan met de noodzakelijke hervormingen van het Uniebestuur, met inbegrip van een herziening van de eenparigheid van stemmen in de Raad, en dringt er bij de Commissie op aan haar mededeling over pretoetredingsbeleidsevaluatie en -hervormingen onverwijld samen met de nodige begrotingsvoorstellen in te dienen;***

Amendement 4

Ontwerpresolutie
Paragraaf 7

Ontwerpresolutie	*Amendement*
7. is zich bewust van de behoefte aan meer flexibiliteit bij de toewijzing van middelen in het kader van bepaalde programma's, maar benadrukt dat dit geen belemmering mag vormen voor de beleidsdoelstellingen op lange termijn, de voorspelbaarheid van financiering of de ***prerogatieven*** van het Parlement; onderstreept dat het Parlement en de Raad gezamenlijk moeten beslissen over de toewijzing van middelen aan specifieke beleidsdoelstellingen; betreurt dat de indicatieve nomenclatuur die wordt voorgesteld in de wetgeving inzake programma's, volstrekt ontoereikend is; herhaalt zijn oproep om in het MFK voor de periode na 2027 twee speciale instrumenten op te nemen: één instrument om solidariteit bij natuurrampen te waarborgen en één instrument voor algemene crisisrespons;	7. is zich bewust van de behoefte aan meer flexibiliteit bij de toewijzing van middelen in het kader van bepaalde programma's, maar benadrukt dat dit geen belemmering mag vormen voor de beleidsdoelstellingen op lange termijn, de voorspelbaarheid van financiering of de ***begrotings-, wetgevings- en controleprerogatieven*** van het Parlement; onderstreept dat het Parlement en de Raad gezamenlijk moeten beslissen over de toewijzing van middelen aan specifieke beleidsdoelstellingen; ***herinnert eraan dat flexibiliteit parlementaire controle vooraf en achteraf vereist om de democratische verantwoordingsplicht en transparantie in het begrotingsbeheer te waarborgen, aangezien de toepassing van flexibiliteit zonder parlementaire controle de democratische verantwoordingsplicht ondermijnt en dat de begrotingsautoriteit hierdoor begrotingsbevoegdheid wordt ontnomen;*** betreurt dat de indicatieve nomenclatuur die wordt voorgesteld in de wetgeving inzake programma's, volstrekt ontoereikend is; herhaalt zijn oproep om in het MFK voor de periode na 2027 twee speciale ***niet-thematische*** instrumenten op te nemen: één instrument om solidariteit bij natuurrampen te waarborgen en één instrument voor algemene crisisrespons; ***is van mening dat voor beide nieuwe instrumenten uniforme MFK-regels moeten gelden, zoals duidelijke activeringsvoorwaarden, transparant begrotingsbeheer en parlementair toezicht;***

Amendement 5

Ontwerpresolutie
Paragraaf 8

Ontwerpresolutie	*Amendement*
8. onderstreept dat de eerbiediging van de waarden en grondrechten van de Unie een essentiële voorwaarde is om toegang te krijgen tot EU-middelen en is van mening dat de bescherming van de financiële belangen van de Unie afhangt van de eerbiediging van de rechtsstaat op nationaal niveau; dringt erop aan dubbel werk of overlappingen tussen bestaande en toekomstige wetgeving te voorkomen, met name voor het voorstel inzake de plannen voor nationaal en regionaal partnerschap waar overlappingen worden vastgesteld, en een uniform, samenhangend en alomvattend kader te waarborgen voor alle financieringsprogramma's van de EU, onder de paraplu van de verordening inzake conditionaliteit met betrekking tot de rechtsstaat[2];	8. onderstreept dat de eerbiediging van de waarden en grondrechten van de Unie een essentiële voorwaarde is om toegang te krijgen tot EU-middelen en is van mening dat de bescherming van de financiële belangen van de Unie afhangt van de eerbiediging van de rechtsstaat op nationaal niveau; dringt erop aan dubbel werk of overlappingen tussen bestaande en toekomstige wetgeving te voorkomen, met name voor het voorstel inzake de plannen voor nationaal en regionaal partnerschap waar overlappingen worden vastgesteld, en een uniform, samenhangend en alomvattend kader te waarborgen voor alle financieringsprogramma's van de EU, onder de paraplu van de verordening inzake conditionaliteit met betrekking tot de rechtsstaat[2]; ***is van mening dat een uniforme methodologie om na te gaan of de beginselen van de rechtsstaat worden nageleefd gunstig zou zijn voor de beoordeling van de programma's die onder het volgende MFK vallen; verzoekt de Commissie voorts regelmatig verslag uit te brengen aan het Parlement over de toepassing van het conditionaliteitsmechanisme voor de rechtsstaat en de doeltreffendheid van sanctiemechanismen, met name over met de rechtsstaat verband houdende opschortingen van middelen, en het Parlement systematische, tijdige, gestructureerde en beveiligde toegang te bieden tot alle relevante informatie en documentatie; is van mening dat het volgend Interinstitutioneel Akkoord betreffende begrotingsdiscipline een specifieke bijlage over samenwerking met betrekking tot het***

	conditionaliteitsmechanisme moet bevatten;
[2] Verordening (EU, Euratom) 2020/2092 van het Europees Parlement en de Raad van 16 december 2020 betreffende een algemeen conditionaliteitsregime ter bescherming van de Uniebegroting (PB L 433I van 22.12.2020, blz. 1, ELI:	[2] Verordening (EU, Euratom) 2020/2092 van het Europees Parlement en de Raad van 16 december 2020 betreffende een algemeen conditionaliteitsregime ter bescherming van de Uniebegroting (PB L 433I van 22.12.2020, blz. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2092/oj).

Amendement 6

Ontwerpresolutie
Paragraaf 12 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	12 bis. herhaalt zijn oproep aan de Europese Raad om een besluit goed te keuren in overeenstemming met de sectorspecifieke overbruggingsclausule als bepaald in de tweede alinea van artikel 312, lid 2, VWEU, zodat de Raad het meerjarig financieel kader met gekwalificeerde meerderheid van stemmen kan vaststellen;

Amendement 7

Ontwerpresolutie
Paragraaf 12 ter (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	12 ter. herinnert aan zijn reeds lang bestaande standpunt dat voor de vaststelling van de MFK-verordening de gewone wetgevingsprocedure moet worden toegepast om het Parlement in staat te stellen volledige begrotingsprerogatieven te verwerven;

Amendement 8

Ontwerpresolutie
Paragraaf 17 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	17 bis. benadrukt dat het belangrijk is het institutionele evenwicht te bewaren en ervoor te zorgen dat de belangen van de burgers naar behoren worden beschermd, en dat het Parlement daarom volledig moet worden betrokken bij de goedkeuring en wijziging van de plannen voor nationaal en regionaal partnerschap (NRPP's) door middel van gedelegeerde handelingen, alsook bij het besluitvormingsproces voor de programmering van flexibiliteitsbedragen en aanpassingen om rekening te houden met veranderende behoeften of nieuwe prioriteiten;

Amendement 9

Ontwerpresolutie
Paragraaf 28

Ontwerpresolutie	*Amendement*
28. houdt vol dat de MFK-verordening moet voorzien in een verplichting voor de Commissie om uiterlijk in juli 2031 een evaluatie van de werking van het MFK in te dienen, met volledige inachtneming van de economische situatie en de meest recente macro-economische prognoses van dat moment; is ook van mening dat een dergelijke verplichte evaluatie zo nodig vergezeld moet gaan van een wetgevingsvoorstel tot herziening van deze verordening overeenkomstig de in het VWEU neergelegde procedures; benadrukt dat een dergelijke herziening niet mag leiden tot een verlaging van vooraf toegewezen nationale budgetten, zoals bepaald in de verordening inzake de	28. houdt vol dat de MFK-verordening moet voorzien in een verplichting voor de Commissie om uiterlijk in juli 2031 een evaluatie van de werking ***en uitvoering*** van het MFK in te dienen, met volledige inachtneming van de economische situatie en de meest recente macro-economische prognoses van dat moment; ***verzoekt de Commissie in deze evaluatie een beoordeling op te nemen van de doeltreffendheid op het gebied van governance, de eerbiediging van het democratisch toezicht en vooruitgang met betrekking tot de belangrijkste doelstellingen;*** is ook van mening dat een dergelijke verplichte evaluatie zo nodig vergezeld moet gaan van een

plannen voor nationaal en regionaal partnerschap;	wetgevingsvoorstel tot herziening van deze verordening overeenkomstig de in het VWEU neergelegde procedures; benadrukt dat een dergelijke herziening niet mag leiden tot een verlaging van vooraf toegewezen nationale budgetten, zoals bepaald in de verordening inzake de plannen voor nationaal en regionaal partnerschap;

Amendement 10

Ontwerpresolutie
Paragraaf 29

Ontwerpresolutie	*Amendement*
29. herinnert eraan dat in 2034 Europese verkiezingen worden gehouden; is van mening dat de datum waarop het voorstel voor de volgende MFK-verordening moet worden ingediend, namelijk 1 juli 2033, veel later dan gewoonlijk is voor de levenscyclus van een MFK; ***dringt erop aan dat het voorstel voor het MFK*** voor de periode na 2034 uiterlijk in juli 2032 ***wordt ingediend***;	29. herinnert eraan dat in 2034 Europese verkiezingen worden gehouden; is van mening dat de datum waarop het voorstel voor de volgende MFK-verordening moet worden ingediend, namelijk 1 juli 2033, veel later dan gewoonlijk is voor de levenscyclus van een MFK; ***verzoekt de Commissie en de Raad zich te verbinden tot een juridisch bindend tijdschema voor de bekendmaking van het MFK-voorstel*** voor de periode na 2034 uiterlijk in juli 2032***, zodat het Parlement voldoende tijd heeft om zijn beoordeling voor te bereiden en zijn rol uit hoofde van de Verdragen uit te oefenen***;

Amendement 11

Ontwerpresolutie
Paragraaf 29 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	29 bis. stelt dat mogelijke toekomstige toetredingen tot de Unie in de periode voorafgaand aan de vaststelling van de volgende MFK-verordening onmiddellijk moeten worden gevolgd door de snelle en

	volledige integratie van de vertegenwoordigers van elke nieuwe lidstaat in de relevante besluitvormingsprocessen van de Unie, in overeenstemming met de bepalingen van het Toetredingsverdrag en de Verdragen, teneinde hun doeltreffende vertegenwoordiging en participatie in aangelegenheden met betrekking tot het MFK te waarborgen, onder meer door de toewijzing van zetels in het Parlement en de integratie van de nieuwe leden in de onderhandelingen over de begrotingsbepalingen;

Amendement 12

Ontwerpresolutie
Paragraaf 30 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	30 bis. benadrukt dat de traceerbaarheid van de in het kader van het MFK 2028-2034 uitbetaalde middelen moet worden versterkt om voor een goed financieel beheer te zorgen en het parlementaire toezicht te versterken; is ingenomen met de toezegging van de Commissie om met ingang van 2028 een gecentraliseerde databank te publiceren met informatie over de ontvangers van middelen van de Unie; steunt het standpunt dat deze databank ook informatie moet bevatten over de eindbegunstigden, aannemers en onderaannemers die Uniefinanciering ontvangen, om volledige transparantie en verantwoordingsplicht te waarborgen; is voorts van mening dat de verplichting om deze informatie bekend te maken alleen mag worden onderworpen aan evenredige uitzonderingen, die nodig zijn om persoonsgegevens en andere legitieme openbare belangen te beschermen; betreurt dat de Commissie in het kader van de RRF alleen lijsten van de 100

grootste eindontvangers van middelen per lidstaat heeft gepubliceerd;

Amendement 13

Ontwerpresolutie
Paragraaf 33

Ontwerpresolutie	*Amendement*
33. neemt nota van de door de Commissie voorgestelde algemene structuur op basis van vier MFK-rubrieken, tegenover de zeven rubrieken in het huidige MFK; stelt met bezorgdheid vast dat de Commissie voorstelt het aantal EU-programma's te verminderen van 60 naar 19, wat onduidelijkheid creëert in verband met de doelstellingen en de begrotingsnomenclatuur; benadrukt dat het standpunt van het Parlement over de structuur van deze nieuwe programma's van het MFK zal worden bepaald tijdens de medebeslissingsprocedure voor de desbetreffende sectorale wetgevingshandelingen; houdt vol dat in de voorgestelde begrotingsnomenclatuur de specifieke doelstellingen van elk programma moeten worden weergegeven, om transparantie en verantwoordingsplicht te waarborgen en de begrotingsautoriteit de informatie te verstrekken die nodig is om de jaarlijkse begroting vast te stellen en toezicht te houden op de uitvoering ervan;	33. neemt nota van de door de Commissie voorgestelde algemene structuur op basis van vier MFK-rubrieken, tegenover de zeven rubrieken in het huidige MFK; stelt met bezorgdheid vast dat de Commissie voorstelt het aantal EU-programma's te verminderen van 60 naar 19, wat onduidelijkheid creëert in verband met de doelstellingen en de begrotingsnomenclatuur***, hetgeen niet in overeenstemming is met de voorschriften van artikel 47 van het Financieel Reglement***; benadrukt dat het standpunt van het Parlement over de structuur van deze nieuwe programma's van het MFK zal worden bepaald tijdens de medebeslissingsprocedure voor de desbetreffende sectorale wetgevingshandelingen; houdt vol dat in de voorgestelde begrotingsnomenclatuur de specifieke doelstellingen van elk programma moeten worden weergegeven, om transparantie en verantwoordingsplicht te waarborgen en de begrotingsautoriteit de informatie te verstrekken die nodig is om de jaarlijkse begroting vast te stellen en toezicht te houden op de uitvoering ervan;

Amendement 14

Ontwerpresolutie
Paragraaf 40

Ontwerpresolutie	*Amendement*
40. benadrukt dat, om de goedkeuring van het Parlement te garanderen, elk aspect	40. benadrukt dat, om de goedkeuring van het Parlement te garanderen, elk aspect

van het MFK, met name de begrotingselementen, als een pakket moet worden beschouwd en dat er over elk aspect daadwerkelijk moet worden onderhandeld; herhaalt zijn bezwaar tegen de wijze waarop de huidige en eerdere MFK-verordeningen zijn vastgesteld, waarbij de Europese Raad zijn rol te buiten is gegaan door vooraf besluiten te nemen over meerdere elementen, zoals financiële middelen en beleidsspecifieke bepalingen, waardoor zowel de inhoud als het beoogde doel van de Verdragsbepalingen zijn geschonden; uit zijn ernstige bezorgdheid over het feit dat de voorlopige onderhandelingspakketten die door het voorzitterschap van de Raad zijn voorbereid, ook steunen op deze gebrekkige methode, waarbij kwesties die onder de medebeslissingsprocedure vallen, worden meegenomen bij de vaststelling van nieuwe wetgeving inzake EU-programma's;	van het MFK, met name de begrotingselementen, als een pakket moet worden beschouwd en dat er over elk aspect daadwerkelijk moet worden onderhandeld; herhaalt zijn bezwaar tegen de wijze waarop de huidige en eerdere MFK-verordeningen zijn vastgesteld, waarbij de Europese Raad zijn rol te buiten is gegaan door vooraf besluiten te nemen over meerdere elementen, zoals financiële middelen en beleidsspecifieke bepalingen, waardoor zowel de inhoud als het beoogde doel van de Verdragsbepalingen zijn geschonden ***en ultra vires is gehandeld***; uit zijn ernstige bezorgdheid over het feit dat de voorlopige onderhandelingspakketten die door het voorzitterschap van de Raad zijn voorbereid, ook steunen op deze gebrekkige methode, waarbij kwesties die onder de medebeslissingsprocedure vallen, worden meegenomen bij de vaststelling van nieuwe wetgeving inzake EU-programma's; ***dringt aan op strikte naleving van de beginselen van loyale samenwerking en institutioneel evenwicht bij de onderhandelingen over het MFK, zoals vereist op grond van artikel 4, lid 3, en artikel 13, lid 2, VEU;***

Amendement 15

Ontwerpresolutie
Paragraaf 41

Ontwerpresolutie	*Amendement*
41. is ernstig bezorgd over de algemene kenmerken van de opzet van programma's en sectorale voorstellen waarbij essentiële beleids- en begrotingsbesluiten van de basishandeling worden verschoven naar werkprogramma's, waardoor de ***wetgevende*** rol van het Parlement aanzienlijk wordt verzwakt; is sterk gekant tegen het overdragen van wetgevingselementen en deze te scheiden	41. is ernstig bezorgd over de algemene kenmerken van de opzet van programma's en sectorale voorstellen waarbij essentiële beleids- en begrotingsbesluiten van de basishandeling worden verschoven naar werkprogramma's, waardoor de rol van het Parlement ***als medewetgever*** aanzienlijk wordt verzwakt; is sterk gekant tegen het overdragen van wetgevingselementen en deze te scheiden van sectorale

van sectorale verordeningen, waardoor het Parlement wordt uitgesloten van besluiten die momenteel worden genomen in het kader van de gewone wetgevingsprocedure;

verordeningen, ***met inbegrip van doelstellingen, prioriteiten, financiële toewijzingen en subsidiabiliteitsvoorwaarden,*** waardoor het Parlement wordt uitgesloten van besluiten die momenteel worden genomen in het kader van de gewone wetgevingsprocedure; ***is van mening dat een dergelijke aanpak de democratische controle de rechtszekerheid en het in de Verdragen vastgelegde institutionele evenwicht ondermijnt; herhaalt dat alle essentiële elementen in de basiswetgevingshandelingen moeten worden vastgesteld en aan parlementaire controle moeten worden onderworpen;***

Amendement 16

Ontwerpresolutie
Paragraaf 42

Ontwerpresolutie	*Amendement*
42. houdt vol dat alle inhoudelijke beleidskeuzes, zoals de programmadoelstellingen, uitgavenprioriteiten, financiële toewijzingen, subsidiabiliteits-, selectie- en gunningscriteria, voorwaarden, definities en berekeningsmethoden, niet in het werkprogramma, maar in de wetgeving ter zake moeten worden vastgesteld, met volledige inachtneming van de prerogatieven van het Parlement als medewetgever en begrotingsautoriteit; eist dat alle elementen die betrekking hebben op ***beleidskeuzes*** die niet in de basishandeling zijn opgenomen, uitsluitend door middel van gedelegeerde handelingen worden vastgesteld, en verwerpt daarbij elk gebruik van uitvoeringshandelingen of andere procedures ***waarmee de*** parlementaire controle ***zou worden omzeild***; eist in dit verband dat alle meerjarige en jaarlijkse werkprogramma's	42. houdt vol dat alle inhoudelijke beleidskeuzes, zoals de programmadoelstellingen, uitgavenprioriteiten, financiële toewijzingen, subsidiabiliteits-, selectie- en gunningscriteria, voorwaarden, definities en berekeningsmethoden, niet in het werkprogramma, maar in de wetgeving ter zake moeten worden vastgesteld, met volledige inachtneming van de prerogatieven van het Parlement als medewetgever en begrotingsautoriteit; eist dat alle elementen die betrekking hebben op ***politieke of strategische besluiten*** die niet in de basishandeling zijn opgenomen, uitsluitend door middel van gedelegeerde handelingen worden vastgesteld, en verwerpt daarbij elk gebruik van uitvoeringshandelingen of andere procedures ***die niet onderhevig zijn aan*** parlementaire controle; eist in dit verband dat alle meerjarige en jaarlijkse

worden vastgesteld door middel van gedelegeerde handelingen om te garanderen dat het Parlement systematisch wordt betrokken bij de besluitvorming over het beleid; is fel gekant tegen elke poging om strategische besluiten over te hevelen naar comitéprocedures of andere procedures; waarschuwt dat het Parlement geen voorstellen zal aanvaarden waarbij de volledige wetgevings- en toezichtsbevoegdheden van het Parlement niet worden gewaarborgd;	werkprogramma's worden vastgesteld door middel van gedelegeerde handelingen, ***in overeenstemming met artikel 290 VWEU,*** om te garanderen dat het Parlement systematisch wordt betrokken bij de besluitvorming over het beleid; is fel gekant tegen elke poging om strategische besluiten over te hevelen naar comitéprocedures of andere procedures; waarschuwt dat het Parlement geen voorstellen zal aanvaarden waarbij de volledige wetgevings- en toezichtsbevoegdheden van het Parlement niet worden gewaarborgd;

Amendement 17

Ontwerpresolutie
Paragraaf 44

Ontwerpresolutie	*Amendement*
44. benadrukt dat eerbiediging van de waarden van de Unie en van de grondrechten een essentiële voorwaarde is voor toegang tot EU-middelen; benadrukt het belang van een nauw verband tussen de eerbiediging van de rechtsstaat en de toegang tot EU-fondsen in het kader van het MFK 2021-2027; is van mening dat de bescherming van de financiële belangen van de Unie afhangt van de eerbiediging van de rechtsstaat en de Uniewaarden op nationaal niveau; is met name ingenomen met het positieve effect van de verordening inzake conditionaliteit met betrekking tot de rechtsstaat wat betreft de bescherming van de financiële belangen van de Unie in geval van systemische en aanhoudende schendingen van de rechtsstaat; verzoekt de Commissie en de Raad om de verordening waar nodig strikt, consequent en onverwijld toe te passen;	44. benadrukt dat eerbiediging van de waarden van de Unie en van de grondrechten een essentiële voorwaarde is voor toegang tot EU-middelen; benadrukt het belang van een nauw verband tussen de eerbiediging van de rechtsstaat en de toegang tot EU-fondsen in het kader van het MFK 2021-2027; is van mening dat de bescherming van de financiële belangen van de Unie afhangt van de eerbiediging van de rechtsstaat en de Uniewaarden op nationaal niveau; is met name ingenomen met het positieve effect van de verordening inzake conditionaliteit met betrekking tot de rechtsstaat wat betreft de bescherming van de financiële belangen van de Unie in geval van systemische en aanhoudende schendingen van de rechtsstaat; verzoekt de Commissie en de Raad de verordening waar nodig strikt, consequent en onverwijld toe te passen ***en de rechten van de eindontvangers en begunstigden van Uniefinanciering volledig te beschermen***;

Amendement 18

Ontwerpresolutie
Paragraaf 44 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	44 bis. is ingenomen met het initiatief van de Commissie voor een risicogebaseerde aanpak om potentiële begunstigden van middelen van de Unie te screenen op veiligheidsrisico's en onverenigbaarheid met de waarden van de Unie; dringt aan op passende zorgvuldigheidsverplichtingen voor de ontvangers van middelen van de Unie en verzoekt de Commissie het gebruik van een "trapsgewijze risicohiërarchie" te overwegen, zodat het systeem legitieme aanvragers niet zal afschrikken;

Amendement 19

Ontwerpresolutie
Paragraaf 50 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	50 bis. verzoekt dat er passende regelingen voor samenwerking tussen de Commissie en het Parlement worden vastgesteld als onderdeel van het interinstitutioneel akkoord over de begrotingsdiscipline, met het oog op de toepassing van het conditionaliteitsmechanisme voor de rechtsstaat in het kader van het volgende MFK; verzoekt de Commissie daartoe overeenstemming te bereiken met het Parlement over een protocol inzake samenwerking met betrekking tot monitoringgerelateerde aspecten, met inbegrip van informatie-uitwisseling en regelmatige verslaglegging, teneinde de

	democratische verantwoordingsplicht en controle te waarborgen;

Amendement 20

Ontwerpresolutie
Paragraaf 51

Ontwerpresolutie	*Amendement*
51. wijst nogmaals op de noodzaak van duurzame en veerkrachtige inkomsten voor de begroting van de Unie die in overeenstemming moeten zijn met de uitgavenzijde; blijft ervan overtuigd dat als er geen echte nieuwe eigen middelen worden ingevoerd om de begroting van de Unie te financieren, de financiële lasten onvermijdelijk op de lidstaten zullen wegen door de verhoging van de bni-bijdragen; is daarom van mening dat het genereren van nieuwe inkomstenstromen een essentiële voorwaarde is voor een ambitieus MFK 2028-2034;	51. wijst nogmaals op de noodzaak van duurzame en veerkrachtige inkomsten voor de begroting van de Unie die in overeenstemming moeten zijn met de uitgavenzijde; blijft ervan overtuigd dat als er geen echte nieuwe eigen middelen worden ingevoerd om de begroting van de Unie te financieren, de financiële lasten onvermijdelijk op de lidstaten zullen wegen door de verhoging van de bni-bijdragen; is daarom van mening dat het genereren van nieuwe inkomstenstromen een essentiële voorwaarde is voor een ambitieus MFK 2028-2034; ***benadrukt echter dat een toename van de inkomsten door middel van echte nieuwe eigen middelen gekoppeld moet worden aan een geleidelijke afname van de bijdragen van de lidstaten, die worden berekend op basis van het bruto nationaal inkomen, teneinde de financiële autonomie van de Unie te vergroten;***

Amendement 21

Ontwerpresolutie
Paragraaf 55 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	55 bis. benadrukt dat de bijzondere wetgevingsprocedure als vastgesteld in artikel 311, lid 3, VWEU, waardoor de invoering van nieuwe eigen middelen met

eenparigheid van stemmen in de Raad moet worden goedgekeurd en tevens door alle 27 lidstaten overeenkomstig hun respectieve constitutionele vereisten moet worden geratificeerd, het vermogen van de Unie om zich snel aan te passen aan macro-economische uitdagingen ernstig in de weg staat;

Amendement 22

Ontwerpresolutie
Paragraaf 56 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie	*Amendement*
	56 bis. herinnert aan zijn voorstel om voor de vaststelling van de MFK-verordening de gewone wetgevingsprocedure toe te passen om het Parlement in staat te stellen volledige begrotingsprerogatieven te verwerven; herinnert er voorts aan dat de rol van het Parlement bij de vaststelling van het besluit betreffende de eigen middelen moet worden versterkt;

Wijziging 23
Voorstel voor een verordening
Hoofdstuk 4 – artikel 9 – lid 1 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
	1 bis. De Commissie presenteert uiterlijk eind juli 2031 een evaluatie van de werking en uitvoering van het MFK, met een beoordeling van de financiële prestaties, de efficiëntie op het gebied van governance, het democratisch toezicht, de naleving van de conditionaliteit met betrekking tot de rechtsstaat en de vooruitgang bij de verwezenlijking van de prioriteiten van de Unie. Deze verplichte evaluatie gaat zo nodig vergezeld van een wetgevingsvoorstel tot herziening van deze

verordening overeenkomstig de in het VWEU neergelegde procedures. Vooraf toegewezen nationale bedragen overeenkomstig Verordening XXXX/2027 [NRPP's] worden door een dergelijke herziening niet verlaagd.

BIJLAGE: BEKENDMAKING VAN INPUT

De rapporteur voor advies verklaart onder zijn exclusieve verantwoordelijkheid geen input in het advies te hebben opgenomen van belangenvertegenwoordigers die binnen het toepassingsgebied van het Interinstitutioneel Akkoord over een verplicht transparantieregister[26] vallen of van vertegenwoordigers van overheidsinstanties van derde landen, met inbegrip van hun diplomatieke vertegenwoordigingen en ambassades, die overeenkomstig artikel 8 van bijlage I bij het Reglement in deze bijlage moeten worden vermeld.

[26] Interinstitutioneel Akkoord van 20 mei 2021 tussen het Europees Parlement, de Raad van de Europese Unie en de Europese Commissie over een verplicht transparantieregister (PB L 207 van 11.6.2021, blz. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2021/611/oj).

PROCEDURE VAN DE ADVISERENDE COMMISSIE

Titel	Interim-verslag over het voorstel voor het meerjarig financieel kader 2028-2034
Document- en procedurenummers	2025/0571R(APP)
Bevoegde commissie(s) Datum bekendmaking	BUDG 13.11.2025
Advies uitgebracht door Datum bekendmaking	AFCO 13.11.2025
Rapporteur voor advies Datum benoeming	Sven Simon 4.11.2025
Behandeling in de commissie	28.1.2026
Datum goedkeuring	24.2.2026
Uitslag eindstemming	+: 19 –: 7 0: 1

HOOFDELIJKE EINDSTEMMING IN DE ADVISERENDE COMMISSIE

19	+
PPE	Hildegard Bentele, Borja Giménez Larraz, Ana Miguel Pedro, Bartłomiej Sienkiewicz, Sven Simon, Sabine Verheyen, Loránt Vincze, Adrián Vázquez Lázara
Renew	Charles Goerens, Sandro Gozi
S&D	Marc Angel, Brando Benifei, Gabriele Bischoff, Vasile Dîncu, Juan Fernando López Aguilar, Thijs Reuten
The Left	Nikolas Farantouris
Verts/ALE	Daniel Freund, Leoluca Orlando

7	-
ECR	Jacek Ozdoba, Charlie Weimers
ESN	Christine Anderson
PfE	Marieke Ehlers, Juan Carlos Girauta Vidal, Ernő Schaller-Baross, Alexandre Varaut

1	0
PPE	Branko Grims

Verklaring van de gebruikte tekens:
+ : voor
- : tegen
0 : onthouding(en)

25.2.2026

BRIEF VAN DE COMMISSIE INDUSTRIE, ONDERZOEK EN ENERGIE

De heer Johan Van Overtveldt
Voorzitter
Begrotingscommissie
BRUSSEL

Betreft: Advies inzake het interim-verslag voor het meerjarig financieel kader 2028-2034 (2025/0571R(APP))

Geachte heer Van Overtveldt,

In het kader van bovengenoemde procedure is de Commissie industrie, onderzoek en energie ermee belast een advies uit te brengen aan uw commissie.

Tijdens haar vergadering van 16 oktober 2025 heeft zij besloten dat advies in briefvorm uit te brengen. De tekst van het advies staat hieronder en is goedgekeurd tijdens de ITRE-vergadering van 25 februari 2026.

Hoogachtend,

Borys Budka

SUGGESTIES

1. steunt de brede verschuiving in het voorstel van de Commissie voor het volgende meerjarig financieel kader (MFK) 2028-2034, die inhoudt dat de EU-financiering wordt gericht op meer

strategische, toekomstgerichte beleidsprioriteiten in rubriek 2 (“Concurrentievermogen, welvaart en veiligheid”), in overeenstemming met de aanbevelingen van het rapport-Draghi over het concurrentievermogen van de EU, het rapport-Letta over de toekomst van de eengemaakte markt en het rapport-Niinisto over civiele en militaire paraatheid en gereedheid; herinnert aan het advies van ITRE naar aanleiding van de initiatiefresolutie van het Parlement van 7 mei 2025 over een vernieuwde langetermijnbegroting, waarin staat dat “Europees concurrentievermogen” verwijst naar het vermogen van Europese ondernemingen om met succes op de wereldmarkten te concurreren, hetgeen een gelijk speelveld voor de Europese industrie in vergelijking met mondiale concurrenten zal vereisen wat betreft de kosten van zakendoen, onder meer door investeren makkelijker te maken, de energiekosten te verlagen, de productiviteit te verbeteren en de overheidsinvesteringen op lange termijn te verhogen; herinnert eraan dat concurrentievermogen geschoolde arbeidskrachten vereist en moet leiden tot hoogwaardige banen in de hele Unie; de belangrijkste prioriteiten voor het volgende MFK moeten het volgende omvatten: onderzoek en innovatie (O&I), digitale soevereiniteit, digitale infrastructuur en energie-infrastructuur, open strategische autonomie en industrieel leiderschap, decarbonisatie en de transitie naar schone energie, het waarborgen van energiezekerheid en betaalbare energie voor de consumenten, een ambitieus industriebeleid, met inbegrip van steun voor kmo’s, start-ups en scale-ups, EU-waardeketens en de totstandbrenging van dynamische industriële en innovatie-ecosystemen, en het cruciale Europese ruimtevaartprogramma; herinnert eraan dat de investeringskloof niet alleen met de begroting van de Unie kan worden gedicht, maar dat de beleidsmakers de meest efficiënte financieringsvorm zullen moeten kiezen en het effect van de begroting zullen moeten maximaliseren door particuliere investeringen aan te trekken, onder meer door middel van risicovermindering en financieringsinstrumenten; herinnert eraan dat met dit advies niet mag worden vooruitgelopen op lopende wetgevingsonderhandelingen over MFK-programma’s;

2. herinnert aan de talrijke aanbevelingen van deskundigen, onder meer in de rapporten-Letta en -Draghi, om de uitgaven op EU-niveau voor Europese collectieve goederen te verhogen; onderschrijft dan ook het verzoek in het ontwerpinterim-verslag om het volgende MFK 2028-2034 vast te stellen op minimaal 1,27 % van het bruto nationaal inkomen (bni) van de EU, exclusief de betalingen in het kader van NextGenerationEU (NGEU), die nog eens 0,11 % van het bni uitmaken en afzonderlijk van de financiering van EU-programma’s moeten worden behandeld, zodat het totaal op ten minste 1,38 % van het bni komt; verzoekt de lidstaten dringend overeenstemming te bereiken over een pakket eigen middelen dat billijk en evenwichtig is voor de lidstaten en dat bedoeld is om het duurzame concurrentievermogen van de Europese industrie te ondersteunen;

3. is ingenomen met het voornemen van de Commissie om de financiering voor het Europese concurrentievermogen te verhogen in het kader van het voorgestelde Europees Fonds voor concurrentievermogen (EFC); is van mening dat het EFC het duurzame industriële concurrentievermogen, de strategische autonomie en de veerkracht van de Unie moet bevorderen, met name door middel van investeringen in strategische industriële sectoren en de nodige infrastructuur, en dat de prioriteiten van het EFC gebaseerd moeten zijn op het industriebeleid van de Unie; is van mening dat het invoeren van een EU-preferentie, waar nodig, ter bescherming van de strategische belangen en de economische veiligheid van de Unie, het verminderen van de administratieve lasten, mogelijk onder meer door middel van één rulebook voor EFC-financiering, en het vergemakkelijken van de toegang tot

overheidsopdrachten, kritieke grondstoffen en particulier kapitaal belangrijke instrumenten zijn om deze doelstellingen te ondersteunen;

4. benadrukt dat het Fonds voor concurrentievermogen een nieuw en gericht financieringsinstrument moet zijn dat een financieringskloof kan dichten die reeds in het huidige MFK is vastgesteld; stelt tot zijn spijt vast dat het voorstel van de Commissie neerkomt op een simplistische consolidatie van bestaande programma's in het EFC, en de Unie daarmee geen doeltreffend instrument voor uitgaven op het gebied van concurrentievermogen biedt; vreest dat de door de Commissie voorgestelde onbeperkte flexibiliteit, zonder gedetailleerde uitsplitsingen van de begroting, wellicht noch de voorspelbaarheid biedt die onze industrie nodig heeft, noch de flexibiliteit die de Unie nodig heeft om in te spelen op een snel veranderende wereld, en het voor belanghebbenden en uitvoerende partners moeilijker zou kunnen maken om hun eigen middelen volledig in te zetten voor grotere EU-projecten; onderstreept dat de consolidatie van middelen en de "flexibiliteit door ontwerp"-benadering de transparantie verminderen, waardoor het Parlement minder goed in staat is te zorgen voor passende financiering voor specifieke beleidsdoelstellingen, die door de medewetgevers moeten worden vastgesteld, terwijl eventuele grote afwijkingen moeten worden overeengekomen in het kader van de jaarlijkse begrotingsprocedure; benadrukt dat zelfs wanneer programma's worden samengevoegd, de begrotingslijnen voldoende gedetailleerd moeten blijven om het Parlement in staat te stellen zinvolle prioriteiten te stellen, teneinde een doeltreffend parlementair toezicht te waarborgen en de zichtbaarheid van de financiering voor specifieke prioriteiten, waaronder gerichte steun voor strategische kwesties die van cruciaal belang zijn voor de Unie, te behouden; benadrukt dat uit de effectbeoordeling van het EFC/Horizon Europa niet is gebleken dat belanghebbenden of begunstigden wensten of begrepen dat "vereenvoudiging" een vermindering van het aantal programma's of begrotingslijnen zou vereisen of zou moeten worden bewerkstelligd door minder wettelijke vereisten in de basishandelingen; wijst erop dat in de effectbeoordeling, die is opgesteld voordat werd besloten om een op zichzelf staand kaderprogramma voor te stellen, de efficiëntie en geschiktheid van de door de Commissie voorgestelde koppeling tussen het EFC en Horizon Europa niet worden beoordeeld;

5. is ingenomen met het streven naar digitaal leiderschap en meer financiering voor digitale programma's in het kader van het EFC, die betrekking hebben op sectoren zoals kwantumtechnologie, artificiële intelligentie, halfgeleiders, cyberbeveiliging en digitale vaardigheden, die essentieel zijn om de technologische soevereiniteit van de EU te versterken en een mate van strategische autonomie te bereiken; benadrukt de noodzaak van meerjarige, voorspelbare financiering voor deze strategische sectoren, gezien hun kapitaalintensieve aard, de lange ontwikkelingstijdschema's en de investeringsrisico's die met opkomende technologieën gepaard gaan; wenst dat in het kader van het EFC robuuste financiële instrumenten en risicodelingsmechanismen worden ingevoerd die voor een stabiele investeringsstroom kunnen zorgen, particulier kapitaal kunnen aantrekken en de afhankelijkheid van jaarlijkse begrotingsherzieningen kunnen verminderen, zodat de continuïteit en de ambitie van de digitale transformatie van de EU op lange termijn worden gewaarborgd; benadrukt dat de Unie een grotere rol moet spelen bij het tegengaan van sabotageacties tegen kritieke infrastructuur zoals onderzeese kabels; benadrukt het belang van toereikende financiering voor openbare programma's voor digitale infrastructuur en vaardigheden, met inbegrip van de vaststelling van duidelijke doelstellingen om universele

digitale toegang en digitale geletterdheid te waarborgen, met name voor minder verbonden regio's en kwetsbare groepen;

6. erkent dat het belangrijk is ervoor te zorgen dat het EFC voldoende financiering bevat om de industriële en energiedoelstellingen van de Green Deal en de Clean Industrial Deal te bereiken en de EU zo te helpen haar klimaatdoelstellingen en milieudoelstellingen te verwezenlijken; is ingenomen met het feit dat het EFC financiering verstrekt voor en in overeenstemming is met de bestaande EU-wetgeving op dit gebied, waaronder de verordening kritieke grondstoffen, de richtlijn hernieuwbare energie en de verordening voor een nettonulindustrie, en financiering verstrekt voor de transitie naar schone energie die in het MFK 2021-2027 met succes is bevorderd door het LIFE-programma; benadrukt dat de financiering in verband met kritieke mineralen toereikend en voorspelbaar moet zijn om de doelstellingen van het RESourceEU-kader te verwezenlijken;

7. verwelkomt het voorstel om in het volgende MFK de financiële toewijzing voor het vlaggenschipprogramma voor O&I Horizon Europa, dat gelukkig een op zichzelf staand programma zal blijven, aanzienlijk te verhogen; merkt op dat het door de Commissie voorgestelde MFK-maximum van iets minder dan 155 miljard EUR voor Horizon Europa 2028-2034 ver achterblijft bij de minimale bijdrage van 220 miljard EUR die nodig is om de doelstelling te halen om uiterlijk in 2030 3 % van het bbp van de EU aan O&I te besteden, zoals is onderschreven in de Verklaring van Boedapest van 8 november 2024 over de nieuwe deal voor het Europees concurrentievermogen en zoals is gevraagd in het advies van ITRE over de resolutie van het Europees Parlement van 7 mei 2025 over een vernieuwde langetermijnbegroting; benadrukt dat gezamenlijk onderzoek, open concurrentie en wetenschappelijke en technologische excellentie centraal moeten blijven staan in het kaderprogramma, en dat de koers ervan niet mag worden bepaald door top-downindustriebeleid; onderstreept dat meer investeringen in O&I in de EU, waaronder veel grotere particuliere investeringen om de doelstelling te halen om 3 % van het bbp van de EU aan O&I te besteden, een weerspiegeling zijn van de existentiële noodzaak voor de Unie om de innovatiekloof met onze mondiale concurrenten te dichten en zo duurzame groei en concurrentievermogen terug te brengen naar Europa, aangezien dit het fundament van onze welvaart blijft en van cruciaal belang is voor het behoud van ons sociaal model; verwelkomt weliswaar het besluit van de Commissie om specifieke steun te blijven verlenen aan verbredings- en overgangslanden teneinde het geografische evenwicht te verbeteren, maar herinnert eraan dat O&O-uitgaven van de EU geen vervanging kunnen zijn voor volgehouden nationale overheidsinvesteringen in O&O; onderstreept dat het kaderprogramma, met inbegrip van de verbredingsmaatregelen, in de eerste plaats gericht moet zijn op het bevorderen van excellentie op het gebied van onderzoek en innovatie in de hele Unie en op het volledig benutten van het talentenpotentieel van Europa; dringt erop aan dat alle vrijmakingen afkomstig uit Horizon Europa in het kader van het volgende MFK automatisch naar terug naar Horizon Europa gaan; is van mening dat de indicatieve bedragen die in de Horizon Europa-verordening zijn vastgesteld, net als de NRPP's, moeten worden uitgesloten van de afwijking van die bedragen die zijn toegestaan op grond van punt 10 van het IIA, en vraagt dat de begrotingsautoriteiten beloven ernaar te streven deze indicatieve begroting volledig toe te wijzen aan de activiteiten van het kaderprogramma;

8. is er stellig van overtuigd dat een nauwe koppeling tussen het EFC en Horizon Europa de doeltreffendheid van beide programma's zal vergroten door de Unie de middelen te geven om

enerzijds de resultaten van Horizon Europa verder te ontwikkelen en op te schalen en anderzijds een innovatiegericht industriebeleid te bevorderen; neemt evenwel nota van het voorstel van de Commissie om de programmering van pijler II van Horizon Europa (goed voor 39 % van het kaderprogramma) op te nemen in de programmering van het EFC, met inbegrip van de betreffende comitéprocedure; benadrukt dat financiering in verband met industriebeleid en financiering voor O&I verschillende rollen en beweegredenen hebben, en dat de complementariteit ervan gelegen is in deze duidelijk verschillende inputs die aan de basis liggen van hun respectieve programmering en prioriteitenstelling; is daarom van mening dat het voorstel van de Commissie het risico inhoudt dat de opschaling van onderzoeksresultaten niet naar behoren wordt gestimuleerd en dat er geen doeltreffend door innovatie gestuurd industriebeleid tot stand wordt gebracht;

9. is verheugd dat in het voorstel van de Commissie voor het volgende MFK meer middelen worden uitgetrokken voor de belangrijkste nucleaire programma's van de EU, met name voor het Euratom-programma voor onderzoek en opleiding, dat nu nauwer zal worden afgestemd op Horizon Europa en meer aandacht zal besteden aan de ontwikkeling van fusietechnologie, voor de voortzetting van het multinationale ITER-fusieproject, waarbij het echter een punt van zorg blijft dat Rusland nog steeds lid is, voor het nieuwe Instrument voor samenwerking op het gebied van nucleaire veiligheid – ontmanteling, dat zowel interne (EU-) als mondiale componenten zal combineren, en voor het reeds lang bestaande Ignalina-programma voor ontmanteling; steunt een verhoging van de begroting voor deze nucleaire programma's van de EU, zoals wordt voorgesteld in het ontwerpinterim-verslag;

10. is ingenomen met de voorgestelde aanzienlijke verhoging van de financiering (tot bijna 30 miljard EUR) voor de Connecting Europe Facility voor energie (CEF-Energie), die blijk geeft van het cruciale belang en de toegevoegde waarde van EU-investeringen in de ontwikkeling van geïntegreerde energie-infrastructuur, een snellere modernisering van het net en snellere grensoverschrijdende interconnectie, onder meer voor hernieuwbare energiebronnen; merkt op dat de commissie ITRE in het kader van de jaarlijkse begrotingsprocedure consequent heeft aangedrongen op een aanzienlijke verhoging van de financiering voor CEF-Energie; benadrukt dat gerichte structurele investeringen ter verbetering van de werking van de EU-energiemarkt een voorwaarde zijn om een schone, veilige en betaalbare energievoorziening in de hele Unie te waarborgen; herinnert eraan dat de energiekosten in Europa een van de belangrijkste factoren zijn voor het concurrentievermogen van onze industrie en de aantrekkelijkheid van Europa voor industriële investeringen; uit zijn bezorgdheid over het feit dat energie-infrastructuur in het voorstel van de Commissie mogelijk om de beperkte middelen zou moeten concurreren met vervoer en militaire mobiliteit; is in dit verband van mening dat in de CEF-verordening en in het definitieve akkoord over het MFK een geoormerkt budget van ten minste 35,1 miljard EUR voor CEF-Energie moet worden vastgesteld; herinnert aan de toenemende noodzaak om de bescherming en veerkracht van kritieke energie-infrastructuur te versterken, aangezien we steeds meer aan hybride en cyberdreigingen worden blootgesteld; vraagt dat het volledige potentieel van synergieën tussen de CEF en de plannen voor nationaal en regionaal partnerschap (NRPP's) maximaal wordt benut, bijvoorbeeld door middel van specifieke uitgaven voor distributienetten, kleinere netten en door burgers geleide projecten op nationaal niveau, alsook door rechtstreekse steun voor stedelijke autoriteiten die aan deze projecten werken;

11. uit zijn bezorgdheid over het feit dat het distinctieve en baanbrekende Europese ruimtevaartprogramma, dat zo belangrijk is om de open strategische autonomie en het concurrentievermogen van Europa in de ruimtevaartsector te waarborgen, volledig is ondergebracht in het ruimere EFC; merkt op dat het EFC weliswaar lijkt te zijn ontworpen om de flexibiliteit tussen begrotingsonderdelen en beleidsprioriteiten te maximaliseren, maar dat het Europese ruimtevaartprogramma behoefte heeft aan financiering op zeer lange termijn, een hoge mate van beleidszekerheid en voorspelbaarheid, en grote financiële toezeggingen van zowel belanghebbenden als investeerders teneinde volledige diensten en componenten te kunnen leveren en in stand te kunnen houden; verwelkomt de voorgestelde uitbreiding van de beleidsterreinen die onder het Europees ruimtevaartprogramma vallen: naast de bestaande onderdelen (Copernicus, Galileo, Egnos, beveiligde connectiviteit, ruimteverkeersbeheer), worden ook toegang tot de ruimte, aardobservatie voor overheidsdiensten en ondersteuning van de ruimtevaarteconomie opgenomen; herinnert eraan dat al deze onderdelen stabiele financieringstoezeggingen vereisen die in het definitieve MFK-akkoord en in de betreffende sectorale wetgeving moeten worden geoormerkt; zoals thans het geval is, moet elk van deze kernonderdelen van het programma zijn eigen begrotingslijnen en geplande begroting voor het volgende MFK behouden, en moeten de definitieve bedragen door de medewetgevers worden overeengekomen in het kader van de jaarlijkse begrotingsprocedure;

12. is het eens met de stelling in het ontwerpinterim-verslag dat de indicatieve nomenclatuur die de Commissie in de wetgeving inzake programma's voorstelt, met name voor het EFC en Horizon Europa, absoluut ontoereikend is wat betreft transparantie en verantwoording ten aanzien van het parlement, en benadrukt dat alle afzonderlijke uitgavenprogramma's verschillende begrotingslijnen moeten bevatten die gekoppeld zijn aan de algemene doelstellingen en structuren van het programma, waarbij de bedragen zoals gebruikelijk moeten worden goedgekeurd in het kader van de jaarlijkse begrotingsprocedure, zonder vooruit te lopen op de uitkomst van de onderhandelingen over de afzonderlijke wetgevingsteksten voor elk programma; benadrukt dat de begroting voor de beleidsterreinen van het EFC en de pijlers van Horizon Europa alsook voor CEF Energie in de nomenclatuur van de jaarlijkse begroting hoofdstukken moeten zijn en dat in het kader van elk uitgavenprogramma meer granulariteit op het niveau van artikelen, posten en subposten nodig is, die in overeenstemming moet zijn met de details en de granulariteit die in de wetgevingsprocedures zijn overeengekomen; is het ook eens met de stelling in het ontwerpinterim-verslag dat alle inhoudelijke beleidskeuzes in de wetgeving ter zake moeten worden vastgesteld, met volledige inachtneming van de prerogatieven van het Parlement als medewetgever en begrotingsautoriteit, en niet in werkprogramma's die grotendeels volgens de comitéprocedure worden vastgesteld; is het volledig eens met de stelling in het ontwerpinterim-verslag dat alle meerjarige en jaarlijkse werkprogramma's moeten worden vastgesteld door middel van gedelegeerde handelingen (in plaats van uitvoeringshandelingen), om te garanderen dat het Parlement systematisch wordt betrokken bij de besluitvorming over het beleid;

13. merkt op dat de transitie naar schone energie en maatregelen ter verbetering van de energiezekerheid in Europa onontbeerlijk zijn, maar niettemin blijvende overheidssteun vereisen, en dat daarom veel aandacht moet worden besteed aan de regio's en burgers die het zwaarst door de economische ontwrichting worden getroffen; betreurt dat het Fonds voor een rechtvaardige transitie (JTF) in het voorstel van de Commissie voor het volgende MFK wordt stopgezet en wordt ondergebracht in de zeer brede plannen voor nationaal en regionaal partnerschap; is van mening dat blijvende en specifieke financiering voor het JTF een

noodzakelijk onderdeel vormt van de economische en sociale flankerende maatregelen voor de transitie naar schone energie in Europa;

14. betreurt dat de Commissie de geplande routekaart voor de verdere verlaging en de uitfasering van subsidies voor fossiele brandstoffen en andere subsidies die schadelijk zijn voor het milieu niet ruim vóór het MFK-voorstel heeft gepresenteerd, zoals het Parlement had gevraagd in zijn resolutie van 7 mei 2025 over een vernieuwde langetermijnbegroting; vraagt dat deze routekaart zo spoedig mogelijk wordt vastgesteld en wordt meegenomen in de onderhandelingen over het volgende MFK;

15. herinnert aan en onderschrijft de herhaalde bezwaren van het Parlement tegen internationale overeenkomsten inzake de deelname van derde landen (andere dan EVA/EER-landen, kandidaat-lidstaten of landen van het nabuurschapsbeleid) aan programma's van de Unie, aangezien die afbreuk doen aan het prerogatief van het Parlement om zijn goedkeuring te geven voor de deelname van deze landen aan specifieke programma's; eist dat de Commissie en de Raad gehoor geven aan het verzoek van het Parlement en het in de Verdragen vastgelegde institutionele evenwicht handhaven door bestaande overeenkomsten zodanig te herstructureren dat het Parlement zijn goedkeuring moet geven voor de deelname van een derde land aan elk programma van de Unie waarbij dat derde land zich wil aansluiten;

16. is het eens met de stelling in het ontwerp van interim-verslag dat het bijzonder alarmerend is dat EU-agentschappen, waaronder agentschappen op het gebied van industrie, onderzoek, energie, ruimtevaart en cyberbeveiliging, onvoldoende operationele financiering ontvangen; benadrukt dat alle agentschappen, ongeacht of het om bestaande of nieuwe agentschappen gaat, moeten worden voorzien van de nodige begrotingsmiddelen om hun taken doeltreffend te kunnen uitvoeren, ook als hun werklast toeneemt of als de regelgeving hun nieuwe verplichtingen oplegt.

BIJLAGE: BEKENDMAKING VAN INPUT

De rapporteur verklaart onder zijn exclusieve verantwoordelijkheid geen input in het verslag te hebben opgenomen van belangenvertegenwoordigers die binnen het toepassingsgebied van het Interinstitutioneel Akkoord over een verplicht transparantieregister vallen of van vertegenwoordigers van overheidsinstanties van derde landen, met inbegrip van hun diplomatieke vertegenwoordigingen en ambassades, die overeenkomstig artikel 8 van bijlage I bij het Reglement in deze bijlage moeten worden vermeld.

2.3.2026

BRIEF VAN DE COMMISSIE VROUWENRECHTEN EN GENDERGELIJKHEID

De heer Johan Van Overtveldt
Voorzitter
Begrotingscommissie
BRUSSEL

Betreft: Advies inzake het interim-verslag over het voorstel voor het meerjarig financieel kader 2028-2034 (2025/0571R(APP))

Geachte heer Van Overtveldt,

In het kader van bovengenoemde procedure is de Commissie vrouwenrechten en gendergelijkheid ermee belast een advies uit te brengen aan uw commissie. Tijdens haar vergadering van 5 november 2025 heeft zij besloten dat advies in briefvorm uit te brengen.

De Commissie vrouwenrechten en gendergelijkheid heeft de kwestie tijdens haar vergadering van 26 februari 2026[27] onderzocht. Tijdens die vergadering werd er beslist de bevoegde Begrotingscommissie te verzoeken onderstaande suggesties in haar ontwerpresolutie op te nemen.

Hoogachtend,

Lina Gálvez

SUGGESTIES

A. overwegende dat gendergelijkheid een van de kernwaarden van de Europese Unie is en dat de Unie zich ertoe verbindt gendergelijkheid en gendermainstreaming te bevorderen in al haar optreden, zoals is verankerd in artikel 8 VWEU; overwegende dat begrotingen nooit genderneutraal zijn en daarom moeten worden opgesteld met

[27] Bij de eindstemming waren aanwezig: Irmhild Boßdorf, Valérie Devaux, Elisabeth Dieringer, Heléne Fritzon, Kathleen Funchion, Alexandra Geese, Niels Geuking, Nicolás González Casares, Fernand Kartheiser, Arba Kokalari, Elena Kountoura, Sebastian Kruis, Judita Laššáková, Carolina Morace, Alessandra Moretti, Maria Noichl, Mirosława Nykiel, Joanna Scheuring-Wielgus, Anna Strolenberg, Jana Toom, Marko Vešligaj, Maria Walsh, Michał Wawrykiewicz, Marta Wcisło, Margarita de la Pisa Carrión.

het duidelijke doel van discriminatiebestrijding en zodanig moeten worden opgezet dat zij inclusief zijn en inspelen op ieders behoeften;

B. overwegende dat het Europees Parlement herhaaldelijk heeft aangedrongen op de doeltreffende en consistente toepassing van gendermainstreaming in alle fasen van de begrotingsprocedure en in alle programma's en fondsen, voor zover mogelijk met inbegrip van gendereffectbeoordelingen en genderbudgettering op alle beleidsterreinen van de Unie; benadrukt het belang van genderbudgettering en gendereffectbeoordelingen als doeltreffende instrumenten om gendergelijkheid in de hele Europese Unie te bevorderen;

C. overwegende dat de Commissie in het kader van het Europees burgerinitiatief "My Voice, My Choice: zorgen voor toegang tot veilige abortus" werd verzocht een voorstel in te dienen om financiële steun toe te wijzen aan de lidstaten, zodat zij kunnen voorzien in veilige en legale abortus voor iedereen in de Europese Unie die nog steeds geen toegang heeft tot dergelijke diensten; overwegende dat hieraan gevolg moet worden gegeven in het volgende MFK; overwegende dat het Parlement in zijn resolutie 2025/2889(RSP) zijn steun heeft uitgesproken voor dit initiatief;

D. overwegende dat de vooruitgang op het gebied van gendergelijkheid moet worden versneld, aangezien volledige gendergelijkheid in de EU zonder krachtiger maatregelen nog eens zestig jaar op zich zou laten wachten[28]; overwegende dat krachtiger optreden alleen mogelijk is als begrotingen en fondsen die gendergelijkheid vooruithelpen, worden bevorderd; overwegende dat gendergelijkheid een prioriteit moet zijn in de begrotingsprocedure, zodat iedereen eerlijke kansen krijgt;

E. overwegende dat vrouwelijke ondernemers vaak geconfronteerd worden met onnodige administratieve uitdagingen waardoor hun economische groei en concurrentievermogen mogelijk worden belemmerd; overwegende dat de vereenvoudiging van de administratieve lasten binnen het MFK het voor door vrouwen geleide kmo's en organisaties gemakkelijker kan maken om EU-financiering aan te vragen;

1. verzoekt de Commissie erop toe te zien dat gendermainstreaming in elke fase van de begrotingsprocedure en in alle EU-programma's wordt toegepast, rekening houdend met de noodzaak om de EU-methodologie voor gendertracking verder te verbeteren en te ontwikkelen; benadrukt het belang van genderbudgettering als een doeltreffend instrument om gendergelijkheid in de hele EU te bevorderen; herinnert eraan dat met alle EU-uitgaven gendergelijkheid moet worden ondersteund en dat bij de voorbereiding, monitoring en evaluatie van uitgaven consequent een genderperspectief moet worden opgenomen om discriminatie op grond van onder meer gender te voorkomen; dringt er in dit verband bij de Commissie op aan om een expliciete verplichting in te voeren waarin is bepaald dat programma's en instrumenten die in het kader van het MFK worden gefinancierd een beoordeling in verband met genderbudgettering moeten omvatten om ervoor te zorgen dat de

[28] https://eige.europa.eu/newsroom/news/eu-roadmap-womens-rights-what-you-need-know?language_content_entity=en.

uitgaven bijdragen tot gendergelijkheid en geen gendergerelateerde verschillen en ongelijkheden in stand houden, indien van toepassing en relevant in overeenstemming met Verordening 2024/2509[29]; herinnert eraan dat in artikel 8 VWEU het beginsel van gendermainstreaming in alle beleidsmaatregelen en activiteiten van de EU is vastgelegd, wat inhoudt dat er voldoende financiële middelen moeten worden vrijgemaakt en volledige transparantie vereist is bij de toewijzing van begrotingsmiddelen die bestemd zijn voor de bevordering van gendergelijkheid en de bestrijding van discriminatie op grond van gender;

2. herinnert aan het belang van specifieke begrotingsonderdelen voor en solide gegevens in verband met gendergerelateerde uitgaven, ondanks de toezegging om de uitgavenregels na 2027 te vereenvoudigen; verzoekt de EU om de fondsen voor gendergelijkheid in het MFK te monitoren, te volgen en er verslag over uit te brengen, onder meer door middel van jaarlijkse verslaglegging op basis van indicatoren die zijn opgenomen in het prestatieverslag over de EU-begroting; erkent dat aan het aloude verzoek van het Parlement om voor het Daphne-programma een eigen begrotingsonderdeel te creëren, is voldaan; merkt op dat dit een betere monitoring en evaluatie van de EU-uitgaven in verband met gendergelijkheid mogelijk maakt; dringt erop aan dat Daphne ook in het komende MFK een eigen begrotingsonderdeel krijgt; wijst erop dat Daphne tot doel heeft kinderen, jongeren en vrouwen te beschermen tegen alle vormen van geweld en mensenhandel, en te streven naar een hoog niveau van gezondheidsbescherming, welzijn en sociale cohesie; verzoekt de EU daartoe met klem het programma als een prioriteit binnen de EU-begroting te beschouwen; betreurt dat er geen individueel programma meer bestaat voor de bestrijding van geweld tegen vrouwen; dringt aan op specifieke fondsen om gendergerelateerd geweld te voorkomen, tegen te gaan en uit te bannen, aangezien de lidstaten de richtlijn ter bestrijding van geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld en het Verdrag van de Raad van Europa inzake het voorkomen en bestrijden van geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld, ook bekend als het “Verdrag van Istanbul”, volledig ten uitvoer moeten leggen;

3. verzoekt de Commissie het EBI-voorstel “My Voice, My Choice”, dat door het Parlement is gesteund in zijn resolutie 2025/3007(RSP), op te nemen in het MFK 2028-2034, dat tot doel heeft de gezondheid in heel Europa te verbeteren, onder meer door de acties van de lidstaten ter bevordering van de toegang tot seksuele en reproductieve gezondheidszorg te ondersteunen; wijst nogmaals op het belang ervan voor het bereiken van gendergelijkheid, een kernwaarde van de EU zoals vastgelegd in de artikelen 2 en 3 VEU; herhaalt zijn oproep om een opt-inmechanisme op te zetten om lidstaten financiële steun te verlenen, zodat die, in overeenstemming met hun nationale wetgeving, iedereen in de EU die nog geen toegang heeft tot veilige en legale abortus, in staat kunnen stellen om een zwangerschap op een veilige manier te laten afbreken; verzoekt de Commissie onmiddellijk rekening te houden met de begrotingsimplicaties om tegemoet te komen aan de in het initiatief geformuleerde eisen, hetzij door een specifiek begrotingsonderdeel te creëren voor die eisen uit het

[29] https://op.europa.eu/o/opportal-service/download-handler?identifier=990fe2a6-8f52-11ef-a130-01aa75ed71a1&format=pdf&language=en&productionSystem=cellar&part=.

initiatief, hetzij door het initiatief specifiek in een van de bestaande begrotingsprogramma's op te nemen;

4. benadrukt dat het belangrijk is de tot dusver geboekte vooruitgang op het gebied van gendergelijkheid en de rechten van vrouwen en meisjes veilig te stellen; benadrukt dat ervoor moet worden gezorgd dat het MFK voor de periode na 2027 er niet toe leidt dat de geboekte vooruitgang wordt teruggeschroefd; is er verheugd over dat gendergelijkheid als horizontale doelstelling werd opgenomen, maar betreurt het ontbreken van specifieke vereisten inzake gendermainstreaming met kwantificeerbare streefdoelen en doelstellingen in de verordeningen van de programma's, zoals het geval was voor het MFK 2021-2027, waardoor het risico bestaat dat de gendermainstreaming in de begroting wordt afgezwakt en de huidige programmaspecifieke praktijken op het gebied van gendermainstreaming worden ondermijnd; vestigt de aandacht op de huidige weerstand tegen gendergelijkheid en vrouwenrechten en benadrukt dat EU-financiering moet stroken met de waarden van de EU en worden gebruikt ter ondersteuning van maatschappelijke organisaties die zich inzetten voor vrouwenrechten en gendergelijkheid, zowel binnen de EU als in het kader van haar extern optreden, door middel van een specifiek genderactieplan (GAP) voor de periode na 2027;

5. beklemtoont dat een passende methodologie voor gendermainstreaming ervoor moet zorgen dat gendergelijkheid wordt bevorderd tijdens de voorbereiding, uitvoering, monitoring, verslaglegging en evaluatie van programma's en activiteiten; herhaalt dat de methodologie voor gendertracking van de Europese Commissie verder moet worden ontwikkeld, zodat niet alleen de maatregelen met gendereffecten in bepaalde EU-programma's in kaart worden gebracht, maar ook het totale financieringsvolume dat in de EU-begroting aan gendergelijkheid wordt toegewezen; verzoekt de Commissie om specifieke en kwantificeerbare financiële doelstellingen in te voeren ter bevordering van gendergelijkheid in de specifieke programma's; dringt erop aan om het beginsel "geen ernstige afbreuk doen" ook toe te passen met betrekking tot gendergelijkheid;

6. pleit voor de stelselmatige verzameling, rapportage en evaluatie van vergelijkbare naar gender uitgesplitste gegevens om gendereffectbeoordelingen op alle beleidsterreinen van de Unie mogelijk te maken;

7. benadrukt dat in het volgende MFK specifieke fondsen moeten worden toegewezen en gestabiliseerd voor gendergelijkheid en dat gendergelijkheid ook expliciet moet worden vermeld in algemene of specifieke doelstellingen binnen programmaonderdelen; herinnert eraan dat het bij gebrek aan duidelijke doelstellingen onwaarschijnlijk is dat EU-financiering terechtkomt bij activiteiten ter bevordering van gelijkheid;

8. dringt erop aan dat specifieke bedragen uit de fondsen voor concurrentievermogen en innovatie worden toegewezen aan door vrouwen geleide micro-, kleine en middelgrote ondernemingen (mkmo's), onder meer in de vorm van specifieke technische bijstand en toegang tot financieringscomponenten, en dat dit op passende wijze wordt beoordeeld; roept ertoe op om een specifiek bedrag van de middelen die zijn uitgetrokken voor digitale transformatie en AI-onderzoek toe te wijzen aan

projecten die een betekenisvolle bijdrage leveren aan een grotere participatie van vrouwen in ICT- en STEM-sectoren en gendervooroordelen in algoritmen aanpakken;

9. verzoekt dat in het kader van het instrument “Europa in de wereld” een minimumaantal nieuwe acties/programma’s beschikbaar wordt gesteld, waarbij gendergelijkheid en de empowerment van vrouwen en meisjes als relevante doelstelling moeten worden opgenomen in alle jaarlijkse programmatische vastleggingen voor acties met gendergelijkheid als hoofddoelstelling of belangrijke doelstelling, alsook in de jaarlijkse vastleggingen voor acties met gendergelijkheid als hoofddoelstelling; verzoekt dat een specifiek bedrag van de jaarlijkse toezeggingen inzake officiële ontwikkelingshulp rechtstreeks ten goede komt aan vrouwenrechtenorganisaties als belangrijkste begunstigden; onderstreept dat de Commissie elk kwartaal verslag uitbrengt aan het Parlement over de verwezenlijking van deze doelstellingen, uitgesplitst naar geografische regio en thematisch gebied, met een variantie-analyse en corrigerende actieplannen indien het risico bestaat dat de doelstellingen niet worden bereikt; betreurt dat het huidige voorstel de Commissie de mogelijkheid biedt om de percentages voor officiële ontwikkelingshulp in het programma “Europa in de wereld” te wijzigen middels een gedelegeerde handeling, en dringt erop aan dat er bindende doelstellingen in de verordening worden opgenomen;

10. dringt er met klem op aan ervoor te zorgen dat de financiering van extern optreden uitdrukkelijk gericht is op de empowerment van vrouwen, de uitvoering van de agenda voor vrouwen, vrede en veiligheid, en de ondersteuning van verdedigers van vrouwenrechten wereldwijd;

11. herinnert eraan dat de arbeidsmarktparticipatie van vrouwen en mannen met een handicap aanzienlijk lager is dan die van mensen zonder handicap; verzoekt de Commissie een door de EU gefinancierde werkgelegenheids- en vaardighedengarantie voor personen met een handicap, zonder leeftijdsbeperkingen, in te stellen, naar het voorbeeld van succesvolle initiatieven zoals de jongerengarantie, om de participatie van personen met een handicap op de open arbeidsmarkt te vergroten en de toegang tot werk, opleiding en bij- en nascholing te vergemakkelijken;

12. pleit voor de uitvoering van krachtige beleidsmaatregelen ter waarborging van gelijke kansen voor vrouwen, temeer omdat zij inmiddels wereldwijd de meerderheid van mensen met een universitair diploma uitmaken, teneinde het mondiale concurrentievermogen te stimuleren;

13. verzoekt de Commissie te overwegen een concurrentievermogens- en kmo-toets en effectbeoordelingen in te voeren om ervoor te zorgen dat beleidsmaatregelen beter afgestemd zijn op vrouwelijke werknemers in de particuliere sector, waaronder vrouwelijke ondernemers;

14. roept op tot meer EU-begrotingssteun voor vrouwen met beperkte toegang tot netwerken en mogelijkheden voor de ontwikkeling van vaardigheden, zoals mentorprogramma’s en professionele netwerken in alle sectoren van de Europese economie;

15. verwacht dat het Parlement, de Raad en de Commissie zich opnieuw inzetten voor gendermainstreaming en de doeltreffende monitoring ervan, ook bij de tussentijdse herziening van het MFK, op basis van een grondige beoordeling van de vooruitgang die is geboekt bij het bereiken van gendergelijkheid.

BIJLAGE: BEKENDMAKING VAN INPUT

De voorzitter als rapporteur voor advies verklaart onder haar exclusieve verantwoordelijkheid geen input in het advies te hebben opgenomen van belangenvertegenwoordigers die binnen het toepassingsgebied van het Interinstitutioneel Akkoord over een verplicht transparantieregister[30] vallen of van vertegenwoordigers van overheidsinstanties van derde landen, met inbegrip van hun diplomatieke vertegenwoordigingen en ambassades, die overeenkomstig artikel 8 van bijlage I bij het Reglement in deze bijlage moeten worden vermeld.

[30] Interinstitutioneel Akkoord van 20 mei 2021 tussen het Europees Parlement, de Raad van de Europese Unie en de Europese Commissie over een verplicht transparantieregister (PB L 207 van 11.6.2021, blz. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2021/611/oj).

INFORMATIE OVER DE GOEDKEURING IN DE BEVOEGDE COMMISSIE

Titel	Interim-verslag over het voorstel voor het meerjarig financieel kader 2028-2034			
Document- en procedurenummers	2025/0571R(APP)			
Bevoegde commissies Datum bekendmaking	BUDG 13.11.2025			
Adviserende commissies Datum bekendmaking	AFET 13.11.2025	SEDE 13.11.2025	DEVE 13.11.2025	CONT 13.11.2025
	EMPL 13.11.2025	ENVI 13.11.2025	ITRE 13.11.2025	TRAN 13.11.2025
	REGI 13.11.2025	AGRI 13.11.2025	PECH 13.11.2025	CULT 13.11.2025
	JURI 13.11.2025	LIBE 13.11.2025	AFCO 13.11.2025	FEMM 13.11.2025
Geen advies Datum besluit	LIBE 16.10.2025			
Rapporteurs Datum benoeming	Siegfried Mureşan 25.11.2025	Carla Tavares 25.11.2025		
Behandeling in de commissie	11.12.2025	5.2.2026	17.3.2026	15.4.2026
Datum goedkeuring	15.4.2026			
Uitslag eindstemming	+: –: 0:	26 9 5		
Datum indiening	21.4.2026			

HOOFDELIJKE EINDSTEMMING
IN DE BEVOEGDE COMMISSIE

26	+
ECR	Roberts Zīle
PPE	Georgios Aftias, Isabel Benjumea Benjumea, Paulo Cunha, Michalis Hadjipantela, Andrzej Halicki, Monika Hohlmeier, Gabriel Mato, Siegfried Mureşan, Fernando Navarrete Rojas, Danuše Nerudová, Karlo Ressler
Renew	Fabienne Keller, Ľudovít Ódor, Lucia Yar
S&D	Matthias Ecke, Jean-Marc Germain, Sandra Gómez López, Giuseppe Lupo, Victor Negrescu, Carla Tavares, Nils Ušakovs, Lara Wolters
Verts/ALE	Rasmus Andresen, Daniel Freund, Rasmus Nordqvist

9	-
ECR	Tobiasz Bocheński
ESN	Alexander Jungbluth
NI	Thomas Geisel
PfE	Tomasz Buczek, Angéline Furet, Séverine Werbrouck, Auke Zijlstra
Renew	Joachim Streit
The Left	João Oliveira

5	0
ECR	Ruggero Razza, Bogdan Rzońca
PfE	Jana Nagyová, Annamária Vicsek
The Left	Jussi Saramo

Verklaring van de gebruikte tekens:
+ : voor
- : tegen
0 : onthouding(en)